

ઉજ્જવી સંપ્રદાયના
સંસ્કૃતિ માટે

કિર્તન સાર સંગ્રહ

અધ્યાત્મિક પ્રગટ કરનાર.

રામલાલ વનમાળીદાસ.

કે. દેવી નિત્ર પ્રેસ-સુરત.

કોમલ રૂપીયા નેક.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૦૫૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડીલ્નિ ૨૫/૨૨૫૩/૯

વિષય ૬ - ૧૨૧

કિર્તન સાર સંગ્રહ.

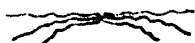
ઉદ્ધવી સંપ્રદાયના સત્સંગીઓ માટે.

૧૨૩૪૫ ૬૭૮૯૦ ૧૧૨૨૨૨

છપાવી પ્રગટ કરનાર.

રામલાલ વનમાળીદાસ સોરઠીઆ.

ડા. દેશામ્પોળ-મુરત.

મુરત કણુપીઠ બજારમાં આવેલા દેશી ગિત્ર પ્રેસમાં
મગનલાલ કીકાભાઈએ છાપી.

આવૃત્તી ત્રીજી.

સંવત ૧૯૭૩

સને ૧૯૧૭

કીમત રૂપીયો એક.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અ.ન.વ.પાઠ
ગુજરાતી ગ્રંથોના સંગ્રહ

૭૦૬૮

અનુક્રમણિકા.

કીર્તનાના નામ.

પૃષ્ઠ.

શ્રી સહજનનંદ સ્વામીના દાસજીરે	૧
બળ્યો નહીં ભગવાનનેરે	૨
હૈયાના કુટા હરી સંગ હેત ન કીધું	૩
કર પ્રભુ સંગાથે દ્રઢ પ્રીતડીરે	૪
કાળના ગડે નગારાં, કાળના ગડે	૫
જનમ સંગાથી વીસાર્યા જગદીશનેરે	૮
પામર નર બળે ભગવાન, મરણ આબુનું દુકુંડુંરે	૧૦
કીધો ગરબમાં કોલ કરાર ભુલ્યો ભગવાનને	૧૧
શીલવંતા સાધુ સંભાળજો કરી પ્રીતી	૧૩
આદીતવારે ઉદય થતાં સુરજ સહજનરેનંદ	૧૪
સગાં કોઇ સાથે નાવેરે મરવાને ટાણે	૧૫
જડપુદ્ધી જીવ પહોંચ્યાના પરમાણુ	૧૭
જોને વીચારી તારા જીવમાં	૧૮
જુદી જગતકી આશરે નર નાથ પલકમેં પાવે	૨૦
બળ્યો નહીં ભગવાન મુરખ જીવતો મર્યો	૨૧
અંતઃકાળે આવીરે મારી શ્રી ધનશ્યામ કરો સહાયરે	૨૨
અંતઃકાળે આવીરે સંભારી લેજો શામળારે	૨૩
હરીગુણ ગાતાં દુર્ગનીયાનો	૨૫
સહજનનંદ સ્વામારે ભજ દ્રઢ ભાવ કરી	૨૬
અલોકીક આદી ઉદીયારે	૨૮

જના હે નર જના હે ધર છોડી	૨૮
નર અઘાની સાંભળીને શીખામણુ મારી	૨૯
તુંને સાંભળ આપુ શીખ એક મોટા	૩૧
માનો મળી છે મોટી વાત હાથ આવી	૩૨
અભાગી અંધ માનને શીખામણુ મારી	૩૫
વાય વાય કુમતી મતી તારીરે	૩૬
જવું છે રે, જવું છે રે; જવું છે નીદાન	૩૯
જુવો વીચારી આ સોખત સારી	૪૧
સહજનંદ હરી પ્રગટ થયા	૪૨
જતુની જીવેરે ગોપીચંદની	૪૩
બોલો બોલોને જોગી બાલુડા	૪૯
સ્વપ્ન સમજેરે આ સંસારને	૫૦
ડાહો રહેને ચાર દેવના શું મુખ લઇને બોલે	૫૨
જગતમેં જીવના થોરા	૫૫
નારાયણુ નામ લેને તું પ્રાણીરે	૫૬
નિત્ય ભજીએરે નિત્ય ભજીએ મુખદાયક રામ	૫૮
હરીજન સાચારે જે ઉરમાં હીમત રાખે	૫૯
નરનારાયણુ ગાવોરે અવસર તહિં મળે આવે	૬૦
ભજી લેને સામજો મુખકારીરે	૬૧
સમર સમર સદ્ગુર સાહેબકુ	૬૨
ભાષ્યો તમે ગમરો શામ	૬૪
કાઠે કાઠે એકાદશી કીજીએરે	૬૫
એકાદશી અજનો દીન સારોરે	૬૭

અક્ષમેક્ષા પ્રાણુ આધારે	૬૮
આવેને ઓરા છેલ છપીલા મારી ઝેરીએ	૬૯
મન લીધું મોરલડીના તાનમાં	૭૦
સખી ગોકુળ ગામના ચોકમાં	૭૨
વહાલા લાગો છો વિશ્વાધારે	૭૩
આજ મેં તો દીલ વહાલા વાટ વેહેતા	૭૪
પ્રગટ હરી મુજને મળ્યારે લોલ	૭૫
જનમ મુધાર્યોરે મારો નટવર નંદ દુલારો	૭૮
હરી હયાના હાર છો શ્રે તમે	૭૯
રસીલા લાલ રસ ભરી છે તારી આંખડી	૮૦
ઓરા આવો મારા લેરખડા લેહેરી	૮૨
વહાલા મારી સુદ્ધમુદ્ધ તેં હરી લીધીરે	૮૩
મારે મેહેલે આવો હસીને ખોલાવોરે.	૮૨
હેલી જ્ઞેને આનંદ કુમાર સત્તુણોરે	૮૩
ગોપીનાથ આવો મારે ઓરડે	૮૪
પુરુષોત્તમ પ્રાણુથી પ્યારારે	૮૫
મોહનને ગમવાને ઇચ્છો માનની	૮૭
છોગાળા રણુછોડની શોભા	૮૮
સરવે સખી જીવન જ્ઞેવાને ચાત્રોરે	૧૦૦
જીવો સખી સુંદર ધર્મ કુમારે	૧૦૨
વંદુ સહજનંદ રસરૂપ તે રાગના	૧૦૨
વંદુ સહજનંદ રસરૂપ અનુપમ સારનેરે	૧૦૪
સજની પુછોને નંદજીનો લાલ	૧૦૭

સજની શ્રીજી મુજને સાંભરીયારે	૧૧૦
આજ સખી આનંદની હેલીરે	૧૧૭
આનંદ આપ્યું અતી ધણુરે	૧૧૯
ધન્ય ધન્ય ગઢપુર ગામને જો	૧૨૦
હું તો જઇશ ગીરધર જોવારે	૧૨૧
તારા મુખની લાવણ્યતા મીઠીરે	૧૨૨
તારા નેણાં કામણુગારારે	૧૨૩
મારે મંદીરીયે પધારે	૧૨૪
મોહન મેહેલ પધારેરે રંગબીનારે	૧૨૬
કામણુ કાનુડો કાંઈ જાણુરે	૧૨૭
કાનુડા કેડે ફરવુંરે કોમથી ન ડરવું	૧૨૮
વાલીડા કુંજ વિહારી વદન કમરપર વારીરે	૧૨૯
એની વનમેરે વંસી બોલેરે	૧૩૦
લગાડી પ્રીતી તે લાગરે	૧૩૧
હંડાનો હાર હરીરે	૧૩૨
માવે વળાડી મોરલીરે	૩૩૧
જોઇ મુરતી મનોહર તારીરે	૧૩૩
રે ચેચાણી હું તો હરીવરને હાથે	૧૩૪
તારી મુરતી રહે છે જો નેણાંનો શણુગાર	૧૩૫
મુને તારી મોહની લાગીરે	૧૩૬
નેણામાં રાખુરે નેણામાં રાખુરે	૧૩૮
મહારાજ આજ વડતાલથી આવશે	૧૩૯
મારે પ્રીત અંધાણીરે કે શામળીઆ સંગે	૧૪૪

સંત પારસ ચંદન આવના	૧૪૬
સાંભળ સજની લીલા પુરોતમ તણી	૧૪૭
મારા કેસરીયા વર કાન જાગે તારે વારણીયે	૧૪૮
તારું છોડ્યું મારે આવીને ચિતમાં રહ્યું	૧૪૯
આવો હરી મંદીરીયે મારે	૧૫૦
જવા નહિં દેશુંજી નંદકુમાર	૧૫૨
રનેહી સામજો મારા નેણાનો સજમાર	૧૫૫
મેં તો સરવે સંગાયે તોડીરે સાહેલી	૧૫૬
ગધતી ગધતી બરવાને નીર કેસરીયે વાધેરે	૧૫૮
કાનજી શું કંઈ મહેલું રે ઓધાજી અમે	૧૫૯
ઓધાજી અમે સ્વામને શું કહી મેભ્યું રે	૧૬૦
અંતરના કોને કહીયેરે	૧૬૨
શીર પાધડલી સોનેરીરે	૧૬૩
માણુકીએ ચડાવે મોહન વનમાળી	૧૬૬
આંખડલી રસ રંગે રાતી	૧૬૭
નવલ રનેહી નાથજીરે	૧૬૮
ગુન્હા કરીને માફ હો, કરીને માફ	૧૭૨
મારા કેસર બીના કાનરે	૧૭૨
મોહન બેન બળાઇ મહ તજી બનાયલી	૧૭૩
લરકત દેખ્યામેં નંદ મહરકા	૧૭૪
વહાલા વીના વેહનીરે મુને અંતર પીડા	૧૭૪
સતો વિમુખ થકી રહીએ વેગળા	૧૭૫
નેણુને જોઈ નેણુને જોઈ વહાલા	૧૭૬
મારા વાલાજી શું વાલપ દીસેરે	૧૭૭

મારા હરજી શું હેત ન દીસેરે	૧૭૭
કેઈ શુદ્ધ લાવે દીનનાથની	૧૭૮
આધ ઘટા ગગન ધન ગરજે	૧૭૮
મધુખનકે મદનરે મોરવા	૧૭૮
વાલા રમઝમ કરતા કાન	૧૭૯
ખાળાવરની પાલખી	૧૮૦
શ્રી હરી વહેલા પધારજો	૧૮૧
સખી કારતક માસે કંથ	૧૮૨
જેઠે જીવન ચાલીયા	૧૮૫
ખીંછુરે ધનસામ સુંદર પિયા પ્રાન હમારે	૧૮૮
કાવે સંદેશો વ્રજનારે	૧૯૦
સખી આળ્યો માસ અપાઠ	૧૯૧
વાટડી જોઈ હું રે વાલા	૧૯૪
સંદેશો સાંભળજો વાલા	૧૯૫
ધરમ કુંવર ક્યારે આવશે	૧૯૬
અરજ કરે છે અખળા તે ઉર ધારોરે વાલાજી	૧૯૮
ગોરસ લઇને ગોપીકા	૨૦૦
જાવા દેનેરે, જાવા દેને કાના ગાળુ બોલજી આવી કેનેરે	૨૦૫
એક સમે હરી વનમાં ઉભા વેણુ વાયરે	૨૦૭
એકલડાં કેમ રેવાય તમ વિના વાલાજી મંદારીયું ખાવા ધાય	૨૧૬
સુણુ વાત કહું સાહેલી કાનો મારી કોડે પડ્યો	૨૨૨
હારે કહાન દાણીરે, કહાન દાણી	૨૨૬
કુંદનપુર વિવાહ રચ્યો, સુણી જીપતિ તીમકરાય	૨૨૯
વ્રજમે એક સમે વ્રજરાજ આડો લીધેસોરે લોલ	૨૨૩

હતી મારા વહાલા, હતી મારા વહાલા	૨૪૦
હિંચવની પ્યારી કેશવની આજ એકાદશી હિંચવની	૨૪૦
આંગણીએ ઝાઝું શું બણીએ	૨૪૧
મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે	૨૪૩
વાલો વધાવું, મારો વાલો વધાવું	૨૪૪
ચાલ સખી જોવાનેરે જઈએ	૨૪૫
મોહનરે મોહી તારે લટકે	૨૪૮
લટકાણો લટકતોરે આવે	૨૪૯
મોહન મુરતી તારીરે, વાલી લાગે છે મોહન મુરતી તારી	૨૫૧
શુંડર રીતુ મોહામણી ને આવ્યો શ્રાવણ માસ	૨૫૨
ઝુલોને વહાલા હાંડિએ ઝુલોને વહાલા	૨૫૪
રૂંડે રતન હાંડિએ નાથ હળવ ઝુલાવુંરે	૨૫૫
રંગ બીનારે શામળીઆ આવો ઝુલ્ફીએરે	૨૫૭
સ્વામી આવો અમારે ઘેરે	૨૫૯
સખી આનંદની વાત કહું આજરે	૨૬૧
જમો થાળ જીવન જગીં વારી	૨૬૨
વાલા મોજનીઆ બદ્ધ ભાત	૨૬૨
જમવા બેઠા અખીલ લોકપતી	૨૬૩
આવનાશી આવેરે, જમવા કપ્પુ હરી	૨૬૪
પ્રાત બયો પ્રાણ પ્યારે જગો ગીરવારી	૨૬૯
છોડી કે શ્રી કૃષ્ણદેવ ઓરકી મેં કરું સેવ	૨૭૦
મનરે માન્યું નંદલાલ શું	૨૭૧
ધ્યાન ધર ધ્યાન ધર ધર્મના પુત્રનું	૨૭૨
સ્વામીનારાયણનું સ્મરણ કરતાં	૨૭૬

કીજીયે ધ્યાન શ્રી ધર્મના કુંવરનું	૨૭૬
પ્રાતઃ થયું મનમોહન પ્યારા	૨૭૯
આવોરે વાલાજી હું તો તારા મોલીડાપર મોલીરે	૨૮૧
વૈરાગના પદને વિદન આડા ધણું	૨૮૨
લાલ મનોર લીજીયે મુખવાસ મોરારી	૨૮૨
સુતા ઉડીરે સમરું સહગ્નનંદ કે	૨૮૩
આરતી ઉમંગ સહીત મંગળા ઉતાઈ	૨૮૪
કરત સિંધા સબ્બી શોભાનીધી	૨૮૫
નટવર શ્રી ગીરધારી જીમત પ્રભુ નટવર શ્રી ગીરધારી	૨૮૫
સુંદર શામ સુગણ્ય પોઢે પ્રભુ સુંદર સામ સુગણ્ય	૨૮૬
દીજીયે દરશણ દાન દયાનીધી દીજીયે દરશણ દાન	૨૮૬
મેરેતો તુમ જીવન બાળમુકંદા મેરે	૨૮૬
સંત સમાગમકી જોડે	૨૯૦
સ્વામની છખીરે સખી સ્વામની છખી	૨૯૧
આરતી કીજે સહગ્નનંદ સ્વામિ	૨૯૨
સીતળ આરતી કીજે શ્રી કૃષ્ણને	૨૯૪
પ્રથમ હરીનેરે ચરણે શીશ નમાવું	૨૯૪
ઓરો આવો સ્યામ સ્નેહી	૨૯૯
હવે મારા વાલાને નહિરે વિસાઈરે	૩૦૦
હવે મારા વાલાને દરશણ સાઈ	૩૦૦
પોઢે પ્રભુ સકળ મુની કે સ્યામ	૩૦૧
રસીકરાય સુખી સેજ પધારો	૩૦૧
બલાજી મેરો કંગના નિકારી મયારે	૩૦૨
યાર કનૈયાની કોળરે	૩૦૪

અંખ્યામેં જાદુબારી ગીરધારી રાજ	૩૦૪
ધ્યારી મને લાગે છે છેલો ચારી ચાલ	૩૦૫
કુસે જાહ પનીઆ રોક્યો પનધટવા	૩૦૬
ધ્યારે તોરી મારી પ્રીત ન છુટેરે	૩૦૬
તેરી લહરે બલૈયા મતજ મથુરા	૩૦૭
જાઓ જાઓ છખીસે છેલરે	૩૦૮
હમારે પ્રીતમ પરદેશવા	૩૦૯
દરસ ખીના નેના તરસે	૩૧૦
નેહરા લગાધ રહે દુર	૩૧૧
ગોવિંદ ચારા ગજરા દેખ બુલ ગધ કજરા	૩૧૨
થે મારાસોજી પ્રાણ રસિયા	૩૧૩
ચલત ડગર ખીચ મીલેરે લંઘરવા	૩૧૪
બૈયાં હમારી ના છુઓરે બંસી	૩૧૬
આસકો દીયારીવે માસુકના જાના બુલી	૩૧૭
આવતા કયો નહિં વે સામજવા	૩૧૭
ધન મોહનાને મન હરલીનોઆ	૩૧૮
રૂડા લાગો છો રાજેંદ્ર મંદીર આવતારે	૩૧૯
સુષુ સુષુ સજની સ્યામકી બતીયાં મનમાની	૩૨૧
અટારીયા મોરી આજરે	૩૨૨
મેરમજી વાતડીયું મુજે પરીયમજી વાતડીયું	૩૨૩
સાવલાં દીલોસે દીલ જખમ કીયાં	૩૨૩
જાદવરાયજી વે મોતીઆં વાલો	૩૨૪
શોભે શોભે રસીકવાર છેલરે	૩૨૪
દીવંદાર છટાં દ્રમ અટક રહી	૩૨૫

હરી બાનક બસ ગઘ અંતરમેં	૩૨૭
અમરના સરદાર હરી મારા નેણુ તણુ શણુગાર	૩૨૭
મુળ મેરમ સહજનંદજી સાંજ મોલ અચીજી	૩૨૯
ગુલતાન ગાનકી તામ મઘ	૩૨૯
સુની કપા સિંધુ આ અટક રહી	૩૩૦
નીરખત લાગ અથાગ ખીની	૩૩૦
નટવર નેણુની થઇ અંતર આરમપાર કટારીરે	૩૩૦
આવરે મેરે મન કે મેરમ સખેને સામરે	૩૩૨
દીલ લગાં હમારા ફકીરીસેં	૩૩૩
જગમેં મત કીજે અબીમાન	૩૩૪
તજી જના જરે જોખન જયારે	૩૩૪
હરી મીલે બારસદીકી સૈયા	૩૩૫
એક કપટી ન તરેરે	૩૩૬
મોહન મતવારે રે મોહન મતવારે	૩૩૬
પીયા મેરા પ્યારા મોહન મતવાલા	૩૩૭
બાંસુરીયામાં ગારે દાદરા સ્યામ સુણારે	૩૩૮
ગુલાબી પાધ ધારીરે સોહે વાંવરીયો	૩૩૯
કોન બાહાના રીસાના	૩૩૯
હમસે કાહે રીસાને કનૈયા	૩૩૯
ઉધો ધનસ્યામકી સુને કોન બાતરે	૩૪૦
બાકુ બાકુ બાકુરે નહિં દીયું હું નાવનું બાકું	૩૪૦
બદ્રીપતી નરનારાયણકો દવાલી બદ કહાવુરે	૩૪૧
સુણીયો અરજ મોરી મોહન પ્યારે	૩૪૧

મોહન મન બાવતા બાંસુરી બળવતા	૩૪૨
મનની વાતું મનમાં રહી ગઇ રહીરે	૩૪૨
સુણ માત જૂસોદા ગોરી	૩૪૪
ઓરા આવેને સુંદર રયામ	૩૪૫
સતસંગી સૌ પરમ વિવેકા મહી ત્યાગી નરનારીને	૩૪૮
આજે વાત લખી છે રે કે વ્યવહારીક રીતી	૩૫૦
સુણો સમજો સકળ નર નારીઓ	૩૫૨
ધન્ય સંતોને ધીરજ રાખી ધરથી	૩૫૩
વૈશ્ણવ જન તો કનેરે કહીયે	૩૫૩
આવો આવો અલખેલડાજીરે	૩૫૩
તુંતો હાલને મારે છેતર, રેહો કરહણીયા	૩૫૫
ધડપણ કેણે મોકલ્યું. જાણ્યું જોખન રહે સૌ કાળ	૩૫૫
મુરખો રણી રણી કમાણોરે	૩૫૬
ગંગ જટા જુક રમ સિરપે	૩૫૮
ના કીનો તેં હરીકો સમરન, સખદીન પ્રથા ગયેરે	૩૫૮
આવ્યો આતમૈરામ ઝાડે વેર વિસામો લે વાતરે	૩૫૮
જો આવે વીવા કે વરો	૩૫૯
પુલણજી તમે પુલાવ્યા કેમ પુલ્યારે	૩૬૦
સંવત અઢાર અઠોતેર સોભા થયું શ્રીપુર શહેર	૩૬૧
આઇ રીતુ વસંતકી પુલે કર ખનખેલી	૩૬૦
બોજન અનત બહાંડમેં	૩૬૦
ખેલતે ફાગ નવલ નારાયણ	૩૬૨
આજ વસંત પ્રથમ દીન આવ્યો	૩૬૩

વસંત વધાવવા ચલેરી બામની	૩૬૫
ચાલ ચાલ સખી સુદરવર સાથે	૩૬૭
રૂપ જોખનપર વારી પ્રજરાજ કુંવરકે	૩૬૯
મેરી અખીયાંમે ખુટતે ગુલાલ	૩૭૦
સામરે મેંતો બીજ રહીરે	૩૭૧
સામરોનીકી બેન બગવે	૩૭૧
કુંવર કનૈયો ખેલે હોરીરે જકુ બેદ બખાને	૩૭૩
સામરે મોકું રંગમે રોરી	૩૭૪
સાવરો હરી ખેલત હોરી	૩૭૬
પરનારી થું પ્રીત કરી છે, તેને રૂઝા રામ	૩૭૭
અક્ષરના વાસી વાલો આબ્યા અવનીપર	૩૮૧
અથ વચનામૃત	૩૮૨

કીર્તન સાર સંગ્રહ

માનસી પુજા-રાગ ધોળ.

શ્રી સદગ્ગનંદ સ્વામીનાદાસજીરે, કરે પ્રીતે નીત ઉડી પરમાતરે,
પ્રભુની પુજા માનસીરે, પેહેલું શ્રીહરીનું રૂપ સંભારવુરે; જેવા નિરખ્યા
હોય સુંદર શામરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧ ॥ ધરી ધ્યાન અગ્યત્ર નીજ નાથનુંરે,
પ્રેમે પૂજવા હરી સુખધામરે. ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૨ ॥ દત્તધાવન આદી કીયા
કરાવવીરે, હરીને પાવત્રાં પેરાવવાં પાયરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૩ ॥ સરવે સેવાની
સામગ્રી પાસે રાખવીરે, હરીની પુજા મધે વિધન ન થાયરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥
૪ ॥ પેહેલું સુગંધી દુસેલ અંગે ચોળવુરે, ઢાળી ચંદન બાજીડીયે
સારરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૫ ॥ પછે નીર ઉનેથી નવરાવવારે, હરીને સજવા સુભગ
શણુગારરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૬ ॥ હરીને પીતાંબર વસ્ત્ર પેરાવવુરે, અંગે ઉપ-
રણી સોનેરી શીર પાધરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૭ ॥ પ્રેમે ઢાલીયો ઢાળીને
પધરાવવારે, કરવો શામને ચંદન અંગ રાગરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૮ ॥ કંઠે
પુષ્પના હાર પેરાવવારે, હરીને ચોખ્ખીયા ચોડવા સુંદર બાજરે
॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૯ ॥ માથે મોતીડાના તોસ ધરાવવારે, હરીને હસવા
ટીલકડી કરવી ગાલરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૦ ॥ મોંઘા મોતીડાના હાર આરોપવારે
હાથે હેમકડાં નગ જડાવનારે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૧ ॥ કાને મકાફત કુડલ
ધરાવવારે, આંચે બાણુબધ બાંધી શોભે બાવરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૨ ॥ હરીના
ચરણને ચંદન ચડાવવુરે, ચાંપી બિરમા પામવી ધણી સાંતરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥
૧૩ ॥ ધરી બાલભોગ આરતી ઉતારવીરે, કરવી સ્તવન પ્રકમા
બહુ બાતરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૪ ॥ કરી અદ્ય અંગે દંડવત દેવનેરે, પછે

પુજવા પ્રભુજી કેરા દાસરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૫ ॥ હરીને ખટરસ ભોજન
ભાવતારે, પીરસી પ્રેમે સું બેસવું પ્રભુ પાસરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૬ ॥ ઘણી
જુગતે જમાડી જગદીશનેરે, પ્રેમે પાનખીડી લેવી મુખવાસરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥
૥ ૧૭ ॥ પ્રીતે પલંગ પોદાડી પગ ચાંપવારે, હરીનો કરવો નીજ મંદીર
નીવાસરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૮ ॥ રહેવું નીશદીન હરીની હજુરમાંરે, કરવી પ્રભુના
ચરણ કેરી સેવરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૧૯ ॥ મુકતાનંદ એવી રીતે પુજા માંનસીરે,
કરતા ભવજલ તરે તતખેવરે ॥ પ્રભુ ૦ ॥ ૨૦ ॥

રાગ ગરબી.

ભજ્યો નહીં ભગવાનનેરે મળ્યો માણસનો દેહ, પ્રીત કરી પરનારમાં
હારે નીચ સોગત સ્નેહ ॥ ભજો ૦ ॥ ૧ ॥ મીથ્યા માયાના જોરમાંરે, થયો
અંધ અજ્ઞાણુ લાજો વીટાણો લોકની, હારે કરે આપ વખાણુ ॥ ભજો ૦ ॥
૥ ૨ ॥ ચીંતા ઘણી ચીતમાં ભરીરે, હાલ જુડા હોરાન; ટુટેલ હૈયુ ને
ફેલ આવડે, મીથ્યા મોટપનું માન ॥ ભજો ૦ ॥ ૩ ॥ જુદા બોલો નથી
જાણુતોરે, માથે મરવાની ધાત; દેવાનંદ કહે જમ આવશે, હારે માર
મુરખ ખાય ॥ ભજો ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

અતે જાવું છે એકલારે, સંજે આવે નહીં કોઈ; માત પીતાને બાઈ
દીકરા, હારે નારી કુટશે રોઈ ॥ અંતે ૦ ॥ ૧ ॥ જુએ મરીને બેળી કરીરે,
આથ લાખ કરોડ; ડાટી રેશે દરખારમાં, હારે જોને આંખ્યું કયાં ફાડ
॥ અંતે ૦ ॥ ૨ ॥ જીવ સંગાતે જાયછેરે. પુન પોતાના પાપ; સુખદુઃખ ફળ
તેના ભોગવે, હારે જમપુરીમાં આપ ॥ અંતે ૦ ॥ ૩ ॥ રાજા ધરમની
આમજેરે, ખાશો મુરખ માર, દેવાનંદ કહે દેહ ધારશો. હારે લખ
ચોરાશી વાર ॥ અંતે ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ભુક્ષી ગયો ભગવાનનેરે, ગયું જોયન બાળ; આત્મું ભુદ્ધાપણ
અંગમાં, હારે કેડે આવેછે કાળ ॥ ભુક્ષીં ॥ ૧ ॥ ધરના માણસ જાણે
ધેણડારે, કોઈ માને નૈ વાત; અક્ષય ઘડીને વધી આપદા, હારે કેદી મરશે
કુળત ॥ ભુક્ષીં ॥ ૨ ॥ મનમાં અનિ ધન ધાખડીરે વાજા વિષે વિકાર;
આડા બોલો અશીર્ણીઓ, હારે દુખ પામે અપાર ॥ ભુક્ષીં ॥ ૩ ॥
શરીરનું ચામડું સુકાઈ ગયુંરે, થયો અધ અધીર; દેવાનંદ કહે હરી
ન ભજ્યો, હારે બહુ નામી બળરીર ॥ ભુક્ષી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પ્રભુ બજી લેને પ્રાણીઆરે, ધન દોલત ને નાર; અંતે જાવું તજી
એકલા, હારે સગા કુટુંબ સંસાર; ॥ પ્રભુગાથા ॥ જોણે બળ્યા જગદી-
શનેરે. ભવ પામ્યા તે પાર; એને વિસારીને આથડે, હારે ગોથાં ખાશે
ગમાર ॥ પ્રભુગાર ॥ લખચોરાશી જનનારે આવે દેહ અપાર; જનમ
મરણુ ગર્ભવાસનું, હારે દુખ વારવાર ॥ પ્રભુ ॥ ૩ ॥ વૈદ કોટિ વાંસે
ફરેરે, કરે આસડ અનેક, રંચ ન ટાળે રોગને, હારે દેવાનંદકે વિવેક
પ્રભુ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

દેવાના ટુટ્યા હરિ સંગે હેત ન કીધું, લખચોરાશી કેર લગડ
માથે માગી લીધુરે ॥ હૈયાં ॥ ૧ ॥ પેટને અરથે પાપ કરંતા, પાછું
ફરી નવ જોયું, ચાર દિવસના જીવતર સાર, મન માયામાં મોયુંરે
હૈયાં ॥ ૨ ॥ જનમ મરણુ દુખ ગરબવાસનું તે નવ શકીયો ટાળી, માત
પિતા જીવતી સુત સંગે, વિસાર્યા વનમાલીરે ॥ હૈયાં ૩ ॥ આજસ ને
અગાન અતિશે, કામ બગાડ્યું તાર; દેવાનંદ કહે દેખ વિચારી, માન
કહ્યું તું મારે ॥ હૈયાં ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

દુનિયામાં ડાહ્યા, ડાહ્યાપણમાં દુઃખ પામ્યો; ભવતારણુ ભગવાન
વિસારી, ચડીયો કાલે બામેરે ॥ દુની ॥ ૧ ॥ મનુષ દેહ મળ્યો અતિ

મોટા, ખોટા જાણી ખોયો; ચારે ચાટે જુહું ખોલ્યો, નાહક નિર-
વસોયોરે ॥ દુનીનાર ॥ હરી હરીજન સંગે હેત ન કીધું પીધું વિખનું
પાણી; સુખ સંસારી પામ્યા સારં, મુવા લગી ધર તાણીરે ॥ દુનીના ॥
૩ ॥ હરખ શોકની નદીયો મોટી, તેમાં જય તણાણો; દેવાનંદ કહે
હરી ભજ્યો નહી, ધણે દુખે ઘેરાણોરે ॥ દુની ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અજાની તારા અંતરમાં દેખ વિચારી, અંત સમે દોષ કામ
ન આવે; સગાં કુટુંબ સુત નારીરે ॥ અજા ૦ ॥ ૧ ॥ જ્યેષ્ઠન ધનનુ
જેર જણાવે, કાટી ત્યાંખે કરતો; કાળ કરાળ કહણ સિર વેરી, દિક્ષમંદ
કેમ નથી કરતોરે ॥ અજા ૦ ॥ ૨ ॥ માલ ખજના મંદીર ખેલી, મુવા જુખ
મદમાલા; સ્ત્રાન સુકરના દેહ ધરીને, ધરધર ગોથાં આતારે ॥ અજા ૦
॥ ૩ ॥ આજ અમુલખ અવસર આવ્યો, હરી ભજવાનું ટાલું; દેવા-
નંદ કહે દેહ મનુષ્યનો, ન મળે ખરચે નાણુંરે ॥ અજા ૦ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પામર તે પ્રાણી વિસાચી વનમાળી, મિથ્યા સુખ માયામાં
મોહ્યો; મૃમનુષ્યાજલ ભાળીરે ॥ પામ ૦ ॥ ૧ ॥ આક પોહોરે અંતરમાં
ખળીઓ, ધણા ધણાને ધાયો; રણીખણી ધન લેળું કીધું, ના ખરખ્યો
તા પાયોરે ॥ પામ ૦ ॥ ૨ ॥ નારી આગળ નિરલજ બધને, ખીતો ચીતો
ખોલો; હડકલાવે હસી ખોલાવે, કરે તરણને તોલેરે ॥ પામર ॥ ૩ ॥ સાચ
સસરો સમો સંબંધી, તેની સેવા કીધા; દેવાનંદ કહે સાચુ જનની
તે સેવા તજ દીધીરે ॥ પામ ૦ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ખરબી.

કર પ્રભુ સગાયે દ્રઢ પ્રિતડીરે, મરી જનુ મેલીને ધનમાલ;
અંતકાળે સચું નહી કાઢનુરે, સંસકારે સંબંધી સરવે મળ્યારે, એછે
જુહી માયા કેરી જાળ ॥ અંત ૦ ॥ ૧ ॥ માર માર કરી ધન મેળવુરે,

તેમાં તાર નથી તલભાર ॥ અંત૦ ॥ ૨ ॥ સુખ સપના જેવું સંસાર
તુરે, તેને જતા ન લાગે વાર ॥ અંત૦ ॥ ૩ ॥ માટે શેવ તુ સાચા
સંતનેરે, તારા ટળશે ત્રિવિધીના તાપ ॥ અંત૦ ॥ ૪ ॥ અતિ મોટા
પુરુષને આશરેરે, બળે પુરુષ જનમના પાપ. ॥ અંત૦ ॥ ૫ ॥
એવું સમજીને બજ બગવાનનેરે, સુખકારી સદા ધનશ્યામ ॥ અંત૦ ॥
૥૬॥ દેવાનંદનો વાસો દુખ ટાળશેરે, મનવાંછીત પૂરણકામ ॥ અંત૦ ॥
॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મળ્યો માણસનો દેહ ચીંતામણીરે, તારા અંગમાં છે રોગ અસાધ;
નથી લેતો નારાયણ નામનેરે; માથે મરણ જનમ મોટું દુઃખછેરે,
તારા અંતરમાં દરીને આરાધ ॥ નથી ॥ ૧ ॥ ઘણું સુજેછે કામ સંસાર
તુરે, કરે સગાનું બહુ સનમાન ॥ નથી ॥ ૨ ॥ હેત કરતો નથી દરી
દાસમાંરે, દેયા કુટયા તું ઘણુ દરામ ॥ નથી ॥ ૩ ॥ પરનારી સંગાથે
કરી પ્રિતકીરે, તારો એજે ગયો અવતાર ॥ નથી ॥ ૪ ॥ બહુનામોની
બીક નથી રાખતેરે, ખરેખાન મળીશ તેમાં ખુવાર ॥ નથી ॥ ૫ ॥
અતિ કઠણુ વેગા છે અંતકાળનીરે, પછે વાસે તને પસનાવ ॥ નથી ॥
૥૬॥ દેવાનંદની શિખામણુ માનજેરે, તારા અંતરમાં કરીને કિઝાવ
॥ નથી ॥ ૭ ॥ ૫૬ ૨ ॥

તારા મનમાં જાણે મરવું નથીરે, એવો નિશ્ચયે કર્યો નિરંધાર;
તેમાં ભુકી ગયો બગવાનનેરે; ધન્ય દોહન નારીને ઘણા દીકરારે,
ખેતીવાડી ઘોડી ને ઘરગાર ॥ તેમાં ॥ ૧ ॥ મેડી મંદીર જરૂખાં ને માળી
યાંરે, સુખદાયક સોનેરી સેજ ॥ તેમાં ॥ ૨ ॥ ગાદી તકાયા ને ગાઢ
મસૂરીયાંરે, અતિ આડ કરે છે એજ ॥ તેમાં ॥ ૩ ॥ નીચું કાંધ કરીને
નમતો નથી, એવું સદ્યુ સંગાથે અનિમાન ॥ તેમાં ॥ ૪ ॥ મરમાળી
મોહનજીની મુરતીરે, તેની સાથે ન લાગેત તાન ॥ તેમાં ॥ ૫ ॥

પાપ અનેક જનમનાં આવી મળ્યારે, તારી મતિ મલિન થઇ મંદ
 ॥ તેમાં ॥ ૬ ॥ દેવાનંદના વાલાને વિસરી ગયોરે, તારે પડ્યો ગળે
 જમકંદ ॥ તેમાં ॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

તારે માથે નગરાં વાગે મોતનાંરે, નથી એક ઘડીનો નિરધાર;
 તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે, મોટા મેલીને રાજ મરી ગયારે, જોને
 જાતાં ન લાગે વાર ॥ તોય ॥ ૧ ॥ તાર જોળન ગયું જખમારતુંરે
 માથે કાળા મટી ગયા કેસ ॥ તોય ॥ ૨ ॥ અંતકાળે લેવાને જમ
 આવીઆરે, તેનો ભારી ભયંકર વેસ ॥ તોય ॥ ૩ ॥ રોમ કેટિ
 વીંછી તણી વેદનારે, દુઃખ પામ્યો તું દૈવના ચોર ॥ તોય ॥ ૪ ॥ સગાં
 સ્વાસ્થી મળ્યા સઉ લૂટવારે, કેનુ જરા ન આલે જોર ॥ તોય ॥ ૫ ॥
 ઊભ ટુંકી પડી ને ત્રુટી નાડીઉરે, થયું દેહ તબ્યાનું તનકાળ
 ॥ તોય ॥ ૬ ॥ દેવાનંદ કહે ન જાણ્યા મારા નાથનેરે, મળ્યો માણુ-
 સનો દેહ વિશાળ ॥ તોય ॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

કાળનાં ગડે નગરાં કાળનાં ગડે, અગડ ઘેઘેઘેઘે નગારાં કાળનાં
 ગડે; ઢોલને રણતુર વાગે ઝાંઝ ખડેડે, નેજા ને નિશાન દીસે ફોળુ
 બહુ ફરે ॥ અગડ ॥ ૧ ॥ નાળુને જંજળું સરવે કડે ને ધડે, આંખ્યું
 મીચી બેડો અધો મનસુખા ધડે ॥ અગડ ॥ ૨ ॥ કઠણુ વેળે કાળ આવી
 આચીતો અડે, જળ થોડામાં ઊવ જેમ પૂરો તરફડે ॥ અગડ ॥ ૩ ॥
 ચેતવું હોય તો ચેતી લેજો ખીણું રહ્યું નડે, દેવાનંદનો નાથ બન્યા
 વિના નરકે જઇ પડે ॥ અગડ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

પછે નૈ મળેરે તુને પછે નૈ મળે, કાંઈક લેલેલેલે ને લાવ પછે
 નૈ મળે; મોતી સરીખો કણુ લેછ મુરખ ધંટીમાં દળે, બાવળીયાનું
 બી બોધ આંખો કેમ ફળે ॥ કાંઈં ॥ ૧ ॥ કસ્તુરી ને કેવડા લૈ તેલમાં તળે,
 મનુષ દેહ દુર્લભ પામી વિપમાં મળે ॥ કાંઈં ॥ ૨ ॥ ખેત્ર અખેત્રા ખેત્રનાં
 અંતે જોજો જો મળે, એકડા વિનાના ગીડાં તેમાં તાડું નૌવળે ॥ કાંઈં
 ॥ ૩ ॥ અનેક જનમના પાપ તેતો સતસંગે બળે, દેવાનંદ કહે ગર્થો
 કુતો થાવું તે ટળે ॥ કાંઈં ॥ ૨ ॥

પાપનો ભરેરે માથે પાપનો ભરે, પાપી કુકુકુને કેમ પાપને
 ભરે; જીવાનીમાં આગ લાગી પરત્રીયા હરે, દેવ સાધુને આહ્વાણ નેની
 નિંદા બહુ કરે ॥ પાપી ॥ ૧ ॥ ચોરીને અવેરી કરે મરડાતો ફરે, માંસ ને
 મદીરા પિએ નવ્ય હરે ॥ પાપી ॥ ૨ ॥ ભાંડ બચાવને લાંચી બાજી કરતો
 નવ્ય ડરે, વસુપસુ વાહન હરે અગ્રી તે ધરે ॥ પાપી ॥ ૩ ॥ એ પાપી
 કરી રવી કીંકર જાહ્યા તે નરે, દેવાનંદ કહે માર તડાતડ બહુમાને
 મરે ॥ પાપી ॥ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

નિમમા રેનેરે તુતો નિમમા રેહેને, પ્રાણી રેરેરેરે તુતો નિમમા
 રેહેને; ચારે વ્રત પાત્રી નીત નામને લેને, સ્વામીનારાયણ નામ તારા
 મુખચક્રી કેને ॥ પ્રાણી ॥ ૧ ॥ સાધુ સેવા વચન માની જે કાળે તેને
 અન્નમેલ અંધ છુટો નારદ એ બેને ॥ પ્રાણી ॥ ૨ ॥ કાયામાયા કુડર

નિલ દાનને દેને, અમુક્ષપદેહ આવ્યો સુતો કેમ થેને ॥ પ્રાણી ॥
 ॥ ૩ ॥ લખચોરાશી ફેરા ટળે સતસંગી તેને, દેવાનંદ કહે કાંતોતળ
 લાત જમ મારે જોને ॥ પ્રાણી ॥ ૪ ॥

વિખને પીધુરે તેતો વિખને પીધું; ઘેલા જોજોજોજો ને તેતો
 વિખને પીધું; કામી કોપી લોભી લંપટ ચરણુ જઈ લીધું, સ્નાપ્તપી
 ધન બેલું કરી તેને તેં દીધું ॥ ઘેલા ॥ ૧ ॥ અંધ ગુરુએ કાન કુંકવા

એહેરાશું લીધું, દામવામના ચેર શેની તેતો શું કીધું ॥ ઘેલાં ॥ ૨ ॥
 પંચ વિષે ઝેર તેતો હળાહળ પીધું, વિછણુ કેરા વેતર પાત્રી કારજ
 ન સીધું ॥ ઘેલાં ॥ ૩ ॥ ઉચી ઉપચય તણી વીરદેખે પ્રકારે વીધું,
 દેવાનંદ કહે જમાન આગ્યા જમ ખરા ખેધું, ॥ ઘેલાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૫ ॥

તિરથે જાનેરે તુંતો તિરથે જાને, મુઠ જાળજાળરે તુંતો તિરથે
 જાને, કપટ માન મેલી દાસ પ્રભુનો થાને, ભાગ્ય હો કોને અશીષુ
 તથા હરી ગુણ ગાને ॥ મુઠ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

રાગ ગરબી.

જનમ સંગાથી વિસાર્યા જગદીશનેરે, એજે ખોયો માણસનો
 અવતારરે; સચુ નથી કોઇ જાણે તારા જીવનરે. સપના જેવો
 જીવો આ સંસારરે ॥ જન ॥ ૧ ॥ ડાહ્યો થઇને દોષે નિર્લજ નાતમાં
 મેરમ કરીને ખોલે મોઢા વેણુરે, શેરીમાં મરડાનો ચાલે માનમાંરે,
 રાતાં દિશે રોસ ભરેલાં નેણુરે ॥ જન ॥ ૨ ॥ મારી આગળ એક
 રતી નવ ઉપજરે, ડહાપણ મેલી જ્યાં દોરે ત્યાં જાયરે; નિર્લજ
 થઇને નાચે કમુધી કંણુમાંરે, વિષે ભરેલાં ગરબુ ગોથાં ખાયરે ॥
 જન ॥ ૩ ॥ અંતરમાં કપટી ને ઉડી ધરસારે, સાધુ જનનો લેશ ન
 કીધો સંગરે; દેવાનંદ કહે જમ જોરાવર આવશેરે, ખાંગી કરશે
 ભુકો તોર અંગરે ॥ જન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ભવસાગરનો પાર ન આવે પ્રભુ વિનારે, તપ તિરથ વ્રત
 કરીએ કોટિ ઉપાયરે; પુન કરી અમરાપુરનું સુખ પામીએરે, અંતે
 પાછો ફાગટ ફેરો થાયરે ॥ જન ॥ ૫ ॥ માયાની મોટપ તે મિથ્યા
 જાણુજેરે, નદીએ આવ્યું જમ પાણીનું પુરરે; તેની પેઠે ધન્ય જોગનને

જીવવુરે, આક તણા જેમ ઉડી જશે તુરે ॥ ભગ૦ ॥ ૨ ॥ સગા
કુટુંબ મેલીને મરવું એકલુરે, લખ ચોરાશી ફરવું વાગ્મવારે;
પાપ તણા ફલ આગળ તારે આવશે, કરમ કરીને બરિઆં
તેં કોહારે ॥ ભવ૦ ॥ ૩ ॥ આજ અમુલખ માણસનું તન આવીયુંરે,
બજવા સાર ભાવ કરી ભગવાનરે; દેવાનંદ કહે માન તજીને માનજેરે
વાત વિચારી સારી ચતુરસુખણુરે ॥ ભવ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સગપણુ સાચું જાણે શ્રી ધનશ્યામનુરે કેવળ ખીજું માને કુડે
કુડરે; સગા સંબંધી સ્વારથ કેરા સોજતીરે, મેલી જશે મુખમાં નાખી
ધુળરે ॥ સગ૦ ॥ ૧ ॥ દેશ વિદેશ ડોલે ધનને કારણેરે, પ્રભુ વિસારી
લાલચમાં લપટાયરે; ભાગ્ય વિનાનો ભટકે પામર પ્રાણીઓરે, જેને
તારં જોખન એજે જાયરે ॥ સગ૦ ॥ ૨ ॥ કાળ અચાનક ફાળું આવે
કારમીરે, ઘેરી લેછે ઘાટે ધરનું પારરે; નાડી તુટી આંખો બાહાર નિ-
સરીરે, તે ટાળે શામળીયો કરતલ સારરે ॥ સગ૦ ॥ ૩ ॥ એટલા સાર
કરજે એનો આશગરે, માથે પડતા મટશે જમના મારરે; દેવાનંદ
કહે દાસપણામાં લાભછેરે પ્રેમ કરીને રાખો મનમાં પ્યારરે ॥ સગ૦
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

દેખ્ય વિચારી દિલમાં તારા દેહનેરે, નથી રહ્યાનો એક ઘડી
નિરધારરે; મમતા મોટી ખોટી બાજી પેલેછેરે, ભુંડપ કેરા માથે લે મા
મારરે ॥ દેખ૦ ॥ ૧ ॥ વરણાગીમાં વડપેપાણી હારનોરે, ઉપર રાતોમાનો
રંગનો છેલરે; નિતરે કાળો ભોખ ધરીને બોળવેરે, ફાગટ ફરતો
કરતો કુડાં ફેલરે ॥ દેખ૦ ॥ ૨ ॥ આત્મ સાધન કાંઈ ન કીધું આંખસુરે,
વિષયમાં વિટાણો પારે માસરે; હરીજન સાથે હેત ન કરતાં આવ-
ડ્યુરે, કપટી તારો કોણ કરે વિસવાસરે ॥ દેખ૦ ॥ ૩ ॥ સુમ થયો
ધન સંચીને ભેળું કયુંરે, મરતાં સુધી ન ખરચ્યું ન ખાયરે; દેવા-

નંદ કહે મધમાખી લુટાયછેરે, હાથ ધરીને પામર તું પરતાયરે ॥ દેખ
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

પામર નર ભજે ભગવાન, મરણુ આવ્યું દુકડું; કહે આવેછે
કાળ અન્નણુ ॥ મરં ॥ અણુ સમજ્યાં ઝોસડ કરેરે, રતિયે રોગ ન
જાય; લોકવાણી ઉરમાં ધરીરે, ગોળી જળમાં ઘોળી ઘોળી પાય ॥ મરં
॥ ૧ ॥ અન ગળે નવ ઉતરેરે, ખાતાં ઉઘટી થાય; અતિ વ્યાધી
દુખ દેહગારે, ખાંસી સુળ આવે ન ખમાય ॥ મરં ॥ ૨ ॥ સગાં
સંજંધી સહુ મળીરે, એકા ધરને બહાર; અદાર દિવસ થયા
મેશ્યુરે, ડોસો તન તજવા થયો તૈયાર ॥ મરં ॥ ૩ ॥ ઈંદ્રીના દેવતા
હડી ગયોરે, વિખરી વાણી બોલાય; દેવાનંદ કહે હરી વિમુખનોરે,
તોય પાપી પ્રાણુ ન જાય ॥ મરં ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥ ૧ ॥

ગાફલ નર તેં વિસાર્યા ગોપાત્ર, ઉગારે કોણુ આ સમે; મરણુ
મેલી તે જુહો જંગલ ॥ ઉગાં ॥ ૧ ॥ મુખના દાંત કાળા થયારે,
આંખો ગદ્ય હરડાઇ; નાકની ઝાંડી નમી ગધરે, દુખ પામ્યો પુરવની
કમાઈ ॥ ઉગાં ॥ ૨ ॥ વાતપિત કફ મોસ્ય કરીરે, ભાઇ ત્રણે બેળા
થાય; સ્વાસ મધે સહુ દેખતારે, તનની નાડીયો સરવે ત્રુટી જાય ॥
ઉગાં ॥ ૩ ॥ પેટો જમ એક પેટમાંરે, બીજે રહ્યો છે બહાર; દેવાનંદ
કહે હરિ વિમુખને રે, માથે પડશે મુદ્દગળના માર ॥ ઉગાં ॥ ૪ ॥ ૫ ॥ ૧ ॥

કરે પાપી અતીશે પોકાર, પરવશ થયો પ્રાણીઓ; દુખ દેખી
૩એ નરનાર ॥ ૫૨ ॥ પેટ ચઢે બંધ છુટી ગયોરે, જીવ અતીશે
અકળાય; સુપન અવસ્થા પ્રધાન થઇરે, ભાગ્યું વેણુ બોલે બકવાય,
॥ ૫૨ ॥ ૧ ॥ ડોઢે વાગે ડાકલાંરે, ભુવો ધુણે ભરવાડ; નિર્ભજ

નકટી દેવનીરે, બાધા રાખો કરશે માતા વાર ॥ ૫૨ ॥ ૨ ॥ વાઝેઃ
બાવન વિરનોરે, જંત્રમંત્ર બહુ જાણુ; મુઠ નાખી કામણુ કર્યારે,
દોરો બાંધો તો થાય સુવાણુ ॥ ૫૨૦ ॥ ૩ ॥ જોશી કહે પિડે મહ
પનોતી, શાંતિ કરે સુખ થાય; દેવાનંદ કહે અત્યુંરે, જાપ જાપીએ દરદ
મટી જાય ॥ ૫૨૦ ४ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મુરખ નર કરે કોટિ ઉપાય, અત્યું પાછું નહિ વળે; ત્રુટી આયુસ
તે ન સંધાય, ॥ અતુ ॥ અરીણુ તો ઉગે નહીરે, પાપી દાર પાય; બાધ
બંધ મળી ભુંડું કર્યુંરે, નાંખ્યો નરક પડ્યો પસ્તાય ॥ અતુ ॥ ૧ ॥
ક્રોટી કરે ગઉ દાનનેરે, સોના રૂપાના શણગાર; પામે ફળ પરજોકમારે,
માથે મરણુ જનમ બહુવાર. ॥ અતુ ॥ ૨ ॥ કાશીએ જાંઘને કરવત
મેલાવો, ને ગાળે હિમાળે દેહ; બક્તિ વિના ભવ ન તરેરે, પામે રાજ
સાજ સુખ તેહ ॥ અતુ ॥ ૩ ॥ બુઢા જોબન વાળનેરે, જમડા પકડી
જાય; દેવાનંદ કહે મરી ગયારે, વાંસે વાર કોઇથી ન થાય ॥ અતુ ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬-રાગ ધોળ.

કીયો ગરબમાં કોલકરાર, ભુલ્યો ભગવાનને પાંખો ઉચે કુળે
અવતાર ॥ ભુલ્યો ॥ ૧ ॥ તીમર અવસ્થા બાળનીરે, પરવસ દેહ ગમાર
રૂઢન કરે બહુ રાત્રમારે, માતા ધવરાવે કરી મન વાર ॥ ભુલ્યો ॥ ૧ ॥
રમ્યા જમ્યામા રચી ધણીરે, વીલ્યા વરસને માસ; સુપન અવસ્થા
પ્રધાન થઇરે, રસમાં વીકળ ઈંદ્રનો દાસ ॥ ભુલ્યો ॥ ૨ ॥ બાર વરસનો
બાળકારે, ભણ્યો ગણ્યો બહુ ભેદ; ચૈદ વિદ્યાને ચોસક કળારે, શીખ્યો
રાજસાજ સુખ તેહ ॥ ભુલ્યો ॥ ૩ ॥ સારા કુળમાં સગપણુ કર્યુંરે,
પરણ્યો નૌતમ નાર; દેવાનંદ કે દુખ વધ્યુંરે, ચીંતા ધણી સાંઝ
સવાર ॥ ભુલ્યો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પામ્યો ધન જોયનનું જોર; નારાયણ ન ભજ્યો; કરવા શીખ્યો
 કુસંગને; શોર ॥ નારાયણ ॥ પંચવીણના પુરમાંરે, જીવ તણાણો જાય;
 કેદુ કરેરે જુદી જલ્યાનારે, છેલો છકેલો મનમાય ॥ નારાયણ ॥ ૧ ॥
 પરનારીમાં પ્રીતડીરે, ચીત મળવા લલચાય; ભાળે રુપાળી ભામનીરે,
 ધન દેઇ ભેટે બ્રહ્મરાય ॥ નારાયણ ॥ ૨ ॥ કરે કુજેતી કુળનીરે, લાજ
 નહી લવલેશ; માત પીતાને ધીકાર છેરે, એવાં પુત્રને કાદો પરદેશ,
 ॥ નારાયણ ॥ ૩ ॥ અનર્થનું અંગારછેરે, ધન્ય ત્રીય જાણ્ય જરર;
 દેવાનંદ કે હરીદાસનેરે; તેથી ડરતું રેતું તજી દુરય ॥ નારાયણ ॥ ૪ ॥
 પદ ॥ ૨ ॥

જુદાપણમાં થયો બેદાસ, વીસાર્યા વ્રજરાજને; ચાર દિવસમાં
 લઇ જશે કાળ ॥ વીસાર્યા ॥ ૧ ॥ પવન ચાલે પંસથીરે થરથર ધ્રુજે દેહ;
 અતી કરે અપમાનનેરે, તોય સુત દારામાં સ્નેહ ॥ વીસાર્યા ॥ ૧ ॥
 અતી ગધાતી ગોડડીરે, પાથરતા પસ્તાય; જી મોકડને જંતુ ઘણારે,
 કરે દેહ દુખી પીડા થાય ॥ વીસાર્યા ॥ ૨ ॥ મનમાં અતી ધન્ય
 ધાખડીરે, કદનો નીલ કોટી ઉપાય; મમતા મોટી સાંકળીરે, તેનું પેટ
 કદીયે ન ભરાય ॥ વીસાર્યા ॥ ૩ ॥ ખાવા છુટે ખીરનેરે, ભોજન
 કોમળ ભાત; દેવાનંદ કહે રામડીરે, એહુ જીહુ મળે અરધી રાત ॥
 વીસાર્યા ॥ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

જુદારે બેદા ધરખાર, વીમુખ બગવાનથી; નિર્લજ નાગો દેખે
 સુત નાર ॥ વિમુખ ॥ ૧ ॥ ઘરના માણસ કથાઇ ગયારે, હાટરડાની
 કરી ટેલ; દીકરા દીકરી સડે દુર રયારે, ફાગટ દેખાડો શાના ફેલ
 ॥ વિમુખ ॥ ૨ ॥ આખા ગામમાં એકલોરે, પ્રથમ કેવાતો પટેલ;
 જાણીનેરે મરાવતો જીવનેરે, લાંચુ લેતો જાની કરી છેલ ॥ વિમુખ ॥
 ૩ ॥ આમ કથા ત્રવા ખરચનુંરે, કરે અતિસે જ્ઞાન; દેવાનંદ કે હરી
 કથારે, પામર કેદીયે સુણે નહ જ્ઞાન ॥ વિમુખ ॥ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

ધોળ-દેવાનંદ.

સીલવંતા સાધુ સાંભળજ્ઞે કરી પ્રીતી, આઠ પ્રકારે અમળા
તળવી; મન ઈંદ્રીને છતીરે ॥ સીલ૦ ॥ ૧ ॥ નારી કથા અવણુ ન
ધરવી, તે ત્રીપવેલી કાવે; તેની કીરતી તે નવ કરવી ભુલે મન ભર
માવેરે, ॥ સીલ૦ ॥ વીનતા હાસ વીનોદ કરીને, રાત્ર દીવસ ન્યાં
રેવે; તે ઠેકાણે સાચા મુનીવર, જાણી પાવ ન દેવેરે ॥ સીલ૦ ॥ ૩ ॥ અમળા
અંજે કાળી ગોરી, નેણુ ભરી નહી દેખે; આળ વધ નવ જોઅન વાલી,
તે માદક સમ લેખેરે ॥ સીલ૦ ॥ ૪ ॥ છોટે રમને છાની વાનું, કામનીયુને
કાવે; દેવાનંદ કે તે પોતાનું, હાથે નાક વઢાવેરે ॥ સીલ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

નીસકામી નરને, વીનતાની વાત ન કરવી; માયાની મુરતી જાણીને
નાગણુ જેવી પરહરવીરે ॥ નીસ૦ ॥ ૧ ॥ માંનનીયુને મળવા
મનમાં, કુડો હાદ ન કરે; અતસા પાતક મોડું લાગે, એ અધર્મથી
કરવુરે ॥ નીસ૦ ॥ ૨ ॥ બામનીયું તે બેળી થઈને જે ઠેકાણે જાવે;
સાચ વીધી કરવાને સાર હરીજન ત્યાં નહી આવેરે ॥ નીસ૦ ॥ ૩ ॥
આઠ પ્રકારે અમળા કરે, સાગ કરે તે હામી; વળે થકી વૈશ્ય જે
પામ્યા; તે માયા વેરાણીરે ॥ નીસ૦ ॥ ૪ ॥ બેઅધરીને કામની ભેળો,
જોસે હો મોલે દેવાનંદ કહે, એ જોવા સાધુ નીમે નરકમાં જાવેરે ॥
નીસ૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વીવેકી નરને એમ વીચારીતે જોવું, કપાતરને દાસ દેવું; તે બીજ
પારમાં જોવુરે ॥ વીવે૦ ॥ ૧ ॥ કામી કોઈ ભોળી ૫૬, કામ મોલ
કાવે; અન વસ્ત્ર પાંચ તેને આપે, તે સેકીને બી વાવેરે ॥ વીવે૦ ॥ ૨ ॥
હદી પાંચ સહુ મન જીતે, તે હરીદાસ કહાવે; વાસી વસ્તુ એને આપી,
અનંત ધણી થઈ આવેરે ॥ વીવે૦ ॥ ૩ ॥ દુર્જન સુદામે આણી દીધા,

મુઠી તાંદુલ મેવા; કંચન મોક્ષ કર્યા સુખકારી, સત પુરપત્ની સેવારે
 ॥૧૧ વેળા ॥૪ દ્રીપદીએ નીજ ચીર વધેરી, બાંધ્યું હરી ને હાથે, દેવાનંદ
 કહે ભરી સભામાં, આપ્યા દીનાનાથેરે ॥ વીવે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ગાફલ જે ગરજુ આ તન એજે ગમાયો, ધર્મ વિસારી ધધે
 વળગ્યો; કુડે ધુળ્ય કમાયોરે ॥ ગાફલ ॥ ૧ ॥ કામનીયુંમાં કરતો
 ડાલે, વિશે ભરેલી વાતુ; પાપ કરીને પુર બાંધ્યું, ભવસાગરનું
 ભાતુંરે ॥ ગાફલ ॥ ૨ ॥ દેવ મંદીરમાં દરશન કરવા, ભુલ્યો ભટક્યો
 આવે; માંનનીયુંના મુખ જોવાંતે, આંખડીયું અટકાવેરે ॥ ગાફલ ॥ ૩ ॥
 આરત્ય રાખી ન ઉચારે, રામકૃષ્ણ મુખ વાણી; ગ્રામ કથાના દીપે
 ગપોડા, જુવે જુડે જાણીરે ॥ ગાફલ ॥ ૪ ॥ ગાંજે ભાંગ લીલાગર
 મહકર, હોકા પીવે આવે; દેવાનંદ કહે દેખ વિચારી દુખનો અંત
 ન આવેરે ॥ ગાફલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

સાત વારના પદો.

આદીતવારે ઉદે થયા, સુરજ સહજરેનંદ; મારગ બતાવ્યો મોક્ષનો
 મળીયાં મુનિનાં પ્રદં. અવસર અમુલખ આવીયો ॥૧॥ ભાગ્યે પામ્યો
 બ્રત ખંડમાં મુઘો મનુસ્યા અવતાર; સમજી રહેવું સત સંગમાં
 સુપના જેવો સંસાર ॥ અવ ० ૨ ॥ શિતળ સોમે સરીખડાં, ભુતલ
 પ્રગટયા ભગવાન; અધરમ મુજ ઉખાડવા, દીધાં દરસન દાન ॥
 અવ ० ॥ ૩ ॥ પામર ભટક્યો ભવ પથમાં, જાણ્યા વિના જમદીશ્વ,
 દેવાનંદ કહે દુખ આવશે, જ્યાંત્યાં જનમ ધરીશ ॥ અવ ० ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥
 મંગળકારી હરી મુરતી, ભેટ્યે ભવદુખ જાય; સમરણ કરય
 શ્રી ગોવિંદનું, ફાગટ ફેરો ન થાય; અંતે જાવુંછે એકલા ॥૧॥ ગા-

શ્રદ્ધ સગાની ગોઠડી, મોટી માયાની જાલ; વસગ્યો મીઠ્યા વેવારમાં
કેડે આવે છે કાળ ॥ અંત્યે ॥ ૨ ॥ ખુબે સમજાવી બહુ કહ્યું, માને મુર-
ખના જામ; કાયા માયાને કામની, નથી ઠરવાનું કામ ॥ અંત્યે ॥ ૩ ॥
લાલચ્ય લાગી ઉર ભોભની, ઇછા મનમાં અપાર; દેવાનંદ કે હરી ના
ભજ્યો, એજે ખોસો અવતાર ॥ અંત્યે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

અહરૂપતી જેવાને ભોળવ્યા, માયા મનમાં મગરર; ડાહ્યા પીલાયા
ડાઢમાં, ચાવી કીધા ચક્રચુર, સેવો સાચા હરી સંતને ॥ ૧ ॥ દુકીત
દુઝ્ધામાં દુખીયો, અનરથ કીધાં અપાર; દુરમતી ડાપણુ ડોળતો, નથી
તનનો નીરધાર ॥ સેવો ॥ ૨ ॥ શુકર સ્વાનના દેહમાં, નિર્લજ થાશે
નરનાર; કટકા અન્નકેરે કારણે, બેઠું જેસે ધરબાર, ॥ સેવે ॥ ૩ ॥
ભવદુખ તરવાના ભેદમાં, સદગુરૂ મલતાં સમજાય; દેવાનંદનો પ્રભુ
દેખશે; જનમ મરણ મટી જાય ॥ સેવો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સનીશ્વરે સહુને કહ્યું, રાખો હરીસંગે હેત; જાત જેવા ભેળું
થયું, કુટુંબ કુડો સંકેત. ભાવે ભજી દ્યો ભગવાનને ॥ ૧ ॥ આરત
રાખીને ઓળખો, ગીરધર ગોપીના શ્યામ; સરવે દેવોના દેવ છે,
અંત્યે એનું છે કામ ॥ ભાવે ॥ ૨ ॥ સેવક થાને ધનશામનો, ટળશે
તનડાના તાપ; જીવનમુક્તના જોગમાં, વધસે મોટેરૂં માપ ॥ ભાવે ॥
૩ ॥ અહા વિધાના ભોમીયા, સાચા સંત સુગણ; દેવાનંદ કહે હરીદાસ,
માં, પીવા અમૃત રસ પાન ॥ ભાવે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪

પંદ-રાગ વેરાડી

સમાં કાઢ સાથે નાવેરે મરવાને ટાણે ॥ સમાં ॥ માત પીતાસુત
સારી, સ્વારથીઆ સસારી ભારી; અંતકાલે ઊડી જાવેરે ॥ મર ૧ ॥

જીવને જમ લેવા આવે, પાપ કર્યાં તે પીડા પાવે; પામર નર બહુ
પરતાવેરે ॥ મર ॥ ૨ ॥ મીથ્યા બોલી માયા મેલી તે દારીરે નાવે ભેલી;
વણુસમળ્યો વીલખાવેરે ॥ મર ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે સુખકારી, બળે
બળે નહી ગીરધારી, સંત વીના કોણુ સમળવેરે ॥ મર ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કીર્તી બાજી ગયો હારીરે, મનુષ્યા તન પામી; ॥ કીર્તી ॥ રાજ
સાજ સુખ દીધું, તેનું કહ્યું નવ કીધું; પરદાસ કીર્તી પ્યારીરે ॥ મન
॥ ૧ ॥ વીશય મનમાં કીધા વાજા, એ સુખમાં અથડાવા દાજા; નિર-
લજ એવા નર નારીરે ॥ મન ॥ ૨ ॥ પાપી ન ગયો સાધુ પાસે, બેઠો
ખળમાં બાર માસે; વીકઝમતીઓ વ્યભીચારીરે ॥ મન ॥ ૩ ॥ જેને
આ નર દેહ દીધો, તેનો ચરણો નહી લીધો, દેવાનંદ કહે જુલ્યો
બારીરે ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ગાયા નહી ગીરધારી પ્રીતેરે, નંદજી લાલો ॥ ગાયા ॥ કહ્યું તે
નારીનું કીધું, રળીને ધન તેને દીધું, હસીને બોલાવે હેતેરે ॥ નંદ ॥
૧ ॥ આ સંસારી સુખ પીસે, ઝાંઝવાના પાણી દીસે, તેમાં નાવા
ધ્રિષ્ટ નીતેરે ॥ નંદ ॥ ૨ ॥ રાત દીવસ તતપર થઈ રળીઓ ત્રીવીધી
તાપે અંતર બલીઓ, ચીંતા વાધી બહુ ચીતેરે ॥ નંદ ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ
કહે મીથ્યા માયા તેમાં લોભી લલચ્યાયા; વસ કરી સખ્યા વીતેરે,
॥ નંદ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

કાળ તારી કેડે આવેરે, વિચારી જેને ॥ કાળ ॥ જુહું આ જીવત તારું
હારી ગયા હજાર વાર, કુપ્રિ માયા કમળાનાવેરે ॥ વિચાર ॥ ૧ ॥ મોટા
મોટા મરી જાવે, રાજ રાંક ન રહને પાવે; આયુષ તારું ઓણું ધાવેરે
॥ વિચાર ॥ ૨ ॥ પ્રભુને વિસાર્યા તે પ્રાણી, મીથ્યા બોલો મુખે
વાણી, ધનદીન સદુ દીસે ધાવેરે ॥ વિચાર ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે આન
કહ્યું, જેમન તારું એળે ગયું, વળદાણી કયાં વિસારયારે ॥ વિચાર
૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

પદ સમ સોરઠ.

જડ બુદ્ધિ જીવ પોઆના પરમાણુ અવિચળ આવીઆં, જે
મુક્ત થયા વ્યાસમુનિએ વિસ્તારી બેઠે બતાવીયા; ક્રુ પામ્યા પ્રભુના
ધામને, તે તન્યા કપટ છલ કામને; પામ્યા વૈકુઠમાં વિસરામને
॥જડ૦॥૧॥ જેને ઓધવ લોભસ અમર રહ્યા, મુનિ મારકંડ કામ
ભુસંડી કહ્યા; બજી કૃષ્ણ કલપ યૌ વિતી ગયા ॥જડ૦॥૨॥ સનકાદિક
નારદ સરલ મતિ, પ્રહલાદ ભવિક્ષણ જોગી જતી; જેણે પુરષોત્તમને
કિધા પતિ ॥જડ૦॥૩॥ એ તો ઇશ્વર કોટીમાં બળીયાં, બજી પ્રગટ
પ્રભુને થયા બળીયા; જેને દેવાનંદનો સ્વામી મળીયા ॥ જડ૦ ॥
॥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

હરી બજન કરી સુખ સંપત્તિ પામ્યા તે સરવે જાણે, તેને
કુડ કહે તે પામરનું બોલ્યું કુડ પ્રમાણે; વાસે કંચનના મંદીર
કીધાં, જાણી દુરબલ સુદામાને લે દીધાં; પ્રભુ સમરથથી કારજ
સિધાં ॥ હરિં ॥ ૧ ॥ નરસિંએ નૌતમ ટેક ધરી, જેનું મામેરું હાર
હુંડી બરી; પ્રભુ પદ પામ્યા સંસાર તરી ॥ હરીં ॥ ૨ ॥ જીવો
મીરાં રાજની રાણી, જેને પાપીએ પાયું વિખ પાણી; રાખ્યું પુર-
ષોત્તમ મુખનું પાણી ॥ હરીં ॥ ૩ ॥ એવા કોટિક જનને ન્યાય
કર્યા, તેના જનમ મરણ સંતાપ હર્યા; જેને દેવાનંદનો વાસો વર્યા
॥ હરીં ॥ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

જેણે જાગીને માયાનું અંધારું મુરખ મોહું, તુને ખબર નથી સાત્ત
વીના મોક્ષે તે સરવે મોહું, તું સવજાને અવળ જાણે, સુપના જેવા સુખને
માણે; ધણો માર ખાસે મૃત્યુ ટાણે ॥જોને॥૧॥ બહુ સમજ્યો સાત્ત થકી
બાહારે, બરે પેઠ પામર પથુ હારે; તુને નિત્ય બમાડ્યો પરનારે ॥જોને०

॥૨॥ તેં સાચા સંત નથી સેવ્યા, તારા સંગી સરવે સહ જોવા; તેમાં જરૂર
આવશે જન્મ લેવા ॥ જોને ॥ ૩ ॥ તુંતો મુરખના મતમાં મોટો, રહ્યો
ગાફલ મનમા યા મોટો. દેવાનંદ કહે મનનો મત ખોટો ॥ જોને ॥
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

નર દેહ ધરો કમુદ્ધી કલીમલ કીધી કુડ કમાઈ, સમર્થો ન હરી
અણુસમજે આથડતાં આયુસ ગમાઈ; પરનારી સાથે પ્રિત ધણી,
વિશયા મુખ ત્રાસા તુછતણી; અંતકાળે તારો કોણુ ધણી ॥નર॥૧॥
મોટપમાં ખુડયો મુઠમતિ, અહંકારે પામ્યો અસદગતી; તારે અધર્મ
સાથે હેત અતિ ॥ નર ॥ ૨ ॥ કરે ગ્રામ કથા બહુ દિવસ ગયા,
વળ સમજે કુડા વાડ કરયા ઉર દુષ્ટપણું નૈ લેશ દયા ॥નર॥૩॥
લેખુ રતીરતીનું જમડા લેશે, કરયાં પાપ પ્રમાણે દુષ્ટ દેશે; દેવાનંદ
કહે માથે સયુ જોશે ॥ નર ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬. રાગ રાજઓ.

જોને વિચારી તારા જીવમાં ॥ હો પ્રાણીયા ભુલી ગયો ભગવાનરે
ધરધધે ઘેરયો, કેડે આવે છે તારે કાળ અતિ કોપતો, ખાધા
ખેલ્યામાં ખોયું બાળપણું ॥હો પ્રાં ॥ જોખન આજ્યું થયો જીવાનરે
॥ ધર ॥ ૧ રોળયો કરે છે દિન રાતમાં ॥હો પ્રાં ॥ પાપ કરયામાં
અનિ પ્રિતરે ॥ ધર ॥ ૨ ॥ અંજે ખુડાપણુ આવીયું ॥ હો પ્રાં ॥
નિરક્ષ થઈને ફરે નીતરે ॥ ધર ॥ ૩ ॥ સંગત કરે નૈ કેદી સંત-
ની ॥હો પ્રાં ॥ હરી ભજ્યામાં નહી હેતરે ॥ ધર ॥ ૪ ॥ અંતે લેવાને
જન્મ આવશે ॥હો પ્રાં ॥ દેવાનંદ કહે હજી ચેતરે ॥ ધર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥
અંતે જીવું છે ઉડી એકલા હો જાણુજે, સગા ન આવે કોઈ
સાથરે; મરવાને ટાણે, પ્રભુ વિના કોણુ મુકાવે જન્મ મારથી; કંઈ

૩૧ધ્યાશે કહ જાળથી ॥ હો જાન ॥ કાળા જમડીકર દેખાયરે ॥ મરં
 ॥ ૧ ॥ નવસેં નવાણું તુટે નાડીયું ॥ હો જાન ॥ બહોતેર કોહામાં
 લાગે લાયરે ॥ મરં ॥ ૨ ॥ રોમ કોટી વીંછીની વેદના ॥ હો જાન ॥
 હૈડું હાલ કસોલ થાયરે ॥ મરં ॥ ૩ ॥ આંખ્યું ઉઘાડે અતિ વેદના
 ॥ હો જાન ॥ શેશ કોટીથી ન કેવાયરે ॥ મરં ॥ ૪ ॥ દુઃખ પામીને
 તજે દેહને ॥ હો જાન ॥ દેવાનંદ કરે કોણુ સાયરે ॥ મરં
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

રોતા કુટુંબી રયા રાતમાં હો પાપીયા, ધામ ધરાને ધન માત્રરે
 કોઈ સાથે નાવે; મેલીને પાળો જમપુરની વાટે જાય છે, કરમ
 કરયાં તે આડા આવશે ॥ હો પાન ॥ હરી બળ્યા વિના બેહાલરે
 ॥ કોઈ ॥ ૧ ॥ બેડું ન લીધું માતૃ પુન્યનું ॥ હો પાન ॥ ભુખ તરસની
 પીડા થાયરે ॥ કોઈ ॥ ૨ ॥ શ્રવ માર્યા તે આડા આવશે ॥ હો
 પાન ॥ તાં કાપીને તન ખાયરે ॥ કોઈ ॥ ૩ ॥ લોદાની નારી કિની
 લાલ કરી ॥ હો પાન ॥ આથ બરાવી દેવે મારરે ॥ કોઈ ॥ ૪ ॥ આંખ્યુમાં
 કિના ગજ નાખશે ॥ હો પાન ॥ નીરખી દેવાનંદ કે છે પરનારે
 ॥ કોઈ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

મેલ્યા વીસારી ધનશામને હો મુખા, દુઃખનો ન આવે હવે પારરે;
 સંતુના ફોહી, પડવાનું પાપે કરી તારે કુંબીપાકમાં આગલ વૈતરણી
 નદી આવશે ॥ હો મુન ॥ માથે મુગદલના લાગે મારરે ॥ સંતુન ॥ ૧ ॥
 દીધાં નથી તેં ગોદાનને ॥ હો મુન ॥ કોણુ ઉતારે સામે તીરરે ॥
 સંતુન ॥ ૨ ॥ કાંડે કોણુમાં કાયા પીલાશે ॥ હો મુન ॥ છોયા સરીખું
 ચાય શરીરરે સંતુન ॥ ૩ ॥ ઉભો ધર્મની આગળ રાખશે ॥ હો મુન ॥
 આગે રતી રતીના જવાબરે ॥ સંતુન ॥ ૪ ॥ કુટુંબ સાર કર્યા પુન્ય

પાપને ॥ હો મુઁ ॥ એકજો દેવાનંદ કહે ભોગવ આપરે ॥ સંતુઁ ॥ પાઠ
૫૬ ॥ ૪૧ ॥

૫૬ રાગ ઠુમરી.

જુડી જુડી જગતકી આસરે, નર નાશ પલકમાં પાવે ॥ જુડી ॥
ટેક ॥ કાજ ચવીના મુખમેં લીના, વાંકા નહીં વીશ્વાસરે ॥ નર૦ ॥
॥૧॥ માનત મેરી નહીં કોઇ તેરી, કાજ કડીન શીર ત્રાસરે ॥ નર૦ ॥
॥૨॥ સુત વીત દારા જગ વ્યવહારા, સર્વ સુપન વીલાસરે ॥ નર૦ ॥
॥૩॥ દેવાનંદ દેખી ભવ ભય લેખી, ઇનસે ભયે ઉંદાસરે ॥ નર૦ ॥
॥૪॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ગાયે ગાયે ન ગીરધરલાલરે, નર પલ ગયે પીસ્તાઇ ॥ ગાયે ॥ ટેક
અતી મદમાતા દેશમેં ખાતા, હો ગયે હાલ બેહાલરે ॥ નર૦ ॥ ૧ ॥
કુકર્મ કરતા દીલ નહીં ડરતા, ધરે રહે ધનમાલરે ॥ નર૦ ॥ ૨ ॥ પ્રભુ
૫૬ પ્રીતિ કબહુ ન કીતી, કુચુદી ચક્ત કુચાલરે ॥ નર૦ ॥ ૩ ॥ દેવા-
નંદ પ્યારે હરી ઉર ધારે, તજ દીનો જગ જંગલરે ॥ નર૦ ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૨ ॥

મેરી મેરી કરત મતીમંદરે, વ્રજચંદ દીયે વીસરાઇ મેરી ॥ ટેક ॥
નર તન પાયો કષ્ટ ના કમાયો, ફેર ધર્યો ભવ ફંદરે ॥ વ્રજ૦ ॥ ૧ ॥
જીવ અભાગી વીધે અનુરાગી, સમર્થા નહીં સુખકંદરે ॥ વ્રજ૦ ॥ ૨ ॥
ત્રીવીધી તનમેં જરત હેં મનમેં, ગાફલ ગઅર ગંદરે ॥ વ્રજ૦ ॥ ૩ ॥
દેવાનંદ ભારી કેત વિચારી, ભાંહી જપત સુરવંદરે ॥ વ્રજ૦ ॥ ૪ ॥
૫૬ ॥ ૩ ॥

આયો આયો મનુષ્ય અવતારરે, નર ચાર દીવસ મજમાન ॥
॥ આ૦ ॥ ટેક ॥ કુટુંબ કખીલા સ્વારથ મીલા વાંકુ ચક્ત નહીં વારદે

॥ નર૦ ॥ ૧ ॥ જમકે દુતા મારતા જુતા, પાપી કરત પોકારે
 ॥ નર૦ ॥ ૨ ॥ બવદુખ બારી દેખ વીચારી. મરને ધરત અવતારે
 ॥ નર૦ ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ બારી ચરને મેરરી, સેજ તરે સંસારે
 ॥ નર૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ખમાચ.

બજ્યો નહી બગવાન મુરખ જીવતો મર્યો ॥ બજ્યો ० ॥ ટેક ॥
 પેટને અરથે પાપ કરતાં દીક્ષમાં ન કર્યો, પુન્ય કર્યાનું પાડોશીને
 ત્યાં આંડો ફર્યો ॥ બજ્યો ૦ ॥ ૧ ॥ દુખ વેડીને દામ કીધો ખગ્ગનો
 બર્યો, જમ જોરાવર લઇને ચાલ્યા, વાવરવા ન ર્યો ॥ બજ્યો ૦ ॥ ૨ ॥
 કુડની માળા કોટમાં પેહેરી કુડ ગુર કર્યો, આહાર મૈથુન કરવા
 લાગ્યો કોઇ ન તર્યો ॥ બજ્યો ૦ ॥ ૩ ॥ સહજનંદજી ઓળખ્યા વિના
 અંતર ન હર્યો દેવાનંદ કહે દિક્ષમાં વસ્યા વીણુ કારજ શું સર્યો
 ॥ બજ્યો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

હરિ વિના હિતકારી ખીજી કોઇ તાર નથી ॥ હરી ૦ ॥ ટેક ॥ પ્રભુ બ-
 જ્યાનું દેહ પુરાણે કહ્યું છે કથી, અક્ષય હિણા આળશી બેઠો પામરનું
 પથી ॥ હરી ॥ ૧ ॥ માત પીતા સુત નારી બંધવ નહી તારાં સાથી,
 અંત સમે તો એકલા જીવું ક્યાં મરે મથી ॥ હરી ૦ ॥ ૨ ॥ સ્વારથીઓ
 સંસાર તેમાં રહ્યા લયબથી, સંત પુરૂષની સોમત વિના શી ચાશે
 ગતી ॥ હરી ૦ ॥ ૩ ॥ અકલવંતા રાજ કરંતા મુવા માસ્થી, દેવાનંદ
 કહે આપણે જાવું, કહું હેઠથી ॥ હરી ૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

માણસનો અવતાર મોઘો નહી મળે ફરી ॥ મા ૦ ॥ ટેક ॥ માન
 અરહાઇ મોટાપ મેલી બજી લે હરી, નહીતો જશે ચોરાશીમાં જનમ

બહુ ધરી ॥ માણુ ॥ ૧ ૧ ॥ દુખતણો દરીયાવ મોટો નહી શકે તરી.
સામળીયાને શરણે જતાં આ શમે ઉગરી ॥ માણુ ॥ ૨ ॥ નિર્લજ
તું નવરો ન રહ્યો ધર ધંધો કરી, માયા માયા કરતો મુરખ ન ખેડો.
દરી ॥ માણુ ॥ ૩ ॥ ચેતી લે ચિત્તમાં વિચ્ચારી ચાલને ડરી, દેવાન-
દનો નાથ બજો પ્રેમમાં ભરી ॥ માણુ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

બજલે ભગવાનને સાચા સંતને મળી ॥ ભજ ० ટેક ॥ વચનમાં.
વિસ્વાસ રાખે ભજનમાં બળી, પુરવ કેરાં પાપ તારાં તો જાશે ટળી.
॥ ભજ ० ॥ ૧ ॥ ઓળખીલે અવીનાશી રહેને જ્ઞાનમાં ગળી, રીઝશે
રંગરેલવાલો અઢળક ઢળી ॥ ભજ ० ॥ ૨ ॥ કાળ તો વિકરાળ વેરી.
વિખસે વળી. કામની કુટુંબ તુને નાંખશે ધંટીમાં દળી ॥ ભજ ० ॥ ૩ ॥
સત્ય ત્યાં સુખ ધરમ રહે કુડ તહાં કળી, દેવાનંદ કહે દુનિયા કેરી.
અક્લ આંધળી ॥ ભજ ० ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રામ પરજ,

અંતકાળે આવીરે મારી શ્રીધનશામ કરો સાયરે ॥ અંત ॥ રોમઃ
કોટી વીંછીની તનમાં થાય વેદના, કદ જાળે કંદ રંધાય છે ॥ અંત ०
॥ ૧ ॥ શુદ્ધ ન રહે જ્યારે પોતાના શરીરની, તનડાની નાડી તુટી જાય છે.
॥ અંત ० ॥ ૨ ॥ ધરના માણુસ જ્યારે ઘેરી બેસે પાસલે; પુમકુ લેને
જલ પાયરે ॥ અંત ० ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે દેહ તજવા ટાણે હૈકુ
હાલકલોલ થાય છે ॥ અંત ० ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કાયાગઢ ઘેરોરે કાળે વીઠલ વર વેલા વારે આવજો ॥ કાયા ० ॥
જોર ન ચાલે તમ વીના બીજ કોઈનું, તનડાના તાપ ખુઝાવજો.
॥ કાયા ० ॥ ૧ ॥ જીભ ટુંકી ચમ વાણી તોતડી બોલાય તારે, કોટી

ગુના વીસરાવજો ॥ કાયાં ॥ ૨ ॥ પાપ કચ્યાં તે આડા આવે જ્યારે
પીડવા, મોહન તે થકી મુકાવજો ॥ કાયાં ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે અધમ
ઓધારણુ, તનડાની વાસના તોડાવજો ॥ કાયાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મરવા ટાણે આવોરે માવા, દર્શન દો છો હરીદાસને ॥મરં॥
જન અપરાધ તમે ઉર નથી ધારતા, આપો છો બ્રહ્મપુર વાસને ॥મરં
॥૧॥ ગુના અમારા હોય કોટી કોટી ગીરંધર, નટવર કરજ્યો, હવે
નાશને ॥ મરં ॥ ૨ ॥ શ્રી ધનસામ તમે કરજ્યાના સાગર, ટાંતો છો
જનના ભવ ત્રાસને ॥ મરં ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે દોયલી વેળામાં,
અમને તમારી એક આશરે ॥ મરં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

કેજ્યો ઓધા આવેરે વાલો, પ્રાણુ કરે જવા પરીયાણુને ॥કેજ્યોં॥
પરમ રનેહી તમે રેજ્યો મારી પાસરે; સહજનંદજી સુંગણુરે ॥કેજ્યોં
॥૧॥ બોતેર કોઠા ખાલી થાય મળ જરી જરી, વાઢીને મેલે જ્યારે
વાણુનો ॥ કેજ્યોં ॥ ૨ ॥ ખમ ખમ ખાંસી કરે હૈયામાં આવે હેડકી
પડખામાં સુળ મારે બાણુને ॥ કેજ્યોં ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે વાલા અંતે
વેલા આવજ્યો બક્તવત્સલ દ્રગ બાણુને ॥ કેજ્યોં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ-મેવાડો.

અંતકાલે આવીરે સંભાલી લેજો સામજારે, જેસો માં અમારા
અવગુણુ શામ; પણુ છે પોતાનુરે પ્રભુજી તમે પાળજ્યોરે, અધમઓ-
ધારણુ કરજ્યાના ધામ ॥ અંતં ॥૧॥ ગજને છોડાજ્યોરે મહના મુખ
થકીરે, કરતો કાંઈ અરધ નામ ઉચાર; એવી રીતે આવીરે સુંદર
સામજારે, વાટડી જોઈ છું વારંવાર ॥ અંતં ॥ ૨ ॥ નારાયણુ નામેરે
ઓધારજ્યો અજમેલનેરે કરતો તે પુત્ર તણુરે પોકાર; એવુરે તિચારીરે

અક્ષમેલા આવળોરે, અમારે છે તમારોરે આધાર ॥ અંત ॥૩॥ હોયલી
વેળામાંરે દીનાનાથજીરે, કોને અમે કેની કરીએ આશ; મુક્તાનંદના
સ્વામીરે સુદર સામળારે, અબળાને તેડીને રાખો પાસ ॥ અંત ૦ ॥૪॥
૫૬ ॥ ૧ ॥

દોયલી વેળામાં રે કોઇ કેનું નથીરે, જ્યારે કરે જમડાં આવીને
 જોર; તેણી વેળા આવીરે દયાળુ મુજ દીનનેરે, બાંધે અહીં રેજો નંદ
 કીશોર ॥ દોય૦ ॥ ૧ ॥ જ્યારે તુટે નાડીરે જલાઇ જાય જીભડીરે, વાળે
 કફ સહીત સ્વાસનો ધોર; સગાંને સખધીરે લાગ્યાં સહુ લુટવા, કુડા
 કુડા કરીને સોર બકોર ॥ દોય૦ ॥ ૨ ॥ સ્વારથનાં સગારે સરવે સંસાર
 આરે તમ વીના જીહા સરવે જનન; તમે ને તમારારે જન પ્રભુ પરમા
 રથીરે, બીજે નવ માને માઈ' મન ॥ દોય૦ ॥ ૩ ॥ ત્રાહી ત્રાહી કરીરે
 પોકાઈ' જોઇ તમ બણીરે, સેવકની કરબીયા સ્યામ સંભાળ; મુક્તાનંદના
 સ્વામીરે જાણુ સુજાણુ છોરે, વર્ણુવે છે વેદ દીન દયાળ ॥ દોય૦ ॥ ૪ ॥ ૫ ॥

આ અવસરે દયાળુ દયા બહુ કરીરે ટાળવાને જન્મ મરણના
તાપ; વાહન ચડિનેરે આવેછો મારા વાહમારે, નારાયણ નામ જપતા
જાય ॥ આ અં ॥ ૧ ॥ અનેકને આવ્યારે અંતસમે તેડવારે, સાથે
સંતજનનો સાથ; એવા તે તમારારે ગુણ અનંત અપારછેરે, સાંભ-
ળતામાં સરવે થાય સનાથ ॥ આ અં ॥ ૨ ॥ અધમને જાતીરે
ઓધારી બહુ નારીરે, જેને નીંદે શાસ્ત્ર વેદ પુરાણ; ગુણને અવગુણ-
નેરે નાથ ગણતા નથીરે, ચરણે આવ્યા વીનાં શામ સુખજી ॥ આ
અં ॥ ૩ ॥ કરણારસનેરે પ્રગટ કર્યો કાનજીરે કરવાને અનેક જન-
નો ઉધાર; મુક્તાનંદના ત્વાસેરે માહાસુખ આપીયુંરે, કરી નીલ નવલા
નેહ વીહાર ॥ આ અં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

બલેરે પધાર્યારે ગીરધર ગાજતારે, હવે મુને કરી કતારચક્રાન;
નયણાં ઠરેછેરે નાથને નીરખતારે, જેનું નીત્ય ધરીને રહેતા ધ્યાન
॥ બલે. ॥ ૧ ॥ દુખડાના દાડારે હવેતો દુર પડ્યારે, લીધી છેલ છબીએ
મારી સાર; જીવન જોધનેરે જગ જુહો થયોરે, તમ સંગ લાગ્યો
રંગ એક તાર ॥ બલે. ॥ ૨ ॥ કમળા સરખીરે કરી મુને કાનજીરે,
અહી ગુણવંતે મારો હાથ; બલે મારે બાખ્યરે ફળ્યું કાષ્ટ કાળનુરે,
પામી પતી અખીલ જીવનનો નાથ ॥ બલે. ॥ ૩ ॥ અખંડ સોહાગીરે
તમને જે જાણશેરે, માણશે મહાસુખ મોજ અપાર; મુક્તાનંદ કહે
છેરે તમને પરહરીરે, બવળળ કાષ્ટ ન પામે પાર ॥ બલે. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ-સૌરઠ.

હરી ગુણ ગાતાં દુરજનીયાનો ધડક ન મનમાં ધારીએ. શીરને
સાટે સ્વાસ ઉસાસે સુંદર વર સંભારીએ; જે સાચું સમરણ આદરે
તેનો મુરખ માણસ દોહ કરે તે ઉલટો નીજ શિર ભારખરે ॥ હરી.
॥ ૧ ॥ જે સુરજ સામી રજ નાંખે, તે ઉલટી આવી પડે આંખે;
રવીરોસ રાગ મન નવ રાખે ॥ હરી. ॥ ૨ ॥ એમ સમજી મન દ્રઢ
રાખીએ મુખ કાયરતા નવ બાખીએ; જે તન પ્રભુપર વારી નાંખીએ
॥ હરી. ॥ ૩ ॥ તનમન ધન હરી ચરણે ધરે તેની સુંદર સ્યામ સાદ્ય
કરે; કહે મુક્તાનંદ તારે ને તરે ॥ હરી. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સરવે માન તજી સામળીઆ સંગાતે મન દ્રઢ બાંધીએ. તજી
લોક લજ્યા સાધુજન સંગાતે પ્રિતી સાધીસ; જે સાધુ જનનો સંગ
કરે તેના કામાદિક સંતાપહરે, તેનું મન લઈ મોહન ચરણે ધરે
॥ સર. ॥ ૧ ॥ એમ હરી ભજતાં મોટપ પામે, તેના જનમ મરણના
દુખ વામે, હરી મન ન ચડે ખીજે બામે ॥ સર. ॥ ૩ ॥ ધરઆદિ

અચળ થયા હરી સેવી તેની શિખામણુ મન ધારી લેવી; ભક્તિ પશુ
કરવી તે જેવી ॥ સર. ॥ ૩ ॥ હરીજનનાં સગથી દુર રહીએ હરી-
જનનો અવગુણુ નવ લેએ; મુક્તાનંદના દાસના દાસ થઇએ. ॥ સર.
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

તન ધન જાતાં હરીજન હોય તે હરી ભક્તિથી નવ્ય ચળે, જેમ
નાર સતી સરવે મમતા છોડી પતિ સંગે બળે, જીવો પ્રહલાદે પશુ
નવ છોડ્યું, નિજ તાતતણું પશુ સગપણુ ત્રોડ્યું; દ્રઢ કરી મોહન
સંગ મન જોડ્યું ॥ તન. ॥ ૧ ॥ જીવો હરીચંદે હરી નવ તજ્યા;
પર ઘેર વેચાઇ પ્રભુને ભજ્યા; તારે મોહનના મનમાં રજ્યા ॥ તન.
॥ ૨ ॥ જીવો બળીનું મન નવ હારીયું, ગુરુ વચન રહે નવ ધાર્યું;
તન મન પ્રભુપર વારીયું ॥ તન. ॥ ૩ ॥ એવી દ્રઢતા ધારે તે સુખીયાં
તે કોઇ કાળે નવ હોય દુખીયાં; કહે મુક્તાનંદ તે મહાસુખીયાં
॥ તન. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

હરીજન થઇને હાણુ વરધ સુખદુખ મનમાં નવ ધરીયે. ટાળ્યાં
નવ ટળે ઘટ સાથે ધડીયાં હિમત નવ હારીયે, જીવો કદરજ મહા
દુખીયા કાળ્યા તે સુખ દુખ મનમાં નવ લાવ્યા; ત્યારે મોહનનાં
મનમાં ભાવ્યા ॥ હરી. ॥ ૧ ॥ જીવો વસુદેવ દેવકી બંધ રહ્યાં, બહુ
કાળે બંધન દુર થયાં; જેને હરી પુત્ર તોય દુખ સદ્યા ॥ હરી. ॥ ૨ ॥
જીવો પાંડવ હરીને અતિ પ્યારા, જેથી પત્ર એક નાથ ન રહે ન્યારા
તે વન ભટક્યા લઈ સંગ દારા ॥ હરી. ॥ ૩ ॥ એમ સમજી હરખ
શોક તજીએ થઈ એકમને પ્રભુને ભજીએ; કહે મુક્તાનંદ હરીને સ-
જીએ ॥ હરી. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ—ગરબી.

સહજનંદ સ્વામીરે બજ દ્રઢ ભાવ કરી આવો અવસર દુર્લભરે

નાવે તારે ફરી ફરી; તુને કહું સત માનેરે, સંતની વાતલડી, તજ
દેને તું વગેરે; મન કેરી ઘાતલડી, પરધન પરનારીરે, તજ સતસંગ
કરે, હરીવિમુખની સંગતરે, વિષ્ણુ જાણી પરહરે; મારું કહું સત
માનેરે, જાણું જરૂર મરી, કર પુન્ય પરમારથરે સંપત રહેશે ધરી,
એવું સમજી વિચારીરે, પાણી પેહેલી પાળ કરો; વાલો મુક્તાનંદનોરે,
ભજી ભવ કષ્ટ હરો ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સ્વામીનારાયણ કહેતાંરે, કેમ તું લાજે છે જમદુત જોરાવરરે, લેશે
તારા પ્રાણુ હરી, તારાં સગાં સંબંધીરે, રહેશે હાય હાય કરી; જેને
કાજે કરેછેરે કુકરમ અતી ભારી, તેતો સંગે ન ચાલેરે, નવજોખન
નારી; જાસે પાપે પોતાનેરે, નરકમાં જમ સગે; ન ચાલેરે, નવજોખન
ચીરી ચીરી સહુ અંગે; એવું સમજી વીચારીરે, શ્રી હરીને ભજજે;
મુક્તાનંદ સંત કહેછેરે, સરવે કુકરમ તજજે; ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ધનશામને સેવોરે કુમતીને દુર કરી; એ છે સરવેના સ્વામીરે,
પ્રગટ પ્રણામ હરી; જેનું ધ્યાન ધરેછેરે, મહા મુની શુક જેવા; જેના
પદ પંકજનીરે, કરે કમળા સેવા; એવા શ્રી નારાયણુરે ભજે કષ્ટ હરે;
એને ઇષ્ટ જે જાણેરે, તેતો કુળ સહીત તરે; વાલો નીજતપનું ફળરે
સહુને આપે છે; કરી રૂપ અલોકીકરે, ભવ દુષ્ણ કાપે છે, એવા પ્રગટ
પ્રભુનેરે, ભજે ભમણા લાગી મુક્તાનંદ હરી ભજનેરે ચાશો તમે
બડભાગી ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

શ્રી નારાયણુ ભજજેરે, શુધ્ધ થઇ નર નારી; ખટ શઠ સરખીરે
દુરીજનની વાણી; તેને સત્ય ન ગણવીરે, દુષ્ણ દાયક જાણી; કામી
કોધીને લોભીરે, લંપટ રેજે ભગરા તેતે સત્ય ન ગણવારે, તેતો
જમદુત ખરા, કમી સંત શીખામણુરે તેને નીંદ્યા કહે છે તેનો જમ-

પુરી કેરે; દારણુ દુખ સેછે, સંત અસંત વીચારીરે, ભાવે હરી
બળત કરો; મુક્તાનંદ નારાયણ રે. નામે ભવસિંધુ તરો ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ધોળ.

અલોકીક આદિત ઉદીયારે, સહજનંદ સ્વામી; પતીતને પાવન
કરવારે, પ્રગટયા બહુ નામી ॥ ૧ ॥ સોન થકી ધણું સીજારે કરણા રસ
ધારી; જનમત કુમુદ વીકારયારે પુરષોત્તમ પોતે, કોટી કરમને ટાળેરે
નયણા ભરી જો તે ॥ ૩ ॥ ખુશ થઇ ભોધ પ્રકાસેરે, આપે અવહન-
તારી; મુઠ મલીન જન તર્કારે, અગણીત નર નારી ॥ ૪ ॥ ગુરુજી
ના ચરણ ઉપાસેરે; હરીહર અજ જેવા; બ્રહ્મ રૂપ મુનિ મોટારે, કરે
સદમુણુ સેવા ॥ ૫ ॥ શુકર સ્વાન ખર જેવારે, જેને ચરણે રહે આવી;
બ્રહ્મરૂપ થયા જવમારે, ગોવિંદ ગુણ ગારી ॥ ૬ ॥ સનીશ્વર બ્રહ્મસમ
સૌનેરે, મન મહા દુખકારી, તેને તે વશ કરી રાખેરે, વચનાંકુસ મારી
॥ ૭ ॥ અક્ષર પદ અવનાશીરે, જેનું ધામ કહાવે; મુક્તાનંદ તે ગુરનારે
નિશદીન ગુણ ગાવે ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

૫૬. રાગ કાફી.

જનાહે નર જના હે, ધર છોડી એકીલા જનાહે ॥ ધર૦ ॥
મેડી મંદીર છોડ ચલોગે એક દીન ભોય ખીજાનાહે ॥ ૧ ॥ નીજ
તન નારી પુત્રકુ પોખે, જરીકે સાર મીજાના હે ॥ ધર૦ ॥ ૨ ॥
બ્રહ્મ આદી જીવનકે સ્વામી, ઉઠાંખી થીર ન રહાના હે ॥ ધર૦
॥ ૩ ॥ દાસ મુકુંદ આસ તજ જુડી, શ્રી હરી ચરન ઠેકાના હે
॥ ધર૦ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

હરી બજન વીના જમ આવેગે ॥ હરી૦ ॥ હરીજન દેખકે હાંસી

કરતે વાંકે, મુખમે આગ જરાવેગે ॥ હરીં ॥૧॥ કીર્તન ધારી સુને
નહીં તાકે, સવનમે સીસા ડરાવેગે ॥ હરીં ॥૨॥ કર્મ વીક્રમ કરે
જનકે હીત, ઇનમે કોઈ નહીં બચાવેગે ॥ હરીં ॥૩॥ દાસ મુકુંદ
ચલો ગુરુ ચણે, એક પક્ષકમે છોડાવેગે ॥ હરીં ॥૪॥ ૫૬ ॥૨॥

હરી બજન વીના દુઃખ પાવેગે ॥ હરીં ॥ દુર્લભ દેહ બજન
બીન તજકે, માર જનમકી ખાવેગે ॥ હરીં ॥૧॥ જનકે મનમે મેર
ન આવે, કાંટા માંહી ચલાવેગે ॥ હરીં ॥૨॥ પરનારી પર સંગ કરે
વાકુ, લોહ થંબ લપટાવેગે ॥ હરીં ॥૩॥ દાસ મુકુંદ વાસ હરી ચરણે
ઇન મારગમે ન આવેગે ॥ હરીં ॥૪॥ ૫૬ ॥૩॥

બવજનમે મુડત સંત તારેગે ॥ બવ ॥ જનમ મરણુ બચ તખ્તી
ભાગે, સંત સાધુ ઉર ધારેગે ॥ બવં ॥૧॥ જે તરી ગયેસો સંત
શમાગમ અખતી સંત ઉદ્ધારેગે ॥ બવં ॥૨॥ સંત સખદકુ જે
લોપી ચલેગે, આગુ બહુત સંભારેગે ॥ બવં ॥૩॥ દાસ મુકુંદ નાવ
સતસંગ ત્યાં પક્ષમે પાર ઉતારેગે ॥ બવં ॥૪॥ ૫૬ ॥૪॥

૫૬. રાગ સોરઠ.

નર અમાની સાંભળને શિખામણુ મુરખ મારી, કહું હેત કરી
સલ માની અંતરમાં લેજે ધારી, પ્રભુ નવ બજ્યા નર દેહ ધરી,
આણી ખોટામાં પ્રતીત ખરી, તું મહા દુઃખ પામીશ મુઠ મરી
॥ નરં ॥૧॥ સુત નારી કુટુંબી જે કહાવે, તે તારા બેળા નહીં
આવે; તોય મુરખ તારે મન ભાવે ॥ નરં ॥૨॥ તું ધર દોહત સાચા
બાણી, તેમાં બધાણો અતીશે પ્રાણી, માટે નવ ઓળખ્યા સારંગ
પ્રાણી ॥ નરં ॥૩॥ તારૂં ધન બેબન સર્વે કાચું, જમ લઈ જશે
કરડી ડાચું, કહે મંજુકેસાનંદ સાચું ॥ નરં ॥૪॥ ૫૬ ॥૧॥

શું સમજીને મુખથી વેણુ બોલે ચાવી ચાવી, વળી જ્ઞાન કરે
 બોળા જનને ખોટી સાખ બતાવી; તું મોટા ગુરુને સાચા જાણે તેના
 દોષ હૈયામાં નવ આણે; તુંને પડશે ખજર મરવા ટાણે ॥ શું સં
 ॥૧૧॥ બાવળમાં આંખા બુધી લાવે, તેને કેરી કદીયે નવ આવે; તેની
 શુભ વાગે પીડા પાવે ॥ શું સં ॥૨૧॥ વળી નપુથકની નારી કહાવે,
 તેને પુત્રતાણું સુખ નવ આવે; તેના રાત દીવસ દુઃખમાં જાવે ॥ શું
 સં ॥૩૧॥ તેમ ખોટા ગુરુને શરણે જાય, તેનું કલ્યાણ કયારે નવ
 થાય, મંજુકેશાનંદ એ સત્ય ગાય ॥ શું સં ॥૪૧॥ ૫૬ ॥૨૧॥

જેને જગીને અંતરમાં અધાર મુરખ તારે, સાચા સંત હરી
 જાણખીને તું હૈડામાં નવ ધારે તું દેહ માંહે પ્રભુને શોધે, તે કપટી
 ગુરુ કેરે બોધે; તેમાં તારું મનડું નવ રોધે ॥ જોને ॥૧॥ વળી
 નાગપાંચમ આવે જ્યારે, કરી સર્પ લીટા પુજે તારે; સાચા નાગને
 લાકડીએ મારે ॥ જોને ॥૨॥ જેમ ધ્રુવડ રવીને નવ દેખે, તેમ
 અજ્ઞાની પ્રભુ નવ પેખે, તેનો મનુષ્ય દેહ જાય અલેખે ॥ જોને ॥
 ૩૧॥ તેને જમડા લઇ જશે તાણી, તારે મુખથી નહીં બોલાય વાણી;
 મંજુકેશાનંદ કહે સત્ય વાણી ॥ જોને ॥૪૧॥ ૫૬ ॥૩૧॥

નર તન પામી હાર્યો જીતી બાજી મુઠ અજ્ઞાની, ખોટા સંત
 તણી શીખામણુ તેં અંતરમાં સત્ય માની; કામી કોધી ગુરુ તને
 એમ કહે છે તારા દેહ માંહીજ પ્રભુ રહે છે; તું બહાર તે શું શોધે
 છે ॥ નર ॥૧॥ એમ કા પરનારી સંગ કરે, કરી એલા તેનું દ્રવ્ય
 હરે; તેનું પાપ હૈયામાં નવ ધરે ॥ નર ॥૨॥ કોઇ કહે છે મન
 મારો ભાઇ કોણુ છે ભગની પુત્રી માય; તેનો સંગ કરે મહાતમ
 ગાર્હ ॥ નર ॥૩॥ એમ દૈત્ય ગુરુ શીક્ષા દેછે, તેને મુરખ સત્ય માની
 લે છે; મંજુકેશાનંદ સાચું કહે છે ॥ નર ॥૪॥ ૫૬ ॥૪૧॥

રાગ ગરબી.

તુને સાંભળ આપું શીખ, એક મોટા મારી માનનેરે; તારે નથી
રેવાનું દીક, માટે ભજી શ્રે ભગવાનનેરે ॥ ૧ ॥ આજ કાલમાં આવશે
કાળ, હાલો બાંધી રહો થોકમારે; જોને જોખન ભુધા બાળ, કાલી જય
છે જમલોકમારે ॥ ૨ ॥ તારા મનમાં મંદીર માળ, ઘણી ધનની છે
ધાખડીરે; જોને હાલતી વેળાના હાલ, કારે કુટી તારી આંખડીરે
॥ ૩ ॥ સીદ માથડે બાંધજી મોટ, પોટ પુરણ પાપનોરે; તારે ખરી
જય છે પોટ, સોદો સ્થાને કરજ સાપનોરે ॥ ૪ ॥ માન્ય માન્ય હો મોટા
મંદ, અધઘણી થાયછે ઘાટડીરે; એમ કહે નીસકુળાનંદ, વાહલી
વાલપની વાતડીરે ॥ ૫ ॥ ૧ ॥

તારે ડાહ્યાપણે વાળ્યો છે ડાટ, ઘાટ ઘડજી ઘણી ઘાટનારે, તુ તો
ચાલીયો બારે વાટ, રડવડતલ રાતનારે ॥ ૧ ॥ લીધો ભુંડાછનો તે ભાર
ચાર પાંચ મળીને પુછીયોરે; તું તો ખરો થયો ખુવાર, માથા લગી
મુરખ ખુંચીયોરે ॥ ૨ ॥ તેતો બેલી કાંધી ભુલ, કુડ્યો દુરમતીના દી-
કરાંરે, શીયા થાશે તારા મુલ, થઈસિ જખમ આવશે જરાંરે ॥ ૩ ॥
કંઠ આવીને ઘેરશે કાળ, પાપી કાળજ જીવને કાઢશેરે; તેતો તેડી જશે
તત્કાળ, તુને ચોરની પેઠે પાડશેરે ॥ ૪ ॥ સિદ માણુતો નથી મંદ,
કંદ કોટે પડ્યો કાળનોરે; એમ કહે નિશકુળાનંદ, દોષ કાઠીશ માં
દયાળનોરે ॥ ૫ ॥ ૫ ॥ ૨ ॥

તારે માથડે આવ્યું મોત, જોતાં જાંખી જોને થાયછેરે, તારું
પલટી ગયું છે પોત, જરા આવી જોખન જયછેરે ॥ ૧ ॥ તારા ડગવા
લાગ્યા દાંત, કાલપ ગઢ વળી કેશનીરે; હોય સ્વાર થવાની ખાંત, વાત
ન માને ઉપદેશનીરે; તારે કાને પડી ધાક, નાક નથી વળી નકટારે;

હવેકેતજનો સીયો વાંક, સંત મળી કહે છે સામટારે ॥૩૥ તારં થરથરઃ
 ધ્રુજે યુજ, કુજમાંયે કડવોરે; તુને મીઠું મેલી મુજ; ભાંડી કહે છે
 સૌ ભડવોરે ॥ ૪ ॥ ખશી ડગલીને થયો દુઃખ, મુઃખ ન રહ્યો કોડી કામ-
 નોરે; કહે નિશકુળાનંદ, કામ બુદ્ધ્ય બેને આશરો ધીરામનોરે ॥ ૫ ॥
 ૫૬ ॥ ૩ ॥

તુંને સાચું કેતાં સુજ, યુજમાંહી શીદ ચાયછેરે; તું તો તમાચ
 તારં મુજ; વાલા વેરી થઇને વાયછેરે ॥૧૥ તુંતો આજ્યો તો કાણુકાજ,
 આજ આતી કર્યું અવગુરે, તુંને લેશ ન આવી લાજ, કાજ સુજ્યું નહીં
 સવગુરે ॥૨૥ ભર્યો બુંડાઈમાં ભરપુર, બેજેલ જુતનારે શીદ થઇને
 ગાંડોતુર, તું નાખસ રહ્યો તુતનારે ॥ ૩ ॥ તેતો ખોટમાં દીધી
 દોટ, કોટે આંધી કાળા પાણુનેરે; તુંતો ચાક્ષીયો ચડીચોટ, ડોટે પડીયો
 જમ રાણુનેરે ॥૪૥ હવે સમર સુદર સ્યામ, કામ તજીને હસમતુરે;
 કહે નિશકુળાનંદ આમ, નામ સુખ થાવા લે શ્રી રામતુરે ॥ ૫ ॥
 ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રામ ધોળ.

માનો મળી છે મોટી વાત, આવી તે ન હારજોરે, કરી જતન
 દીવસ રાત, સુતા બેઠા સંભાળજ્યોરે ॥૧૥ સાચો મધ્યોછે સત સંગ,
 અંગ્યે અચળ કરી રાજ્યોરે, રખે ચડે બીજનો રંગ, એવું ડાપણ
 દુર નાખજ્યો ॥ ૨ ॥ લઇ બેઠાછો મોટો લાભ. બેટીયું રણ બલનેરે
 નેતો દુખનો ઉગત ડામ; માની લેજ્યો એ મર્મનેરે ॥ ૩ ॥ આજ
 પામ્યાછો આનંદ, પામ્યા દારણુ દુખનેરે, એમ કહે નીસકુળાનંદ;
 રખે મુકતા એવા સુખનેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥

ધણું મોઢા જે ધનસામ, નાવે નજરે તમને કોધનેરે; આરવાસી
આહુ જામ, જેને રહ્યા છે અખંડ જોધને ॥ ૧ ॥ અતી ધંને દીન
આધીન, નીત્ય નમાવે છે સીસનેરે; લગ્ની લગાડી લેલીન, જોધ ર-
હ્યા છે જગદીશનેરે ॥ ૨ ॥ એવા મુક્તને મળવા કાજ, મોટા ઇછેછે
મનમાંરે શીવ બ્રહ્માને સુરરાજ, તેતો તણસી છે તનમાંરે ॥ ૩ ॥
એવા દેવતાના દરસન થાતા નથી થોડી વાતમાંરે, નીસકુળાનંદ
વીચારો મન, આવેરે હશખેશી એકાંતમાંરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

કીયા જીવ કીયા જગદીશ, જાણો જુગ્ગવી એ જાતછેરે; મર
આપીયે સો સો સિસ, તોય વણુ મહ્યાની વાત છેરે ॥ ૧ ॥ કીયા
કીડી કરી મેળાપ, બેઘો થાવા બારે બેદ છેરે; કીયા પુરણુ પુરણાતમ
આપ, કીયા જીવ જેને બડ કેદછેરે ॥ ૨ ॥ અતી અણુ મહ્યાનું એહ
મળવું માયીક અમાયીકનેરે; તેનો દયા કરી ધરી દેહ, આવે આધાર-
વા અનેકનેરે ॥ ૩ ॥ તૈયે થાય એનો મેળાપ, જારે નર્તન ધરે
નાથજીરે; નીસકુળાનંદ આપ, તારે મળાય એને સાથજીરે ॥ ૪ ॥
॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

એવા મહ્યા છે માહારજ, જે કોયે સર્વના શ્યામછેરે, વડી
રાજ એ ધીરાજ, એને આધારે સૌ ધામછેરે ॥ ૧ ॥ ધામ ધામના
જે રેનાર, હાજર રેછે જોડી હાથનેરે; કરી આરત્યે શું ઉચાર,
સિસ નમાવે છે નાથનેરે ॥ ૨ ॥ શીવ બ્રહ્માને સુરેશ, દેવે અદેવ
રેછે ડરતારે; જેની આજ્ઞામાં અહોનીસ સસી સુર્ધ રેછે ફરતાંરે ॥ ૩ ॥
કંપે કાળ માયા મનમાંય, અતી ધણું અંતરમાંરે, કહી નીસકુળાનંદ
કાય, તું પણુ ડરયને તેના ડરમાંરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

એની આગમ્ય જો આપણુ, કોણુ ગણુતીમાં આવીયેરે; શીદ
ડાળીને ડહાપણુ, સમજી સ્માણો હસાવીએરે ॥ ૧ ॥ જેણે રચ્યુ

આ જગત, જેને જુજવી જાત્યનુરે; જેતાં મુઝાઘ જાય મત્ય,
 એવું કરયું બાલ્ય બાલ્યનુરે, ॥ ૨ ॥ એણે કરયું એવું એક, થાય
 નહીં જરૂર જાણીએરે; વણુ કરયે એ વીવેક, શીદ અભીમાન આણી
 એરે ॥ ૩ ॥ ડાહાપણુ ભોળા પણુ રઘએ, દાસના દાસ થઇનેરે;
 કહે નીરકુળાનંદ, આપણુ તો ખેશીયે લાભ લઇનેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૫ ॥

જે જે હરીયે કરીયું હેત, એવું કરે કોણુ આપણેરે; માત તાત
 સગાં સમેત, માન્ય સ્નેહી ભોળાપણેરે ॥ ૧ ॥ જેને અભવાસની ત્રાસ
 ટોળે કેમ ટાળી કોયનીરે; તે પણુ ટાળીને અતીનાશ, રાખે ખચરય
 અત્ર તો એનીરે ॥ ૨ ॥ વળી સમે સમે સંભાળ જાણો કરે હરીજ
 નતારે; ખીજું એવું કોણુ દયાળ, કારે મનાય નહીં મનનેરે ॥ ૩ ॥
 એમ સમજ્યા વીન્યા જન, આવે ઉત્તમતાઘ અંગમાંરે કહે નીરકુળા
 નંદ વચન, પછે મન માને કુસંગમાંરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

જેયે ગૃણ્યો પોતામાં ગુણુ, જાણ્યું હું પણુ છો કોય કામનોરે,
 તારે કોને વાઘ્યો કુંણુ, લેતા આસરે સુદર સામનોરે ॥ ૧ ॥ જરે
 કરી દીનતા ત્યાગ, અંગ્યે લીધો અંદકારનેરે, ત્યારે મળ્યો માયાને
 લાગ, ખરો કરવા ખુવારનેરે ॥ ૨ ॥ પછે પ્રભુ પામવા કાજ, જે જે
 કર્યુ આ જગમાંરે; તેતો સર્વે ખોયો સાજ, પડ્યો ઠાકો જગ
 કુંદમાંરે ॥ ૩ ॥ એવા મુરખ નીમીરાત, એને અર્થે નથી આવતીરે;
 કહે નીરકુળાનંદ વાત, હરી ભકતને મન બાવતીરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૭ ॥

આવી અરથની જે વાત, કોયે ન રહિ તારે અંગમાંરે; તારે
 સુખી થાસે સાક્ષાત, પછે સમજીરે સત સગામાંરે, ॥ ૧ ॥ થઇ ગરી
 ખને અજવાન સીસ થઇ રહે સર્વનોરે; મેલી મમતાને માન, ત્યાગ કરે
 તન ગર્વનોરે, ॥ ૨ ॥ ખોલી ખોટયા ન રાખે કોઈ, બલી ભગતી

ભગવવારે; એક રહે અંતર માંધ, તાન પ્રભુને રીઝાવવારે. ॥૩૭॥ એવા
ઉપરય શ્રી ધનશામ, સદા સર્વદા રાજ રેયછેરે; સરે નીરકુળાનંદ
કામ, એમ સરખ સંત કોયછેરે. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૮ પુરા ॥

રાગ ગરબી.

અભાગી અંધ માનને શીખામણુ માહરી ॥અભા॥ બુધીતો ફરે
છે તારી બાહરી ॥અભા॥ અમુલખ અવસર જાયછે ॥અગા॥ સ્થાને તું ખોટ
ખરી ખાયછે ॥અગા॥૧૧૥ પારસ જાયછે ગુંજ પાહાડમાં ॥અગા॥ વાટ
મુકીને ચાલ્યો વાડમાં ॥અગા॥૨૨૥ આડું ખોલતાં કેમ આવડે ॥અગા॥
મોહ ચકડોળ ચીત ક્યાં ચડે ॥અગા॥૩૨૥ જાણીને જાય છે જમ હાથમાં
॥અગા॥ લખ ચોરાશીના સાથમાં ॥અગા॥ સમજી ન શકયા સુખ પેરને
॥અગા॥ જાણીને ખાધું તેં જઈ ઝેરને ॥અગા॥૪૩૥ વચન ન માન્ય સંત
શીખીનાં ॥અગા॥ ખોલીને ખાધાં ફળ વિખનાં ॥અગા॥ નિશકુળાનંદ કહે
હેતને ॥અગા॥ ચેતી શકે તો હજુ ચેતને ॥અગા॥ ૪ ૫૬ ॥૧૧॥

જંજાળી જીવ કરને વીચારતું વીવેકના ॥જા॥ ઝહી વિશ્વાસ ગુર
એજનો ॥જા॥ પ્રિતિ અનીતીશું ટાળીએ ॥જા॥ વિષેની વાટેથી મન
વાળીએ ॥જા॥૧૧૥ સુપના સરીખો સંસારછે ॥જા॥ જગતા જવાનો
નીરધારછે ॥જા॥ માત તાત ભાળને ભગની ॥જા॥ ટાળી સોખત છે
એ ઠગી ॥જા॥૨૨૥ પંચ બ્રહ્માંડ તે જશે પડી ॥જા॥ સુતચીત દાર
ધરછે ધડી ॥જા॥ વાદળાની છાયા તે જશે વહી ॥જા॥ તન જતે
કોઈ તારું નથી ॥જા॥૩૩૥ ખોટ મોટી ખાઈ પુલ્યો ક્યાં ફરે ॥જા॥
નિશકુળાનંદની એ શીખ છે ॥જા॥ હજુએ ચેતેનો ધણું ઠીક છે
॥જા॥ ૪ ૫૬ ૨ ॥

મતિહોમંદ પશુતણી પેરે પેટ ભરયું ॥મા॥ મોક્ષનં સાધન કાંઈ
 નવ કરયું ॥ મ ॥ ખાઇ ખાઇ ધરાઇને રહ્યો સુધ્ધ ॥ મ ॥ અનીતશું
 પ્રિત તું કાં કરે ॥ મ ॥ જાગ્યો ત્યારે ધન અજેશીતા જોઇ ॥મા॥૧૧
 આવ્યો અવસર એજે જાય છે ॥મા॥ ધંધામાં નિરંતર ધાય છે ॥મા॥
 સુખ તે સંસારનું જશે મરી ॥ મ ॥ જાય છે કુસંખો જેમ ઉપરી
 ॥મા॥ શુદ્ધિ તો આવી છે તુને અવળી ॥મં ૨॥ સંત જે મળે તો
 કરે સવળી ॥મા॥ ખોટાને જાયછે ખર્ચ કરવા ॥મા॥ ઝાંઝવાના જળ
 જાય ભરવા ॥મા॥ ધન દારા સુતના સંજોગથી ॥મં॥૩॥ ભુખ કેની
 ભાગી નથી ભોગથી ॥ મ ॥ નિશકુળાનંદ કહે ન્યાયનું ॥ મ ॥ તારા
 જીવના તરવાના ઉપાયનું ॥ મ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

જોજો હો જીવ વસમું લાગેછે વાલી વાતમાં ॥જો॥ જાણીને જાયછે
 જમ લાયમાં ॥જો॥ માણેછે મહાસુખની મોજને ॥જો॥ જાણુતો નથી
 તું જમ ફાજને ॥જો॥૧॥ તુથી મોટા તે મરી ગયા ॥જો॥ કાળની
 ઝાળમાં કોઇ નવ રહ્યા ॥જો॥ તેની તો ચીંતા તુજને નહી ॥ જો ॥
 કહી કહી થાક્યા તુજને કહી ॥જો॥૨॥ તારે તો જન્યું છે ઘડી તાલમાં
 ॥જો॥ પાયા તુ નાંખેછે પતાળમાં ॥જો॥ અચંખો થાયછે એનો અમને
 ॥જો॥ જાણુતો નથી વેરી જમને ॥જો॥૩॥ અચાનક આયદથી જશે
 લહી ॥જો॥ અધવચ આદરયું જશે રહી ॥ જો ॥ નિશકુળાનંદ કહે
 નોરની ॥જો॥ સુખ નિશ્ચે શીખ નથી જોરની ॥જોં ૪॥ ૫૬ ૪૪ ॥

રાગ ગરબી.

વાય વાય કુમતી મતી તારીરે, મેલી મોહનવદન જોઇ નારીરે;
 દાર્યો હેવાન કપુધી ઝીતી બાજરે, લાગીગેજર ના આવી લાજ
 બાજરે; ॥૧॥ તેતો ખરી બજાને ખોળી લીધીરે, તેતો વાધણીશું વાલખ

કીધીરે તજ મહારસના પ્રભુ મેવારે; જણી ઝેરનું પારખું જન્ય લેવારે
 ॥ ૨ ॥ તેતો સ્નેહ કીધો સરખ સાથેરે, માગી લીધું મુરખ દુખ
 માથેરે; ધણી ધાત થઇ છે ધરમાઠરે, તેનો તુજને વીચાર નહીં કાંધરે
 ॥ ૩ ॥ તારું વિષે સંગાયે ચીત જાંધ્યુરે, આંખ તજને આંક ફળ
 ખાધુરે; તેતો વણસાડયું છે કાજ તારેરે કહે નીશકુળાનંદ તે
 સારેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ધિક ધિક તારો જ્ઞે અવતારે, તેતો ન કર્યો નર જ્ઞે વિચારે
 ચોદ લોકને ગઇછે નારી ચાવીરે, તુને તેની પ્રતીત કેમ આવીરે ॥ ૧ ॥
 બ્રહ્મા સરખાને જ્ઞેણે ભુક્ષાવ્યારે, શિવ સરખાને જ્ઞેણે જ્ઞે ડોલાવ્યારે
 જ્ઞેણે એકલસીંગીને અંધ કીધેરે, જ્ઞેણે પારાસર પકડીને લીધેરે
 ॥ ૨ ॥ કીધું નારદ તણું તે મુખ કાગુરે, રૂપી સુખરીતણું તે તપ
 ટાગ્યુરે; જ્ઞેણે અંધ તે અસુર કુળ કીધુરે, કહી અમ્રતને જ્ઞે વિષ
 દીધુરે ॥ ૩ ॥ જ્ઞેણે રાવણ તણું તે કુળ ખોયુરે, ત્યાં તારું તે મન
 કેમ મોયુરે; લીધું દુખ તેં અજપ મુખ સાટેરે કહે નીશકુળાનંદ
 તે માટેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

જાળ જાળ કુમતી મતી તારીરે, તેતો વાત કાંય જ્ઞે ન વિચા-
 રીરે, કયાં ગઇ તારી અદ્વલ અબાગીરે, તજ મુખ દુઃખ મુખ લીધું
 માગીરે; ॥ ૧ ॥ તુને વિષેના મોઢક કેમ બાવેરે, ખાવા હાડ કાયાની
 હોંશ કેમ આવેરે, તારું ધનદારા દેખી દીલ ડોલેરે, થૈ ખાવારેને
 હકઅક ખોલેરે ॥ ૨ ॥ તારું અસત ધંધે મન લાગ્યુરે, સુતા અહીંને
 ઉઠાડી વીખ માગ્યુરે; મનરેમતી ખાધી તે દગ મુળીરે તજ મુખ
 સેજ સુતો જઇ મુળીરે ॥ ૩ ॥ ફટ ફટ કુમતી મતી તારીરે, તજ
 મહીને વસોવ્યું જઇ વારીરે; નીશકુળાનંદ નર તુનેરે, વળી કહીશ
 કહ્યું નહોં મુનેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

એક અચળો થાય છે અતિ ભારીરે, તુંને લાજ નથી આવતી
 લગારીરે; લખ ચોરાશી કુટુંબ કુળ તારીરે, ખર શુકરમાં કેદ કુણ
 સારીરે ॥ ૧ ॥ ઈડજ ઉડવીજને સ્વેદ જરાયોરે, વાર અનેક તું ઉપ-
 જ્યો મરાયોરે; ઉચ નીચમાં લીધો તેં અવતારરે, આળ્યો સુપચદે
 વર્ણ અદારરે ॥ ૨ ॥ એક એકને ઉદર નર આળ્યોરે, તુનો સરવે
 તણો સુત કાળ્યોરે; તેની લાજ તુને ન આવી લેશરે, હવે આપીયે
 તે શો ઉપદેશરે ॥ ૩ ॥ દીડો નહીં તુજ જેવો કોઇ ડાહ્યોરે; તુંતો
 ભુખને દુખથી ન કાહ્યોરે; કહે નીસકુળાનંદ એટલુરે માન તજ હજી
 માને તો છે ભુલરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

સત વાત એક સાંભળોને સારીરે જોજ્યો જન મન વાત એ
 વીચારીરે; આવી મનુષ્યા દેહ શા માટેરે, આળ્યો કોણ કામ ચાલ્યો
 કોણ વાટેરે ॥ ૧ ॥ તેની સંતને ન પુછી વાત સાચીરે, તુંતો આ-
 પણે ડાપણે રહ્યો રાચીરે; કરે સુખના સમાજ કાજ કામરે, તાર
 મન મોહું દામ વામ ધામરે ॥ ૨ ॥ કરે મનોરથ મન નીત્ય નવારે
 વીધે સુખ વળી જે ભોગવવારે; આજ સુધી તેનો અભાવ ન આવેરે
 કેમ ધંતુરાનાં ડીડાં ભુંડા ભાવેરે, ॥ ૩ ॥ ભુખ્યો ભોરંગને લાગે લીંપ
 મીઠોરે, કરી કમાણીને હાલ્યો નર દીડોરે; શી અકલ લીધી છે નર
 સીખીરે, કહે નીસકુળાનંદ નર દેખીરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

એક વાત વળી સાંભળી છે સારીરે, કહું વીવીધ પ્રકારે જે વીચા
 રીરે; એક ખાવરો ખેસાર્યો વળી વહાણેરે; માન્યુ મુરખ પડ્યો હું બંધી
 ખાનેરે ॥ ૧ ॥ ચડ્યો ફેરને દીડું એ સરવે ફરતુરે, માન્યું મનમાં જે પા-
 ઝ્યો હવે મરતુરે; થયો આકળો અભાગી લાગી લેરીરે; ખરા ખાવા વિશેષે
 જાણ્યા વેરીરે ॥ ૨ ॥ ચડી ડોલ ને દીડું છે દુખદાઇરે મારી ઠેક છેક પડ્યો
 ચાણી માંધરે, એમાં દોષ કહો કેને હવે દધિરે મારી મળ્યો સતસંગ

તરી તજી જઇયેરે ॥ ૩ ॥ તજી સુખ પડ્યો દુખ દંધી માંધરે, એ પ્રકાર
માન જાય કયવાધરે; સરવે સુખ દુખ વહાણનું જોસઇયેરે, કહે નિશ-
કુળાનંદ પાર થઇયેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

એક મુરખને હાથ મણી મળીરે, જોઈ આખી સુધી ન લાગી
ગળીરે; હતો વેવલો ને કાવતો વિવેકારે જોઈ ત્રોડા ફેડી નાખ્યું નરે
ફેંકારે ॥ ૧ ॥ તેમ સતસંગ મળ્યો શિરોમણીરે, હતી બાળબુદ્ધિ
કબુદ્ધિને ઘણીરે; તેણે સતસંગ રંગ અંગ ત્યાગ્યોરે, કાળા કામળાને
કસુંબો ન લાગ્યોરે ॥ ૨ ॥ રહ્યો પથ્થર કોરો જો પાણી માંધરે, જોઈ
જળ મળે જવાસો સુકાધરે; મળી મરકટને રાજસીજ સિંધારે, દેખા
ટોપરને તરત ઠેક દીધીરે ॥ ૩ ॥ મળી અલ્પમતિને વાત મોટીરે, કરે
અનુમાન જ્ઞાન કહે ખોટીરે; મળી અનુપમ મોજ તેજ ત્યાગીરે, કહે
નિશકુળાનંદ એ અભાગીરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

જેમ સરપને પાણીને દુધ પાયરે, તેતો ધરનાં પરનાંને ખીજળ્યે
ખાયરે, જેમ વેરીને શીખવે વિદ્યા વિધરે, કરે દાવ ધાવ પાછો પર
સિધરે ॥ ૧ ॥ દેખે દિનમાં અંધાર ખાંતે ખોલીરે, એવા અંધ નર
ઉઝુકની ટાળીરે; એવો નર કોઇ દીડો નકારોરે, મળ્યું કલપવ્રક્ષ મા-
ગ્યોછે કુવાડોરે ॥ ૨ ॥ પડ્યું અવળું ન સુઝે ખીજું સાજરે, રીઝ્યા
રાજપાસ માગીછે પિયાજરે; હરી કલ્પવ્રક્ષ સમ કાવેરે, મળે તેને
તેવું જેવું જેને ભાવેરે ॥ ૩ ॥ કહેછે દૈવનો ચોર મેલું દેખીરે, પણ
અંતરની ઈચ્છા ન ઉવેખીરે; પડી જન્માંતરે વાત પાચીરે, કહે નિ-
શકુળાનંદ એ સાચીરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

જવુંછેરે જવુંછેરે જવુંછે નીદાન, ભજ ભગવાનરે ॥ ૭૫ ॥
જવુંછેરે જવુંછેરે રેહેવાનુંછે કાચુ; માની લેજે સાચુરે ॥ ૭૫ ॥ ૧ ॥

જવું છેરે જવું છેરે માલ ધન મેલી, હાલુ ઠેલીરે ॥ જવનાર ॥ જવું છેરે
જવું છેરે આવું તન ત્યાગી જોને જગીરે ॥ જવં ॥ ૩ ॥ જવું છેરે
જવું છેરે આપો જમણે હાથે, આવશે સાથેરે ॥ જવનાર ॥ જવું છેરે
જવું છેરે કહે નિશકુળાનંદ, બજ ગોર્લીદરે ॥ જવં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ભુલેમારે ભુલેમારે આવું અંગ બાળી, દેશે બાળીરે ॥ બાઇ ॥
ભુલેમારે ભુલેમારે તન તન નથી તારં, માને મારે ॥ બાઇનાર ॥ ભુલેમારે
ભુલેમારે દેખી દેહ રૂડી, છે જો કુડીરે ॥ બાઇં ॥ ૨ ॥ ભુલેમારે
ભુલેમારે દેહ દેશે દારી, થાશે મારીરે ॥ બાઇં ॥ ૨ ॥ ભુલેમારે
ભુલેમારે દેખી દેહ સારી, જોને જોને વિચારીરે ॥ બાઇં ॥ ૪ ॥
ભુલેમારે ભુલેમારે કહે નિશકુળાનંદ સ્વામી સુખકંદરે ॥ બાઇં ૫ ॥
૫૬ ॥ ૨ ॥

માનીલેરે માનીલેરે માનીલે મન મારું, તો ધણું સારરે; ॥ મન ॥
માનીલેરે માનીલેરે જોડામાં શું ખુલ્યો તજ્યને તુંતોરે તુતોરે ॥ મન ॥ ૧ ॥
માનીલેરે માનીલેરે ધાઇશમાં ધન્ય નારી, થાશે ખુવારીરે ॥ મન ॥ ૨ ॥
માનીલેરે માનીલેરે સાચાનો થા સંગીત મન જહુ રંગીરે ॥ મન ॥ ૩ ॥
માનીલેરે માનીલેરે તાણુ તારી તજ હરીલેને બજરે ॥ મન ॥ ૪ ॥
માનીલેરે માનીલેરે કહે નિશકુળાનંદ ફાટે ફંદરે ॥ મન ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

વિચારેરે વિચારે વિચારે વીર વાર તો ધણું સારરે ॥ વીર ॥
વિચારેરે વિચારેરે વિચારીને ચાલે, જવું કાલેરે ॥ વીર ॥ ૧ ॥ વિચારેરે
વિચારેરે, વિચારીને બોલે; હરી કેમ બુલુરે ॥ વીર ॥ ૨ ॥ વિચારેરે
વિચારેરે, સતસંગ કુસંગ, તો રહે રંગરે ॥ વીર ॥ ૩ ॥ વિચારેરે વિ-
ચારેરે, દુર્લભ છે આ દેહી; ગઇ આવે નહીંરે ॥ વીર ॥ ૪ ॥ વિચારેરે
વિચારેરે કહે નિશકુળાનંદ; છેલી સંધરે ॥ વીર ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબો.

જુવો વીચારી આ સોખત સારી, એકા એકી ચાહ્યા ઉડીછ;
કોઈકે આજ ને કોઈકે કાશ્ય, આંહી રયાની વાત જુડીછ ॥ જુવો ॥
૧ ॥ નાના ને મોટા ને નજરે નીરખતા, ગયા આપડા ગોડીછ ॥
જુવો ॥ ૨ ॥ દીન દીન પ્રતે અંગ રંગ પદ્મટે, ખેત વાળ કાળ કોડીછ
॥ જુવો ॥ ૩ ॥ કર્મ વિકર્મ કચ્યાં જોણે જોવાં, તેવી પત્તાણી ચાહ્યા
પોડીછ ॥ જુવો ॥ ૪ ॥ નીસકુળાનંદ કહે બછ લ્યો ગોર્વાદ, તું ઝીત્યો
હારી જા માં બાજીછ ॥ જુવો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કાળ વિકાળ વેરી સીર ગાજે, ચેતો ચેતો નર નારીછ; જે કોઈ
જાયું તે જાસે જરૂર, જુવોને મનમાં વીચારીછ ॥ કાળ ॥ ૧ ॥ દેવ
દાનવ માનવ મુનીવર, રહે નહી તન ધારીછ ॥ કાળ ॥ ૨ ॥ કોઈકે
ઝીતી જશે આ જગતમાં કોઈકે જશે મુડી હારીછ ॥ કાળ ॥ ૩ ॥
કેડા મોર રહ્યું નહી કોઈ, સક સંત કહે છે પોકારીછ ॥ કાળ ॥ ૪ ॥
નિસકુળાનંદ કે બછ લે ગોર્વાદ; માન શીખામણ મારીછ; ॥ કાળ ॥
૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

જુડી માયા કાયા પણ જુડી, તેમાં લોભાણો શું લેરીછ; તેં તે
જાણ્યું જે જીવીશ જુગ સારો; માથે ન દોડો કાળ ઘેરીછ ॥ જુડી
॥ ૧ ॥ માત તાત કેના સુત સખંધી કેના માત્ર ધન મેડીછ
॥ જુડી ॥ ૨ ॥ અંતકાળે કોઈ કામ ન આવે, જ્યારે લીયે કાળ
ઘેરીછ ॥ જુડી ॥ ૩ ॥ ભુલવણીમાં ભુલ્યો ભગવંતા, આધાં ફળ
ઝાંઝાં ઝેરીછ ॥ જુડી ॥ ૪ ॥ નિસકુળાનંદ કહે બછ લ્યો ગોર્વાદ,
માની વાત સંત કેરીછ ॥ જુડી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પરદેશી છે આ પ્રાણી પરોણો, તે રહી રહીને કેટલુંક રહેશેજી;
 ચાલુ ચાલુ નિલ ચિત્ત ચિત્તવે છે, ચાલી અચાનક દેશેજી ॥ ૫૨૦ ॥
 ૧ ॥ મારું મારું કરી મમતે મરે છે, ચાલતાં શું લેલેશેજી ॥ ૫૨૦ ॥
 ૨ ॥ માયા મોહમાં અતિ ભરમાણી, ઉપદેશ અંતર ન બેશેજી ॥ ૫૨૦ ॥
 ૩ ॥ જાતી વેળા કેશે કાંઈ ન માણો, કેડે કાળીઆ એમ કેશેજી
 ૫૨૦ ॥ ૪ ॥ નિશકુળાનંદ કહે ભજીલે ગોવીંદ, આ વાત હયામાં જો
 બેસેજી ॥ ૫૨૦ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ કાફી.

સહજનંદ હરી પ્રગટ થયા ॥ સહા ॥ વ્યાસ મુનીએ જે પુરવે કહી-
 તી, તે વાત સાચી કરી ॥ પ્રગના ૧ ॥ કૌશલ દેશમાં પ્રગટયા પોતે, ક્ષીજ
 કુળ દેહ ધરી ॥ પ્રગના ૨ ॥ અધર્મ કેરાં મુળ ઉખાડી, સધરમ થાપ્યો
 કરી ॥ પ્રગના ૩ ॥ નિશકુળાનંદ કહે દુરંગપુર આવ્યા, નિરખ્યાં નેણું
 ભરી ॥ પ્રગના ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સહજનંદ હરી, ભજી લ્યોને સહજનંદ હરી; દારૂ માટી ચોરી
 અવેરી; એ ચારનો ત્યાગ કરી ॥ ભજી ૦ ॥ ૧ ॥ જન્મ મરણનું સંકટ
 મોટું, તે થકી મનમાં ડરી ॥ ભજી ૦ ૨ ॥ નારાયણનું નામજ લેતાં,
 ભવજળ જશે તરી ॥ ભજી ૦ ૩ ॥ નિશકુળાનંદ કહે નિશંક થઇને
 માનજ્યો વાત ખરી ॥ ભજી ૦ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

જાવું જરૂર મરી, મેલી સરવે, જાવું જરૂર મરી; રાત દિવસ
 રહ્યો ધનને કાજે, સમરયા નૈ ધડીએ હરી ॥ મેલી ૦ ૧ ॥ મેડિ મંદિર
 માલ ખજાના, સંપત રહેશે ધરી ॥ મેલી ૦ ૨ ॥ સગાં સંબંધી સહ
 જોઇ રહેશે, કેનુ ન ચાલે જરી ॥ મેલી ૦ ૩ ॥ નિશકુળાનંદ કહે જોને
 વિચારી, રહે નહી દેહ ધરી ॥ મેલી ૦ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મનમાં વિચારી જરી, જોયું નહીં મનમાં વિચારી જરી; સાધુ
જનની વાત ન માની, પાપીની સોગત કરી ॥ જોયુ ॥ ૧ ॥ નારાયણ
નું નામ ન લીધું, મનુષ દેહ ધરી ॥ જોયું. ॥ ૨ ॥ જીવાનીમાં જોરે
ભરીયો, ચોરી અવેરી કરી ॥ જોયું. ॥ ૩ ॥ નિશકુળાનંદ કહે માગીને
લીધી, માથે ચોરાશી ફેરી ॥ જોયું. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ જંગલો.

જનુની જીવેરે ગોપીચંદની, પુત્રને પ્રેર્યો વૈરાગ્યજી; ઉપદેશ
આપ્યો એણી પેરે, લાગ્યો સંસારીડે આગજી ॥ જનુ. ॥ ૧ ॥ ધન્ય
ધન્ય માતા ધરવ તણી, કહ્યાં કહ્યું વચનજી; રાજસાજ સુખ પરહરી
વેગે ચાલ્યા વનજી ॥ જનુ. ॥ ૨ ॥ બલો ત્યાગ ભરથરી તણો, તજી
જેણે સોળસેં નારજી; મંદીર જરખાં મેલી કરી, આસન દીધેલાં
પારજી ॥ જનુ. ॥ ૩ ॥ ઉડી ન શકે ઉડીયો, બહુ બોલાવ્યો બાજનં-
દજી; તેને દેખીને ત્રાસ ઉપન્યો, લીધી ફકીરી છોડ્યા ફંદજી ॥ જનુ.
॥ ૪ ॥ એવા વૈરાગ્યવંતને જાઉં વારણે, ખીજ ગયા અનેકજી; બલા
જુગા અવનિ ઉપરે, ગણતાં નાવે છેકજી ॥ જનુ. ॥ ૫ ॥ કયાં કુળ
રાવણુ તણું, સગરસુત સાઠ હજારજી; ન રહ્યું નાણું રાજા નંદનુ;
સરવે સુપના વહેવારજી ॥ જનુ. ॥ ૬ ॥ એવા છત્રપતિ ચાલી ગયા;
રાજ મુકી રાજનજી; દેવ દાનવ મુનિ, સરવે જાણ્યો સુપનજી ॥ જનુ.
॥ ૭ ॥ સમજી મુકો તો સાર ધણું, જરર મુકાવશે જમજી; નિશકુ-
ળાનંદ કહે નહીં માને સાચું કહું સમ ખાધજી ॥ જનુ. ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

જંગલ વસાવ્યો જોગીએ, તજી જેણે તનડાની આશજી, વાત ન
ગમે આ વિશ્વની, આઠો પહોર ઉઠાશજી ॥ જંગ. ॥ ૧ ॥ સેજ પહોરે
પહોઠતા, મંદીર જરખા માંડીજી; તેને નહીં તરણુ સાથરો, રહેતા

તરતલ ઢાયજી ॥ જંગ. ॥ ૨ ॥ સાલદોસાલા ઓઢતા, ઝીણા જરકશી
 જમાજી; તેને રાખી કંથા ગોઢડી, સહ શિરં શિતને ધામ ॥ જંગ. ॥
 ૩ ॥ ભાવતા ભોજન જમતાં, અનેક વિધીનાં અજજી; તેરે માગણ
 લાગ્યા દુકડા, ભિક્ષા ભોવન ભોવનજી ॥ જંગ. ॥ ૪ ॥ હાજી રહેતાં
 હજાર ઉડતાં, ચાલતા લશકર લાવજી; તે નર ચાલ્યા એકલા, નહીં
 પેનર પાયજી ॥ જંગ. ॥ ૫ ॥ રહેનો રાજ રસોઈ કરં જમતા જાઓ
 જોગી રાજજી; ખીર નીમળવું ક્ષણ એકમાં તેનો ભીક્ષાને કાજજી
 ॥ જંગ. ॥ ૬ ॥ અહાર કારણ ઉભો રહે, કરી એકની આશજી; તેરે
 જોગી નહીં ભોગી જાણ્યો, અંતે થાશે વણાસજી ॥ જંગ. ॥ ૭ ॥
 રાજસાજ સુખ પરહરી જે જન લેશે જોગજી; ધનરે દારામાં તે નહીં
 ધસે; રોગ સમ જાણે ભોગજી ॥ જંગ. ॥ ૮ ॥ ધન એ ત્યાગ વૈરા-
 ગને; તજી જેણે તનડાની આસજી; કુળ તજી નીશકુળ થયા, તેનું
 કુળ અવિનાશજી ॥ જંગ. ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ત્યાગ નટકેરે વૈરાગ વિના, કર કોટિ ઉપાયજી; અંતર ઉડી જે
 ઇચ્છા રહે; તે તો કેમ તજાયજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૧ ॥ વેસ લીધો વૈરા-
 ગનો, વેસ નહીં ગયો દુરજી; ઉપરનો આછો અન્યો, મહી મોહ ભર
 પુરજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૨ ॥ કામ ક્રોધ મદ લોભનું, જ્યાં લગી મુળ ન
 જાયજી, સંગ પ્રસંગે તે ઉપજે, ઇંદ્રી વિષે આકારજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૩ ॥
 ઉરનરતે અવની ઉપરે, ખીજ નવ દીસે બાહારજી; ધનવરસે વરસે
 વન પાગરે, એમ ઇંદ્રી વિષે વિકારજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૪ ॥ ચમક દેખીને
 લોહ ચળે, ઇંદ્રી વિષે સંજોગજી; અણુભેટે અભાવ છે, ભેટે ભોગવશે
 ભોગજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૫ ॥ ઉપર તજેને અંતર બજે, એમ સરે અર-
 થજી; તે વરણી આશ્રમથી, અંતે કરશે અનરથજી ॥ ત્યા. ॥ ૬ ॥
 બ્રહ્મ થયો જોગ ભોગથી, જેમ બગડયું દુધજી; ગયુંરે પ્રથ મહી
 માખણથી, આપે થયું અસુરજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૭ ॥ પળમાં જોગી

પળમાં ભોગી; પળમાં મહીને ત્યાગીજી; નિસકુળાનંદ કહે એ નરનો
વણુ સમજ્યો વૈરાગજી ॥ ત્યાગ. ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

હું બક્ષીહારીરે વૈરાગને, ઉપન્યો જોને અંગજી; ચૈદ લોક જો
ચતુર ધા, ન ગમે કોઈનો સંગજી ॥ હું બ. ॥ ૧ ॥ સુખ ન ઇચ્છે
સંસારનુ, સમજે સુપના સમાનજી; વાત ગમેરે વૈરાગની, તન સુખ
ત્યાગવા તાનજી ॥ હું બ. ॥ ૨ ॥ દુખી દેખી આ દેહને, રહે રાજી તે
મનજી; અનરથનું આધાર છે, એમ જાણીને કરે જતનજી ॥ હું બ.
॥ ૩ ॥ રાત દીવસ રૂદીયામાંહી, વરતે એમ વિચારજી; હું કોણુને
જઈશ કીયાં; કંઈ તેનો નિર્ધારજી ॥ હું બ. ॥ ૪ ॥ કંઈ ઉપાય હવે
એહનો, ડોકી દેશવિદેશજી; કોઈરે ઉગારે મને કાળથી, સોણું તેને
શિસજી ॥ હું બ. ॥ ૫ ॥ રહે આતુરતા અંતરે, ધણી દેખી દેહ
અનંતજી; સુખ ન માને સંસારનું, ન કરે કોઈ શું પ્રિતજી ॥ હું બ.
॥ ૬ ॥ એવો વિચાર આખ્યા બિના, ન હોય તનસુખ ત્યાગજી; ઉપ-
રનો લાગેરે સજ્જમણો, વગોણા સરખો વૈરાગજી ॥ હું બ. ॥ ૭ ॥
હરી ગુરુ દેવે દયા કરી, આપે એ વિચારજી; નિસકુળાનંદ કહે નિશંક
થઈ, સેજે તરીયા સંસારજી ॥ હું બ. ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

પ્રથમ વૈરાગ જોને પ્રગટે, તજે સકળ સંસારજી; રાજસાજ સુખ
સંપતી, મેલે માલ બંડારજી ॥ પ્રથમ ॥ ૧ ॥ અસન વસન જુસણુ
સજ્જ, એથી ઉતારે મનજી; અંતર વૈરાગ્ય જોને ઉપજે; તજી ભોવન
ઇચ્છે વનજી ॥ પ્રથમ ॥ ૨ ॥ સપ્ત ધાતુ સુવર્ણ સગી, પછે નહીં
તે વાસણુજી, ગામ ભોમ્ય તે ગમે નહીં, ઇચ્છે અરણ્યમાં આસનજી
॥ પ્રથમ ॥ ૩ ॥ માત તાત સુત સખંધી, તજે ભગનીને બાધજી;

નારી ન ગમે દીઠી નયણે, ત્રોડે સૌથી સગાઈજી ॥ પ્રથમ ॥ ૪ ॥
 એટલા તજી નર નીસરે, વલતા લીયે વેસજી, સુખ દુખ સહે શરી-
 રને, દેખી દેશ વિદેશજી ॥ પ્રથમ. ॥ ૫ ॥ પછી થાકી ખેસે કામ
 ચાનકે જોગજી, નીસકુળાનંદ એ નરને; વલતો ન રહે વૈરાગજી
 ॥ પ્રથમ. ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

વૈરાગનેરે વીધન ધણાં, તાકી રયા તૈયારજી; માન મોટાઇ ઇચ્છે
 મારવા, છોડાવા ધન નારજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૧ ॥ ઉપરનારે અભાવથી,
 ટકે નહીં કદી ટેકજી; પાંચ વૈરી પ્રચંડ છે, અધીક એકથી એકજી
 ॥ વૈરાગ. ॥ ૨ ॥ ખાતાં પીતાં સુતા જાગતાં, વસવું વેરીને વાસજી;
 જોતા સુણતાં ખોસતાં, તેનો કરવો તપાસજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૩ ॥ તપા-
 સ્યા વિના જે ત્યાગીયું, હોડે કરી હૈયા જોરજી, તે કોઇ દોડે ક્યવા
 ધને, કાંઇ ભાંગશે જુરજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૪ ॥ અંતર ઉડા અભાવથી
 કરીયે તન મન ત્યાગજી; પછે ભરીયે પગલાં, તો ન વણુશે વૈરાગજી
 ॥ વૈરાગ. ॥ ૫ ॥ સાચે કારજ સરવે સરે, કાચે રાચે નહીં રામજી;
 નીસકુળાનંદ કે ન કીજીયે, વણુ સમજી એ કામજી ॥ વૈ. ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

વૈરાગવાન એ વાણી વદે, લોકો સમજે નહીં લેશજી; મોટા
 સતની સેવા ક્યાં મળે, એમ આપે ઉપદેશજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૧ ॥
 તન ધન વસનવતે, સેવા સાધુની કીજેજી; વિધ વિધના વ્યંજન શું
 રૂડી રસોઇયું દીજેજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૨ ॥ આગે સાધુને આપીયું,
 સુતવીત ધરને ખારજી; એવા ભક્ત લખાણા ભક્તમાળમાં, દેખ્યા
 દીલના ઉદારજી ॥ વૈરાગ. ॥ ૩ ॥ આજ સાધુને આપતા કારે મુઝાય
 મનજી; સુત કલતર કારણુ, ઘોડી ખરચો છો ધનજી ॥ વૈરાગ. ॥
 ॥ ૪ ॥ અમેરે ત્યાગી સરવે ત્યાગી, ત્યાગા રાજને પાટજી, તમારા

કહ્યાણુને કારણે, સંત બતાવે વાટજી ॥ વૈરાગ ॥ ૫ ॥ એ વણુસ્થા
વૈરાગની વાતડી, સુણો સૌ નર નારજી; નીસકુળાનંદ એ નરનું,
કેમ પડશે પારજી ॥ વૈરાગ ॥ ૬ ॥ પદ ૭ ॥

જેનુંરે મન વન વછતુ, અતી રેતા ઉદાશજી તે તાક્યા વસ્તીએ
વસવા બાંધી સૌ સાથે આશજી ॥ જેનુંરે ૦ ॥ ૧ ॥ જેનેરે ગમતી જીરણુ
કંથા જેવુતેવુ, જલહામજી; તેણેરે રંચ્યા રાતા તુંબડાં, ગમતા અન માંગે
ગામો ગામજી ॥ જેનુંરે ॥ ૨ ॥ રસ રહીત અન ધમ્મિતા, દેવા દેહને
દંડજી; તેનેરે જોધએ તીખા તમતમા, ખાવા ખીરને ખાંડજી ॥ જેનુંરે ૦ ॥
॥ ૩ ॥ જેનેરે જાગ્યે આરમ્ય લાગતી, ગમતું નહી સન્યા ધરજી; તેનેરે
આસનથી ઉઠાડતાં, જાણે જગવો મણીધરજી ॥ જેનું ૦ ૪ ॥ પોતાનો
પરીવાર પરહરી, ચાલો એકીલો આપજી; તેણીરે કર્યો રનેહ શીસશું,
લીધો પરનો સંતાપજી ॥ જેનુંરે ૦ ॥ ૫ ॥ ઓછી સમજણે જે આદરે
કાયા થકી જે કાયજી, નિશકુળાનંદ એ નરનું, અંતે એમજ હોયજી
॥ જેનુંરે ૦ ॥ ૬ ॥ પદ ૮ ॥

અમે જડ ભરથીરે જોગીયા, ઇધુ નઈ વૈભોગજી; જકત પદારથ
જીવને, રૂએ નહ જેમ રોગજી ॥ અમે ૦ ૧ ॥ જુના પાના પટ પેરશું,
નઈ ઇધું નવીનજી, સીત ઉશ્ન સીર સહીસું; રાખી કંથા કોપીનજી
॥ અમે ૦ ॥ ૨ ॥ ખટરસ ખાવા નહ ખોળીયે, જમસું જે મળશે અનજી
નીર્માને દંન નીગમશું, રેશું મને મગનજી ॥ અમે ૦ ॥ ૩ ॥ પ્રીત સહીસું
પરહરી, કરસુ કશ્ન ભજનજી; મોરે અમારા મતમાં, અગે કરતુ વીધનજી
॥ અમે ૦ ॥ ૪ ॥ હર્ષ સોક હાણુ પ્રદને, સેસું, સુખ દુખ તનજી; નિશકુળા
નંદ કે નહ દધયે, નીજકુળને લાંછનજી ॥ અમે ૦ ॥ ૫ ॥ પદ ૯ ॥

રૂપભકુવરની રીત્યને, સુણો સંત સુજાણુજી; સમરથ ભરત નામે
કરી, પરહયો ખંડ પ્રમાણુજી ॥ રૂપભ ૦ ॥ ૧ ॥ રાજ તજી તપ આદર,

તજ સઉંસુ સનેહજ; દયા માંહી દુખ ઉપન્યું, થયો અગીશું નેહજ ॥
 રૂપુભ૦ ॥૨॥ તેણે કરી તન ધરીયું, ધર્યું જ્ઞાન અભંગજ, અંગીરા
 કુળમાં અવતર્યા રયા સઉંસુ અસંગજ ॥ રૂપુભ૦ ॥ ૩ ॥ માખાપ
 મેલી મરી ગયા, ભાષને ભોળાછજ; જડ જાણીને જેવું તેવું, અન
 આપે તે ખાયજ ॥ રૂપુભ૦ ॥ ૪ ॥ પાવા સાર ખેતર મોકલ્યા, ચોર
 લૈ ગયા ત્યાંજજ; દેતા બળીદાન દેવીયે, કરી કાળીયે શાયજ ॥ રૂપુભ૦
 ॥ ૫ ॥ ત્યાંથી જડ ભરત જોડીયા, રાયે લઇ સીખીકેયજ, નિસ્કુળા-
 નંદ એ નૃપને કર્યો સુખનો ઉપાયજ ॥ રૂપુભ૦ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥૧૦૮॥

જડ ભરતની જાત્યના, જોગી જે જગભાયજ; ઈંદ્રી મનને
 ઉપરે, રહે શત્રુ સદાયજ ॥ જડ૦ ॥ ૧ ॥ વિકળ ન થાય વિશે સુખમાં
 રહે પરવતી પ્રાયજ; ધર્મ ધીરજ મુકે નહી, મર મસ્તક જાયજ
 ॥ જડ૦ २ ॥ આડો પોરમાં એક ઘડી, ન માને નીજ દેહજ; તેનાસુખ
 સાર સું કરે, ઉપાય નર એહજ ॥ જડ૦ ॥ ૩ ॥ હરી ઇચ્છાયે હરેફરે
 કરે જીવનો ઉધારજ; જેને મક્કે એવા જોગીયા, પામે તે ભવપારજ
 ॥ જડ૦ ૪ ॥ એવા જોગીને આવીને મળે, જાણે અજાણે જે જનજ;
 નીશકુળાનંદ એ નરને; કરે પળમાં પાવનજ ॥ જડ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥૧૧॥

જોગી જીવેરે એવા જગતમાં, સગા સઉના સોમજ ॥ શતરૂ
 મોષતા સંસારમાં જેને ન જડે કોયજ ॥ જોગી ॥ ૧ ॥ સ્થાવર જં-
 ગમ સ્થુળ સુક્ષ્મ ॥ ચરાચર જે જંતજ ॥ મનકમ વચ્ચને દુવે નહી
 ॥ દળે દયા અંતજ ॥ જોગી ॥ ૨ ॥ નીશ્ચે એવાને નીરખી ॥ દયા
 દુષ્ટને નોયજ ॥ દુખનો સરવે દયા કરે ॥ જ્યારે એવાને જોયજ ॥
 જોગી ॥ ૩ ॥ દેહ દર્શિદુખ ભોગવે ॥ કરે સુખનો ઉપાયજ ॥
 આતમ દરસી આનંદમાં ॥ રહે સુખમાં સદાયજ ॥ જોગી ॥ ૩ ॥ જુલે
 પોતાનુ બાસે નહી ॥ ત્રણે કાળમાં તનજ ॥ નીશકુળાનંદ એમ
 સમજને ॥ જોગી ન કરે જતનજ ॥ જોગી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥ પુરા ॥

૫૬. રાગ જંગલો.

વિહારીલાલજી મહારાજ.

બોલો બોલોરે જોગી બાલુડા ॥ ક્યાંથી આવીઆ આપજી ॥
 દેહ ધરયો કીયા દેસમાં ॥ કોણુ માય ને આપજી ॥ બોલો ૦ ૧ ॥
 બાલપણમાં બહુક તમે ॥ કેમ લીધો વૈરાગજી ॥ સગાને સમ્બંધી તણો
 તમે ॥ કહો કેમ કરીયો ત્યાગજી ॥ બોલો ૦ ૨ ॥ માત પીતાયે પ્રેમ
 કરી ॥ મન લગાવા શું લાડજી ॥ કે બાધ ને બોળખી ॥ રીસાયા કરી
 રાદજી ॥ બોલો ૦ ૩ ॥ કાયા તમારી છે કામળી ॥ પાદુકા નથી પાપ-
 જી ॥ વાટમાં કાંટા ને કાંકરા ॥ તેમાં કેમ ચલાયજી ॥ બોલો ૦ ૪ ॥
 ટાઢને તડકોરે બહુ પડે ॥ કેમ સહન કરાયજી ॥ ઝડીયું પડેરે વરસાદની ॥
 કહો કેમ ખમાયજી ॥ બોલો ૦ ૫ ॥ પ્રથવી ઉપર પોઢતા હશે ॥
 પાથરયો નહી પક્ષંગજી ॥ ખરેખરું ખુચતું હસે ॥ આવું કામળ
 અંગજી ॥ બોલો ૦ ૬ ॥ કોણુ સેવા કરતા હસે ॥ સાચો રાખી
 સનેહજી ॥ ભુખ તરસ વેડતા હસો ॥ દીસે દુસ્મળ દેહજી ॥ બોલો ૦
 ૭ ॥ કમળકે પુરપ યુક્ષામનું ॥ એવું શોભે શરીરજી ॥ દેખી દયા
 અમને ઉપજે ॥ આવે નેણામાં નીરજી ॥ બોલો ૦ ૮ ॥ ચંદ્ર કે છંદ્ર
 દીનેસ છે કે સુમ સરૂપજી ॥ ક્યાંતો અક્ષર પતી આપછો ॥ કોટી
 ભુવનના ભુપજી ॥ બોલો ૦ ૯ ॥ છત્ર ચમર જોગ્ય છે ॥ તમે ભાગવત
 છો બાતજી ॥ તે જોગી ચઢને જગમાં ફરો ॥ એતો અચરત
 વાતજી ॥ બોલો ૦ ૧૦ ॥ હાથી ઘોડા રથ પાલખી ॥ તમને વીમાન
 હોયજી ॥ તે તમે વીચારોછો એકલા ॥ કહો કેમ કળી શકે કોઇજી ॥
 બોલો ૦ ૧૧ ॥ તે તન ઉપર જોયો ॥ હીરા મોતીના હારજી ॥ તે તન
 ઢાંકયું અગચમરથી ॥ નથી સન્યા સણુગારજી ॥ બોલો ૦ ૧૨ ॥ જ

સીર ઉપર જોયે ॥ મણી જડીત મુગટજી ॥ તે સીર ઉપર જણાય ॥
 જોતા આજ નટા જુઠજી ॥ જોલો ૧૩ ॥ કંચન કરી કટારીયો ॥
 જળ પીવાને જોગજી ॥ તે તમે રાખ્યું છે તુમકું ॥ તેવા ભોગવો
 વૈભવ ભોગજી ॥ જોલો ૧૪ ॥ વરણી લાગોછો વાલા ધણા ॥ આવો
 અમારે ઘેરજી ॥ જુગતી કરીને જમાડીએ ॥ રસોયું રૂડી પેરજી ॥
 જોલો ॥ ૧૫ ॥ આસીસ અમને આપીયે ॥ ધરી ઉરમાં વાલજી ॥
 નિત અમારું રક્ષણ ॥ કરો વિશ્વ વિહારીલાલજી ॥ જોલો ૧૬ ॥ ૫૬
 ૧ પુર ॥

રાગ ઉપર પ્રભાણ.

અપનું સમજેરે આ સંસારને, દુખ દરીયો વિશ્વાળજી; પડ્યા
 ખાસા નવનીસરે, કોટી વાર ગળે કાળજી ॥ સુપં ॥ ૧ ॥ માત તાત
 મુત જુવતી, સૌ સ્વાસ્થીઓ સાથજી, કામસાધી કોરે રહે, દેવે
 જમડાને હાથજી ॥ સુપં ૨ ॥ સગાં સંબંધી સહુ મળી, મોટો કીધો
 માનજી; વેગે ચડ્યો વેવારને, ભુલ્યો મુક્તિનું બાનજી ॥ સુપં ॥ ૩ ॥
 અસ્વ વેહેલ્યું પલંગ પાલખી, હાથી હીંડોળા ખાટજી; મેલી જાવું
 જીવને એકલાં, માઈ માનો સ્યા માટજી ॥ સુપં ॥ ૪ ॥ મોહોલ
 નરમાં માલીયાં, રૂડી રંગીત મેડીજી; તેને મેહેલાવી જમ મારતા,
 તુરત લે જાએ તેડીજી ॥ સુપં ॥ ૫ ॥ ખાન પાન સુખ સેજમાં
 રહેતા હૈયે હુલાસજી; દયાનંદ કહે હરી ન બળ્યા, થયા નરક નીવા-
 સજી ॥ સુપં ॥ ૧ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વીધે વિકાર જોણે કીધેલા, તેને દુખ અપારજી; ત્રિવિધિ તાપની
 જાળમાં, જળે ગરજી ગમારજી ॥ વિષે ॥ ૧ ॥ ધન નારીની ધણી
 ધાખડી, રાત દિવસ રૂઢે ધારીજી; સ્વાન શુકર પેરે જોલતા, ગયા

નરતન હારીજી ॥ વિષે. ॥ ૨ ॥ દીપક દેખી પતંગીયા, પડી તન
જળે જેમજી; રૂપવંતી નારીયો નીરખી, નર નાશ પામે તેમજી ॥
વિષે. ॥ ૩ ॥ દેશ વિદેશે ડોલીને, ધને ભર્યા બંડારજી; તોય ત્રસ્ત
જેની નવ ટળે, ઉલટી વાધે ખાપારજી ॥ વિષે. ॥ ૪ ॥ ભોગ સંસારી
ભોગવી, કોઇ ત્રપત ન થાયજી; ઇંદ્રીયો ઉંડી અપાર છે, વૈરાગ વાત
ન વિચારીજી; દયાનંદ કહે એવા નર, ચાહ્યા અવસર હારીજી ॥ વિષે.
॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વૈરાગ વસેરે જેના ઉરમાં, બળતો લાગે સંસારજી; અરૂંચી રહે
સદા અંતરે, મિથ્યા માઇક વિચારજી ॥ વૈરા. ॥ ૧ ॥ નારીને ગણેરે
નિશ્ચે નાગણી, સગા સતર સમાનજી; વેહેવાર વિખસમ ત્રેવડે, પ્રભુ
ભજવામાં તાનજી ॥ વૈરા. ॥ ૨ ॥ રમણીક પદારથે રાજી નહીં, કરે
દેહ નીરવાહજી; ચૈત્રે લોકમાં ચિત્ત નહીં; હરી ચરણની ચાહજી ॥
વૈરા. ॥ ૩ ॥ ભાવીક ભોગ મિથ્યા ગણે, કોઇને ચિત્તે ન ચિતજી;
હરી મુરતીમાં એક મન રહે, વૈરાગવંતની એ રીતજી ॥ વૈરા.
॥ ૪ ॥ અષ્ટશીધી નવ નીંચીને, અંતર છંદે ન લેશજી; મુક્તી ચતુરવ
ભેળીને, હરી શેવે હમેશજી ॥ વૈરા. ॥ ૫ ॥ જ્ઞાને જુકત વૈરાગની વાત
લેજે વિચારીજી, દયાનંદ કહે જેને ઉપજે, તેને થાય સુખ ભારીજી.
॥ વૈરા. ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પ્રિતે બજેરે પરબ્રહ્મને, સ્વામી સહજનંદજી; નીચ આતમ રૂપ
માનતા, થાય અતિ આનંદજી ॥ પ્રીતે ॥ ૧ ॥ કાંઈનું ભક્ષ સરવે
જળણીને, કીટ બ્રહ્મા પરીચંતજી; હરીજન હરી પ્રતાપથી, રહે નિરભે
નિચંતજી ॥ પ્રીતે. ॥ ૨ ॥ નિજ નજર કટાક્ષથી, વિશ્વ ઉપજે
અનંતજી; પાળે હરી તેને પત્રકમાં, એવા મોટા ભગવંતજી ॥ પ્રીતે.

॥ ૩ ॥ પરાતપર જેને કહે, વેદવાદી પોકારીછ; તે અક્ષરવાસી વાણમેઘ
 વિચરે નરતનું ધારીછ ॥ પ્રિતે. ॥ ૪ ॥ સમરથનું ચરણ ચઢી નખળા
 થાય બળવંતછ, કામાદિક શતરૂઝીતીને, બને સુરવિર સંતછ ॥ પ્રિતે.
 ॥ ૫ ॥ કોડી સાધન કરે સામટાં, તોય મળે ન સ્યામછ; દયાનંદ
 કહે ભેડી ભકતને, લૈ જાવે નિજ ધામછ ॥ પ્રિતે ॥ ૬ ॥ પદ ૪ ॥

પદ. રાગ ધોળ.

ડાટયો રેને ચોર દવના, શું મુખ લખને બોલેછ, સ્વારથ કારણ
 સ્વાનતણીપેરે; ઘેર ઘેર ફરતો ડોલેછ ॥ ૧ ॥ આતમ સાધન કાંઈ ન
 કીધું માયામાં ભરમાણોછ; લોક કુટુંબની લાગે લાગ્યો, સધળેથી
 લુટાણોછ ॥ ૨ ॥ પેટને અરથે પાપ કરતા, પાછું ફરી નવ જોયુછ;
 કોડી બદલે ગાફલ કુયુધી, રામ રતન ધન ખોયુછ ॥ ૩ ॥ વિષે
 વીકાર હૈયામાં ધારી, વિસાચ્યા મોરારીછ; મુરખ તેં આમેં દશ
 મૈના, જનુની ભારે મારીછ ॥ ૪ ॥ સંત પુરૂષથી સોજત ન ગમે,
 બાંડ ભવાઈમાં ગણુછ, નંદ કહે ન રતન પામી, હારયો ઝીતી
 બાણુછ ॥ ૫ ॥ પદ ૧ ॥

પ્રભુ ભજ્યા વીના ગફલ પ્રાણી, આમે ઉમ્મર ખોઈછ; મેડી
 મંદીર માલ ખમ્મના, કામ ન આવે કોઈછ ॥ ૧ ॥ માયા માયા
 કરતો મુરખ, તૃષ્ણામાંડી તણાણોછ, લોક તણી લજ્યાનો લૈને, કોટે
 બાંધ્યો પાણુછ ॥ ૨ ॥ ઉચે કુળ અવતાર ધરીને, તેં શું સાડ
 કીધુંછ, લખ ચોરાશી કેરૂ લગડુ, તાણી માથે લીધુંછ ॥ ૩ ॥ જીવ-
 તણ કાંઈ જતન ન કીધું, મન માયામાં મોહ્યુંછ, રાત દીવસ તતપર
 ચૈ રળાયો, હાંડુ નીર વસોવ્યુંછ ॥ ૪ ॥ લોક કુટુંબમાં મોટો થવા,

કામ બગાડયું તારજી; અહ્લાનંદ કહે તું પ્રાણી, હજી સમજે તો સારજી
વા ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આ તન રંગ પતંગ સરીખો, જતાં વાર ન લાગેજી, અસંખ્ય
ગયા ધન સંપત મેલી, તારી નજર આગેજી ॥ ૧ ॥ અગે તેલ
કુલેલ લગાવે, માથે ઊગા ધામેજી, જેમન ધનતું જોર જણાવે
છાતી કાઢી ચામેજી ॥ ૨ ॥ જેમ ઉંદરડે દાર પીધો, મસ્તાનો ઘે
ડોલેજી, મગરૂરીમાં અંગ મરોડે, જેમ તેમ મુખથી બોલેજી ॥ ૩ ॥
મનમાં જણે મુજ સરીખો, રસીયો નહી કોઇ રાગીજી, બારે તાકી રહી
બઝાડી, લેતાં વાર ન લાગીજી ॥ ૪ ॥ આજ કાલમાં હું તું કરતાં
જમડા પકડી જણેજી, અહ્લાનંદ કહે ચેત અજાની; અંતે ફજેતી
ચામેજી ॥ ૭ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મનુષ્યા દેહ ધરીને મુરખ, તેં શું કરી કમાણીજી; જ્ઞાન
તણી પેર ફરતો ડોલે, બોલે મીથ્યા વાણીજી ॥ ૧ ॥ પેટ ભરાયાનો
ઉઘમ કીધો, રાત દીવસ ધન રળીઓજી; નરતનનું મહાતમ નવ જણ્યું,
પશુ જાતીમાં બળીઓજી ॥ ૨ ॥ માત પિતા સુત અંધવ મેરી, અંતે નહી
ચાઇ તારાજી, આવરદા હરવાને કાજે; સરવે મળ્યા ધુતારાજી ॥ ૩ ॥ સગાં
કુટુંબી સહ મળીને, હુસી ચુસી લીધોજી; છેત્રીવારે સ્વારથ સાધી, જમને
આગે દીધોજી ॥ ૪ ॥ કાગળ ધડી ધડીના કાઢ, લેખાં જમડા લેશેજી;
અહ્લાનંદ કહે સૌ વાંસેથી, કાઢી ન માણો કેસેજી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

દશ મહિના માના ઉદરમાં, ઉંઘે માથે બુધ્યોજી; જહરાઅગ્નીની
ઝાળે દાઝ્યો, તે દાડા કેમ બુધ્યોજી ॥ ૧ ॥ આળા ચર્મ તણા પેટમાંહી,
આઠ પહોર અકળાતોજી; રાત દીવસ મળ બીતર રેહેવું મળનો રસ
તું ખાતોજી ॥ ૨ ॥ ખાડું ખાઈ માતા ખાતી, તેની ચાતી પીડાજી;
કોમળ જણી બહુ કરડતા, કરમીયાને વળી કીડાજી ॥ ૩ ॥ ગર્ભતણા

દુખમાં ઘેરાણો, ત્રાહી ત્રાહી તું કરતોજ કોલ દધને બહારે આવ્યો,
ત્રાસ હૈયે નથી ધરતોજ ॥ ૪ ॥ છેલ થઇ મડાતો ચાલ્યો જેમ
કીધું તેમ કાવ્યુંજ, અજ્ઞાનંદ કહે હરી બળ્યા વિના, એ દુખ આગે
આવ્યુંજ ॥૫॥ ૫૬ ॥૫॥

જે તન દેખી છાક્યો ડોલે, તે તું દેખ વિચારીજ; નખશીખ
સુધી નંધા જેવું, સી માંડી વસ્તુ સારીજ ॥ ૧ ॥ માંસ રૂધીર તે
માંડી ભરીને, ઉપર મઢીઉં આજુંજ; મોહ તણે વશ થઇને મુરખ દેખેછે
રૂપાજુંજ ॥૨॥ હાડ તણા પગ હાથ બનાવ્યા, કટકા કટકા સાંધીજ
તે માંડી દૃઢ મમતા તુજને, એસી આવી આંધીજ ॥ ૩ ॥ ઉદરમાં
આંતરડાં ભરીયાં, આવે ગંધ નહારીજ; રગ રગમાં રોગે વીટાણું, મળ
મુત્રની ક્યારીજ ॥ ૪ ॥ ટળતાં એને વાર ન લાગે, આઘ અંતનું
ખોડુંજ; અજ્ઞાનંદ કહે એ સાડ તેં, કામ બગાડયું મોડુંજ ॥ ૫ ॥
૫૬ ॥ ૬ ॥

બાળપણે તેં જીવ અગ્નિની, ખજર વિનાનું ખોયુંજ; સાડં ભુટું
કાંઈ ન સુઝ્યું, રમતમાં મન મોયુંજ ॥૧॥ જવાનપણું જીવતીમાં
ખોયું ધનને અરથે ધાયોજ; મનમાં જાણે મુજ શરીખો, નથી જગ
તમાં ડાહ્યોજ ॥૨॥ વ્રદા પણામાં ચીંતા વાધી, હાથ પગ નવ ચાલે
જ; ધરના માણસ કહ્યું ન માને, એ દુખ અંતર સાલેજ ॥ ૩ ॥
ભાળે નહી રોગે ભેળાણો, પડીયો લાંખો થઇનેજ; જમના કીંકર ગર
દન ઝાડી, ચાલ્યા જોરે લેનેજ ॥ ૪ ॥ ઠાલો આવ્યો ભુલો બુદ્ધા,
કંઈ ન લેઈ ગયો સાથેજ; અજ્ઞાનંદ કહે જમપુરી કેરું, મહાદુખ
લીધું માથેજ ॥ ૫ ५૬ ॥૭॥

પશુ તણી પંગતી મેલાવી, દેહ મનુસની દીધીજ; અનંતકાળ
રખડતો જોઇને, કંઈ આતીસે કીધીજ ॥ ૧ ॥ બળ્યો નહી જહર

અગ્નીમાં, રાખ્યો તાપ નિવારીજી; તે હરીને તું બુલ્યો પામર. ધિક્
ધિક સમજણુ તારીજી ॥ ૨ ॥ જીવાડ્યો તેનો જીવે છે, અન્ન જળ
તેણે દીધુંજી; જ્યાં ત્યાં તારી રક્ષા કીધી, તેનું ભજન ન કીધુંજી ॥ ૩ ॥
કુડ કપટ અતી તૃષ્ણા કરી કરી, માયા કળે મેલીજી; પામર કળ્યો
વિચારી જોને, કાડી નાવે બેળીજી ॥ ૪ ॥ સમજીને અરથે સિખા
મણ, કહે છે હેત કરીનેજી; અજ્ઞાનંદ કહે નિસદ્ધિન સમરો, સ્વાસો
સ્વાસ હરીનેજી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૮ ॥

૫૬. રાગ લાવણી.

જગતમેં જીવના ચોરા, નજીસે દેખી તન ગોરા; ખડા શીર્ષ
કાળસા-વેરી, કરેગા ખાખકી ઢેરી ॥ ૧ ॥ કરમકું સમજકે કરના,
શિરે નિજ ભાર ના ભરના; કાગદ નિકસહી જળહી, કડીનહે બોલના
તખહી ॥ ૨ ॥ નહી ત્યાં સગા, કોહ અપના, અગનીકી ઝાળમે તપના
લેખા જમરાજ જળ કરહી; કીચે કલ્ય ભોગને પરહી ॥ ૩ ॥ અજ્ઞાનંદ
કહતકે તુમકુ, ન દીજ્યો દોષ અબ હમકું; પોકારે પિટકે
તાલી, જયગા હાથસે ખાલી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સમજ્યે મુઠમતી હીન, મનુષતનું પાય કયા કીના; બળ્યા નહીં
કશ્મકુ કળહી, આયુષ તેરી વિત ગઈ સળહી ॥ ૧ ॥ બલવાપન ખેલમેં
વિત્યા, હરીકા ભજન નહીં કીના, જીવપાન ત્રિયા સંગ ખોયા યુદ્ધપન
નિરળલા હોયા ॥ ૨ ॥ પિતા અરુમાત સુતનારી, માયાકી ફાંસીહે
ભારી; ઘોડા અર ખેલ રથ હાથી, નહીં કોઇ અપના સાથી ॥ ૩ ॥
અજ્ઞાનંદ કહત સહય સત્યાની; ચલી હય જાત જાંઘાની, તાતે
તું ચેતરે અંધા, જગતકી જલમેં બંદા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સાધકુ બુલકે બંદે, તે ગાફલહો રહ્યા ગંદે; ખજના પાપકા
કીના, ધરમકા રાહ નહીં ચિના ॥ ૧ ॥ કેતા દિન કરેગા મોજ
ચડીએ કાલકી ફોજ, પકડકે લીય કે લીતા, જયગા હાથ લે રીતા
॥ ૨ ॥ ધરે રહે ધામ ધન ધરણી, ત્રીયા રહે આપકી પરણી; ધરે
રહે છોકરા છોકરી, લે જાવે ડાલ ગલે દોરી ॥ ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહત
હે સાચી, તામેં તિલબાર નહીં કાચી; સખનકું છોડકે જનાં, જન-
મકી માર શિર ખાના ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

અજાની સમજ વિના સુતા, જનમકા ખાયગા જુતા; ત્યાંહાં
સિરધુની પસતાવે, ધની ખીન કોન છોડાવે ॥ ૧ ॥ લીયા નેહીં સં-
તકા ચરના, શિખ્યા એક ઉદરકા બરના; રહા પરનારીસે રાજ, મઠ
સખ હાથસેં બાજ ॥ ૨ ॥ માયા અતિ પાપસેં જોડી, મીસે નહીં
સંગ એક કોડી; આગે તો કડીન હે રસ્તા; જયગા હાથકું ધસ્તા
॥ ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહત હે બાધ, બજો હરી ચરણુ લેલાધ; મીટે સખ
જનમકા ફંદા, કરે જો મહેર વ્રજચંદા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

નારાયણુ નામ લેને તું પ્રાણીરે, બદ્રીનાથ પ્રગટ જુગ જાણી
॥ નારા. ॥ નર દેહ દીધો તુને નાથેરે, હોય ધન તો વાવર તારે
હાથેરે પડ્યું રશે નાવે કોડી સાથે ॥ નારા. ॥ ૧ ॥ ગર્ભવાસે રક્ષા
કાધી તારીરે લીધો જઠરાઅમીથી ઉગારીરે; બેઠો તેને તું કેમ
વીસારી ॥ નારા. ॥ ૨ ॥ વીના સમજયો કે છે માંડે માંડેરે; ધન કાજ
બમે મન બાડેરે; તારે હાથ નથી તન તાર ॥ નારા. ॥ ૩ ॥ મીથ્યા
સુખમાં તે શું બરમાણોરે; બાંધ્યો લોક લગ્યા ગજે પાણોરે; જય

છે તૃષ્ણાને પુર તણાણો ॥ નારાં ॥ ૪ ॥ કાયા માયા છે જો તારી
કાચીરે, તેના રંગમાં રેજે તું રાચીરે ॥ અહ્લાનંદ કહે વાત સાચી
॥ નારાં ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

બદ્રીપતીનાથનું લેને શરણુરે મટે માહા દુખ જનમને મરણું
॥ બદ્રી ॥ તાકે પરધનને પરનારીરે, નથી બજતો તું દેવ મોરારીરે,
આગે શી ગતી થાશે તારી ॥ બદ્રી ॥ ૧ ॥ નહીં આવે બેળા સુન
દારારે, મેલી મેડીને મંદીર સારારે, કરવા જંગલ માંહી ઉતારા
॥ બદ્રી ॥ ૨ ॥ ફરી બાંધ કમર ટળે ફેરીરે, થાને તતપર આળસ
મેલીરે, બહુ નામી થાશે તારા બેલી ॥ બદ્રી ॥ ૩ ॥ રહે છે મનરે
માયામાં રણરે, જુહુ બેલે ને મમતા દાઝીરે; દેખી કોઈનું રડું મરે દા-
ઝી ॥ બદ્રી ॥ ૪ ॥ કર પ્રીત તું સંત સમાજરે, જેમાં પ્રગટ હરી
નીત રાજેરે; ॥ અહ્લાનંદ કહે તારે કાજે ॥ બદ્રી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨

ઓળે બદ્રીનાથને તું રેનેરે, નર સહીત નારાયણ કેને ॥ ઓળે ॥
જમ હાથે જરૂર તારે જાવુરે, પછે થાશે તુને પસતાવેરે; પ્રાણી
અવસર નહીં મળે આવે ॥ ઓળે ॥ ૧ ॥ ક્ષેત્ર સખલ સમારયા તે
ખેડીરે, ધરયાં રહેશે મંદીરને ખેડીરે; હાલી જાય છે જોને તારી હેડી
॥ ઓળે ॥ ૨ ॥ દેખી કુલીસમાં તન ગોરેરે, હું હું કાલુ કરછ હોરે
હોરેરે; નીત કાળ આવરદાને ચોરે ॥ ઓળે ॥ ૩ ॥ દીક્ષ પાપ થકી
તું ડરજેરે ઝાજે બાર માથે મત બરજેરે; કામ સમજી વીચારીને
કરજે ॥ ઓળે ॥ ૪ ॥ ચીત ચડાવ્યામાં ખોત તોફાનેરે, કયા પ્રભુની સંભ-
ળજે તું કાનેરે ॥ અહ્લાનંદનું કહ્યું સત માને ॥ ઓળે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

પ્રાણી નર દેહ સુંદર પામીરે, બજ નરરે નારાયણ સ્વામી ॥ પ્રાણી ॥
સાચા સંતને ચરણે તું રહેનેરે, દયા આણીને અનજળ દેનેરે; તારો
જનમ સુદ્ધ કરી લેને ॥ પ્રાણી ॥ ૧ ॥ બવતારણુ જગપતી બેડીરે,

મેલ લોકની લાજ સમેટીરે; આંધ પ્રેમ તણી કશી પેટી, ॥ પ્રાણી ॥
 ॥ ૨ ॥ સાચા સંતનો સુગ કરીનેરે, દ્રઢ અંતર ધિરજ ધરીને, બળ્ય
 પ્રગટ પ્રમાણ હરીને, ॥ પ્રાણી ॥ ૩ ॥ લાગ્યું જમનું વાંસે તારે લગડુંરે
 આવી લેશે સાંજ સવારે માટે કર તારા જીવનું સાર ॥ પ્રાણી ॥ ૪ ॥
 મેણું અનંત જનમનું ઉતારોરે, હવે જીતી બાજ મત હારોરે,
 અજ્ઞાનંદનું કહ્યું હૈડે ધારે ॥ પ્રાણી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

નિલ બજારે નિલ બજારે સુખદાયક રામ અંતર કામ વિસા-
 રીએ ॥ નિલ ॥ ૧ ॥ અંતે એછેરે અંતે એછે, ઠરવાનું ઠામ સ્વાસે
 સ્વાસ સંભારીએ ॥ નિલ ॥ ૨ ॥ મેલિ જીવુંરે મેલિ જીવું,
 ધરતી ધન માલ; જનમ ત્રયા નવ હારીએ ॥ નિલ ॥ ૩ ॥ નવ
 પુદ્ગરે નવ પુદ્ગરે, તન ગોરે ચામ લઈ જાસે જમદારીએ ॥ નિલ
 ॥ ૪ ॥ અજ્ઞાનંદનોરે, અજ્ઞાનંદનો વાલો સુંદરસામ એ છબી અંતર
 ધારીએ ॥ નિલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સરવે જીવુંરે સરવે જીવું, સગું કુટુંબ સરીર, જગપતિ સાચા
 જાણુજો ॥ સરવે ॥ ૧ ॥ અંતે ન કરેરે અંતે ન કરે, કોઈ તારી
 બીર; ભાર ત્રયા નવ તાણુજો ॥ સરવે ॥ ૨ ॥ જમ જડશેરે જમ
 જડશે, પાય લોહ જંજીર; માર જોઈ સુખ માણુજો ॥ સરવે ॥ ૩ ॥
 તારે આગેરે તારે આગે, ઉઠી ગયા અમીર; રહ્યા ન રાજ રાણુજો
 ॥ સરવે ॥ ૪ ॥ અજ્ઞાનંદ કહેરે અજ્ઞાનંદ કહે, ધરી અંતરે ધીર;
 બજારે બરોસો આણુજો ॥ સરવે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મરી જાવું મરી જાવું, મેલી ધન માલ; કોણ સગુ નહી કા-
ધને ॥ મરી ॥ ૧ ॥ સ્યાને કાજેરે સ્યાને કાજે, તું થાય છે બેઢાલ;
ચીત માયામાં પ્રેમને ॥ મરી ॥ ૨ ॥ નથી છોટેરે નથી છોટે, જાવું
આજ કે કાલ પગલાં તું બરજો જોધને ॥ મરી ॥ ૩ ॥ કામ નાવે
રે કામ નાવે, હિરા મોતી કે લાલ; મુઠ રહ્યો શું મોઢને ॥ મરી ॥ ૪ ॥
અહ્માનંદ કહેરે અહ્માનંદ કહે, જમ પડશે ખાલ; રેહશે સગાં સરવે
રોધને ॥ મરી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સ્વારથીયારે સ્વારથીયાં, સગાં માત તાત; બજજે તું બગવંત
ને ॥ સ્વાર ॥ ૧ ॥ મેલી દેજેરે મેલી દેજે, અંતરથી ધાત; દુખવે
માં કોઈ જંતને ॥ સ્વાર ॥ ૨ ॥ કેદી મકરેરે કેદી મકરે અનરથ
ઉતપાત; જોઈ છે દુખ અંતને ॥ સ્વાર ॥ ૩ ॥ રૂડી રીતેરે રૂડી રીતે,
નિલ દિવસ ને રાત; સમરે તું કમળા કથને ॥ સ્વાર ॥ ૪ ॥
અહ્માનંદ કહેરે અહ્માનંદ કહે, તારા હેતની વાત; સેવે તું સાચા
સંતને ॥ સ્વારથીયાં ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

હરીજન સાચારે જે ઉરમાં હીમ્મત રાખે વીપતે વરચારે કેદી
દીન વચન નવ બાખે ॥ ૧ ॥ જગતું સુખ દુખરે માર્ધક મીથ્યા કરી
જાણે, તન ધન જતાંરે અંતરમેં સોક ન આણે ॥ ૨ ॥ પરઉપકારીરે
જન પ્રેમ નીમમાં પુરા. દેહીક દુખમાંરે દાઝે નહી સાધુ સુરા ॥ ૩ ॥
હરીને સમરેરે નીલ અહોનીસ ઉમંગ બરીયા, સરવ તજીનેરે નટના
ગર વાલા કરીયા ॥ ૪ ॥ અહ્માનંદ કહેરે એવા હરીજન બલીહારી,
મરતક જતાંરે નવ મેલે ટેક વીચારી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ટેક ન મેલેરે તે મરદ ખરા જગમાંહી, ત્રીવીધી તાપેરે કેદી
અંતર ડોલે નાંહી ॥૧॥ નીધડક વરતેરે દ્રઢ ધીરજ મનમાં ધારી,
કાળ કરમનીરે સંકયા દેવે વીસારી ॥૨॥ મોડું વેલુરે એ ઠરી
એક દીન મરવું, જગ સુખ સારેરે કેદી કાયર મન નવ વું ॥૩॥
અંતર પાડીરે સગઝીરે સવળી આટી, માયું જતેરે મેલે નહી તે નર
માટી ॥૪॥ કોઇની સંકારે કેદી મનમે નવ ધારે, અહ્લાનંદનારે વા-
લાને પલ ન વીસારે ॥૫॥ પદ ॥૨॥

જો હોય હીમ્મતરે નરને ઉરમાંધ, બારીદ્રઢતા જોધનેરે તેની
મદદ કરે મોરારી ॥૧॥ બીક તજીનેરે નીલ હિમ્મત સોતો બોલે,
મસ્તક માયારે સર્વે તૃણ જેવું તોલે, ॥૨॥ કેસીરીસીંગનેરે જેમ
સંકયા મીલે નહી મનમે એકા એકીરે નીરમે થઇ વીચરે વનમે ॥૩॥
પંડે છોટોરે મોટા મેગળને મારે, હીમ્મત વીનાનોરે હાથી તે જોધને
હારે ॥૪॥ અહ્લાનંદ કહેરે એમ સમજે તે જનસુરા તન કરી નાખેરે
ગુર વચને ચુરા ચુરા ॥ ૫ પદ ॥ ૩ ॥

પેટ કટારીરે પેરીને સનમુખ આલ્યા, પાછા ન વળેરે કોઇના તે
નરહે જાલ્યા ॥ ૧ ॥ સામા સામારે ઉડે બાપા અણીયાળા; તે અ-
વસરમેરે રહે રાજ તે મતખાળા ॥ ૨ ॥ સાચા સુરારે જેના વેદી
વખાણે, જીવત જુહુરે મરવું તે મંગળ જાણે ॥ ૩ ॥ તેની પેરેરે
હરીજન પણ જોષ્ટ્રયે તીખા, કામાદીક શત્રુનેરે લાગે અતી વજ્ર સ-
રીખા ॥ ૪ ॥ માયું જતાંરે મુખનું પાણી નવ જાવે, અહ્લાનંદ કહેરે
તે સંત હરી મન બાવે ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

પદ. રાગ ખમાચ.

નરનારાયણ ગાવોરે અવસર નહી મળે આવો ॥ નર ॥ અમ્રત

કેરાં મુળ ઉખેડીને ઝેર ખીજ સીદ વાવો ॥ અવ ॥ ૧ ॥ માલ વી-
લાસ ઓર મંદીર મેડી, મેલી એકલા જાવોરે ॥ અવ ॥ ૨ ॥ મુર-
ખ નર નીશદીન તારે માથે થાય છે કરમ ભરાવોરે ॥ અવ ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદ કહે હરી બજી લે. નહીં તો થાશે પસ્તાવોરે ॥ અવ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

બજતો નથી ગીરધારીરે, શી ગતી થાશે તારી ॥ બજ ॥ ગરબ
વાસ ઉધે મુખ ઝુલ્યો, તે દુખ મેલ્યું વીસારીરે ॥ શી ગતી ॥ ૧ ॥
જહરાખીથી જતન કરીને, લીધો છે તુજને ઉગારીરે ॥ શી ગતી ॥ ૨ ॥
હરીજનની હાંશી કરી હરખે. નીરખે છે પરનારીરે ॥ શી ગતી ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદ કહે જમપુરીમાં થાશે ફજેતી ભારીરે ॥ શી ગતી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

અરથ સાધી લેને તારોરે, અવસર આવ્યો છે સારો ॥ અરથ ॥
તતપર કાળ ખડો શીર ઉપર લેશે સાંજ સવારોરે ॥ અવ ॥ ૧ ॥
ચાર દીવસના જીવતમાંદી, સ્યાને થાય છે અકારોરે ॥ અવ ॥ ૨ ॥
મનુષ્યનો અવતાર અમુલ્ય, ઉતરવાનો આરોરે ॥ અવ ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદ
કહે ગુરુ વરણે છોડ કરમનો ભારોરે ॥ અવ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

શ્યામસુંદર સુખદાધરે, હરી બજીલે ને તું બાધ ॥ શ્યામ ॥
સૌકો ના આવે તારી કેડે, એ સરવે તો જુઠ સગાધરે ॥ હરી ॥ ૧ ॥
સુપના જેવા સુખને કાજે, શીદને કરે છે અન્યાધરે ॥ હરી ॥ ૨ ॥
બરતખંડ મનુષ્ય તન પામી, કરી લેને સુકત કમાધરે ॥ હરી ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદ કહે હરીગુણ ગાધશ તે પામીશ મોટાધરે ॥ હરી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ કાફી.

બજી લેને સામળો સુખકારીરે, વાલો ભક્તવત્સલાભય હારીરે
॥ બજ ॥ માત પિતા નિશ્ચે નહીં તારા, સુત નારીરે ॥ બજ ॥ ૧ ॥
માફ માફ કરી મુરખ, અકલ્પ વેચાઈ ગઈ તારીરે ॥ બજ ॥ ૨ ॥

માલ મુલક સરવે મેલાવી, લઇ જશે જમ મારીરે ॥ બજી ॥ ૩ ॥
 અહ્લાનંદ કહે મનુષ્ય તણો દેહ ન મળે વારમ વારીરે ॥ બજી ॥ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧ ॥

પ્રાણી શી ગતી તારી થાશેરે, જ્યારે જમના દુત દેખાશેરે ॥
 પ્રાણી ॥ હમણાં તો રસીયો વાલમ થઇ, રહે છે પરત્રીયા પાસેરે
 ॥ પ્રાણી ॥ ૧ ॥ સંત તણી સોજત તને ન ગમે, રિક્કયો જગત
 તમાસેરે ॥ પ્રાણી ॥ ૨ ॥ કોઈનું સુખ દેખીને દાઝે એવો મલીને
 તારો આશરે ॥ પ્રાણી ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે જોઇ તન ગોરૂં, પુલીશમાં
 એતો જશેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મનવા માનને કહ્યું માંરે, શાને કામ જગાડે છે તારે, ॥ મન ॥
 નારાયણનું નામ તજીને, બોલે શદને નકારે ॥ મન ॥ ૧ ॥ ધન
 દોલત ઉભી મેલીને, જાવું સાંજ સવારે ॥ મન ॥ ૨ ॥ જોઇ વિચારીને
 પગલારે ભરજે, વાંસે જમનું છે લારે ॥ મન ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે
 નર પતિ વંકા, ચાલ્યા જાય છે હજારે ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ગર્ભમાં શું કહીને તું આવ્યોરે, પ્રાણી તે સંકટ વિસરાવ્યોરે
 ॥ ગર્ભ ॥ નીચું શિશ ચરણ તારા ઉંચા, દસ મહિના લટકાવ્યોરે
 ॥ ગર્ભ ॥ ૧ ॥ બહાર આવીને રસીયો થઇ ડોલે, બામનીએ બુલા-
 વ્યોરે ॥ ગર્ભ ॥ ૨ ॥ સગાં કુટુંબી સહ મળીને; મોટો કહીને બોલા-
 વ્યોરે ॥ ગર્ભ ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે હરી બજ્યા વિના, એળે જનમ
 ગમાવ્યોરે ॥ ગર્ભ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રામ લાવણી.

સમર સમર સદ્યુર સાહેબકુ, કયા મુખ બકબક કરતાહે; નિશ
 દિનકાલ ખડા શિર ઉપર, તાતે કયું નહીં કરતાહે ॥ સમ ॥ ૧ ॥

પરધન પરત્રીય કારણુ તતપર, ફાટે નેને ફરતા હે; કુન ગતિ મેરી
 હોયગી એસી, ધડક ન મનમેં ધરતાહે ॥ સમર ॥૧॥ રાગ્નકી ચોરી
 કરી મુરખ, રંક ચરણુ અનુસરતાહે; લોકકુટુંબી ત્રિયા ધન આશ્રીત,
 કાલ બદનમે પરતાહે ॥ સમ ॥૨॥ જેહી દીના નર દેહ અમુલખ તાકુ
 નહીં સમરતાહે; કામ ક્રોધ મદ લોભ અગ્નિમેં અહોનિશ અંતર
 જરતાહે ॥ સમર ॥૩॥ હોય બેહાલ નિરંતર ડોલે, લોકનકે સંગ
 લરતાહે; બ્રહ્માનંદ કહે હરી બજે ખીન, શ્વાસધ મનન્યું બરતાહે
 ॥ સમર ॥૪॥ ૫૬ ॥૧॥

કરકર ભજન અખંડ સદગુરુકા, ગાફલ હો કયા સોતાહે, વૈરી
 કાળ ખડા શિર ઉપર તાકુ કયું નહીં જોતાહે ॥ કર ॥૮૬॥ માયા
 કારણુ નીશદીન મુરખ, ખાલી ઉમ્મર ખોતાહે; માખનકી આશા કરી
 મનમેં વ્યથા નીર વલોતા હે ॥ કરકર ॥૧॥ દમડી કારણુ દીશોદીશ
 દોડે, પેશામે ચીત પ્રોતાહે; કરત ન શોખત સાધુ કેરી મેહેરીમે મન
 મોતાહે ॥ કરકર ॥૨॥ માયા મીઝે તો રાજી મનમે જાવે તો શીર
 રોતાહે; પ્યાન રહત નીશદીન ધંધેકા, મન ત્રપતી નહીં હોતાહે
 ॥ કરકર ॥૩॥ પીવત ભરભર જહેર પીયાલા, અત્રતકુ નહીં સોતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે તું નર નહીંહિ, ખીના અકલકા ખોતાહે ॥ કરકર ॥૪॥
 ૫૬ ॥૨॥

સમજ સમજ બેખબર અજાની, મીથ્યા જનમ ગમાતાહે;
 રામ ભજનકુ ભુલી રેન દીન, ચામદામ ચીત ચાતાહે ॥ ૮૬ ॥
 મન નહીં ભાવત સંત સમાગમ, રંગ માયાકે રાતાહે; અત્રતકુળ
 હરી ભજનકુ તજકે, જેહેર ખીજ કયું ખાતાહે ॥ સમજ ॥૧॥ દેખ
 ખીમાર સમજ દીલ દીડુ, કોન પીતા કોન માતાહે; અપને તનકે
 કારન સ્વારથકુ સખ ધાતાહે ॥ સમજ ॥૨॥ મેરી મેરી કરકર મુરખ,

પત્ની પત્નીકે મરગતાહે, ડુટી હાંડી હાથ પકરહી, ઓર યહી સંગઃ
આતાહે ॥ સમજ ॥૩॥ બ્રહ્માનંદ કહે નરક ચલ્યો તું, ભર શીરકું
કરમ ભાતાહે; જમકી માર પડે તજ મનમેં, શીર ધુની ધુની
પીસ્તાતાહે ॥ સમજ ॥૪॥ ૫૬ ॥૩॥

દેખ દેખ દીન દીન દીવાના, શીરવેરી જમ દુતા હે, આય
અચાનક કંઠ પકરહી, ગાફઝહો કયું સોતા હે ॥ ટેક ॥ પાપ કરત
પીછા નહીં જોતાં, મમતાકે રથ જુતાહે; હરીકા જન રહે તહીં આયા,
માયા કર્મ ખુતાહે ॥ દેખ ॥૧॥ સખહી અપના સ્વારથ તાકત, કોન
પીતા કોન પુત્રાહે; કુનકી માયા કુનકી મેહેરી, મીથ્યા તુત મચાતા
હે ॥ દેખ ॥૨॥ નારીકે પર નેન મુદકે રનસુરા જ્યું રોતાહે, દીવસ રાત્રી
વ્યાકુળ હોઇ ડોલે, જેસા કામી કુતાહે ॥ દેખ ॥૩॥ સંતનકા મારગ નહીં
સુજત, પુજન ભૈરવ જુતાહે; બ્રહ્માનંદ કહે ઓર કયા કહું, ગુર
મીથ્યા સોઇ ધુતાહે ॥ દેખ ॥૪॥ ૫૬ ॥૪॥

રામ ચીંતામણી.

ભાઈયો તમે સમરો સામ, જાણો જે આવશે કામ ॥૧॥ સંસા-
રથી મનકું વાળો, સાચે હરી મારગે ચાલો ॥૨॥ માયા મોહ મનથી
ટાળો, અહંકાર અભીમાન ગાળો ॥૩॥ રૂદેમાં રામને રાખો, હરીરસ
પ્રેમે ચાખો ॥૪॥ દુર્લભ છે મનુષા દેહી, ફરી નહીં આવે તેહી ॥૫॥
ઓચીંતાનો ટુંપો દેશે, સગાં સરવે જોઈ રેશે ॥૬॥ કરયાં કર્મ પોતો
સેશે, ભડું ભડું કોઈ ન કેશે ॥૭॥ ઘોડાને વેહેલ્યો જુઠી, મુકી
જાવું છે ઉઠી ॥૮॥ ભાઈઓ કોઇ કોઇનું નથી, જુવો સંસારીયો
કથી ॥૯॥ જીવાનીમાં આગ્યજ લાગી, હરી સમરયા નહીં જાગી ॥૧૦॥

વરણાગીમાં વાટ ઉડી, પ્રભુ સાથે પ્રિય ત્રુટી ॥૧૧॥ અતુરાઈ ચુકે
ચડી, હરી સમરયા નૈ ધડી ॥૧૨॥ બળ્યો પયુ લુડો દીસે, હરીશું
મન-ન દીસે ॥૧૩॥ ડહાપણે ડાટજ વાળ્યો, ધરમનો મારગ ટાળ્યો
॥૧૪॥ બોલીને બળ દેખાડે, લુંડાઈમાં નામજ કાડે ॥૧૫॥ હું પદ
મનમાં આણે, હરીનું નામ ન જાણે ॥૧૬॥ માળા તો ન ગમે દીડી,
નિંદાતો લાગે મીડી ॥૧૭॥ સાધુ શું વેરજ વાળે, પોતાનું શ્રવત
બાળે ॥૧૮॥ ન લીધું નામ મોરારી, માતાને બારે મારી ॥૧૯॥
એવાનું ન કામ દેકાણું, તરણું જેમ જાય તણાણું ॥૨૦॥ એવાની
શીપેર યાશે, રવીસુન મન વિમાસે ॥૨૧॥ કમુદ્ધિ કામે રચ્યો, મુરખ
મદ મોહમાં મચ્યો ॥૨૨॥ નારીશું મનકું મોયું, આવીને મુલયું ખોયું
॥૨૩॥ સેન્યમાં સુખે સુતો, આળ્યો તેમ જાય વચુતો ॥૨૪॥
જીવ્યો ત્યાં માયા જોડી, સાથે નૈ આવે કોડી ॥૨૫॥ ધનવતી પુરો
કાવે, અંતે કોઈ કામ ન આવે ॥૨૬॥ જીવેને આ કાચી કાયા પડી
રેશે સધળી માયા ॥૨૭॥ હૈયાના કુટયા લોકો, હરીનું નામ કયાં ચુકો
॥૨૮॥ અવસર નૈ આવે ફેરી, કાળનો લેશે ઘેરી ॥૨૯॥ તે માટે
એનો ટાણે, વાવરો જમણે પાણે ॥૩૦॥ રસનાએ હરીને બળે; કાણી
તો કરમની તળે ॥૩૧॥ મુને તો આશ્યા તારી, કાયા માયા નથી
મારી ॥૩૨॥ રૂદેમાં ચરણુ જાલી, નરસૈયો રહ્યો છે માલી ॥૩૩॥૫૬૧॥

૫૬. રાગ ગરબી.

કોડે કોડે એકાદશી કીજીએરે, એવું વ્રત જવા નવ દીજીએરે
॥કોડો॥ એવું વ્રત કરેતે ધન્ય માનવીરે, તેતો નાહ્યો કોટીકવાર જન
વીરે ॥કોડો॥૧॥ જેણે વચન પ્રમાણે વ્રત આદરયુરે, તેણે કારજ પોતાનું
સરવે કરયુરે ॥કોડો॥૨॥ એનો મહીમા મુનીવર માયછેરે, અવીનાશી

મળ્યાનો ઉપાયછેરે ॥કોડો॥૩॥ અહ્લાનંદ કહે એમાં હરી રહ્યા વસીરે,
કાધી ઓધવ પ્રમાણે એકાદશીરે ॥ કોડો ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

હરીજન હોય તે હરીને ભજેરે, વ્રત એકાદશી તે કદી નવ તજેરે
॥હરી॥ જાણે માત સમાન પરનારનેરે, ગણે તુચ્છ સરીખો સંસારનેરે
॥હરી ॥ ૧ ॥ મદ માંસ હરામ જોને નવ ખપેરે, જીભે રાત્ય દીવસ
પ્રભુને જપેરે ॥હરી॥૨॥ માયા જીવ ઇશ્વરના જાણે મર્મનેરે રટે અહ્લ
થઈને પરીઅહ્લનેરે ॥હરી॥૩॥ અહ્લાનંદના વાલાની છાંપી ઉર ધરોરે,
મનવાસા થઈને જગમાં ફરોરે ॥ હરી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ભલે આવી અનુપમ એકાદશીરે, મારે વાલે મુજ સામું જોયું
હસીરે ॥ભલે ॥ આજ વાધી આનંદ કેરી બેલડીરે, થૈ રસીયા સંગાથે
રંગ રેલડીરે ॥ભલે ॥૧॥ લટકાળા કુંવર નંદલાલનીરે ચીતમાં ખુંતી
છાંપી ચાલનીરે ॥ભલે॥૨॥ રંગબીનો રસે રસરંગમારે, અતી આનંદ
થયો મારા અંગમાંહે ॥ભલે ॥ ૩ ॥ પ્રીતી જાણી રસીલે વચને પળ્યારે;
અહ્લાનંદનો વાલો મુજને મળ્યારે ॥ ભલે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ધન્ય ધન્ય એકાદશી આજનીરે, કડી નીરખી છાંપી વ્રજરાજનીરે
॥ધન્યા॥ કુલડાનાં છોગાં તે ચીતમાં ધરયારે, તે જોઈને મારાં નેણાં
ઠરયારે, ॥ધન્યા॥૧॥ બાળી કેમર તીલક રકુ બાલમારે, મારી લગની
લાગી છે નંદલાલમારે, ॥ધન્યા॥ ॥૨॥ વાંકી બ્રહ્મટીમાં મન માં
ભમેરે, હવે ખીજી દીકું તે મુને નવ ગમેરે ॥ ધન્ય ॥ ૩ ॥
અહ્લાનંદ કહે રૂપાળી એની પાંખડીરે, પ્યારી લાલ કમળ કેરી
પાંખડીરે ॥ ધન્ય ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

એકાદસી આજનો દીન સારોરે, ગાઘરે નટવર નંદ દુલારો ॥

એકાદસી ॥ ટેક ॥ એના વ્રતનો મહિમા ભારીરે, જાણે અજ્ઞાદિક
ત્રિપુરારીરે ॥ મળે પ્રગટ પ્રમાણ મોરારીરે ॥ એકા ॥ ૧ ॥ વ્રત રાખીને
હરીવર વરીયેરે, દૃઢ અંતર આંટી ધરીયેરે ॥ કોહોડે આનંદ ઉચ્છવ
કરીયેરે ॥ એકા ॥ ૨ ॥ અજ્ઞાનંદ કે એ વ્રત કર્યાછેરે ॥ તેતો પાર
સંસારને થયાછેરે; એમ ઉચ્છવ કહીરે ગયા છેરે ॥ એકા ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

એકાદસી ઉચ્છવનો દીન રડોરે, કોડે નીરખીયે છેલ કાનુડો ॥ એ-
કાદસી ॥ ટેક ॥ રસિયા સંગ રંગબર રમીયેરે, દેહ પ્રાણુ ઈંદ્રી મન
દમીયેરે; ત્યારે ગીરધર મન ગમીયે ॥ એકા ॥ ૧ ॥ નિત પ્રેમ સુધારસ
પીજેરે ॥ કરી વ્રત નવ રાખીયે ખીજેરે; રસીયો નટનાગર રીઝે ॥ એકા
॥ ૨ ॥ જોણે વચન થકી વ્રત કીધુંરે, તેનું સઘળું તે કારજ સીધુરે,
અજ્ઞાનંદ કે જનમ ફળ લીધું ॥ એકા ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

એકાદસી ઉચ્છવનો છે દહાડોરે, ખુશ રચીયે તે રંગ અખાડો
॥ એકાદસી ॥ ટેક ॥ કરીયે વ્રત અતિ ઉછરંગેરે, પેહેરો વસ્ત્ર આ-
ભુપણુ અંગેરે ॥ રમીયે સામ સુંદરવર સગે ॥ એકા ॥ ૧ ॥ સખીસા
ચરણ ચિત લાઇયેરે. વિપરૂપ વિષે સિરાઇયેરે ॥ ગીરધર નટનાગર
ગાઘરે ॥ એકા ॥ ૨ ॥ એનો મહિમા કહ્યામાં ન આવેરે, મોટા મોટા
મુનીવર ગાવેરે; અજ્ઞાનંદકે હરિને મેલાવે ॥ એકા ॥ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

એકાદસી પ્રગટ પ્રભુજીને પ્યારીરે, સર્વ હરીજનને સુખકારી ॥
॥ એકાદસી ॥ ટેક ॥ રહેશે વ્રત જે વચન પ્રમાણેરે, એમાં અસત્ય
ભાવ નવ આણેરે; તેતો મોક્ષ મહાપદ માણે ॥ એકા ॥ ૧ ॥ કીધું
સખ જગમંડળ કરણીરે ॥ દુખ શોક સંતાપની હરણીરે, સાચી મો-

ક્ષતણી નીસરણી ॥ એકા ૨ ॥ અહ્માનંદકે ટલે બ્રમભીતીરે, રહે વન
સનાતન રીતીરે; થાય પુરણ હરી પદ પ્રીતી ॥ એકા ॥ ૩ ॥ પદ ૪ ॥ પુર

પદ. રાગે ગરબી.

અલભેલાજી પ્રાણ આધારરે, તમપર વારીરે; તારે નેણે તે નંદકુ-
મારરે, મોહી અજનાર રે ॥ ૧ ॥ છોગાવાજા મનોહર છેલરે, નંદજના
લાજારે; ગુણવંતા આવીશ તારે મેલરે, વજપતી વાજોરે ॥ ૨ ॥ મીઠા
ખોજા રંગીજા માવરે, લાગ્યો છે નેડોરે, નહી મેઝું હું નટવર નાવરે,
દાન તારો કેડોરે ॥ ૩ ॥ છબી જોધને અહોપીક શામરે, મોઢું મન
મારરે; અલ્પમુની કે ધન્ય તન ધામ, તારા નામપર વારરે ॥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

મારા જનમ સંગાતી જરુરાયરે, ગિરવરધારીરે; તારી મુરતી
વસીછે ઉરમાંયરે, ન મેઝું ધડી ન્યારીરે ॥ ૧ ॥ નમ સાથે રંગીલા
નાથરે, બાંધીછે ખેત્રીરે; મારો હુને ઝાલ્યો છે તમે હાથરે, ન દેશો
મેલીરે ॥ ૨ ॥ મારા પ્રીતમ જીવન પ્રાણરે, જીવુંજીવું જોધનેરે; તમ સંગે
કરીછે ઓળખાણરે, લેક લજ્યા ખોધનેરે ॥ ૩ ॥ રસીયાજી મારે ઘેર
રાતરે, આવીને રોનેરે, અશ્રુમુની કહે દિલડાની વાતરે, એકાંતે આવી
કેનેરે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

આજ ગૈતી કાલીદીને તીરરે, બરવાને પ્રાણીરે; મેંતો જોયા ત્યાં
બળભદ્ર વીરરે, મોહન દાણીરે ॥ ૧ ॥ શોભે પુત્રડાનો તોરો એને શરીરે,
કમુંબજ રેટોરે; ઉમા ડોલરીઓ જગદીશરે, રંગીજો ઓઢી રેટોરે
॥ ૨ ॥ કરચું તીલક કેસર કેરે બાજરે, પુત્રડાની માળારે; વાજો ચાલે છે
હંસ કેરી ચાલેરે, લાગેછે રૂપાળારે ॥ ૩ ॥ ખેલે સરખે ગોવાળાને
સાથરે, આનંદી અલભેજોરે; જોયા અશ્રુમુનીનો નાથરે, રંગડાનો
રેલોરે ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

તારી નવલ છખી નંદલાલરે, પ્રીતમ પ્યારારે; હુંતો નિરખીને
ચૈધું નીલાલરે, જીવન મારારે ॥૧॥ મુખે બોલો મનોહર વેણરે,
અની મુખકારીરે; મારી લગની લાગી છે દીન રેણુરે, કુંજ વિહારીરે
॥૨॥ શેઝે સોનેરી શિર પાધરે, કાનુંમાં મેલીરે; મારા રસિયા
માણીગર માવરે, રહું નિત જોતીરે ॥૩॥ મારા હૈડામાં નાથ હમે-
શરે, દરશન દેખ્યોરે; ધ્વજમુની કહે નટવર વેશરે, આંખડલીમાં
રેખ્યોરે ॥૪॥ ૫૬ ॥૪॥

૫૬. રાગ ગરબી.

આવોને ઓરા છેલ છખીલા મારી શેરીએ, આવોને ઓરા
હુતે કરીને સામું હેરીએ ॥૧॥ આવોને ઓરા લાવો મળ્યાનો
આપણુ લીજીએ ॥૨॥ આવોને ઓરા ખાંતે કરીને આપણુ ખેડીએ
॥૩॥ આવોને ઓરા ટુલડે બીજામ મેતો સેજડી, આવોને ઓરા
દાથ જોડીને આગે છું ખડી ॥૪॥ આવોને ઓરા મનડા મળ્યાં તે
નથી છુટતાં, આવોને ઓરા દુરીજન દેખીને છોને કુટતાં ॥૫॥
આવોને ઓરા પ્રગટ થયા અમારે કારણે, આવોને ઓરા અજ્ઞાનંદ
બનય તમારે વારણે ॥૬॥ ૫૬ ॥૧॥

પધારો નાથ વાટ જોઈને ઉમી ક્યારની, પધારો નાથ શંકયા
તજી મેં સંસારની ॥૧॥ પધારો નાથ મંદીર અમારે રંગ માણીયે,
પધારો નાથ અવગુણ અમારાં ચીત ન જાણીયે ॥૨॥ પધારો નાથ
નમને વધાનું મોતીડે કરી, પધારો નાથ પ્યારા રાખીશ હૈઆ
કપરે ॥૩॥ પધારો નાથ માથા સાટે વરી છું રાજને, પધારો
નાથ મેલી લોકડીયાની લાજને ॥૪॥ પધારો નાથ ચીતડું મોલું

તમારી ચાલમાં, પધારો નાથ લુધર લખ્યા છો મારા બાલમાં ॥૫૫॥
 પધારો નાથ છેલ છખીલા કુંવર નંદના, પધારો નાથ વાજા રસીલા
 પ્રહ્લાનંદના ॥૬૫॥ ૫૬ ॥૨૧॥

છખીલા છેલ દુર ફરોછો શીદ ડોલતા, છખીલા છેલ અમથી
 સ્થા માટે નથી બોલતા ॥૧૧॥ છખીલા છેલ અમને તમારો અક આશરો,
 છખીલા છેલ મનમાં ન ગોઠે પીયર સાસરે ॥૨૧॥ છખીલા છેલ વાજપ
 લાગી તમારા વેણમાં, છખીલા છેલ આવોને રાખજો નેણમાં ॥૩૧॥
 છખીલા છેલ મુજને લાગી તમારી આંખડી, છખીલા છેલ પ્યારા
 પધારો આખડી ॥૪૧॥ છખીલા છેલ ભાવ કરીને આવો બેઠવા, છખીલા
 છેલ મનડાની દાજ્યું સરવે બેઠવા ॥૫૧॥ છખીલા છેલ આજસ મેલીને
 હવે આવીએ, છખીલા છેલ પ્રહ્લાનંદને હસીને બોલાવીએ ॥૬૧॥ ૫૬ ॥૩૧॥

રંગીલા કાન મનની આંટી તે હવે મેલીએ, રંગીલા કાન અરજી
 અમારી એક ઝીલીએ ॥૧૧॥ રંગીલા કાન રોને આવીને અહીં રાતડી,
 રંગીલા કાન વાજપતી કરીએ જો વાટડી ॥૨૧॥ રંગીલા કાન ઝાઝું
 તમને શું કંઈ દાખીએ, રંગીલા કાન રાંકુંથી રીસ નવ રાખીએ
 ॥૩૧॥ રંગીલા કાન છેડું રેડું તે વારી નવધટે, રંગીલા કાન મળ્યા
 વિના તે પીડા નવ મટે ॥૪૧॥ રંગીલા કાન પ્રીત કરીને અમને
 પરહર્યા, રંગીલા કાન કુચળનાં ધર તે પોતાનાં કસ્યાં ॥૫૧॥ રંગીલા
 કાન પ્રહ્લાનંદની અરજી તે સાંભજો, રંગીલા કાન આવી એકાંતે
 મુજને મજો ॥૬૧॥ ૫૬ ॥૪૧॥

૫૬ રાગ ગરબી.

મન લીધું મોરલડીના તાનમાંરે, હુંતો મોહી છું છેલાજના.
 તાનમાંરે; હુંતો મોહી છું છેલાજના વાનમાંરે ॥મન॥ સખી આજ

ગઘતી હુતો પાણીરે, વાલે મુજને બોલાવી મીડી વાણીએરે ॥ મન.
 ॥૧॥ ઉભા ગોવાળાના સાથમાંરે, લીધી બસી મનોહર હાથમાંરે
 ॥ મન. ॥૨॥ રૂડાં છોગાં મેલ્યાં તે રળીયામણારે, બાળી લીધા
 જુદરજતાં બામણારે ॥ મન. ॥૩॥ મારી લગની લાગી છ નંદલાલમાંરે,
 અલ્લાનંદને વાલે જોયું વાલ્લમાંરે ॥ મન. ॥૪॥ ૫૬ ॥૧॥

ઓરા આવોને નાગર નંદનારે, આવી વાળેને ઓધ આનંદના
 ॥ ઓરા ॥ વાલા હોંસ ધણી છે મારા મનમાંરે, તમ આવે ટાહું
 થાય તનમાંરે ॥ ઓરા ॥૧॥ વાલા એકલા તે કેમ કરી રીઝીવેરે,
 કાના આવોને ગોઠડી કીજીએરે ॥ ઓરા ॥૨॥ તમ સાથે બંધાણી
 પ્રીતડીરે, મારે ઉઘડી હૈયા કરી હાટડીરે ॥ ઓરા ॥૩॥ અલ્લાનંદના
 શામ સુખણુએરે, પ્યારા પરમસ્નેહી મારા પ્રાણુએરે ॥ ઓરા ॥૪॥
 ૫૬ ॥૨॥

મનમાની મોહન તારી મુરતીરે, એક નીમખ ન મેલું મારા
 ઉરથીરે ॥ મન ॥ મને નેડો જણાણો તારા નેણુમાંરે, રઝવ લાગી ન
 જુલું દીન રેણુમાંરે ॥ મન. ॥૧॥ જોયું રૂપ તારું રળીયામણુરે, બીજું
 સરવે થયું છે અજબામણુરે ॥ મન. ॥૨॥ હુતો રાજ થઈ છું તારા
 ગીતમાંરે, અડ્યો કેદ અલોકીક ચીતમાંરે ॥ મન. ॥૩॥ પ્રીયા પ્રેમેથી સેન્ય
 પધારજોરે, અલ્લાનંદને ધડી ન વીસારજોરે ॥ મન. ॥૪॥ ૫૬ ॥૩॥

વાહાલી લાગે વાલા તારી વાતડીરે, છેલા મળીને હરે છે મારી
 છાતડીરે ॥ વાલા ॥ રંગબીના રંગાણી તારા રંગમાંરે, અતી આનંદ
 થયો છે મારા અંગમાંરે ॥ વાલા ॥ ૧ ॥ હુતો જીવું મોહન તુને
 જોઈનેરે, છેલા રાખું આંખડલીમાં પ્રોઈનેરે ॥ વાલા ॥ ૨ ॥ રૂડા
 લટકા કરી મન લીધલાંરે ॥ વાલા ॥ ૩ ॥ વારી એકાંત રંગભેરે,
 આવજોરે, અલ્લાનંદને હસીને બોલાવજોરે ॥ વાલા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥૪॥

રાગ ગરબી.

સખી ગોકુળ ગામના ચોકમારે, ખાંતે માંડયો રશીલે ખેલ; રમે રાસ રંગીલો રંગમારે, સહુકોરે સખાની મડળમારે; ઉભા વચમાં છેલો અલખેલ ॥ રમે ॥ ૧ ॥ સખી ચાલોને જૈયે દેખવારે, વાલે પહેરયાં છે વસ્ત્ર શોભીત ॥ રમે ॥ ૨ ॥ તાળી પાડે રૂપાળી તાનમારે, મુખે ગાવે મનોહર ગીત ॥ રમે ॥ ૩ ॥ સોભા બની સતુણા સ્યામનીરે, ઉભી વ્રજની નારી જોવા કાજ ॥ રમે ॥ ૪ ॥ હસી હેતે છખીલો હેતમારે, અહ્લાનંદનો વાલો વ્રજરાજ ॥ રમે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

સખી નંદકુંવરને આંગણેરે; ગોપી આનંદ મંગળ ગાય; છખી બેને સનેહી સ્યામનીરે, મરમાળે અખાડો માંડીયોરે; કાળું આસો પાલવની હાય ॥ છખી ॥ ૧ ॥ વાલે હેતે કરીને પહેરીઓરે, રૂડો સોનેરી સુરવાળ ॥ છખી ॥ ૨ ॥ સખી ફરતાં તે લાગે પુટડીરે, ઝીણી અંગરખીની ચાળ ॥ છખી ॥ ૩ ॥ બહુ મુઝું મોળીકું બાંધીયુંરે, કાળુ ઝળકે સોનેરી કોર ॥ છખી ॥ ૪ ॥ રૂડા લટકા કરે છે હાથના રે, અહ્લાનંદનો વાલો ચિત્તયોર ॥ છખી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સખી બેને ગોવાળાના સાથમારે, વાલો ફરે અલોકીક ફેર; કહી શોભા ન જાય પ્યારા કાનનીરે, છેલો હમકે માંડે પાવ દાવકારે; વાજે ધુધરડીનો ઘોર ॥ કહી ॥ ૧ ॥ હાયુ નવલ મોળીકું ટુલે હોગલેરે, રાજે નવલ કલંગી છખીદાર ॥ કહી ॥ ૨ ॥ રૂડો જમો પેરયો છે જરકશીરે, શોભે અંગોઅંગ શણુગાર ॥ કહી ॥ ૩ ॥ રંગ બીના કાના કેરી રસનીરે, છખી જોવા આવ્યા જગવંદ ॥ કહી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સખી આજ ગધતી હુતો પાણીએરે, ઉભો દોગાવાળો રંગછેલ; મુને વાહાલો લાગે કુંવર નંદનોરે, સખી જમુનાને આરે ઝીલતાંરે;

જોઇ ભરવી ભુલી જળહોલ ॥ મુને ૧ ॥ સખી મંત્ર બણીને નાખી
મોહનીરે, થઈ ચકીત ન આસે મારા પાવ ॥ મુને ॥ ૨ ॥ સખી શુંરે
જળયુ મુને શું કરયુરે, મરમાળે રંગીસે માવ ॥ મુને ॥ ૩ ॥ સખી
એની અક્ષોકીક આંખડીરે. મારે ચોંટી છે ચિતડામાંય; મુને ॥ ૪ ॥ બ્રહ્મા-
નંદના વાકાની મુરતીરે, ઘડી છેટે મેલી કેમ જાય ॥ મુને ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪

૫૬. રાગ ગરબી.

વાકા કાગોઠો વિસ્ત્ર આધારરે, સગપણુ તમ સાથે; મેં તો
સરવે મેલ્યો સંસારરે ॥ સગ ॥ ૧ ॥ મારા મનમાં વશા છે આવી
માવરે ॥ સં ॥ તમ સાડું તજ્યું ધન્ય ધામરે. ॥ સં ॥ ૨ ॥ માડું
મનડું લોભાણું તમ સાથરે ॥ સં ॥ મુને નથી ખીજની આશરે
॥ સં ॥ ૩ ॥ મારે માથે ધણી છે તમે એકરે ॥ સં ॥ મારી અખાડ
નીભાવજ્યો ટેકરે ॥ સં ॥ ૪ ॥ મેંતો દેહ ધર્યો છે તમ કાજરે ॥ સં ॥
તમને જોઇ મોહી વજરાજરે ॥ સં ॥ ૫ ॥ હુંતો હેતે વેચાણી તમ
હાથરે ॥ સં ॥ છે બ્રહ્માનંદના નાથરે ॥ સં ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મારે આગ્યો અક્ષોકીક દાવરે કોઇ મુને શું કરશે; માથા સાટે
વર્યા મેંતો માવરે ॥ કો. ૧ ॥ હવે જગે છે જગમાં બલાયરે કો
મને બેટ્યા છે બુદ્ધરાયરે ॥ કો. ૨ ॥ અતિ આનંદ થયો છે મારે
અંગરે કો લાગ્યો રસિઆણનો રંગરે ॥ કો. ૩ ॥ થઇ જગમાં
અક્ષોકીક ઝીતરે કો લાગી પુરણુ સતુણુ સાથે પ્રિતરે ॥ કો. ૪ ॥
મારે વાસે દીધું છે મુને માનરે કો મુને કીધી સોહાગણુ કાનરે ॥ કો. ૫ ॥
થયો સંસારીયો ઝેરરે કો બ્રહ્માનંદને વાસે કીધી મેહુરરે ॥ કો. ૬
૫૬ ॥ ૨ ॥

જેઠ છેલ્લ છખીલાની ચાલરે, મન માઈ લોભાણું, વળી ભુરકી
 નાખી છે નંદલાલરે ॥ મન ૧ ॥ સૌ ઘેલી કહે છે સંસારરે, મન
 મેંતો નિરખ્યા છે નંદકુમારરે ॥ મન ૨ ॥ કોઈ રથાને કરો છો મારી
 છેડરે, મન ૦ નહી મેલું કાનુડાની કેડરે ॥ મન ૩ ॥ સરવે ભુલીધું
 ધરડાનું કાજરે, મન ૦ એક વાહાણા કીધા છે વ્રજરાજરે ॥ મન ૦ ॥
 ॥ ૪ ॥ હવે રટના લાગી છે દીન રાતરે, મન ૦ થૈ શિર સાટાની
 વાતરે ॥ મન ૫ ॥ મુને કીધી માનિતી સહુમાયરે, મન ૦ પ્રહ્લાનંદને
 વાલે ઝાલી બાંયરે ॥ મન ૦ ॥ ૫૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

બારી કાઠી જગતની બીકરે, વરી હુંતો વનમાળી; મેંતો સમજી
 વિચારી કીધું ડીકરે ॥ વરી ૧ ॥ તુચ્છ બાણીને કીધું સરવે ત્યાગ
 રે, વરી ૦ મોહી રસિક સત્તુણાની રાગરે ॥ વરી ૨ ॥ મુને ચટકી લાગીછે
 ચિત્તમાંયરે, વરી ૦ બીજું વાજા વિના ન સોહાયરે ॥ વરી ૩ ॥ મને
 કાંઈ ન સુઝે કાજરે, વરી ૦ થયું હરી વિના સરવે હરામરે ॥ વરી ૪ ॥
 હવે નિશંક થઈ છુ નચિતરે, વરી ૦ થઈ જગમાં અસોડીક જીતરે
 ॥ વરી ૫ ॥ સમજી કીધું છે તન કુરબાનરે વરી ૦ પ્રહ્લાનંદના
 વાજાથી બાંધ્યાં પ્રાણુરે ॥ વરી ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

આજ મેંતો દીકા વાજાને વાટ વેતા, નેણું રોક્યા નથી રેતાંરે
 બેની ॥ આજ ૦ પાધડી બાંધી છે ત્રીક્ષોક થકી ન્યારી, ધીરજ રેતી
 નથી મારીરે બેની ॥ આજ ૧ ॥ ચોળ રંગીક્ષો રૂડો મોલીડાનો છેડો
 ભુલી બાળીને જળ બેડોરે બેની ॥ આજ ૦ ૨ ॥ દુણા બરયા છે એના
 ધુલડાને તોરે, મનને તાણેછે જોરે જોરેરે બેની ॥ આજ ૩ ॥ પ્રહ્લાનંદનો
 વાલો કુંવ્યનો વીલાસી, હેડે વસી છે એની હાસીરે બેની ॥ આજ ૪ ॥
 ૫૬ ॥ ૧ ॥

આજ વાલો ઉભા છે જમુનાને આરે, મુરતી વસી છે મન
મારેરે હેલી આજ. કેસરની આડરૂડી નલવટ કીધી, આંખો વેચાથી
કરી લીધીરે હેલી ॥ આજ ॥ ૧ ॥ વાંકી બ્રહ્મી મુને લાગે અતી વાલા
સરવે મેલીને જઈ આલીરે હેલી ॥ આજ ॥ ૨ ॥ લોચન રંગીલાં તીખાં
પાણુ જેમ લાગ્યાં, ઉડાં ગરી ગયાં આધારે હેલી ॥ આજ ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદનો વાલો કુંજનો વિહારી, છખીપર જઈ બલહારીરે હેલી ॥
આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આજ મુને સામે મળ્યો છે અન્નમેલો, છોગલાજો રંગછેલોરે આલી
આજ ० મોઢા મુલીરે પેરી મોલીડાની માળા, કપોલ કેસરાજારે આલી
॥ આજ ॥ ૧ ॥ ગજરા પેરયા છે ઘેરા રંગના ગુલાખી, શોભા ત્રીલો
કની દાખીરે આલી ॥ આજ ॥ ૨ ॥ પાણુ કાણુરે લીધા કુલડાના
ખાંધી, ભમર ભમે છે તાર સાંધીરે આલી ॥ આજ ॥ ૩ ॥ પ્રહ્લા-
નંદનો વાલો રંગડાનો ભરીયો, લઇને હૈયામાં ધરીયોરે આલી ॥ આજ
॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

આજ મારે નદનોનંદન ઘેર આવ્યા, મોઢે મોઢે મોતીડે વધા-
વ્યારે સૈરો આજ ० હસી ખોલાવી મુને હેતમાંથી હેરી, રેટા ખાંધ્યો
છે સોનેરીરે સૈરો ॥ આજ ॥ ૧ ॥ સોનેરી કોરનું નાંખેલ ખભે સેલું
રસીયે કાંધી છે રંગરેલુરે, સૈરો ॥ આજ ॥ ૨ ॥ કુલડાના મેલ્યા
માથે ફરતા છોગલારે, મુને નથી વીસરતારે સૈરો ॥ આજ ॥ ૩ ॥
પ્રહ્લાનંદના વાલાથી પ્રીતડી બંધાણી, મેલું લીધું છે માથે તાણીરે
સૈરો ॥ આજ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરખી.

પ્રગટ હરી મુજને મળ્યારે લોલ, કાંઈ કહ્યામાં નાવે વાત મારી
ખેની પ્રગટ ० આજ દીનબધુ અઢળક ઢળ્યારે લોલ, પોતે પુરષોત્તમ

સાક્ષાત મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૧ ॥ એ તો પ્રકૃતી પુરૂષ થકી પરકેરે
 લોલ, એતો અક્ષર તણા આધાર મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૨ ॥ એ તો
 રાધા રમાના વરછેરે લોલ, એ તો ત્રીભોવનપતી ભગવાન મારી બેની
 ॥ પ્રગટ ॥ ૩ ॥ એ તો સુરીનર મુનીસીર ઊજતારે લોલ, મનમોહન
 રૂપ નીધાન મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૪ ॥ મહા મુક્ત પુજે જેની પાદુ
 કારે લોલ, એવા પરમ પુરૂષ મહારાજ મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૫ ॥
 જેને ઘડીયે ન મેલે રામા રાવીકારે લોલ, એવા દુર્લભ સુત્રભ થયા
 આજ મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૬ ॥ નર વીઝહ ધર્યો કડણા કરીરે
 લોલ, લીધો દ્વીજ કુળે અવતાર મારી બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૬ ॥ પ્રેમા
 નંદનો સ્વામી આજ શ્રીહરીરે લોલ, મુક્તી આપી કરે ભવભાર મારી
 બેની ॥ પ્રગટ ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

પ્રભુ પ્રગટ થયા છે આ સમેરે લોલ, શ્રી કૃષ્ણ કમળ દળ નેણુ
 અવીનાશી પ્રગટ ० જેને સુરપતી નરપતી સૌ નમેરેલોલ, એવા ધરમ
 કુંવર સુખ દેણુ અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૧ ॥ જે ગોકુલ ચંદ નંદ લાડી
 લોરે લોલ, તે ભક્તી ધરમ સુત શામ અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૨ ॥
 તેણે મુક્તીનો હાર ઉઘાડીયોરે લોલ, નર નારીને દેવા નીજ ધામ
 અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૩ ॥ શુદ્ધ ધર્મ ધરાપર આપવારે લોલ, ઉપાડવા
 અધર્મના મુળ અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૪ ॥ નીજ જનને અખંડ સુખ
 આપવારે લોલ, પાવન કરવા ભગતી ધરમ કુળ અવીનાશી ॥ પ્રગટ
 ॥ ૫ ॥ અસંખ્ય જીવ ઓધારવાને આવીયારેલોલ, બ્રહ્મમહોલ વાશી
 હરીરાય અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૬ ॥ મોટા મુક્ત મુનીને લાવીયારે
 લોલ, જેના દરશન કરે પાપ જાય અવીનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૭ ॥ મોક્ષ
 પતી કુંવર ભગતી ધરમનારે લોલ, હરીકૃષ્ણ નારાયણ નામ અવીનાશી
 ॥ પ્રગટ ॥ ૮ ॥ વાલો તરત કાપે છે બંધ કર્મનારે લોલ, પ્રેમાનંદનો
 સ્વામી ધનશામ અવિનાશી ॥ પ્રગટ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

જેતે જોઈએ તે આવો મોક્ષ માગવારે લોહ, આજ ધરમવં-
 શીને હાર નર નારી ॥ જોઈએ ॥ આવો પ્રગટ પ્રભુને પગે લાગવારે
 લોહ, વાલો તરત ઉતારે ભવપાર નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૧ ॥ જન્મ
 અત્યુના ભય થકી છુટવારે, લોહ, ચરણે આવો મુમુક્ષુજન નરનારી
 ॥ જોઈએ ॥ ૨ ॥ ક્ષીદ્ર જાઓછો ખીજે સિર કુટવારે લોહ, યાંતો તરત
 થાશે પાવન નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૩ ॥ ભુડો શિદને ભટકો છો મત
 પંથમાંરે લોહ, આવો સતસંગ મેક્ષીને મોક્ષ રૂપ નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૪ ॥
 આણો પ્રેમ પ્રતિત સાચા સંતમાંરે લોહ, થાસે મોક્ષ અતિસે અનુપ
 નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૫ ॥ જુવો આંખ્ય ઉઘાડીને વિવેકનીરે લોહ,
 કામ ક્રોધે વગાડી છે રાડ નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૬ ॥ લીધી લાજ
 મિગ્ન ગુરુ ભેખનીરે લોહ, કાં કરો ગોળ ખોળ એક પાડ નરનારી
 જોઈએ ॥ ૨ ॥ એવા અગનાની ગુરના વિશ્વાસથીરે લોહ, જસો
 નરકે વગાડતા દોહ નરનારી ॥ જોઈએ ॥ ૮ ॥ વાલો તરત છોડાવે
 કાળ પાસથીરે લોહ, પ્રેમાનંદ કે આપે છે હરિ કોહ નરનારી ॥
 જોઈએ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

જાઉ ધરમ કુંવરને વારણેરે લોહ, ભવ ખુડતાં જાલી મારી
 બાંધ અલભેલે ધરમ ॥ બાઈ જાલી મેં તાણી લીધી વારણેરે લોહ;
 નેતો વહીને જાતી કાંઈની કાંઈ અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૧ ॥ વાલે ઘોર
 કલીમાં કરુણા કરીરે લોહ, લીધો ધરમધરે અવતાર અલભેલે ॥ ધરમ
 ॥ ૨ ॥ પોતે અક્ષર પતી આબ્યા હરીરે લોહ, કરવા અધમ તણો
 આધાર અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૩ ॥ વાલે પ્રગટ પ્રતાપ જણાવીયોરે લોહ
 મેટયા લેખ્યા વિધાત્રાના લેખ અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૪ ॥ જીવ જમના
 તે હાથથી છોડાવીયારે લોહ, મારી કર્મની રેખપર મેખ અલભેલે ॥
 ધરમ ॥ ૫ ॥ ચાર વર્ણને આશ્રમ ચારનારે લોહ, થાપ્યા અચળ
 ધરાપર ધર્મ અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૬ ॥ મદમાંસ ચોરી ફેલ જરનારે

લોલ, નરનારીના કર્મ મેલાવ્યા અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૭ ॥ કીધાં સુધ
અંતર નરનારીનાંરે લોલ, ધરમ ભગતી પધરાવ્યા માંડી અલભેલે
॥ ધરમ ॥ ૮ ॥ એવાં દીવ્ય ચરીત્ર ગિરધારીનાંરે લોલ પ્રેમાનંદ
જોઇને વારી જાય અલભેલે ॥ ધરમ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

જનમ મુધારયોરે મારો, નટપર નંદ દુલારો, કરુણા અતીસેરે
કીધી ભવજળ ખુડતાં ગ્રહી લીધી ॥ ૧ ॥ મુજપર અઢળકરે ઢળીયાં,
કરુણા કરી ઘેર બેઠાં મઢીયાં ॥ ૨ ॥ મન દ્રઢ કરીયુંરે મોરારી,
હવે હું થૈ રહી જગથી ન્યારી ॥ ૩ ॥ આનંદ ઉરમાંરે ભારી, શી-
રપર ગાજે ગીરવરધારી ॥ ૪ ॥ નીરબે નોખતરે વાગી, કહે મુ-
ક્તાનંદ ભ્રમણા ભાગી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ભ્રમણા ભાગીરે હૈયાની, નથી એકેને વાત કયાની; વીતી હોય
તેરે જાણે, અણુસન્યા મન ધરશા આણે ॥ ૧ ॥ જૈ રસ મુનીવરરે
માણે, વાલે મારે મુગમ કર્યો આ ટાણે ॥ ૨ ॥ પ્રેમી જનનોરે
પ્યારો, મુજને મળીયો નંદદુલારો ॥ ૩ ॥ મહારસ મુજનેરે આપ્યો,
સંશે ભરમ સમુજો કાપ્યો ॥ ૪ ॥ હવે હું મહા સુખરે પામી, વ-
રીયા મુક્તાનંદના સ્વામી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મહાસુખ મુજનેરે આપ્યું, જેને સંકટ જનમ દુખ કાપ્યું ॥ ૧ ॥
પુન્ય પુરવનાંરે મળીયાં, મળતાં તાપ રૂદેના ટળીયાં ॥ ૨ ॥ દરશન
દુર્લભરે પામી, હવે મારી સકળ વેદના વામી ॥ ૩ ॥ આનંદ ઉરમાંરે
ભારી, હવે હું ન રહું કોઇની વારી ॥ ૪ ॥ હરી સંગ હેતેરે અંધાણી,

હવે મુને ન ગમે બીજી વાણી ॥ ૫ ॥ અખંડ એવા તનરે દીધું,
કહે મુકતાનંદ કારજ સીધું ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

ખાંહ્ય ઝહીછેરે વાણે, કંડ્યા કરી નટવર નંદલાણે; હવે નહી કો
ધનીરે ઓસીયાળી, સીરપર વીહલવર વનમાળી ॥ ૧ ॥ ભવપ્રહ્લાનારે
સ્વામી, મુજને મળીયા અંતરંગમી ॥ ૨ ॥ ઘેર ઘેર લોકડારે કહે છે,
મેણું મુને નંદનાનંદનનું દે છે ॥ ૩ ॥ લાજ ન મનમારે આણું,
અતિશે ભાગ્ય ભણું કરી જાણું ॥ ૪ ॥ કોઈ વીધી ન રહીરે ખામી,
મળીયા મુકતાનંદના સ્વામી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ કાફી ગરખી.

હરી હૈયાના હારછોજરે, તમે હરી હૈયાના હાર છો, સેજતણા
શણુગાર છો ॥ જરે ॥ મુખથી શું ઘણું કહીએ મોહનરે, પ્રાણુતણા
આધારછો ॥ જરે ૧ ॥ વાલપણામાં અતિશે વાંઝારે, નટવર નંદ
કુમારછો ॥ જરે ૨ ॥ દુરીજનીયાને દુર ઘણાછોરે, પ્રેમી તે જનના
પ્રાણુછો ॥ જરે ૩ ॥ મુકતાનંદ કહે નર નાટક ધરીરે, શરણાગતના
સાર છો ॥ જરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નયણું ઠરે છે જોધનેરે; મારા નયણું ઠરે છે જોધને; રહી છું
મોહન સંગે મોહીનેરે ॥ મારાં ॥ જે દિનમાં દરસન નવ પામુંરે, તે
દિન વિતે રોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૧ ॥ લોકડીઆની લાજ ન રાખુંરે, કે
મારાં વેણુ વગોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૨ ॥ શામ વિનાહું ચૈદ ભુવનમાંરે
રંગ ન રાચું કોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૩ ॥ મુકતાનંદ મોહનવર પામીરે,
કુળ મરજદા ખોધનેરે ॥ મારાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

મોહ્યું નયનની સાનમાંરે, મન મોહ્યું નયનની સાનમાં; વાંસલડી-
ના તાનમાંરે મનઃ કામને કાજ મુને કાંઈ નવ સુજેરે, ગિરધરજી

ના ગાનમાંરે ॥ મન ॥ ૧ ॥ આંખડી અણીયાળી જોઇનેરે, કુડળની
છત્રી કાનમાંરે ॥ મન ॥ ૨ ॥ મન ગમે તેમ મુખથી બોલુરે, જણો
બેઠી છું રાનમાંરે ॥ મન ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે થૈ મતવાણીરે, વાલમ
જના વાનમાંરે ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કાનુડા સંગ મન લાગ્યું સૈયર માઈ, કાનુડા સ ગ મન લાગ્યું,
પ્રેહેનું તે આણુ ઉર વાગ્યું ॥ સૈયર ॥ શામ વીના હું ચૈદ લુવનમાંરે,
અળગી નવ્ય અનુરાગ્યુ ॥ સૈયર ॥ ૧ ॥ મોહનવર સાથે મન માન્યુરે
બીજું તે કાંઈ નવ માગ્યું ॥ સૈયર ॥ ૨ ॥ કુલડે સેજ સમારીરે સુંદરરે
વાતડી જોઇ જોઇ જસે ॥ સૈયર ॥ ૩ ॥ મુક્તાનંદ મોહનવર મળતારે
જનમ મરણ દુખ ભાગ્યું ॥ સૈયર ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

રસીકા લાલ રસ ભરી છે તારી આંખડી, રસીકા લાલ કમળ
દળ ના જેવી પાખંડી ॥ રસી ॥ ૧ ॥ હસીને હરોજો તમે હેતમાં રસીં
તનમન પ્રાણુ હ્યો સમેતમાં, ॥ રસી ॥ ૨ ॥ કપોળ જોઇને રહ્યા કામની
॥ રસી ॥ ૩ ॥ વાલપ ધણી છે તારી વાતમાં રસીં એકવાર મળીએ
એકાંતમાં ॥ રસીં ॥ ૪ ॥ વારી વારી જાઉં હું વદનને રસીં
કરને લટકે તે લીધું મનને ॥ રસીં ॥ ૫ ॥ ચટકતી ચાલ તારી
જોઇને રસીં મન તો રહ્યું છે માઈ મોહને ॥ રસીં ॥ ૬ ॥ ચીતકું ચોરું
તમે ચાલમાં રસીં ચંચળ ચપળ મારા વાલમાં ॥ રસી ॥ ૭ ॥ નીસ-
કુળાનંદના હો નાથજી રસીં સદાએ રહો મારે સાથજી ॥ રસી ॥ ૮ ॥
૫૬ ॥ ૧ ॥

સલુણા સામ એકવાર આવો મારે ઓરડે સલું અમે તો ગધા-
 થ્યાં કાચે દોરડે ॥ સલુ ૧ ॥ દારયા ને દોરયાં તમારા હાથશું સલું
 વાલમ આવેને તમે વાલશું ॥ સલુ ૨ ॥ વાટડી જોડું છું કંઈ
 વારની સલું શોભા જો વધે છે શણગારની ॥ સલુ ૩ ॥ આવડી
 જો વીલસી અમશું સલું રજની વીને જો કેએ રમશું ॥ સલુ ૪ ॥
 કોણ બોલ પાળીને પુરા કરો સલું દયાળુ દયા જો મનમાં ધરો ॥
 સલુ ૫ ॥ આશ ભર્યાં અંતર કિદાસ છું સલું તમને દેખીને મન
 ઓગળે ॥ સલુ ૬ ॥ ચીતકું જેવાને જોને ચરવળે સલું વીનંતી કરે
 છું જોડી હાથને ॥ સલુ ૭ ॥ નિસકુળાનંદના હો નાથને ॥
 સલુ ૮ ॥ પદ ૨ ॥

મીઠા હો માવ મીઠીને વાઓ છો તમે મોરલી મીઠાં તેણે ચિત-
 વની મારી ચોરેલી ॥ મીઠા ૧ ॥ મીઠું જો બોલો છો તમે મુખથી મીઠાં
 સુણતાં મુકાય મહા દુઃખથી ॥ મીઠાં ૨ ॥ મીઠી જો દોડી હોય
 નજર માવની મિઠાં પ્રીતડી દેખાડી ભલા ભાવની ॥ મીઠાં ૩ ॥
 નેણામાં નેહ જણાવીઓ મિઠાં જીવન જોધને આનંદ આરીઓ ॥
 મિઠાં ૪ ॥ મીઠી જો દિસે છે તારી સુરતી મીઠાં સુંદર સલુણી
 તારી સુરતી ॥ મીઠા ૫ ॥ રાજ રેજ્યો હો મારી મીઠમાં મીઠાં
 તમને દેખી હરે છે પેટમાં ૬ ॥ જીરે લેઉ તમારા મીઠડા મીઠાં
 તમ જેવા મેં કોઈ ન કિહડા ॥ મીઠાં નિસકુળાનંદના સ્વામી
 સામળા મીઠાં મન રહે તમને જોઈ સદા ॥ મીઠા ૧૮ ॥ પદ ૧ ॥

કોડીમા કાન કોડે જો બણી છે મારા મનમાં કોડીં વારી જેવાં દો વદન
 ને ॥ કોડીં ૧ ॥ સોનેરી સીર પાથ સીર જોધને કોડીં છોમાસે જામીએ રહી
 મોધને ॥ કોડીં ૨ ॥ ગુલાબી ફેટા જો વીંટયો ઉપર કોડીં ગળે મણી

માળા જામો જરકશી ॥કોડી ૩॥ સોનેરી કણે કમર લે કશી કોડીં સુર-
વાળા ચાલ લાલ લટકે ॥કોડી ૪॥ અંગોઅંગ આલુપણુ ઝળકે કોડીં
પાવલે પેરી ચમક આખડી ॥કોડી ૫॥ તમને દેખી કરે છે આંખ
ડી કોડીં નાથજી રહેજ્યો હો મારા વેણમાં ॥કોડી ૬॥ નીમખ ન
જુલું દીન રેણમાં કોડીં નિસકુળાનંદના હો નાથનું ॥કોડી ૭॥
મારી તમે ઓથ છો મીરાતની ॥ કોડી ૮ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

ઓરા આવો મારા લેરખડા લેરી, કીધો તમ સાફ મેં જગ
વેરી ઓરાં કાળુ નકિતમ જામા જરકશીયા, શોભે પાવલડી સીર
સોનેરી ॥ ઓરા ૧ ॥ નંગ જડીયત્ર યાજુ ભેરખડા, કર પોંચી હેમ
કડાં પેરી ॥ ઓરા ૨ ॥ તમે રસીયા રગડાના ભરીયા, મુખ મેરલડી
વાતા થેરી ॥ ઓરા ૩॥ અહ્લાનંદના છેલ્લા છોગાળા, ચાલો ચાલ મ-
લપતા ગજ કેરી ॥ ઓરા ૪ ॥ પદ ૧ ॥

મરમાળા મન માન્યા માવા, રહેને આંખલડી આગે આવા મરં
તારાં મનમોહન મીડાં વેણાં, આવો શામ મુને તમે સંમળાવા ॥
મર ॥ ૧ ॥ નીત્ય વાલ્લમ આવો મેરે મંદીરીયે, રૂડી ચાલ ચતુરાઇ
શાખવા ॥મરા ૨॥ તમે નાવે તો હું નંદજીને ફળીયે, અહુ હેત
કરીને આવું મોક્ષાવા ॥મરા ૩॥ અહ્લાનંદના આળસનેહીડા, રાખું
જેર કરીને નહી દડું જાવા ॥મરા ૪ ॥ પદ ૨ ॥

વાતું લાગે મને મોહન મુખ તારું, છે જો પુરણ ચંદ થકી
સાફ વાતું ॥ ૧ ॥ શોભે ગોળ કપાળે તીલ તાજું, તેમાં શોભાણું
મનકું માફું ॥ વાતુ ૨॥ તારા મુખની શોભા મરમાળા, નીત્ય નીરખી
અંતરમાં ધાફું ॥ વાતું ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે વશ્ય કીધી મુજનેછેજો
કોડીજુ કામણુગાફું ॥ વાતું ૪ ॥ પદ ૩ ॥

તારી મુરતી મનમાની મારે, હવે સક્યા જગતી કોણુ ધારે
તારીં વટકાળા તમને લાડકડા, મેતો દીડેલ જમુનાને આરે ॥ તારી
॥ ૧ ॥ મન મોહમ સુંદીર મોલીડું, તોરા કુલતણુ ઝુકીયા તારે
॥ તારી ॥ ૩ ॥ શુભ નાશા દીપ સમાન બણી, કાજુ નેણુ કમળકેરે
અનુસારે ॥ તારી ॥ ૩ ॥ અજ્ઞાનંદના હાર હજારીડા, હુંતો છતુ' છું
તુને દેખું જ્યારે ॥ તારી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

વાજા મારી મુધમુધ તેં હરી લીધીરે, તારે લટકે વેરાગણુ
કીધી વાજાં તારી નવજ કલંગી દીડીરે, મનડામાં લાગે અનિ
મીડીરે; જાણે જગ્ગર જાદુડાની ચીડીરે, મનડામાં લાગે અનિ આંટે
ફરતુરે, પણ એક નથી વીસરતુરે, માફ હૈકુ ધિરજ તૂથી ધરતુ
॥ વાજા ॥ ૨ ॥ બાત્રે આડ કેસર કેરી બાળીરે, રેખુતણુ ઉપડતી
નીહાળીરે; જાણે મન પકડયાનીછે જાળી ॥ વાજા ॥ ૩ ॥ વાંકી બ્રહ્મડી
વણી મન બાવીરે, અજ્ઞાનંદને વસી ઉર આવીરે; જાણે શામ કમાન
ચડાવી ॥ વાજા ॥ ૫ ॥ ૧

પ્યારા તારી પ્યારી લાગે છે પાપણીયારે, જોઈ બેખ લીધો મેં
જોગણીયાં ॥ પ્યારાં તારા લોચન બાણુ નિખડીયારે, વણાં જાદુ
હાથોડીના ધડીયારે; આવી ઓચીંતા મુજપર પડીયા ॥ પ્યારા ॥ ૧ ॥
તારી નાશીકા સુંદર નમણીરે, છે જો દીપક કરિ લજમણીરે એતો
જીવન દોરી છે અમણી ॥ પ્યારા ॥ ૨ ॥ કાને કુંડલ નૌતમ ધરીયારે,
બારે નંગ વળી રંગ ભરીયારે; આવી અંતરમાં ઉડા મરીયાં ॥ પ્યારા
॥ ૩ ॥ દીકું મુખડું ચંદાકેરે ડોલેરે, લિલ દક્ષણુ જોળ કપોળેરે,
અજ્ઞાનંદ કે મુની તેને જોળે ॥ પ્યારા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

રૂડી તારી મુઠની રેખા ઉપડતીરે, ચિત્ત ચારયું ચાતુ લડયડતી
 રૂડીં હૈડાંમેં વસી મારે હાંસીરે, એને સમરં છે નેમ અબ્યાસીરે;
 નળે પ્રેમ તણી માંડી ફાંસી ॥ રૂડી ॥ ૧ ॥ હેતે હંત બત્રીસી
 હેરીરે, કીક ચઢને ત્રિતિ મારી દેરીરે; કાંબુકળયુ તે દાડમ દેરી ॥ રૂડી
 ॥ ૨ ॥ વાત્રા મોરલી ધારે સ્વરે વાળ્યોરે, પ્રિતે અધુરં અમ્રત રસ
 પાળ્યોરે; ન્યાં નયો ત્યાં સાથે તેડી નળ્યો ॥ રૂડી ॥ ૩ ॥ ન્યારે
 ચાવો છો પાન સંપારીરે, છોળ્યું આવે તંબોળની બારીરે; તેનો અન્ના
 નંદ અધિકારી ॥ રૂડી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

કાનો તારો કંઠ કલામાં નાવેરે, એતો કૈસ્તુભ મણીને શોભાવે
 કાનાં હૈડે પહેરયો છે હાર હમરીરે, ભુજડંડ પ્રચંડ છે બારીરે;
 નાળી કંઠ જીવે ત્રજનારી ॥ કાના ॥ ૧ ॥ શોભે કમર રંટો સુધો
 સાગેરે. જ્ઞાની ધ્યાનીનો દિન ગુમરોરે; ચાલ નેધ લાજે હંશ બચારો
 ॥ કાના ॥ ૨ ॥ રૂડી લાગે છે પગની આંગળીયોરે, નખ તેજ નયે
 નહીં કળીયોરે; નળે ચંદ તણી મંડળીયો ॥ કાના ॥ ૩ ॥ રાજે ચગથુ
 લાંબી ઉર્ધ્વ રેખુરે, હુતો ધ્યાન વિના એને દેખુરે, અહ્લાનંદ કે
 જનનં ધન્ય લેખું ॥ કાના ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રંગ મરખી ॥ તારે ચટકે રંગીતો છેલડો અલખેતરે, કાંઈ
 નવત્ર કસુંખી પાધ રંગના રેતારે; સિર અજગ કલંગી શોભતી અલખ
 હૈડામાં રાખ્યા લાગ ॥ રંગ ॥ ૧ ॥ મેળીડું છાઉ મોતીએ અલખ
 પુત્રડાની સુંદર ફાર ॥ રંગ ॥ ૨ ॥ ઘેરે રંગે ગુઢ ગુત્રાખના અલખ
 નેઠં બમર બમે તે ઠોર ॥ રંગ ॥ ૩ ॥ તરી પાધડલીના પેચમાં અલખ
 માંડે ચિતડું ચયું ચકચુર ॥ રંગ ॥ ૪ ॥ અન્નાનંદ કહે તારી મુરતી
 અલખ વણ દીડે ઘેલી તુર ॥ રંગ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

કેસગ્નું તીલક સોહામણું ગિરધારીરે, ઝળકે છે સુંદર બાલ જ
કે બલહારીરે; રસ રેખાડી વિલસી રહી ગિરં નિરખીને થઇ છું
નીહાલ ॥ જાઉં ૧ ॥ વારોવેદદ બ્રહ્મટી બાંકડી ગિરં જાણે કરડી
શામકખાણુ ॥ જાઉં ૨ ॥ રૂપાળી તસરો રાતડી ગિરં લોચનિયાં તિખાં
ખાણુ ॥ જાઉં ૩ ॥ નૌશા આણીઆણી નમણી ગિરં જોઈ લાજે
દિપકકિર ॥ જાઉં ૪ ॥ અજ્ઞાનંદ કહે જોઈ રહેતી નથી ગિરં ઉરદેવ
ત્રિયાને ધીર ॥ જાઉં ૫ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

કુંડળ ખેડે રાજે કાનમાં વ્રજચંદારે, સુંદરમાંહી બીંદુ રયામ
નંદના નંદારે; રંગ બીના તારા રૂપમાં, વ્રજ જોઈ લાજે કોટીક
કામ ॥ નંદા ૧ ॥ તિલનું એક નૌનમ ત્રાજવું વ્રજં કંકોગેલ ગોર
કપોળ ॥ નંદ ૨ ॥ તારા અધુર પ્રખાળા સરખા, વ્રજ છમી
વદન કમળની ગોળ ॥ નંદ ૩ ॥ તારા દંત ડોલરીઆની કળી વ્રજં
વળી દાડમ કેરાં બીજ ॥ નંદ ૪ ॥ અજ્ઞાનંદ કહે હાસ વિલાસમાં
વ્રજં રહી ખેજ નારી રંગ બીજ ॥ નંદ ૫ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

વાએ બાળુકાણુ વેરખા મુને પ્યારારે, બહુ મુક્તી લટકે ખોર
કામણુગારારે; હાથમાં પોંચી હેમની મુનેં ખાસી તન ચંદનખોર
॥ કામ ૧ ॥ બની શોભા વીંટી વેઠની, મુનેં હૈરે નવલ યુદ્ધાખી
હાર ॥ કામ ૨ ॥ તારૂં રૂપ જોઈને ઘેલી ફરે મુનેં ગોકળીઆ કેરી
નારા ॥ કામ ૩ ॥ જોઈ તેજ અસોકીક અંગનું મુનેં થયા જાંખા
સુરજ ચંદ ॥ કામ ૪ ॥ તારી નવલ છમીની ઉપરે મુનેં બલહારી
અજ્ઞાનંદ ॥ કામ ૫ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરખી ॥ રે સગપણુ હરીવરનું સાચું, બીજું સરવે
શ્યામજીવનુર કાચુરે; સગં રે સૌ સાથે પ્રીતી ટાળી, રે બાણુ મન
મીથ્યા બાળી, છે વરવા જેવા એક વનમાળીરે ॥ સગ ૧ ॥ રે ધીર નહી

આવરદાં થોડી, રે તુચ્છ જાણીને આસા તોડી; મેં જગના જીવન
સાથે જોડીરે ॥ સગ ૨ ॥ રે ફેગટ ફેરા નવ ફરીએ, રે પરધેર પાણી
શું ભરીએ; વરીએ તો નટવરને વરીએ ॥ સગ ૩ ॥ રે ભુધર ભેટયા ભય
ભાગ્યો, રે સૌ સાથે ત્રોડ્યો ધ્રાગો; એ રસીક સલુણાથી રંગ લાગ્યો
॥ સગ ૪ ॥ રે એવું જાણીને સગપણ કીધું, રે મેણું તો સીર ઉપર
લીધું. અહ્લાનંદનું કારજ સીધું રે ॥ સગ ૫ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

રે લગની તો હરીવરની લાગી, મેં તન ધનની આશા ત્યાગીરે
લગ ૦ રે વાત કહું સુણ સાહેલી, રે બળીયોજ કીધા બેલી; માથુ પેલુ
પાસંગમાં મેલીરે ॥ લગ ૧ ॥ રે ન ડરું હું લોક તણી લાજે, રે
સીર ઉપર ગીરધર ગાજે; આ દેહ ધર્યો નટવર કાજેરે ॥ લગ ૨ ॥
રે સીરપર જો બીજો ધારું. રેતો બગડે જીવત મારું; હું જીતી બા
જી તે કેમ હારું રે ॥ લગ ૩ ॥ રે હરી વીના બીજને વરવું, રે ગજ
તજ ખર ચડીને ફરવું; એ જીવ્યાથી રૂડુ મરવું રે ॥ લગ ૪ ॥ રે મા
રજ્યાદા જગતની મેટી, રે બાંધી પ્રેમતણી પેટી; અહ્લાનંદનો વાલો
મેટીરે ॥ લગ ૫ ॥ ૨ ॥

રે સીર સાટે નટવરને વરીએ, રે પાછાં તે પગલાં નવ ભરીએરે
સીર ૦ રે અંતર દ્રષ્ટી કરી ખોળું, રે ડાપણુ ઝાઝું નવ ડોળ્યું, એ
હરી સાર માથુ ઘોળ્યુરે ॥ સીર ૧ ॥ રે સમજ્યા વિના નવ નીસ-
રીએ, રે રણ મધે જઈને નવ ડરીએ; ત્યાં મુખ પાણી રાખી મરીએ
રે ॥ સીર ૨ ॥ રે પ્રથમ ચંડ સુરો અધને, રે ભાગે પાછો રણમાં
જઈને; તેથું જીવે બુંડુ મુખ લઈનેરે ॥ સીર ૩ ॥ રે પેહંડું જે મનમાં
ત્રેવડીએ, રે હોરે હોરે જુધે નવ ચડીએ; જો ચડીએ તો કટકા ચઢ
પડીએરે ॥ સીર ૪ ॥ રે રંગસહિત હરીને રટીએ, રે હાક વાગે પા-
છા નવ હડીએ; અહ્લાનંદ કહે ત્યાં મરી મટીએરે ॥ સીર ૫ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

રે ધરીઆ અંતર ગીરધારી, શું કરશે ઘોડ્યા હવે સંસારે
ધરી૦ રે હું કોઈની ન રહું ઝાલી. રે વાહાવાને થાવા વાહાલી; રે
સીર કરમાં લઇને ગાલીરે ॥ ધરી ॥ ૧ ॥ રે જેમ ગજ જય બજરે
ખશી, રે શ્વાન મરે બસીરે બસી બહુ; તે હાથાને શંકયા નહીં કસીરે
॥ ધરી ॥ ૨ ॥ રે ખેલવા ગઇ જો સતી સાચી, રે રામ રામ પીયા
અંગ રાચી; તે પડમાં જઈ નવલે પાછીરે ॥ ધરી ॥ ૩ ॥ રે જો
પડથી પાછી આવે, રે લાજ તજ મન લલચાવે; તે સતી મટી કુતો
કાવેરે ॥ ધરી ॥ ૪ ॥ રે બ્રહ્માનંદ એમ વિચારી, રે બીક સરવે કાઢી
ખારી; રે મળીયા મોહન સુખકારીરે ॥ ધરી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

ઓરા આવો નટવર નાનડીયા, તમે મારા જીવ સાથે જડીયા
॥ ઓરા ॥ શોભો છો સોનેરી પટકે, છબી રંગ ચોળ તણે ચટકે;
લીધું મન હાથ તણે લટકે ॥ ઓરા. ॥ ૧ ॥ કરી મેં તમ અરથે કાયા
લાગી છે મુખડાની માયા; જીવો ધણું જસોદાના જયા ॥ ઓરા ॥ ૨ ॥
સુંદર વર લાગો છો સારા, ન મેલું એક ધડી ન્યારા; છોજ મારા
પ્રાણ થકી પ્યારા ॥ ઓરા. ૩ ॥ વાતું થકી દુખડા વીસારીયે, જોઇ
જોઇ અંતરમાં ઠરીયે; કાના આવો ગોઠલડી કરીયે ॥ ઓરા, ૪ ॥ કટી
પર પીતામર કસીયા, હોતે નીત્ય બોલો છો હસીયા; બ્રહ્માનંદના વાલા
રસીયા ॥ ઓરા ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વાજ્યો હરી વાંસલડી વાળા, લાડીલા નંદા તણા લાલા;
॥ વાજ્યો. ટેક ॥ મોયું મન બંસીના સ્વરમે, ભરી છું આનંદના ભ-
રમે; નથી હવે રેવાતું ધરમે ॥ વાજ્યો. ૧ ॥ પુઝી સરવ અંતરની
વળગું, બંસીમે ચીત મારું વળગું; અપક્ષણ ન થાય અળગું.
॥ વાજ્યો ૨ ॥ વેધાણી બંસીને નાદે સુણું છું સુંદર સવાદે; ગંધિ

હરી હિયેરે સાદે ॥ વાળ્યો. ૩ ॥ આવી છું સાંભળવા ઓળે, ખંસી
અતી મરમાળી બોલે; સું દીલ વસીયરજ્યું ડોલે ॥ વાળ્યો. ૪ ॥
ખંસી મુને લાગે છે પ્યારી, ગેરી ગેરી વાળ્યો ગીરધારી; અહ્મનંદ
નયે બલહારી, વાળ્યો ગીરધારી: ॥ વાળ્યો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આવો આવો સુંદર વર ઓરા, જોઈ માથે ધુલડાના
તોરા ॥ આવો. ॥ માર સરવે આબ્યું છે મજરે, દેખો
છો અમ્રતની નજરે; ગોઠ્યું મન ધુલડાને ગજરે ॥ આવો. ૧ ॥ શોભે
મુખ ઉપર તીલ તાણુ, કપાળે દીબકડી કાણુ; અહુ રૂડા લાગે છે
બાણુ ॥ આવો. ૨ ॥ મનોહર મુરતી મનમાની, છુપાડી કેમ કરીરે
છાની; દેખી હું ચૈધું દીવાની ॥ આવો. ૩ ॥ કેસરની આડય કરી
ભાસે, વળી વળી બોલોછો વાસે; ચાલો છો હંસ તણી ચાલ્યે ॥
આવો. ૪ ॥ સુંદરંગી સુંચણ્ણી જંગી અનોપમ પેરી છે અંગી;
અહ્મનંદના વાજા રંગી, આવો આવો સુંદર વર ॥ આવો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

છોજ તમે નંદ તણા નંદા, ચતુરવર ગોકુળના ચંદા ॥ છોજ. ॥
કોડીલા કુંવર કાતુંડા, નટવર સુંદર નાતુંડા; રાજેસર દીસો છો
રૂડા ॥ છોજ. ૧ ॥ આંખ્યું તમારી અતીશે અણીયાળી, મનોહર સુંદર
મરમાળી; રંગીલી મુર્તિ રૂપાળી ॥ છોજ. ૨ ॥ આવો ધરે આવો
આવા, ખાંતે મહી માખણીયું ખાવા; મીઠું મીઠું બોલીને માવા ॥ છો-
જ. ૩ ॥ પેરી તન જરકસીયા જમા, ચાલી આવો વાલમજ સામા;
વાઓ રૂડી વસી વીસામા ॥ છોજ. ૪ ॥ કોઇ વીધી જાઓ નહી
કળીયા, હેતે તમે કુણુ તણે ટળીયા, વારી અહ્મનંદના વાજા છળી-
યા ॥ છોજ. ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

વાજા તમ ઉપર જઈ વારી, લાગી મુને લાલચડી તારી ॥ વા-
જા ॥ છળીલા સુંદર છોગાળા, મનોહર દીસો મરમાળા, ચોરે ચીત

નેણું તણા ચાળા ॥ વાલા ૧ ॥ જોઈ જોઈ તપ્ત નથી પામી,
રહું છું ગુણ નીસદીન ગાતી; મજા તો ખુબ ઠરે છાતી ॥ વાલા ૨ ॥
કેવાતી વાત નથી કોઈને, રહી છું ચીત તનમાં પ્રોઈને, ધરના સરવે
રાખે ઠોઈને ॥ વાલા ૩ ॥ લોભાણી હું પાધ તણે છેડે, તાકું છું મળવા
વણુ તેડે; દીવાની થૈ ઠોણું કેડે ॥ વાલા ૪ ॥ વેરો કરી પાછા નવ
વળીયે, મુજબ પર અઢળક ઢળીયે; વાલા અહ્લાનંદના આવો મળીયે ॥
વાલા ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

પધારોને સેજલડી ખ્યારા, મનોહર જીવન છો મારા ॥ પધા ૧ ॥
જ્યારે તમે જાઓ છો વનમે, તારે અતી તાપ થાય તનમે; મળ્યાની
ઉમંગ ધણી મનમે ॥ પધા ૨ ॥ પરવારી છું ગાવલડી દોઈને, નેણામે
કાજળીયું ટોઈને; ખેડીછું વાટલડી જોઈને ॥ પધા. ૩ ॥ સજી છે
સેજલડી સારી, સુગંધી ટુલે સમારી; આવીને ઉભી છું ખારી ॥ પધા.
૪ ॥ સોભીતા સણુગાર સજીયા, તમે મારા અંતરમે રજીયા; કાના
આવો મેલોને કજીયા ॥ પધા. ૫ ॥ વાલાજી દુખડું વીસમીયે, જમાડું
ભાવ કરી જમીયે; અહ્લાનંદ કે આપડે રમીયે ॥ પધા. ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

વાલા આવો પુછું વાતલડી, રોને અંધ રંગ ભર રાતલડી ॥
વાલા. કસુંખી ફેંટા ફેસરીયા, તોરા સીર ટુલ તણા ધરીયા; કેના
આજ કારજ કરીયા ॥ વાલા ૧ ॥ જામા પેરી સુંદર જળ દળતા
રોહો ઓલી સધયરમે મળતા; અમથી કેમ ચાલોહો ટળતા ॥ વાલા ૨ ॥
અમ સાથે રાખો છો છેટો, રૂપાણો પેરાંને ફેંટો; ભાવે કરી ખીજને
મેટો ॥ વાલા ૩ ॥ ખીજે ધરે ખારણીયા બાંધો, જોરે કરો પ્રીત
તણો સાંધો; વારી જાઉં અમથી રયો વાંધો ॥ વાલા ૪ ॥ ઓલીનો
પુરણ વર પામી, અરં કોને અમને શી પામી, ખોલો અહ્લાનંદ
તણા સ્વામી ॥ વાલા ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૭ ॥

ચારીયાવો ગાવડલી મારી, ટકો દઉ રીત તેણો ત્યારી ॥ ચારી ૧ ॥
 મલાજો રાખું છું કેતી, અમારે હાથ નથી રેતી; તમ વીના દોવા નથી
 દેતી ॥ ચારી ૧ ॥ સાચું બોલું ખાઇ સમને. આવે છે મારવા અમને;
 ટાઢી થાય દેખીને તમને ॥ ચારી ૨ ॥ હોતે તમે પેલી હેળાવી, જાની નથી
 વાત કહું છું ચાવી; હવે નૈ પુરે વટકાવી ॥ ચારી ૩ ॥ જો અતીજ વા
 લા થાયો, બારે જાઇ દોઢ કોઠને પાસ્યો; તો ગીરધરજી ગાળું ખા
 ર્યો ॥ ચારી ૪ ॥ ઝાઝુ ખડ નીલુ ત્યાં જઈને, ચારી લાવો પાણીકું
 પાછને; વાલા બ્રહ્માનંદના સીધા થઈને ॥ ચારી ૫ ॥ ૫૬ ૮ પુરા ॥

લાગ્યો મારે નટવરથી નેડો, હવે મેંતો શીર નાંખ્યો છોડારે
 ॥ લાગ્યો ૧ ॥ કે સૌ મળીને મુજને વારી, કે અટકી મન વરતી મારી;
 કે ધણી મેં તો ધાર્યા ગીરધારીરે ॥ લાગ્યો ૧ ॥ કે સુ મતલબ મારે
 કોઈ સાથે, કે મેણું મોહનનું માથે; કે હરીવર મુને ઝાલી હાથેરે
 ॥ લાગ્યો ૨ ॥ કે મોડું વેલું સૌ જવાનું, કે તે દેખીને શું થવાનું;
 કે મેણું મારે અવીચળ માવાનુંરે ॥ લાગ્યો ૩ ॥ કે કોઈ કંઈ મુજને
 શું કરશે, કે ગજ ચડી શંકયા કુણુ કરશે; કે સ્વાન બસી બસીને મરશેરે
 ॥ લાગ્યો ૪ ॥ કે સમઝી ને મેંતો પગ ભરીયાં, કે સરવે વીશે રસ
 વીસરીયા; કે બ્રહ્માનંદનો વાલો વરીયારે ॥ લાગ્યો ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

લાગી મારે નટવરથી લગની, કે મરજદા મેલી જગનીરે; ॥ લાગી ૧ ॥
 એક ટેક અંતર ધારી, કે સગા કુટુંબ સહ વીસારી; કે મન કમ
 વરીયા મોરારીરે ॥ લાગી ૧ ॥ કે કર્યું મેં તો તન મન કુરબાણી
 કે હરી ખીના ન વડુ અન્ય વાણી; કે કાન કુંવરથી અટકાણીરે
 ॥ લાગી ૨ ॥ કે સુખ મેંતો સંસારી છોડ્યું, કે સહ સાથે સગપણ
 તોડ્યું; કે જગના જીવન સાથે જોડ્યું રે ॥ લાગી ૩ ॥ કે મેણા જગ
 કરા સૌને, કે થીર મન મતવાલી થઈને; કે ચાલી હું તો સીર કરમે

લઘનેરે ॥ લાગી ૪ ॥ કે એહી હું તો ભય જગનો ખોઈને, કે મન
નીસદીન રયું છે મોઢને; કે અહ્લાનંદના વાલાને જોઈનેરે ॥ લાગી ૫
॥ ૫ ૨ ॥

મોહી હું તો નટવરને વાને, કે કીધી વસ ડોલરીયે કાનેરે, ॥ મોહી ॥
કે ચીતડામે લાગી ચટકી, કે લોક તણી લગ્યા પટકી; કે નંદના નંદન
સાથે ચટકીરે ॥ મોહી ૧ ॥ કે જીવ જીવને શું પરણું, કે જેને
સીર ઉપર મરણું; કે સમરથનું લીધું ચરણુંરે ॥ મોહી ॥ ૨ ॥
કે ઘઘ પુરશેતમથી પ્રીતી, કે નથી હું તો લોક થકી ખીતી; કે
જગપતી વરી હું તો જગ જીતીરે, ॥ મોહી ॥ ૩ ॥ કે અચળ વાત મને
ઓળખાણી, કે થઈ મારે સુરવ દુખની હાતી, કે પ્રીતમ મુખ રા-
ખ્યું પાણીરે ॥ મોહી ॥ ૪ ॥ કે થીર થઈને અંતરમાં વરયું, કે
કાને માર મન ગમતુ કરીયું; કે અહ્લાનંદનું કારજ સરીયુંરે ॥
મોહી ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કે વરયા મેં તો રંગ ભર વાલાને, કે લટકાળા નંદલાલાનેરે
॥ વરયા ॥ કે કીધું મેં તો નીશ્ર વીચારી, કે દુરીજન થાક્યા મુને
વારી; કે ધારયા એક વર ગીરધારીરે ॥ વરયા ॥ ૧ ॥ કે જેમણે મરણુ
સુરાની લગની, કે ઉડે જેમ બાણુ બાણુ અગની; કે પેતી ન ધરે
પાછી પગનીરે ॥ વરયા ॥ ૨ ॥ કે સતી જેમ પાછી નવ ભાગે, કે
તન કેરા સુખને ટાળે; કે અગનીમે અંગ પરજળેરે વરયા ૩ ॥
કે સુરો કાયર થાય ડરી, કે સતી ધર આવે પાછી ફરી; કે માત
પીતા મે તેને ખોટ ખરીરે ॥ વરયા ૪ ॥ કે અહ્લાનંદ એમ જોયું
પેલું, કે દેખીને નવ થાવું ઘેલું; કે કામ કહણુ છે નથી સેલુંરે
॥ વરયા ૫ ॥ ૫૬ ૪ પુરા ॥

૫૬. રાગ સોળા.

મારે મેઠોલે આવો, હશીને બોલાવવારે રંગ બીના, છેલ્લા
 નંદજીના છોજી રાજ્ય ॥ ૧ ॥ પાધડલી પેચાળી બાંધી છે રૂપાળીરે, લટ
 કાળા મોતીડાવાળા છોજી ॥ ૨ ॥ કાના ગિરધારી મુરતિ તારીરે, મન
 માની છેલ્લ ગુમાની ॥ છોજી ૩ ॥ અલ્લાનંદના પ્યારા શોભો છે
 સારારે કેસરીયા રંગના બરીયા ॥ છોજી ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

નંદજીના લાલા લાગો છે વાહારે નવરંગી લેર તોરંગી પ્રજોજી
 ॥ ૧ ॥ નેણુનો નળરો મુને-અતિ પ્યારેરે, અલ્લખેલા છેલ છપીલા
 ॥ છોજી ૨ ॥ કુંજના વિહારી મુરતી તારીરે, હરી મોરી જીવનદોરી
 ॥ છોજી ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહે છે મન માફ રેછેરે; વેણુમેં મારા ને
 જામેં ॥ છોજી ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

આંખ્યું અણીયાળી માવા મરમાળીરે, કાંઈ કીધું મન માફ લીધું
 ॥ છોજી ૧ ॥ મંદિર પધારો જનમ સુધારેરે, છોગાં મેલી બળવંત
 બેલી ॥ છોજી ૨ ॥ સુંદર સોહાગી લગની લાગીરે, તમસંગે બિને રંગે
 ॥ છોજી ૩ ॥ અલ્લાનંદ ગાવે મુરતિ સોહાવેરે, રહોતાગ્ગ વ્રજના રામ
 ॥ છોજી ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

શોભે માથે તોરા આવોને ઓરારે, ધિરે ગાતા રંગના રાતા
 ॥ છોજી ૧ ॥ કોટે પરવાળાં લાગે છે રૂપાળારે, નેણુ ઘેરી લાલજી
 લેહેરી ॥ છોજી ૨ ॥ સ્યામ સલુણા નેણુમેં દુણારે, વ્રજ દાણી હું
 લોભાણી ॥ છોજી ૩ ॥ અલ્લાનંદ વાફ તનમન માફરે, તમ સાથે
 સદા મારે માથે ॥ છોજી-૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ

હેલી જોને આનંદકુમાર, સહુજો શોભંતા, ચાલે મદઝર, ગજની
ચાલ, રસિક ચિત્ત લોભંતા ॥ ૧ ॥ પ્યારી લાલ સુરંગી પાવ, અલો
કીક બાંધણી; છુટયા પેચ બુક્યા ચહુ કોરય, અધીક શોભા બની ॥૨॥
રૂડી રાજે છે નટવર રેખ, મનોહર ભાવને જોતાં; કેસર તિલક અનુપ
વધારે ભાવને ॥ ૩ ॥ ઉભા અળવ કરે અલખેલ, સખાના સંગમાં
ખેલે અહ્લાનંદનો નાથ, રાજેશ્વર રંગમાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

શોભે નટવરજીને શિશ્ય, કલંગી વાંકડી પુખરાજ; પિરોજ લાલ
મોતીડેથી ॥ ૧ ॥ તોરો કુલ તણો નવરંગ, મોલીડા ઉપર જોધને;
કાન કુંવરનું રૂપ, મારા નેણું હરે ॥ ૨ ॥ સખી આંટાદર અનુપ,
પિયાજીની ચાન્નડી; તે તો વિસરે નહીં પણ એક, જીવલડામાં જડી
॥ ૩ ॥ લટકે કુંડળ કાનુ માંચ; મોઢા મુલનાં; બાંધ્યા અહ્લાનંદના
નાથ, કે કાળુ કુલનાં ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

આંખડલી રસીલી સરોજ, રસીલા લાલની; દેખી મનડું પામે
મોહ, તિલક છત્રી બાલની ॥ ૧ ॥ નાખ્યા સુંદર દીપસમાન, અધિક
શોભી રહી; મુખ નીરખી તે સસીઅર જોત, ગગન ઝાંખી થઇ ॥૨॥
લીધી લટકાણે નંદલાલ, કે હાથ કપાણુને; એની ચટકે રંગીલી ચાલ
હરે મન પ્રાણુને ॥ ૩ ॥ કાળુ મોતીડે જડીત, કટાર કમર કસી
લીધેલો; નીરખી અહ્લાનંદ કહે જન્મ, સુદળ મારો કીધમો ॥૪॥૫૬॥૩॥

સખી કેસર બીનો કાન, હરે જોધ છાતડી; મોંઢી આંખડલીમાં
રેખ, મનોહર રાતડી ॥ ૧ ॥ બેની સાંભળતાં ગુલતાંને, થઇ એના
ગીતમાં; રસીયા વર કેરો રંગ, ચડ્યો મારા ચિતમાં ॥૨॥ સમઝાવી
મુને શામ; નેણું કેરી સાનમાં; મુને મગન કરી મસ્તાન, અમ્રતરસ

પાનમાં ॥ ૩ ॥ કાળુ રાજે છે ગાર કપાળ, સુખગ તીવ્ર ત્રાજવી;
શોભે બ્રહ્માનંદનો નાથ, રસીલો રાજવી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ધોળ.

ગોપીનાથ આવો મારે ઝોરડે; તમ સાથેરે વાધ્યો પુરણ પ્યાર
॥ નાથ ॥ ૧ ॥ મેંતો શેરી વળાવીને સજ કરી, સેરડીયેરે વેરયાં કુલ
અપાર ॥ નાથ ॥ ૨ ॥ મેંતો મોતીડે એક પુરાવીયા, પ્રેમે બાંધ્યા
તરીયાં તોરણુ દ્વાર ॥ નાથ ॥ ૩ ॥ મેંતો જુગનેથી તમને જમાડવા
ભાવે ભોજનરે કીધાં વીવીધ પ્રકાર ॥ નાથ ॥ ૪ ॥ મેંતો પલંગ બીજા
બો પ્રિતશું, વેગે સજ્યારે સોજે સજુગાર ॥ નાથ ॥ ૫ ॥ હુંતો આતુક
સરખી થૈ રહી, તમ કારણે પ્યારા પ્રાણુ આધાર ॥ નાથ ॥ ૬ ॥ મારે
તમ સંગ પુરણ પીતડી, તેણે વિષ સમરે થયો સરવે સંસાર ॥
નાથ ॥ ૭ ॥ મુક્તાનંદના શામ સુખણુ છો, હવે શું કહુંરે વારંવાર
॥ નાથ ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

ગોપીનાથ રહો મારા મોક્ષમાં, સુખદાયક રે પ્યારા શ્રી ધનશામ
॥ નાથ ॥ ૧ ॥ મેંતો તન ધન તમ અરથે કરયું, મારી પુરોરે હૈડા કેરી
હામ ॥ નાથ ॥ ૨ ॥ મેંતો શંક્યા તજીરે સંસારની, તમ સાથેરે કીધી
પુરણુ પ્રીત ॥ નાથ ॥ ૩ ॥ હુંતો હાથ જોડી હાજર રહું, તમને સેવુંરે
રસીયા રસરીત ॥ નાથ ॥ ૪ ॥ એક નીમખ ન મેળુ વેગળા, કરી
રાખુંરે મારા હૈયાનો હાર ॥ નાથ ॥ ૫ ॥ મારે તમથી વાલુ કોઈ નથી,
પુરૂષોત્તમરે પ્યારા પ્રાણુ આધાર ॥ નાથ ॥ ૬ ॥ ક્યારે મરજી લેશ લોપું
નહીં જે જે જોએરે તે તે રાખીશ તૈયાર ॥ નાથ ॥ ૭ ॥ મુક્તાનંદના
શામ છબીલડા, તમ સાથે વાધ્યો પ્રેમ અપાર ॥ નાથ ॥ ૮ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પ્યારા મુજને લાગી તારી મોહાની; રસીયા વરે તાર જોધને
 ૩૫ ॥ મુજ ૧ ॥ તારાં નેણુ અપળ ચીતને હરે, મીઠી મુખનીરે મુંણી
 વાણી અનુપ ॥ મુજ ૨ ॥ વાંકી પાધમાં તોરા ઝુકી રહ્યા, જોતા હૈડે
 ધુલડા કેરા હાર ॥ મુજ ૩ ॥ અંગો અંગમાં આબ્રણુ ધુલનાં, તેને
 નીરખીરે વાંચો વીરહે અમાર ॥ મુજ ૪ ॥ તારા મુખ પંકજને
 માવજ જોતાં નેણુરે મારાં ત્રપ્ત ન થાય ॥ મુજ ૫ ॥ તમને આણુ-
 દીઠે થાડં આંધળી, જોતાં રસીયારે હૈડે હરખ ન માય ॥ મુજ
 ૬ ॥ હુંતો પ્રેમદીવાની થૈ રહી, તેણે ભુલીરે જુડો જગ વેહેવાર ॥
 મુજ ૭ ॥ મુક્તાનંદના પ્રીતમ નહી તજું, કરી રાખીશરે મારા
 હૈડાનો હાર ॥ મુજ ૮ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારાં નેણાં દરે છે જોધને, મનગોહનરે તાર ૩૫ રસાળ ॥ નેણાં
 ૧ ॥ માથે મોર મુગટ સોહામણો, કાન કુંડળરે ગજો મોતીની માળ ॥
 નેણાં ૨ ॥ રૂઠું મંદહાર્ય મનને હરે, વાંકી બ્રકુટીરે શોભે ભાળ
 વીસાળ ॥ નેણાં ૩ ॥ તારા લોચનની છખી લાલજ, જોતાં
 રસીયારે વસ થૈ તતકાળ ॥ નેણાં ૪ ॥ કોટી પતીતને પાર ઉતારવા
 દ્રગ જોયરેરે રસીયા તાર ૩૫ ॥ નેણાં ૫ ॥ મને પ્રગટ મળ્યા તમે
 માવજ, સુખ દાયકરે કોટી ભુવનના ભુપ ॥ નેણાં ૬ ॥ માર મન તમેને
 સાથે વળગ્યું, મુને લાગ્યોરે રસીયા તારો રંગ ॥ નેણાં ૭ ॥
 મુક્તાનંદના નવજ સનેહીડા, મારા ઉરમાંરે ન સમાય ઉમંગ ॥ નેણાં
 ૮ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

પુરષોત્તમ પ્રાણુથી પ્યારારે, આવો અંતરગ્નમી; તમને નિમીષ
 ન મેલું ન્યારારે ॥ આવો ૧ ॥ તમે જીવનદોરી છે મારીરે આવો
 હું તો અખળા દાસી તમારીરે ॥ આવો ૨ ॥ મારે તમથી નથી કોઇ

પ્યારે આવોં હું તો સરવસ તમપર વાદરે ॥ આવો ૩ ॥ મેંતો
લોકની લજ્યા ટાળીરે આવોં મારે મંદીર ત્રિશજે વનમાળીરે
॥ આવો ૪ ॥ કહે મુક્તાનંદ રંગીલારે આવોં રાખું ઉરપર છેલ-
છમીલારે ॥ આવો ૫ ॥ પદ ૧ ॥

તમે નટવર શ્રી નંદલાલરે; રહેજો નયણુંની આગે; મુને વાલ-
મછો ધણું વાકારે ॥ રેજો ૧ ॥ વાકા તમચીના પળ ન રહેવાયરે
રેજોં તમને નીરખીને આનંદ થાયરે ॥ રેજો ૨ ॥ તમે દુર્લભદેવ
મોરારીરે ॥ રેજોં હુંતો વાલમ તમપર વારીરે રેજો ॥ ૩ ॥ મેંતો
આશા અસતની મેઝીરે રેજોં મેંતો તમસંગે બાંધી બેઝીરે ॥ રેજો
॥ ૪ ॥ કહે મુક્તાનંદ પીયું પ્યારારે રેજોં તમને નીમખ ન મેઝું
ન્યારારે ॥ રેજો ॥ ૫ પદ ॥ ૨ ॥

મારે તમસંગે પ્રીત બંધાણીરે. ગુણવંતા ગીરધારી; મેં તો જુ-
ગતી તમારી જાણીરે ॥ ગુણ ૧ ॥ તારે રૂપ જોધને રહું દુક્કીરે
ગુણું હુંતો લોકનો મારગ ભુક્કીરે ॥ ગુણ ૨ ॥ મારે ભગતી ઉદે
થઇ સાચીરે ગુણું હુંતો રંગ તમારે સાચીરે ॥ ગુણ ૩ ॥ મારે તમ
સરખા શીર સ્વામીરે ગુણું હુંતો પુરણ પદવી પામીરે ॥ ગુણ ૪ ॥
કહે મુક્તાનંદ રંગ લાગ્યોરે ગુણું મારે જીવાનો કંકો વાગ્યારે
॥ ગુણ ॥ ૫ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

તમે મુજપર અઢળક ઢળીયારે, પુરશોતમ પ્યારા મુને કુંજ
ભુવનમાં મળીયારે ॥ પુર ૧ ॥ મારો કશ્યા કરી કર સાચોરે પુરં
મુને મંદર અમ્રત રસ પાચારે ॥ પુર ૨ ॥ હુંતો થઇ અતીશે બઢ-
ભાગીરે પુરં મારે તમ સંગ લગની લાગીરે ॥ પુર ૩ ॥ મેંતો જાણી
અલોક્કીક રીતીરે પુરં હુંતો તમને મળીને જગ જીતીરે ॥ પુર ૪ ॥
કહે મુક્તાનંદ મોરારીરે પુરં હુંતો થઇ રહી નાથ તમારીરે ॥ પુર
॥ ૫ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

મોહનને ગમવાને ઇછો માનની, ત્યાગો સરવે જુડી વનની ટેક
જો; પતીવ્રતાનો ધર્મ અચળ કરી પ્રાણજો. હરી ચરણે રેજો અખળા
થૈ છેકજો ॥ મોહ ૧ ॥ વળી એક વાત કહું છું અધિક વિવેકની.
સાંભળ બેની તારા સુખને કાળજીજો; હરીજન સંગે રાખો પુરણ
પ્રીતડી, ત્યાગો મદમચ્છર જુડી કુળ લાજજો; ॥ મોહ ૨ ॥ સુખદાયક
તું જાણે સુંદર સ્યામરે, અતિ સુખદાયક મન પોતાનું જાણજો;
મુકતાનંદને નાથ મગન થઈ શેવજો, સમજી વિચારી ખોસો અમ્રત
વેણજો ॥ મોહ ૩ ॥ ૩ પદ ૧ ॥

સાંભળ બેની હરી રીજ્યાની રીતડી, મોહનવરને માન સંગાથે
વેરજો; સાધન સરવે માન ખગાડે પણ વિષે જેમ ભગીયું પય સા-
કરમાંહી ઝેરજો ॥સાંભળા ૧॥ દારી થૈને રેજો દિનદયાળની, નીચી ટેલ
મશે તો માને ભાગ્યજો; ભવબ્રહ્માદિકને નિશ્ચે મળતી નથી, પુરૂષોત્તમ
પાસે બેઠાની જાગ્યજો ॥સાંભા ૨॥ પ્રિય કરે પુરૂષોત્તમ સાથે નિત્ય
નથી, દાઝીસમાં દેખી કેતું સનમાનજો; મુકતાનંદનો નાથ મગન થૈ
શેવજો; તો રીઝે રશીયો સુંદરવર કાનજો ॥સાંભ ૩॥ ૫૬ ૥૨॥

કાન કુંવરની રીત્ય સુણી મનમાં ધરો, તો તમે રેશો મગન
સદા હરી સંગજો; પુરૂષોત્તમને નથી કોઈ પર પોતા તણુ પુરણ
કામ ન રાચે કેને રંગજો ॥ કાન ૧ ॥ કંઈલાનીધીમાં કામાદિક વાપે
નહિ, ઇરથા માન તણો નહી અંતર લેશજો; કડવા વેણુ કહે પો-
તાના દાસને; ઓપડસમ આપે ઉત્તમ ઉપદેશજો ॥ કાન ૨ ॥ જે
જે વચન કહે સુંદરવર સામળો, સુખ ઉપજે તેમ કરવો શુદ્ધ વિ-
ચારજો; મુકતાનંદનો નાથ સદા સુખદાઇ છે, એવું જાણી કરજો
પુરણ ખ્યારજો ॥ કાન ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સુખસાગર હરીવર સંગ સુખ માણ્યો, અતિ ઘણી મહેર કરી
છે શ્રી મહારાજને; પુરુષોત્તમ સાથે પુરણ સગપણ થયું, આપણ
તુલ નહી કોઇ બીજું આજણે ॥ સુખ ૧ ॥ રવિમંડળમાં રાતતણા
દુખ નવ નડે, પારસ પામે ધન દુરબળતા જાયણે; તેમ પ્રગટ પુર-
ષોત્તમને જેજે મળે, તેનો મહીમા ભવ બ્રહ્માદિક ગાયણે ॥ સુખ ૨ ॥
તન અભિમાન તજે પુરણ સુખ પામીએ, સામળીયા સંગ વાધે
સાચી પ્રિયણે; મુક્તાનંદ કે મરમ ઘણોછે વાતમાં, જાણી લેજો અતિ
હિતમ રસરીતજો ॥ સુખ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬. રાગ ગરબી.

છોગાળા રણુછોડની શોભા, જોઇ મોયું મન મારરે, ॥ છો. ॥
શાંમને સંગે રાચી હુંતો રંગે, બીજું થયું મન મારરે. ॥ છો. ૧ ॥
તન ધન પ્રાણ પ્રભુ પરવાર, હીમત કે દીન હારરે. ॥ છો. ૨ ॥
લોકની લાજે ને કુળ બ્રજદે, ધડક ન મનમાં ધારરે, ॥ છો. ૩ ॥
મુક્તાનંદનો નાથ રંગીણો, પ્રીતમ પત્ર ન વીસારે ॥ છો. ॥
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રંગીલા રણુછોડશું મારે, પુરણ પ્રીત બંધાણીરે ॥ રંગી ॥
વાકાની વાત સુણી મન માન્યું, ગમતી નથી અન્ય વાણીરે ॥ રં-
ગી. ૨ ॥ જે ૫૬ સેવે સદા સત્યભામા, તે ચરણે લપટાણીરે. ॥
રંગી. ૩ ॥ મુક્તાનંદના નાથને નીરખી, લાવણ્યમાં લોભાણીરે. ॥
॥ રંગી, ॥ ૪ ॥ ૫૬. ૨ ॥

આવેરે અલખેલા વાલા, સુંદર વર સુખકારીરે. ॥ આ. ॥ મારે
મંદીરીયે રહો રંગ બીના, ગુણસાગર ઝૂગીરધારીરે. ॥ આ. ૧ ॥

રસીયા તમારું રટણ કરું છું, કુતડે સેજ સમારીરે ॥ આ. ॥ ૨ ॥
તમ અરથે મરમાળારે મોહન, લોકની લાજ વીસારીરે ॥ આ. ॥ ૩ ॥
મુકતાનંદના નાથ હું તમપર, વાલમજી જાઉં વારીરે ॥ આ. ॥ ૪ ॥
॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

શામળીયા રંગ છેલ છમીલા, મારે મંદીરીયે આવો ॥ શા. ॥

મોહન વર મારે ધરે આવી, તનના તાપ યુગ્મવોરે ॥ શા. ॥ ૧ ॥

મુજપર મેર કરી મન મોહન, કંઈપૂના ધન વરસાવોરે ॥ શા. ॥ ૨ ॥

રસની રીતમાં કાન કોડીલા, જાણુ પ્રવીણ કહાવોરે ॥ શા. ૩ ॥

મુકતાનંદના વાલમ મુજને, લાલન લાડ લડાવોરે ॥ શા. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

તમે મીઠું બોલીને મન લીધુંરે, મીઠડા બોલાજી; કાઠ. કામણુ

મુજને કીધુંરે ॥ મીઠ. ૧ ॥ સુણી મુખની મીઠી વાણીરે ॥ મીઠ. ॥

કરું તન મન ધન કુર્યાનીરે ॥ મીઠ. ૨ ॥ તારું રૂપ અલોકીક

જોયુંરે ॥ મીઠ. ॥ જોઈ મનડું મારું મોયુંરે ॥ મીઠ. ૩ ॥ મેંતો

સેજડી બીજાજી તમ સાડુંરે ॥ મીઠ. ॥ આવો કોઈ નથી કેનાડુંરે

॥ મીઠ. ૪ ॥ શીઘ્ર ડરતા ડરતા આવોરે ॥ મીઠ. ॥ મારા મંદીરી-

યામે માણોરે ॥ મીઠ. ૫ ॥ સરવે વશ કીધી વ્રજ નારીરે ॥ મીઠ. ॥

જામ મુકતાનંદ બલહારીરે ॥ મીઠ. ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મુને રસ બસ કીધી રસ રંગેરે, રસીયા રંગીલા મારું ચીતડુ

ડોલે તમ સંગેરે. ॥ રસી. ૧ ॥ હુંતો ધરનો ધંધો બુલીરે ॥ રસી. ॥

જોઈ ફરંછું નીચડીન કુલીરે ॥ રસી. ૨ ॥ હવે બેઠું આવી મારે

બાનુંરે ॥ રસી. ॥ હવે કેમ કરી રાખું જાનુંરે ॥ રસી. ૩ ॥ મેંતો

મેણું તમારું લીધું માથેરે ॥ રસી. ॥ એક સગપણ કીધું તમ સાથેરે

૥ રસી. ૪ ॥ મારે તમથી જોયે સાજુરે ॥ રસી. ॥ ક્યાને લોકડીયાથી

લાજુરે ॥ રસી. ૫ ॥ વળી હસી હસી વાલ વધારોરે ॥ રસી. ૬ ॥

મુકતાનંદનો જનમ સુધારોરે ॥ રસી. ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મેંતો કોડે કોડે પ્રીતડી કીધીરે, કાનવર કોડીલા મારી યુડતી
 બાંહી બ્રહ્મી લીધીરે ॥ કાન. ૧ ॥ આવી કોડે કોડે જોવો મુજ સા-
 મુરે ॥ કાન. ॥ ૨ ૨ ૨ પુરો મારા હૈડાની સામુરે ॥ કાન. ૨ ॥ વાલા
 દરશન નીતનીત દેજોરે ॥ કાન. ॥ કોડે કોડે આવીને કાંઈ કેળ્યોરે
 ॥ કાન. ૩ ॥ કોડે કોડે કરો આવી આલુરે ॥ કાન. ॥ તારા ભુધર લટકા
 બાણુરે ॥ કાન. ૪ ॥ કોડે કોડે પેરોને હાર કોટેરે ॥ કાન. ॥ ચીત
 ચોરે નયનની ચોટેરે ॥ કાન. ૫ ॥ કોડે કોડે ખેલોને કાલુ કાલુરે
 ॥ કાન. ॥ લાગે મુકતાનંદનો વાલુરે ॥ કાન. ૬ ॥ ૫૬ ૩ ॥

હુંસે હુંસે આવી હેરણા હેરોરે. હરીવર હુંસીલા; માથે તોરા
 ધાલી ધ્રુવડાં કેરોરે ॥ હરી. ૧ ॥ હુંસે હુંસે લેધ મોરલી હાથે ॥
 હરી. ॥ ૩ ૩ શોભો છો ગોપીજન સાથેરે ॥ હરી. ॥ ૨ ॥ હુંસે હુંસે
 મધુરે સ્વરે ગાતારે ॥ હરી. ॥ આવો વાલમ મોરલી વાલારે ॥ હરી. ॥
 ૩ ॥ હુંસે હુંસે કરોછો આવી હાંસીરે ॥ હરી. ॥ તેણે વશ કાધા વ્રજ
 વાસીરે ॥ હરી. ॥ ૪ ॥ હુંસે હુંસે કરો છો આવી હેલુરે ॥ હરી. ॥
 કીધું ગોકુળ સરવે ઘેલુરે ॥ હરી ॥ ૫ ॥ હુંસે હુંસે ચાલો છો તમે
 જોતારે ॥ હરી. ॥ મુકતાનંદનું મનહું મોતારે ॥ હરી. ॥ ૫ ૬ ૪ ॥ પુરા.

૫૬. રાગ ધોળ.

સરવે સખી જીવન જોવાને ચાલોરે, શેરડીઉંમાં આવે લટકતો
 લાલોરે ॥ ૧ ॥ એની શોભા મુખે વ્રણુવી ન જાયરે, જોને નીગમ નેતી
 નેતી કરી ગાયરે ॥ ૨ ॥ રોજો ઘોડે રાજેશ્વર ખીરાજોરે, છખી જોધ
 કોટીક કંદ્રપ લાજોરે ॥ ૩ ॥ મળ્યા આવે મહા મુનીના વંદે તેમાં

શોમે તારે વીંટયો જેમ ચંદ્રે ॥૪॥ શુક સનકાદીક ઉત્તમ જશ
ગાવેરે, નૃત કરે નારદ વેણુ વળવેરે ॥૫॥ નીજ સખા ચમર કરે
લઘ હાથરે, આ જો આવ્યા ભોમાનંદના નાથરે ॥૬॥ પદ. ૧॥

જુવો છાપી શામ સુંદરવર ફેરીરે, હીરની નાડી સંચડલી સોને-
રીરે ॥૧॥ જરકશી જમો બુદ્ધાદારરે, કસીયો કમર સોનેરી કટારરે
॥૨॥ શીર પાધ પેચાળી નવરંગીરે, કાને ગુહ ગુલાબી માથે કલંગીરે
॥૩॥ ગજરા તોરા ગળે ગુલાબના હારરે, આવી ઉંપર ભમર કરે
ગુંજરરે ॥૪॥ પોંચી કડાં બાંધે બાજુબંધરે, નંગ જડ્યાં કુંડળ
મોતીનાં વંદરે ॥૫॥ વેશે જુવો વરણાગીઓ વનમાળીરે, શીતળ થે
ભોમાનંદ કે બાળીરે ॥ ૧૬ ૨॥

મુરતી ચંચળ જુવો ચટકંતી ચાત્રરે, નેત્ર છડી કરમાં કુમકી-
આળી લાલરે ॥૧॥ મંદહાસ ચપળ નેણાં ચિત્ત ચોરેરે, કરના લટકા
કરી કાળજડાંને ફારેરે ॥૨॥ મીઠા બોલો ઘેરે રાગે ગાયરે, અધર ધરી
મોરલી મનોહર વાયરે ॥૩॥ ઝળકે બાલ વીશાળ શોભાનું ધામરે,
નાશીકા અણીયાળી ભમર અતી સ્યામરે ॥૪॥ અધર લાલ માંહી મધુરી
હાસરે, દંતપંક્તી કરે અતી પ્રકાશરે ॥૫॥ જમણે ગાલે દીપકડી
રૂપાળીરે, તાપ ટળ્યા ભોમાનંદ કે બાળીરે ॥૬॥ પદ ૩॥

ઘેર ચાલી આવ્યા ગૌલોક વાસીરે, જેને કહે છે અક્ષરાતીત
અવીનાશીરે ॥૧॥ જુવો જુવો મોહ નીંદ્રામાંથી જાગીરે, વળી એને
થયો અખંડ સોહાગીરે ॥૨॥ જેતાં વાટય આવી મારે જનરે, પોતે
વર પુરષોત્તમ ભગવાનરે ॥૩॥ શુક સનકાદીક ધરે જેનું ધ્યાનરે,
મારાં લોચન કરે તે મુખનું પાનરે ॥૪॥ એની સરવે દેખી અલોકીક
રીતરે, ચોંટયું માંડું સુંદર વરમાં ચીતરે ॥૫॥ હાથેવાળો હરી સંગાથે
હીધોરે, ભોમાનંદ કે જન્મ સફળ કરી લીધોરે ॥૬॥ પદ ૪॥

રાગ ધોળ.

જીવેા સખી સુંદર ધરમ કુમારે, હરીવર અક્ષરપર કીરતારે
 ॥૧॥ એ છે અવતારતણા અવતારીરે, ગુણ શીળરૂપ તેજ અતી
 ભારીરે ॥૨॥ જેને વેદ નારદ શેશાદીક ગાવેરે, જેના યશ શોભાદી
 પાર ન પાવેરે ॥૩॥ જેને ગામ્ર સંભારી સુખ બહુ થાયરે, કશ્ચાનંદ
 કહે અક્ષરધામ પમાયરે ॥૪॥ પદ ॥૧॥

જેથી ધ્રુજે પવનપત્રીની અહીંદ્રે, જેથી ધ્રુજે ધશ સુરેશ મુની-
 દ્રે ॥૧॥ જેથી કંપે માયા પુરૂષ શશી સુરે, જેથી કંપે કાળ કરાળ
 હજુરે ॥૨॥ એ છે અગણીત ભુવનના ઈશરે, જન નર સુર નમાવે
 શીશરે ॥૩॥ જેની આજ્ઞાએ અધર રહે પાથરે, એવા હરી કશ્ચાનંદના
 નાથરે ॥૪॥ પદ ॥૨॥

નીરાધાર તારાનું મંડળ જેહરે, જેને ભયે રહે છે નીરંતર તેહરે
 ॥૧॥ સીંધુ પાર વીનાનો નીર ગંભીરે, તેની મરજદા ન લોપે
 ધીરે ॥૨॥ કાળ માયા પુરૂષ આદી સરવેરે, જેથી પામે ગુણ ઐશ્વર્ય
 ગરવરે ॥૩॥ એવા હરી નરતન ધરીને આવ્યારે, કશ્ચાનંદ કે અક્ષરાદીક
 સંગ ભાવ્યારે ॥૪॥ પદ ॥૩॥

ભુતજમાં થાપ્યો સનાતન ધરમરે, ઉથાપ્યો છે બંધનકારી અધ-
 રમરે ॥૧॥ અગણીત જનને કરાવી સમાધીરે, બ્રહ્મરૂપ કીધા છે ટાળી
 ઊંપાધીરે ॥૨॥ તેમાં સરવે પોતાનાં ધામ દેખાડે, શુભ ગુણ ઇશ્વર્ય
 જનને પમાડેરે ॥૩॥ શ્રુત્યા મતવાદી ગુરૂને બહુનામીરે, એવા વાલોદ
 કશ્ચાનંદના સ્વામીરે ॥૪॥ પદ ॥૪॥

પદ. રાગ ગરબી.

વંદુ સહજનંદ રસરૂપ તે રાગનાં ॥ આવો મારે મંદીર સહ-
 જનંદ, મનોહર શ્રીહરીરે લોલ; વાલા તારી મુરતી પરમ અનુપ, જોઉં

નેણું ભરીરે લોલ ॥૧॥ વાલા તારા અરણ્ય ચરણ દુખ હરણ, ચીન્હ
શોભા ધણીરે લોલ; કોમળ અંગુળી ક્ષત્રીત રંગાળ હાર્ય નખ મણી
તણીરે લોલ ॥૨॥ પાવન પાની ધુટી ગોળ, કર ખડુ શોભતારે લોલ;
જંઘા જનું સાયળ સાર, કે જન મન લોભતારે લોલ ॥૩॥ અગપતી
માન હરણ કટીલંક, નીરખવા લાગે છેરે લોલ; કશ્માનંદ જે ચીતરે
એહ, તેના ખડુ ભાગ્યછેરે લોલ ॥૪॥ ૫૬ ॥૧॥

શીતળ પીપળ પાન સમાન, ઉદર ચીતને હરેરે લોલ; ત્રીવળી
નાભી ગોળ ગંભીર, જોધ નેણા ઠરેરે લોલ ॥૧॥ છાતી ઉપડતી ચીન
ચોર વીશાળ અનુપછેરે લોલ; શ્રીવત્સ અરધ ચંદ્ર શુભ ચીન્હ, અતી
સુખ રૂપછેરે લોલ ॥૨॥ શોક કંચન મોતી હાર, નીરખી મન લોભ-
તારે લોલ; જાણે ગગનમંડળ માય, તારાને વીજળી શોભતારે લોલ
॥૩॥ રાજે ઉરપર પરમ ઉદાર, કે વીનગુણ હારછેરે લોલ; કશ્માનંદ
કહે જોધ લાજે શેષ, કે ભુજ અતી સારછેરે લોલ ॥૪॥ ૫૬ ॥૨॥

જાણે કુલ્યાં ગુલામના ફુલ, હથેળી લાલછેરે લોલ, અંગુળી
ચોળાકળી નખ ચંદ્ર, કાંતી વીશાળ છેરે લોલ ॥૧॥ વાલા તારા અધર
ખીખ ફળ તુલ્ય, રહે જન જોધનેરે લોલ; ભાળી કુંદકળી સમ દંત,
રહું મન મોહીનેરે લોલ ॥૨॥ વાલા રૂડા ખંભા શંખ સમ, કંઠ
ચીત્રક શોભા ધણીરે લોલ; પ્યારા તારા ગાલમાં તીલ એક શામ,
જાણે ઝળકે મણીરે લોલ ॥૩॥ વાર કમળ કોટી રૂડું રાજે, વદન
છળી ઉપરેરે લોલ; કશ્માનંદ કહે પ્રેમ સહીત, મુની જેનું ધ્યાન
ધરેરે લોલ ॥૪॥ ૫૬ ॥૩॥

કામલુગારા કરણા હેત, સુધારસના ભરયારે લોલ; કમળ સરીખાં
ચંચળ નેણુ, જોધ નેણું ઠરયારે લોલ ॥૧॥ વાલા તારી નાશી-

કા તલકનું ફળ, કે કીર સમાનછેરે લોલ; લોભન કાન સમાન, કે
કાંતી નાધાનછેરે લોલ ॥૨૦॥ લોભે નેણુ કમળ પરલુહ, ભમર આધીન
છેરે લોલ; જોને જોવા થાય આતુર, કે મન અતી દીનછેરે લોલ
॥૩૦॥ ભાળે તેસર આડ બનાવ, કુમકુમ ચંદ્ર ગોળછેરે લોલ; કશ્મા-
નંદ કહે તેને જોઇ, કે મન રંગ ચોળછેરે લોલ ॥૪૦॥ પદ ॥૪૦॥

રાગ ગરબી.

વંદુ સહજનંદ રસ રૂપ અનુપમ સાનેરે લોલ, જોને ભજતાં
છૂટે ફંદ કરે ભવપારનંદે લોલ ॥૧॥ સમરં પ્રગટ રૂપ સુખ ધામ
અનુપમ નામનેરે લોલ, જોને ભવ બ્રહ્માદીક દેવ ભજે તજ કામનેરે
લોલ ॥૨॥ જે હરી અક્ષર બ્રહ્મ આધાર પાર કોઇ નવ લહેરે લોલ,
શેષ સદ્ગુણ મુખ ગાય નીગમ નેતી કહેરે લોલ ॥૩॥ જોને પ્રણવું
સુંદર રૂપ અનુપ જુગલ ચરણે નમારે લોલ, નખ શીખ પ્રેમ
સખીના નાથ રહેા ઉરમાં રમીરે લોલ ॥૪॥ પદ ॥૧॥

આવો મારા મોહન મીઠડા લાલ કે જોઉં તારી મુરતીરે લોલ,
જેતન કરી રાખું રસીયા રાજ વીસાઈ નહીં ઉરથીરે લોલ ॥૧॥ મન
માઈ મોહુ મોહનલાલ પાંચડલીની બાલ્યમારે લોલ ॥૨॥ વાલા તોઈ
ઝળકે સંદર બાલ તીલક રૂડાં કર્યારે લોલ, વાલા તારા વામ કર-
ણમાં તીલ તેણે મનડાં હર્યારે લોલ ॥૩॥ વાલા તારી બ્રકુટીને બાણે
શ્યામ કાળજ મારાં કોરીયારે લોલ, નેણે તારે પ્રેમ સખીના નાથ કે
ચીત મારાં ચોરીયારે લોલ ॥૪॥ પદ ॥૨॥

વાલા મુને વશ કીધી મંજરાજ, વાલમ તારા વાલમારે લોલ,

મન માફ તલપે જોવા કાળ ટિપ્પકડી છે ગાલમારે લોલ ॥ ૧ ॥
વાલા તારિ નાસિકા નમણી નાથ અધરખિંચ લાલ છેરે લોલ, છેલા
મારા પ્રાણુ કર કુરખાંન જોયા જોવી ચાલછેરે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા
તારા દત દાડમનાં ખીજ ચતુરાધ ચાવતારે લોલ, ॥ વાલામારા પ્રાણુ
હરોછો નાથ મીઠું મીઠું ગાવતારે લોલ ॥ ૩ ॥ વાલા મારા પ્રાણુ
હરાણું ચિત ખીજું હવે નવ ગમેરે લોલ, મન માફ પ્રેમ સખિના
નાથ કે તમ કેડે બમેરે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

રશીયા જોધ રૂપાળી ક્રોટ રૂડી રેખાવળીરે લોલ, વાલા માફ મ
નડુ મળવા ચાય કે જાય ચિતડું ચળીરે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા તારી
જમણી ભુમને પાસ રૂડા તીલ ચાર છેરે લોલ, વાલા તારા કંઠ
વચે તીલ એક અનુપમ સાર છેરે લોલ, ॥ ૨ ॥ વાલા તારા ઉરમાં
વિન ગુણહાર જોધ નેણું ઠરેરે લોલ, વાલા તે તો જાણે પ્રેમિ જન
જોધ નિત ધ્યાન ધરેરે લોલ ॥ ૩ ॥ રસીયા જોધ તમારૂં રૂપ
રસિક જન ઘેજડારે લોલ, આવો વાલા પ્રેમ સખિના નાથ સુંદર
વર છેલડારે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

વાલા તારિ ભુજ ભુગલ જગદિશ જોધને જઈ વાણેરે લોલ
કરના લટકા કરતા લાલ આવોને મારે બારણેરે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા
તારી આંગળીયુની રેખા નખ મણિ જોધનેરે લોલ, વાલા મારા
ચિતામાં રાખું ચોરી કહું નહિ કોધનેરે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા તારા
ઉરમાં અનુપમ છાપ જોવાને જીવ આકળોરે લોલ, વાલા મારા હઠડે
હરખ ન માય જાણું જે હમણું મળોરે લોલ, ॥ ૩ ॥ વાલા તારૂં
ઉદર અસિ રસરૂપ શિતળ સદા નાથજીરે લોલ, આવો આરા પ્રેમ
સખીના પ્રાણુ મળું ભરી બાથજીરે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

વાક્ષા તારી મુર્તિ અતિ રસરૂપ રસિક જોધને જીવેરે લોલ, વા
લા એ રસના ચાખણુકાર છાશ તે નવ પિયેરે લોલ ॥ ૧ ॥ વાક્ષા
મારે સુખ સંપત તમે શ્યામ મોહન મન ભાવતારે લોલ, આવો મારે
મંદીર જીવન પ્રાણ હસીને જોક્ષાવતારે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા તાર
રૂપ અનુપમ ગૌર મુર્તિ મનમાં ગમેરે લોલ, વાક્ષા તાર જોખન
જોવા કાજ કે ચિત ચરણે નમેરે લોલ ॥ ૩ ॥ આવો મારા રશિ-
યા રાજીવ નેણુ મરમ કરી જોક્ષતોરે લોલ, આવો વાક્ષા પ્રેમસખિના
શેણુ મંદિરમારે ડોલતારે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

વાક્ષા તાર રૂપ અનુપમ નાથ ઉદર શોભા ધણીરે લોલ, ત્રિવેણી
જેવું સુંદર છેલ આવોને એરા અમ ભણીરે લોલ ॥ ૧ ॥ વાલા
તારી નાભિ નૌતમ રૂપ ઉડી અતિ ગોળછેરે લોલ કટલિંક જોધને
જાદવરાય કે મન રંગચોગછેરે લોલ ॥ ૨ ॥ વાલા તારી જંધા જી
મજની શોભા મનમાં જોઈ રહુરે લોલ. વાક્ષા નિત નિરખું પિંડિને
પાનિ કોઢને નવ કહુરે લોલ, ॥૩॥ વાક્ષા તારા ચરણકમળાનું
ધ્યાન ધરું અતિ હેતમારે લોલ, આવો વાક્ષા પ્રેમ સખિના નાથ
રાખું મારા ચિતમારે લોલ ॥૪॥ ૫૬ ૭ ॥

વાક્ષા તારા જીગત ચરણ રસરૂપ વખાણું, વાલમારે લોલ, વાક્ષા
અતિ કોમળ અરણુ રસાળ ચેરે ચિત ચાક્ષમારે લોલ ॥ ૧ ॥ વા-
લા તારે જમણે અગુડે તિલક કે નખમાં ચિન્હ છેરે લોલ, વાલ
છેલી આંગળીએ તિલ એક જોવા મન દિન છે રે લોલ ॥૨॥ વાલા
તારા નખની અરણુતા જોધને શશિ કળા ક્ષીણુ છેરે લોલ, વાલા
રસ ચેર ચકોર જે ભડત જોવાને પ્રવિણુછેરે લોલ, ॥૩॥ વાક્ષા
તારી ઉર્ધ્વરેખામાં ચિત રહ્યો કરી વાસનેર લોલ, માગે પ્રેમ સખિ
કર જોડી, દેજો દાન દાસનેરે લોલ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૮ ॥

રાગ ગરબી.

સજની પુછોને નંદજીનો લાલ, કે કેમ ચંચળ થયારે લોલ; કી
ધો કીધો નટવર વેસ, કે કેમ તોડી દ્યારે લોલ ॥૧॥ સજની શું
છે આ રાતે કામ, કે નંદકુમારનેરે લોલ; શણુગાર્યા રૂડા તોરંગ
થયા અસવારનેરે લોલ ॥ ૨ ॥ સાથે નૈ લઇ જાયે વ્રજનાથ, તો
ક્યારે આવશેરે લોલ; સજની અધરામ્રત વ્રજનાથ, હવે ક્યારે પાવ-
શેરે લોલ ॥ ૩ ॥ મળશે મન ગમતી કોઈ નાર, કે જાસે વીસ-
રીરે લોલ; સજની મેલીને ચાહ્યા નાથ, ક્યારે મળશે હરીરે લોલ
॥૪॥ સજની જગથી તોડી પ્રીત, કમળ મુખ જોવતીરે લોલ; મેલી
પ્રેમ સખીને નાથ રહીકુંસર્વે રોવતીરે લોલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ન ઘટે તમને પ્રાણુજીવન કે ચાહ્યા મેલીનેરે લોલ; દુઃખને દ-
રીયે મારા નાથ કે નાંખ્યાં ઠેલીનેરે લોલ ॥ ૧ ॥ રસીયા કરવી નો-
તી પ્રીત, કે પેલી નાથજીરે લોલ; રસીયા અમ્રત પાછ ઉછેર્યો, મા-
ર્યા એક સાથજીરે લોલ ॥ ૨ ॥ રસીયા સર્વથી તોડો સ્નેહ, કે એક
તમને વરીરે લોલ; વ્રજ વીનતા જીવન નાથ, તમે સારી કરીરે લોલ
॥૩॥ રસીયા માર્યા રીસના બાણુ, કે ઠાર્યા કેમ ઠરેરે લોલ; તમ
વીના પ્રેમ સખીના નાથ, કે એવી કુણુ કરેરે લોલ ॥૪॥ ૫૬ ૨ ॥

ઓધવ કેળે એક સંદેશો; કે વ્રજના નાથનેરે લોલ; મા વી-
સારજો પ્રાણુજીવન, કે ગોપી સાથનેરે લોલ ॥ ૧ ॥ રસીયા કરજો
અમારી સહાય, કે અતી અખળા તણીરે લોલ; વારે ચડજો દીનાનાથ,
કે હદ થઇ છે ઘણીરે લોલ ॥ ૨ ॥ થઇછે તમ વિના વ્રજના નાથ,
કે સરવે ઘેલડીરે લોલ; તે સંભારીને સુદર શામ રડે છે સાહેલડીરે

લોલ ॥ ૩ ॥ રશીયા આંખે આંસુની ધાર, કે જુલી કામનેરે લોલ;
વાલા કોકીલ ઉંચે સ્વર. જ્યુ પોકારે શામનેરે લોલ ૪ રશીયા
આવો પ્રાણજીવન, કે વાલો વાનને લોલ; આવો પ્રેમ સખીના નાથ,
કે દરસન દાનનેરે લોલ ॥ ૫ ૫૬ ૩ ॥

રસીયા નીતનીત કરતિ આર, ચાંદલીયો લાલનોરે લોલ; ને ધણું
ખટકે છે મારા નાથ, કે તિર જેમ ભાલનોરે લોલ ॥ બેસતા મોહન
આવી બાર, કે નાંખી આકળોરે લોલ; તે સંભારી ને સુંદરશામ, કે
ચાયછે મન આકળોરે લોલ ॥ ૨ ॥ રસીયા. જમતા કરતા બેલ,
કે બહુ હાંસી કરેરે લોલ; તે લટકાપર પ્રાણજીવન, કે હું જાઉં
મરીરે લોલ ॥૩॥ રસીયા બોલી મધુરા વેણુ નાથ, કે કરતા વાતડીરે
લોલ; તે સંભારીને મારા નાથ, કે ભરાઈ આવે છાતડીરે લોલ ॥૪॥
રસીયા કુલડે સંભારીને સેજ, ઢાળી છે મેંતો ખાટડી લોલ; આવો
પ્રેમ સખીનો નાથ, કે જોડેછું તમારી વાટડીરે લોલ ॥૫॥ ૫૬ ॥૬॥
આવો આવોને સુંદરશામ, જીવન મારે ડોલતારે લોલ; હસતા
હસતા સુંદર વેણુ, કમળ મુખ બોલતારે લોલ ॥૭॥ ચીતડે ચોટી
સુંદરશામ, ચપળતા નેણુનીરે લોલ મન મારું મોહ્યું મોહનલાલ,
મધુરતા વેણુનીરે લોલ ॥૨॥ રસીયા લાગ્યો મુજને રંગ, ચટકતી ચા-
લનોરે લોલ; જેતાં તમ ન થાય મારાં નેણુ, કે ચંદ્રમા ભાલનોરે
લોલ ॥૩॥ રસીયાજી ઝાલ્યો છે મારો હાથ, રખે હવે છોડતારે લોલ;
વાલા રેજો મન મારે પાસ, આજસ અંગે મોડતારે લોલ ॥૪॥
વાલા જતા વળતા શામ, શેગીયે મારે નીસરોરે લોલ; રસીયા પ્રેમ
સખીના નાથ, મુને માં વીસરોરે લોલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

અલબેલા આવો મારે ઘેર, કે જાઉં તારે વારંજોરે લોલ, પેરાવું
ચંપાના હાર, કે લાવી છું તમ કારજોરે લોલ ॥૧॥ રસીયા બાંધી

રૂપાળી પાધ, આંટા લેજો બેવડોરે લોલ; આરા આવેને સુંદર હેલ,
કે ખોસું કેવડોરે લોલ ॥ ૨ ॥ લટકા આવો મારી શેરીયે પોતાના
શોખમારે લોલ; પ્રાણુજીવન જોવાને કાજો, બેશીસ હુંતો ગોખમારે
લોલ ॥ ૩ ॥ આવી બેસો મારે બાર, કરો રૂડી વાતડીરે લોલ; રસીયા
જોઈ તમારું રૂપ ઠરે છે મારી જાતડીરે લોલ ॥ ૪ ॥ લાલચ લાગી
છે અલબેલ. મોહી છું તારા વેણુમારે લોલ; આવો પ્રેમ સખીના
પ્રાણુ, રાખું મારા નેણુમારે લોલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

સજની એક દીવસ જળ બરવા, જમુના હું ગદતીરે લોલ; સામા
મળીયા નંદજીના લાલ, કે જોઈ મોહી રહીરે લોલ ॥ ૧ ॥ જો દાડેથી
સુંદર શામ, મારી દ્રષ્ટે પડ્યારે લોલ; લખીને રાખ્યા રૂડીયા માંય, કે
ચીત આવી ચડ્યારે લોલ ॥ ૨ ॥ લાગાં લાગાં ચંચળ નેણુ હવે કેમ
વીસરેરે લોલ, લટકો કરતા પેડા લાલ, હવે કેમ નીશરેરે લોલ ॥ ૩ ॥
સજની ચૈદ ભુવનમાં એક, એની મારે આશછેરે લોલ; હવે મારે
મન કમ વચને નાથ, ચરણુમાં વાસછેરે લોલ ॥ ૪ ॥ કાંધી કાંધી મુ-
જ પર મેર, કે આજ અઢળક ઢળ્યારે લોલ; મળીયા પ્રેમ સખીનો
નાથ, કે આડા આંક વળ્યારે લોલ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ॥ ૬ ॥

સજની મનડે વાળી ગાંઠ, તે છોડું કેમ કરીરે લોલ; ટાળી ન
ટળે કરમની રેખ, કે તેમ મારે હરીરે લોલ ॥ ૧ ॥ મનકમ વચને
ઝાલી હાથ, હાલરે જેમ લાકડીરે લોલ; તેમજ પ્રાણુ સંગાથે લીધા,
કે મનમોહન જડીરે લોલ ॥ ૨ ॥ તેલ પલાળીને વાળી જેમ ગાંઠ, કે
રૂડી હીરનીરે લોલ; સજની એમ પડી મારે આંટી કે મોહન આ હીર
નીરે લોલ ॥ ૩ ॥ જોતાં લોચન ત્રસ ન થાય, કે એવી ટેવ પડીરે
લોલ; સજની પ્રાણુજીવન જોયા વીના, કે આત્મે નહીં એક ધડીરે

લોલ ॥૪॥ રસીયા સાથે લાગી પ્રીત, કે દુખ સરવે ટળ્યારે લોલ; સજની
પ્રેમ સખીનો નાથ, કે આજ અઢળક ઢળ્યારે લોલ ॥૫॥ ૫૬ ॥૮॥

રાગ ગરબી.

સજની શ્રીજી મુજને સાંભરીયારે, હઘડે હરખ રહો ઉભરાય
સજ ૦ નેણે આંસુની ધારા વહેરે, વીરહે મનકુ વ્યાકુળ થાય ॥સજ ૦
॥૧॥ સુંદર મુરતી શ્રી મહાગજનીરે, સુંદર અમ્રત સરખાં વેણુ ॥
સજ ૦ ॥૨॥ શી કહું શોભા અંગો અંગતણીરે. નીરખી લાજે કોટીક
કામ ॥ સજ ॥૩॥ હસતા હસતા હેત વધારતારે, એવા સુખનીધી
શ્રી ધનશામ ॥ સજ ॥૪॥ સદા સ્વેતાંબર શ્રીજી ધારતારે, અંબર
જરકસીયા કોઇ વાર ॥ સજ ॥૫॥ ગુચ્છ કલંગી તોરા ખોસતારે,
ગજરા બાજુ ગુલાખી હાર ॥ સજ ॥૬॥ એ છખી જોવા તલખે
આંખડીરે, મધુરાં વચન સાંભળવા કાન ॥ સજ ॥૭॥ એ હરી મળ-
વાને હૈકુ તપેરે, પ્રેમાનંદના જીવન પ્રાણુ ॥ સજ ॥૮॥ ૫૬ ॥૧॥

મનકું મુરતીમાં વળગી રહુંરે, ચીતવન કરવા ચીત આતુર મન ૦
તરણુ મનોહર મુરતી નાથનીરે, રાજીવ લોચન જોખન પુર ॥મન ॥૧॥
સોજે ચીન્હ સહીત અતિ સભતારે, સુંદર ચરણકમળની જોડ ॥મન ॥
૨॥ હળવી રહીને હેતે આંપતીરે, ક્યારે હવે પુરશે મનના કોડ ॥
મન ॥૩॥ પીડી જનું નીત્યે નીરખતીરે, રૂડા સાથળ ચીન સહિત
॥મન ॥૪॥ શામકટી જોઇ જાદવરાયનીરે, નીત નીત નૌતમ ઉપજે
પ્રીત ॥ મન ॥૫॥ ઉંડી નાભીકમળ સરીખડીરે, ત્રીવળી નીરખી ઉ-
દરમાંય ॥ મન ॥૬॥ છાતી ઉપડતી અતિઓપતીરે, હવે ક્યારે ભુજ
ઘ્રહી બાથ ભરાય ॥ મન ॥૭॥ મુખની શોભા જોઇ માહારાજનીરે

સાજે પંકજ પુરણ ચંદ ॥ મન ॥ ૮ ॥ નાશા નેત્ર જુજ જોઈ બાલ
નેરે, જાય બલહારી પ્રેમાનંદ ॥ મન ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

સજની નીમખ ન વીસરે નાથજીરે, નીત નવા તરણપણના ખેલ
સજ ॥ આ ઓસરિયે આવી બેસતારે, આ ઢોલીડે નટવર હેલ ॥
સજ ॥ ૧ ॥ આ તકિયો તે વાંસે મેલતારે, આ માળા ફેરવતા શામ
સજ ॥ ૨ ॥ ગાતા ગોયડીના સાથમારે, ઘેરે સાદે પુરણકામ ॥ સજ ॥ ૩ ॥
આ મોજડીયું વાલો પેરતારે, આ છડી લેતા કર વરમાંય ॥ સજ ॥ ૪ ॥
આ પાદુકા પેરી આવતારે, મારે મંદીરે મુનીના રાય ॥ સજ ॥ ૫ ॥
આ ફળીયામાં ઘોડી ફેરવતારે, માણુકી મતવાલી મહારાજ ॥ સજ ॥ ૬ ॥
સંતની સભા કરી અહીં બેસતારે, શ્રીહરી સુરનર મુની સીરતાજ
સજ ॥ ૭ ॥ કીરતન મુનીવરને ગવરાવતારે, બેળા ગાતા શ્રી વ્રજચંદ
સજ ॥ ૮ ॥ એવા ધરમકુંવર હરી ઉપરેરે, તન મન વારી પ્રેમાનંદ
સજ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

લટકાં લટકાળા ધનશામનારે, ખટકે ઉંડા અંતગમાંય લટકાં પ્રીત
કરી મુજને બોલાવતારે, તે સંભારી બહુ દુખ થાય ॥ લટકા ॥ ૧ ॥
આ સજ્યા તે શ્રીમહારાજનીરે, આ બાજોઠે બેસતા લાલ ॥ લટકા ॥ ૨ ॥
આ ઠેકાણે નાતા નટવરજીરે, લોતા અંગ કર લૈ રમોલ ॥ લટકા ॥ ૩ ॥
આ ઠેકાણે જમવા બેસતારે જમતા વીધ વીધના પકવાન ॥ લટકા ॥ ૪ ॥
સુંદર શાક કરી વંતાકનારે, જમીને દેતા પ્રસાદી કાન ॥ લટકા ॥ ૫ ॥
આ ખળખળીએ નાતા નાથજીરે નાહીને હરીજન મુની લઇ સાથ ॥
લટકા ॥ ૬ ॥ આવતા માણુક્યોકમાં મલપતારે, પુરજન થાતા જોઇ સનાથ
લટકા ॥ ૭ ॥ વાલો બેસતા જઇ દુલખાગ્રમારે, પહેરતા ગજરા ગુલાબી
હાર ॥ લટકા ॥ ૮ ॥ જેમ જેમ સાંભરે તેમ થાય વેદનારે, પ્રેમાનંદન
પ્રાણુ આધાર ॥ લટકા ॥ ૯ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ધરમકુતર હરીકૃશ્નનિરે, મુર્તિ મારે મન માની જીવન જોયા:
લાગ્યછેરે, તરણ મનોહર મુરતીરે, રેખા ઉઠે નાંની નાંની ॥ જીવન.
॥૧॥ કેસર તીલક લલાટમારે, જોધ જોધ વાધે પ્યાર ॥ જીવન ॥૨॥
ઉરમાં અનોપમ ઉતરીરે, કંચન કેરી અનુપ ॥ જીવન ॥૩॥ રતને
જડીત બાજી બાંધીયારે, સુરનર મુનીને ભુપ ॥ જીવન ॥ ૪ ॥ વેદ
વીંટી કડાં સાંકળારે, સોભેછે કર વરમાંય ॥ જીવન ॥ ૫ ॥ પ્રેમાનંદ
છપ્પી ઉપરેરે, તનમનધન વારી જાય ॥ જીવન ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

મદન મનોહર મુરતીરે, રાજ હંસગતી ચાલ્ય, નીરખી નેણાં ઠરેરે,
જરકસી જમો પેરીયોરે, સોનેરી સુરવાળ ॥ નીરખી ॥૧॥ કનક રેટો
કમરે કસોરે, કરમાં રેસમી રમાલ ॥ નીરખી ॥૨॥ કનક હીંડોળે હીં-
ચતારે, સોભે છે ધરમનો લાલ ॥ નીરખી ॥૩॥ પુરસોતમ પરીબ્રજ
નેરે, જોવા મલ્યું સરવે જકત ॥ નીરખી ॥૪॥ નારી નરનો પાર ન
હીરે લાખો મુની હરી ભક્ત ॥ નીરખી ॥૫॥ વરત પુરીના ચોક
મારે, જાદવરાય જોવાય ॥ નીરખી ॥૬॥ થોડલાની ધુમરમાં જોધને
રે, પ્રેમાનંદ વારી જાય ॥ નીરખી ॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

નવીન આંખાનું જોડલુંરે, તે વચે અતી અભીરામ હીંડોળો હેમ-
નોરે, બાંધ્યો બેઉ આંખા ડાળમારે, સુંદર શોભા ધામ ॥ હીંડોળો ॥૧॥
રમણીક હીંડોળા તણીરે, શોભા કહી નવ જાય ॥ હીંડોળો ॥ ૨ ॥
સોભા ત્રીભોવન રાયનીરે ઉગી ઉડી હરખાય ॥ હીંડોળો ॥ ૩ ॥
હીંડોળામાં શ્રી હરીરે, સોભે છે સુર્ય સમાન ॥ હીંડોળો ॥ ૪ ॥ કરે
શ્રીલા ભાત ભાતનીરે, પુરસોતમ ભગવાન ॥ હીંડોળો ॥ ૫ ॥ જોધ
મુરતી માહારાજનીરે લોચન ત્રપ્ત ન થાય ॥ હીંડોળો ॥ ૬ ॥ પ્રેમાનંદ
હરી ઉપરેરે, તન મન પ્રાણુ વારી જાય ॥ હીંડોળો ॥ ૭ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

કનક છડી લલ કરમારે ઉભા હોડિએ નાય, ધર્મ સુન લાડીતોરે
 મુનીવર હરીજન ઉભેત્રારે, ચારે પાસે જોડા દાસ ॥ ધર્મ ૧ ॥
 કેશર ચંદન કુમકુમ લહીરે; સરસ કુસુમના હાર ॥ ધર્મ ૨ ॥
 અગર ધુપ દીપ આરતીરે; ઉનારે કરી ધ્યાર ॥ ધર્મ ૩ ॥ હાર પેહે-
 રાવે હેતમારે, હરીજન ઉભા અપાર ॥ ધર્મ ૪ ॥ કર ચરણે કરી કેટ-
 લારે લેછે ધર્મ કુમાર ॥ ધર્મ ૫ ॥ કેટલાક લેય છડીયે કરીરે, હાર
 હરી ધનશામ ॥ ધર્મ ૬ ॥ પ્રેમાનંદ ગાય નીરળીરે, નીરગુણના ગુણ
 ગાન ॥ ધર્મ ૭ ॥ ૫૬ ૪ ॥

વંદુ દુરગપુર ધામ, સુંદર શોભે ધનશામજો ॥૧॥ પરમ પાવન
 અભીરામ કૃષ્ણ પુરણ કામજો ॥૨॥ પ્રગટ પુરષોત્તમ રાય રાજો ગઢ-
 પુરમાં શ્રી હરીજો ॥૩॥ જોને નીગમ નીની ગાય, નીજ ધંધાપે દેહ
 ધરીજો ॥૪॥ અક્ષર પતી અનીનાશ, આવ્યા કરણા કરી અતીજો
 ॥૫॥ કીધો ગઢપુર નીવાસ; વરણી વેસે નૈષ્ઠીક જતીજો ॥૬॥
 ધન્ય ઉત્તમ નરદેવ ઘેર રાખ્યા ધનશામજો ॥૭॥ પરીપુરણ કરી
 સેવ, વશ કીધા સુખ ધામનેજો ॥૮॥ ઉત્તમ જાણી નીજ ભૂત
 વશ થયા નીજ દાસનેજો ॥૯॥ વરણી અતીશે વીરકત, રયા અખંડ
 કરી વાસનેજો ॥૧૦॥ કીધું અધીક ગઢપુર, સાત પુરી ચાર
 ધામથીજો ॥૧૧॥ પ્રેમાનંદ કે જમદુત, ભાગે ગોપીનાથ નામથીજો
 ॥૧૨॥ ૫૬ ૧ ॥

ધન્ય ઉત્તમ દરબાર, ધન્ય ઓરડાની ઓસરીજો ॥૧॥ થયો
 મુક્તી દાતાર, અખંડ રાજો ત્યાં શ્રી હરીજો ॥૨॥ ધન્ય ઓરડી
 અનુપ, પ્રીતે પોઠે ભગવાન ત્યાંજો ॥૩॥ થઈ અક્ષર સરપ, સંત
 ધારે નીલ ધ્યાન ત્યાંજો ॥૪॥ ધન્ય લીંગ વક્ષ છાંય, ઘોડી ફેરે
 હસી ફરતાજો ॥૫॥ જન તૃપત ન થાય, ધન્ય દરશન કરતાજો

૥૬૥ ધન્ય ધરણીના ભાગ્ય, ધન્ય ગઢપુર ધામનેજો ॥૭૥ ધન્ય
હરીજનનં મહ ત્યાગ; કરી નારખે ધનશામનેજો ॥૮૥ ધન્ય મઢપુરનાં
લોક, ધન્ય હરીજન નર નારીનેજો ॥૯૥ થયા સરવે અવીશેક,
પ્રગટ નીરામ્યા ગીરધારીનેજો ॥૧૦૥ ધન્ય પુખ્યા કરી ખ્યાર, ધર્મ
કુંવર સુખ કદનેજો ॥૧૧૥ પ્રીત્યે પેરાવ્યા હાર ધન્ય ધન્ય પ્રેમા-
નંદનેજો ॥૧૨૥ પદ ૨॥

ધન્ય દુરગપુર ધામ, ધન્ય કિતમ નરેશજો ॥૧૥ મહીમા
અધીક અબીરમ, ગુણુ ગાય જેના શેષજો ॥૨૥ ધન્ય મઢપુરની
શેરી; ધન્ય ગઢપુરના વાસનેજો ॥૩૥ હરી આખડીયું પેરી, ચાકી
જાય ધરે દાસનેજો ॥૪૥ ધન્ય ગંગા કિનમત નીલ નાય હરી
નીરમાજો ॥૫૥ સંમે મુનીવર સમરથ, લઈ રમે હરી નીરમાજો
॥૬૥ કરે લીલા બહુ ભાત, બેસી ગંગા મધ્ય પુરમાજો ॥૭૥ ગાય
કીર્તન કરી ખાંત, પાડે તાળી બહુ સુરમાજો ॥૮૥ ધન્ય ગંગાનો
ઘાટ, ધન્ય ખળ ખળીયા નામનેજો ॥૯૥ ધન્ય નારાયુ રદની વાટ,
રથહાંકવો ધનશામને જો ॥૧૦૥ નાધને મુનીવર લઈ સાથ, હરી
આવે નીજ મંદીરમાજો ॥૧૧૥ શેભે પ્રેમાનંદનો નાય, જેમ તારા
મધ્ય ચંદ્રમાજો ॥૧૨૥ પદ ૩॥

ધન્ય પુરનો બજાર, ધન્ય લક્ષ્મીનો ખાગ છેજો ॥૧૥ થઇને
અશ્વ અસ્વાર જાય જીવન જોયા લાગ્ય છેજો ॥૨૥ ધન્ય આંખોની
છાંય, ધન્ય બેઠક બેસે હરીજો ॥૩૥ સંત કીર્તન ભાં ગાય,
નીરખે નાયને નેણું બરીજો ॥૪૥ ગુંડા ગુખના દાર, સંત પેહ-
રાજે પ્રીતસુંજો ॥૫૥ બાધે બળુ કન ખ્યાર, ધાસે મજરા રસ
રીતસુંજો ॥૬૥ સંત ગાય કીરતન, વાજો દોકડ સારંગીઉજો ॥૭૥
મેવા જમે જીવન કેળા દાક્ષ નરંગીઉજો ॥૮૥ ધન્ય રાધાની

વાવ્ય, ધન્ય બાગ રાધાતણોજો ॥૧૮॥ હરી જય કરી ભાવ, અતી
મહીમા તેનો ધણોજો ॥૧૯॥ પુરણ પુરણોત્તમ દેવ, એમ વીચરે
ગઢપુરજો ॥૧૧૦॥ મોટા મુનીવર કરી સેવ, પ્રેમાનંદ તો હજુરમાંજો
॥૧૧૧॥ ૫૬ ॥૪॥

રાજે ગઢપુર મહારાજ, પુરણ પ્રહ્લ પરામાતમાજો ॥૧૧૨॥
આવ્યા ગરીબ નીવાજ, એતો અક્ષરના આતમાજો ॥૧૧૩॥ છાપે
પ્રમળ પ્રતાપ, કર્યા નવ જય રસનીજો ॥૧૧૪॥ કાધો અધર્ન ઉથાપ,
વાગ્યા ડંકા અતી જશનાજો ॥૧૧૫॥ માર્યા અસુર અપાર, કામ ક્રોધા-
દીક વાંકડાજો ॥૧૧૬॥ સુર અસુર નરનાર, જેને આગે સહ રાંકડાજો
॥૧૧૭॥ મત પંથને માથે મેખ; મારી લીધા જન હોડવીજો ॥૧૧૮॥
મુક્યા કૈક ગુર બેખ, પાડ્યા મહંતને ઝોડવીજો ॥૧૧૯॥ આપી
વરલા અતુપ, માધક મતને ઉખાડીયાજો ॥૧૨૦॥ જીવ માયા પ્રહ્લ
રૂપ, જથારથ તે દેખાડીયાજો ॥૧૨૧॥ સમાધીમાં સહ ધામ, દેખા-
ડ્યાં નરનારનેજો ॥૧૨૨॥ એવા સહજનનંદ શામ; પ્રગટ્યા પ્રેમાનંદ
કારણોજો ॥૧૨૩॥ ૫૬ ॥૫॥ પુરા.

આજ મારે ઓરડેરે, આવ્યા અવીનાશી અલબેલ; બાધને
બોલાવીયારે સુંદર હોગાવાજો હેલ ॥૧૨૪॥ નીરખ્યા નેણાં ભરીરે,
નટવર સુંદર શ્રી ધનશામ; શોભા શી કહુરે, લાજે નીરખી કોટીક
ક્રમ ॥૧૨૫॥ ગુંથી ગુલાબનારે, કઠે આરોપ્યા મેં હાર; લદને વાર-
ણારે, ચરણે લાગી વારમવાર ॥૧૨૬॥ આપ્યો મેંતો આદરેરે, બેસવા
આકળીયો કરી પ્યાર; પુછ્યા પ્રીતસુરે, બાઈ મેં સરવે સમાચાર
॥૧૨૭॥ કેને હરી ક્યાં હતારે,, ક્યાં થકી આવ્યા ધર્મકુમાર; સુંદર
શોભતાંરે, અગે સજીઆ હે કલ્યાણાર ॥૧૨૮॥ પેહેરી પ્રીતશુરે, સુરંગી

સુંથળલી સુખ દેણ; નાડી હીરનીરે, જોતાં ત્રપત ન થાય નેણ
 ૥૬૥ ઉપર આઢીયેરે, ગુંદો રેટો જોયા લાગ; સજની તે સમેરે,
 ધન્ય ધન્ય નીરખ્યા તેનાં ભાગ્ય ૥૭૥ મસ્તક ઉપરેરે, આંધ્યુ
 મોળીડું અમુલ્ય; કોટીક રવી શશીરે, તેતો નાવે તેને તુલ્ય ૥૮૥
 રેશમાં કોરનોરે, કરમે છાયો છે રૂમાલ પ્રેમાનંદનોરે; એ છબી
 નીરખી થયો નીહાળ ૥૯૥ પદ ૧૥

સજની સાંભજોરે શોભા વર્ણવું તેની તે; મુરતી સંભારતારે,
 મુજને ઉપન્યો અતી રનેહ ૥૧૥ પેરયા તે સમેરે, હરીયે અંગે
 અલંકાર; જેવા નીરખ્યારે, તેવા વર્ણવું કરીને પ્યાર ૥૨૥ બરાસ
 કપુરનારે, પેરયા હૈડે સુંદર હાર; તોરા પાધમાંરે; તે પર મધુકર કરે
 શુંબર ૥૩૥ બાળુ બેરખારે, બાંગે કપુરનાં શોભીત; ક્યાં કપુરનારે,
 જોતાં ચોરે સહિના ચીત ૥૪૥ સરવે અંગમારે, ઉડે અત્તરની બહુ
 ફાર; ચોરે ચીતનેરે, હસતા કમળ નયણુની કોર ૥૫૥ હસ્તા હેત-
 માંરે, સૈને દેતાં સુખ આનંદ; રસરૂપ મુરતીરે, શ્રીહરી કેવળ
 હરણા કદ ૥૬૥ અદ્ભુત ઉપમારે, કેતા શેશ ન પામે પાર; ધરીને
 મુરતીરે, જાણે આવ્યો રસ શ્રંગાર ૥૭૥ વાલ્મીક વેણુમાંરે, નેણાં કર-
 આમાં ભરપૂર; અંગે અંગમારે, જાણીયે ઉગીયા અગણીત સુર
 ૥૮૥ કરતાં વાતડીરે, બોલી અત્રત સરખાં વેણુ; પ્રેમાનંદનારે જોતાં
 ત્રપત ન થાય નેણ ૥૯૥ પદ ૨૥

બોલ્યા શ્રીહરીરે, સાંભજો નરનાંરી હરીજન; મારે એક વાર-
 તારે, સહને સંભળાવ્યાનું છે મન ૥૧૥ મારી મુરતીરે, મારા લોક
 બોગને મુક્ત; સરવે દીવ્યછેરે, ત્યાંતો જોયાની છે જુક્ત ૥૨૥
 માંડે ધામછેરે, અક્ષર અત્રલ જેનું નામ; સરવે સામ્રથીરે, શક્તી
 શુભે કરી અભીરામ ૥૩૥ અતી તેજોમય રવીરે, શશી કોટીક

વારણે જાય; શીતળ શાંત છે રે, તેજની ઉપના નવ કહેવાય ॥૫॥
તેમાં હું રહુંરે, દીલુજ દીગ્ય સદા સામ્રર; દુર્લભ દેવનેરે, મારે
કાંઈ ન પામે પાર ॥ ૫ ॥ જીવ ધ્રુવર તણોરે, માયા કાળ પુરજ
પ્રવાન; સડને વસ કરેરે, સડનો પેર કહું ભગવાન ॥ ૬ ॥ અગણીત
વીશ્વનીરે, ઉતપતી પાલણુ પ્રદક્ષે થાય; મારી મરજી વીનારે, કામથી
તરણું નવ નોડાય ॥ ૭ ॥ એમ મુને જાણજેરે; મારા આશ્રીન સડ
નરનાર; ને તમ આગળેરે, વારતા સત્ય કહી છે મારી ॥ ૮ ॥ હુંને
તમ કારણેરે, આજ્યો ધામ થકી ધરી દેહ; પ્રેમાનંદનોરે, વાલો વર-
સા અમ્રત મેલ ॥ ૯ ॥ પદ ॥ ૩ ॥

વળી સડ સાંભળેરે, મારી વારતા પરમ અનુપ; પરમ સીધાંતજેરે,
સડને હીતકારી સુખરૂપ ॥ ૧ ॥ સડ હરીભક્તનેરે, જાવું હોયે મારે
ધામ; તો મુને સેવજ્યોરે, તમે શુદ્ધ ભાવે થઈ નીસકામ ॥૨॥ સડ
હરીભક્તનેરે, રહેવું હોય મારે પાસ; તો તમે મેલજેરે, મીઠ્યા પંચ
વીષયની આશ ॥ ૩ ॥ મુજ વીના જાણજેરે, બીજા માયીક સડ
આકાર; પ્રીતી નોડજ્યોરે, જુઠા જાણી કુટુંબ પરિવાર ॥ ૪ ॥ સડ
તમે પાળજ્યોરે, સરવે દ્રઢ કરી મારા નીમ, તમપર રીઝસેરે, ધરમને
ભક્તી કરશે ક્ષેમ ॥ ૫ ॥ સંત હરીભક્તનેરે, કીધો સીદ્ધાનો ઉપદેશ
લટકા હાથનારે, કરતાં સોભે નટવર બેશ ॥ ૬ ॥ નીજ જન ઉપરેરે
અમ્રત વરસે આનંદકંદ; જેમ સડ ઐસધીરે, પ્રીતે પોખે પુરણચંદ
॥૭॥ સોભે સંતમારે, જેમ કાંઈ ઉડગણુમે ઉડુજ; ધ્રુવર ઉદે થયારે
કળીમિ કરવા જનનાં કાજ ॥ ૮ ॥ એ પદ શીખશેરે, ગાસે સાંભળશે
કરી પ્યાર; પ્રેમાનંદનોરે, સ્વામી લેશે તેની સાર ॥ ૯ ॥ પદ ॥ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

આજ સખી આનંદની એક્ષી, હરીમુખ જોઈને હું થઈછુંરે ઘે-
લી ॥ ૧ ॥ માહારે મુનીનાં ધ્યાનમાં નાવે, તેરે સામળીયોજી મુજને

બોલાવે ॥૨॥ જે સુખને પ્રહ્લા બવ ધર્યે, તેરે સામળીયોજી મુજનેરે
 પીછે ॥ ૩ ॥ ન ગઈ ગંગા ગોદાવરી કાશી ધરે બેઠા મળ્યા અક્ષર
 વાસી ॥ ૪ ॥ તપેરે તીર્થમાં હું કાંઈ નવ જાણું, સહેજે સહેજે હુંતો
 સુખડારે માણું ॥ ૫ ॥ જેરામ કહે સ્વામી સેહેજે મળીયા, વાતની
 વાતમાં વાલો અઢળક ઢળીયા ॥ ૫ ॥ ૧ ॥

મેર કરી મારે મંદીર આવ્યા, થાળ ભરી મેં મોતીડે વધાવ્યા
 ॥૧॥ આનંદ અંગ ન માય મારી હેની, હરીવર ભેટતા જ્યારે સ્યાની
 ॥૨॥ દુરીજન મનરે માને તેમ કહેજો, સ્વામીજી મારા રૂદીયામાં રે
 જ્યો ॥૩॥ જેરે જોયે તે માગજ્યો માવા, ત્રીકમ તમને હું નહીં દઉં
 જવા ॥૪॥ સુખથી તે ઝાઝુ શું કંઈ દાખુ, હરીવર મારા રૂદીયામાં
 રાખું ॥૫॥ કોનેરે પુન્યે વીઠલવર પામી, બલે મળીયા જેરામના સ્વામી
 ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

પુર્વેનું પુણ્ય પ્રમટ થયુ જ્યારે, સ્વામી નારાયણ મળીયા તારે
 ॥૧॥ નેણે મોહનવર નિરખ્યા જ્યારે, પુરુષ કામ થયુ માર તારે ॥૨॥
 પ્રેમ કરી મંદીર પધારાવ્યા, શામસુંદર વર મનડેરે બાવ્યા ॥ ૩ ॥
 નીર્ખિ નારાયણ મુર્તિ જ્યારે, ત્રીવીધી તાપ ટલ્યા માર તારે ॥૪॥ કેસર
 ચંદન કરયું છે બાલે, હસ્તાં સુંદર ખાડા પડે છે ગાલે ॥૫॥ ૫૬ ॥૩॥

સીરપર કેશ સોભે અતી સારા, મોહનવર મારી આંખ્યના તારા
 ॥ ૧ ॥ બકુટી કુટિલ શોભી રહી સારી, જોઈ જોઈ મોઢ સર્વે વજ
 નારી ॥ ૨ ॥ હૈયાપર હાર પેરયા વનમાળી, ભમર આવે તે શુગંધને
 બાળી ॥ ૩ ॥ ધનશ્યામ શોભે અતી સારા, જણ્યે ઉગ્યા આકાશમાં
 તારા ॥ ૪ ॥ નાભી નૌતમ ઉડી છે ભારી, પ્રહ્લા બેસે ત્યાં આસન

વાળી ॥ ૫ ॥ જીન જીમક શોભે અતી સારા, જોરામ કે દેખે દામ
તમારા ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ ધોળ.

આનંદ આપ્યું અતી ધણુરે, આ સમામાં અલભેલ, પુરોનામ
પ્રગટીરે, અમલના-સીધુ ઉલટારે, રંગડાની વાળી છે રેલ ॥પુર. ॥ ૧ ॥
નીરભેની નોખત વાગધુરે, મળીઆ મોહનરાય ॥ પુર. ॥ ૨ ॥ વાધ
વીધ થયા વધામણુરે, કસર ન રહી કાંઈ ॥ પુર. ॥ ૩ ॥ ખોઈ ગઈ
છે ખોવાઈનેરે, જીલ્લાના જાંગી ઢોલ ॥ પુર. ॥ ૪ ॥ દુખ ગયું દનનું
આવીયું સુખ અતોલ ॥ પુર. ॥ ૫ ॥ કળશ ચડાવ્યો કલ્યાણુરે,
સઉના મસ્તકપર મોડ ॥ પુર. ॥ ૬ ॥ ધન્ય ધન્ય આ અવતારનેરે,
જોવા રાખી નહીં જોડ ॥ પુર. ॥ ૭ ॥ સૌની પારે સહ ઉપરેરે, એવી
ચલાનીછે રીત્ય ॥પુર. ॥ ૮ ॥ નોતી દીઠી નોતી સાંબળીરે, પ્રમટાવી એવી
પુનીત ॥પુર. ॥ ૯ ॥ સર્વેના સ્વામી શ્રી હરીરે, સરવેના કાવીયા શામ
॥ પુર. ॥ ૧૦ ॥ સરવેના નીચંતા નાથજીરે, સરવેના કરીયા કામ ॥
પુર. ॥ ૧૧ ॥ સ્વામીનારાયણુ નામનોરે, સકકો ખેસાડીયો આપ ॥પુર.
॥ ૧૨ ॥ ધામી જે અક્ષર ધામનારે, તેણે આપ્યું છે આનંદ ॥પુર. ॥ ૧૩ ॥
અખંડ આનંદ આપ્યું જીવનેરે, કાપીયાં બારે બવ ફંદ ॥પુર. ॥ ૧૪ ॥
ખાતા વળાવ્યા ખોટના, ખરી કરાવી છે ખાટય ॥ પુર. ॥ ૧૫ ॥ બંધ
કીધાં બીજા બારણુરે, વેતી કીધી અક્ષર વાટ ॥ પુર. ॥ ૧૬ ॥ તમે
ટાલ્યું ત્રીક્ષેકનુરે, પ્રકાસી પુરણુ બ્રહ્મ ॥ પુર. ॥ ૧૭ ॥ અધાર રહ્યું
તું આવસીરે, તે ગયું થયું સુગમ ॥ પુર. ॥ ૧૮ ॥ સુરજ્ય સહજ
નંદજી, આપ થયા છે ઉદયોત ॥ પુર. ॥ ૧૯ ॥ મુર્વની દીસામે પ્રગ

ટ્યારે, મોટા મોટા તે કર્યા ખદ્યોત ॥ પુર. ॥ ૨૦ ॥ અસાદી મેઘે
 આવી કર્યારે, જાજા ખીજા જાકળ ॥ પુર. ॥ ૨૧ ॥ પુર આલ્યા પૃથ્વી
 ખરેરે, ઘોયા ધરતીના મેલ. ॥ પુર. ॥ ૨૨ ॥ ગાજવીજને પ્રસવુરે, અગમ
 મુગમ કર સોય ॥ પુર. ॥ ૨૩ ॥ સૌ જનને સુખ આપીયુરે, દુખી
 રહ્યું નહીં કોય ॥ પુર. ॥ ૨૪ ॥ ધર્મનો ઢોલ સુણાવીયોરે, દેવા લાગ્યો
 પોતે દાત્ય ॥ પુર. ॥ ૨૫ ॥ ધન્ય ધન્ય મારા નાથજીરે, ધન્ય ઓધારીયા
 જન ॥ પુર. ॥ ૨૬ ॥ ધન્ય આ અવતારનેરે, ભક્તે મળ્યા ભગવાન ॥
 પુર. ॥ ૨૭ ॥ વારી વારી જાઉં વારણેરે, કરીયા અમારા કાજ ॥ પુર. ૨૮
 ॥ ધણે હેને ધનશામજીરે, મળ્યા અલખેસો આજ ॥ પુર. ॥ ૨૯ ॥ કાએ
 મુખેથી કેટલું કહીરે, આપીયું સેજે આનંદ ॥ પુર. ॥ ૩૦ ॥ નીસકુળા
 નંદ જાય વારણેરે, સેજે મળ્યા સહજનંદ ॥ પુર. ॥ ૩૧ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥ પુર.

રામ ગરખી.

ધન્ય ધન્ય ધન્ય ગઢપુર ધામને જો, ધણું વહાણું છે શ્રી ધન
 શ્યામને જો; ધન્ય૦ જેનો મહીમા અક્ષર ધામ જેટલો જો; અવીના
 શીયે ઉચાર્યો મુખે એટલો જો ॥ ધન્ય ॥ ૧ ॥ દાદાખાચરના ધન્ય
 દરખાસને જો, જેણે રાખ્યા જગત આધારને જો ॥ ધન્યા ॥ ૨ ॥ દિન.
 બધુ દયાસીંધુએ કરી દયા જો, મુનીનાથ ગોપીનાથને રૂપે રહ્યા જો
 ॥ ધન્ય ॥ ૩ ॥ ઉનમત સરીતા વહે છે સમીપમાં જો, એવું શ્રેષ્ઠ તિરથ
 નથી જંપુ દ્વીપમાં જો ॥ ધન્યા ॥ ૪ ॥ ધણીવાર મહારાજે મંજન કર્યું
 જો, તેથી તેહનું માહત્તમ મોટું કર્યું જો ॥ ધન્યા ॥ ૫ ॥ ગંગા ગોમતી
 કાશિંદ્રી ને ગોદાવરી જો, ઉનમત ગંગા એથી અદકી ઠરી જો
 ॥ ધન્યા ॥ ૬ ॥ પાપી પ્રાણીયોના પૌઠ પાપ નાશની જો, પરીપુરણ પુ-

ન્ય પાવન પ્રકાશની જો ॥ ધન્ય ૭ ॥ કરે વ્રત તપજપ જો આંહી
રહી જો, ફળ કોટી સંખ્યા ગણું પામે સહી જો ॥ ધન્ય ૮ ॥ પાવન
પરમ ચોક શેરીયું બજાર છે જો, હરીના ચરણની રજ હારેહાર છે
જો ॥ ધન્ય ૯ ॥ શિવ બ્રહ્મા ઇંદ્રાદિક ધણા સ્નેહથી જો, જત્રા કરવા
આવે છે દિવ્ય દેહથી જો ॥ ધન્ય ૧૦ ॥ ધરી જન્મ આંહી જત્રાએ
ન આવીયો જો, અવતાર એણે વૃથા તો ગુમાવીયો જો ॥ ધન્ય
૧૧ ॥ શીખે સાંભજે જો મહીમા આ ધામનો જો, તેને રીજે દેવ
દલપતરામનો જો ॥ ધન્ય ૧૨ ॥ પદ. ૧.

પદ. રાગ ગરબી.

હુંતો જ શ ગીરધર જોવા રે, મા મુને વારીસમાં; મારા ઉરમાં
છખીલાજીને પરાવવા રે, મેણે મારીશ માં; જઈશ જોવા હુંતો નંદ-
જીનો લાલો, હારે મુને પરમ સ્નેહી લાગે વાલો રે ॥ મા મુને ॥૧॥
છેલછખીલો વાલો કુંજ્યનો વિહારી, હારે એતો જીવન દોરી છે મારી
રે ॥ મા મુ ૨ ॥ વારીશ માં તુને કહું છું વહેણું, હારે હુંતો માથું
જતાં નહી મેણું રે ॥ મા મુ ૩ ॥ પ્રેમાનંદના સ્વામીને સાર, હારે
કુર્યાન કરયું જીવન મારું રે ॥ મા મુને ॥ ૪ ॥ પદ ॥ ૧.

મેં તો જોયા અતુર નંદલાલ રે, ઉભા ઓશરીએ; કરયાં તિલક
કેસર કેરાં બાલ રે, મુંદર વર હરીએ; સ્વેત પાદ શિર ઉપર શોભે,
હારે જોઈ છોગલીયું ચિત્ત લોભે રે ઉભા ॥ ૧ ॥ સ્વેત હાર પેરયા
ઉપર ઠાણુ, હારે બાંધ્યા સ્વેત પુલાંના બાણુ રે ॥ ઉભા ૨ ॥
સ્વેતાંબર સરવે અંગે ખીરાજે, હારે જોઈ કોટિક કામ છખી લાજે
રે ॥ ઉભા ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે પલવટવાળી, હારે ચડયા ધોડલડે
વનમાળી રે ॥ ઉભા ૪ ॥ પદ ॥ ૨ ॥

વાલો ઘોડલા ખેલાવે ધનસ્થામરે, બાધ મારે આંગણીએ; માર
ચિત્તકું ચોરે છે સુખત્રામ રે, આંખડમીની અણીએ; ઘોડલા ફેરેને
વાલો મુજ સામું હેરે, હારે મુને ન્યાત્ર કીધી આણે ફેરે રે ॥ બાધ
॥ ૧ ॥ ચપળ તોરંગ અતિ વેગે ફેરે છે, હારે એતો ગરડનો ગરવ
હરે છે રે બાધ ॥ ૨ ॥ સુરનર મુનીજન નીરખે છે પ્રિતે, હારે
જાણે ચિત્ર અલેખ્યાં છે ભિતેરે ॥ બાધ ॥ ૩ ॥ રૂડો લાગેછે ખભે
ફરકે છે પટકો, હારે રિજ્યો પ્રેમાનંદ જોઇ લટકો રે ॥ બાધ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સખી નાહવા પધારે મહારાજ રે, જીવન જમનામેં સાથે લીધો
છે સરવે સમાજ રે; વ્રજને વિસામે, હળવા રે હળવા વાલો હાલે
બજારે; હારે ઉભા નમ્રવાસી ગ્રાણુ વારે રે ॥ જીવ ૧ ॥ છત્રચમર
શિર ઉપર રાજે, હારે આગે અગણીત વાજાં વાગે રે ॥ જીવ ૨ ॥
ઉતરયા ગોવીંદ જમુનામાં નાહવા, હારે આવ્યા સુરમુની પુષ્પે વધા
વારે ॥ જીવ ૩ ॥ ગીરધર નાથને ગોપીયું ગાય, હારે જોઇ પ્રેમા-
નંદ વારી જાય રે ॥ જીવ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

તારા મુખની લાવણ્યતા મીઠી રે, મોહન વનમાળી; એવી ત્રિ-
ભોવનમાં નવ દીડી રે, મુરતી મરમાળી; ચટકે રંગીલા તારા મોળી-
ડાને છેડે, મનકું ડોલે છે કૂડેકૂડે રે ॥ મોહ ૧ ॥ રંગડો જામ્યો
કુલડાને તોરે, બમર બમે છે સહુ કોરે રે ॥ મોહ ૨ ॥ બાળ
તિલક કેસર કેર રાજે, મુખ જોઇ શશીવર લાજે રે ॥ મોહ ૩ ॥
અહ્લાનંદ કહે સરવસ્વ વાર, રૂપ જોઇ શશીવર લાજે રે ॥ મોહ ૩ ॥
અહ્લાનંદ કહે સરવસ્વ વાર, રૂપ જોઇને વાલા તારે ॥ મોહ ૪ ॥
૫૬ ૧ ॥

તારાં લટકા પ્યારા મુને લાગે રે, લેહેરી લટકાળા; હુંતો રીઝી-
શલુણા ઘેરે રાગેરે, છેલા છોગાળા; સુદર નેણ કમળદળ જેવી, બ-
કુટી ભમર રહ્યાં સેવીરે ॥ લેહેરી ૧ ॥ ગોળ કપાળ શુભગ લિક
ત્રીજી, કોનળના રયા કાળુ રે ॥ લેહેરી ૨ ॥ અધુર ઉપસ્ય જાણે
કુમકુમ ઢળીયું, દાંત દાડમ કેરી કળીયુરે ॥ લેહેરી ૩ ॥ અહ્મા-
નંદ કહે સામુ જોષને, મનકું લીધું છે મારું પ્રોષનેરે ॥ લેહેરી ૪ ॥
॥ ૫૬ ૨ ॥

વહાલી લાગે છે મુખડાની વાણીરે, પ્રીતમજી પ્યારા; મીઠ મર-
કલડે લોભાણીરે, સુંદરવર સારાં નટવર આડી નજરે નિહાળી રંગ
ડાની રેલું વાળી રે ॥ પ્રિત ૧ ॥ મધુરે મધુરે મુખવાસ કરીને, લીધા
છે પ્રાણુ હરીને રે ॥ પ્રિત ૨ ॥ મનમોહન તારી નૌતમ મુરતી,
નિમખ ન મેલું મારા ઉરથી રે ॥ પ્રિત ૩ ॥ અહ્માનંદ કહે રીઝી
તારે રાગે, અહોનિશ રહેજ્યો મારી આગે રે ॥ પ્રિત ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

તારા છોગલીયાની છખી ભારી રે, કુંવર કાતુડા; છેલા ગુણુવતા
ગીરધારી રે, લાગો છો રૂડા, પ્રાણુજીવન શિર કેસ રૂપાળા કાળાખિ-
ટળીયા રે ॥ કુંવર ૧ ॥ લાલ કસુંખી તારા મોળીડાને ચટકે જોષને
મોહી છું કર લટકે રે ॥ કુંવર ૨ ॥ કુંડળની રે છખી નથી રે કહે-
વાતી, નિરખી ઠરે છે મારી છાતી રે ॥ કુંવર ૩ ॥ અહ્માનંદ કે રહેને
રંગીલા, આંખડલીમાં અલખેલા રે ॥ કુંવર ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરખી.

તારાં નેણાં કામણુગારાં રે, કામણુગારાજી, તેણે હરિયાં મનડાં
અમારાં રે, પ્રીતમ પ્યારાજી ॥ જનદુગારી રે અલખેલા તારી આંખડી,
તમે નટવર મુજપર નાંખી રે ॥ કામ ૧ ॥ સામું રે જોતાં શુદ્ધ

ભુજી ગમ્મ છું, વાલા અંતર ધાયલ થમ્મુરે ॥ કામ ૨ ॥ નાથ
રંગીલા તારા નવલના જ્યારે, વાલા મોહ બધાણો દાલ મારેરે
લાલા રે ॥ કામ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તારા છોગલીયામે લલયાણીરે, છેલા છોગાળા; હું તો ભરવું
લુલી ગમ્મ પાણીરે, કાનુડા કાળા; આજ આવીતી હું તો જમુનાને
આરે, કીધી ધાયલ છોગલીયે તારેરે ॥ છેલા ૧ ॥ છેલ્લ છપ્પીલા તારું
છાંચું ભાળી, મેં તો શંકયા જગતી ટાળીરે ॥ છેલા ૨ ॥ છોગલીયું
તારું રંગડાનું ભરીયું, વાલા જોતાં તનકું વીમરીયુરે ॥ છેલા ૩ ॥
છોગલીયાના છપ્પી નૌતમ સારી, મય પ્લહ્લાનંદ બલહારીરે
॥ છેલા ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મારા નવલ સ્નેહીડા નાવરે, ઓરા આવેને; મારે ભેટયાનો છે
અતી ભાવરે, કંઠ લગાવેને ॥ સુંદર બાંધ્યો શીર પાધ સોનેરી,
આવી લટકા કરો રંગ લેરીરે ॥ ઓરા ૧ ॥ ધુલતણારે છોગાં
મેલોને ફરતાં, દેખી દુરીજન છોને દાઝી મરતારે ॥ ઓરા ૨ ॥
મનમાં વસી છે મારે મુરતી તમારી. વારી વંકા નવલ વીહારીરે
॥ ઓરા ૩ ॥ પ્લહ્લાનંદના શામ સોહાગી, વાલા રૂપ તારે અનુ-
દગીરે ॥ ઓરા ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

તારું રૂપ જોઈને હું તો રીઝીરે, રૂપાળા રસીયા; મુને વાત ન
ગમે ખીજરે, અંતરમાં વસીયા, ચાલ્ય રંગીલી મન પ્રાણુ હરે છે,
મારાં નીરખી નયન ઠરે છેરે ॥ રૂપા ૧ ॥ બાલ તીલક મુખની
છપ્પી ભારી, તારા મોળીડાપર વારીરે ॥ રૂપા ૨ ॥ આનુઆનુરે
શોભા કુંડળ કેરી; મીઠી મોરલી વગ્ગડો છે ઘેરીરે ॥ રૂપા ૩ ॥

અહ્માનંદ કહે શું કહી દાખું, મારી આંખડીમેં નીત્ય રાખું રે
॥ ૩૫ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

મારે મંદીરીએ પધારેરે માવ, તમે અન્નએન્નાજી; આવોને આ વારે
મારે૦ મેંતો ખાંતેરે ઢાળી ખાટડી, વાલા ઉભી જોઉં છું તારી
વાટલડીરે ॥ મારે ॥ ૧ ॥ મારે તન મન ધન્ય સરવ એક સાથે,
હુંતો મોહન વાર લઈ તમ માથેરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ મારે ફેરા હવે
ભવમેં નથી ફરવા, મેંતો તનહું ધરયુંછે તમને વારેવારે ॥ મારે ૩ ॥
હઠ મેલોને કુંવર હડીલાજી, અહ્માનંદના નાથ રંગીલાજીરે ॥ મારે
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મારે લાગ્યોછે તમ સાથે નેડો, કેમ મેલીશ્ય નટવરજી કેડારે
મારે૦ દાખવાનેરે સુખનાં પાળીને, મેંતો નેડો કર્યો છે એમ જાણી
નેરે ॥ મારે ॥ ૧ ॥ હું તો ચાલી છું મતવાલી થઈને, શું કરશે તે
દુરીજનીયા કહીનેરે ॥ મારે ॥ ૨ ॥ તમવિનારેં બીજું જે જોવું તેતો
ખુવાર થઈને જીવીત ખોવુંરે. ॥ મારે ॥ ૩ ॥ અહ્માનંદના વાલા તમ
આલે, મેંતો તનહું કરયું છે ત્રણને તોલેરે ॥ મારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

તમ સાથેરે લાગી પ્રીતલડી, મેંતો મેલી છે જગ કેરી રીતલડીરે
તમ૦ મુને જગમેં સૌ કેશે કાલી, તમને વરવાનીરે આંટી ઝાલીરે
॥ તમ ॥ ૧ ॥ છોને દુરીજન દેખી દુખાતાં, હુંતો મેલીશ નહીં
માથુ જતાંરે ॥ તમ ॥ ૨ ॥ હુંતો તમને દેખીને રીઝું, મુને ઝેર થયું
છે સરવે બીજુરે ॥ તમ ॥ ૩ ॥ અહ્માનંદના વાલા સામળીયા તમે
માથા સાટે તે સેધા મળીયારે ॥ તમ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

મારે સગપણુ નટવરજી સંગે, હુતો રીઝુ નહીં ખીજે રંગેરે
 ॥ મારે ૦ હવે જગથી મન મારું હટકયું, આવી શામ સુંદર અટકયું
 રે ॥ મારે ૧ ॥ મેતો નીરખ્યા નટવર નાનડીઓ, મુને તે દહાડાથી
 રંગડો ચડોરે ॥ મારે ૨ ॥ ખોટા જગની શંકયા શીદ આણું, મારું ચિતકું
 પ્રીનમજીમાં પ્રોવાણું રે ॥ મારે ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે વરીઆ મોરારી
 મેતો જગ લજ્યા જગમેં ડારીરે ॥ મારે ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

મોહન મેહેલે પધારો રંગબીનારે, મોહન મેહેલ પધારો ॥ રંગ ॥
 મેહેલ પધારો માને જન્મ સુધારો ॥ રંગ ॥ ગજપતિ યાત્રે ગુલતાન
 ચમકું હુતો, ચિતને ચોરેછે રાવલો કમર કટારો ॥ રંગ ૧ ॥ આડી
 આડી મીટે જોતા મનડાને મોતા વારી, નિપટ લાગેછે વાલો નેણુંનો
 નજરો ॥ રંગ ૨ ॥ નરત્ર કંઠગીનિકી રસિક રસિકા લાખે, મો-
 લીકું શોભેછે જાણે કુત્રડાનો ભારો ॥ રંગ ૩ ॥ અહ્લાનંદનારે વાલા
 છેત્રજીમીત્રા વારી, આવી મારા તનડા કેરા તાપ નિવારો ॥ રંગ ૪
 ॥ ૫૬ ૧ ॥

મોહન મનકું હરોડો મરમાળારે, મોહન મનકું હરોડો મરમા-
 ળારે ॥ મોહ ॥ મનકું હરોડો છેલા રંગમાં ફરોડો મર ૦ મોરલી
 વજતા ઘેરી લાલ તોરંગી લેની, રસના રંગીલા મારા ઉરમાં ગરોડો
 ॥ મર ૧ ॥ જરકસી પેહેરી જામા આવોડો સામાવરી, ભાવ સહિત
 પ્રેમે પગલાં ભરોડો ॥ મર ૨ ॥ પાધડલી પેચાળી બાંધી રહો છો
 દ્રગ સાધી વાત્રા, રંગના રંગીલા છોગાં શિશ ધરોડો ॥ મર ૩ ॥
 અહ્લાનંદનારે વાલા છેલ ગુમાની, વાલા લોચન અમારાં તમે સુદળ
 કરો છો ॥ મર ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬. રાગ કાફી.

કામલુ કાનુડો કાંઈ જાણેરે કામં એને મંત્ર સાધેલ દ્રાઈ ટાણેરે
કામં નજરો નજર નવ ચલાય, પડી જવાય છે પરાભરે ॥ કામ
૧ ॥ ચીનડામાં ચક્રચુર ચઢને, ઠોરચ રેવાય તે ઠેકાણેરે ॥ કામ ૨ ॥
મોરલડીવાળો મરમાળો, સામુ જોષને ચીત તાણેરે ॥ કામ ૩ ॥
અહ્લાનંદના માથનાં જાડુ, ન મળે ખરચે નાણેરે ॥ કામ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જમુનાં હું ગમતી આજ પાણીરે જમું મને મળીયા મોહન
દાણીરે જમું સામો મળીયો છેલ અચાનક, એકલડી મુને જાણીરે
॥ જમુ ૧ ॥ મનમેહન હૈયા ખીચ માર્યો, તીર નયણુનો તાણીરે
॥ જમુ ૨ ॥ ધાવ લાગ્યો ધર દુર થઈ ગયું, મારગમાં અટકાણીરે
॥ જમુ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહેતો જવાયે, વૈદ દેખાડો કાનો આણીરે
॥ જમુ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મોહન આંખડી મુને મારીરે મોહં તેણે તનડાની સુરત વીસા-
રીરે મોહં આરો પારય થઈ મારા અંગમં, જાણે સાંગ અટારીરે
॥ મોહ ૧ ॥ મન ભેદી ચીતડામે અટકી, આવી દેખાણીરે અણી-
આરીરે ॥ મોહ ૨ ॥ લાગી ચોટ ધરગીપર લોહું, માન વછોયું જેમ
વારીરે ॥ મોહ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે એજ જાણે છે, વૈદું કુંન્યવીહા-
રીરે ॥ મોહ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારેલ નેણુને મુને બાલેરે મારેં છેલે લાગ જોષને નદલાલારે
મારેં મરણુ તણી ખરજી મુને મારી, રાત દીવસ ને સાલેરે
॥ મારે ૧ ॥ લાગ્યો ધાવ લોહું ધરણીપર, જતન કરીને કેણુ ઝાલેરે
॥ મારે ૨ ॥ ઉહુ તોય ઉઠાય નહીં, માફ મનડું લાંથી નવ ચાલેરે

॥ મારે ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે કેમ જવારે એની મોરલડી ધર ધાણેરે.
 ॥ મારે ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ કાફી.

કાનુડા કેડે ફરવુંરે કોઇથી ન ડરવું કાનું દુરીજન લોક દુખ-
 કર ખોલે, તે હાથે નવ ધરવુંરે ॥ કોઇ ૧ ॥ સગાં કુટુંબી સરવે
 સંગાથે, હેતડડું પરહરવુંરે ॥ કોઇ ૨ ॥ સંસારીથી સગપણ ત્રોડી,
 કાનકુંવરથી કરવુંરે ॥ કોઇ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે મનકમ વચને, મળ
 જીવનજીને વરવુંરે ॥ કોઇ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

કાનુડા કેડે જાવુંરે સમજી શું આવું ॥ કાનુ ॥ મોહનનું મેલું
 મારે માથે, કોઇદી પ્રીતની ને કાવુંરે ॥ સમ ૧ ॥ ચૈદ લોકમે
 સરવે અખળા, તેને મને વરીને ખોડી થાવુંરે ॥ સમ ૨ ॥ વરીએ
 તો નટ નાગર વરીએ, અખડ એવાતન સાવુંરે ॥ સમજી ૩ ॥ અહ્લા-
 નંદ કહે અવર પુરખને, વરવાથી રૂંડું વીખ ખાવુંરે ॥ સમ ૪ ॥
 પદ ૨ ॥

કાનુડા કેડે ચાલીરે થઇ મતવાળી ॥ કાનુ ॥ હું જાણું લોકડીયાં
 કાલા, લોક કહે છે મુને કાલીરે ॥ થઇ ૧ ॥ જે ચાલે કાનુડાની કેડે,
 તેની ખેપ ન જાય કેદી ખાલીરે ॥ થઇ ૨ ॥ શીર જતાં નટવર નહીં
 છોડું, ટેક અચળ ઉર ધારીરે ॥ થઇ ૩ ॥ અહ્લાનંદના નાથ સંગાથે,
 લાગી છે રંગડાની તાળીરે ॥ થઇ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

કાનુડા કેડે જાઓરે શીદને લજાએ ॥ કાનુ ॥ લાજ વના
 લોકડીઆ તેથી, દુરખળ થઇ ન દખાએરે ॥ શીદ ૧ ॥ મળ જીવનને
 જાજતાં વારે, નામ નેનું લઇ નાએરે ॥ શીદ ૨ ॥ કોને સારું શું થવા

નું લોક તણી મોટાએરે ॥ શીદ ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે નીશકં થકને,
ગોવીંદના ગુણ ગાએરે ॥ શીદ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ કાફી.

વાલીડા કુંજ્યવિહારી, વદનકમલપર વારીરે ॥ વાલી૦ ॥ અજઞ્ઞ
અક્ષોક્ષીક મસ્તક ઝિપર સુંદર પાઘ સમારીરે ॥ વાલી ॥ ૧ ॥ કુલ તણા
છોગલીયાં ફરતાં, ધારયાં ગીરધર ધારીરે ॥ વાલી ॥ ૨ ॥ અંતરમાંય વશી
છે આવી, મુરતી મનોહર તારીરે ॥ વાલી ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે પ્રજ-
જીવન, મોહન છો નીધી મારી ॥ વાલી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

છેત્રા તારૂં છોગું બાળી, મોહીધું વનમાળીરે ॥ છેલા૦ ॥
પ્રજવાશી નંદલાલ વિહારી, ચાલ તારી લટકાળીરે ॥ છેત્રા ॥ ૧ ॥
રસિક પિયા તારી ચટક રગીલે, મોળાડે હલવાળીરે ॥ છેલા ॥ ૨ ॥
લેરખડા જોઇ લગની લાગી, કોઇની રહુ નહીં ખાલીરે ॥ છેત્રા ॥ ૩ ॥
અહ્લાનંદ કહે પરવશ થઇધું, પગમેર ડોલુકેડે પાળીરે ॥ છેત્રા ॥ ૪ ॥
॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

કાને મુને કાધી ઘેલી. હાથ રહ્યું નહિ મન હેલીરે કાને૦ શેરડીએ
મળાયો મુને સામે, મોહન છોગલાં મેલીરે ॥ કાને ॥ ૧ ॥ નિરખતાં
મનવશ કરી નાંખ્યું, આંખ્યું મરમ ભરેલીરે ॥ કાને ॥ ૨ ॥ જુલો
ચિર શરીર તણી શુદ્ધ, હાઇડાની ધીરજ હરેલીરે ॥ કાને ॥ ૪ ॥ અહ્લા
નંદ કહે એની છાંમે, પ્રેવાણી જોયા પેલીરે ॥ કાને ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સ્થાને હવે રાખું છાની, મુરતી તમારી મનમાનીરે સ્થાને૦
જનીયા પાડોશી દેખીને, છોને બળીને ચાતા વાનીરે ॥ સ્થા-
નટવર તમથી નેહ કરીને, પાછી ધરૂં નહીં પગપાનીરે ॥
રસિક સહુણા પિયા તમ સંજે રમવું, નથી વાન

રયાને ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદના નાથ તમારો, મહીમા જાણેછે મોટા માની
રે ॥ જ્ઞાને ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરજ.

એની વનમેરે વંસી બોલેરે, માઈ દીક્કડું ધાયલ ડોલે એનીં
વંસી વાગી વંદાવનમે, વ્યાકુલ થઇયું મનમેં ॥ એની ॥ ૧ ॥ મધ-
રાને કાંધ મોરલી વાગી, ચીતમાં ચટકી લાગી ॥ એની ॥ ૨ ॥ વેણુ
વજાડી કાનુડે કાળે, પ્રજ્યને રૂડે ઢાળે ॥ એની ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદને
નટવર વાણે, વેહને મારી બાણે ॥ એની ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

એણે આવીનેરે મુને મારીરે, એની કાનુડે નેણુ કટારી એણેં
આંખડલી અતિશે અણીઆળી, નાંખી છે ખુખ નિહાળી ॥ એણે ॥ ૧ ॥
પહેલી ચોટે લીધી પ્રેમને, આડીરે મીટે જોધને ॥ એણે ॥ ૨ ॥ ચોટ
નયણુની ચીતડું ચોરી, કાળજી નાંખ્યું કારી ॥ એણે ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ
કહે શુધ ખુધ જુધી, વાલીડે ધાયલ કીધી ॥ એણે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

તારી મુરતી મન માનીરે, હુંને દેખીને થઇ દીવાની ॥ તારી
॥ ૧ ॥ બાલ તીલકની શોભારે જોધને, મનડું રહ્યુંછે મોહીને ॥ તારી
॥ ૨ ॥ વશ કીધી મને સુંદર વેણે, નેડા જે લાગ્યો નેણે ॥ તારી
॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે હું લોભાણી, તુજથી પ્રીત બંધાણી ॥ તારી ॥
૪ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

તારા મુખની માયા લાગીરે, મારા રશિયા શામ સોહાગી તારા.
જ લાગી મુજને તારી, તન મન નાંખું વારી ॥ તારા ॥ ૧ ॥ મુ-
સંદર શોભા બાળી, મોહીયું હું વનમાળી ॥ તારા ॥ ૨ ॥ ધર
વીસરાવી, મુખડુ જોવાને આવી ॥ તારા ॥ ૩ ॥ અહ્લા-
વાર, મુખડું જોધને તાર ॥ તારા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ પરજ.

બ્રાહ્મી તેં પ્રિતી લાકરે, પ્રિતલડી તો લગાડી; પ્રિતમ મારયાં
પ્રેમનાં, તમે તિખાં તિખાં બાણુ; જોતાં તમને જાદવારે, થયા પરવશ
મારા પ્રાણુરે ॥ પ્રિત ॥ ૧ ॥ વાલી બ્રહ્મી વાંકડી, વાલાં લાગે સુંદર
વેણુ; નટવર તમને નિરખવા, મારાં નાંખે છે ઝડપું નેણુરે ॥ પ્રિત
॥ ૨ ॥ હાર હજારો પેરીયા, નેણુનો નજરો જોર; અહ્લાનંદ હૈડે વસ્યા
કોડીલા નંદ કીશોરરે ॥ પ્રિત ॥ ૩ ॥ પદ ॥ ૧ ॥

વજ્રડી તેં બસી કાનરે, બાંસલડી તો વજ્રડી; વેણુ વજ્રડી વિ
હવા, તમે રૂપાળા રંગરેલ; ધરધંધો ભુલી ગઈ હું ભરપું ભુલી જળ
હોવારે ॥ વાંસ ॥ ૧ ॥ માવા તમારી મોરલી, મારે ખુબ પડી છે ખેદ;
કીધા જોને કારમા, છાતલડીમાં છેદરે ॥ વાંસ ॥ ૨ ॥ વહેમાં વાગી
વાંસાળી, આવી સુંદર ઝીણે સાદ; અહ્લાનંદ કહે વશ થઈ, મોરલડી
કરે નાદરે ॥ વાંસ ॥ ૩ ॥ પદ ૨ ॥

પેચાળી તેં બાંધી પાધરે, પાધલડી તો પેચાળી; પાધડીના પે-
ચમાં, થયું મન માઈ ગુણતામ; વાલમ મુને વસ્ય કરી, કોડીલા છેલા
કાનરે ॥ પાધ ॥ ૧ ॥ કુલ તોરાની ફેરમાં, જોધ ભમર થયા ચેકચુર;
મતવાળા થઈને ફરે, મેલી ન જાય દુરરે ॥ પાધ ॥ ૨ ॥ માવ તમાઈ
ગોળીયું, મેં દીડું આંટાદાર; અહ્લાનંદના વાલમા, વિસારયો મેં સંસાર
રે ॥ પાધ ॥ ૨ ॥ પદ ૩ ॥

ગરમાળી છે આંખ્યુ માવરે, આંખડલી મરમાળી; આંખલડી
અશ્વીવાળીયું, વારી જાણું તિખાં બાણુ; ચિતડામાં ચોટી ગઈ, મુને
કરી લીધી વેચાણુરે ॥ આંખ ॥ ૧ ॥ નેણુ તમારાં નાથજી, છે છેલા
રાતાં ગોળ; અંતરમાં ઉડા મરયાં, થયું હૈડું હાલકલોલરે ॥ આંખ ॥ ૨ ॥

અતિશે દીકા આકરા. આડી દીધી ધીરજ ઢાળ; બ્રહ્માનંદ કહે મરક
લડાં, લોચનીયાં તારાં લાલરે ॥ આંખ ॥૩॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ પરજ.

હૈડાનો હાર હરીરે, મારે રંગમીનો હૈડાનો હાર હરી, મંદીરમાં
પધરાવી મોહનને, ભેટુ હું અંકભરીરે ॥ મારે ॥૧॥ જગના જીવ-
નને હું નહિ દઉં જવા, રાખીશ જતન કરીરે ॥ મારે ॥૨॥ રસીક
નવલવર રાજેશ્વરને, નીરખી નયણે ઠરીરે ॥ મારે ॥૩॥ બ્રહ્માનંદના
નાથને સજની, મનક્રમ વચને વરીરે ॥ મારે ॥૪॥ પદ ૧ ॥

વર નંદલાલ વડેરે, સખી અલખેત્રો; વર નંદલાલ વડે, મુરખ
લોક દાઝી છોને મરતા; કોઈની સંખ્યા ન ધડેરે, ॥ સખી ॥૧॥ કાન
કુંવર સંગ નેહ કરીને, જગથી તે સીદ ડરે ॥ સખી ॥૨॥ પરણું
તો વર પુરુષોત્તમ પરણું, નહીં તો કુંવારી મરે ॥ સખી ॥ ૩ ॥
બ્રહ્માનંદના નાથને માથે, તન મન કુર્યાન કડેરે ॥ સખી ॥૪॥ પદ ૨ ॥

ઘોળી હું ગીરધારીયા, માથે તારે મોહન; ઘોળી હું ગીરધારીયા,
પ્રાણજીવન મારે મહોલ પધારે, ભુધર રંગ ભરીયારે ॥ માથે ॥૧॥
પહેલી પ્રીત્ય કરીને, મારા પ્રાણ તમે હરીયારે ॥ માથે ॥૨॥ મસ્તકને
સાટે મેંતો. તમને વાલમજી વરીયારે ॥ માથે ॥૩॥ બ્રહ્માનંદ કહે એક
લડી, દુર રહોમાં ડોલરીયારે ॥ માથે ॥૪॥ પદ ૩ ॥

લાગેલ રંગ ઝડીરે, મારે રસીયાજી શું લાગેલ રંગ ઝડી; મોહન
વર રંગીલાની મુરતી, જીવડલામેં જડીરે ॥ મારે ॥૧॥ પ્રાણજીવન
પાતળીયાને આગે, હાથ જોડીને ખડીરે ॥ મારે ॥૨॥ મીઠય થકી
ક્ષણું દુર નહીં મેંતુ, પ્રેમે પાસ્ય પડીરે ॥ મારે ॥૩॥ બ્રહ્માનંદના
નાથને ભેટી, ધન્ય ધન્ય આજ થડીરે ॥ મારે ॥૪॥ પદ ૪ ॥

રાગ પરજ.

માવે વગડી છે મોરલીરે, વાલે વગડી છે વાંસળીરે; કાવંદ્રીને
તીર, નાગ પીયાળે ડોલીયોરે, એવો શબ્દ ગંભીર હો બની ॥ માવે ૧ ॥
લેનું તરણુ ભુલી ગઈરે, વાછરે ભુલા ખીર જોને સખી જમુનાં તણૂંરી,
વેતાં થંભ્યાં નીર હો બેની ॥ માવે ૨ ॥ ઘેડી થઇ સરવે ગોપીકારી, ભુલી
તન શરીર; કામ રહ્યાં સરવ હાથ માંરી, ઝોઢણુ ભુલી ચીર હો બેની
॥ માવે ૩ ॥ વેણુ અસોડીક વીડવારે, વાછછે બળભદ્ર વીર; અહ્માનંદ સ્વર
સાંભળીરે, અંતર ના રહી ધીર હો બેની ॥ માવે ૪ ॥ પદ ૧ ॥

રાગ પરજ.

જોઈ મુરતી મનોહર તારીરે, માવારે માવા નૈણાં લોભાણી ॥
ટેક. મોલીડા ઉપર નવલ કલંગી, શોભે છે અતી સારી ॥ માવારે
૧ ॥ હેત કરીને હૈડાની ઉપર, માલા મોતીડાંની ધારી ॥ માવારે ૨ ॥
અતીરે શોભે છે છાતી ઉપડતી, ચાલ જગતથી ન્યારી ॥ માવારે ૩ ॥
અહ્માનંદ કહે એ છખી ઉપર, સરવસ નાખું વારી ॥ માવારે ૪ ॥ પદ ૧ ॥

તારી લાવણુમાં લોભાણી વાહારે, મારા નવલ વીહારી ॥ ટેક ॥
મુરતી મનોહર જોઈને તારી, ભુલી હું ભરવું પાણી ॥ વાહારે ૧ ॥
પુરણ ચંદ્ર સરીખું મુખડું, બ્રહ્મામાં ભરમાણી ॥ વાહારે ૨ ॥ છોગ-
લીયે ચક્રચુર થઇ છું, ડોલરીયા વ્રજદાણી ॥ વાહારે ૩ ॥ અહ્માનંદ
કહે જોઈ તારા નેણા, વેણુમે વેધાણી વાહારે ॥ વાહારે ૪ ॥ પદ ૨ ॥

અમે કો કો વ્રજમાં રહીયે મૈયારે, તારો લાલ અટારો ॥ ટેક ॥ રાત
દીવસ મારી કેડે પડ્યો છે, કેટલુંક આવીને કહીએ ॥ મૈયારે ૧ ॥
ચોરી કરે મારા ધરમાં છાની, દાહડીના દુખ કેમ સહીયે ॥ મૈયારે ૨ ॥

ખેલ કરે જમુનાછને આરે, આવી બાજે મારે ॥ મૈયારે ૩ ॥ અહ્લાનંદ
કહે ગોકુળ મેલી, કહોતો મથુરામેં જધયે ॥ મૈયારે ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારી આલ કરે શીદ આવી એનેરે, તમે વારો જશોદા ॥ ટેક ॥
પાણીડું બરતાં પાલવ ઝાલે, છાની નહીં વાત ચાવી ॥ એનેરે ૧ ॥
મારગ જતાં મહીડું લુટે છે, સ્યાને કાળે બોલાવી ॥ એનેરે ૨ ॥
તમારી પાસે સાચેરે થાવા, વાત કરે છે બનાવી ॥ એનેરે ૩ ॥ અહ્લા-
નંદને એ વાલે, અમને તે હાર પમાડી ॥ એનેરે ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરજ.

રે વેચાણી હું તો હરીવરને હાથે, નેડો લાગ્યો નંદના નંદન
સાથેરે ॥ વેચા. ॥ રે વાલીડા મુખડાની વાણી, સુણી હું તો એમં
પ્રેવાણીરે ॥ વેચા. ૧ ॥ રે રસીલાની મુર્તિ રૂપાળી, મોહ્યું મન છોગ-
લીયું બાળારે ॥ વેચા. ૨ ॥ રે વેચાણી હું મરમાજે વેણે, લોભાણી
હું ડાલરીયે નેણેરે ॥ વેચા. ૩ ॥ રે વાચે મુખ મોરઘડી ઘેરી, અહ્લા-
નંદનો વાલો લેરીરે ॥ વેચા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રે ગઘતી હું તો ગાવડલી દોવા, મથે મુખ મોહનનું જોવારે.
॥ ગઘતી ॥ રે છાની છાની લોકતણી લાજે, ચાલી હું તો કાનકુંવર
કાજેરે ॥ ગઘતી. ૧ ॥ રે મુજપર અઢળક ઢળીયા, વાલો સાગા શેર-
ડીયે મળીયારે ॥ ગઘતી. ૨ ॥ રે કોડીલો ડાલરીયે કાને, સખી મુન-
સમજાવી સાનેરે ॥ ગઘતી. ૩ ॥ રે તેની નહીં ગમ ખીજ કાઠને,
વળી અહ્લાનંદનો વાલો જોધનેરે ॥ ગઘતી. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રે મંદીરીયે આવોને માવા, પ્રેમે મુને અધરાત્રત પાવારે ॥ મં. ૧ ॥
રે તમ સંગ માન્યું મન માંડે, નીમખ એક રહેતુ નથી ન્યારેરે

॥ મં. ૧ ॥ રે તમ વીના ખીજું નથી ગમતું, રહેછે મન કેડે કેડે
બમતુરે ॥ મં. ૨ ॥ રે જીવું છું હું મુખડાને જોતી, ઝોજી મારે નય-
ડીનું મોતીરે ॥ મં. ૩ ॥ રે અલ્લાનંદના વાલા વારી, મોહન તમે
સરવે નીધી મારીરે ॥ મં. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

રે રજનીમાં જગ્યા કે સંજે, કે રંગાણા છે તેને રંગેરે
॥ રજ. ॥ રે અચંખો થાય છે અમને, એવી કુણે બરમાવ્યા તમનેરે
॥ રજ. ૧ ॥ રંગીલી નહતમ રૂપાળી, મીઠા ખોલી અંતર મરમાળીરે
॥ રજ. ૨ ॥ રે તેથી કાણું દુર નથી રહેતા, ખીજની તો ખજર
નથી લેતારે ॥ રજ. ૩ ॥ રે અલ્લાનંદના વાલા લાગી, તેની મને લાલ-
ચડી લાગીરે ॥ રજ. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

રામ પરજ.

તારી મુરતી રહે છે જો નેણાનો શયુગાર, નેણાનો શયુમાર
મારા હઘડા કેરો હાર ॥ તારી. ૧ ॥ મોહન તારી મુરતી જોધને, જુલો
છું તન બાન; નીરખતાં નજરમાં થઈ છું, ગજરામાં ગુલતાંન
॥ તારી. ૨ ॥ માથે ઝીણી પાધ મનોહર, સુંદર શ્યામ શરીર; નથી
રહેતી તારૂં રૂપ નીહાળી, વ્રજ નારીને ધીર ॥ તારી. ૩ ॥ બાંધે
જડાવ બાંધેલ બાજુ, કાજુ નંદકીશોર; અલ્લાનંદકે મોહી છું વેણે,
નેણે જાડુ જોર ॥ તારી. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

નાગર નંદનારે, મારે તમથું લાગી પ્રીત; તમથું બામી પ્રીત,
મારૂં ચોરી લીધું ચીત ॥ નામ ૧ ॥ ટુલનો તોરો સુંદર ફાળો,
પાધનો આળો તાલ; પાતળીયા અતી લાગે છે પ્યારા, લટકા તારા લાલ
॥ નામ. ૨ ॥ મોતીડાના હારની શોભા, વણુવી નવ જય; ખાંતીલક

તારી આવીને ખુંટી, મુરતી અંતરમાં ॥ નાગ. ૩ ॥ અધુર ઉપર
કુમકુમ ઢળીયું, દાડમ કળીયું દાંત; અલ્લાનંદના વાલમા, તમશું ખેલ
કર્યાની ખાંત ॥ નાગ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સુંદર શામળારે, આવો છોગાંવાળા છેલ; છોગાંવાળા છેલ હુંતો
આવીશ તારે ઘેર ॥ સુંદ. ૧ ॥ છેલ છળીલા રંગલા રેલા કેશર બીના
કાન; સંભળાવો મુને શામ સહુણા, મોરલીડીને તાણુ ॥ સુંદ. ૨ ॥
મોહન તારી મુરતી, મારા નેણામાં રાખીશ; ભુધર તારી ચાલ
ત્રીભંગી, લાલ કલંગી શીશ ॥ સુંદ. ૩ ॥ તમ વીના મારે ધડીયે ન
ચાલે, પડી પટોળે ભાત; અલ્લાનંદના વાલમા આવી, રહો મારે ઘેર
રાત્ર ॥ સુંદર. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મોરલી વાલારે મીડી મોરલી વગાડ, મોરલી વગાડ, ઢાલો વજ-
કેરો લાવ ॥ મોર. ૧ ॥ મોરલી સુણી હું આવી, મેલી ધરડા
કેઈ કામ, વાલમ રાણ થઈ વગાડો, છોગાળા ધનશામ ॥ મોર. ૨ ॥
સુણ્યા વીના ચીતડામાં ને આવે નીરાંત, તે સાઈ હું સાથી છાની
આવી છું એકાંત ॥ મોર. ૩ ॥ મોરલી સુણી હું ચાલી, મેલી સૈયર
કેરો સાથ, પ્રેમ સુધારસ પાઓને વાલા, અલ્લાનંદના નાથ ॥ મોર.
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ પરજ.

મુને તારી મોહની લાગીરે, સહુણા શામ સોહાગી, ॥ મુને. ૧ ॥
મીડી તારા મુખની વાણીરે, સુણી સુણી હું લોભાણી; નટવર નંદના
છઠ્યાંરે, મનોહર છેલ કાનધયા ॥ મુને. ૨ ॥ પોંચી નંદલાલને
સામેરે, વીંટીને વેઠ ખીરાજે; હાથે કડા હેમના શોભેરે, જોધ જોધ

મનકું લોભે ॥ મુને ૩ ॥ આંધ્યા બાંધે બેરખા બાળુરે, કંટારે
વાંકડો કાળુ; અહ્લાનંદ જયછે વારીરે, વાલીડા કુંજવીહારી ॥ મુને
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

હુંતો તારા રૂપમાં રીઝીરે, ફરકું રંગમાં ભીજી ॥ હુંતો. ૧ ॥
આંધી શીરપાધ સોનેરીરે, અનોપમ આંગડી પેરી, તો સીરકુલના
ધાલીરે, લાગે અતી મુરતીવાલી ॥ હુંતો. ૨ ॥ કાળુ છખીદાર
કલંગીરે, જોધ વ્રજનાર ઉમંગી; મનોહર કાનમાં મોતીરે જીવુંકું
રાલ્ય દી જોતી ॥ હુંતો ૩ ॥ તેજળી આંખડી તીખીરે, નાસા સં-
ગ્ય દીપ સરીખી; અહ્લાનંદ સરવ માફરે, છખીલા ઉપર્ય વાફ ॥
હુંતો. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

છોગાલ છેલ છખીલારે, રાજેસર કાંન રંગીલા ॥ છોગા. ૧ ॥
મીડી મુખ મોરત્રી વાતારે, આવે રંગડાના રાતા; સલુણા દીલના
સાથીરે, રહુ નીલ આંખમાં રાખી ॥ છો. ૨ ॥ લાગી તારા મુખડાની
માયારે, રૂપાળા વ્રજના રાયા; બોલાવો રાવળી જાણીરે, હુંતો તારે
હાથ વેચાણી, ॥ છો. ૩ ॥ દેખી મે મુરતિ તારીરે, નાખું માફ
તનકુ વારી; અહ્લાનંદના પ્યારારે, રોમાં ધડી નાથજી ન્યારા ॥ છો.
૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મેંતો તારી મુરતી બાળીરે, રંગીલી ગૌર રૂપાળી ॥ મેંતો. ૧ ॥
માળા ગળે કુલની પેરીરે, હોતે વ્રજ્યનારને હરી; નેણે મન લીધું છે
તાંણીરે, પ્રીતી છખીમાંય પ્રોવાણી ॥ મેંતો, ૨ ॥ રાતો રંગે સુંદર
રેટારે, ફાવે જરકસીથો ફેટા, દીકું મેં છોગલું તાફરે, લોભાણુ
ચીતકું માફ ॥ મેંતો, ૩ ॥ નેણામાં નેહ ધણેરોરે; કરો મારા દી-
લમાં હેરો; અહ્લાનંદના વાલાજીરે રેજ્યો મારી ઉપર રાજી ॥ મેંતો.
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

પરજ.

નેણામાં રાખુરે નેણામાં રાખુરે; નાથ તમને જતન કરીનેરે
 મારા નેણામાં રાખું; સીવ સનકાદીક સુક જેવા જોગી, હારે જેની
 વાટયું જુવેછે લાખુરે, ॥ નાથ તમને જત, ૧ ॥ છેલ છપ્પીલાગની
 મુરતી ઉપર, હારે મારા પ્રાણુ વારી વારી નાખુરે ॥ નાથ તમને
 જત. ૨ ॥ નયણે નીરખીને હરીને ઉરમાં ઉતારું, હારે એના
 ગુણુલા નીચદીન ગાઉરે ॥ નાથ તમને જત. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે હરી
 રસ અમ્રત, હારે હુતો પ્રેમે કરી નીલ ચાખુરે ॥ નાથ તમને જત
 ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

અળગાં ન મેળુરે અળગાં ન મેળુરે નાથ તમને, આંખડલીથીરે
 અળગાં ન મેલું; મદન મોહન તારી મુર્તિરે જોધને, હારે મારૂં મન
 કુ મયુંછે ઘેલુરે ॥ નાથ. ૧ ॥ લોક કુટુંબ પરિવાર તજીને હારે મેતો
 તમ સંગ્ય બાંધ્યું છે બેલુરે ॥ નાથ. ૨ ॥ પ્રાણુજીવન તમ પાસે
 રયાનું હારે મને વચન દીધું છે વેલુરે ॥ નાથ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે
 જોઈ જોઈ જીવું હારે તારું મોલીડું રંગનું ભરેલું ॥ નાથ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

નૈ દઉ જવારે, નૈ દઉ જવારે નાથ તમને આંખડલીથીરે નૈ
 દઉ જવા જીવની પેઠે જળવીને રાખીશ, હારે એક લગાર નહી દઉ
 હું દુખાવારે ॥ નાથ. ૧ ॥ મન ગમતારે ભોજન રાંધી જમાડું, હારે
 લાવું સાકર નાંખીને દુધ પાવારે ॥ નાથ. ૨ ॥ શ્વેત અંબર અતી ઝીણા
 લાવું; હારે મારા પ્રાણુ તમને પરિવાર ॥ નાથ ૩ ॥ જવાનુરે તમે
 નામ લીયો તો, હારે પ્રેમાનંદના સમછે માવારે ॥ નાથ ૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

આવાને આવારે, આવાને આવારે રેજ્યો મારી આંખડલીમાંરે,
 આવાને આવા આવાને આવા; મારા નાથ બિરાજે, હારે મારા તનના

તાપ ખુઝાવોરે, ॥ રેજ્યો. ૧ ॥ ડોલરીયા નીત્ય હાર પેરાવું, હારે
રૂડા તોરા લાવું લટકાવારે ॥ રેજ્યો. ૨ ॥ અમ્રત્ય વેણે સકોમળ
નેણે, હારે અતી અમ્રત ઝડી વરસાવારે ॥ રેજ્યો. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
કહે નાથજી આગે, હારે રહું હાજર નીસદીન ગાવારે ॥ રેજ્યો. ૪ ॥
॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ ધોળ.

મહારાજ આજ વરતાલથી આવશે, સંગે લાવશે સંત સમાજ
મોહન વર પધારશે ॥૨॥ જ્યાં કહે લલિતાને વાતડી, આવ્યા કાગળ
દિવસ વિત્યા સાત વાંચી ઠરી છાતડી ॥૨॥ અક્ષર કાગળમાં ઉત્તમ
જુપના, કાગળ અવધી પુરી થઇ આજ દરસન સુખના રૂપના ॥૩॥
સાત દીવસે મહારાજ સંત આવશે, લિખ્યા વરતાલથી સમાચાર
જરૂર પધારશે ॥૪॥ આવી માણુકી દાદના દરબારમાં, નિરખી સહજ-
નંદ ભગવાન સોભે અશવારમાં ॥૫॥ પ્રેમાનંદ કહે ગઢપુરવાસી આ-
વીયા, લાવ્યા ભેટ સામગ્રીને હાર વાલાને પેરાવીયાં ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ઉતર્યા માણુકીથી અલભેલડો, ધર્મકુંવર ડોલરીયો દીવાન શોભે
રંગરેલડો ॥૧॥ રૂડો ઓરડો વાસુદેવનો, લાવો ખીછાવણા રંગ રેલ
તાલ રાખો ટેવનો ॥૨॥ સોભે ઓશરી ઉતરાદાખારની, બેઠા ગાદી
તકીયે રંગરેલ શોભા કહુ તારની ॥૩॥ લિખ્ય તરૂ તળે સભા સંતની
ચારે પાસે લાખું હરીભક્ત શોભા છે અનંતની ॥૪॥ શોભે દિરધ
સભા કોઇ ભાતની, બોલ્યા સંત પ્રત્યે ધર્મ લાલ રશીલો કરી ખાં-
લની ॥ ૫ ॥ પ્રેમાનંદ કહે ઉત્તમ જુપ આવીયા, થયો યાજ જમ-
વાનો મહારાજ ખખર એ લાવીયા ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વાલે શીખ દીધી સભામાં સાથને, ઉઠા નાવા નારાયણ નાથ, મળ્યા
ભરી બાથને ॥ ૧ ॥ નાવા બેઠા ડોલરીયો દરબારમાં, નાતા નીરબે
છે જે નરનાર તે નરે માન્યુ મારમાં ॥ ૨ ॥ વર્ણી મુકુંદ નવરાત્રે
પ્રીતશું, ચોળે અતર કરી કરી પ્યાર વાલાને રસ રીતશું ॥ ૩ ॥ નાઠ
પેયું પીતામર જોઇ આખડી, ચાલ્યા જમવા સહજનંદ શામ, પેરી
ચરણે ચાખડી ॥ ૪ ॥ બેઠા જમવા ઓરડે અલબેલડો, છત્રી સાંચ
જન ધર્યો આગે થાળ, જમે રંગ છેલડો ॥ ૫ ॥ પ્રેમાનંદ કહે
બરશી કંસાર છે, હરીસો હલવો મોતિ ચુરણ ભોજન સર છે
॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

સાટા પેંડા પતાસાના ચુરમા, ગાંડીયા કળી કુલવડી ઘેર ભજ્યા
વડા પુરમા ॥ ૧ ॥ રૂડા સાક વંતાક વાળોલા વાલનાં, પરવાળ
કારેલા કંકોળા સાક જમાડ્યા ધર્મલાલને ॥ ૨ ॥ ટાકો તાંદળીઓ
સુવા ભાજ છે કેરી કાચરી અથાણા કરેલ ગોળ કેરી ઝાઝી ॥ ૩ ॥
ભાત દાળ કઢી ને અનુપ છે ચટણી પાપડ ફાફડા દુધ સાકર સુખ
રૂપ છે ॥ ૪ ॥ જમિ ચળુ કરી બીડી લીધલી, સંત પંકિત કરે
તતકાળ આજ્ઞા એમ કીધલી. ॥ ૫ ॥ પ્રેમાનંદકે હરે શબ્દ કીધલાં
આવ્યા પીરસવા નારાયણ આપ મોતૈયા કર કીધલા ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

વારંમવાર જમાડી દરસન દીધલા, ફર્યા પંગત્યમાં પંચ વાર
વળતી સયન કીધલા ॥ ૧ ॥ પોઠી જગ્યા રાજેંદ્ર રણીયામણો, મત
વાલો ડોલરીયો ભુપાળ કાનડવર કોડામણો ॥ ૨ ॥ વરણી મુકુંદ અક્ષર
ઓરડી, આવીયા દીઠા ડોલરીયા દીવાન સાકર જળ પાવીયા ॥ ૩ ॥
સાંજે ચોરે સભા કરી શોભતી, બેઠા ગાદી તકીયે રંગત પાટ મુની
મન લોભતી ॥ ૪ ॥ એવી સભા જોઇ શત્રુ હારીયા, કામ કોધ
લોભ મોહ માન મોત વિના મારીયા ॥ ૫ ॥ પ્રેમાનંદ કહે દેશો દેશ
પુરમા, આવ્યા પુજ કરવા હરીજન, દેશાંતર દુરના ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

હવે સાંભળજો એક વારતા, પુજ્યા નારાયણ કરી પ્યાર છખી
 ઉર ધારતા ॥ ૧ ॥ કાશ્મિર ઇંદુ ચંદન ચરચી કીધલો, પેરી ડગલી
 સોનેરી સુરવાળ લાખેણો લાવો લીધલો ॥૨॥ માથે પાધ બાંધી
 મોઢા મુલની, ઓઢી સાલ કોટે સેલુ સાર શોભા સુરજ્ય તુલ્યની
 ॥૩॥ હવે કુડળ પેરાવો કરણમાં, પેર્યો કંદારો કટીલંક સાર,
 તોડા જુગલ ચરણમાં ॥૪॥ વેઢ વીંટી કડા સોના સાંકળાં, પોંચી
 ઉતરી નંગ જડેલ જોવા જન આકળા ॥૫॥ પ્રેમાનંદ કહે પેરાવી
 ફુલ હારને, પછે આરતી ઉતારી કરી પ્યાર, લહે કોણ પારને ॥ ૬
 ૫૬ ૬ ॥

એવું કરી પાચે લાગીયા, આ મુરતી અખંડ રેજ્યો ઉર એ
 વર અમે માગીયા ॥૧॥ હવે વસ્ત્ર ઓઢાડો સંત વાલને, સરવે
 ફલ મેલાવ્યા તતકાળ ઓળખાવ્યા ધર્મ લાલને ॥૨॥ ધન્ય ધન્ય
 સતસંગી સાથને, પુજ્યા ધર્મ કુંવર કીરતાર મોહન મુખ પાથને
 ॥૩॥ ધન્ય ધન્ય ઘેસો ગઢપુર ધામનો, ધન્ય અભેય પુત્ર ઉતમ
 રાય, રાખ્યા ધનશામને ॥૪॥ એવી લીલા તેર દીવસ કીધલી,
 કરે પંક્તિ જમાડે સાધુ નિલ લીલા લખી લીધેલી ॥૫॥ ધન્ય
 પ્રેમાનંદ ગઢપુર લોકને, રહ્યા નારાયણ કરી નીવાસ ટાળ્યા શંસે
 શોકને ॥૬॥૫૬ ૭॥

નીલ કથા થાય સભાનાવણા, કરે કથા નીલાનંદ નીલ પુસ્તક
 લઈ રળીયામણા ॥૧॥ ધન્ય ધન્ય નીલાનંદ નામને, વાંચી રાજ
 કર્યા ભગવાન ધર્મ તનય સામને ॥૨॥ હાથ જોડી સતસંગી બો-
 લીયા, ઘેર ચાલ્યા ફરવા વેલા સંત દેસીક ધણા ડોલીયા ॥૩॥
 એમ કરતાં દિવસ બહુ વીતીયા, જાઓ ફરવા સંતો ઉરવી આજ
 અરિ તમે જીતીયા ॥૪॥ ચોરી આદીક નીમ ધરાવજો, કરી વાતું

કથા દેશેા દેશ સમધયે વેજા આવજો ॥૫૥॥ સત ફરવા ગયા
દેશ દુરમાં, લખી શોભા ચરીત્ર ગુણ ગાન પ્રેમાનંદ હજુરમાં
॥૬૥॥ ૫૬ ૮૥ પુરા.

તમરે ઓધવ કેળ્યો એટલીરે, જઘને વાલાજીને વાતજો; તમને
ન ગણા અમે જાણ્યા નહીંરે, વીશ્વાસ દધને કીધા ધાતજો ॥ તમે.
૧ ॥ અમને છળ કરીને તમે છેતર્યારે, મોહન વાધને મધુરી વેણ
જો, વાંસળીયે વેધીને મથુરાં ગયારે, દધને દુખડાં દીનને રેણજો
॥ તમે. ૨ ॥ અમે શું જાણ્યું જે અધવચ મેલશેરે, હેત કરીને હરશે
પ્રાણજો; વ્યાધ તણી પેરે વેધી ગયારે, મારી કમળ નયનનાં
ખાણજો ॥ તમે. ૩ ॥ તમને ઉર ઉપર અમે રાખતારે, જોતાં
નીત્ય નીત્ય નવલે નેહજો; તમ પર તનમન પ્રાણ લધ વારતાંરે, તે
તમે નીરદય દીધો છેહજો ॥ તમે. ૪ ॥ દયા જરીયે હરી આવી નહીં
રે, તોડતા ખાળપણાની પ્રીતજો; નીરદય પ્રેમાનંદના નાથજો, શું
ગાધયે મોહન ગીતજો ॥ તમે. ૫ ॥ ૫૬ ૧૥

ઓધવ વ્રજ વનીતાની વીનતીરે, કહેજો કજ્જલજીને જરજો;
ચાલા વ્રજ વીનતાના નેહથીરે, તમને ન ઘટે રહેવું દુરજો ॥ આ. ૧ ॥
તમે હરી વ્રજવાસીના પ્રાણજોરે, પ્રાણ વીનાનો નવ રહે દેહજો;
નીર વીના ન જીવે માઝલીરે, એવો વ્રજવાસીનો રનેહજો ॥ આ. ૨ ॥
અમને એમ કહી હરી તમે ચાલીયારે, હમણે આવું છું તમ પાસજો;
મથુરામાં મામાને આવું મળીરે, પ્રાણ રહ્યો છે એ વીશ્વાસજો ॥ આ.
૩ ॥ જો હરી આવી પાછા નહીં મળોરે, તો અમે તરત તજીશું પ્રાણ-
જો; એ આંટી હરી વ્રજ અખળા તણીરે, તે તમે જાણજો શામ
સુખજો ॥ આ. ૪ ॥ સુના ગોકુળમાં ગમતું નથીરે, ઘર વન સરવે

ખાવા ધાયજો; પ્રેમાનંદના પ્યારા તમ વીનારે, પણ એક કલ્પ સરી
ખી જાયજો ॥ અ. ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

જધને ઓધવ કહેજો કાનનેરે, તમ વીના ગોકુળવાસી લોકજો;
ભોજન ખાનપાન નીંદ્રા તજીરે, સર્વે કરે તમારે શોકજો ॥ જ. ૧ ॥
જશોદા શોકે કરી સુકાષ્ઠ ગયાંરે, નેણે અંધ થયા છે નંદજો; એક-
વાર આવીને જીવે હરીરે, પાછા જાજો આનંદ કંદજો ॥ જ. ૨ ॥
તમ વીના ગોવાળ બાળ વલખાં કરેરે, તણુ તજી જુરે તમારી ગાય
જો; દુધ ન ધારે નાના વાછડારે, તમ વીના શોકે વ્યાકુળ થાયજો
॥ જ. ૩ ॥ તમ વીના વંદાવન નથી શોભતુરે, શોકે સુકાણી વનવેલ
જો; વનમેં પશુપક્ષી વ્યાકુળ ફરેરે, તમ વીના નંદકુવર અન્નમેલ
જો ॥ જ. ૪ ॥ વીરહે પક્ષી પણુ નથી બોલતારે, કોષલ શક સારીકા
ભોર જો; પ્રેમાનંદના નાથ રાજી કરોરે, એકવાર આવી નંદ કીશોર
જો ॥ જ. ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

અમને ઓધવ હરી બહુ સાંભરેરે, કશુંયે કામ ન લાગે હાથજો;
રોતા રોતા જાયે દીન રાતડીરે, હવે ક્યારે નેણે દેખશું નાથજો
॥ અ. ૧ ॥ અમને બહુ હેતે બોલાવતારે, વરગી અમ્રત સરખાં વેણુ
જો; સામું બહુ હેતે કરી હેરના, મળતા શામળીયો સુખ દેણુજો
॥ અ. ૨ ॥ ઓધવ હરીનું હસવું બોલવુંરે, જે હરી કરતા અમશું
વીહારજો; તે જ્યારે અમને ઓધવ સાંભરેરે, ત્યારે દુખનો નહીં રહે
પારજો ॥ અ. ૩ ॥ ઓધવ આ ગેડી ને આ વાંસળીરે, લધને જાતક
ચારવા ગાયજો; વનમાં વાતો મોહન મેરલીરે, સાંભળીને જાતાં મળવા
ત્યાંયજો ॥ અ. ૪ ॥ આ પાદુકા પહેરી આવતારે, હરખે જોતાં હરીની
ચાલજો; જેમ જેમ સાંભરે તેમ તેમ થાય વેદનારે, પ્રેમાનંદ જહં
ગીરધરલાલજો ॥ અ. ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

મારે પ્રીત બંધાણીરે કે શામળીયા સંગે, મારું મન રંગાણુરે કે
રસીયાને રંગે ॥૧॥ એનું રૂપ જોધનેરે કે મનમારું મોહી રહ્યું મારે
હરી વીના ખીજુરે કે સુખ વીખતુલ થયું ॥૨॥ મીઠી મુખડાની વાણી
રે કે સુંણી હુંતે: લોભાણી, તજ્યું હરી વીના ખીજુરે દુખદાયક
જાણી ॥૩॥ તજી લોક લજ્યાનેરે કે હરીવરને ગમવા, મારે હોંસ
ધણીક છેરે કે રસીયા સંગ રમવા ॥૪॥ હવે નીમખ ન મેલુરે કે નટવ
રને ન્યારા, વાલો મુકતાનંદનેરે કે પ્રભુ મુને અતી વાલા ॥૫॥૫૬. ૧॥

મેંતો સગપણ કીધુરે કે સુંદરવર સાથે, કરૂણા કરી પુરણુરે કે
હરીવર ગ્રહી હાથે. ॥૧॥ મેંતો જપતપ તીરથરે કે સાધન નવ્ય કીધું
મારું મન મોહનથીરે કે સર્વ કારજ સીધ્યું. ॥૨॥ જેનું ધ્યાન ધરે
છે રે કે અજ શંકર જેવા, તેના ચરણ કમળનીરે કે મળી મુજને
સેવા ॥૩॥ મુજને કીધી પોતાનીરે કે હરી અંતરજામી, થયા રસી-
યોજી રાજીરે કે બળવંત બહુ નામી ॥૪॥ મારે શામ સુંદર શું રે કે
દઢ લગની લાગી, વાલો મુકતાનંદનેરે કે કીધી મને બડભાગી ॥૫॥૫૬. ૨॥

મોહનવર મારીરે કે છે જીવન દોરી, એનું મુખ જોધ જીવુરે કે
જેમ ચંદ્ર ચકોરી ॥ ૧ ॥ મુને લગન લગાડીરે કે કોડીલે કાને, મુને
વશ કરી વાલેરે કે વસીને તાને ॥૨॥ મારો જીવ જડાણોરે કે સામળીયા
સંગે, હુંતો રસીક પ્રીતમનેરે કે અતી રાચી રંગે ॥ ૩ ॥ મેંતો વાત
વીસારીરે કે જુઠાજગ કેરી, મારે મન વસીયા છેરે કે લટકાળો લેરી ॥૪॥
હુંતો થઇ બડ ભાગીરે કે હરી સંગ્ય હેત કરી, વાલો મુકતાનંદનેરે કે
વરી વ્રજ રાજ હરી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

નયણું નીસાનેરેકે મન માઈ લીધું હરી, સામળીયાની સંગેરે; કે
હવે હુતો બેઠી હરી. ॥૧॥ મોહનવર વીનારે, કે પલ નવ જાય રણુ;
એનું સુખડું અલોકીકરે, મુખ નવ્ય જાય કહ્યું ॥ ૨ ॥ મેતો હરી-
વર સંગેરે, કે જાણી રસ રીતલડી; ટળા પીડ ખલાંડથીરે, કે હવે
મારે પ્રીતલડી ॥ ૩ ॥ માઈ મન હરી વીનારે, કે અળગું નવ્ય ડોલે
ગુંજર તન ગણું નહી રે, કે હવે હુતો અંક તોલે ॥ ૪ ॥ અધ
વીમળ વીવેકારે, કે હરીવરને પામી; વાલે મુક્તાનંદનેરે, કે જાયો
કર બહું નામી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

નર નારાયણ સ્વામીરે, કે બજ્ય દઢ બાવ કરી; આવો અવસર
દુર્લભરે, કે વારે વારે ન આવે ફરી ॥૧॥ તુંતો સત્ય કરી માનેરે,
કે સંતની વાતલડી; તજ દેજે તું વેગેરે, કે મેન કરી ઘાટલડી
॥૨॥ પરધન પર નારીરે, કે તજ સતસંગ કરે; હરી વીમુખની સંગા
તેરે, કે વીશે જાણી પ્રેહરે ॥૩॥ માઈ કહ્યું સત્ય માન્યેરે, કે જનું
છે જરૂર મરી, કરે પુન્ય પરમારથરે, કે સંપત્ય રહેશે ધરી, ॥૪॥
તમે સમજ વીચારીરે, કે પાણી પેહેલી પાળ કરો; વાલો મુક્તાનંદ
નોરે, કે બજ બવ કષ્ટ હરો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૫ ॥

નર નારાયણ કહેતારે, કે કેમ તું જાણે છે; તારા શીરપર વેરીરે
કે જમ ધણા ગાળે છે ॥૧॥ જમદુત જોરાવરરે, કે લેશે તારા પ્રાણ
હરી; તારાં સગાને સખંધીરે, કે રહેશે હાય હાય કરી ॥૨॥ જોને
કાજ કરેછેરે, કે કુકર્મ અતી બારી; તેતો સંગ ન ચાલેરે, કે નવ
જોખન નારી ॥૩॥ જશે પાપ પોતાનેરે, કે નરકમાં જમ સંજે
પાસે લોહી તે તારેરે, કે ચીરી ચીરી સર્વ અંજે ॥૪॥ એવું સમજ
વીચારીરે, કે શ્રીહરીને બજજો; મુક્તાનંદ સત્ય કહેછેરે, કે સરવે
કુકર્મ તજજો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૬ ॥

બ્રહ્મનાથને સેવોરે, કે કુમત્યને દુર કરી; એ છે સર્વના સ્વામીરે
 કે પ્રગટ પ્રમાણ હરી ॥૧॥ જેનું ધ્યાન ધરેછેરે, કે મહા મુની શુક
 જેણે, જેના પદ પંકજનીરે, કે કરે કમળા સેવા ॥ ૨ ॥ એવા નર
 નારાયણુરે, કે બળે તેના કષ્ટ હરે; એને ઇષ્ટ જે બજોરે, કે તેતો
 કૃષ્ણ સહીત તરે ॥૩॥ વાલો નીજ તપનું ફળરે, કે સૌને આપે છે;
 ચરી રૂપ અલોકીકરે, કે ભવ દુષ્ણ કાપેછે ॥૪॥ એવા પ્રગટ પુરૂષનેરે
 કે બળે ભ્રમના ત્યાગી; મુક્તાનંદ હરી બજોરે, કે થાઓ સર્વે બડ
 આગી ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૮ ॥

નર નારાયણુ બજોરે, કે સુદ્ધ થઈ નરનારી; સાચા સંતની વાણી
 રે, કે લેજો ઉરમાં ધારી ॥ ૧ ॥ ખર શબ્દ સરી સીરે, કે દુરી
 જનની વાણી; તેને ઉરમાં ન ધરજોરે, કે દુષ્ટ દાયક બાણી ॥૨॥
 કામી કોધી લોભીરે, કે લંપટ જે ભગરા; તેને સત્ય ન ગણુશોરે,
 કે તેતો જમદુત ખરા ॥૩॥ કહી સત્ય શીખામણુરે, કે તેને નીંદ્યા
 કેછે; તેતો જમપુર કેરારે, કે દારણુ દુષ્ણ શેસે ॥૪॥ સત્ય અસત્યને
 સમજોરે, કે ભાવે હરી બજન કરો; મુક્તાનંદ કહે નારાયણુરે, કે
 નામે ભવ સીંધુ તરો ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૮ ॥ પુરા,

૫૬ રાગ ધોળ.

સંત પારસ ચંદન આવના, કામધેનુ કલ્પતરૂ સાર; સમાગમ
 સંતનો ॥૧॥ સંત સમજ્યામાં અંતર ધણો, તરૂ પારસ ત્રણ પ્રકાર
 શાસમા ॥૨॥ એક પારસથી પારસ બને, એક પારસથી હેમ હોય
 શાસમા. ॥૩॥ એક પારસ લોહને કુંદન કરે, સો વરસે લોહ ન હોય
 શાસમા. ॥૪॥ એક ચંદનથી વીખ ઉતરે, એક ચંદનથી અગ્ની ઓ-
 લાય ॥ સમા. ॥ ૫ ॥ એક તલબાર તાતા તેલમાં, ફરી તેલ તાંતુ

નવ થાય ॥ સમા. ॥ ૬ ॥ સરવે સન્યા સુરી નવ જાણીયે, સરવે નારી
મતીવતા ન હોય ॥ સમા. ॥ ૭ ॥ સરવે ગજ શીર મોતી નવ નીપજે
નાગે નાગે મણી નવ હોય ॥ સમા. ॥ ૮ ॥ ત્રગે ત્રગે કસ્તુરી નવ
નીપજે, વને વને અગર નવ હોય ॥ સમા. ॥ ૯ ॥ જળે જળે કમળ
નવ નીપજે, તેની વીગતી વીચારીને જોય ॥ સમા. ॥ ૧૦ ॥ જ્ઞાન
હીન ગુરૂ નવ કીજીયે, વંઝા ગાય સેવે શુ થાય ॥ સમા. ॥ ૧૧ ॥
કહે પ્રીતમ અલ્લવેતા ભેટતા, મહા રોગ સમુદો જાય. ॥ સમાગમ
સંતનો ॥ ૧૨ ॥ પદ ૧ ॥ પુરં.

પદ રાગ ધોળ.

રે સાંભળ સજની લીલા પુરશેતમ તણી, એક સમાની સંભળાવું
અતી સારજો; શુકસનકાદીક ભવ અહા વાંસે ફરે, જોવા ને સાંભળ
વાનો ઘણો પ્યારજો ॥ સાં. ॥ ૧ ॥ ધર્મ કુંવર પ્રગટ થઈને પધારીયા
પુર્વથી પશ્ચિમમાં પુનેમ ચઢજો; ગુજર સોરઠ કંકદેશ બહુ વીચર્યા,
અક્ષરપતી સંગે લઈ મુક્ત મુની વ્રંદજો ॥ સાં. ॥ ૨ ॥ કંક દેશોમાં
અતી પાવન એક પુર છે, દુર્ગ નગર અતિ ઉન્મત સરીતા તિરજો
કુળ સહીત પુર પતી શ્રીહરીના દાશ છે, અભય આત્મજ ઉતમ ન
રૂપતિ મહા ધીરજો ॥ સાંભળ. ॥ ૩ ॥ ત્યાં રહીને શ્રી હરીએ બહુ
લીલા કરી, કેતાં સાંભળતાં સેશ ન પામે પારજો; પ્રેમાનંદ કહે આ-
સપાસના ગામમાં રહીને, પાવન કીધાં બહુ નર નારજો ॥ સાંભળ.
૥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

સાંભળ સજની નામ કહું તે ગામના, જોટાદ ને કારીયાણી સાર
ગપુરજો; જાળવદરને કુંડળ નાગડકુ સહી, ચુંદરીયાણું લોયા નર
પતી સુરજો ॥ સાં. ॥ ૧ ॥ એ આદીક જે ગામમાં રહીને નાચજી,

લીલા કરી તે કોયે નવ કેવાયજો; શેશ સારદા કવી કોટીક થાકે
 લખી, પાર ન પામે અનંત જનમ વધ જાયજો ॥ સાં. ॥ ૨ ॥ લક્ષ્મી
 માત્ર લીલા કહું લોયા ગામની, રહ્યા નીરંતર માશ બે સુધી ત્યાંજો;
 સહજ વીધી સાથે મુની મુક્ત હરીજન છે, જમે જમાડે સ્વામી
 મુની દ્વીજરાયજો ॥ સાં. ॥ ૩ ॥ નીજ હાથે નીત્ય શાક કરી વંત્યાકના
 મુનીવર સાર મોહન આનંદ કંદજો; પોતે પીરશે પુરશોતમ કરી
 પ્રીતશું, જમે ને નીરખે પ્રેમાનંદજો ॥ સાં. ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ ધનાશ્રી.

મારા કેશરીયાવર કાન, જઈ તારે વારણીયે; મોહીધું મોરલડી
 ને તાન, આવી ઉભી વારણીયે ॥ ૧ ॥ આવી વશુંછે મારે અંતરે.
 વાલા રૂપ અસોકીક તારું; છેલ છખીલા તારું છોગલુરે, મુને પ્રીતમ
 લાગે છે પ્યારે ॥ જઈ ॥ ૨ ॥ સુભગ સોના કેરા સાંકળારે, મહી
 મુની રતન જડાવું; નવલરંગીલા મારા નાથજીરે, હુંતો પ્રેમે કરીને
 પેરાવુરે ॥ જઈ ॥ ૩ ॥ કુલતણીરે માળા કુટડીરે, વારી પ્રાણુજવન
 તમે પેહેરી; અહ્માનંદના વાલમારે, મારા લાડકડા રંગભેરીરે ॥ જઈ ॥
 ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મોહીધું વાલમ બીનેવાન, મોહન મરમાળા થઈ રૂપ, જોધને ગુ
 લતાન, રશીયા રૂપાળા ॥ ૧ ॥ રસીક સલુણા રૂડા રૂપમારે, વારી
 મનડું આવીને મોજી, છેલ છખીલા મારું ચીતકુંરે, તારી પાધલડીમાં
 પ્રોયું ॥ મોહ. ॥ ૨ ॥ બાલ તીલક સોહામણુરે, મીડી મુખડા કેરી
 વાણી; કુંડળીયેરે તારે કાનજીરે, મારું મનડું લીધું તાણીરે ॥ મોહન
 ૩ ॥ અમર આબુપણ અંગમારે, નીત્ય પેરીને દરશન દેવું, અહ્મા
 નંદના આલ્યમારે, વાલા ખીજું નહીં તમ જેવુંરે ॥ મો. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મારા સામળીયા સુખધામ, મોહી છું મરક લડો તમને જોધને
સુંદર શામ, ચીતડે રંગ ચડે ॥ ૧ ॥ તમ કારણુ મારા નાથજીરે
મેંતો જગની લજ્યા લાગી; રસીક પિયા તારા રૂપમારે, મારી લગની
અહોનીશ લાગીરે ॥ મોહી. ૨ ॥ હાથકડાં બેડ હેમનારે, તમે
પેહેરયાં પ્રીતમ પ્યારા; નટવર રાણું નેણુમારે, નીત મોહન જીવન
મારાંરે ॥ મોહી ૩ ॥ છખી જોધને તારી છેલવર, મારી મનવરતી
લોભાણી; અહ્લાનંદના વાલમારે, આવી તમ સંગ પ્રીત બંધાણીરે ॥
મોહી ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારા લેરખડા નંદલાલ, વાલી તારી વાતલડી; જોધને ચટક રં-
ગીલી રૂડી ચાલ, ઠરેછે મારી છાતલડી ॥ ૧ ॥ વ્રજ જીવન તારી
વાતડીરે, મારે પ્રીતમ અંતર પેઠી; નીમખ ન મેડુ મારા નાથજીરે,
હુતો સમર સુતીને બેડીરે ॥ વાલી ॥ ૨ ॥ રાજેશ્વર તારા રૂપમારે,
મેંતો મન વરતી ઠેરાવી; મોહન તારી મુરતીરે. રહી આંખલડીમાં
આવીરે ॥ વાલી ૩ ॥ અજખ સોનેરી ઉતરીરે, મહીં માણેક જડી-
યલ મોતી; અહ્લાનંદના વાલમારે, હુતો જીવુંછું નિશદીન જોતીરે
॥ વાલી ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ કરાધડો.

તાં છોગુ મારે આવીને ચિત્તમાં રહ્યું, તાં જગના જીવન
રૂડું છોગું જોધને, અંતરમાં અજવાણું થયું ॥ તાં. ૧ ॥ સુંદરસ્થામ
સોહાગી તાં, મુખ નિરખીને દુખ દુર ગયું ॥ તાં. ૨ ॥ આનંદ
સહિત થયું સુખ અંતર, એક જીભે નંવ જાય કહ્યું ॥ તાં ૩ ॥
અહ્લાનંદ કહે એ છોગા સાં, લોકડીયાતું અમે મેણું મહ્યું ॥ તાં.
૪ ॥ ૫૬. ૧ ॥

કાના નેણે તારે કીધાં મને કામણીયાં કાના. નેણા તારાં નાગર
નંદના, બાણ સરીખાં તિખાં બનીયાં ॥ કાના. ૧ ॥ જાલ રંગબેર સામું
જોધને, હોતે કરીને મનડાં હરીયાં ॥ કાના. ૨ ॥ ધાયલ થઇને હુતે
ઘેલી ફરે છું. શું જાણું જે મંત્ર શું બણીયા ॥ કાના. ૩ ॥ અહ્લાનંદના
નાથ રંગીલા, બાવે હું લઉં તારા બામણીયાં ॥ કાના. ૪ ॥ ૫૬. ૨ ॥

તારું મોળીડું જોધને હુતે ઘેલી થઇ ॥ તારું. મોઘા મુલી નઉ-
તમ મોળીડું, નવલ કલંગી શીશ બુકી રહી ॥ તારું. ૧ ॥ જુદર
તારું મોળીડું બાળી, ધાયલ થઇને શુદ્ધ બુલી ગઇ ॥ તારું. ૨ ॥
ઔપધ મુળી અંગ ન લાગે, કુટીકુટીને યાકયા વૈદ કંધકે ॥ તારું
૩ ॥ અહ્લાનંદના નાથ ન મેલું, શીરને સાટેરે મેંતો કીધું સહી ॥
તારું. ૪ ॥ ૫૬. ૩ ॥

માવે મોરલી વળડીને મનડાં હરયાં, માવે બેહદ નઉતમ વેણ
વળડી શબ્દ સુણાવી જાહુડારે કરયાં ॥ માવે. ૧ ॥ પાધ બાંધી રંગ
ચોળ કમુખી, મન ગમતાં છોગાં શીર ધર્યાં ॥ માવે. ૨ ॥ અલબેલા
નટનાગર કેરાં, લોચનીયારે જાહુડે બરયાં ॥ માવે ૩ ॥ ૩૫ અલોડીક
જોધને સજની, અહ્લાનંદના વાલાને વરયા ॥ માવે. ૪ ॥ ૫૬. ૪ ॥

૫૬ રાગ સોરઠ.

આવો હરી મંદીરીયે મારે ॥ આવો. ॥ કુંવર રંગીલાકાનજી,
મોહી છોગલીયે તારે ॥ આવો. ૧ ॥ આંગણે મારે આવજો, તમે સાંજ
સવારે; સુખ થાય છે શામળા તમને જોઉં છું જ્યારે ॥ આવો.
૨ ॥ સાસુ સસરો સહુ મળીને, મુજને નીલ વારે; જીવન તમને
જોધને, એની સંકયા તે કાણુ ધારે ॥ આવો. ૩ ॥ તોડી સહુ સંસાર

રથીરે, જોડી તમ હારે; અહ્લાનંદના વાલમા, હવે જાણું જગ સારે
॥ આવો. ૪ ॥ ૫૬. ૧ ॥

રેજો મારી આંખલડી આગે ॥રેજો॥ નીરખી તમને નાથજી
મારી ભુખલડી બાધે ॥રેજો. ૧॥ ચમકા કરંતી આખડીરે, કેઠરીપિ
વાધે; શીખ્ય કલંગી શોભતી, વાલા જરકસીયે પાધે ॥ રેજો. ૨ ॥
રસીક સલુણા રાજને. હુંતો રીઝી છું રાગે; જોધ જોધ તમને જા-
હવા, નીલ પ્રીતલડી જાગે ॥રેજો. ૩॥ કમર કટારો વાંકડોરે, અતિ
પ્યારો લાગે; અધક્ષણું રહો માં વેગળા, એમ અહ્લાનંદ માગે ॥રેજો
૪ ॥ ૫૬. ૨ ॥

વાલાજીના લટકામાં લોભાણી ॥વાલા.॥ લાગે છે વહાલી લાલજી
રૂડી મુખડાની વાણી ॥વાલા. ૧॥ સરવે સંધ્યરના સાથમાં ગઢ
જમનાં પાણી; સાન કરી મુને શામળે, માઈ લીધું ચિત તાણી ॥વાલા
૨॥ છેલખખીલો નંદનોરે, મહીડાનો દાણી; મીઠીવાય મોરલી, સુણી
પ્રીતે પ્રોવાણી ॥વાલા, ૩॥ લટકાળા નંદલાલની, હુંતો ઠાવડી ઠેરણી-
અહ્લાનંદને વાલમે, મને પોતાની જાણી ॥વાલા. ૪॥ ૫૬. ૩॥

પધારોને મોહન મરમાળા ॥પધા.॥ મનમાં ચોંટયા માયરે. વાલજી
નેણુના ચાળા ॥પધા. ૧॥ સેજ બિછારી ડુલડેરે, દિપક અજવાળા-
નદવર તારા નામની, ઉભી ફેરવું છું માળા ॥પધા. ૨॥ જામા પહે-
રયા જરકસી, આંધો ફેંટા રૂપાળા; મીઠી વાળ્યો મોરલી, લાવિ
વજતણા ઢાળા ॥પધા. ૩॥ તમ વિના ખુલ્લતાં નથી, મારા અંતરનંદ
તાળા; અહ્લાનંદના નાથજી, આવો સુંદર છોગાળા ॥ પધા. ૪ ॥
૫૬. ૪ ॥

૫૬ રાગ સૌરઠ.

જાવા નહી દેશુંજી નંદકુમાર, મને તારા દરશનનો છે અતિ
 ખ્યાર ॥જાવા. ટેક ॥ થારે વિના મે કિણુ વીધ જીવાં, ચતુર પીયા હો
 મારા પ્રાણુ આધાર ॥જાવા. ૧॥ હાલુ હાલુ કાંઇ કરે છો વારી, શા-
 મળીયાજી સીરદાર; રસીયા થાને રોકસાં ઠાલી, કાંઇ કરાવો છોજી ચે-
 મનું વાર ॥જાવા. ૨॥ સાથીડાને જીવાડસો, ઘત સાકર મેવા સાર;
 ઘોડલાંને ધી દેવાડસાજી, રૂડી રાતજી નીલી નીલી સુંદર ચારા ॥જાવા.
 ૩॥ જો મારો વરજ્યો નહી કરો, પિયા તો મારો ઝોર વિચાર;
 અહ્લાનંદના નાથજી વારી, આ સામે થાકી સાયબાંધુ મરહાર ॥જાવા.
 ૪ ॥ ૫૬. ૧ ॥

મારે મોહલે આજેજી નંદકીશોર, હાંજી મારો મનડો દોડે છે
 થાકી ઝોર ॥મારે. ટેક. ॥ મનમોહન મનડે વસીજી થારી, ઉપરણી
 રીઝણી જરકશી કોર ॥મારે. ૧॥ ડુંગરીયા હરીયા હુવા વારી, મધુરા
 જોલે છે મોર; રંગભીનાજી રજની માંધ, થારી ઝોળું આવે છે રસીયા
 પરજોર ॥મારે, ૨॥ મનડો મારો મોહીને રહ્યો છે, ઢોલા જોઇ થારી
 નંદન જોર; સુખર સાગર શામળાજી. વારી લગની લાગી છે થાસુ
 ઝોર ॥મારે. ૩॥ નટવરજી થાને નિરખસાં, વારી જણુ વીધી ચંદ
 ચકોર, અહ્લાનંદના નાથજી હો, છેલા છોજી લાડીલા માદી જીવન
 દોર ॥ મારે. ૪ ॥ ૫૬. ૨ ॥

મારે મોહલે આજેજી વ્રજરાવ, મારે થાસું મલણુ તણો છે
 અતી બાવ ॥મારે. ॥ હાજર રેસાં મે હજુરમેજી પીયા, પ્રેમે પખાળાં
 શવળાં સુંદર પાવ ॥મારે. ૧॥ જામા જરકસી પેહરી જે સાયબા,

કીજે અનખ બનાવ; પ્યારી સોનેરી બાંધો પાધડીરી, કેસરીયાજી
રંગમે ગરકાવ ॥ મારે. ૧૨ ॥ સેજ બીજાઇ મેં કુલડાસું, અંતર રાજી
છડકાવ; મોહન થાસું મીલણુ રોજી મારે, અંતરડે છે અતી નવલ
ઉઠાવ ॥ મારે. ૧૩ ॥ ચરણકમળ નહીં છાંડસાં કેદી, યહ મારો
ઉઠાવ; પાર નીભાંજો પ્રીતડીજી, વારી અલ્લાનંદરા, છેલા નટવર નાવ.
॥ ૪ ॥ ૫૬. ૩ ॥

લાગી હો વીહારીજી થાસું પ્રીત, હાંજી કાંઇ કમળ બમરરી રીત
॥ લાગી. ૧ ॥ જોથે દુર રહેા મન પ્યારા તો, તલખે છે નટવર મારો
ચીત ॥ લાગી. ૧૧ ॥ જણુ વેલાથે જાદવા, છેલા ગાવો છો મધુરાં ગીત;
તણુ વેલા સુરત્રીય સુણીને રહે છે ચતુરા માર ચીત લખીત ॥ લાગી. ૧૨ ॥
નમણી સુંદર નાસકા, પીયા સુંદર મુખ શોભીત; નવલ પ્રીતમ રાખું
નેણુમેજી, ચારે મનમોહન મારા નટવર મીત ॥ લાગી. ૧૩ ॥ એક ધડી
અળગા રહેાતો સાયબા, સો ધડી જુગ સમ વીત; અલ્લાનંદ વસી
ઉર અંતર મુર્તિ, સહુણી જીણી પાધ સહીત ॥ લાગી. ૧૪ ॥ ૫૬. ૪ ॥

કાંઇ હઠ રાખોછોજી માંકારાજ ॥ કાંઇ ॥ ચુન ચુન કલીયા પીયા
અનખ રંગીલી, સેજડી બીજાઇ થાંકે કાજ ॥ કાંઇ. ૧ ॥ હું છું દાસી
રાવલી હુકમ હજુરી, થે માકે સીરતાજ ॥ કાંઇ. ૨ ॥ હું છું નારી
અતી અવગુણુ ગારી, થે છો વારી ગુણુકેરા ઝાજ ॥ કાંઇ. ૩ ॥ અલ્લા-
નંદના શામ સુહાગી, આજે પીયા માકે ધર આજ ॥ કાંઇ. ૪ ॥ ૫૬. ૧ ॥

કાંઇ લલચાવો છોજી માકો ચીત ॥ કાંઇ. ૧ ॥ હાસવીલાસ મનોહર
કરકે, પેલીથે લગાઇ પીયા પ્રીત ॥ કાંઇ. ૨ ॥ દુર રહે બરપુર હીથે
દુખ, જાણો છોજી રસડારી રીત ॥ કાંઇ. ૩ ॥ દીલ દરીયાવ પીયા દે-
ખાડો, સુંદર વદન શોભીત ॥ કાંઇ. ૪ ॥ અલ્લાનંદના નાથ રંગીલા,
મીલીથેજી મોહનમીત ॥ કાંઇ. ૫ ॥ ૫૬. ૨ ॥

માંકે મોલે આજેજી હો સુંદર સામ ॥ માંકે. ॥ હાથ જોડી
રહું હાજર ઉભી, તન ધન વાંચે થાકે નામ ॥ માંકે. ૧ ॥ પ્રાણ
જીવન રંગરેલ પધારો, હેજી મારે થાસુ ઢોલાં કામ ॥ માંકે. ૨ ॥
થાંકો મુખ દેખ્યાસુ માંકે, અંતર હોવે છે આરામ ॥ માંકે. ૩ ॥ બ્રહ્મા
નંદના પ્રીતમ પ્યારા, પુરો મારા તનડાની હામ ॥ માંકે. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

થારા માંને લાગાછેજી ગાઠા માઈં નેણુ ॥ થારા. ॥ કામકાજ
દુજો કાંઈ નવ સુજે, રટના લાગીછે દીનરેણુ ॥ થારા. ૧ ॥ સુભગ
સલુણી રાવળી મોરલીજી સુનકે, મન મોરો હોયછે મેણુ ॥ થારા. ॥
॥ ૨ ॥ હાસવીલાસ સહીત નહીં વીસરે, વાલાજી રંગીલા થાકા વેણુ
॥ થારા. ૩ ॥ આયે એકાંત મીલો અવીનાસી, બ્રહ્માનંદરાજો સેણુ
॥ થારા. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

સખી નાવલીયો નવરંગ અમથી રીસાણુરે, ઓલી સોફલડીને
સંગ ભુધર ભરમાણુરે ॥ ૧ ॥ અમ સાથે નવ રાખતારે, અંતર
એક લગાર; ભુધરને ભરમાવીયા, કોઈ કામણુગારી નાર ॥ અમ. ૨ ॥
હસતા રમતા હેતમાંરે, મળતા દેતા માન, લઈ એકાંતે લાલના, કોઈ
કામણીયે ભરીયા કાન ॥ અમ. ૩ ॥ બહુ હેતે બોલાવતારે, રંગ બીને
રસ રીત; બ્રહ્માનંદને વાલમે, હવે પરધર જોડી પ્રીત ॥ અમ. ૪ ॥
॥ ૫૬ ૧ ॥

બેની રસીયો ભરાણુ રોસ, જઈને મનાવોરે, કાંઈ નથી અમારો
દાસ કંઈ સમજવોરે ॥ ૧ ॥ પીડડે અમને પરહ્યારે, કુણુ જાણુ
શ્યાકાજ; વાલમના વીજોગથી, મારે દીલડામાં થાયછે દાઝ ॥ જઈને
॥ ૨ ॥ જે માજે તે આપશુરે, કેસે તે કરશું ટેલ; જેમતેમ કરીને
મેળવા મુને, હોગાતેવાલો છેલ ॥ જઈને. ૩ ॥ સુખ ન આવે સેન-

ડીરે જુગતુલ રજની જાય; પ્હાનંદના વાલા વીના, મુને મંદીર
ખાવા ધાય ॥ જધને. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સખી સામળીએ અમ સાથ અખોલા લીધારે; વાલો નીરમોહી
મારો નાથ, કુણે વસ કીધારે ॥ ૧ ॥ માયા લગાડી મોરચીરે, છળી
યે દીધો છેહ; અમને મેલ્યા ઉભલા, જાઈ નવલાતે કીધા નેહા ॥ અખો.
૨ ॥ આંડી રાખે છે અતરેરે, સામળીયો અમસંગ; જુના જાણી
પરહરયા, વાલો રાખ્યા તે નવલે રંગ ॥ અખો. ૩ ॥ વાલો વીસારી
મેલીયારે, સુરે જીવ્યાનું સુખ; પ્હાનંદ પ્હાંડમે ખીજું નધરે, એ
જેવું દુખ ॥ અખો ૪ ॥ ૫૬ ॥

તમે મોટાછો મહારાજ, હસી મુખ ખોલોરે; હવે રીસ તજો
વજરાજ, અંતર ખોલોરે ॥ ૧ ॥ અક્ષરનાછો આતમારે, અનંત જીવનના
ધસ; ન ધટે તમને નાથજી, એવી રાંકું ઉપર રીસ ॥ હસી ૨
જેવા તેવા રાજનારે, અમને તમારી આસ; રસીયા જીવન રીજીયે,
વારી અમ સાથે ઉદાસ ॥ હસી. ૨ ॥ રમો હસો રંગરીતમારે અંગ
ધરો ઉછાવ; પ્હાનંદના વાલમા, તમે દીલડાના દરીયાવ ॥ હસી.
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા ॥

૫૬ રાગ વેરાડી.

સનેહી શામળો મારા નેણાનો રણુગાર, સુંદર શામ રંગીલો
સામળો; બાંધેલ બાજુ બેરખા કાજુ, કુંડળ લળકે કાન, જોધને
જાદવરાવને, મારું મન થયું ચુલતાન ॥ સુંદર ૧ ॥ આંખડલી અણિ-
માણિયું રૂડી, શોભે બાલ વીશાળ; હમડા ઉપર હીલસે, ગજ મોતી
ડાની માળ ॥ સુંદર ૨ ॥ મધુરતા અતિ મુખની, વાલો લાગે સુંદર

વેણુ; અહ્લાનંદના નાથને, મારા નીરખીતે હરખે નેણુ ॥ સુંદર ૩
॥ ૫૬ ૧ ॥

નટવરનંદનો મારા દીલડાનો દીવાન, નાગર છેલ્લછમીલો નંદનો;
હાથ કડાં બેઉ હેમનાં, સુંદર પોચી નંગ જડાવ; આગળ આવી
ઉભલા, મારે મીઠડા બોલા માવ ॥નાગ. ૧ ॥ શીશ કલંગી વાંકડી,
શોભે નેણે વરસે નુર; મોહન આડી મીટમેં, મારું ચીત કર્યું ચક
ચુર ॥નાગ. ૨॥ જે મુખને નીલ જોધને, જાંબો થયો છે પુરણ
ચંદ; તે મુખડાને ઉપરે, વારી જય છે અહ્લાનંદ ॥ નાગડા ॥૫૬. ૨॥

કંકોલ કાનસેં મારી પુરણ લાગી પ્રીત, સાચા સેણુ કોડીલા
કાનસેં; હેલ ઉપાડીને એકલી બેની, બરવા ગધતી નીર; નાગર દોડો
નંદનો, મેંતો કાલંદ્રીને તીર ॥સાચા. ૧॥ મોતીડાનાં જુંમખા માથે,
વેણુ મનોહર હાથ; ઘેરે સાદે ગાવતાં, જોયા નટવર સુંદર નાથ
॥સાચા. ૨॥ અંગી ચંગી આપતી શોભે, લાલ કસુંબી પાધ; અહ્લા-
નંદ કહે વશ થઇ હુંતો રસિયા કેરે રાગ ॥ સાચા. ૩ ॥ ૫૬. ૩ ॥

માણીગર માવની, માણીગર માવની લાગી આંખડલીની ચોટ,
મીઠડા બોલા છેલા માવની, ધાયલ થઇ ધરમાં પડી; મારા પરવશ
થઇ ગયા પ્રાણ, કુંવર રંગીલા કાનનાં લાગ્યાં નેણુ કેરાં બાણ ॥મીઠ.
૧॥ ઠાવકી ઘેલી હું થઇ, મેલ્યો નાતતણો સરવે નોર; લોચનિયાં
નંદલાલનાં, કાંઈ જાદુગારાં જોર ॥મીઠ. ૨॥ લજ્યા ભુલી લોકની,
ભુલી પાણીડાની હેલ; અહ્લાનંદના નાથની, કાંઈ મીઠમે મોહન વેણુ.
॥ મીઠ ૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

મેંતો સરવે સંગાતે તોડીરે સાહેલી, એક જગના જીવન સાથે
જોડીરે ॥સાહે. ૧॥ થું કરશે પીયર સાસરીયાંરે ॥સાહે. ॥ મેંતો સમ-

જીને પગલાં બરીયાંરે ॥ સાહે. ૨ ॥ મેંતો નિશ્ચે કર્યું મનમાંથીરે ॥ સાહે. ૩ ॥ શીર સાટે એ વર ક્યાંથીરે ॥ સાહે. ૪ ॥ પહેલું માથું પસં-
ગમાં મેલ્યુંરે ॥ સાહે ॥ પછે વરવાનું બીડું ઝીલ્યુંરે ॥ સાહે. ૪ ॥
હુતો રહું નહીં કોઈની વારીરે ॥ સાહે ॥ ધાર્યા એક ધણી ગીરધારીરે ॥ સાહે. ૫ ॥ છાની વાત નહીં એતો છાત્રીરે ॥ સાહે. ॥ બ્રહ્માનંદના
વાલામી કહાવીરે ॥ સાહે. ૬ ॥ પદ. ૧ ॥

જેયું સરવે જગત તપાસીરે રઠ લાગી ॥ એક પુરૂષ દીઠા અ-
વીનાસીરે ॥ રઠ ૧ ॥ બીજે અબજાની સરવે ટોળીરે ॥ રઠ ॥ દીઠું
ચઉદ ભુવન લગી ખોળીરે ॥ રઠ ૨ ॥ અબજા અબજાને થું પરણું
રે ॥ રઠ ॥ માટે બજાયાનું લીધું શરણુંરે ॥ રઠ ૩ ॥ કાનકુંવર
થી સગપણ કીધુંરે ॥ રઠ ॥ એનું મેણું મેં માથે લીધુંરે ॥ રઠ ૪ ॥
શીશ નાંખ્યો હવે મેંતો છોડારે ॥ રઠ ॥ લાગ્યો નંદના નંદન સાથે
નેડારે ॥ રઠ ॥ ૫ ॥ સરવે અવર પુરૂષ પરહરીયારે ॥ રઠ ॥ બ્રહ્મા-
નંદના વાલાના વરીયારે ॥ રઠ ॥ ૬ ॥ પદ ૨ ॥

થું કરશે સંસારી કંઈનેરે હરી વરીઆ ॥ ચાલી જગ માથે પગ
કંઈનેરે ॥ હરી ૧ ॥ જેમ સુરો રણમાં ખેલેરે ॥ હરી ॥ ૨ ॥ ચંદ્ર
નીશંક લઢાઈ લેવેરે ॥ હરી ॥ કેદી પાછા પગ નવ દેવેરે ॥ હરી ૩ ॥
એમ સમજીને હુતો ચાલીરે ॥ હરી ॥ મનમેં વરવાની આંટી ઝાલીરે
॥ હરી ॥ ૪ ॥ સહુ સાથે મેં નાતો તોડ્યોરે ॥ હરી ॥ હાથે વાળો તે
હરીથું જોડ્યોરે ॥ હરી ॥ ૫ ॥ બ્રહ્માનંદ કે ચંદ્ર મતવાલીરે ॥ હરી ॥
માથા સાટે વર્ષા વનમાળીરે ॥ હરી ॥ ૬ ॥ પદ ૩ ॥

એવી અંતર આંટી પાડીરે શુભુ ખેની, ઉખડે નહીં કોઈની ઉ-
ખાડીરે ॥ શુભુ ૧ ॥ જેમ ચાતરક આંટી રાખેરે ॥ શુભુ ॥ વીના

સ્વાત નીર નવ ચાપેરે ॥ સુણુ ૨ ॥ જેમ કેસરી ધાસ ન ખાયરે
 ॥ સુણુ ૩ ॥ એમ નિશ્ચે વીઠલવરને વરવુંરે ॥ સુણુ ॥ નઘતો સાવ
 કુંવારા મરવુંરે ॥ સુણુ ૪ ॥ બીજા પુરૂષ સામું નવ જોવુંરે ॥ સુણુ
 ૫ ॥ અલ્લાનંદ કે પેહેલું વીચારીરે ॥ સુણુ ॥ પછે વાત કાઠી મેં
 વારીરે ॥ સુણુ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ વીવાહનો.

ગઘતી ગઘતી ભરવાને નિર, કેસરીએ વાધેરે, નટવર દીઠડાજી,
 મારારાજ ઉભા ઉભા જમુનાનુ તિર લાજડલી મેલીને લીધા મેતો
 મીઠડાજી ॥ મારા ૧ ॥ લાગી લાગી આંખલડીની ચોટ, ડોલરીયો
 દેખીને ધાયલ હું થઇજી; દોડી દોડી કાઠી મેતો દોટ, દિલડામાં
 દિવાની સરખી હોરહીજી ॥ મારા ૨ ॥ અલખેલાના નેણું કેરા બાણુ,
 અચાનક લાગ્યાંરે હેલી; હું શું કરજી મારા હરીયાં હરીયાં મનડાને
 પ્રાણુ, કાનુડા કેડેરે સમયર હું કરજી ॥ મારા ॥ ૩ ॥ રૂકુ રૂકુ સુંદર
 વરતું રૂપ, આંખલડી અણીયાળી બળ ભદ્ર વીરનીજી; મારા અંગી
 પેરી અજબ અનુપ, નિરખી શોભારે નવલ આહીરનીજી ॥ મારા ॥
 ૪ ॥ લીધી લીધી વંશી વાલે હાથે, ઉભાને આલાપે રસીયો રાગ
 મેંજી; મારા શોભે શોભે અલ્લાનંદનો નાથ, છોગલીયાં ખીરાજે સુંદર
 પાદમેંજી ॥ મોરા ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ચાલો ચાલો સમયરનો સાથ, સામળીયો સનેહી જમને વધાવીએજી
 ॥ હો સખી ॥ નવલો નવલો નટવરનાથ, પ્રિતમજીને જોધને આનંદ
 પામીએજી ॥ હો સખી ૧ ॥ લીજે લીજે સરવ સમાજ, વાળને વળ
 ડાવો હરખ વધામણીજી ॥ હો સખી ॥ આણુંદ આણુંદ મંગળ
 આજ, પ્રાણપતિ પુરૂષોત્તમ વાલાના વધામણાંજી ॥ હો સખી ॥ ૨ ॥

ભરીએ ભરીએ મોતીડાના થાળ, શેરીને વળાવી કુલડાં વેરીએજા ॥
 હો સખી, ॥ આવ્યા આવ્યા ગુણવંતો ગોપાળ, પાટંબર આશુ-
 યણ લધને પેરીએજા ॥ હો સખી ૩ ॥ રમશું રમશું રસીયાશું
 રેણુ, મનમતા છોગલીયાં સિશ ધરાવીશુંજા; ॥હો સખી ॥ નિરખી
 નિરખી પાવન કરશું નેણુ, પ્રિતમજીને મંદીરમાં પધારવસુંજા ॥ હો
 સખી ૪ ॥ અલખેલાને તેડીશું એકાંત, ભોજનીઆને પીરશું રૂડા
 બાવથીજા; ॥હો સખી ॥ ખાંતિલાથી કરશું પુરી ખાંત, મળશું જમ
 આલિંગન લધને માઠથીજા ॥ હો સખી ૫ ॥ કોડે કોડે પુછીશું
 કુશળાત, સેજલડી પોઢાડશું સુંદર સ્યામનેજા. ॥હો સખી ॥ અજ્ઞાનંદ
 કહે સુણશું રૂડીવાત, હઠડાની કરશું જો પુરી હામનેજા ॥ હો સખી,
 ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ મેવાડો.

કાનજી શું કઈ મેલુરે, ઓધાજી અમે ॥ કાન ॥ મનડાને લેધ
 ગયાછે, પાપી પ્રાણુ બાકી રયાછે; ને પણ તૈયાર થયાછેરે ॥ ઓધા
 ૧ ॥ માછલાને પાણી પ્યાર, તે નજીવે આવી બાર, એવું કામણુ
 છે તમારે ॥ ઓધા ૨ ॥ જેવું મન હોય રોગી, તે ફરેછે થઇને
 ભોગી; અમે તો જીવરના ભોગીરે ॥ ઓધા ૩ ॥ અજ્ઞાનંદ કહે ખાધ
 સમને, સાચી વાત કહીએ તમને; એવું તો માંકેજો અમનેરે ॥
 ઓધા ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જોગનો સંદેશો લાવ્યારે, ઓધાજી તમે જોગ. મનહરિ લીધું
 ભરીએ, શેણુ કરી ધ્યાન ધરીએ; કોને હવે કુંભ કરીએરે ॥ ઓધા
 ૧ ॥ જોગની જુગતિ જાણિ, અમે જોણી વ્રજનારી; બારમ જોયે
 ગિરધારીરે ॥ ઓધા ૨ ॥ છેલોજી નાખે છે છોણ્યું, બારેનો હોયતો

માંહીખોળું; નિલ રહ્યાને સીદ ડોળુરે ॥ ઓધા ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે
જોગી થાશું, તો અમે મથુરાં જશું; ખ્યારાજીને મહીડાં પાશુરે
॥ ઓધા ૪ ॥ પદ ૨ ॥

રસીયાની કોને દીતીરે, ઓધાજી અમને; રસી ઓધાજી તમે
ભલે આવ્યાં, અમારા મનમેં ભાવ્યા, સ્યામનો સંદેશો લાવ્યોરે ॥
ઓધા ૧ ॥ લોકમાં ચાલીછે વાણી, કુબળ્યાને કીધી રાણી; વાલા
જીની વાતું જાણીરે ॥ ઓધા ૨ ॥ કુબળ્યા તો કંસની દાસી, ખુબ
બની છે જોડય ખાસી; લોકડીયાં કરેછે હાંસીરે ॥ ઓધા ૩ ॥ બ્રહ્મા
નંદ કહે રંગ ઢાલ્યો, કુબળ્યાનો ધર ભાલ્યો; જદુકુળ અજવાલ્યોરે
॥ ઓધા ૪ ॥ પદ ૩ ॥

વાલાજીની વાતું જાણીરે, ઓધાજી અમે વાલા બળી જેવો
જોધ્યો બળીયો, છોકરડાને વેશે છળીયો; કો એ જેવો કોણ કળીઓ
રે ॥ ઓધા ૧ ॥ નારી વિના દુખી જોધને, સુર્પનેખા આવી મોહી
ને, કાન નાક રહિ ખોધનેરે ॥ ઓધા ૨ ॥ વંદાને છળીને બાળી,
વેદની અગદા ટાળી; વેધ્યો બાંણુ કરી વાળીરે ॥ ઓધા ૩ ॥ બ્રહ્મા
નંદ કહે દૈત મારી; લાવ્યા ઘેર સીતાનારી; તેને કાઠી મુકી બારીરે
॥ ઓધા ૪ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ મેવાડો.

ઓધાજી અમે સ્યામને શું કહી મેલ્યુરે, ઓધાજી અમે સ્યામ
ને શું કહી મેલ્યું; આવું કરવું તું જ્યારે, મારવાતા મુઠ મારે, પિઉડે
ન કીધું પહેલુરે ॥ ઓધા ૧ ॥ નેણા કરે બાણુ મારી, વશ કીધી
વજનારી; ગોકુળાયું કરી ગયાછે ઘેલુરે ॥ ઓધા ૨ ॥ જાદવામાં જઈ
કરી અબળ શોભે છે હરિ; કુબળશું બાંધી બેલ્યુરે ॥ ઓધા ૩ ॥

મુક્તાનંદ કહે વ્રજનારી, બોલેછે રિસની મારી; સખળ સુધારયું છેલું
રે ॥ ઓધા ॥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

ઓધાજી અમને શ્યામ વિના સુખનાવેરે ॥ ઓધા ॥ સગા ન
દિઠા સોહાયે, મંદીરયું ખાવાને ધાયે, બોજનીયું તે નવ ભાવેરે ॥
ઓધાજી ૧ ॥ રજનીમાં નીંદ ત્યાગી, લગ્ની એ સાથે લાગી; કાન
ન સંદેશો કાવેરે ॥ ઓધા ૩ ॥ દિવાની થઇને ડોલું, બપૈયાની પેરે
બોલું; મોહની લગાડી માવેરે ॥ ઓધા ૪ ॥ મુક્તાનંદ માવ પાસે
અમને કોઇ રાખે પાસે, કાનને કોઇ તેડી લાવેરે ॥ ઓધા ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ઓધાજી અમે ફાલાને વીશ્વાસે રહ્યારે ॥ ઓધા ॥ આવ્યાનીં
બુદ્ધી દીધી, ચીતવતી ચોરી લીધી; કુડા કુડા વેણુ કહ્યારે ॥ ઓધા
૧ ॥ લોકડોયાની લાજ છોડી, પ્રીતમ શું પ્રીત જોડી; માવસાઈ મેણું
સહ્યારે ॥ ઓધા ૨ ॥ રાધા જેવી રાણી ત્યાગી, કુઅન્યાશું પ્રીત
લાગી; ને દુખે બરાય હઇયારે ॥ ઓધા ૩ ॥ મુક્તાનંદ વ્રજનારી,
નણે એને બ્રહ્મચારી; જોગ અંગ બલાં મહ્યારે ઓધા ॥ ૪ ॥
પદ ૩ ॥

ઓધાજી એવું કુઅન્યાશું તપ કીધુંરે ॥ ઓધાજી. ॥ એવી બુદ્ધી
એને આવી, મોહનને મનમાં ભાવી; શ્યામને ચંદન દીધુંરે ॥ ઓધા.
૧ ॥ જપ તપ જોગે કરી, પ્રગટ ન પામે હરી; સેજમાં કારજ સીધુંરે
॥ ઓધા. ૨ ॥ કમળાનું પદ પામી, ભોગવ્યા સુરેશ્વર સ્વામી; અધુર
અમ્રત પીધુંરે ॥ ઓધા. ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે સુખ છેલું માવશું બધા
બેલું; તેતો એણે માગી લીધુંરે ॥ ઓધા. ૪ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ મેવાડી.

અંતરની કેને કહીએ, અંતરની કેને કહીએ; અંતરની કેને
કહીએરે, ઓધાજી અમે અંતરની કેને કહીએ; વાલે પ્રીત કરી પહેલી,
મથુરાં ગયા છે મેલી; કહોને હવે કેમ કરીએરે ॥ ઓધા. ૧ ॥ સ્નેહનું
સલ્લ સાલે, પીયુ વીના કોણ પાળે; હરિયે ન જાણ્યું હૈયેરે ॥ ઓધા.
૨ ॥ આંખડીયે આવે છે આંસુ, લોકડિયાં કરે છે હાંસુ; તે તો અમે
સરવે સૈયેરે ॥ ઓધા. ૩ ॥ નીજુળાનંદને નાથે, અમને માસ્યાં છે
હાંથ; આવું કરવુંતું તો જાણ્યેરે ॥ ઓધા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

અંતર દાઝે છે અતી, અંતર દાઝે છે અતિરે; ઓધાજી મારું
અંતર દાઝે છે અતિ, જે દીના સધાવ્યા શામ, તે દીનુ ન સુઝે કામ
મુઝાઘ ગઘ છે મતીરે ॥ ઓધા. ૧ ॥ દરદે દીવાની મેં ડોડું, બોલતાં
બેફામે બોલું; ઘેલાના જેવી છે ગતીરે ॥ ઓધા. ૨ ॥ બોલ્યું નવ ગમે
કેનું, મુખ જોયા વિના એનું; રૂદે મુખ નથી રતીરે ॥ ઓધા. ૩ ॥
નીજુળાનંદનો સ્વામી જાણે છે અંતરજામી તોયે કહેજો મારી વતીરે
॥ ઓધા. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

અંતર ઉદાશી રહે છેરે, અંતર ઉદાશી રહે છે; અંતર ઉદાશી
રહે છેરે, ઓધાજી મારું અંતર ઉદાશી રહે છે; રાત દીન રૂદીયામાં
સાંભરે રસિક રામ તેણે નેણે નીર વહે છેરે ॥ ઓધા. ૧ ॥ અમને
વીસસ્યાં વાલે, નેક નંદજીને લાલે; તેણે દન દુખમે છેરે ॥ ઓધા. ૨ ॥
મથુરાંના રાગ ઠસ્યા, ભલે કુખજ્યાને વસ્યા; તેનું એને કોણ કહે છેરે
॥ ઓધા. ૩ ॥ નીજુળાનંદનો રાજ ક્યારે આંહી નાવે આજ; હવે
એને કોનો ભય છેરે ॥ ઓધા. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

અંતરગતની વાતું, અંતરગતની વાતું, અંતરગતની વાતુરે,
 ઓધાજી કહું અંતરગતની વાતું, પેહેલું વહેલું આપી સુખ,
 પછે દઈ ગયા છે દુખ, તેતો નથી સહ્યું જાતુરે ॥ ઓધા
 ૧ ॥ કુળમાં કડવાં થયાં, લોકડીયાનાં મેણાં સહ્યાં, મન એને રંગે
 રંગે રાચ્યુરે ॥ ઓધા ૨ ॥ સગાની સોખત તોડી, માવશું
 મોખત જોડી; તોય એણે રાખી ધાતુરે ॥ ઓધા ૩ ॥ ની-
 જ્ઞાનનંદને વાલે, કર્યાં છે જે નંદલાલે કહ્યું કેને નથી જાતુરે
 ઓધા ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

સીર પાધડલી સોનેરીરે, ઝંકડે સુરજસમ ભારી, તેમાં
 છોગું મુગટ જેવુરે, તેની શોભા અતી સારી ॥ ૧ ॥ સીર પેચ
 કલંગી નવીનીરે તે શોભા નથી કહેવાતી, રહીવામ જુહ પર
 હળકીરે, જેને જોઈ ઠરે જાતી ॥ ૨ ॥ તેમાં પ્રેમી ભકતે ધરાવ્યારે
 દુલ તોરા અતી જુકી રહ્યા; મદ અંધ સુગંધી લેવારે, તેપર
 ભમરા આવે વહ્યા ॥૩॥ અતી અજળ. મરોડપે ચક્કીરે, પાધડલી
 લાગે પ્યારી; કશ્ચાનંદ કહે તેને ભાળીરે, ચાકીત થયાં સહુ નરનારી
 ॥ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

ચકીત થયો મુખને ભાળીરે, આકાશે નીત્ય ચંદ્ર ભમે; કોટી
 કોટી કંજ થકીછે સારે, જેને જોઈ બીજું ન ગમે ॥ ૧ ॥ જુરે
 દાડમ નીચે વદનેરે, દંત જમી ભાળી મારી, બીજ પરવાળાથી
 સારીરે, અધરે જટાછે સુખકારી ॥ ૨ ॥ દંતકાંતી અધરમાં જાધરે,

હસતાં શોભે અલખેલી; જેમ પરવાળાં પર મોતીરે, કંદકળી પાલ્વવ્ત
ભળી ॥ ૩ ॥ તીલ એક અતપમ સારોરે શોભેછે જમણે ગાલે,
કશ્માનંદ કહે નીરખતારે, ભવ દુખને નિશ્ચયે ટાળે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

હેતાળા કામણુગારારે, કંરણુમ્રત રસનાં ભરીયાં, તેજળાં
કમળ સરીખારે જોઈ નેણાં અંતર ઠરીયાં ॥ ૧ ॥ ચંચળ
કીકી તેજળીરે, તાપ ટળ્યા તેને ભાળી, રાતલડી રેખ રસા-
ળીરે, જન મન રંજન રૂપાળી ॥ ૨ ॥ લોચન ચંચળ ભાળીરે,
મિન રહ્યાં જળમાં ખુડી, જાણે, બ્રહ્મટી સામ કથાનરે, દોહલ્લી
વેળાની મુડી ॥ ૩ ॥ અમ્રત ભરી નજરે ભાળીરે, રંગડાની રેલ્યું
વાળી; કશ્માનંદ કહે કીર લજમણીરે, નાખ્યા નમણી રૂપાળી
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કેસરનું તિલક પિરાજેરે, કુમકુમ ચંદ્ર છખી ભાળી; જાણે મન
પકડયાની જળીરે, ભાલમાં રેખા રૂપાળી ॥૧॥ માન હરયું છે મણી
ધરનુરે, કેશ નીલખી તળીયાળે; ધરણીપર ન રહી શકીયારે, જઈને
વસીયા પાતાળે ॥૧॥ કાળુ કંઠ નિરખવા જેવોરે, શંખ સરીખો શોભે
છે; છાતી ઉપડતી વિશાળરે, જોઈ જોઈ જન મન લોભે છે ॥૩॥
પોયણુના પાન સરીખુરે, ઉદર શિતળ અતિ ભારી; કશ્માનંદ કહે
ગોળ ગંભીરરે, નાભી ત્રીવલ્લી અતિ સારી ॥૪॥ ૫૬. ૪ ॥

કાળુ કટીલંક વિલોદીરે, અગપતી લાજ્યો છે મનમાં મુખ દે-
ખાડી નવ શક્યોરે, જઈને વશીયો છે વનમાં ॥૧॥ તેજળાં કામળ
સાથળરે, તેની શોભા અતિ સારી; ગજરાજ્યની સુંઢ્યલજ્જવેરે, ગરૂડ
પિઠ પાવનકારી ॥૨॥ જનનું ખેડ ગોળ રૂપાળારે, સ્થામ મણી દર-
પણુ જેવાં; હેતે કરી હરીજનનેરે, અંતરમાં ધારી લેવાં ॥૩॥ ઉપર

ઉપરથી ગોળરે, પુષ્ટ મદુલ પિડી સારી; કૃશ્નાનંદ કહે સુખ થાયરે,
જેને મનમાં સંભારી ॥ ૪ ॥ પદ. ૫ ॥

પેની ઘુંટી ફણાની શોભારે, જોધને મુનીજન લોભે છે; પક્ષવ
અળસાથી લાક્ષરે, ચરણ તળાં અતિ શોભે છે ॥ ૧ ॥ જમણાં પદ
તળામાં વજરે, જવ અંબુજ ધ્વજ રાજે છે, સ્વસ્તી અષ્ટકોણ ઉરધ
રેખારે, જંબુ અંકુશ છાજે છે ॥૨॥ ડાખા પદ તળામાં મીનરે, ધ-
નુપકળ સતંબ શોભે છે; ત્રીકોણ ગોપદ અરધ ચંદ્રરે, જોધને હરી-
જન લોભે છે ॥૪॥ કોમળ શાતળ રસાળરે, આશ્ય ચતકતી ચાલે છે;
કૃશ્નાનંદ કહે જે ચીતવેરે, અક્ષરમાં તે મહાલે છે ॥૫॥ પદ. ૬ ॥

અંગુળીકા મદુલ રૂપાળીરે, અનુક્રમે નાહની મોટી, જેને નીર-
ખતાં જાયરે, જનમ તન પાતક કોટી ॥૧॥ અંગુળી ઉપર ઝીણારે,
રોમની શોભા અતી ભારી, ટાળે અંતરનું અંધારૂં, નખ શશી કાંતી
સુખકારી ॥૨॥ જમણાં પગને અંગુડોરે, ચીન્હ તેનાં નખમાં રાજે;
તેજ અંગુડાની પાસેરે તીલ એક સુંદર છાજે ॥ ૩ ॥ ભવસાગર
તરવા નાવરે, જે પદ પંકજ સારાં છે; કૃશ્નાનંદ કહે શાંતી ધામરે,
ભક્તવ્રંદને પ્યારા છે ॥૪॥ પદ. ૭ ॥

સામુદ્રીકમાં કણાં જેવાંરે, ચીન્હ તેવા હરીના તનમાં; જોધને
અતી શાંતી થાયરે, ભક્ત રહે રાજી મનમાં ॥ ૧ ॥ કરી કરના
લટકા પ્યારારે; ભક્ત તણા ચીત ચોરે છે; કર્ણા કટાક્ષ કરીનેરે, કા-
ળજડાંને કોરે છે ॥ ૨ ॥ જેના એક અંગની શોભારે; કોટી કામ
જોધ લાજે છે; જેને સાંભળીને સંભારીરે દોષ દુખ સૌ ભાજે છે
॥ ૩ ॥ અવનારી હરીની શોભારે, અપારછે શાંતી કારી, ઉરમાં
ધારી અતી પ્યારીરે, કૃશ્નાનંદ જાય બહીહારી ॥૪॥ પદ. ૮ ॥

૫૬ રાગ માલીગાડો.

માણુકીએ ચડ્યારે મોહન વનમાળી, શોભે રૂડી કરમાં લગામ
રૂપાળી મા. માણીગર સૌને કહે છે થાએ તૈયાર, મુનીવરણી પદાતી
અને સવાર, વ્રતપૂરી જાવા કર્યો નીરધાર ॥ માણુ ૧ ॥ કેસર બેરી
બોદલીને ડુલ માળ, તાજણુ તીખી વાગરીનો ઘણો તાલ; શોભે
ઘણા વાલા લાગે છે મરાળ ॥ માણુ. ૨ ॥ પ્રેમી ભક્ત વીનતી કરે
દોડી દોડી, લોહચમક પ્રતિ મુરતીમાં જોડી; નથી જાતી દરબારમાંથી.
ઘોડી ॥ માણુ. ૩ ॥ આજ્ઞા આપો અમે જાએ વ્રતપુરી, જાએ પ્રભુ
રામનામી નથી દુરી, સેવક દાસ પ્રેમાનંદ હજુરી ॥ માણુ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વાલમજી વેલા વરજો ગઢપુરે, વ્રતપૂરી નથી દેશાંતર દુરે વાલ.
માનકીનો વેગ દેખ્યો શુણ્યો કોઇ, આકાશેથી તારો ખર્યો જાણ્યુ
જોઇ; ગરૂડ લાજ લોપી માણુકીએ સોઇ ॥ વાલ ॥ ૧ ॥ મનવેગે
ગાંધ જઇ રહ્યા રાત, સીજવાડે સ્વામી ગયા પરભાત, હાં હાં કરતા
વડતાળમાં ગઇ વાત ॥ વાલ ૨ ॥ વ્રતપુરી હાલકી લોલ આનંદ,
સામધ્યે ચાલો આવ્યા જગવંદ, ભલે ભલે સ્વામી તમે સહજનંદ.
॥ વાલ ॥ ૩ ॥ વાળાં વાગે આવ્યા નારાયણ સ્વામી, સભા મધ્યે
શોભે હેલી બહુ નામી, પ્રેમાનંદકે અક્ષર ધામના ધામી ॥ વાલ ॥
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ડોલરીયો જમવા ઉઠ્યા રંગરેલ, માણીગર અળવ ભર્યો અલ-
બેલ ॥ ડોલ. ॥ જમ્યા વાલો સંતને પીરસવા આવ્યા, મોતીચુર બા.
સન ભરીને મગાવ્યા પાંચવાર ફર્યા સંતને હરાવ્યા ॥ ડોલ. ૧ ॥
પોઢ્યા વાલો બંગલે જઇને સુખકારી, જાગ્યા સાંજે સભા કરીઓ.
સારી; ધન્ય ધન્ય જે આંખા અધહારી ॥ ડોલ ૨ ॥ જુગલ કુંડ રંગના.

કરાવેલ તાલ, ત્યાં તો શોભે ઉર્વિં ધણી વિશાળ; આવ્યા સંગ ધણુ
ધણા સામંકાળ ॥ ડોલ ૩ ॥ દરશન બહુ આપ્યાં તમ સુખધામ, ઘોડે
ચઢી સંધમાં કૃપાં ધનશ્યામ; પ્રેમાનંદ કહે બંગલે ગીયા બખતના
॥ ડોલ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સહવારે ગોમતી ગયા ભગવાન, રટે ત્રણ લોક નારાયણુ નામ
॥ સવારે ॥ આજ રામનવમી જનનો હીલોલ, સત્સંગી સર્વે કરે છં
કીલોલ; ગાન તાન ઉછવ ઝાઝ ઝકોળ ॥ સવારે ૧ ॥ આવ્યા હેલી
મંદીરમાં મતવાલો, સંત સભા મધ્યે શોભે ધર્મલાલો; સત્સંગી પુ-
જા કરવાને ચાલો ॥ સવારે ૨ ॥ પુજા કરી આરતી ભક્ત ઉતારે, સંત
સભા મુર્તિને અંતરમાં ધારે; રઠીયાળો લટકા કરીને રીઝાવે ॥ સવારે
૩ ॥ દસ દીવસ જમી જમાડયા સીધાવ્યા, વ્રતપુરી વાસી મદ્યપુરે
આવ્યા, પ્રેમાનંદ કહે મોંઘે મોતીડે વધાવ્યા ॥ સવારે ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ કાળિંગડાની ગરબી.

આંખડલી રસરંગે રાતી, રેખુંમાછ રસિક મદન મદ માતિ
॥ આંખ. ૧ ॥ દિસોછોજી શામ શિયલ સરવે અંગે, ચોલાણી છે
છેલ ચતુર કેને સંગે; રંગાણા છે અધર તંબોળને રંગે ॥ આંખ.
૨ ॥ મદનસર વાગ્યા છે મરમ ઠેકાણે, વેધાણા છે નટવર નેણાને
બાણે, ધાયલના ગત ધાયલ હોય તે જાણે ॥ આંખ. ૩ ॥ અમારે તો
કસોયે નથી દરદાવો, તમારું મનરે માને ત્યાં જાઓ; સાચું કહેને
શિદ્ધને ખોટા સમ ખાઓ ॥ આંખ. ૪ ॥ તનનું દુખ કરની નાડીયે
જણાયે, મનનું તો વેણુ જોલે ત્યાં કળાયે; પ્રેમાનંદ કહે અંતરનું
નેણુંમાંયે ॥ આંખ. ૫ ॥ ૫૬ ૫ ॥

ભાત છળિજળી ઉઠે છે હૈયે, રેખવાલી નખ નારાયની કહીયે,
 રામાત ટેક. ૧૧ અધરવર આંજણે ક્યાંથી અંજણા, કપોળ તેપિકલીક
 રંગે રંગાણા; ભુધર તમે ક્યાં જઈ આજ ભરાણા ॥ ભાત ૧ ॥ પિતાં-
 બર ક્યારે જઈ પલટાવ્યા, લીલાંજર કેનું ઓઢીને આવ્યા મોરલીને
 સાટે ખેલણ કેનું લાવ્યા ॥ ભાત. ૨ ॥ પ્રિતમ તમે આવી દશા ક્યાંથી
 પામ્યા, લાડીલા લાજ ખોઢને શું પામ્યા; કેશવરાય કેની આથડલીમે
 સામ્યા ॥ ભાત. ૩ ॥ સુંદરવર આજ શોભા બની સારી, જોઈ જોઈ
 હસે છે ગોપકુમારી; પ્રેમાનંદ જયે બાનકપરવારી ॥ ભાત. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

પ્રીતલડી જુની જીવન તોડી, નટવર વળી કેને સંગ જોડી ॥ પ્રિત
 ટેક. ૧૧ નેણામાંથી નાથજી નેહ સુકાણાં, હૈયામાંથી હેતડલાં તે ચોરાણાં,
 મોહનરાય મનડાં બીજે પ્રોવાણાં ॥ પ્રીત. ૧ ॥ ચતુર હોય તે ચતુરાઈ
 ધણીરે જણાવે, ઉપરથી વાતુ મીઠીરે બનાવે; હૈયાનું તો તરત જ-
 ઘ્યામાં આવે ॥ પ્રિત. ૨ ॥ શ્યાને કાજે થાઓ છો આવડાં ઓસીયાળા
 અમે નથી કહેતાં જે ગોરા કે કાળા; પડે જેવાં બીબાં હોયે તેવા
 ઢાળા ॥ પ્રિત. ૩ ॥ જણો છો જીવન રસની રીતી, પરાણે પ્રિતમ ન
 હોયે પ્રિતી, પ્રેમાનંદના નાથ બણ્યા છો નીતિ ॥ પ્રિત. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

વીનતી વાલમજી એ છે, જોડી કર અબજા સર્વે એમ કહે છે
 ૧ ॥ વીન. ટેક. ૧ ॥ અમે તો હાથ તમારે વેચાણી, જીવન દોરી છોજી
 સારંગપ્રાણી; પ્રિતમ ના તોડશે પ્રિત પુરાણી ॥ વીન. ૧ ॥ તમે તો
 એક છો નાથ અમારે, અમ જેવાં અગણીત શામ તમારે, તે સાડ
 વીસરસોમાં ક્યારે ॥ વીન. ૨ ॥ જણો છોજી ગત અંતરની સરવે, શું
 આયે ચતુરને ધણું કહેવે કરવે; રનેહીને સાડ નહીં પરહરવે ॥ વીન.
 ૩ ॥ અમારો અવગુણ નાથ વીચરી, પ્રપંન ધણું પાળજો દેવમોરારી;
 પ્રેમાનંદ જયે પ્રાણુ વારી વારી ॥ વીન. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ કાફી ગરબી.

નવલ સનેહી નાથજીરે, આવડો શો અમારો વાંક; મેલીને ચાલી
નિસર્યા, વાલા શીદને રોવરાવ્યાં રાંક ॥ નવ. ૧ ॥ બાંલ્ય અહીંને બળ-
વંતજીરે, છેક દીધો કેમ છેહ; પ્રિત કરીને હરી પરહસ્યા, વાલા તોડી
બાળ સનેહ ॥ નવ. ૨ ॥ સમરથ થઇને શ્રી હરિરે, નીજ આશ્રીત
દિન, ત્રીકમ કેમ તરછોડીયાં, જેમ કાઢે સાગરથી મીન ॥ નવ. ૩ ॥
અમે આવડું નવ જાણીયુંરે, રહ્યાં વિશ્વાસે નાથ; મધ્યપુરમાં ઠેલી
મેલીયાં, વાલા પ્રથમ અહીંને હાથ ॥ નવ. ૪ ॥ તમે જેવા છો તેવું
કરજોરે, અવગુણ જોશોમાં માત; પ્રેમાનંદના હો નાથજી, તેહ નિભા
વણુ નાથ ॥ નવ. ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

અક્ષરપતી અલખેલડારે, આપ્યા અમારે કાજ, અનેક પતિત
ઓધારીયાં, વાલા અઢળક ઢાળ્યા છે! આજ ॥ અક્ષ. ૧ ॥ કરણા રસ-
મય મુરતીરે, દયા વરસે છે નેણુ; કરણા સાગર કુંવર ધરમના, કરણા
ભર્યાં છે વણુ ॥ અક્ષ. ૨ ॥ કરણામય જોવું હસવુરે, કરણામય છે
ચાલ; કરણા ભર્યા કરે લટકા, વાલા જોઈ થયા નિહાલ ॥ અક્ષ. ૩ ॥
કરણાસિંધુ સદા જાણુતારે, કુર નહોતા ભગાર; કુરપણું ક્યાંથી
આવ્યું, મળી કોઈ ધુતારી નાર ॥ અક્ષ. ૪ ॥ કામણુ કીધાં તમને
કારમારે, થયા અમથી ઉદાશ; પ્રેમાનંદ કહે અમને તજી, ગયા કોઈ
પ્યારીને પાસ ॥ અક્ષ. ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ધરમકુંવર હરીકૃષ્ણજીરે, મારા પ્રાણુઆધાર; જીવન જાશેમાં
વિસરી, હરીવર હઠડાના હાર ॥ ધરમ. ૧ ॥ દયાળુ દયા મને આણુજો
રે, જાણી પોતાના દાસ; અરદ પોતાનું પાળજો, વાલા અમને તારી
આશ ॥ ધરમ. ૨ ॥ અમ્રત પાઇને ઉઠેરીયારે, આપ્યાં સુખડાં અપાર;
સરવેને કષ્ટથી ઉગારીયાં, પ્રાણુ પ્યારા સિરદાર ॥ ધરમ. ૩ ॥ એવા

દયાળુ થઈ શ્રીહરીરે, થયા નિરદય બહુ નાથ; ધણારે દિવસની પ્રિતડી,
વાલા કેમ તોડી અમસાથ ॥ ધરમ. ૪ ॥ દગો રાખી હરી દીલમારે,
કીધી વિશ્વાસઘાત; પ્રેમાનંદના નાથ છેતર્યા, કહીયે કેને દીલડાની
વાત ॥ ધરમ. ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ધણું જીવેા ધનશ્યામજીરે, દીનમધુ દયાળ; દરશન દધને કાપે
દુખડાં, વાલા ધણું વધારે વાલ ॥ ધણું. ૧ ॥ દરશન વિના દુખીયાં
ધણારે, સરવે તમારા જન, ગોવિંદ ક્યાંએ નથી ગોઠતું, વાલા કામ
કાજ ધર વન ॥ ધણું. ૨ ॥ પંચ પ્રકાર સુખ જન્મનારે, અમે કીધાં
હરામ; તમ સંગ બાંધી છે પ્રિતડી, જીવ તમારા તમે શ્યામ ॥ ધણું.
૨ ॥ તાપ સમાવો મળી તનનારે, હારો દરશન દધ નેણ; ધાણુને
સુંઘાડો હાર કુલના, કરણે મધુરાં વેણ ॥ ધણું. ૪ ॥ રસના તલખે
મહા પ્રસાદનેરે, દેશે બોલાવી થાળ; જીવત સફળતારે જાણવું,
પ્રેમાનંદના પ્રતિપાળ ॥ ધણું. ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

નવલ સનેહી નાથજીરે, પ્રેમીજનના છો પ્રાણ; વાલા સાંભળજો
વીનતી, વાલા સાંભળજો વીનતીજીરે; છોજી જાણુ સુજાણુ ॥ નવ. ૧ ॥
મેલી વનમાં એકલીજીરે, ગયા ધરમકુમાર; ન ધટે તમને નાથજી ન ધટે
તમને નાથજીરે, અમે અમળા અવતાર ॥ નવ. ૨ ॥ આબ્યા તમારે આશરે
જીરે, મેલી કુટુંબ પરીવાર; જાણી અમને પાળશે, જાણી અમને પાળશે.
જીરે, હરીવર હૈડાના હાર ॥ નવ. ૩ ॥ તમે કરી જો આ સમેજીરે, એવી
ન કરે કોઈ નાથ, પડતાં મેલ્યાં આભથી, પડતાં મેલ્યાં આભથીજીરે;
બળવંત ઝાલીને હાથ ॥ નવ. ૪ ॥ બહુ દયાળુ જાણુતાજીરે, કંઠણ
થયા કેમ આજ પ્રેમાનંદના નાથજી, પ્રેમાનંદના નાથજી જીરે; દયા
આણેા મહારાજ ॥ નવ. ૫ ॥ ૫૬ ૫ ॥

પ્રાણજીવન ધનશામજી જીરે, કહાવે। ભકત પ્રતીપાળ; દાસ ત-
મારા દુખીયા દાસ તમારા દુખિયા જીરે, દરશન વિના દયાળ ॥ પ્રાણ-
૧ ॥ તમ વિના અમે દુખની જીરે, કેને કહીએ હરી વાત, મીન
વછોયા નીરથી મીન વછોયા નીરથી જીરે, એમ થાય દીન રાત
॥ પ્રાણ. ૨ ॥ સુંદર મુરતી સાંભરે જીરે, સુંદર કરતા વિહાર; કામ
રહે સૌ હાથમાં કામ રહે સૌ હાથમાં જીરે, નેણે આંસુની ધાર ॥
પ્રાણ. ૩ ॥ ઘેરે સાદે બોલતા જીરે, દેતા સાદ લઘ નામ; જ્યારે
અમને સાંભરે જ્યારે અમને સાંભરે જીરે, ખટકે ઉરમાં ધનશ્યામ
॥ પ્રાણ. ૪ ॥ ચટ ચટ વાજતી ચાખડી જીરે, જાણું આવ્યા અલબેલ
ઉઠી ઉતાવળી હેરતી ઉઠી ઉતાવળી હેરતી જીરે, પ્રેમાનંદનો રંગ
છેલ ॥ પ્રાણ ૫ ॥ ૫૬ ૬ ॥

લોચન વ્યાકુળ કાનજી જીરે, જોવા ગજગતી ચાલ, શામ મળતા
સેરીયે, શામ મળતા શેરીએજીરે, હસીને કરતા ન્યાલ ॥ લોચ ૧ ॥
રૂમાલ જમણા હાથમાંજીરે કડીપર ડાબો કર મેલી ખેસ ખભે હરી
ઓઢતા. ખેસ ખભે હરી ઓઢતાજીરે; માથે પાધ અલબેલી ॥ લોચ
૨ ॥ આવી ઓસરીએ ખેસતાજીરે, દરશન દેતા ને દાન, તે દી કયા
રે દેખાડશો, તે દી કયારે દેખાડશોજીરે સહજનંદ ભગવાન ॥ લોચ
૩ ॥ હાર પેરાવી હેતમાંજીરે, મુખકું જોતી મુનિરાય; એ મુખ જ્યારે
સાંભરે, એ મુખ જ્યારે સાંભરે જીરે, કરવત મેલ્યું ઉરમાંય ॥ લોચ
૪ ॥ નૌતમ નીત નીત દેખતીજીરે; લટકાં કરતાં દુલાલ, પ્રેમાનંદ
કહે વિધિ પાપીએ, પ્રેમાનંદ કહે વિધિ પાપી એ જીરે, એ દુખ
લખ્યું મારે ભાલ ॥ લોચ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૭ ॥

વાલા તમારી વાટડીજીરે, જોઉં વારંવાર; વહેલા આવજો વર-
તાળથી, વહેલા આવજો વરતાળથી જીરે, રસિયા ધરમ ક્રમાર ॥

વાલા ૧ ॥ તમ વિના ધનશામજી જીરે, જીવમાં જાંપ ન થાય
 વિરમતણી બહુ વેદના, વિરહતણી બહુ વેદનાજીરે પાપી પ્રાણુ ન
 જાય ॥ વાલા ૨ ॥ ઓશરીયે ઉભી એકલીજીરે, મુખડુ જોવા જીવન;
 ફાળ પડે અતિ ઉરમાં; ફાળ પડે અતિ ઉરમાંજીરે, રોતા જાય રાત
 દીન ॥ વાલા ૩ ॥ મુની સભામાં બેસતાંજીરે, મારા પીઉનો પંક;
 સાંભરતાં સુધ વિસરે, સાંભળતાં સુધ વિસરેજીરે, રોડ ચઢને નિશંક
 ॥ વાલા ૪ ॥ મુજ દુખણીના દુખનોજીરે, ના આવે અંત ધનશામ;
 પ્રેમાનંદ કહે નાથજી, પ્રેમાનંદ કહે નાથજી જીરે; લેજો સાર સુખધામ
 ॥ વાલા ૫ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૮ ॥

રાગ મહાડ.

ગુન્હાકારીને માફ હો ગુન્હાકારીને માફ પધારોને સહજનંદજી હો
 ગુન્હાકારીને માફ ॥ ટેક ॥ પ્રભાણુ છે ધરમ તાતને બકતી માતને
 પ્રણામ; પ્રણામ છે જ્યેષ્ઠ બ્રાતને, ઇછારામને પ્રણામ ॥ હો ગુન્હા ॥ ૧ ॥
 પતિ મેલ્યા પીયુ તમ કારણે મેલી કુળ મરજદ, માત પિતા મુકયાં
 છે સ્વામી એક તમારે કાજ ॥ હો ગુન્હા ॥ ૨ ॥ ગરૂડ તજીને પાળા
 પધાર્યા ગજ સાદ મહારાજ; એ રીતે તમે આવો દયાળુ કરવા અ-
 મારા કાજ ॥ હો ગુન્હા ॥ ૩ ॥ અમ જેવા તમને ગળ્યા પણ તમે
 અમારે એક; પ્રેમ સખી વીનતી કરે છે, જો રાખો હમારી ટેક
 ॥ હો ગુન્હા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ મહાડ.

મારા ફેસર ભીના કાનરે, ઉભા ગંગાજીને તીર, ઉનમત ગંગા
 સોહામણીરે, ઉનમત ઉનરો નીર, ધણું નાયા ધનશામજી, જળમાંય
 બળ વીરરે ॥ ઉભા ॥ ૧ ॥ બળબળીઓ બળકે ધણુંરે, ઘેસો ગુણુ

ગંભીર, જેની ઉપમાં નવ જડેરે, ક્યાંથી મતી સ્થીરરે ॥ ઉભા ૨ ॥
પૂર્વ દિશામાં પાણી વહે છે, સુવર્ણ કેરી રેલ પાપ મુજ દેખી ડરેરે
દાઝે દુષ્ટ રદીયાના હીરેરે ॥ ઉભા ૩ ॥ સહજનંદજી સ્નાન કરીને,
પેહેરા વસ્ત્ર અમુલ, પ્રેમ સખી કહે ન્યાલ કરી, નાવે તેની તુલરે
॥ ઉભા ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

માહારાજ મેરા ચારરે માહારાજ મેરાયાર, મારા છેલ છપ્પીલા
લાલરે ॥ માહારાજ ॥ ટેક ॥ વાટ જોધને હું ઉભી છું, ધણી ધડી
થઈ આજ, તમે પધારો નાથજી તો, સરે મારા કાળરે ॥ માહારાજ
॥ ૧ ॥ તમ વીના મારા નાથજી, મારી કોણુ લેશે સંભાળ, જો
તમે સામુ નહીં જોવોતો, દુરીજન દેશે ગાળરે ॥ ૨ ॥ આંખેથી
આંસુ ઝરેરે, હૃદયે આગ અપાર, ચાલો તો મંદીરયે જઈએ; માણુ-
કીના અસ્વારરે ॥ માહારાજ ૩ ॥ ચરણાગતની સામુ જીઓ રાખો
બાહી ઝહેડી લાજ, સહજનંદજી નામ તમારું સેહેજો પધારો આજરે
॥ માહારાજ ૪ ॥ રાત દીવસ મને જંખુના રે છે, અક્ષરપર નીવાસ
ચરણુ સમીપે રહેવાની; પુરો કશ્ચાનંદની આશરે, ॥ માહારાજ ॥
૫ ॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

૫૬ રાગ લલીત તાલ આદી.

મોહન જોન બગાઈ અહ તજી બનયાઈ બનયાઈ મોહન મિરધર-
બંસી સુનીકે કાની; તનકી સુધ્ય પુધ્ય સખે ખીસરાની; બરજત
માતપિતા નહી માની ઉઠ ચધી બેગાની બેગાની ॥ મોહન ૧ ॥
જોન મારે મા બાપે મુને વારી, કેછે 'તું' ક્યાં જાય તે કુંવારી; બન
તેડી તરછોડયા મોરારી; શી વલે હમારી હમારી ॥ મોહ ૨ ॥ તવ

બોલી એક મરમાલી, મહારાજ વાત સાંભળો મારી; આજ હું તો
આદિત્યા વનમાળી, હું રહું લીની કરતાળી કરતાળી ॥ મોહ ૩ ॥
સૈયર કાંઈ સાગુમે આતા, કુઠંગેલે પ્રાહાંતા પ્રાહાંતા; ન જાને કુની
જાતા માઝે સંગ ગાતાં સંગગાતાં ॥ મોહ ૪ ॥ પ્રભુજી મેંતો ચાકી
દાસી, ઠાકોર હાંસી માજી વેળસી, પ્રેમ સખી કંઠલગાસી, આછ
મીલો બનવાસી બનવાસી ॥ મોહન ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ કાફી.

લરકા દેખ્યામેં નંદમહરકા, કાહાં રૂપ કહુંરે કાનડકા લર૦
સ્વેત બસન તન મુતી રંજન, ગોપ વછ ગીરધરકા, બંસી હાથ
સાથ પ્રજા વિનતા, મંદમંદ મુખ મરકા ॥ લર ॥ ૧ ॥ જાકે બદન
કમલ જત ચિતવન દુખ મટત જમડરકા કોટિક કામ સ્યામ દેખી
લાજત, બેસનિવટ નટવરકા ॥ લર ॥ ૨ ॥ ઉરબિચ માલ બાલબિચ
રેખત કંચન બાળુ કરકા; કાતુમે મકાકત કુંડળ, જામાઓરે જરી-
યનકા ॥ લર ૩ ॥ નવલ પાધકે કુસુમ બાગમેં, પેચ બુક્યા શિર
પરકા દેવાનંદ ધનશ્યામ હીલોકી, ભેખ લીધોરે જોગનકા ॥ લર ॥
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ પરજ.

વાલા વિના વ્રેહેનીરે મુને અંતર પિડા અંતિ થાય છે ॥ વાલા
વિના ॥ સુના મંદીરીયામાં સેજ બિઠાવેલ; બાળીને ચિત ભરમાય
છે ॥ વાલા ૧ ॥ ખાતારે પિતાં બેઠાં સુતા સપનામાં, અબકીને તરત
જગાય છે ॥ વાલા ૨ ॥ ધરડાનો ધંધો મને હાથ ન લાગે, મળવાને
મન લલચાય છે ॥ વાલા ૩ ॥ દેવાનંદ કહે ક્યારે હવે દેખીશુ જીવ
જરૂર અકળાય છે વાલા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મેલી ગયા માવોરે, મુને પરવશ કરી એની પ્રીતમાં મેલી અધર
સુધારસ પાયો અલખેલડે હસી બોલાવી ધણું હેતમાં ॥ મેલી ૧ ॥
તનકુ ધુમે છે એની મોરલીની તાનમાં, ગરક થઇ છું રૂડાં ગીતમાં
॥ મેલી ૨ ॥ રસીક સલુણાજીની મીઠી મુખ લાવની ॥ ચટકી લગાડી
મારા ચીતમાં ॥ મેલી ૩ ॥ દેવાનંદ કહે નિર્દય નાથજી મનકું
લોભાણું જગ જીતમાં ॥ મેલી ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ક્યારે હવે મળશુંરે મારા, ડોલરીયાજી સુખ દેણુને ॥ ક્યારે ॥
મીન સરીખા રૂડા ચંચળ સોયામણા ॥ નીરખીને જોયું કાણુ
નેણુને ॥ ક્યારે ૧ ॥ જમવાને ટાણે મુને પોતાની પ્રસાદી દેશે મધુરા
કધ વેણુને ॥ ક્યારે ૨ ॥ પાસે બેસીને હવે પ્રાણુ આધારને ॥ દેખુ
શામળીયા મારા સેણુને ॥ ૩ ॥ દેવાનંદ કહે ભાવ કરી ભેટશું ॥ મન
મારું કરવા સારું મેણુને ॥ ક્યારે ૪ ॥ પદ ૩ ॥

જોવા સારું જશુંરે અમે, નવલ સનેહી ધનશામને ॥ જોવા ॥
જોગણુ કેરો તન વેશ ધરીને ॥ ગીરધર વસવા કેરા ગામને ॥ જોવા
૧ ॥ લોકડીયાની તજી લાજ સંસારમાં કરવું મેલીને ધર કામને
॥ જોવા ૨ ॥ વીરહે ને તાપ દાડી તનકું તપે છે ॥ અંતર ઠરવા
કેરા ઠામને ॥ જોવા ૩ ॥ દેવાનંદ કહે દીલડામાં રાખશું ॥ દોયલી
વેળામાં કરી દામને ॥ જોવા ૪ ॥ પદ ૪ ॥ પુરા.

પદ રાગ ધોળ.

સંતો વીમુખ થકી રહીએ વેગળા, હરીએ દીવસને રાતરે;
સૂતો વીશ્વાસ કરતા વીમુખનો, વણસી જાયજો વાતરે ॥ સંતો ૧ ॥
સૂતો વીમુખ વીખ આપે વાતમાં, કરી હેત અપારરે; સંતો ૨ ॥

રગમાં તે રમા રહે, નેરહે વચનની બારે ॥ સંતો ૨ ॥ સંતો સોખત
 ન ગમે પછે સંતની, વાલા લાગે વીખમુરે, સંતો નીચમ ન ગમે
 પછે નાથના, માને મોકલે સુખરે ॥ સંતો ૩ ॥ તાર કરવાનું છે તે
 ક્યાંથી કરે, થાય ન કરવાનું કામરે, કહે નીજુજાનંદ નીશ્ચે નર,
 ન પામે સુખ કામરે ॥ સંતો ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સંતો વચન ફોડીનેા ધણી નહોં, ધણુરે ગુનેગારરે, સંતો જ્યાં
 જ્યાં જાયે ત્યાં જન મળી વળા કરે લીરસ્કારરે ॥ સંતો ૧ ॥ સંતો
 લેશ વચન જે લોપીયે અતી થઈ ઉનમતરે, સંતો એક એકડો જેમ
 ટાળતા; ખોટું થઈ જાય ખતરે ॥ સંતો ૨ ॥ કોઈ સો કન્યા પર-
 ણાવે સુતને પછે મરે મોટીયારરે; સંતો રાંડ્યા વીના એમાં ફોણુ
 રહે, રાંડે સૌ એક હારરે ॥ સંતો ૩ ॥ એમ વચન વીના આ
 વીશ્વમાં, વરતે છે જે વીખુખરે; કહે નીજુજાનંદ તેને નીરખતાં સંત-
 ન માને સુખરે ॥ સંતો ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રાગ પરજ.

નેણુને જોઈ નેણુને જોઈ, વાલા તારા નેણુને જોઈ રહ્યું મારું
 મનકું મોહી વાલા. નેણુ તમારા વાલા અતી સુખકારી જેને, નીર-
 ખતાં નાખે છે સંતાપને ખોઈ ॥ વાલા ૧ ॥ વ્રજ્ય વીનતાને તમે
 વચ્ચે કરી લીધી વાલા, નેણુકરે બાણુ નાંખ્યા અંતર પ્રેમ ॥ વાલા
 ૨ ॥ નેણુ ભરીને તમે જેને નીરખો છો વાલા, તેને નથી કરવું રેતું
 બીજું સાધન કોઈ ॥ વાલા ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે એ નેણુતણો રસ,
 ગોપીજન જેવા જાણે પ્રેમીસોહી ॥ વાલા ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ મલાર.

મારા વાલાજીશું વાલપ દીસેરે, તેનો સંગ શીદ તજીએ, તે
વીના કેને ભજીએ; સનમુખ થાતા શંકા ન કીજે જે ભાલા તણે
મે વરસેરે હંસ જમ હરી જનને મળશે, કાચી કાચા પડશે ॥ તેનો ૧ ॥
શુળી ઉપર શયન કરાવે, તોય સાધુની સંગે રહીયેરે દુરીજન લોક
દુર્ભાષણ બોલે, તેનું સુખદુઃખ સર્વે હરીએરે ॥ તેનો ૨ ॥ અમ્રતપે
આતી મીઠાં મુખથી, હરીનાં ચરીત્ર મુણાવેરે, પ્રહા ભવસનકાદીક જેવા
જેના દરશન કરવાને આવેરે ॥ તેનો ૩ ॥ નર્કકુંડથી નરશું લાગે,
દુરીજનનું મુખ મનમાંરે, મુક્તાનંદ મગન થઈ માગે, વાલા વાસ
દેખ્યો હરીજનમાંરે ॥ તેનો ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ મલાર.

મારા હરજીશું હેત ન દીશેરે, તેને ઘેર શીદ જમીએ તેને સંગ
શીદ રહીએ, હેત વીના હુંકારો ન લેવો જેનું હરખે શું હૈકું ન
હીસેરે, આગળ જમને વાત વીસ્તારે જેની આંખ્યુંમાં પ્રેમ ન દીશેરે,
॥ તેને ૧ ॥ ભક્તિભાવનો ભેદ ન જાણે ભુરાયો થઈ ભાજેરે; લલિત
લીલાને રંગ ન રાચે; પછે ઉણેચી અંધારૂં ટાજેરે ॥ તેને ૨ ॥ નામ
તણો વીશ્વાસ ના આવે, ઉંકુ તે ઉંકુ શોધેરે, જનવી તીરે તરંગ
તજીને, પછે ત્રટમાં જમને કુપ બોદેરે ॥ તેને ૩ ॥ પોતાના
સરખી કરી જાણે, પુરૂષોત્તમની કાચારે, નરસૈયાના સ્વામીની લીલા
ઓલ્યાં મતીયાં કહે છે માયારે, તેને સંગ શીદ રહીએ ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ મલાર.

કોઇ સુધ્ય લાવો દીન નાથની, તેને નવે નિધ્ય આપું, થાળ
 ખરી શગ મોતીએ મુઠડીએરે વધાવું કોઇ. જે નીર તે ખગપાવ
 સંચરે, પંખી ધાસે છે માળા, વીસાસ્યા કેમ વીસરે, મીઠી મોરલી
 વાલા ॥ કોઇ ૧ ॥ ગોકુળ મથુરા એ ગામડા, લખ આવે લખ જાવે,
 કઠણ હૈયાનારે કાનજી, સંદેશે ન કાવે ॥ કોઇ ૨ ॥ જીરે કાચી નગ-
 રીના ચોકમાં, ઉભી ટગમગ જીવે, નજરે ન દેખે દીનાનાથને, ઉભી
 ક્રુમકે રૂવે ॥ કોઇ ૩ ॥ જીરે નરસીનો સ્વામી શામળા, બવ પાસ્ય
 કિતરતે, જમુનાજીના ઘાટમાં, વાલો લાડ લડાવે ॥ કોઇ ૪ ॥

૫૬ રાગ મલાર.

આઇ ઘટા ગગન ધન ગરજે સૈયોરે નંદ નંદન ખીન કલ ન
 પરે જ્યાં લર જે આઇ. એક અધીયારીરે નંદીમીની દમકે ઝરમર
 ઝરમર મહરા ઝમકે, તીસરો અપૈયા પીયુ પીયુ તરસે ॥ આઇ ૧ ॥
 પ્રેમાનંદ કહે ઝરી બસરત પાની, નીહુર નહિ મેરી એક ન માની
 કીયો ગવન બજરત બરજ ॥ આઇ ૨ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ મલાર.

મધુબનકે મદનરે મોરવા, કરલવ ખોલત કુકુકુકુકુ; ઝનન કરત
 ઝીજોરવા ॥ મધુ. ॥ રૈન અંધારી કારી ખીજુરી ચમકત, ગગન ગરજે
 ધનધોરવા ॥ મધુ ૧ ॥ મદન નીશાયર મારત કુસુમકર, તરજત તન
 બરજોરવા ॥ મધુ ૨ ॥ શ્રી હરી કલજાપે જાય મધુપુર, ધરન આએ
 ચિત્ત ચોરવા ॥ મધુ ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નાથ ખીના વ્યાકુળ ચંદ ખીના
 જ્યુ ચકોરવા ॥ મધુ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પદ રાગ ગરબી.

વાલા રમઝમ કરતા કાન; મારે ઘેર આવોરે; પુરા મારા કરવા
કોડ, હસીને બોલાવોરે ॥ ૧ ॥ મારે તમ સંગ લાગી પ્રિત, શ્યામ
સોહાગીરે; મેં તો તમ સંગ રમવા કાજ, લજ્યા ત્યાગીરે ॥ ૨ ॥ વાલા
અળખા ઉપર મહેર, કરજો મોરારીરે; હું તો જનમે જનમની નાથ
દાસી તમારીરે ॥ ૩ ॥ મારા પ્રાણુતણા આધાર, પ્રિતમ પ્યારારે; પણ
રહોમાં નટવર નાથ, મુજથી ન્યારારે ॥ ૪ ॥ આવો છોગાં મેલીને
શ્યામ, ધડકમ ધારોરે; મેં તો ટુલડે સમારી સેજ, શ્યામ સુધારોરે
॥ ૫ ॥ વાલા નયણાતણું ફળ નાથ, મુજને આપોરે; મુક્તાનંદ કહે
મહારાજ, દુખડાં કાપેરે ॥ ૬ ॥ પદ ૧ ॥

હું તો છું ઘણી નગણી નાર, નોય તમારીરે; તમે ગુણ સાગર
ગોપાળ, દેવ મોરારીરે ॥ ૧ ॥ મુને કરી પોતાની કાન, દોષ ન જોયારે
તમે ગુણ ગ્રાહક ગોપાળ, મુજપર મોહ્યારે ॥ ૨ ॥ તમે શ્યામ સુંદર
સુખરુપ કુંજવિહારીરે; મારે મંદીર આવો માવ, તમપર વારીરે
॥ ૩ ॥ મુને કરી કૃતારથ કાન, શ્યામ સોહાગીરે, મારે ભવની ભાવ
આજ, સરવે ભાગીરે ॥ ૪ ॥ મારે અમ્રત ઉઠ્યા મેહ, થઈ અનુરાગીરે;
મારી તમ સંગ ત્રિભોવનરાય, લગની લાગીરે ॥ ૫ ॥ મારા પુન્યતણા
નહીં પાર, તમ સંગ મળતાંરે; મુક્તાનંદ કહે મહારાજ અંતર
ટળતાંરે ॥ ૬ ॥ પદ ૨ ॥

મારું મન ગમતું કરી માવ, સુખડું દીધુંરે; મારું મંદીરીયું
મહારાજ, વૈકુંઠ કીધુંરે ॥ ૧ ॥ હવે રહો રસીયા દીનરાત, કરી મન
હેંદુંરે; મુને મળી ચિંતામણી શ્યામ, દુખ નહીં વેંદુંરે ॥ ૨ ॥ મુને
સરવે સૈયરમાં શ્યામ, કીધી સમોતીરે; મારા હૈડા કેરી હામ, સરવ

પોતીરે ॥ ૩ ॥ વાલા મુજ નગણીપર નાથ, અઢળક ઢળીયારે; તમે
એકાંતે અલખેલ, આવીને મળીયારે ॥ ૪ ॥ મુને મુખથી દીધો તંબોળ,
હસીને બોલાવીરે; મારા મનની ઇચ્છા આજ, સધળી આવીરે ॥ ૫ ॥
તમે રસીયાજી રસરીત, શું સુખ આપ્યુંરે; મુક્તાનંદ કહે મહારાજ,
દુખડું કાપ્યુંરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારા મંદીરીયામાં ભાવ, મોળું માણોરે; મને શું કરશે સંસાર
ધડક મ આણોરે ॥ ૧ ॥ હું તો તરણા તુલ સંસાર, સધળો જાણુંરે;
વાલા એક તમારી ખીક, ઉરમાં આણુંરે ॥ ૨ ॥ તમે લુપના છો લુપ,
મહા સુખકારીરે; વાલા તનમન ધન પરીવાર તમપર વારીરે ॥ ૩ ॥
તોય અધુર અમ્રતથી નાથ, હું નવ ધરાવુંરે; વાલા નિત નૌતમ
શણુગાર, સજી સુખ આપ્યુંરે ॥ ૪ ॥ તમે રસીયા રંગની રેલ, વાલમ
વાલીરે; હું તો મગન થઇ મસ્તાન, સુખડું ભાળીરે ॥ ૫ ॥ મુને
આપ્યો અખંડ સુહાગ કુંજવિહારીરે; મુક્તાનંદ કહે મહારાજ, જાઉં
બલીહારીરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

બાળાવરની પાલખી, નાઇ ધોઇને પોતીયારે તિલક; કીધાં ભાજ
વરના જનધયા સૌ ભરાઇ રહ્યારે; માથે નાખ્યો છે અખીલ ગુલાલ
॥ બાળા. ૧ ॥ ચેરી તે બાંધી ચોકમારે, છાણા લાવ્યા બે ચાર; ગળ
પાપડી દેખી કુતરાંરે, મનમાં ધણા મકલાય ॥ બાળા. ૨ ॥ લીલા તે
વાંસની પાલખીરે, તેના ઉપાડનારા જણુ ચાર; માથે તે બાંધ્યા ભીના
પોતીયારે, મોઢે રામ રામ કરતા જય ॥ બાળા. ૩ ॥ આગળ ચાલ્યાં
લાકડારે, પાછળ ચાલી આગ; જમાઇ ચાલ્યા સાસરેરે, એની સાસુને
હરખ ન માય ॥ બાળા. ૪ ॥ તોરણ તણખાં ઉડીયારે, માંડવ

લાગી પાય; ઉઠ સાસુ શંખણીરે, તારે જમાઇ આવ્યો બહાર
 ૫ ॥ પેરામણીમાં લાકડારે; મસાણુ ગામનું નામ; લાલખાઇની
 દીકરીરે, ચીતાકુંવરી એનું નામ ॥ બાળા. ૬ ॥ જમાઇ રહ્યા
 સાસરેરે, જનઘયા આવ્યા ઘેર; ટકો પૈસો સૌ ખાઇ ગયારે, વિવા
 કીધો છે રૂડી પેર ॥ બાળા. ૭ ॥ બાર ધડા બાર કોડીયારે, ઉપર
 પૈસો રોક; જઘને કોને વરના બાપનારે, હવે તાણીને મેલે પોક
 ॥ બાળા. ૮ ॥ જીવ જમડા લઇ ગયારે, દેહના કીધા એ હાલ;
 નરસંધ્યાના સ્વામી ઝોળખ્યારે, તે તો ઉતરીયા ભવપાર ॥ બાળા.
 ૯ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ મલાર.

શ્રી હરી વહેલા પધારજો, સુંદર સ્યામ સુખણુ; તમરે વીના
 ઘડી પળમાં જશે મારા પ્રાણુ શ્રી. કારતક માસે કાનજી કરજો મારીરે
 સહાય; કરજોડી વીનંતી કરું, વીરહે જીવડો જય ॥ શ્રી. ૧ ॥ માગ-
 સર માસે માવજી, જીવમાં જંપ ન થાએ; મોહન હમણા આવીને
 તેનો કરજો ઉપાય ॥ શ્રી. ૨ ॥ પોપ માસે પુરું થયું, દુખ દીલમાં
 હો નાથ; આવોને સુંદર શામળા, મારા ગ્રહવાને હાથ ॥ શ્રી. ૩ ॥
 માહા માસે માહા દુખનો, કાંઈ અંત ન પાર; એનું વીચારીને
 આવજો, આંખે વહે જળધાર ॥ શ્રી. ૪ ॥ ફાગણુ ફુલ્યો ફુલડે, બ્રમર
 કરે ગુંબર; તે દેખીને મારે અંતરે, વીરહે થયા છે અપાર ॥ શ્રી.
 ૫ ॥ ચઘતર માસે ચીત ધારજો, જાણી પોતાનો દાસ; તમ વીના
 ચૌહ લોકથી, હું તો થઇ છું ઉદાસ ॥ શ્રી. ૬ ॥ વૈશાખ માસે વીઠલા
 વહેલા આવો મહારાજ, દુખી દેખી મુજ દીનને, પોચે તમનેજ લાજ
 ॥ શ્રી. ૭ ॥ જોઈ માસ વળી આવ્યો, નાવ્યા ધરમકુમાર; શો છે

વાંક પ્રભુ માહરો, મારી લીધી નહીં સાર ॥ શ્રી. ૮ ॥ અપાડ માસે
અલખેલડા; આપીએ અંતરે ધીર; તમે આવીને દયાનીધી, હરો વ્રેહ-
ડાની પીડ ॥ શ્રી. ૯ ॥ શ્રાવણ માસમાં શામળા, કંઈ રુદન પોકાર;
પુરુષોત્તમ તમ કારણે, ઉભી ધરમાં ને બહાર ॥ શ્રી. ૧૦ ॥ ભાદરવે
ઉઠે ભુદરા, મારે વ્રેહની ઝાળ; સેજડી સુતી દેખતાં, પડે અંતરમાં
ફાળ ॥ શ્રી ૧૧ ॥ આસોએ અશરણુ ગઈ રહી, નહીં દરવાનું ઠામ;
સીધાનંદ કહે નાથજી, આવો શ્રી ધનશામ ॥ શ્રી. ૧૨ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥

૫૬ રાગ વેરાડી.

સખી કારતક માસે કંથ, પિઉ ગયા પરહરી; સખી ઉપજ્યું
દુખ અત્યંત, કંગાલ મુને કરી ॥ ૧ ॥ સખી પિઉ ગયા પરદેશ,
સંદેશો ન મેલીયો; સખી હૈડે દુખનો હંમેશ, રેણાવર રેલીયો ॥ ૨ ॥
સખી નયણે વહે છે નીર, ઉદાશી અંતરે; સખી શામ વીનાનું શરીર,
પડ્યું પરતંતરે ॥ ૩ ॥ સખી હવે સલુણા સાથ ભાવે ક્યારે ભેટશું
સખી નીજુજાનંદના નાથ, મળે દુખ મેટશું ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સખી માગસર મન માંહી, ચીતવણી ચીતમાં, સખી દીલમાં
લાગ્યો દાય, પ્રજાળું હું પ્રીતમાં ॥ ૧ ॥ સખી અંતર લાગી આગ્ય
વિયોગના વહની; સખી નથી ઉગરવા જાગ્ય, આજ આવી બની
॥ ૨ ॥ સખી વણુ માગ્યે વળી મોત, આજ મારે આવીયું; સખી
મરશું દાઝે સોત કેને ન જાગ્યે ક્યું ॥ ૩ ॥ સખી હૈડું રહે કેમ
દાય, વિપત્ય કેટલી વેઠશું; સખી નીજુજાનંદનો નાથ, મળે દુખ
મેટશું ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સખી પોષે પીડાએ પંડ, દીલ દરદી થયું; સખી પીઉ દેહ
ગયા દંડ, કેા કેમ જાગ્યે સયું ॥ ૧ ॥ સખી બીતર મારી ભાલ, ધાયલ

કરી ગયા; સખી અમને આપી આ હાલ, લાલ અલગા રહ્યા ॥ ૨ ॥
 સખી કુવામાં ગાલી વ્રત, વાલીડે વાડીઓ સખી આ જીવાજ્ઞાથી
 વ્રત, ક્યાં પ્રાણુ ન કાઢીઓ ॥ ૩ ॥ સખી પ્રીત્ય કરી અમ સાથ
 પેચ રાખી પેટશું, સખી નીજુળાનંદનો નાથ, મસે દુખ મેટશું
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સખી માહા માસે મહા દુઃખ ઉપજ્યું અંગમાં, સખી શ્યામશું
 લેતા સુખ, રમતાં જે રંગમાં ॥ ૧ ॥ સખી સંભારતાં એ સુખ,
 ફાટે મારી છાતડી; સખી ક્યારે બેસી સનમુખ, કરશું જે વાતડી
 ॥ ૨ ॥ સખી આણી આંખે અલખેલ, જોશું જે જીવનને, સખી
 છોગલાવાળો છેલ, મજે સુખ મનને ॥ ૩ ॥ સખી મળશું ભરી
 જ્યારે બાથ, શોક સરવે મેટશું, સખી નીજુળાનંદનો નાથ, મજે
 દુખ મેટશું ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

સખી ફાગણ માસના ફુલ, દેખી દીલ ડોલીયું; સખી સમજ
 કરું હવે સુલ, ન જાય બોલીયું ॥ ૧ ॥ સખી અંતરની વાતો આજ
 કહેતાં આવે લાજડી; સખી મારી જાણે છે મહારાજ, દીવની જે
 દાઝડી ॥ ૨ ॥ સખી નથીરે રેવાતું જે નેક, અમથી એકે ધડી:
 સખી વાલે ન કર્યો વીવેક, રોઈ ખોઈ આંખડી ॥ ૩ ॥ સખી ધરધર
 ગવાયે ગીત, વશંત વરતી રહ્યા; સખી નીજુળાનંદનો રાજ; હજી
 કેમ નાવીયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૫ ॥

સખી અઘતરે ચિંતા થાય, કહો કેમ કરીએ; સખી દીન ઉપર
 દીન જાય, ધીરજ કેમ ધરીએ ॥ ૧ ॥ સખી પિઉ વિયોગે પળ જાય
 જીમ જેવડી; સખી દાઝીને ઉઠે છે દીલ, ધણું ધડી ધડી ॥ ૨ ॥
 સખી ફડકી ઉઠું પડે ફાળ, પીઉ પરદેશડે; સખી અંતર ઉઠે છે

ઝાળ; સુખ નહીં સંધેસડે ॥ ૩ ॥ સખી એવડલું અમ સાથ કરીને કેમ
ગયા; સખી નીજુજાનંદનો રાજ, હજી કેમ નાવીયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

સખી વૈશાખ માસે વાટ, જોઈને ઝાંખી થઈ; સખી અલખેલા
વીના ઉચાટ, ઘાટ સમે નહીં ॥ ૧ ॥ સખી ચાલે પ્રયંડે પવન, ઉદાસી
આપવા; સખી વાલા વીયોગના દન, કઠણુ થયા કાપવા ॥ ૨ ॥ સખી
આવ્યા ઉનાળાના દન, લાગી લુ ઝરવા; સખી વાલા વીના તપુ તન
ઠામ નહીં ઠરવા ॥ ૩ ॥ સખી આરે વેળા અમ સાથ, મોહન મન ભાવીયા;
સખી નીજુજાનંદનો રાજ, હજી કેમ નાવીયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૭ ॥

સખી જોઈ માસે જો જરૂર, ન મળું હું નાથશું. સખી એમ
ઉપજો છે ઉર, મરું મારા હાથશું ॥ ૧ ॥ સખી ચડી ઉંપલ અવાસ,
પંડ મેલું પડતું; સખી પ્રાણુ જ્ય પિઉ પાસ, દેહ રહે નડતું ॥ ૨ ॥
સખી એમ આવે અતી રોશ, કહો કેમ કરીએ; પણ વાલા ઉપર દધ
દોષ, એમ કેમ મરીએ ॥ ૩ ॥ સખી અમને કરી અનાથ સાથે કેને રહ્યા;
સખી નીજુજાનંદનો રાજ હજી કેમ નાવીયા ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૮ ॥

સખી અપાડે આવીયો મેઘ, મોર લાગ્યા ખોલવા; સુણી વહીના
શબ્દનો વેગ, દલ લાગ્યું ડોલવા ॥ ૧ ॥ સખી અપૈયા કરે બકોર પિઉ
પિઉ જપે; સખી સાંભળી તેનો શોર, કાળજી માઈ કંપે ॥ ૨ ॥ સખી
ગાજવીજ વરસાદ આવ્યો અતી ઉમંગી; સખી મળી મેઘલી રાત,
નાવ્યો મારો સંગી ॥ ૩ ॥ સખી આવી બતી મારે આજ, પીઉ નહીં
સાથજી; સખી નીજુજાનંદનો રાજ આવે ક્યારે નાથજી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૯ ॥

સખી શ્રાવણે સૌ વેલીવન, તૂણ લીલાં થયાં; સખી અમે
સુકાણા તન, વાલા વીના રહ્યા ॥ ૧ ॥ સખી નદીએ ચાલ્યાં પુર, સરોવર
સૌ છાયાં; પણ જોનો પીઉ ગયો દુર, દુખ તેને બહુ મળ્યા ॥ ૨ ॥ સખી

શેા કરીએ ઉપાય, ઓસડ એનું નહીં મળે; પીડિ ગયા લગાડી દાહ,
પંઠ તેણે પરજળે ॥૩૥ સખી કરતાં ન સુઝે કાજ, ન રહ્યું હૃદયું હા-
થજી; સખી નિષ્કુળાનંદનો રાજ, નાવે ક્યારે નાથજી ॥૫૥ પદ ૧૦૥

સખી ભાદરવે ભાગ્યું બર, રહ્યાં રોધ રોધને; સખી વાલે ન
મુકયો વર; કહીએ શું કોઇને ॥૧૥ સખી વિલખી વિલખી વાલા કાજ,
ઝૂરીને ઝાંખી થઇ; જેમ ના આવીયો મારો રાજ, તેમ પંડ પંડુ નહી
॥૨૥ સખી વ્રજની થઈ વિશેષ, ફાટે નહી છાતડી; સગી કંઈણુ કર-
મની રેખ, તે આજ આવી નડી ॥ ૩ ॥ સખી વલ્લવલી આવીઆ
વાજ, અમે અનાથજી; સખી નિષ્કુળાનંદનો રાજ, ન આગ્યા કેમ
નાથજી ॥ ૪ ॥ પદ ૧ ૧૥

સખી આસોએ આનંદકંદ, મળી જો પધરામણી; આવીયો મારે
આણંદ, મનમાં ધુલ્લી ઘણી ॥૧૥ સખી તોરણુ બંધાવું બાર, અજ-
વાણું ઓરડા; મારે મંદાર પધારયા મોરાર, ખોશી ધુલ્લ તોરડા ॥૨૥
સખી લટકતો આવી લાલ, હાંશીલો હોતે હસી; એને નિરખીને
થઈ છું નિહાલ, હૃદયે રહી હુલસી ॥૩૥ સખી સરવે સરખાં મારા
કાજ, ભેટી ભરી બાથજી; સખી નિષ્કુળાનંદના રાજ, મળ્યા મુને
નાથજી ॥૪૥ પદ ૧૨૥

પદ રાગ ધૌળ મૈના.

જેઠે જીવન ચાલીયા, નીરમોહી મારા નાથ; દરશ વિના દુખીયો
ધણો, સરવે વ્રજનો સાથ ॥૧૥ અંતર તાપ વિયોગનો, બહારથી
લુવાય; મળ્યા વિના હવે માવજી, જુગ તુલ્ય રજની જાય ॥૨૥ કૃષ્ણી-
યામાં ઘોડી ફેરવતા, હોગલાં ધરતા શીશ; તે દીન કેદી દેખાડશે,
ડોલરીયા જગદીશ ॥૩૥ પ્રાણુજીવનજી પુરીએ, હૃદય કેરી હામ;
અહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪૥ પદ ૧ ॥

અસાડે અલ્પબેલડા, પવન ચાલે અતિ જોર; બુકી આવી આકા-
શમે. મેઘ ઘટા સહુ કોર ॥૧॥ હલજુતાં ફળ પાકીયાં, પાલવીઆ વન
પાન; એ રીતે પ્રીતમ આવીએ, કરુણા સાગર કાન ॥૨॥ પ્રેમ સુધા-
રમ પાછને, મોટા કીધા માવ; મેલીને મથુરાં ગયા, ન ઘટે મારા
નાવ ॥૩॥ અંતરમાં રહેતો નથી, એક ઘડી આરામ; અહ્લાનંદના
નાથજી, આવોને શ્રી ધનસોમ ॥૩॥ પદ ૨ ॥

શ્રાવણ વરસે શરવડે નદીએ નિર ન માય; આવો હવે અલ-
બેલડા, મગવા મન લલચાય ॥૧॥ વ્રક્ષ જુંબી વેલડી. અંબર નીર
અપાર; હરી આ ડુંગર ઉપર, મોર ગાય મલાર ॥૨॥ કોષ્ઠક શિવ
પુગ્ન કરે, કોષ્ઠક રાખે વ્રત નેમ; એ રતમેં અમે તમ વિના, કહોને
રહીયે કેમ ॥૩॥ સરવે સુખ સંસારનાં તમ વિના, થયા છે હરામ;
અહ્લાનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ૩ ॥

બાદરવાયે બુધરા, નદીએ ચાલ્યાં નીર; એ રતે રહેવું નવ ઘટે,
છેટે શામ શરીર ॥૧॥ પૃથ્વી અંબર પહેરીઆં નિલા અતિ નવ
રંગ; એ રતે સર્વ શીતળ થયા, અખળા દાઝે અંગ ॥૨॥ મધુરા
બોલે મોરીયા, જળથળ છાયો આકાશ; એ રતે વાલમ આવીએ,
અંતર પુરોને આશ ॥૩॥ લટકાળા લાગી રહી, જંખના આઠો જમ.
અહ્લાનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ૪ ॥

સરદ રતુ સોહામણી, આવ્યો આસો માસ; એ રતે વાલમ
આવીએ, રમવા સુંદરશામ ॥૧॥ નિરમળ અંબર થઇ ગયો. નિર-
મળ થઇ ગયાં નિર; નિરમળ નાથ પધારીએ, છોગાળા બળવીર ॥૨॥
દસરા વેદળ ચાલીયા, નદીએ બાંધ્યા ઘાટ; એ રતમેં અલ્પબેલડા,
વળી વળી જોઉ છું વાટ ॥૩॥ છેલ છબીલા શામળા, ઠરવાનું તમે
રામ; અહ્લાનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ૫ ॥

કારતગ માસે કાનજી, વાટ જીવે જન નાર; અંતર ઉતાપો ધણો,
લોચનીએ જળધાર ॥૧॥ અલખેલા વર આવીએ, ડોલરીઆ સુખ
દેણુ; વાટ જોઈ જોઈ વાલમા, ઝાંખાં થઈ ગયાં નેણુ ॥૨॥ એકાદશી
પ્રમોદની, અતી ઉછવ ઠરાવ; તે આવે હવે આવીએ, મીઠડા બોલા
માવ ॥૩॥ તમ સાર તલખે ધણું, સરવે ગોકુળ ગામ, અહ્લાનંદના
નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ॥૧॥

માગસર મહીનો આવીઓ, બેડી રત હેમંત; પ્રીતમ હજી ન
પધારીયા, કોમળ મારા કંથ ॥ ૧ ॥ સરસડાં સભાગીયાં જ્યાં ત્યાં
જોડી જાય; અમને મેલી એકલા, ગયા છો ત્રિભુવનરાય ॥૨॥ સર
સરીતાના નીરમાં, ધુલ્યાં કમળનાં વ્રંદ; અમને કેદી ધુલાવશો; છોગા-
ળા વ્રજચંદ ॥૩॥ અરજ સુણો આજસ તજો, કરોને પુરણ કામ;
અહ્લાનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ॥૭॥

પોસ મહીને પ્રેમદા, હેરે વાટ હમેશ; કઠણ થયા કેમ કાનજી.
જઈ વરયા પરદેશ ॥૧॥ જળથળ શિતળ થઈ રહ્યાં, શિતળ સેજ
સમાજ; અંતર શિતળ નવ થયા, વણુ દીકે વ્રજરાજ ॥૨॥ પંકિતમેં
ફરી પિરસતા, કરતા અતી મનુવાર, તે દીન અમને સાંભરે, વાલમ
વારમવાર ॥૩॥ રસિયાજી તમે રીઝીને, દેતા વસ્ત્ર ધનામ, અહ્લા-
નંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ॥૮॥

માહ મહીનામે માવજી બોલે સંતવસંત, આ રતમેં અલખેલડા,
કેમ ન પધાર્યા કંથ ॥૧॥ પ્રીતમ આવી પંચમી. નરત્રીયા બેલે
ફાગ, વાલમ તમ વિના વાધિઓ, વ્રજ્યત્રીઆને વેરાગ ॥ ૨ ॥
ઓરડીઆની ઓશરીયે ખુબ કરંતા બેલ, એ દીન અતીસે સાંભળે.
રૂપાળા રંગરેલ ॥૩॥ અરજી સુણી હરી આવીએ, વાટય જોવે
વ્રજ્યવાથ; અહ્લાનંદના નાથજી આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ૯॥

ફાગણે ફાગ રમાડવા; આવોને પ્રાણુઆધાર; શામસનેહી સા-
મળા; વાટ જોવે વ્રજનાર ॥૧॥ નરનારી હોરીરમે, લો તથ
લાજ, આટાણે હરી આવીએ, રંગભીના વ્રજરાજ ॥ ૨ ॥ ચાખ-
ડીએ ચડી ચાલતા, છત્ર તણી કરી છાય; લટકા તમારા લાલજ,
ચોંટયાછે ચિતડા માંચ ॥૩॥ અંતરજમી આવીએ, દોમલી વેળા
નાદામ; અહ્લાનંદના નાથજ, આવોને શ્રી ધનશામ ॥૪॥ પદ ૧૦॥

ચઘતિર મહીને શામળા, આવ્યા નહી અવીનાશ; વનસ્પતિ સરવે
પાંગરી, પ્રદુષિત થયા પરકાશ ॥ ૧ ॥ ચંપા જય ચંખેલીયા, ડુલી
લતા અપાર; એ રતે કેમ ન આવીયા, બુપ ભમર ભરથાર ॥ ૨ ॥
ઓરડીયાની ઓસરી, ખુખ કરંતી ખ્યાલ, તે કેદી દેખાડશે, લટકાં
કરતાં લાલ ॥ ૩ ॥ કેદી કરશે કાનજ, આવી મંદીર માંહી કામ;
અહ્લાનંદના નાથજ, આવોને શ્રી ધનશ્યામ ॥૪॥ પદ ૧૧ ॥

વૈશાખે વ્રજ વિનતા, પંથ જોવે કરી પ્રિત્ય, હુ આવી હરી ના-
વીઆ, ચંત્યા વાધી ચિત ॥ ૧ ॥ કોયલ કરે ટહુકડા, આંખે પાકી
સાખ, મારગ સામુ માવજ, જોઈ જોઈ પાકી આંખ ॥૨॥ વાયે ઉનો
વાયરો, થળજળ ઉનાં થાય; ઉનાં તન અમળાતણાં, તમ વિના ત્રિભોવન
રાય ॥ ૩ ॥ મળવા કારણ માનતી અંતર કરે ઉધામ; અહ્લાનંદના
નાથજ, આવોને શ્રી ધનશ્યામ ॥ ૪ ॥ પદ ૧૨ ॥

બારે માસ પુરા થયાં આવ્યો માસ અધિક; પ્રિતમ તોય ન
પધારીયા, દેરયા મથુરાં હીક ॥ ૧ ॥ અધિક મહીને અતિ ઘણી,
આશ હતી મન માંચ; તમવિના ખાલી સેજડી, મળવા મન અક-
ળાય ॥ ૨ ॥ પેહેલી પ્રીત્ય લગાડીને, રહેવું ન ઘટે દુર; તમવિના
મારા નાથજ; હોંડે દુખ ભરપુર ॥ ૩ ॥ અહ્લાનંદની વિનતી ઉર ધ-
રજો અવીનાશ; મહેર કરીને માવજ, તેડી લેજ્યો પાસ ॥૪॥ પદ ૧૩॥

પદ રાગ દીપચંદી મૈના.

ખીછુરે ધનશામ સુંદર પીયા પ્રાણ હમારે ॥ ખીછુ ॥ જોઠ માસે
 ખીછુરે ધનશામ, ખીરહ સંતાવત આઠો જામ શીરત બાવરીપરતન
 એન, કરત ખીલાપ વહત દોઢ નેન ઠસી માનુકારે ॥ ખીછુ ૧ ॥ આયો
 અપાડ ગગન ધનધોર, બોલત કોકીલા દાદુર મોર; બરસત બુદ ન
 ચલત બિયાર, આયે નહીં ધર ધરમકુમાર; ખીરહતન જરે ॥ ખીછુ
 ૨ ॥ સાવન સખ સખી કરત સીંગાર; પહીરે ભુપણુ વિવિધ પ્રકાર,
 મોસે અખળા શીરત ઉદાસ; નાથ ખીના અખ બધ હું ઉદાસ;
 દરદ તન ભારે ખીછુ ॥ ૩ ॥ વરસત ભાદુ ઝીમક ઝરલાઈ ભરગઈ
 સરીતા તાલ તરાઈ દમકત દામ નીસી અધીયારી, કેસી કરું ધનશામ
 બીનારી, બહત દોઢ તારે ॥ ખીછુ ૪ ॥ રહી કર કર આસો ચતુ-
 રાની; ચીતવત પંથ બહતઈ ગવાની શ્યામ ન આયે ન પડાઈ
 પાતી, યહ દુખ જરત રેન દીન છાતી; મેં કરીહું કહારે ॥ ખીછુ
 ૫ ॥ કારતીક ધર ધર મંગળ ચાર, દ્વીપમાળ પુરી દારહી દાર;
 ખીરહરતી અપને પીયા સંગ નારી, જુરતી હું મેં ખીના ગીર-
 ધારી, આયે નહીં ખ્યારે ॥ ખીછુ ૬ ॥ માગસર આવન કહે ગયે
 મીત, યહ આપ શોચ કરત નીત ચીત, કોનહી ચુક ખીસારી
 શ્યામ, ખીલમેં કોન સંગ પુરણુ કામ, મોહન મતવારે ॥ ખીછુ ૭ ॥
 પોપહી પરત તું સાર અનંત, ખીરહ ખીચાકો ન આવત અંત,
 મદન સતાવત સગરી રેન, ભરત હું સાસ બહત દોઢ નેણુ, નાથ
 બયે ન્યારે ॥ ખીછુ ૮ ॥ માધ કંપત ન જાડન જોર, સેજ નહીં
 પીયા ધરમકીશોર, કમળ નયન ધનશામ સુખણુ કબહી મીલે મોયે
 જીવન પ્રાણુ, દયા દીલ ધારે ॥ ખીછુ ૯ ॥ ફાણુ આયે કુલે પલાસ,

દેખી તરુણી મન ઉપજત ત્રાસ; નાહર નખસમ લગત કઠોર; ખીર-
હની રુદ્ધ વીધારન જોર; લગત અનીયારે ॥ ખીછુ ૧૦ ॥ ચઢત્રીહી
ચીંતા ઉપજી હે ભારી, ખીતી બચન ન આયે ખીહારી; કોન ઉપાય
કરૂં મોરી આલી, કબઘોં મીલગે શામ બનમાળી, જગત ઉજ્યારે
॥ ખીછુ ૧૧ ॥ આયો વૈશાખ ઉડી તન પીર, કેસે કે ધરૂંમેં શામ
ખીનુ પીર, યહ અવસર જો મીલે માહારાજ, પ્રેમાનંદ સરે અવકાજ,
ખાંહી ગણે ડારે ॥ ખીછુ ૧૨ ॥

૫૬ રાગ પરજ ગરબો. મહીના.

કાવે સંદેશો પ્રજનારે, ઉધવજી સાથે; ઉધવ કેજો એટલી,
જધને જીવણુ પાસ; દલાસે દુખીયા થયા, થયા કપટીને વીશ્વાસરે
॥ ઉધવ ૧ ॥ ચઢતરે ચત્તા ચઢ ધણી, સીયો કરૂં ઉપાય; વીજોગે
વીલખી કરૂં, મારા પાપી પ્રાણુ ન જાયરે ॥ ઉધવ ૨ ॥ વૈશાખે
વરસે ધણી, ગરમ રુતુની ઝાળ; તીર વીના જેમ માછલી, તેમ
દુખીયા અમે ગોપાળરે ॥ ઉધવ ૩ ॥ જોઠે જાણું નહીં જીવવું
જાદવ વીના જરૂર; દાહ દેવાને મેળજો, તમે વળી વેલા અકરૂરરે
॥ ઉધવ ૪ ॥ નાન્યા અપાડે નાથજી, ગરજ્યો મેઘ મહાર; વીદેશે
વીલખી રહ્યા કોઇ મળીરે હગારી નારરે ॥ ઉધવ ૫ ॥ આવણુ વરસે
સરવડે, બોલે ચાતક મોર, કોકીલા કોકે ધણું, મુને વીરહે સતાવે છો
જોરરે ॥ ઉધવ ૬ ॥ રેણુ અધારી એકલી, ગરજો ભાદુ માસ, વીજ-
લડી ચમકા કરે, નહીં પ્રાણુ રહ્યાની આશરે ॥ ઉધવ ૭ ॥ આસો
લાગી લાલની, જેમ સુંદર ચંદ્ર ચકોર, જીવન જમના કાંઠડે, કેદી
મળશે નંદકીશોરરે ॥ ઉધવ ૮ ॥ કારતક માસે કહાવીયું, કપટ
વચન બળવીર, દીવાળી દુખમાં ગઇ, નહીં આન્યા શામ શરીરરે

૫૫ ઉધવ ૯ ॥ માગસર માસે નહી મળે, મોહન સુંદર શામ; પ્રાણુ
સહીત અમે ત્યાગશું, ઉધવજી ગોકુળમારે ॥ ઉધવ ૧૦ ॥ પોસે
પેહેરી ચાલશું, જોગણીઓનો જોગ; આવીને જગડશું, અમે મથુ-
રાં પુરીમાં અક્ષેખરે ॥ ઓધવ ૧૧ ॥ માધે મોહન કારણે, મેલી
લોકની લાજ, જોગણુ થઇ વ્રજ વીનતા, તમે આવો જોવા વ્રજરાજ
રે ॥ ઉધવ ૧૨ ॥ ફાગણુ પુલ્કો પુલકે. પુલ્યા આંખા મોર; વીરહણી
અંતર વેદના, પુલ્યા કેસુરજના હેરે ॥ ઉધવ ૧૩ ॥ અધિક માસ
આવિયા રામ કૃષ્ણ જોડ, પ્રાણુ સ્નેહી શામળે, પુર્યા પ્રેમાનંદનારે
કોડારે ॥ ઉધવ ૧૪ ॥

મહીના તથા તીથી.

રાગ ધનાશ્રી મહીના પ્રહ્લાનંદ.

સખી આવ્યો માસ અશાઢ, ચમકી વીજલડીરે ॥ ૧ ॥ સખી
કેમ કરી રાખુ ગાઢ, ખાલી સેજલડી; સખી મધુરાં બોલે મોર,
અંબર ગાજેરે; સખી નાવ્યા નંદકીશોર, અંતર દાઝેરે ॥ ૨ ॥
સખી કેમ કરી રાખું ધીર, વીરહ વેધાણીર; સખી જોને બળમદ
વીર, પીર ન જાણીરે ॥ ૩ ॥ સખી નીર ભરાય છે નેણ, ધણું હુ
વારે; સખી પ્રહ્લાનંદનો સેણ. મળે તો ધણું સારે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સખી શ્રાવણુ માસે સામ, ગયા મુને મેલીરે; સખી જોને વ્રજે
જામ, વીલંબી વેલીરે ॥ ૧ ॥ સખી પ્રીતમ મળવા કાજ, કે નદી-
યા ચાલીરે; જોને આ રતમાં વ્રજરાજ, ન આવ્યા ચાલીરે ॥ ૨ ॥
સખી મધુરો વરસે મેહ, કે દારણુ બોલેરે; સખી તેમ તેમ દાઝે
દેહ, કે અંતર ડોલેરે, ॥ ૩ ॥ સખી હૈડું નહી રહે હાથ, કે સી પેરથ
ચાસેરે; સખી પ્રહ્લાનંદનો નાથ, મથ્યા હુખ જાસેરે ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સખી બાદરવે, બરપુર ઘટા ઘેધુંખીરે; સખી નીત્ય નીત્ય અદકે
 નર, લતા લેલુંખીરે ॥૧॥ સખી વાદળ વીવીધ બણાવ, કે મેહુલો
 ગરજેરે; સખી નાવ્યા નટવર નાવ, વીરહે કુંભુ વરજેરે ॥ ૨ ॥
 સખી પાકી પેડ પ્રસન, થયા મન હાળીરે; સખી તાપે દાઝે તન,
 નાવ્યા વનમાળીરે ॥ ૩ ॥ સખી અતીશે પીડે કામ, કે દીવ સતા
 વીરે, વાલો બ્રહ્માનંદનો સામ, મળોને આવીરે ॥ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

સખી આવ્યો આસો માસ, કમોદની કુલીરે; સખી નવ પંચવ ચહુ
 પાસ, લતા રહી ઝુલીરે ॥૧॥ સખી પંથી આવ્યા પંથ પ્રથી સુંકાણીરે
 સખી હજી ન આવ્યા કંથ, રયા સુગળીરે ॥૨॥ સખી આવી સરદ
 ઉમંગ, વૃક્ષા રતુ વીતીરે; સખી નાવલીયો નવરંગ, ખખર નવ
 લીધીરે ॥ ૩ ॥ સખી મેઘ ગયા નીજ ધામ, સીતળ વા વાયારે;
 સખી બ્રહ્માનંદનો શામ કહો કેમ નાવ્યારે ॥ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

સખી કારતક મહીને આસ હતી મળવાનીરે; સખી ભુલ્યા કુખ
 બ્યા પાસ સુધ્ય વળવાનીરે ॥ ૧ ॥ સખી કરવા પીયા સંગ સોખ,
 ઘણું હું ધાખીરે; સખી બેસી અટારી ગોખ, ખોઈ મે આખીરે
 ॥ ૨ ॥ સખી લેવા પાછો માલ ફરે વેપારીરે; સખી મુને તો નંદ-
 લાલ, મેલી વીસારીરે ॥ ૩ ॥ સખી ઘરઘર આનંદ ખેમ, આવી
 દીવાળીરે; સખી કહે બ્રહ્માનંદ નાવ્યા વનમાળીરે ॥ ૪ ॥ પદ ૫ ॥

સખી માગસર આવ્યો માવ, રહ્યા કેમ બેસીરે; સખી આ રતે
 નારી નાવ, નહાય જળ પેસીરે ॥૧॥ સખી ચમકી જોને ટાહ, ઉતર
 વા વાયારે; સખી મુજપર રાખી દાઝ, કેણે વલંબાયારે ॥૨॥ સખી
 જેમ જેમ વાજે શીત, કે તેમ તેમ દાઝુરે; સખી પીયા વિના આ-
 તુર કહું શું ઝાઝુરે; ॥૩॥ સખી મારી મયા વહ બાણુ, તેણે તન
 ટળશેરે; સખી બ્રહ્માનંદનો પ્રાણુ, જીવન કેદી મળશેરે ॥૪॥ પદ ૬ ॥

સખી પોપ મહીને પીયુ, ન આવ્યા બેનીરે; સખી જંપ ન
યાચ જીવન, કે રટના એનીરે ॥ ૧ ॥ સખી વીતી રતુ હેમંત, શીથીર
ચડી આવીરે; સખી કામજુગારે કંથ, મુને વીસારીરે ॥ ૨ ॥ સખી
આ રત જુણા મોય, ગન જાય મેલીરે, સખી તે રતે છાંડી સંગ, ગયા
સાહેલીરે ॥ ૩ ॥ સખી જેમ જેમ વાજે શીત, વીરહ તેમ તાણેરે;
સખી પ્રહ્લાનંદનો મીત, ન આવ્યા એ ટાણેરે ॥ ૪ ॥ પદ ૭ ॥

સખી મહા મહીને મનમાંય, કે ધંખના લાગીરે; સખી ન
આવ્યા જાદવરાય, કે સેજ સોહાગીરે ॥ ૧ ॥ સખી ચડી ચડી મેડી માળ,
કે બેથું બારીરે; સખી પંથ નીહાળ નીહાળ, કે હું તો હારીરે ॥ ૨ ॥
સખી પાંચમે વાધી પ્રીત રહ્યો રંગ છાછરે; સખી ધર ધર મંગળ ગીત,
વસંત વજાછરે ॥ ૩ ॥ સખી કરી કરી કડપાંત કે સુકી કાચારે; સખી
પ્રહ્લાનંદ કહે કંથ, ન તારી માચારે ॥ ૪ ॥ પદ ૮ ॥

સખી ફાગણ મહીને ફાગ, ખેલે નર નારીરે; સખી અંતર મારે
આગ ન આવ્યા મોરારીરે ॥ ૧ ॥ સખી આનંદ ચરચે અંગ, કે
કેસર ઘોળીરે; સખી પ્રીતમ પ્યારા સંગ, કે ખેલે હોળીરે ॥ ૨ ॥
સખી વેણુ અદંગ વજાછ, વસંત આલાપેરે; સખી પાસે નહીં જદુરાય,
વીરહ સંતાપેરે ॥ ૩ ॥ સખી કામે કરી કરી રીસ, ધાયલ મુને કીધીરે;
સખી પ્રહ્લાનંદને ઇશ, ખબર નવ લીધીરે ॥ ૪ ॥ પદ ૯ ॥

સખી ચૈતર મહીને ચીત, કે ધાખે મળવારે; સખી કુખજાએ
બાંધી પ્રીત, ન દીધા વળવારે ॥ ૧ ॥ સખી નવપદ્મલ વનરાય, કે કુલી
ફાલીરે; સખી હું સુકી અહમાંય, સેજલડી ખાલીરે ॥ ૨ ॥ સખી સુંદર
શ્યામ સંગાથ બણ્યાતા બોગીરે; સખી નીરહય મારે નાથ, કીધા હવે
જોગીરે ॥ ૩ ॥ સખી જોશી નીત્ય નીત્ય જોશ; જોધ જોધ હાસ્યારે,
સખી પ્રહ્લાનંદ કહે શો દોષ, પીયુ ન પમાસ્યારે ॥ ૪ ॥ પદ ૧૦ ॥

સખી વૈશાખે બળવીર કે ન આવ્યા સજનીરે; સખી દીલ થાય
છે દલગીર, દીવસને રજનીરે ॥ ૧ ॥ સખી વીતી રુતુ વસંત શ્રીધમ
ધૈરાણીરે; સખી કોયલ શબ્દ કરંત, મધુરી વાણીરે ॥ ૨ ॥ સખી
શોભીત સુગંધ અપાર, ડુલી ડુલવાડીરે; સખી બ્રમર કરી ગુંબર, કે
દઝવે દહાડીરે ॥ ૩ ॥ સખી નીત્ય સેજ અણાવતા, પાકેરી કળાયેરે,
સખી અહ્લાનંદનો નાથ, મળે તો મળીએરે ॥ ૪ ॥ પદ ૧૧ ॥

સખી જોઈ મહીને ઝાળ કે વેહની વધારીરે; સખી ન આવ્યા
દીનદયાળ, એઈ મન આધીરે ॥ ૧ ॥ સખી વાજેલું વીપરીત, બાહીર
માંહી બાળીરે; સખી જીવાશે કેવી રીત, વીના વનમાળીરે ॥ ૨ ॥
સખી સમરૂં શ્વાસોશ્વાસ, મહા દુખ પામીરે; સખી થઈ ગયા બારે
મામ, ન આવ્યા સ્વામીરે ॥ ૩ ॥ સખી બેડી મારગ જોઈ, વીરહ તન
છાયારે; સખી અહ્લાનંદ કહે કાંઈ, સંદેશે ન આવ્યોરે ॥ ૪ ॥ પદ ૧૨ ॥

સખી અધીક મહીને આશ, કે પુરી વાણેરે; સખી તનની સરવ
ત્રાસ. ટાળી નંદલાલેરે ॥ ૧ ॥ સખી આવ્યો, અતી આનંદ, કે વાન
વધારયોરે; સખી ગુણવંતે ગોવીંદ, કે જન્મ સુધારયોરે ॥ ૨ ॥ સખી
પુરી સરવે હામ, કે ભુજબળ બીડીરે; સખી કીધી પુરણ કામ, કે
દીધી બીડીરે ॥ ૩ ॥ સખી છેલ છબીલા સાથ, કે ખાંત્યે ખેલુરે; હવે
અહ્લાનંદનો નામ, પલક નહીં મેલુરે ॥ ૪ ॥ પદ ૧૩ ॥ પુરા.

પદ રાગ ગરબી મહીના મુક્તાનંદ.

વાટડી જોઉં છું રે વાલા, હજી કેમ ન આવ્યા નંદલાલારે ॥ વાટ.
ટેકના કારતકે કપટ વચન કહાવો, નમેરા નાથ ન વ્રજ આવો; મીથ્યા
બોલા તોય મન બાવોરે ॥ વાટ ૧ ॥ માગસરે મહા દુખમાં ગોપી,

રહી તન મન તમને સોંપી; તમ સાર લોક લાજ લોપીરે ॥ વાટ ૨ ॥
 પોષે પક્ષંગ રચ્યો પ્રીત્યે, રસીલા શું રમશું રસ રીત્યે; ભરોસે ભલ
 માચ્યા સીતેરે ॥ વાટ ૩ ॥ માહે મોહ લાગ્યો અતી મુજને, શું કહીયે
 કરી નગણાના તુજને; ન લખીયો કાગળ સંગ ધીજનેરે ॥ વાટ ૪ ॥
 ફાગણે વનવેલી પુલી, કે તે પર ભમર રહ્યા ઝુલી; વાલમ વીના હું ભટકું
 ભુલીરે ॥ વાટ ૫ ॥ ચૈતરે ચીત શાંતી નાવે પીયુ વીના ભોજન નવ
 ભાવે; જાણું જે વાલો આ વેળે આવેરે ॥ વાટ ૬ ॥ વૈશાખે વાટ ધણી
 જોધને, ન લખીયો કાગળીઓ કોધને; રહ્યા શું કુખ્જમાં મોધનેરે
 ॥ વાટ ૭ ॥ જોડે જગત સધળે જાણી, કીધી તમે કુખ્જ પટરાણી;
 ભરો છો તેના પરવશ થઇ પાણીરે ॥ વાટ ૮ ॥ અપાડે આ રત ધણી
 તનમાં, બપૈયા બોલે છે વનમાં; પીયુ પીયુ સુણી ઝુર મનમાંરે ॥ વાટ
 ૯ ॥ આવણુ શ્યામ વીના સુના, વુઠે ધણું વાનલીયા ડિના; પીયુછ
 ધરહર્યાં કરી જુનાંરે ॥ વાટ ૧૦ ॥ ભાદરવે નવું નવું ભાવે, નગ-
 ણાને મેહેર ન મન આવે; જાણુને કોણુ કહી સમજવેરે ॥ વાટ ૧૧ ॥
 આશો માસ અનંગ બાણુ મારે, એથી કોણુ તમ વીના ઉગારે;
 કામનીનું કારજ કોણુ સારેરે ॥ વાટ ૧૨ ॥ આવ્યા ધરે બળવંત બહુ-
 નામી, હવે હું તો પુરણુ સુખ પામી; મળ્યા મુક્તાનંદના સ્વામીરે
 ॥ વાટ ૧૩ ॥ ૫૬ પુરં.

૫૬ રાગ ગરબી મહીના.

સંદેશો સંભાળજો વાલા, સુંદરવર ધર્મતણા લાલા ॥ સંદે ॥
 જોડે જાણી પરહરીયા અમને, દયા જરી ન આવી હરી તમને; ઉધવ
 જઇ કેહેજો ત્રીકમને ॥ સંદે ૧ ॥ અપાડે ગયા મોહન મેલી, દીનાનાથ
 દુખ દરીયે ઠેલી, પ્રીતમ નહોતી કરવી પ્રીત પહેલી ॥ સંદે ॥ આવણુ

માસ સરવડીયે વરસે, દરશન વીના જીવડો તરસે; શું જાણું જે
 એમ હરી કરશે ॥ સંદે ૩ ॥ ભાદરવો વરસે ધનધોરે, વીજળીયું કાળ-
 જીવું કોરે; માધવ વીના મદન પીડે જોરે ॥ સંદે ૪ ॥ અશોએ મેલ્યા
 અવીનાશી, જીવનજી ન જોયું તપાસી; મોત વીના મારીયું નીજ દાસી
 ॥ સંદે ૫ ॥ કારતકે કંથ વીના નારી, વ્યાકુળ તન મદન પીડે ભારી;
 માછલી જેમ નીર થકી ન્યારી ॥ સંદે ૬ ॥ માગસરે મેલી શું કીધું,
 કહોને એલી શોકયે શું કીધું, તમારું શુંરે અમે લીધું ॥ સંદે ૭ ॥
 પોપ માસે પ્રાણજીવન મારા, પધાર્યા પ્રાણ લઈ પ્યારા વાલા શું
 સમજી થયા ન્યારા ॥ સંદે ૮ ॥ માયે હરી મળવાને આવો, તમે તો
 દીનબંધુ કહાવો; શું બાંધ્યો છે અબજાથી દાવો ॥ સંદે ૯ ॥ ફાગણ
 ધુલ્યો વનવેલી હોળી, રમે નરનારી રંગ ઢોળી; અમારે હાથે બજો
 હોળી ॥ સંદે ૧૦ ॥ ચૈતરે ચીંતા થાય ભારી, ન આવ્યા કેમ નટ-
 વર ગીરધારી; વાલે મેલ્યાં શા વાંકે વીસારી ॥ સંદે ૧૧ ॥ વૈશાખે
 વાયઢા કરી ગયા છે, અવધ ગણી ગણી પ્રાણ રહ્યા છે, હવે જાવા
 પ્રાણ તૈયાર થયા છે ॥ સંદે ૧૨ ॥ અધીક માસે અવીનાશી આવ્યા,
 પલંગપર પ્રીતે પધરાવ્યા; પ્રેમાનંદે મોતીડે વધાવ્યા ॥ સંદે ૧૩ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ ગરબી મહીના.

ધરમકુંવર ક્યારે આવશે, મન મળવાને ચહાય; મન મળવાને
 ચહાય, નાથ નમેરા કેમ થયા; આવો ત્રીભોવનરાય, આવો ત્રીભોવન-
 રાય ॥ ધર્મ. ટેક ॥ જેઠે જીવનજી ચાલીયા, જઈ વશીયા પ્રદેશ; જઈ
 વશીયા પ્રદેશ, મોહનજીયે ન મેલીયો, મુંને કાંઈ સંદેહ, મુંને કાંઈ
 સંદેહ ॥ ધર્મ. ॥ બાર તપે રવી આકળો, મહી વીરહનો તાપ; મહી
 વીરહનો તાપ ॥ ધર્મ. ૧ ॥ અષાઢ માસે ઉમંગી, આવ્યા મેધ ધન-

ધોર; આવ્યા મેઘ ધનધોર, ગર્જ કરીને લાગ્યો વરસવા; ન આવ્યા
 ધર્મ કીશોર, ન આવ્યા ધર્મ કીશોર ॥ધર્મ॥ ગરજ સુણી હરી
 સાંભરયા, ચીત વ્યાકુળ થાય; ચીત વ્યાકુળ થાય, શામ વિના ગમતું
 નથી; પલ જુગ સમ જાય, પલ જુગ સમ જાય ॥ધર્મ ૨॥ શ્રાવણ
 નાંખે સરવડાં, નદીયે નીર ભરાય; નદીયે નીર ભરાય, બપૈયા પીયુ
 પીયુ કરે; મોરા મોડ કળાય, મોરા મોડ કળાય ॥ ધર્મ. ॥ એ રતમાં
 અલખેત્રડા, મુનીવર નાહો મીત, મુનીવર નાહો મીત, ઉનમત ગંગાના
 નીરને; કરો નાથ પુનીત, કરો નાથ પુનીત, ॥ધર્મ. ॥૩૥ બાદરવામાં
 મુધરા, કરે ધન બહુ જોર; કરે ધન બહુ જોર, વીજલડી ચમકા
 કરે; કરે મોરાજી મોર, કરે મોરાજી મોર ॥ધર્મ.॥ શામ વીના હવે
 શું કરું, હૃદયે દુખ દરીયાવ, હૃદયે દુખ દરીયાવ, વિજળી કેમ પડતી
 નથી; ન આવ્યા મોહન માવ, ન આવ્યા મોહન માવ ॥ધર્મ. ॥૪૥
 આસો માસે શ્રી હરી, દસરાનારે દન, દસરાંરે દન, ઘોડલા ખેલાવતા
 સાંભળી, દાઝે અખળાના તન, દાઝે અખળાના તન ॥ ધર્મ. ॥
 દીવાળીના દનમાં, સરવે કરે કીલોલ, સરવે કરે કીલોલ, સાથ વિના
 મારે અંતરે; ઉડે છે અગનીની ઝાળ, ઉડે છે અગનીની ઝાળ ॥ધર્મ॥
 ॥ ૫ ॥ કારતક માસે કૃષ્ણજી, ન આવ્યા કમળાના કંથ; ન આવ્યા
 કમળાના કંથ, આવી ઉછવની એકાદશી; ભેળા મળીયા છે સંત, ભેળા
 મળીયા છે સંત ॥ધર્મ.॥ ઉછવ કરવા આવીયે, કરી મોહન મેરય,
 કરી મોહન મેરય, સંગ આવ્યા દેશો દેશના; વરતાળે શહેર, વરતાળે
 શહેર ॥ધર્મ. ॥૬॥ માગસર માસે માવજી, ન આવ્યા નાથ સોરંગ;
 ન આવ્યા નાથ સોરંગ; અંતર દુખવો દવ બળે; નવ ડસીયો ભો-
 રીંગ, નવ ડસીયો ભોરીંગ ॥ધર્મ.॥ એ રતમાં મારા નાથજી, સરવે
 શીતળ થાય; સરવે શીતળ થાય, શામ વિના મારે અંતરે, તન તાપ

ન માય, તન તાપ ન માય ॥ધર્મ. ૭૥ પોષે તે પ્રીતમ નાવીયા, શીત
 સો છે તન, શીત સોછે છે તન; પીયુ વસ્યા પરદેશડે; દુખે વીતે
 છે દન, દુખે વીતે છે દન ॥ધર્મ. ૭૭ વાલા વીના નીજ દીલનું, દુખ કેને
 કહેવાય; દુખ કેને કહેવાય, અંતરજમી આવીને; મારી કરજો સંભા
 ણ, મારી કરજો સંભાળ ॥ધર્મ. ૮૦ મહા મહીને મારા ચીતમાં નથી
 રહેતીરે ધીર; નથી રહેતીરે ધીર, વસંત વધાવાને સહુ મળ્યાં, ના
 આવ્યા શામ શરીર, ના આવ્યા શામ શરીર ॥ધર્મ. ૮૧ વસંત રમેરે
 હરી હેતથી, છાંટે રંગ ગુલાલ, છાંટે રંગ ગુલાલ, રસપ્રસતા જોઈ
 નાથરે; વાધે અતીશેરે વાલ, વાધે અતીશેરે વાલ ॥ધર્મ. ૮૨ ફાગણ
 પુલે પુલીયો, સરવે ગાય છે ફાગ, સરવે ગાય છે ફાગ, વાલા વીનારે
 શું જીવનું, ભુમી દે નહીં માગ, ભુમી દે નહીં માગ ॥ધર્મ. ૮૩ નર
 નારીરે હોળી રમે, છાંટે કેસર રંગ, છાંટે કેસર રંગ, તેરે જોઈ મારે
 અંતરે નથી રહેતો ઉમંગ, નથી રહેતો ઉમંગ ॥ધર્મ. ૮૪ ચૈતર
 માસે ચીતમાં, ધણી ચીંતારે થાય; ધણી ચીંતારે થાય, વ્રજ ચંદ્રે
 મારી છાતડી, ફાટે નહીં લગાર ॥ધર્મ. ૮૫ રામ નવમી રણીયામણી,
 નીજ જનમના દન, નીજ જનમના દન, આવો જમાડી મંગળ કરે
 પેહેરો વસ્ત્ર નવીન; પેહેરો વસ્ત્ર નવીન ॥ધર્મ. ૮૬ વૈશાખે વન
 મોરીયા; મોરા આંખા અશોક, મોરા આંખા અશોક, કોયલડી કરે
 ટહુકડા, સુણી થાય બહુ શોક, શુણી થાય બહુ શોક ॥ધર્મ. ૮૭
 એ રતમાં મારા વાલમા, આવો મળીયે હો નાથ; આવો મળીયે
 હો નાથ, દુખીયા જાણી નીજ દાસને; આવી જાલોને હાથ, આવી
 જાલોને હાથ ॥ધર્મ. ૮૮ બારે માસ પુરા થયા, આવ્યો અધીક
 માસ; આવ્યો અધીક માસ, વાટ જોઈ જોઈ હારીયા, ન આવ્યા
 કમળા નીવાસ, ન આવ્યા કમળા નીવાસ ॥ધર્મ. ૮૯ અરજ સુણીને

ધનશામળ, આવો આનંદ કંદ; આવો આનંદ કંદ; કર જોડીને વિન-
નતી કરે; મંજુકેશારેનંદ. મંજુકેશારેનંદ ॥ ધર્મ. ॥ ૧૩ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

અરજ કરેછે અબળા તે ઉર ધારોરે વાલાજી, વાલ પાણું વાલ-
મજી મા વીસારોરે વાલાજી, પડવે મારા પ્રાણુ લઇને પધાર્યારે વા-
લાજી, મને રડતી મેલી ન રહ્યાં કોઇના વારચા મારા વાલાજી ॥ ૧ ॥
બીજે ક્યાં જઈ વશીયા રંગના રશીયારે વાલાજી, ઉઠે થયા આવી-
ને ગોકુળ વશીયા મારા વાલાજી ॥ ૨ ॥ ત્રીજે તમને જોવાને જીવ-
નરે વાલાજી, આકુળ વ્યાકુળ થાય છે મારૂં મન મારા વાલાજી ॥
૩ ॥ ચોથે તમને ચારે દશે જોઉરે વાલાજી, વ્રેહેની મારી વ્યા-
કુળ થઇને રોઉ મારા વાલાજી ॥ ૪ ॥ પાંચમે પધારો મારે ધરેરે
વાલાજી, અબળા ઉપર રાખો કોઇક મેર મારા વાલાજી ॥ ૫ ॥ ઇઠે
આવો છેલા છોગલા મેલીરે વાલાજી; જોવા સાર તલખે સઉ સાહેલી
મારા વાલાજી ॥ ૬ ॥ સાતમે આવો તો શોભા કરીયેરે વાલાજી,
હાર પેરાવી સુંદર છોગલા ધરીયે મારા વાલાજી ॥ ૭ ॥ આઠમે
આવોને પ્રાણુ આવોને પ્રાણુ આધારે વાલાજી, કાંઈ કરૂણા રાખો
કેસરના અસ્વાર મારા વાલાજી ॥ ૮ ॥ નોમે નવલા નેહ વધારો
આવીરે વાલાજી; સુખ આપો શામળીયાજી બોક્ષાવી મારા વાલાજી
॥ ૯ ॥ દશમે દુખીયા કીધા નરનારીરે વાલાજી, આ ક્યાંથી
આવી પુતના સમ હત્યારી મારા વાલાજી, ॥ ૧૦ ॥ એકાદશીનો
ઉછવ આવ્યો આજરે વાલાજી, આવો મુની મંડળને દરશન દેવા
કાજ મારા વાલાજી ॥ ૧૧ ॥ બારસે બહુ બાતે કર્યા મેં થાળરે
વાલાજી, તમે જમવા સારૂ આવો દીનદયાજી મારા વાલાજી ॥ ૧૨ ॥

તેરસે તમ કાળે ઢાલીયો ઢાળીરે વાલાજી, વાટલડી નેઉં છું ચોક
 વાળી મારા વાલાજી ॥૧૩॥ ચૈદસે મને ચીંતા થાય છે બારીરે
 વાલાજી, હરી નવ આબ્યા મને સેવા કેવી સારી મારા વાલાજી ॥૧૪॥
 પુનમે પધારો પુરણુ ચંદરે વાલાજી, વદન વીલોકી સઉ પામે આનંદ
 મારા વાલાજી ॥૧૫॥ મનના મનોરથ કરજો મારા પુરારે વાલાજી,
 નીજ જનના કારજ કરવા છો સુરા મારા વાલાજી, ॥૧૬॥ તીથીયો
 ગાઇને પ્રેમાનંદ એ માગરે વાલાજી, રહો સહજનંદ આંખડલીની
 આગે મારા વાલાજી ॥ ૧૭ ॥

પદ રાગ ગરબી, દાણુ લીલા,

ગોરસ લઇ ગોપીકા, ચાલી વેચવા કાળે, ઓડ બાંધ્યો આવીને
 વચમાં વ્રજરાજે ॥ ૧ ॥ મટુકી લીધી માથડે, ચાલી મહીવાળી;
 ઓચીંતા ના આવીઆ, વનમેં વનમાળી ॥૨॥ મારગ રોકોમાં માવ-
 જી, આડા ઉભા છો આવી, આવ ઓરી મૈયારડી, એમ કહીને બોલા
 વી ॥૩॥ મહીડુ તાર અમે હુંટશું; ઉભી રહે મહીયારી, સાચુ જાણે
 તું સુંદરી, લેશું રીત અમારી ॥૪॥ જવા દીયોને જલવા, વાટે રોકો
 માં વહેતાં; અમે મલાજે રાખીએ, સમ સામું કહેતાં ॥ ૫ ॥ સમ-
 ન્યા વિના નવ ઝાલીએ, પરનારીનો છેડો; અહ્લાનંદ કહે રહોને
 વેગળા, મેલી દઇને કેડો ॥ ૬ ॥ પદ. ૧ ॥

કેડો અમે કેમ મેલીએ, રિત લાગે તે લેશું; દાણુ લીધા વિના
 સુંદરી, જવા નહીં દેશું ॥૧॥ જોખન ધનના જોરથી થઇ છો મસ્તા-
 ની, દાહડી ચોરી માર દાણુલું, જતિતિ છાની ॥૨॥ આજ મળી છો
 એકલી, મટુકી લઇ મેલું, દાણુ અમારું ચોરતાં, શું જાણ્યુતું પેહેલું
 ॥૩॥ કોરે રહેજો કાનજી, જોયા જેવું થાશે; રહીએ રાગના રાજમાં,

હુંડી નહી લેવાશે ॥૪॥ મુખકું સભાળીને બોલીએ, મકરો જોરા
જોરી; દીઠા વિના નવ નાંખીએ, કાંધ ઉપર ચોરી ॥ ૫ ॥ દુરીજન
લોકડાં દેખશે થાશે નામ ચુદાળું; અહ્માનંદ કહે વાલમજી, મહી ટાંક
ન આણું ॥ ૬ ॥ ૫૬. ૨ ॥

ટાંકે લેવું નથી હવે, મટુકી લેવી બાંધી; ઉભી રહે અલબેલડી,
આજ બોળતાં લીધી ॥૧॥ તુંતો કેને નથી નમતી, મરમાળી મનમાં;
ઉપર પ્રગટ દેખાય છે, કાંધ તારા તનમાં ॥૨॥ બીક દેખાડેછે કંસ
ની, તું ભરાણી છે બળમાં; કુડા બોક્ષી કામની, બોલેછે છળમાં ॥૩॥
રહો રહો હું તમને ઓળખું, હમણાં થયા દાણી, એવું બોલો છો
આકરં, કાના શું જાણી ॥૪॥ અમને તે હલકાં દીઠલાં. તમે લક્ષ-
ણના ભારી; રસીયાજી નવ રોકીએ, વનમેં પરનારી ॥૫॥ કુડા બોલી
હું કામની, તમે સાચનું ગાહું; અહ્માનંદ વઢવા જેવું શીદ બોલોછો
આહું ॥૬॥ ૫૬ ૩ ॥

આહું કાંએ નથી બોલતો, દેને દાણુ તું માઈ નહી તો વિખાશે
વાટમેં, મહી માટણું તારં ॥૧॥ ગરવ ભરી તું ગુજરી જોખનની મા-
તી; દાડી દાડી સૌ દેખતાં, દાણુ ચોરીને જતી ॥૨॥ કહેજે તું જધને
કંસને, દાણુ લાગે તે દેને; મોવડ આવે માનની, વેલી દળ લધને
૥૩॥ કરીયે નહી ઝાઝી કાનજી, પરનારીની હાંસી; બળતો તમારં
જાણીયે. આજ્યા છો નાસી ॥૪॥ દાડી અમે અહીં ચાલીયે. દાણુ કે
દીન દીધું બોશોમાં ઠાલી આપરં, કહીએ છીએ સીધુ ॥૫॥ લાડ-
કવાયા લાલજી, એક ફેલમાં બોલો; અહ્માનંદ કહે જોરાવરી, શીદ
બાઝતા ડોલો, ॥૬॥ ૫૬ ૪ ॥

મુજને અચંખો થાય છે, તુ દિઠામેં છોટી; સાચુ બોલે કણે
 શિખવી, આવી વાતું મોટી ॥ ૧ ॥ મહીની મટુકી ઉતારીને, અહીં
 આવને ઝોરી; નાનીજ વયમેં નાર તું, શિખી દાણુની ચોરી ॥૨॥
 આવાં રૂડાં આજથી, તુમાં લક્ષણુ ભારી, માન ઉતારીશ માનની,
 ધિરીરે ધુતારી ॥૩॥ નારી રૂપાળી જોધને, ઘેલા થાઓમાં ગિરધારી;
 મોઢી છે જો માવજી, મહોડાની ગોળી ॥ ૪ ॥ ધુતી કહીને મુજને,
 તમે મેણુલું દીધું; કોને તમારું કાનજી અમે ધુતી ધુતીશું લીધું ॥૫॥
 લાંજ ખોશો તમે લાલજી, માણુસમેં મારી; પ્હલાનંદ કહે અમે જાણુ-
 તા, તમને પ્હલાચારી ॥૬॥ ૫૬ પા

મન મસ્તાની માનની, ડાહાપણુ મેં ડોલો; મુજને મોહ પમાડવા
 મીઠુમીઠુ બોલો ॥ ૧ ॥ ડાહાપણુ મેં ડોલો; મુજને મોહ પમાડવા,
 નહી તો આ ધડીએ ફુટશે, મહી માટલું તારું ॥૨॥ એકલા વનમે
 આથડે, છે કોની છોડી રૂપ ધણું તારા અંગમાં લજ્યા તો થોડી
 ॥ ૩ ॥ કોણુ છે છોરા કુડીઆ, એવું બોલજી આવી, આવી તે
 વાતુ તુજને; કોણુ શિખાવી ॥ ૪ ॥ રહું છું રાજના રાજમાં, મુજને
 કોણુ લુટે, સમજીને રહેજો વેગજો, મટુકી નહી ફુટે ॥ ૫ ॥ તું તે
 દાણી આ વાટના અમે સાંભળ્યું નહોતું; પ્હલાનંદ કહે ધરનંદનું,
 જશે ઓસરી સોતું ॥ ૬ ॥

બહુ એલીયામાં બોલકી હું તુજને કહુંછું; માનુની તારા મણુલાં;
 કાંઈવારનો સૌ છું ॥ ૧ ॥ તોર ધણો દરઆરનો મનમેં મહીવાળી,
 ઠગ વિદ્યા તુજમાં ધણી, તારી આંખ ઠગારી ॥ ૨ ॥ બાર વર-
 સની બાળકી ચોરીમે સુરી; કાચું નથી કોઈ વાતનું, લક્ષણુની
 પુરી ॥ ૩ ॥ નાના સરખા નંદના, છોટે રહેજો છોરા; છેલ થયો

તુને જાણીએ, ધાલી પુલના તોરા ॥ ૪ ॥ કુડા બોલા કાનુડા; મુથી
વેગળો રહેજે, તુજ સરીખી હોય નીર્લજ, તેને જઈ કહેજે ॥ ૫ ॥
ઉભો રહે અલખેલડા, કરશું તુને રાજ; અહ્લાનંદ કહે મહી નહીં
જડે જડશે ગાળો ઝાઝી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૭ ॥

છેલછપીલે સાંભળી; વિનતાની વાણી રીસ ચડી વજરાજને; મસ્તાની
જાણી ॥ ૧ ॥ જોર કરીને જાહે, મહી મટુકી ઉતારી, મોહનજ મહી
લુટીયું, જોઈ રહી મૈયારી ॥ ૨ ॥ કોડીલે વર કહાનજ, મન ગમતું
કાધું; મહી મટુકી માંહીથી, પોતે પુરણ પીધું ॥ ૩ ॥ પાયું પછે
સરવે સાથને, મનવાર કરીને; ઘેલે થઈ જોવાળીએ પીધું પેટ ભરીને
॥ ૪ ॥ બીજું તે ઢોળી નાખીયું, મહી મટુકી ફાડી; ફાડી તે નવ
રંગ ચુંદડી, વળી બાંધી મરોડી ॥ ૫ ॥ મનમેં રીસાણી માનની,
કાંઈ દાવ ન લાગે; અહ્લાનંદ કહે રાવે ગઈ, જશોદાને આગે
॥ ૬ ॥ ૫૬ ૮ ॥

સાંભળો જશોદા ચીત દઈ, તારા પુત્રની વાતું; મૈયારીને લુટવા,
બાંધી બેઠો છે ભાતું ॥ ૧ ॥ આજ સવારે એકલી, માથે હેલ ચડાવી;
મથુરામાં મહી વેચવા જાતીતી હું માડી ॥ ૨ ॥ વંદ્રાવનની વાટમેં,
જાતા મુને જાણી; આવીને મારગ રોકીયો, મુખ બોલી ગાળી
॥ ૩ ॥ દાણુ અમારું ચોરીયું ઉભા રહે મહીયારી; એમ કહીને જોરા-
વરી, મહી મટુકી ઉતારી ॥ ૪ ॥ સરવે લજ્યા લોકની, તારે દીકરે
લાગી; પાલવ મારો ફાડીયો, મહી માટલી ભાગી ॥ ૫ ॥ નખ લગા-
ડ્યો છાતીએ, ઝાઝું શું કહીએ; અહ્લાનંદ કે એના દુખથી, કહોને
ક્યાં જઈ રહીએ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૯ ॥

વતા રોકે છે વાટમેં, આવી જમ તેમ ખેલે વનમેં પગેરા
ખેલતો, નીત્ય કેડે ડોલે ॥ ૧ ॥ લજ્યા ખોધ મારી લોકમેં, કીધી મુને
ચાવી; છોટો સરખો છોકરો, આળું નાખે છે આવી ॥ ૨ ॥ કાયર
અમને કીધલાં, જશોદા તારે છધયે; કેમ કરી ગોકુળ ગામમેં, ઘર
માંડી ને રહીએ ॥ ૩ ॥ વનમેં દીડી મુને એકલી, આડો આવ્યો
દોડી, ફાડી નવરંગ ચુંદડી, કસ કંચુની તોડી ॥ ૪ ॥ મુજ પાસે
જેરાવરી, દાણુ દહીનું માગ્યું; ના ના કરતાં નીર્જન, મહી માટલું
ભાંગ્યું ॥ ૫ ॥ લાડકવાઓ લાલને, આવો કેમ કીધો; અહ્લાનંદ કહે
એને આજથી, તમે રાખજો સીધો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧૦ ॥

સાંજે આવ્યા ઘેર શામળા, મુખ મેરલી વાત; ખેળે બેસારીને
ખાંતથી, એમ પુછેછે માત ॥ ૧ ॥ કાના તુને શી પડી, આવી ટેવ
અટારી; વનમેં મારગ ચાલતાં, લુટે પરનારી ॥ ૨ ॥ આજથી રૂઠું
આદર્યું, આ કામ તેં આવું દાડી લાવજી દીકર્યા, લોકડીઆની રાવું
॥ ૩ ॥ ગાયું ચારીને જીવીએ, આપડે નહ રાજ; લાડકડા નવ
લાવીએ, ઘેર ઓળંભાં ઝાઝા ॥ ૪ ॥ આજથી તારી આખર, થારો
લોકમાં થોડી; કેને તુંને કુણુ આપશે, પરજીવાને છોડી ॥ ૫ ॥ અહ્લા-
નંદના વાલમા, રૂડાં કામ છે તારાં મહીયારીનાં માટલા, ફોડે સાંઝ
સવાર ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૧૧ ॥

મુખથી ખોલ્યા માવજી, અતી સુંદર વાણીવાળું દે છે ગ્વાલણી
નાનો મુજને જાણી ॥ ૧ ॥ કુકું કાંધ નથી ખેલતો, માનો સાચું
માંડી; વનમેં આવી વીનતા, મુને ખીજવે દાડી ॥ ૨ ॥ મરમ કરી
કર માંહીથી, લીએ મેરલી ઝુંટી મીઠું ખેલે મુખથી, ભરે આવીને
ચુંટી ॥ ૩ ॥ મચ્છળ ભરી મહીયારડી, મસ્તાની ડોલો; વનમેં દેખી
એકલો, મુંને ગાળ્યું ખેલે ॥ ૪ ॥ સરવે મળીને સુંદરી, કરે થેકડી

મારી; ગુજરી ગોકુળ ગામની છે નિર્લજ નારી ॥ ૫ ॥ અહ્લાનંદકે
લીધાં વારણાં જશોદાએ ઉડી; સાચો ઠેરયા શામળો, થઇ ગોવાલણી
જુડી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ॥ ૧૨ ॥ પુરા ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

જવા દેનેરે જવાદેને, કાના ગાળુ બોલછ આવી કેનેરે ॥ જવા
૧ ॥ અમે કંસ તણાં મહીઆરાં, માટે રોક્યાં ન રહીએ તારાંરે ॥
॥ જવા ॥ ૨ ॥ વાટે દુધ દહીંનું ગ્રણુ તેવું, જોજો થાશે એમાંથી
જોયા જેવુંરે ॥ જવા ॥ ૩ ॥ તારે હુંડી લીધાના પડયા હેવા, સારી
પેઠે કરીશ તારી સેવારે ॥ જવા ॥ ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે ધણા દિ અમે
સાંખ્યું, નથી બીતી જોધને તારી આંખ્યુંરે ॥ જવા ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

દાણુ દેનેરે દાણુ દેને તારો રાગ હોયતો લાવ્ય તેનેરે ॥ દાણુ
૧ ॥ આ વાટે અમારૂં દાણુ લાગે જુની રીત હોય તે નહીં બાગેરે
॥ દાણુ ૨ ॥ દાડી ચોરી ચોરીને દાણુ જતી, આજ શીતળ કરિશ
તારી છાતીરે ॥ દાણુ ૩ ॥ હવે ઝાઝે દાડે તું હાથ આવી, એલી
ચોરી થઇ છે તારી ચાતીરે ॥ દાણુ ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે મહી દધને
જને વુંઠી, શીદ ચુંદડી ફડાવેછે ચુંઠીરે ॥ દાણુ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

તને જાણુંરે તને જાણું શાને કાજે કરછ ધીગાણુંરે ॥ તને ૧ ॥
તું તો નંદ મહરનો છોરો, દાસો રાજા થયાનો હિયોજોરે ॥ તને ૨ ॥
કોણે રાજગાદીનું ઠિહું દિધું, તારે બાપે કેદાડે દાણુ લીધુંરે ॥ તને
॥ ૩ ॥ આ પડવાસ રાજને સૌ રહીયે, તેમાં નાનું મોટું કેને કહીયેરે
॥ તને ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે લક્ષણુ તારાં આવાં, થાશે નંદ જશોદા
જગ આવારે ॥ તને ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મહિવારે મહિ નાળી, મુખ ખોલે તું વેણ મંભાળીરે ॥ મહી
 ૧ ॥ તારી ખોલી જણાયછે તીખી, કેદી રીત રાગની એવી શીખીરે
 ॥ મહી ૨ ॥ જામે ગોકુળ ગામના રાગ, તારા બાપ જેવા તે લોક
 જાઝારે ॥ મહી ૩ ॥ અમે આઘ જગતના દાણી, એવું અવળું
 ખોલછ તે શું જાણીરે ॥ મહી ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે થઈયું મદમાતી,
 તારે મોઢા ચાલછે મરડાતીરે ॥ મહી ૫ ॥ પદ ૧ ॥

દુર રહીએ દુર રહીએ, એવી વાતે ફજેત કાના થઈએરે ॥ દુર
 ૧ ॥ અમે રાગપણું તમારું જાણ્યું, ગાયો વાંસે ફરોછો ખાવ છો
 ગાળુરે ॥ દુર ૨ ॥ કેદી બાપ તમારે લોક ધાર્યા, આજ સુધી પ્યારાં
 ઢોર આર્યારે ॥ દુર ૩ ॥ હમણે થયું છે પુઝાણું ધેર મારે, તે
 જોઈને ફાટી છે આંખ તારીરે ॥ દુર ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે અમથાં
 ખોટી થાઓ, ખુબદાણુ સાટે તે ગાળો ખાશોરે ॥ દુર ૫ ॥ પદ ૫ ॥

કજીઆળીરે કજીઆળી, કેવા વેણ લાવે છે ટાળી ટાળીરે
 ॥ કજી. ૧ ॥ વઢવાડ કર્યાની વાત લાવે, એવે વેણે તે રીસ કેને
 નાવેરે ॥ કજી. ૨ ॥ અમે રાગ આહેરની તું છોડી, સમુ ખોલ
 નાખીશ માટ ફોડીરે ॥ કજી. ૩ ॥ મસ્તાની થઈયું જાસ પાને, તારે
 કરછ ટુંકારા નંદજીનેરે ॥ કજી. ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે ધીરી રહે સાડ
 થાશે, તું સોતી મટુકા તારી જાશેરે ॥ કજી. ૫ ॥ પદ ૬ ॥

ખોટી થામારે ખોટી થામાં કાના મગને ભરોસે મરી ખામારે ॥
 ॥ ખોટી ૧ ॥ મુને જાશ પીતાં તેં કેદી બાળી; તારે કેદી સોનાની
 આવે થાળીરે ॥ ખોટી ૨ ॥ તારા ડરથી હું નથી ડરતી, નથી
 જાત અમારી તુંથી નરસીરે ॥ ખોટી ૩ ॥ પરનારીને કેડે નવ પડીયે,
 એમાંથી તે ચોવટે ચડીએરે ॥ ખોટી ૪ ॥ અહ્લાનંદ કહે ન કરીએ
 દાલી વાતું, હોય રીત જુની તો કાડ ખાતુરે ॥ ખોટી ૫ ॥ પદ ૭ ॥

હરી રીજ્યારે હરી રીજ્યા. બાળા બાવ ગોપીનો પ્રેમ બીજ્યારે
હરી ૧ ॥ હસી બોલ્યા સહુણો ગોપી સાથે, હેતે મદુકી ઉતારી
લીધી હાથેરે ॥ હરી ૨ ॥ જોને જઝનું હોમ્યું નવ ભાવે, તેને ગોપી
પુરણ મહી પાપેરે ॥ હરી ૩ ॥ પોતે પીધું ખીજને પાયું પ્રીતે,
રાજ કાધી ગોપીને રૂડી રીતેરે ॥ હરી ૪ ॥ અહ્વાનંદના વાજાની
લીલા એવી હરીજનને અમ્રતરસ જેવીરે ॥ હરી ૫ ૫૬ ૮ ॥

૫૬ રાગ સોરઠ.

એક સમે હરી વનમાં ઉભા વેણુ વાયરે લઈ મદુકી ગોપીકા
મહી વેચવા જાયરે ॥ ઉભા. ટેક. ॥ બેડને તે મેળાપ થયો વનમાં એકાં-
તેરે, ગોપીકા સાથે ગુંજ્ય કરી ખાંતીકે ખાંતેરે ॥ ઉભા. ૧ ॥ રસભરી
રંગ રાડ થઈ વંદાવનની વાટેરે, રાધીકાને રોકી રહ્યા હરી દાણુને
માટેરે ॥ ઉભા. ૨ ॥ રોપ ભરાણી રાધીકા બોલી વેણુ અટારરે, તે
માટે મારે નાથજી માર્યા મેણુજાં સારારે ઉભા. ૩ ॥ સામસામા સં-
વાદ થયો એકાંત ઠેકાણેરે, એ લડાઇની વાત અહ્વાનંદ જાણેરે ॥ ઉભા.
૪ ॥ ૫૬ ૧, ॥

પુછું હું તુને પ્રેમદા શું છે નામ તારું, ચોરડી નારી તે ચોરું
છે દાણુ હમારું ॥ શું છે. ટેક ॥ તું ગોવળાની મહની માતી ચોરી
જાતી દાણુ, મહી લીધા વીના આજ મેલું તો નંદમાવાની આણુ ॥ શું
છે. ૧ ॥ આવ ચોરી તુને કહું છું ચોરી ચોરી આવી શીશ, કુડા
બોલી કેમ કરે છે રીતની વાતે રીશ ॥ શું છે ૨ ॥ તું ધુતારી નાર
કગારી જાણું તારાં કામ, આજ ધણે દહાડે હાથ આવી તે હું મનની
પુરીશ હામ ॥ શું છે. ૩ ॥ ગામનીરે તલ ગુજરી તારે આવડો શો
અહંકાર, અહ્વાનંદ કહે વાર લાગે છે મહીનું માટ ઉતારા શું છે ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ॥

નિર્લજ છોરા નંદના હુથી દુર રહેજેરે, મુખમાંથી તું વેણુ અલ્યા.
સમજીને કહેજેરે ॥હુથી. ટેકા નંદરાજ કદી થયો એની કાણુ માને
છે આંણુ, આહીરના છોરાને અલ્યા શી પાંતીનું દાણુ ॥હુથી. ૧॥
ઝાઝું ખોલી શું જણાવે છે પોતે પોતાનું માપ, કોને અલ્યા ચોરટી
કહું છે ચોર તું તે તારો બાપ ॥હુથી. ૨॥ સારી પેટે હું તુજને જ-
ણું જાણું છું તારી જાત, આજ પછી જો એમ કહું તો જાણીશ
તારી વાત ॥હુથી. ૩॥ પારકે ઘેર પેટ ભરે છે પેટ વડાઆની પેર,
અહ્લાનંદ કહે ચોરવા જેવું શું છે તારે ઘેર ॥હુથી, ૪॥ ૫૬ ૩ ॥

ધીરી રહે ધુતારડી હવે જામશ મેલીરે, વાટે જતાં વનમાં મળી
છું આજ એકલીરે ॥હવે, ટેકા નંદઆવાની નીંદા કીધી તે કેળીજી
કોય, એ ગુન્હામાં રોજ કરું તે તું તે ઉભી જોય ॥ હવે. ૧॥ હું તે
રાજ આજ જુગાદી લખશ દાણુ નચીંત, તું શું જાણે ગુજરી ઘેલી
રાજદુવારની રીત ॥હવે. ૨॥ અણુદાણુના ધણી અમે છીએ દેશપ-
તી દેસોત, દાણુ ચોરીમાં તુજને રાખીશ મહી મટુકી સોત ॥હવે.
૩॥ મદની માતી શું મરડાયે છે શું હજાવે છે ડોક, અહ્લાનંદ કહે
મેલ વડાજ બાપ તારો મારો લોક ॥હવે. ૪॥ ૫૬. ૪॥

કાણુ છે છોરા જાતનો ખોસે વાત આવીરે, હાથ આળ્યો તે
હમણાં આપીશ દાણુ ચુકવીરે ॥ખોસે. ટેકા હું ખેડી બ્રહ્મભાણુની
કહાવું તારો મારે શું ભાર, કંસના રાજમાં નંદ સરીખા હશે લાખ
હજાર ॥ ખોસે. ૧॥ દાણુ શોભે દરબારને ઘેલા જેને ઘેર રાજ તુ
જોખીમાં ગાયું ચારી કરે પોતાનું કાજ ॥ખોસે. ૨॥ શીઠ જોઇએ
અલ્યા નંદના છોરા તારે આવડી તાણુ, મથુરાંથી નાસી આળ્યો આ
હીં માગવા લાગ્યો દાણુ ॥ખોસે. ૩॥ રહે પોતાની રીતમાં પાધરો
જાણું છું તારી વાત, અહ્લાનંદ કહે મોટો ઘાશે એમાંથી ઉતપાત
॥ખોસે. ૪ ॥ ૫૬ ૫ ॥

જેર વધ્યું તાં શુનરી તું તો બજે બરાણીરે, હું ઝાઝુ કહેતે
નથી મારી રૈયત જણીરે ॥ તુંતો. ૧ ॥ ટેક. ॥ છકી ગઇ તું હાશની પીતલ
બુદ્ધી થોડીરે, રાજની રીતમાં તું શું જાણે લોકની છોડીરે ॥ તુંતો. ૧ ॥
મનમાં તારે માનીની ઝાઝો દોલતનો છે દોર, આજ તારા હું આ
ઠેકાણે કરીશ પુરા કોડ ॥ તુંતો. ૨ ॥ મોટા સાથે માન ન રાખીએ
રહેવું જેની છાંય, કંસનો હું વંશ કહાડીશ થોડાક દહાડા માંય.
॥ તુંતો. ૩ ॥ બળમાં અલી શું બોલે છે ફાટે મોટે ફેલ, બ્રહ્માનંદ કેદી
થયો અલી તારો બાપ પટેલ ॥ તુંતો. ૪ ॥ પદ ૬ ॥

જ તું બુદ્ધો પાધરો આવું શાને બોલેરે, નંદના ધરતું કામ
મેલી સાને રમતો ડોલેરે ॥ આવું ॥ ૧ ॥ ટેક ॥ હું તો પીતલ હાસની
ત્યારે તારે ઘેરે બહુ દુધ, કામ ઠેકાણા વોણે તુંતો તે તુને
નહીં સુધ ॥ આવું ૧ ॥ વાતની વાતમાં વાતીએ નહીં એડ્યા ઝાઝુ
બોલી વેર, અમને શું ઓશીઆળ બતાવે છે તું મોટો તારે ઘેર
॥ આવું ૨ ॥ હું તો છોડી લોકની ત્યારે તું ક્યાંતો બુપાળ, સમજ
રહેને સૌ જાણે તું ગાયોનો ગોવાળ ॥ આવું ૩ ॥ મારા બાપને ઘેર
પટેલી દીધી છે દરબાર, બ્રહ્માનંદ કહે એ સાથે તારે એવડો સો તે
બાર ॥ આવું ૪ ॥ પદ ૭ ॥

બોલમાં ઝાઝુ બોલકી મુથી નહીં ખમાયરે, છેડ કરતાં રીસ
કરી તો નહીં સમાયરે ॥ મુથી ॥ ૧ ॥ ટેક ॥ આંખનો ચાળો ઓર તરે-
હનો ચંચળ તાં અંગ, મુખથી ઉપર મરડમાં બોલે છે ચિતનો
બીજો રંગ ॥ મુથી ૧ ॥ દેને ગોરી દાણુ અમાર ચોવટનું શું કામ
એમાંથી તો એવું યાશે જાણુશે બધું ગામ ॥ મુથી ૨ ॥ દુધનું
મેણું તે દીધું મારે ચિતમાં લાગી ચોટ, ગાયો દુઝે નવ લાખ જેને

ધેર તેને શાની ખોટ ॥ મુથી ૩ ॥ તેં ધુતી સખ જગને ધુત્યો
 હુનર કરી હનર, અહ્લાનંદ કહે મુજને ધુતતાં લાગશે તુને વાર.
 આ મુથી ૪ ॥ ૫૬ ૮ ॥

રેરે છોરા નિર્લજ તું તો ખાઇશ ગાલુરે, કેમ મારે તું ઉપર
 નાંખે છે અમથી આળુરે ॥ તુંતો ॥ ટેક ॥ સીદ જોયું મારી અંખી-
 યા સામું સીદ જોયું મારું અંગ, ખીજમાં તો ખોટ કહાડે પથ
 ન મજે તારો ઢંગ ॥ તુંતો ૧ ॥ ગાયો જોઇને ગર્વ ભરાણો, લોકની
 એલા ખીક, આંખડી તારી મુને ખુટી તારા ચિતનું ન મજે ઠીક
 તુંતો ૨ ॥ નહીં તારે ઘેર દેશ દીવાની નહીં તારે ઘેર રૂંદ, કરમો
 તું દાણી થયો દાણુ માગતાં નાવે લાજ ॥ તુંતો ૩ ॥ આ ગાયો તો
 નંદ આહીરની ના આવે તારે હાથ, અહ્લાનંદ કહે મથુરાથી તું શું
 જાણ્યો તો સાથ ॥ તુંતો ૪ ॥ ૫૬ ૯ ॥

કેમ એલ્હી તું માનની દીસે નિર્લજ નારારે, હજી તો તારા
 મનમાં દીસે આમજો ભારારે ॥ દીસે ॥ ટેક ॥ તુને ઝાઝુ શું કહીએ
 તારે લાજ મજે નહીં લેશ, એકલી જોને વનમાં આવી સિસ સમારી
 કેસ ॥ દિસે ૧ ॥ છે કુમારીનો પ્રાકમ ભારી ઓળખી મે તુંને આજ
 મહીનું મીસ લેઇ નીકળી તું તો કરવા ખીજું કાજ ॥ દિસે ૨ ॥
 રીત મારી તો હું નહીં મેલું કર તું કોટી ઉપાય, દાણુ હમારું
 દીધા પછે મન માને ત્યાં જાય ॥ દીસે ૩ ॥ હાથ વળડીને કહુ છું
 તુંને સુધી સાચી વાત, અહ્લાનંદ કે આજ તો તારે રેહેવું પડશે
 રાત ॥ દીસે ૪ ॥ ૫૬ ૧૦ ॥

સમજી જાને છોરા લેમાં નામ મારરે, એમાંથી એલ્યા ઉડી જાસે
 ઓરડું તારરે ॥ લેમાં ॥ ટેક ॥ જોઇ વિચારીને જોલજો મારી વાંસે

જખરી વાર, નંદ સો તું તારું કુટુંબ જાલી મંગાવીશ દરબાર
 ૧ ॥ એમાંથી તો તુજને જોજો મળશે જાઓ માલ, આજ
 હું જીવતી ઘેર જાઉં તો કહીશ વાત કાલ ॥ લેમાં ૨ ॥ હું તો
 તારા પાપને જાણું જાણું છું તારી માત, નિર્લજ નિર્લજ કેમ કરે
 છે નિર્લજ તારી જાત ॥ લેમાં ૩ ॥ તું જાણે છે મુજ સરીખો કોઇ
 નથી જગમાંય, અહ્લાનંદ કહે તું જેવા મારે ગોવાળીયા ચારે ગાય
 ૪ ॥ ૫૬ ૧૧ ॥

ઘેલી જાતની ગુજરી બોલમાં વણુ વિચાર્યુંરે, નિશ્ચે જાણે નહીં
 થાય કાંઇ તારું ધાર્યુંરે ॥ બોલમાં. ૧ ॥ ટેક ॥ શુદ્રની થઇ તું છોકરી આવા
 બોલમાં મોટા બોલ, મુખ બોલતાં મેં કીધો તારી વાતમા તારો તોલ
 ૧ ॥ તું જાણે છે કંસ મોટા પણુ હું ન જાણું ભાર, દાણુ
 અમારું દઇને સુખે કરજો જઇ પોકાર ॥ બોલમાં. ૨ ॥ તું જાણે છે
 મુજ જેવી કોઇ નથી જગમે નાર, તું જેવી બહુ દાસીઓ મારે
 પાણીની ભરનાર ॥ બોલમાં. ૩ ॥ તેં કહ્યું મારું કુટુંબ જાલી મંગાવું
 દરબાર, અહ્લાનંદ કહે વાંધો તારે ઘેર જવામે વાર ॥ બોલમાં. ૪ ॥
 ૫૬ ૧૨ ॥

ચાલ્યો જાને છોકરો શું છે ભાર તારારે, તારે કીધે મહી મટકી
 નહીં ઉતારે ॥ શું છે. ૧ ॥ ટેક ॥ નાને મોડે નિર્લજ છોરા બોલમાં
 મોટી વાત, કંસની ખીકથી ભાગ્યો આંહી આગ્યો તો અધરાત
 ૧ ॥ તું તો કહે છે કંસના મારે મનમાં ન મળે ભાર, જેની
 ખીકે મેલી આગ્યો પોતાના ઘરબાર ॥ શું છે. ૨ ॥ ભુત લાગ્યું કે
 ભાંગ ખાધી આવો આકળો થયો કેમ આજ, તારા પાપમાં નંદ
 જસોદાની લોકમાં જશે લાજ ॥ શું છે. ૩ ॥ હું તારા નથી હાથમાં
 ખેડી નથી તારી આશીયાળ, અહ્લાનંદ કહે છેડ કરીશ તો ખાદશ
 જાત્રી ગાળ ॥ શું છે. ૪ ॥ ૫૬ ૧૩ ॥

છાની રહેને ચેરટી દીઠો કંસ તારોરે, મસલાની પેઠે મારી
નાંખીશ સાંજ સહવારે ॥ દીઠો. ॥ ટેક ॥ એ ગુન્હો તો આગવો અલી
ખમશે તારો પંડ, માર્ગ મળી તે નહીં મેલુ દાણુ ચોરાનો દંડ ॥ દીઠો.
૧ ॥ બોલતી ચાલતી કંસ રાજની ખીક દેખાડે છે બહોત, એક ધડી
માં ઉરાડી મેલીશ સેના હાથી સોત ॥ દીઠો. ૨ ॥ જોર વિના તે જીભે
ઝાઝું બોલી કીધું વેર, હાથ આવી કેમ જામશિ હવે મેલ્યા વીના
ધેર ॥ દીઠો. ૩ ॥ કોણુ રાજનો ભારજ લેખે અલી હુંતો છું ભગવાન પ્ર-
હ્લાનંદ કહે ધેર જીવું હોય તો મેલી દેને માન ॥ દીઠો. ૪ ॥ ૫૬ ૧૪ ॥

જોરે છોરા જુઠડા તુંથી કોણુ બોલેરે, આવા ગેમનાં ડીંગ મારે
છે શાને બોલેરે ॥ તુંથી. ॥ ટેક ॥ તેં રૂઠો વેપાર માંડ્યો તેનો નંદને
જડશે લાભ. આવી આવી વાત કરે છે તે તુડી પડશે આભ ॥ તુંથી
॥ ૧ ॥ જોજો ભાઈઓ લોકમાં ચાલ્યું વચમાંથી તોફાન, માને બાપ બે
બંધ પડ્યાં તેનો પુત્ર થયો ભગવાન ॥ તુંથી. ૨ ॥ સાંજ સવારે હે-
રણું હેરે ધેરે છે આવી વાટ; કહે કુણે લખી કાગળ આખ્યો વનમાં
રેવે વાટ ॥ તુંથી. ૩ ॥ જોને તેને કોડે દોડે છે કરે છે ઝાઝી જોલ,
પ્રહ્લાનંદ કહે નહીં ચાલે તારાં મારી આગે ફેલ ॥ તુંથી. ૪ ॥ ૫૬ ૧૫ ॥

તું શું જાણે વાત તારી જાત નીચીરે, મહી હું તારું માંકડાને
સરવે નાંખીશ વહેંચીરે ॥ તારી. ॥ ટેક ॥ વારે વારે વઢતાં લેમાં નંદ-
જીવું તું નામ, જોકુળમાંથી ગુજરી તારા બાપનું ટળશે ઠામ ॥ તારી.
૧ ॥ આંમ ચડાવીને આકુળ બોલે ઝાઝુ જાણાવે છે જોર, ઠરકડાતીને
દાવકી તુંને કરીશ પાધરી દોર ॥ તારી. ૨ ॥ કહે તારો હવે કોણુ ધણી
તું આવી ઝાણી બાન, બીજની તો વાત રહી હું તારો તો ભગવાન
॥ તારી. ૩ ॥ લાલચ હોય ધેર જવાની તો મનનો મેલ મરોડ, પ્રહ્લા-

નંદ કહે મુજ આગે તું ઉભી રહે કરજોડ ॥ તારી. ૪ ॥ ૫૬ ૧૬ ॥

મહી લીધાનું મન થયું મુને જોઈ એકલીરે, ઓરો આવે તો
ચુકવી આપું દાણની થેલીરે ॥ મુને. ૮૬ ॥ બોલતાં એવડું બળ દેખાડે
છે શી સેના તારી સાથ; એવો મોટો તું શું થયો જે હું જોડું તુને
હાથ ॥ મુને. ૧ ॥ નંદના નામનાં એવડો અલ્યા સો ગરી ગયો માલ,
આ આંખે મેં એને દીડો ગાયું ચારતાં કાલ મુને. ૨ ॥ તીખા બોલા
આજ તુને કરીશ હું હેરાન, હાથ વળામણ આવ ઓરો પછે થા
મારો ભગવાન ॥ મુને. ૩ ॥ ગોકુળ ગામની ગોપીઓ અલ્યા તેમના
વીહાર, અહ્લાનંદ કહે કોઈ મળી નથી હું જેવી તુને નાર ॥ મુને.
૪ ॥ ૫૬. ૧૭ ॥

જાણું છું તુને જુકડી એલી બોલમાં ઝાઝુરે, અંગ ભર્યું અમ-
ળાઈથી તારસે મન સાજુરે ॥ એલી ॥ ૮૬ ॥ માણસની પેડે દાણ
માગ્યું મેં તુજ પાસે બહુવાર, વાતમાં તું સમજી નહી તુને
લાત તણો અધીકાર ॥ એલી ॥ ૧ ॥ કરગરીને મેં કહ્યું જે દે અમારૂં
દામ, મુરખ નારી દોષ નગારૂં કુટયજ આવે કામ ॥ એલી ॥
૨ ॥ મેં જાણ્યું મારા લોકની છોડી કાંઠાં દેખાડુ ત્રાસ, તું સુધી
બળમાં ભરાણી કરવા લાગી હાસ ॥ આલી ॥ ૩ ॥ સારી પેડે
શીખામણ આપી મેલીશ પાછી ઘેર, અહ્લાનંદ કહે જોને ઉભી થાયો
લેહેર ॥ એલી ॥ ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૧૮ ॥

છોટા ખોટા છોકરો સિખ્યો વાત મોટીરે, વેગલો રહેને મુજથી
નહીતો ખાઈસ સોટીરે ॥ સીખ્યો ॥ ૮૬ ॥ હું તો તારા લોકની છોડી
તું મારો સરદાર, કંસ બચારો ક્યાં જશે. હવે મેલીને રાજદુવાર ॥
સીખ્યો ॥ ૧ ॥ પ્રાક્રમ ન મજે પીડમાં તારે બોલે તે શું હાય

ત્રણ ભુવનમાં નથી મુને લુંટવા વાળો કોય ॥ સીખ્યો ૨ ॥ દાણ ન
આપું દોકડો આમે ખોટી ચાઈશ કામ, તુ મુને એલ્યા ત્રાસ દેખાડી
ને રહીશ કેને ગામ ॥ સીખ્યો ૩ ॥ હું તારા હજાણુ જોધને
જાણું મનમાંય, અહ્લાનંદ કહે મોડુ વેહેલું નંદને સાર નાય ॥ સીખ્યો
॥ ૪ ૫૬ ॥ ૧૯ ॥

છોકરી તારાં મનમાં તુંતો સુ જાણેછેરે, બોલતાં ચાલતાં વાતમાં
તું હંકાર આણે છે ॥ તુંતો ॥ ટેક ॥ હુંકારો દઈ બોલીએ તેને જે
હોય પોતાતોલ, મુજ આગે તુ શા લેખામાં બોલેછે આવા બોલ ॥
॥ તુંતો ॥ ૧ ॥ મારો મહીમા અહ્લા જાણે શીવ જાણે કે શેષ,
નારદને સનકાદીક જાણે ઇંદ્ર જાણે કાંઈ લેશ ॥ તુંતો ॥ ૨ ॥ હું
સાર તો તપ કરે કંઈ જોગી વનમાં જાયે, આસનથી ઉઠે નહી નીત
એકા ધ્યાન લગાય ॥ તુંતો ૩ ॥ તુજને કહાંથી શુદ્રની છોડી બોલવું
મારે સાથ, અહ્લાનંદ કહે તે બરી એલી આમ સંગાથે બાથ ॥ તુંતો
॥ ૪ ॥ ૫૨ ૨૦ ॥

મારગ જાતાં મુજથી તારે કામ શું છેરે, બળમાં આવી સાને
બોલેછે સાદે ઉંચેરે ॥ તારે ॥ ટેક ॥ તું રૂંડોતો નંદને રૂડુ ભુંડો
નંદરે ભાગ્ય, વનમાં આવી વાટમાં ઉભો તારે મારે સોલાગ ॥ તારે
૧ ॥ હમે તો જાતના ગુજરે કહેવાઈએ તુ જાતે આહીર, સઉ
રાજની રીતમાં રહીએ સાને તાણે છે ચીર ॥ તારે ૨ ॥ કહું છું અલ્યા
મેલને કેડો છોડો મારો છોડ, દાનને નામે દોકડો ન આપુ કરને
ચાળા કેડ ॥ તારે ૩ ॥ તું કહે છે હું સહુનો સ્વામી એ મોડું એધાન,
અહ્લાનંદ કહે પોતપોતાનું સહુ કરે વખાણુ ॥ તારે ૪ ॥ ૫૬ ॥ ૨૧ ॥

જે વીચારીને ગુજરી તારી જાત ખોટીરે, કામતો તારા આદિ
મેટાં તું દીઠામાં છોટીરે ॥ તારી ॥ ટેક ॥ રંગ ભરી અતી છે રૂપ-
ણી સુંદર દીક્ષે સાજ, જે જોઈએ તે છે તારે મધુ એક ન મળે
લાજ ॥ તારી ॥ ૧ ॥ હું રહુ કેને વાસ હેલી સહુ રહે મારે વાસ
તારા બાપ સરીખાં મારે બેઠા વાટે ધાસ ॥ તારી ૨ ॥ તું કહે
છે હું દાણુ નાઆપુ પણ લખશ વ્યાજ સહીત, કાણુ હેલી મુને જુડો
કહેશે લેતાં મારી રીત ॥ તારી ૩ ॥ તું પાસેથી મેં ધારી છે ધન
લીધાની ધાખ, બ્રહ્માનંદ કહે હું ડરું નહીં એમ ચઢાવે આંખ
॥ તારી ૪ ॥ ૫૬ ૨૨ ॥

ખુડો જાને વાટમાં આંહી કાણુ બોલાવેરે કપડી છોરા કુડીયા તુને
લાજ ન આવેરે ॥ આંહી ॥ ટેક ॥ તું સરીખો દીકરો જોઈને ન્યાલ
થયો હવે મન, સાંજ સહવારો ધર ખોવાનો તેં માંડ્યો છે કંઈ
॥ આંહી ૧ ॥ અમને તું ઓળખે નહીં અમે ન્યાતનણા સસ્થર
તારા બાપ સરીખા મારે પાડના પાનાર ॥ આંહી ૨ ॥ મને દીઠી
લાજ વિનાની તું તો લાજનો કોટ, પરતારીના જોએ પગેરાં એ
તારે નહીં ખોટ ॥ આંહી ૩ ॥ હું ડરું નહીં તુમથી શાને કાઢે
છે આંખીસ, બ્રહ્માનંદ કહે મહી ન આપું ટોળી તે નાખીશ ॥ આંહી
૪ ॥ ૫૬ ૨૩ ॥

એવાં એવાં વેણુ મુણી વાતો હસવા લાગ્યારે, હેત કરી હૈડામે
બીડી આવી આધારે ॥ વાલો ॥ ટેક ॥ રીસ ટળીને રીઝ થઇ રાણી
રાધીકા સાથેરે, બહુ પ્રકારે બોલાવી હસી ઝાલી હાથેરે ॥ વાલો ૧ ॥
પાયે લાગી પ્રેમદા હેતેસુ હરીને, પ્રેમ કરી ઝાઝુ મહી પાયું મનુવાર
કરીનેરે ॥ વાલો ૨ ॥ કહાને કહ્યું તેમ રાધાએ કીધું રાધે કહ્યું તેમ

કહાન, ગુણવંતે ગોપીને કીધી રસમાંહી ગુલતાન ॥ વાસો ૩ ॥
 આનંદ વાધ્યો એક થયા પ્રીતમ પ્યારીરે, જોડ રંગીલી ઉપર અહ્મા-
 નંદ વારીરે ॥ ૪ ॥ પદ ૨૪ ॥ પુરા.

પદ રાગ ગરબી.

એકલડાં કેમ રેવાય તમ વીના વાલાજી મંદીરીયું ખાવા ધાય
 ૧ ॥ હૈયાની કોણુ પુરે હામ ॥ તમ ॥ મારે હાથ ન લાગે
 કામ ॥ તમ. ૨ ॥ કોણુ માને દીલની વાત ॥ તમ ॥ સુખ નાવે દીને
 રાત ॥ તમ. ૩ ॥ મારી જુગ તુલ રજની જય ॥ તમ. ॥ માહા દુઃખ
 છે હૈયા માંય ॥ તમ. ૪ ॥ અહ્માનંદના સ્વામી જાણુ ॥ તમ. ॥ હું
 કેમ કરી રાખું પ્રાણુ ॥ તમ. ૫ ॥ પદ ૧ ॥

મરમાળા મારે મોલ આવો અલમેલા, છોગાળા સુંદર છેલ
 આવો. હું તો સજી રહી શણુગાર ॥ આવો ૧ ॥ મારા પ્રાણુ તણુરે
 આધાર આવો. હું જોધને રહું છું વાટે ॥ આવો ૨ ॥ મેં ખાંતે
 ઢાળી ખાટ આવો. જાણો છો રસની રીત ॥ આવો ૩ ॥ પાતળીયા
 તમશું પ્રીત આવો. અહ્માનંદ કહે મર્યો ખેલ આવો, રંગડાની
 કરવા વેલ ॥ આવો. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

નેણાંની શાને નાથ પ્રીતમ પાતળીયા, મન ફેરે તમારે સાથ
 પ્રીત ૧ ॥ કામણીયાં કીધાં કામ પ્રીત. વણુ દીડે સુખ નવ હોય
 પ્રીત ૨ ॥ મારે હાથ ન લાગે કામ પ્રીત. શું કીધું સુંદર શામ
 પ્રીત ૩ ॥ કામણુ છે મોરલી માંય પ્રીત. સાંમળતાં શુધ્ધ વીસ-
 રાય ॥ પ્રીત ૪ ॥ અહ્માનંદના સ્વામી છેલ પ્રીત. હું આવીશ તારે
 સેલ ॥ પ્રીત ૫ ॥ પદ ૩ ॥

આવોને રમીએ આજ નગના જીવનજી, રસમાં ચતુર છે રાજ્ય
 ૧ ॥ જગ ૧ ॥ સેજલડી બની છે સાર જગ. માણોને નંદકુમાર ॥ જગ.
 ૨ ॥ મુજ દાસી ઉપર મહેર જગ. આવી કરોને લીલા લહેર ॥ જગ.
 ૩ ॥ માઈ તનકું ટાઢું થાય જગ. હૃદયામાં હરખ ન માય ॥ જગ.
 ૪ ॥ અલ્લાનંદ કહે વારંવાર જગ, તમ સાથે લાગ્યો પ્યાર ॥ જગ.
 ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

મેં જાણી તારી વાત કપટી કાનુડા, છે દીલમાં તારે ઘાત
 ૧ ॥ કપ ૧ ॥ વણુ તેડે વગાડી વેણુ કપ. રઝળાવ્યાં સારી રેણુ ॥ કપ
 ૨ ॥ તુ સાથે કરતાં પ્રીત કપ. જગ માંહે થયા ફજેત ॥ કપ
 ૩ ॥ તારા પ્રાકમનો નહીં પાર કપ. તું હુન્નર કરે હજાર ॥ કપ
 ૪ ॥ અલ્લાનંદ કહે ન કરીશ છેડ કપ. નહીં તો થાશે વઢવેડ ॥ કપ
 ૫ ॥ ૫૬ ૫ ॥

મુને એકલડી માં જાણુ, નંદના નાનડીઆ; નહીં આપું મહીના
 દાણુ ॥ નંદ ૧ ॥ જાણું છું તારો તોલ નંદ. મુખ વીચારીને બોલ
 ॥ નંદ ૨ ॥ આવડી કેમ માંડી આજ નંદ. તું ગાયુનો ગોવાજ
 ॥ નંદ ૩ ॥ અલ્લાનંદ કહે વઢવા કાજ નંદ. જાણી આવી છું આજ
 ॥ નંદ ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

કેમ માંડી બેઠો ફેલ છોટા છોકરડા, દોડે પરનારીને ગેલ ॥ છોટા
 ૧ ॥ તુને કોઇ નથી કેનાર છોટા. તે માટે થયા મેવાર ॥ છોટા
 ૨ ॥ તેં લોપી જગ મરજદ છોટા, આવો કેમ માંડ્યો ઉતપાદ ॥ છોટા
 ૩ ॥ ગાઉનો ચારણુહાર છોટા. રોકે છે કેમ પરનાર ॥ છોટા
 ૪ ॥ અલ્લાનંદ કહે મહીના ચોર છોટા. જાણું છું તાઈં જોર ॥ છોટા

નવ્ય ડરશેા મુજથી નાથ સુંદર શામળીયા, હું આવીશ તારે
 સાથ ॥ સુંદ ૧ ॥ કરજ્યો મન ગમતું કાજ સુંદ. પ્રીતમ દીજો અમરત-
 પાન ॥ સુંદ ૨ ॥ જેમ પડી પટોળે ખાત સુંદ. મેં જાણી તમારી
 જાત ॥ સુંદ ૩ ॥ બોલ્યાની ઉપરથી રીત સુંદ. તમથી લોભાણું
 ચીત ॥ સુંદ ૪ ॥ અહ્લાનંદના સ્વામી સેણુ સુંદ. નીરખી હરખે છે
 નેણુ ॥ સુંદ ૫ ॥ ૫૬ ૮ ॥

મારા મંદીરીઆમાં હેલી રસનો રંગીલો નીત્ય આવે છોગાં મેલી
 ॥ રસ ૧ ॥ દેખંતા ઘોળે દાડે રસ. મુંને સુતી તરત જગાડે
 ॥ રસ ૨ ॥ વળી અંતર ચરચે અંગે રસ. દધ તાળી આવે સંગે
 ॥ રસ ૩ ॥ આણુપણુ સુંદર આણે રસ. પેરાવી આપ વખાણે
 ॥ રસ ૪ ॥ સેંથોને માંગ સમારે રસ. મારે નેણુ કાજળ સારે
 ॥ રસ ૫ ॥ બોલે છે કાલોકાલા રસ. છે અહ્લાનંદનો વાલો
 ॥ રસ ૬ ॥ ૫૬ ૯ ॥

નેણાંની ચોટું નાખે છેલ છોગાળો, આલંધન લેવા ધાખે ॥ છેલ
 ૧ ॥ આવીને ઉપરવાડે છેલ. રંગીલો વેણુ વળડે ॥ છેલ ૨ ॥
 મારા મનની સરવે જાણે છેલ. તક રાખી આવે ટાણે ॥ છેલ ૩ ॥
 ધરનાને ખજર ન પાડે છેલ. કરી લટકા પ્રીત્ય લગાડે ॥ છેલ ૪ ॥
 મુજ પાસે ચાલો આવે છેલ. બોલાવી કંઠ લગાવે ॥ છેલ ૫ ॥
 અહ્લાનંદનો સ્વામી છળીયો છેલ. એકાંતે આવી મળીયો ॥ છેલ ૬ ॥
 ૫૬ ૧૦ ॥

શું જાણે તે શું કીધું લાલ લટકાળા, મારું ચીતડું હરીને લીધું
 ॥ લાલ ૧ ॥ સુણી બંસી વનમાં તારી લાલ. મેલ્યાં મહનાં કાજ
 વિસારી ॥ લાલ. ૨ ॥ તારા મુખની માયા લાગી લાલ. મારા ભવની

ભાવટ ભાગી ॥લાલ. ૩॥ મુને મોહ બધાણે મુજને લાલ. દેખી
જીવું છું તુજને ॥લાલ. ૪॥ તારા લટકા પ્યારા લાગે લાલ. રહો
આંખડલીની આગે ॥લાલ. ૫॥ છે છખી અલોકીક તારી લાલ. જય
અજ્ઞાનંદ બલહારી ॥લાલ ૬ ॥ ૫૬ ૧૧ ॥

મુને એકલડી વનગણી નંદને નાનડીએ, નીર્લજ થઇ ચુનડી
તાણી ॥નંદ. ૧॥ કાંઈ મનમાં શંકયા નવ કીધી નંદ. સૌ સુણતાં
ગાળી દીધી ॥નંદ. ૨॥ ધીગાણે ચડી ધાડે નંદ. મુને રોકી ધોળે
દહાડે ॥નંદ ૩॥ ન કર્યાતું સરવે કીધું નંદ. જોરાએ ગોરસ પીધું.
નંદ. ૪॥ મારા કંચુની કસ તોડી નંદ. વગી ઝાલી બાંછ મરોડી
॥નંદ. ૫॥ અજ્ઞાનંદ કહે વારમવાર નંદ. પમાડી છે અમને હાર
॥નંદ. ૬ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥

જસોદા કાંઇ સમજવેા લાલ તમારો છે અમ સાથે બાંધ્યો દાવો
॥લાલ. ૧॥ કેમ કીધો લાડકવાયો લાલ. અમારે મુળે આવ્યો ॥લાલ.
૨॥ તે માટે ઝાલી આવ્યા લાલ. એને ચોરે ચાક જડાવ્યા ॥લાલ.
૩॥ શું કહીએ ઝાઝુ માડી લાલ. રોકે છે દહાડી દહાડી ॥ લાલ. ૪॥
હવે કરવા શીખ્યો ચોરી લાલ. ઝાલ્યો છે જોરાજોરી ॥ લાલ. ૫॥
અજ્ઞાનંદ કહે સમ ખાધને લાલ. તમે જાઓ છો શું ખાધને ॥ લાલ.
૬ ॥ ૫૬ ૧૩ ॥

રેઠા જોઇને ધર ફાડે ધુમ મચાવે છે, વળી બાળકને રોવરાવે
॥ધુમ ૧ ॥ કાંપ ઝાઝું નથી કહેવાતું ધુમ. કીધા વીના નથી રહેવાતું
॥ધુમ. ૨ ॥ દુધ દહીંના દોણા લઇને ધુમ. ફાડે છે ધરમાં જઇને
॥ધુમ ૩ ॥ તમ સારું સાંખી રહીએ ધુમ. નહીં તો રાગને કહીએ
॥ધુમ ૪ ॥ લઇ માંકડલાની ટોળી ધુમ. નાંખે છે ફેડી ઢોળી

॥ ધુમ ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે રાખો વારી ધુમ. એમાં જશે લાજ તમારી
 ॥ ધુમ ૬ ॥ ૫૬ ૧૫

રૂડો તો લાભ તમારે લાડ લાડાવ્યો છે એમાં ર્યો નફો અમારે
 ॥ લાડ ૧ ॥ જે હોય સુધો વાગો લાડ. તો જે માગે તે આલો
 ॥ લાડ ૨ ॥ નીત્ય દહીંના દોણાં ભાગે લાડ. પણ અમ પાસે શું માગે
 ॥ લાડ ૩ ॥ તું જાણીશમાં જે તારો લાડ. એ તો પુત્ર છે પ્યારો
 ॥ લાડ ૪ ॥ એ તો કાગ કોયલ પેરે લાડ. એમ આવ્યો છે તારે ઘેરે
 ॥ લાડ ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે એને વારો લાડ. ધર ખોલો સાંજ સવારો
 ॥ લાડ ૬ ॥ ૫૬ ૧૫ ॥

શું કહીએ તમારે આગે એના કામલડા, મુંને કહેતાં લજ્યા લાગે
 ॥ એના ૧ ॥ ગદ્ય બેની હુ એક દીનમાં એના. કાંઈકામે વંદાવનમાં
 ॥ એના ૨ ॥ મુજને એકલડી ભાળી એના. આવ્યો ત્યાં પલવટવાળી
 ॥ એના ૩ ॥ વારતાં આવી વળગ્યો એના. કીધો નવ થાય એ અળગો
 ॥ એના ૪ ॥ એના મનને ગમે તે મેલી એના. શું ઝાઝું કહીએ હેલી
 ॥ એના ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે આ છોકરડો એના. ઠગાએ હાસે ઠરડો
 ॥ એના ૬ ॥ ૫૬ ૧૬ ॥

એક બીજી ગોપી ખેલી સાંભળ નંદ રાણી, હું કહું છું અંતર ખેલી
 ॥ સાંભ ૧ ॥ એ દીડામાં છે છોટો સાંભ. જોષ્ઠો સુધો મોટો
 ॥ સાંભ ૨ ॥ મારું કહ્યું જે માનો સાંભ. બતાવું એક જખાનો
 ॥ સાંભ ૩ ॥ લાડકડી કન્યા લાવો સાંભ. એને પ્રીત કરી પરણાવો
 ॥ સાંભ ૪ ॥ એમ કીધે લજ્યા રહેશે સાંભ. નહીં તો એ લાંછન દેશે
 ॥ સાંભ ૫ ॥ કહે અહ્લાનંદ કરજોડી સાંભ. કાંઈ જુવો કુંવારી છોડ.
 ॥ સાંભ ૬ ॥ ૫૬ ૧૭ ॥

એક ત્રીજી ખેલી ત્યારે એને જાણું છું, એને લોખ ફાવીછે ખારે
 ॥ એને. ૧ ॥ પરણાવી ખોટી થાશે એને. એ બાધની ગાળુ ખાશે
 ॥ એને. ૨ ॥ નહીં ગોતે જેવી તેવી એને. એને જોઈએ છીએ જેવી
 ॥ એને. ૩ ॥ પરણી ઉભી વા ખાશે એને. ઘરે બીજીને એ જાશે
 ॥ એને. ૪ ॥ એના મનનું ગમતું કરશે એને. જોડ પ્યારીને એ વરશે
 ॥ એને. ૫ ॥ ગોપી જોઈને લજ્યા પામી એને. ઉભા છે બ્રહ્માનંદનો
 સ્વામી ॥ એને. ૬ ॥ ૫૬ ૧૮ ॥

હીબકતા ખેલી બળીયો ગોવાલણુ જુડી છે, એને મુજને નિર-
 બળ કરીયો ॥ ગોવાલ ૧ ॥ હું ચોરીમાં શું જાણું ગોવાલ. અમે
 શું જાણું ધિગાણું ॥ ગોવાલ. ૨ ॥ હું નાનો ને એ મોટી ગોવાલ.
 એક મારી મુજને સોટી ॥ ગોવાલ. ૩ ॥ મુને ઝાઝી ગાળુ દીધી
 ગોવાલ. મારી મોરલી ખુંચી લીધી ॥ ગોવાલ. ૪ ॥ મોએ સાચું
 નવ ખોલે ॥ ગોવાલ. મસ્તાની થઈને ડોલે ॥ ગોવાલ. ૫ ॥ બ્રહ્માનંદ
 કહે એની વાણી ગોવાલ. ઘર જવાની નીશાની ॥ ગોવાલ ૬ ॥ ૫૬ ૧૯ ॥

હસી જસોમતિ લીધો ઓરો કુંવર કાનાને કોડે પેરાવ્યો કંદોરો
 ॥ કુંવ. ૧ ॥ ગોપી જોઈને મુચકાણી કુંવ. વળી આવશે એવું જાણી
 ॥ કુંવ. ૨ ॥ પછી મોરલી દીધી પાછી કુંવ. કાંઈ વાત ન રાખી કાઢી
 ॥ કુંવ. ૩ ॥ એમ ખેલ કરે છે દાડી કુંવ. નિત્ય લુણુ ઉતારે માડી
 ॥ કુંવ. ૪ ॥ એવા ચરિત્ર કરે અપારે કુંવ. શેસ્થાદિક અંતર ધારે
 ॥ કુંવ. ૫ ॥ જોઈ બ્રહ્માનંદનો સ્વામી કુંવ. ગોપી જોઈને આનંદ પામી
 ॥ કુંવ. ૬ ॥ ૫૬ ૨૦ ॥

પદ રાગ ગરબી.

ઢાળ બીજો ॥ સુણ વાત કહું સાહેલી કાનો મારી કેડે પડ્યો,
જલ ભરવા ગઘ એકલીરે ॥ કાનો ૧ ॥ ઉભો તો જમુના તીરે ॥
કાનો ॥ આવી વળગ્યો મારે ચીરેરે ॥ કાનો ૨ ॥ કોઇની મરગદા
નાણીરે ॥ કાનો ॥ બોલે નીરલજ સરખી વાણીરે ॥ કાનો ૩ ॥ મુને
જમુના તીરે રોકીરે ॥ કાનો ॥ એને મનને ગમતે મુકીરે ॥ કાનો ૪ ॥
હવે કેમ કરી ગોકુલ રહીએરે ॥ કાનો ॥ શીદ છોડ્ય કરે છે હાથેરે
॥ કાનો ॥ અહ્લાનંદ કહે કોઇ વારોરે ॥ કાનો ૫ ॥ ૫૬ ૨૧ ॥

નંદજીને છેએ નાનેરે કાયર અમને કીધા છે, છલ કીધા છાને
છાનેરે ॥ કાયર. ૧ ॥ નીત નવરો ફરતો ડોલોરે ॥ કાયર. ॥ મનમાં
આવે તેમ બોલોરે ॥ કાયર. ૨ ॥ વનમાંધ પગેરા બોલોરે ॥ કાયર. ॥
જાણેછે દાડે ધોળેરે ॥ કાયર. ૩ ॥ ગોકઃપ્રયું ઉજડ કરશેરે ॥ કાયર. ॥
તારે ઠીક થઇને ઠરશેરે ॥ કાયર. ૪ ॥ એર્થોતો ધરમાં આવેરે ॥ કાયર
આવી જોરાવરી બોલાવેરે ॥ કાયર. ૫ ॥ નીત એથી ડરતા ફરીયેરે
॥ કાયર. ॥ અહ્લાનંદ કહે શું કરીયેરે ॥ કાયર. ૬ ॥ ૫૬ ૨૨ ॥

એક વાત કહું વાલાનીરે ચીત દધ સાંભળ સાહેલી ॥ લટકાળા
નંદલાલાનીરે ॥ ચીત ૧ ॥ એ છે સાંભળવા જેવીરે ॥ ચીત ॥ સુણી
અંતર ધરી લેવીરે ॥ ચીત. ૨ ॥ એક વાત અલોકીક રૂડીરે ॥ ચીત ॥
એમાં રંજ ન જાણે કુડીરે ॥ ચીત ૩ ॥ એવુ ચરિત્ર કરયું વનમાંનીરે
॥ ચીત ॥ હું કહું છું નેણે ભાળીરે ॥ ચીત ૪ ॥ મેં નૌતમ
કોતુક જોયુંરે, ॥ ચીત ॥ તે દેખી મન માફ મોલ્યુંરે ॥ ચીત ૫ ॥
અહ્લાનંદ કહે ગોપી સાથેરે, ॥ ચીત ॥ વલગો જો રાયે હાથેરે
॥ ચીત ૬ ॥ ૫૬ ૨૩ ॥

એક દીન જમુના નટ આવીરે કૌતુક કીધું કાનુડે, સૌ ગોપી
હોતે બોલાવીરે ॥ કૌતુક ૧ ॥ બે ગોવાલો સાથે જુતારે, કૌતુક ત્યાં
ખૂબર લઇને પોતારે ॥ કૌતુક ૨ ॥ કહે સખીયું ક્યાંથી આવ્યારે
॥ કૌતુક ॥ કાંઈ વાલાની સુધ લાવ્યારે ॥ કૌતુક ૩ ॥ તેણે વાત કહી
વીસ્તારીરે ॥ કૌતક ॥ સુણી ન્યાલ થયા વ્રજનારીરે ॥ કૌતક ॥ ૪ ॥
કયું એક સખીને છાનુરે ॥ કૌતક ॥ લઈ જાઓ તમારું બાનુરે
॥ કૌતક ૫ ॥ સુણી ગોપી આનંદ પામીરે ॥ કૌતક ॥ તેડયા બ્રહ્મા નંદ
ને સ્વામીરે ॥ કૌતક ૬ ॥ ૫૬ ૨૪ ॥

આપણે સૌ બેળા થઇને ચાલો સખીયું યુ પેશું, એક સાજ
સખીનો લઇનેરે ॥ ચાલો ૧ ॥ આજ કૌતક નૌતમ કરશેરે ॥ ચાલો ॥
વાલો વેશ સખીનો ધરશેરે ॥ ચાલો ૨ ॥ સર્વ બેળી થઈ પરીયાંણીરે
॥ ચાલો ॥ માર્છ મરમ સુણી મુસકાંણીરે ॥ ચાલો ૩ ॥ શણુગાર
લેઈ એક સારારે ॥ ચાલો ॥ આજ પ્યારી બનશે પ્યારારે ॥ ચાલો
॥ ૪ ॥ આજ રમશું બેળા થઇને ॥ ચાલો ॥ એને બોલાવશું બાધ
કહીનેરે ॥ ચાલો ૫ ॥ એનું નામ રાધીકા ધરશુરે ॥ ચાલો ॥ બ્રહ્મા-
નંદ કહે આનંદ કરશુરે ॥ ચાલો ૬ ॥ ૫૬ ૨૫ ॥

ચાલી જીવતી જીવ મળીનેરે મળવા કારણ મોહનને, રહ્યો મુખ
પર રંગ ઢળીનેરે ॥ મળવા ૧ ॥ લેઈ મીસ પાણી ભરવાનુરે ॥ મળવા ॥
મેલ્યા કુંભ અનોપમ માથેરે, ॥ મળવા ૩ ॥ ચલી તાલી દેઇને હાથેરે
॥ મળવા ॥ ચાલી સરવે સાથેરે ॥ મળવા ૩ ॥ મન મોહનને
સંગ રાચીરે ॥ મળવા ॥ ગઈ મંગળ ગાતી ગાતીરે ॥ મળવા ૪ ॥
જ્યાં બેઠાતા મોરારીરે ॥ મળવા ॥ ત્યાં પોતા સર્વે નારીરે ॥ મળવા
૫ ॥ જોઈ નટવર આનંદ પામીરે ॥ મળવા ॥ ભેટયા બ્રહ્માનંદ
ના સ્વામીરે ॥ મળવા ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨૬ ॥

ત્યાં શ્વેત વસ્ત્ર ઉતાર્યારે, ગોપી બનીયા ગીરધારી; વાણે લાલ
 વસ્ત્ર તન ધાર્યારે ॥ ગોપી ૧ ॥ પેહેર્યો ધાધરડો ઘેરાવેરે ॥ ગોપી ॥
 પેહેર્યો કંચુવો કામલુગારેરે ॥ ગોપી ૨ ॥ શીર ગુંથ્યું પડીઆ
 પાડીરે ॥ ગોપી ॥ નવરંગ ઝોઢાડી સાડીરે ॥ ગોપી ૩ ॥ શુભ
 દુલહે ગુંથી વેણીરે ॥ ગોપી ॥ થયા મોહન મરગાનેણીરે ॥ ગોપી
 ૪ ॥ પેહેર્યાં સર્વ સખીના ઘરેણીરે ॥ ગોપી ॥ શુભ કાનજી સાર્યા
 નેણીરે ॥ ગોપી ૫ ॥ કહે અહ્લાનંદ અતી શોભેરે ॥ ગોપી ॥ જોધ
 સખીયુંના મન લોભેરે ॥ ગોપી ૬ ॥ ૫૬ ૨૭ ॥

હદ વેશ બનાવ્યો રૂડોરે શામ સલુણો શોભે છે, ખલકે બાયાંમાં
 ચુડોરે ॥ શામ. ૧ ॥ વળી ઝાંઝર પગમાં ઝમકેરે ॥ શામ. ॥ વળી ચાણે
 મધુરે ઠમકેરે ॥ શામ. ૨ ॥ મુખ બોલે મધુરી વાણીરે ॥ શામ. ॥ ઠેરા-
 વ્યાં રાધારાણીરે ॥ શામ. ૩ ॥ ચાલ્યાં સૌ જુથ કરીનેરે ॥ શામ. ॥
 લીધા જળના કુંભ ભરીનેરે ॥ શામ. ૪ ॥ જાય ચાલ્યા મંડળ વાળીરે
 ॥ શામ. ॥ સખીયું સું લેતા તાળીરે ॥ શામ. ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે મનકું
 મોહતારે ॥ શામ. ॥ સૌ હરખ્યા મોહન જોતારે ॥ શામ. ૬ ॥ ૫૬ ૨૮ ॥

એવી રીતે ઘેર લઈ આવ્યારે નટવર સુંદર નારી છે, ત્યાં જસો
 દાને તેડાવ્યારે ॥ નટ. ૧ ॥ એણે રાખી ઉભા આડીરે ॥ નટ. ॥ લેઈ
 આવ્યા નઉતમ નારીરે ॥ નટ. ૨ ॥ આજ સૌ ગયાંતાં દીનમાંરે ॥ નટ. ॥
 કાંઈ કામે વંદ્રાવનમાંરે ॥ નટ. ૩ ॥ ત્યાં એને અમે તો દીઠીરે ॥ નટ. ॥
 મુખ લાવણ્યતા અતી મીઠીરે ॥ નટ. ૪ ॥ કુણુ જણે ક્યાંથી આવીરે
 ॥ નટ. ॥ અમને તો મનમાં ભાવીરે ॥ નટ. ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે મીઠું
 બોલેરે ॥ નટ. ॥ લાવ્યાં કાનાને એલેરે ॥ નટ. ૬ ॥ ૫૬ ૨૯ ॥

એ છે પણ હજી કુંવારીરે નવલ મનોહર નાજીકડી, માંહી રુપ
ધણું ગુણુ ભારીરે ॥ નવલ. ૧ ॥ એના દંત દાડમની કળીયુરે નવલ.
જણુ તનપર કંકુ ઢળીયુરે ॥ નવલ. ૨ ॥ એની નાસા દીપ સરીખીરે
નવલ. તેજળી આંખ્યું તીખીરે ॥ નવલ. ૩ ॥ એની વેણીનાજ
વીરાજેરે નવલ. મુખ જોઈને ચંદો લાજેરે ॥ નવલ. ૪ ॥ છે કુંચ
ચોકની સારીરે નવલ. કટી કેસરી અનુસારીરે ॥ નવલ. ૫ ॥
અહ્લાનંદ કહે લાવ્યા પરખીરે નવલ. એ કન્યા કાના સરખીરે
॥ નવલ. ૬ ॥ ૫૬ ૪૦ ॥

વેંચો જોલ કરો વધાઈરે ન્યાલ થયાં તમ નંદરાણી, સેહેજે
મળી સગાઈરે ॥ ન્યાલ. ૧ ॥ એ કન્યા મોટા ધરનીરે ન્યાલ. કરો
ધરણી કાન કુંવરનીરે ॥ ન્યાલ. ૨ ॥ ધરે જઈ મંગળ ગવરાવોરે
ન્યાલ. તેણે રાજ ચાશે માવોરે ॥ ન્યાલ. ૩ ॥ કરો ખાતે વીવા
ખાસોરે ન્યાલ. અમે કરશું સાસરવાસોરે ॥ ન્યાલ. ૪ ॥ અમે
તમને ગાળું ગાશુંરે ન્યાલ. સરવે સહીયરને નોતરશુંરે ॥ ન્યાલ. ૫ ॥
કહે અહ્લાનંદશું ઝાઝુંરે ન્યાલ. એ કન્યા છે બહુ કાજુરે ॥ ન્યાલ.
૬ ॥ ૫૬ ૩૧ ॥

જશેદા કહે સમ ખાઈનેરે સાચું જોલો વ્રજ નારી, કયાંથી
લાવ્યા એ ખાઈનેરે ॥ સાચું. ૧ ॥ મારા મનમાં પેઠી બ્રાંતીરે સાચું.
વગડામાં કન્યા કયાંથીરે ॥ સાચું. ૨ ॥ હોય સૌને છોકરાં પ્યારારે
સાચું. કુણુ કાઠી મેલે પ્યારારે ॥ સાચું. ૩ ॥ પછે ધુંધટ ખોલી
જેયુરે સાચું. જોઈ મન માતાનું મોહુરે ॥ સાચું. ૪ ॥ કાંઈ જળનો
મરીયો જાનોરે સાચું. થયા કન્યામાંથી કાનોરે ॥ સાચું. ૫ ॥ એવો
ખ્યાલ કર્યો મોરારીરે સાચું. જાય અહ્લાનંદ બલીહારીરે ॥ સાચું. ૬ ॥
૫૬ ૩૨ ॥ પુરા.

પદ રાગ ગરબી.

હારે કહાન દાણુરે કહાન દાણી, હારે વાટે આવતી ગોવાલ-
ણીને જાણીરે ॥ અલ. ૧ ॥ હારે વાટે રોકીને ઉભા છે વનમાળી,
હારે વાળુ છે ॥ ગોવાલણી ॥ જાણીરે ॥ અલ. ૨ ॥ હારે એમ બોલ્યા
મોહન ગીરવાળી, હારે ક્યાં જાય છે બી રે મહીવાળીરે ॥ કાન. ૩ ॥
હારે આવી જાય છે કેમ દાણુ ચોગી, હારે મીઠાં ગોરસ પાને આવ
આરીરે ॥ કાન. ૪ ॥ હારે પ્રેમ સખીના નાથ ઉભા આગે, હારે
મૈયાં પાસેથી મહી માગેરે ॥ કાન. ૫ ॥ પદ ૧ ॥

હારે મહી લેશુરે મહી લેશુ, હારે કીકું લાગશે તો પાખું
દેશુરે ॥ મહી. ૧ ॥ હારે ઓરી આવ્ય ને ઉતાર મહીની ગોળી, હારે
શીતળીએ નહીં નાંખીએ ઢોળીરે ॥ મહી. ૨ ॥ હારે નહીં પીયે
વીના મરગદ, હારે જોયે મેળવણીનો સ્વાદરે ॥ મહી ૩ ॥ હારે નથી
કેતા દીલમાં દગો રાખી, હારે રતાસ્યને ગોરસ જોધયે ચાખીરે
॥ મહી. ૪ ॥ હારે પ્રેમ સખીના નાથ આગે આવી, હારે ગોવાલણી
બોલે છે ॥ લાવીરે ॥ મહી. ૫ ॥ પદ ૨ ॥

હારે અલખેસારે અલખેસા, હારે મહી બાળીને થાઓમાં તમે
ધેસારે ॥ અલ. ૧ ॥ હારે એ કંસતણી મહીયારી, હારે વાત
તોલીને બોલજો મોરારીરે ॥ અલ. ૨ ॥ હારે કાના વાત ન બોલીએ
ધેસા, હારે જાઓ મહીડાની લાલચ મેલીરે ॥ અલ. ૩ ॥ હારે કર-
જોડીને મહીએ કાના, હારે જાઓ ચાલ્યા કુંવર જાનામાનારે ॥ અલ.
૪ ॥ હારે પ્રેમ સખી કહે સુંદર સ્યામ, હારે મુખ લેજોમાં દાણુતું
નામરે ॥ અલ. ૫ ॥ પદ ૩ ॥

હારે રંગભીનારે રંગભીના, હારે કહ્યું માનો કુંવર નંદજીનારે
 ॥ રંગ. ૧ ॥ હારે હેને પ્રીતે ગોરસ મગી લીજે, હારે નવી દાણુની
 રીત નવ કીજેરે ॥ રંગ. ૨ ॥ હારે એવી આળ ન કીજીએ વાલા,
 હારે તમે જાણસુજાણ નંદનારે ॥ રંગ. ૩ ॥ હારે આ વાટે જીવું
 અમારે દલાડા, હારે આવી આજે ઇં શીદ દોટ કાઢીરે ॥ રંગ. ૪ ॥
 પ્રેમ સખી કહે સુદર ઇંલા, હારે રહો છોટ કુંવર અલમેલારે ॥ રંગ.
 ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

હારે મરમાળીરે મરમાળી, હારે મીઠાં બોલી ગોરસડાવાળીરે
 ॥ મર. ૧ ॥ હારે તુંને રીતે બાને સમજવી, હારે તારા મનમાં
 અમારી વાત આવીરે ॥ મર. ૨ ॥ હારે તુંતો કંસની દેખાડે છે ખીક,
 હારે કંસસોતી કરીશ તુંને ઠીકરે ॥ મર. ૩ ॥ હારે ડારા દૈને બોલજી
 મદમાતી, હારે મુખ મરડે ને કાઢે આંખ રાતીરે ॥ મર. ૪ ॥ હારે
 ખીજ્યા પ્રેમસખીનો છેલ્લ, હારે માટ ફેડાંને રંગરેલ ॥ મર. ૫ ॥
 ૫૬ ૫ ॥

હારે મહીયારીરે મહીયારી, હારે મરમ બોલે છે પણ વાત છે
 તારીરે ॥ મહીયા. ૧ ॥ હારે દાણુ દેતાં બોલું શું લાગે છે, હારે
 જેની રીત હોય તે તો માંગેરે ॥ મહીયા. ૨ ॥ હારે બોલે જોગન
 જોરમાં દીવાની, હારે બહુ માન ભરી છે મસ્તાનીરે ॥ મહીયા. ૩ ॥
 હારે તારૂ જોગન જોર ઉતારું, હારે તારો કંસ શું કરશે મારૂરે
 ॥ મહીયા. ૪ ॥ હારે પ્રેમસખીને નાથે રીસ આણી, હારે જાણી
 પાલવ ગોવાલણીને તાણીરે ॥ મહીયા. ૫ ॥ ૫૬ ૬ ॥

હારે મેલ કોડારે મેલ કોડા, હારે શીદ જાણજી નીલજી મારો
 છોડારે ॥ મેલ. ૧ ॥ હારે કેમ બાજે છે મહીને માટે, હારે આલ્યો

જાને આ પાધરી વાટેરે ॥ મેલ. ૨ ॥ હારે મેલ છેડા છેલ ગુમાની,
હારે નેતો ગાળો ખાઇશ મનમાનીરે ॥ મેલ. ૩ ॥ હારે આધો આધો
આવછ શું લેવા, હારે પરનારીને ખાજ્યાના પજ્યા હેવારે ॥ મેલ. ૪ ॥
હારે પ્રેમસખીના નાથ દાણુ લીજે, હારે લાંખા હેઠ કાઢીને મહી
પીજેરે ॥ મેલ. ૫ ॥ ૫૬ ૭ ॥

હારે ધુતારારે ધુતારા, હારે મુખ સંભાળીને બોલજે ઠગારારે
॥ ધુતા ૧ ॥ હારે કેને ગાળો બોલે છે આવી પાકી, હારે ઝાઝી છેડ
ને રહું હું સાંખીરે ॥ ધુતા ૨ ॥ હારે હું તો બોલતી નથી લોક
લાજે, હારે મારી બાહુડી મરોડી શ્યાને કાજેરે ॥ ધુતા. ૩ ॥ હારે
મારી ચુંદડી ફાટી છે તે ઝીણી, હારે હાર ત્રોડીને લીધા છે કુલ
વીણીરે ॥ ધુતા ૪ ॥ હારે પ્રેમસખીનો નાથ આવ્યા લાગે, હારે
તને બાંધીને મંગાવું કંસ આગેરે ॥ ધુતા ૫ ॥ ૫૬ ૮ ॥

હારે અલબેલીરે અલબેલી, હારે તેડી કંસને તું આવજે
વેલીરે ॥ અલ ૧ ॥ હારે મુખ સંભાળીને બોલજે રીસાલ, હારે નેતો
ફળ પામીશ તતકાળરે ॥ અલ ૨ ॥ હારે બીક કંસની દેખાડે વારંવાર,
હારે તારા કંસનો તે કેટલો ભારરે ॥ અલ ૩ ॥ હારે અમારું દાણુ
લાગે તે લેશું, હારે તારા કંસની બીકે તે શું મુકી દેશુંરે ॥ અલ
૪ ॥ હારે પ્રેમ સખીના નાથની ગોપી, હારે પાયે લાગી પ્રેમશું
મેં સોતીરે ॥ અલ ૫ ॥ ૫૬ ૯ ॥

હારે વનમાળીરે વનમાળી, હારે રીજ્યા પુરણુ ગોપીનો મહી
બાળીરે ॥ વન ૧ ॥ હારે વાલે હેતે હસીને સામું જોયું, હારે મન
મોહને ગોપીનું મન મોહુંરે ॥ વન ૨ ॥ હારે બોલી પ્રેમ મગન
મહીયારી, હારે મીઠાં ગોરસ લ્યો ગીરધારીરે ॥ વન ૩ ॥ હારે વાલે

રસમાં રસજસ કીધાં, હારે પુરણ પ્રીતે ગોપીના મહી પીધારે ॥ વન
૪ ॥ હારે શીખે સાંભળેને પ્રીતે ગાશે, તેને ગોપીના નાથ તેડી
જાશેરે ॥ વન ૫ ॥ હારે ઉર અખંડ વીરાજે વ્રજરાજ, હારે દાણ
લીલા તે પ્રેમ સખી ગાયરે ॥ વન ૬ ॥ ૫૬ ૧૦ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

કુંદનપુર વીવા રચ્યો, સુણી લુપતી ભીમકરાય; કન્યા તે દેવા
શ્રીકૃષ્ણને, આનંદ ઉર ન સમાય ॥ ૧ ॥ રૂકમૈયેને જાણ્યું, ઉર
વ્યાપ્યો અતીશે કાળ; કન્યા ન આપું શ્રી કૃષ્ણને એ છે ગાયતણોરે
ગોવાળ ॥ ૨ ॥ રૂકમૈયાનું મન મેલુને, તેડાવ્યો શીશુપાળ; રૂકમણીયે
તે ખમર જાણી, ને અંતર ઉડી જાળ ॥ ૩ ॥ દુર ઘણી દારામતી,
રહ્યો લગન વચ્ચે દીન એક; અંતરજનમી આવજો, રાખજો મારી
ટેક ॥ ૪ ॥ એવું તે કહીને કુંવરી, કરી કાગળ લખવા આશ;
મુક્તાનંદ કહે માનની, થઇ જકત થકીરે ઉદાસ ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ઢાળ ૨ ॥ મારી સાર લેજ્યો અવીનાશીરે, જાણી જનમો જન-
મની દાસીરે, વાંચી કાગળ વેલેરા આવોરે, મારા તનના તે તાપ
ખુઝાવોરે ॥ ૧ ॥ દીન એક લગન વચ્ચે જાણીરે, વેલા આવજો
સારંગપ્રાણીરે ॥ ૨ ॥ મેં તો તમ અરથે તન કરીયુંરે, મેં તો તમ
ચરણે ચીત ધરીયુંરે ॥ ૩ ॥ જોતાં નાથ નહીં આવો વેલારે, તબ્બું
પ્રાણ લગન થકી પેલારે ॥ ૪ ॥ કહે મુક્તાનંદ મોરારીરે, વાલા
રાખજો ટેક અમારીરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ઢાળ ૩ ॥ લઇને કામળ વીપ્ર સુધાબ્યોરે, હરીની કરુણાથી
દારકાં આજ્યોરે; દેખી દારકાં મહા સુખ ધામરે, જોના રાગ છે

સુંદર શ્યામરે ॥ ૧ ॥ વાલે વીપ્રને આવતા જાણીરે, ઉઠ્યા સનમુખ
 સારંગપ્રાણીરે ॥ ૨ ॥ પુછી ખેમને કાગળ લીધોરે, વાંચી પત્ર હૈયે
 ઘડ કીધોરે ॥ ૩ ॥ પુજ્યા વીપ્રને દર્શ ધણું માનરે, જવા ત્યાર થયા
 ભગવાનરે ॥ ૪ ॥ સાથે વીપ્રને રથમાં બેસાડીરે, ચાલ્યા કુંદનપુર શ્રી
 મોરારીરે ॥ ૫ ॥ એવા ભક્ત વત્સલ ગીરધારીરે, જાય મુક્તાનંદ
 બલીહારીરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ઢાળ ૪ ॥ માનની મનમાં ચીંતવે, કેમ નાચ્યા સુંદરીશ્યામ
 વાર થઇ કેમ વીપ્રને, નવ સચું મારું કામ ॥ ૧ ॥ જો નહીં આવે
 જહુપતી તો, તજીશ મારા પ્રાણ; એવામાં દીજ આવીયો, જેમ
 આવે રામનું બાણ ॥ ૨ ॥ વીપ્ર વદન જોઇ વીનતા, મન આનંદ
 વાધ્યો અપાર, પ્રાણજીવન પધારીયા. જગજીવન જગઆધાર ॥ ૩ ॥
 કુંદનપુર હરી આવિયા, મુજો ભુપતી ભીમકરાય, સામા જઇ સન-
 માન કીધુ આનંદ ઉર ન સમાય ॥ ૪ ॥ ત્રીકમ તોરણ આવિયા
 વસ્ત્રો તે જેજેકાર; મુક્તાનંદ કહે માનનીના, પુન્યતણો નહીં પાર
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

ઢાળ ૫ ॥ દેવી પુજનો મસ લઇ પ્યારીરે, ચાલી નીરખવા
 કુંજવીહારીરે, સાથે લીધો પુજનો સામાનરે, નેણે નીરખવા શ્રી
 ભગવાનરે ॥ ૧ ॥ હરીના ભક્ત અનાદીના માનીરે, ભાવે પુછ્યાં
 ભવને ભવાનીરે ॥ ૨ ॥ વળતાં રૂપ પ્રકાશીયું બાળીરે, પ્રેમે પામવા
 શ્રી વનમાળીરે ॥ ૩ ॥ સંગે અસુર હતા રખવાળરે, દેખી રૂપ પજ્યા
 તતકાળરે ॥ ૪ ॥ વેગે આવીયા અંતરજામીરે, મળીયા મુક્તાનંદના
 સ્વામીરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૫ ॥

ઢાળ ૬ ॥ કર સાધને રથપરે લીલાં મનવાંછીન પ્રાણ સીધાં;
કન્યા હરી કરી હરી વળીઆ, સન્યા સોતા ત્યાં બળભદ્ર મળીઆ
॥ ૧ ॥ વાંસે રૂકમૈયો અડ્યો શીશુપાળ, લેશે કેમ કરી કન્યા ગેવાળ
॥ ૨ ॥ આંધી દુવારકા માંહીથી લાવું, નર્દા તો પુરમાં તે પાડો ન આવું
॥ ૩ ॥ જાળને જાડુપતી સંગ જુદા કરીયો, વાસે સરવે તણો મદ હરીયો
॥ ૪ ॥ રૂકમૈયાની વાદી છે દાદી, કાપી કેશ ને મુકયો છે કાદી
॥ ૫ ॥ રૂકમણીજીનો શોક નીવારી, મુક્તાનંદ કહે પદાચ્યા મોહારી
॥ ૬ ॥ ૫૬ ૬ ॥

ઢાળ ૭ ॥ માધવપુરનો માંડવો, આવે જાદરકુળની જાન; પગે
તે રાણી રૂકમણી, વરવાંછીન શ્રી ભગવાન ॥ ૧ ॥ જાદર તો જાન-
ધયા થયા, વળી માંડવીઆ પણ સોમ, વીધી સહીત વીવા રચ્યો
કસર ન રાખી કોઈ ॥ ૨ ॥ માણકથંભ મંડપ રચ્યો, જાણ્યો ચોરી
આંધી સાર, મોહન આવ્યા માંયરે, કોટી ભોવનના કરનાર ॥ ૩ ॥
માથે તે મુમટ જડાવનો કાને કુંડળ મંત્રાકાર, આંખે આનુઅંધ
બેરખા, કોટે કૌસ્તભ મણીનો હાર ॥ ૪ ॥ શોભે ધણી શણગારમાં
પીતાંબર અતી ઉદાર હેમકડાં બેડ હાથમાં, પાંચે જાંઝરનો ઝમકાર
॥ ૫ ॥ વાજાનું વદન સોહ્યામણું, જાગ્યો પુનમચંદ, મુક્તાનંદ કહે
મોહનવરને જોઈ થયો આનંદ ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૭ ॥

ઢાળ ૮ ॥ વળતી લાડલીને શણગારીરે, પીઠી ચોળીને પાટ
બેસાડીરે, નીલી સાડી ધરી તન સારીરે જોણે રીઝે તે શ્રી ગીરધારીરે
॥ ૧ ॥ સોળે શણગાર અંગેઅંગ ધારીરે આસી બેઠ્યા દેવમારારીરે
॥ ૨ ॥ સંગે માનની મંગળ ગાયરે, તેની શોભા વ્રણવી ન જાયરે
॥ ૩ ॥ ઐવી રીત્યે મધ્ય આવ્યારે, તેડી પીયુજ પાસે પચ્ચરવ્યારે

શ ૪ ॥ કરસાયો ચસચર સ્વામીરે, નારી માયરે મહા સુખ પામીરે
 ॥ ૫ ॥ શોભે માંયરે મહા સુખકારીરે જય મુક્તાનંદ બલીહારીરે
 ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૮ ॥

ઢાળ ૯ ॥ વરકન્યાની જોડ ખીરાજો, જોતાં કોટી કામ છખી
 લાજો; વાજો દેવના વાજાં અપાર, પરજો અખીલ ભોવનના આધાર.
 ॥ ૧ ॥ ધ્વજા ઝોયરે વેદ વચન, જય જયકાર થયો ત્રીભોવન
 ॥ ૨ ॥ ચારે ફેરા હરી સંગ ફરીયાં, નારી જગના જીવનજીવે વરીયાં
 ॥ ૩ ॥ શોભે અખંડ અલોકીક જોડ, માથે બત્રીસ ભમરીનો મોડ
 ॥ ૪ ॥ લાડોલાડી જમે છે કંસાર, જેનો નીગમન પામે પાર ॥ ૫ ॥
 મુક્તાનંદ કહે મહા સુખકારી, એવાં ચરીત્ર કરે ગીરધારી ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૯ ॥

ઢાળ ૧૦ ॥ કંસાર જમતાં કામની, ખોલે વીધ વીધ વચન
 રસાળ; શામ સુંદર તે સાંભજો, હસ્તાં તે દીનદયાળ ॥ ૧ ॥ વંદી
 જન જય જય કરે, માય ગાંધ્રવ મધુરાં ગાન, અનંત નાચે અપ-
 સરા, સુર આવ્યા ચઢી વીમાન ॥ ૨ ॥ ધ્વજાદીક સુર પુષ્પની વૃષ્ટી
 કરે તે વારમવાર; ઢોલ નગારાં ગડગડે, વાજીત્રનો નહીં પાર ॥ ૩ ॥
 ચારે મંગળ વરતીયાં વરકન્યાની બલી બની જોડ; રૂકમણી લઈ
 આવીયો, દુવારકાં શ્રી રણુછોડ ॥ ૪ ॥ દીન જાણીને દયા આણી
 પુરી મનની આસ, મુક્તાનંદ કહે ચરણુ સેવા દધને રાખ્યા પાસ
 ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧૦ ॥

ઢાળ ૧૧ ॥ શ્રી કૃષ્ણ પરણ્યા રૂકમણીને આવ્યા તે નગર
 મૈત્રાર, જેણે એ વીવા નીરખીઓ તેનો પુન્ય તણો નહીં પાર
 ॥ ૧ ॥ પ્રેમે થું માતાએ પોખીઆ, જગજીવન જગઆધાર લઈ
 હમમે શામના, વારણું વારમવાર ॥ ૨ ॥ પુરવાસી સૌ પ્રેમથું,

નિરખતાં નટવરનાથ; જનમ સુદ્ધ કરી જાણીયો, મહા સુખી થયો
સરવ સાથ ॥ ૩ ॥ રૂમણીએ જે પારીયું, તે સાચું કીધું શામ;
ભક્ત જનના લાડ પાળે, એવા છે કરુણાના ધામ ॥ ૪ ॥ અધમ
જન ઓધારવા, થયા મનુષ્ય રૂપે મહારાજ; પાવન જશ વિસ્તારીઓ
સુધતાં તે સ્ત્રીને કાજ ॥ ૫ ॥ નરનારી જે જે રૂમણીનો; વિવા
સોંપે ને માય તેને તે રીઝે શ્રીહરી, સરવે પાતક પ્રલે થાય ॥ ૬ ॥
શેષજી પાર ન પામીયા, કહેતાં તે હરી જશ સાર; તોય તેના ગુણ
ગાવવા, જાણીને અધમ ઓધાર ॥ ૭ ॥ મુક્તાનદ કહે મહા પ્રભુની
અચળ જુમજુમ જોડ; શ્રાતાજન જે સાંભળો તે બોલો જે રણુછોડ
॥ ૮ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ ઝરણી.

વ્રજમે એક સમે વ્રજરાજ આડો લીધલોરે લોલ, રોસે રાતા
થયાછેરે નેણુ, કોષ બહુ કીધલોરે લોલ ॥ ૧ ॥ જશોદા હેતે બો-
લ્યા વેણુ, જાઉં તારે વારણેરે લોલ ॥ ૨ ॥ આવડી રીસ કરીરે
નંદલાલ, કોને કારણેરે લોલ ॥ ૩ ॥ કાનુડા કહેનો તારેરે કાજ,
સીવાડુ ઝુલડીરે લોલ ॥ ૪ ॥ કાજુ રેશમ કેરી કોર, કોરાવું
કુલડીરે લોલ ॥ ૫ ॥ નાડી હીર તણીરે નવરંગ, વણાવું સુંથળારે
લોલ ॥ ૬ ॥ આપું હું ખાતે જમવા ખીર, ઘત સાકર ઘણીરે
લોલ ॥ ૭ ॥ જશોદા માતા જાણુ પ્રવીણુ, મનમે આણીયુંરે લોલ
॥ ૮ ॥ રીસાણા બ્રહ્મ મુનીનોરે નાથ, કારણુ જાણીયુંરે લોલ ॥ ૯ ॥
॥ ૫૬ ૧ ॥

પરણા કાજ કર્યોરે પરપંચ, મીસ લઈ રીસનુંરે લોલ;
આણુંરે સુદર પરમ અનુપ, ચરીત્ર જગદીશનુંરે લોલ ॥ ૧ ॥

જસોદા સમઝા પરમ સીધાંત, લક્ષણ લાલતણુરે લોલ ॥ ૨ ॥
 બોલ્યા જ એવું જગ આધાર, રસીક નારી રીસણુરે લોલ ॥ ૩ ॥
 રસીયા રમો જમોરે સુખ રૂપ, કરો સંગ રેલડીરે લોલ ॥ ૪ ॥
 કાણુ કન્યા લાવું તુજ કાજ, અતિ અલખેલડીરે લોલ ॥ ૫ ॥
 વાલેજી કાંઈ ધરીયારે કાન, મન શીતળ કરેરે લોલ ॥ ૬ ॥ માતા
 નું વેણુ મનોહર માંય, અંતરમાં ધરીયુરે લોલ ॥ ૭ ॥ સગપણુ
 કરવાનું મન સાચ, ઠરાયું ઠેરીયુરે લોલ ॥ ૮ ॥ તારે બ્રહ્મ મુનીનેરે
 નાથ, હસીને સામું હેરીયુરે લોલ ॥ ૯ ॥ પદ ૨ ॥

જસોદા સરવે કયું વરતાંત, આગે નંદનેરે લોલ; ધડીયાં લગ
 ન લીયો તતકાળ, કે બાળમુકુંદનારે લોલ ॥ ૧ ॥ થયો છે લાડક
 વાયોરે લાલ, કે પરણાં જેવડોરે લોલ ॥ ૨ ॥ જોધને કન્યા કુળ
 આચારે, સગાઈ વેવડોરે લોલ ॥ ૩ ॥ હમણાં બાળ અવરતારે
 માહી, કન્યા કાણુ જડેરે લોલ ॥ ૪ ॥ પછે તો મોટા થૈ માહારાજ
 કેવા એ નીવડેરે લોલ ॥ ૫ ॥ માટે ઝાઝુરે બીજું કાંઈ, ડાપણુ
 નવ ડોળવુંરે લોલ ॥ ૬ ॥ છોડી કનક કુંવરને કાજ, કે કુંવરી
 બોલીયેરે લોલ ॥ ૭ ॥ વાલો બ્રહ્મ મુનીનોરે નાથ, પરણવા લાગ્ય-
 છેરે લોલ ॥ ૮ ॥ જે કોઇ એનો પ્રહરેરે હાથ, તેના બડાગ્યછેરે
 લોલ ॥ ૯ ॥ પદ ૩ ॥

જસોદા નંદ મળીને એકાંત, એમ વીચાર્યુરે લોલ, બ્રહ્માણુ
 ધરે વીવાહ, કરયાનું ધારીયુરે લોલ ॥ ૧ ॥ નામાંજેડું મુહુરત વ-
 રગ લગન જોવરાવીયુરે લોલ ॥ ૨ ॥ વરકન્યાને પુરણુ પ્રીત,
 સરવસુમ આવીયુરે લોલ ॥ ૩ ॥ બ્રહ્માણુ તણેરે દરબાર, જશો-
 દાજી ગયારે લોલ ॥ ૪ ॥ દીધા સુરખીડારે પાન, આસન આપીયા
 રે લોલ ॥ ૫ ॥ બોલ્યા કળાવંતીને બ્રહ્માણુ, પધારયા બસે ભામ-

નીરે લોલ ॥ ૬ ॥ કાધી તમે મેહર અલોકાક આજ અમારા
ધરભણીરે લોલ ॥ ૭ ॥ જશોદા સુંદર બોલ્યારે વેણુ, જોડી હાથનેરે
લોલ ॥ ૮ ॥ આપો રાધાકુંવરીનેરે, બ્રહ્મ મુનીના નાથનેરે લોલ
॥ ૯ ॥ ૫૬ ૪ ॥

મનમેં રાજી થયારે અખુભાણુ, કળાવંતી રોપીયારે લોલ, જશોદા
સાથે કરવા વઢવાડ નેન રોપીયારે લોલ ॥ ૧ ॥ નંદીની નારી એવી
રે વાત, સંકેલી મેલો હાટમેરે લોલ ॥ ૨ ॥ મારી કુંવરી મોતીડારે
ભાર, પડી નથી વાટમેરે લોલ ॥ ૩ ॥ તુંતો મોટી તારે ઘેર; દેખાડેશું
માનનેરે લોલ ॥ ૪ ॥ રાધાગોરી સુંદર રૂપ, ન દઉ કાળા કાનનેરે લોલ
॥ ૫ ॥ મારી પુત્રીરે અતી સકુમાળ, કમળકેરી પાંખડીરે લોલ
॥ ૬ ॥ તારો પુત્ર ભમેરે વનમાંધ, પગે નહીં ચાખડીરે લોલ ॥ ૭ ॥
વાતું કરતાં મીઠીરે વાળ, બેઉ વાદે વધ્યારે લોલ ॥ ૮ ॥ જણી બ્રહ્મ
મુનીના વાલાને કાન્ય જશોદાજી લડવારે લોલ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ૫ ॥

જશોદા લોચન કાધારે લાલ કળાવંતી ઉપરેરે લોલ, રીસે
રોમાચીત થયા માત્ર, અધરમુખ હરહરેરે લોલ ॥ ૧ ॥ એવી તારી
છોડીરે વાલા દુવાર છાજી પીને ઉચરીરે લોલ ॥ ૨ ॥ કાળો તોય
કાનો રાજકુમાર ગોરી તોય ગુજરીરે લોલ ॥ ૩ ॥ એવી કાણુ ત્રીભો-
વનમેં નાર, જે એને નહીં વરેરે લોલ ॥ ૪ ॥ વાડેરે રાધા જેવીરે લાખ
કાનાની ઉપરેરે લોલ ॥ ૫ ॥ કળાવંતી વાટે થાય નહીં ચીત્ર ચીત્ર
થાય ભિંતમેરે લોલ ॥ ૬ ॥ તમે શું જણોરે આડા લોક; રાજકુની
રીતમેરે લોલ ॥ ૭ ॥ તારી કુંવરી જેવીરે કોડ, એની વાંસે ફરેરે
લોલ ॥ ૮ ॥ રસીયો બ્રહ્મ મુનીનોરે નાથ, મનને નવ ડરેરે લોલ
॥ ૯ ॥ ૫૬ ૬ ॥

ખોલી રોસ કરીને બળ સોત નારી અપ્પુભાણીને લોલ; વધી
 - માડી જસોમતી સીસ, વચન કરા બાંણીને લોલ ॥ ૧ ॥ જો હોય
 લાડકવાયોરે ॥ ૨ ॥ લાલ તો બાંધ ગળે ધુધરોરે લોલ એવા તારા પુત્રતણો
 આચાર, કે રેઝે ઉધરોરે લોલ ॥ ૩ ॥ કોને એનું પ્રીતે પુંખીને
 કુંભુ, નાક મરોડશેરે લોલ ॥ ૪ ॥ હસે જે નવરી લજ્યાહીન, તે
 ચોખા ચોડશેરે લોલ ॥ ૫ ॥ જશોદા બોલ્યારે કોષ સોત, કરી તસ-
 કારનેરે લોલ ॥ ૬ ॥ લજ્યા અકલ્પતણોરે તહીં લેસ, ગુંજરની નારનેરે લોલ
 ॥ ૭ ॥ કરી કરી અલ્લમુની કે વીખવાદ; સઉ થાકી રયારે લોલ
 ॥ ૮ ॥ વાવા હાની પડતી મેલીરે વાત; જશોદા ધરે ગયારે લોલ
 ॥ ૯ ॥ ૫૬ ૭ ॥

વાલે મારે ધારો અચળ સીધાંત, પોતે પરણવા જય તણોરે લોલ;
 આપણા હાથે કરીયેરે આજ, વીવાહ આ ધણોરે લોલ ॥ ૧ ॥ માવે
 વંદ્રાવનને માંય, વળડી વાંસળીરે લોલ ॥ ૨ ॥ રાધાને તાંણી ઝીણી
 તાન, આવીને એકાંતે મળીરે લોલ ॥ ૩ ॥ અંગોઅંગ નોતમ વ
 ણીરે અનુપ સોભા કાનનીરે લોલ ॥ ૪ ॥ જોધને રસીયાજીનુરે રૂપ
 ॥ મગન થઇ માનનીરે લોલ ॥ ૫ ॥ વનમે તે અવસર તતકાળ,
 અલ્લ આપીયારે લોલ ॥ ૬ ॥ ભાવ્યાં વરકન્યાનોરે ભાવ, તરત પર-
 ણાવીયારે લોલ ॥ ૭ ॥ જશોદા કળાવંતીરે અપ્પુભાણુ કુટુંબ સરવે
 રયું ધરે લોલ ॥ ૮ ॥ છાનું અલ્લમુનીનેરે નાથ, કારજ પોતાનું
 કરે લોલ ॥ ૯ ॥ ૫૬ ૮ ॥ પુરા.

ચાલો ચાલો સૈયરનો સાથ, વંદ્રાવન જઈયેરે, સરખી છેલ
 છખીલાને સંગ હલીમળી ગાઈયેરે ॥ ૧ ॥ વાલો જોવે છે આપની
 વાટ, ઉભા છે વનમાંરે સખી આપણુ સાથ એકાંત, મલ્યાનું છે મનમાંરે
 ॥ ૨ ॥ વાલે મોરલી લીધી છે હાથ વળડે છે વાંસળીરે, આવી

ઉભા છે જમુનાને તીર, પીતાંજર પેરીરે ॥ ૩ ॥ વાલો પેરયા છે
કુલડાના હાર, બાંધ્યાછે બાજુરે, એને લગકે છે કાનું માંય, કુંડળીયા
કાજુરે ॥ ૪ ॥ વાલો ઋગલા પમાડ્યા મોહ, વંસીને નાદેરે, હરી
ગાવે છે સુંદર ગીત મધુરે સાદેરે ॥ ૫ ॥ હરિનો હેતે કરીને હાથ,
જાણ્યાનો હેવારે, સખી પ્રહ્લાનંદનો નાથ, રમવા જેવારે ॥ ૬ ॥
૫૬ ૧ ॥

જેને જેને સખી એનું રૂપ, મનોહર રાજેરે મુખ લાવનતા
જેહ કામ, કોટી કળા લાજેરે ॥ ૧ ॥ જેને કુલડાનો તારો શીસ
સુંદર સોભેરે જોષ લાલ સુરંગી પાથ, મનડુ લોભેરે ॥ ૨ ॥ વાલો
નેણે જણાવે છે નેહ હેતેહેરેરે, મુંતે ન્યાલ કરી નંદલાલ આંજુ
નેહેરેરે ॥ ૩ ॥ પેરયા શોભીતા સજાગાર, રૂડા લાગે રમતાંરે વાલો
વજ્ય નારીને ચીત, ગીરધર ગમતોરે ॥ ૪ ॥ મારા લોચનીયા લોભાય
નટવર નીરખીરે, હુંતો મગન થઇ મનમાંઇ, દાવાની સરખીરે ॥ ૫ ॥
ઉભી ગીત મધુરાં ગાય, ગોપીજન સંગેરે; વાલો પ્રહ્લાનંદનો નાથ,
રમે રસ રંગેરે. ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

આવો આવો નંદજીનાલાલ, આપણુ રમીયેરે રૂડા ભોજનીયા
બહુ ભાત, જમાડું તે જમીયેરે ॥ ૧ ॥ વરી સામળીયા તન સાથ
લાગી પ્રીતીરે, હવે શું કરશે સંસાર કોઇથી નથી ખીતીરે ॥ ૨ ॥
મારા હેતુ છે હૈડાના હાર, તમપર વારીરે, તમ કાળે કોડીલા
કાન; મેં સેજ સમારીરે ॥ ૩ ॥ મારે તમથી જગમે કોઇ, ખીજું
નથી વાલુરે જે જોયે તે જાદવરાય, આણી આણી આણુરે ॥ ૪ ॥
લઇ સરવસ સુંદર શામ; તુજપર વારીરે તારા ઊગલીયામેં સામ;
મોચું મન મારીરે ॥ ૫ ॥ પ્રહ્લાનંદના વાલ ગુણવંત, પધારોને
પ્યારારે, તમને એક ધડી અલખેલ, ન મેલું ન્યારારે ॥ ૬ ॥

તારી આંખડલી અન્નમેષ, અતી અણીઆળીરે હું તો ગરક
 થઈ ગુલતાન કે લુધર ભાળીરે ॥ ૧ ॥ માથે લાલ કસુખી પાઘ
 તોરો લટકેરે, છખી જોધને સુંદરશામ; મન મારું અટકેરે ॥૨॥ રૂડી
 કેસર ફેરી આડ, કે ભાલ ખીરાજેરે; જોધ મુખની સોભા માવ, પુરણ
 રસસી લાજેરે ॥ ૩ ॥ સોભે લુધરડીનો ઘે, કેડે કંદોરોરે; ગજો
 મોતીડાની માળ, ચીતડું ચોરેરે ॥ ૪ ॥ સોભે સુંથડલી સર અંગ
 રૂપાજો રેટોરે, વાજા પેરીને પ્રગુઆધાર, ભાવે શું ભેટોરે ॥ ૫ ॥
 વાલા અલ્લાનંદના નાથ આવી સુખ આપોરે મુને મેહર કરી મોરાર,
 પોતાની યાપોરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

સખી નંદનજી દરમાર મહા રંગરેતરે, વાલો ગોવાળાને સાથે,
 ખાંતીલો ખેતરે ॥ ૧ ॥ મુને કાનુડાના કોડ, ગમતી જોવારે વાલો
 કીધો અલોકીક ખ્યાલ, મારું મન મોવારે ॥ ૨ ॥ કાને ગોપી
 ગોવાળાને ઘેર, જુગતે જાડ્યારે. રૂડી લટકાં કરી નંદલાલ, સુમ
 રમાડ્યારે ॥ ૩ ॥ હસી હેને કરી હરોરાય, જાત્રી મુને હાથેરે, વાલો
 દુધનણી લઈ હેલ; છોળી મારે માથેરે ॥ ૪ ॥ મુને કીધી રસગસ
 કાળ, ભીંજી મારી સાડીર; મુને ચસકો લાગ્યો એ સાથ, જોધસ હું
 તો દાડીરે ॥ ૫ ॥ વાલો ડોલો ગોવાળીડા સંગ, બોલો સાર સારે;
 હેલી અલ્લાનંદને નાથ, મોયું મન મારુંરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૫ ॥

ઝોરા આવોને સુંદરશામ, એકાંતે મળીયેરે; વાલા દીનગણીને
 દયાળ અઢળક ઢળીયેરે ॥ ૧ ॥ વાલી મુરતી તમારી માવ, વશી
 દીલ મોરોરે; હુંતો જોધને થઈ ગુલતાંવ ટુલા કેરે તોરેરે ॥ ૨ ॥
 કાના તમને મળ્યાના છે કોડ, કરીયે વાતુરે; વાલા તમ વીના પલ
 એક નથી રહેવાતુરે ॥ ૩ ॥ તમે દીલડાના દરીયાવ, કે છેલ્લો છોગા-

જારે, મારા મન માન્યા મોરાર, છો મરમાળારે ॥ ૪ ॥ એવી તમ
સાથે અલખેલ, પ્રીત્ય બધાળીરે મુખ લાવનતા જોઈ માન, હું
લોભાળીરે ॥ ૫ ॥ તમે મોટા થઈ મહારાજ, શું લલચાવે રે વાલા
પ્રહ્લાનંદના નાથ હસી જોતારોર ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૬ ॥

તારા મુખડાની મોરાર માયા લાગીરે, મેનો લોકડીયાની લ'જ,
સરવે ત્યાગીરે ॥ ૧ ॥ હવે હેડો નાંખ્યો શીશ થઈ દીવાનીરે,
તારી છખી અલોકીક કંઠ, મનડે માનરે ॥ ૨ ॥ મેનો તમથી
બાંધી પ્રીત્ય, બીજેથી તોડીરે હવે સામળીયા તમ સાથ ખતી છે.
જોડીરે ॥ ૩ ॥ વાલા ગાવો છો સુંદર ગીત, અલોકીક લટકેરે તારા
છોગલીયામાં છેલ, માફ મન અટકેરે ॥ ૪ ॥ છખી જોઈને સુંદરશામ
ઠરે છે નેણારે; રડા લાગે છે રંગરેલ, વાલા તારા વેણારે ॥ ૫ ॥
અલખેલા પ્રાણ આધાર, પધારેને પ્રીત્યેરે; વાલા પ્રહ્લાનંદના નાથ,
રમો રસ રીનેરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૭ ॥

માફ મનડું પમાડ્યું મોહ, વંસીને તાનેરે; મુંને ગરક કરી
યુલતાન, કોડીલે કાનેરે ॥ ૧ ॥ મુંને સરવે સૈયરમે શામ, સુંહાગણુ
કીધીરે, વાલે હસી દેખાડી હેત. બાંધી બીધી લીધીરે ॥ ૨ ॥ સરવે
પુરી પ્રાણ આધાર, હૈડાની હામુરે; આજ મેહર કરી મહારાજ. જોયું
મુજ સામુરે ॥ ૩ ॥ વાલે હેને જાણ્યો હાથ, લીધી હરીયે તાળીરે;
મારે જગપતી માથે જોડ બણી રૂપાળીરે ॥ ૪ ॥ અતી હરખ બર્થે
ન સમાય, આનંદ અંગેરે; મારે રમતા જામ્યો રંગ, સામળીયા સંગેરે
॥ ૫ ॥ હુંતો મગન થઈ મસ્તાન, ખાંત્યે બેલુરે; બાંધ્યું પ્રહ્લાનંદના
નાથ સંગાયે બેલુરે ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૮ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ ગરબી.

હતી મારા વહલા હતી મારા વહલા કેમ કહો છો ગાય
 નહોતીરે, નંદના ગોવાળીયા તુજને બળારી, કેમ કહો છો ગાય નોહોતીરે
 ॥ ૧ ॥ સોનાસોંધડીએને રૂપાની ખરીએ, હીરની મોહોરીયે હતીરે;
 હતી મારા વહલા હતી મારા વહલા, કેમ કહો છો ગાય નોહોતીરે
 ॥ ૨ ॥ આંખે છે આંજણી ને મોહડે છે મુજણી, હીરા સફેદ ગાય
 હતીરે; હતી મારા વહલા હતી મારા વહલા; કેમ કહો છો ગાય
 નોહોતીરે ॥ ૩ ॥ ચારેરે ચરતી ને પાણીડારે પીતી, નીત દરશન
 હું કરતીરે, હતી મારા વહલા, હતી મારા વહલા, કેમ કહો છો ગાય
 નોહોતીરે ॥ ૪ ॥ હાથે છે કંકણી ને ધુટણમાં દોહણી; લાડે
 દોહોડે ગાય દોહોતીરે; હતી મારા વહલા, હતી મારા વહલા;
 કેમ કહો છો ગાય નોહોતીરે ॥ ૫ ॥ સોનાની ગોળીને રૂપા રવાઘયા
 નેત્રા લઇ વહેલોવતીરે; હતી મારા વહલા, હતી મારા વહલા, કેમ
 કહો છો ગાય નોહોતીરે ॥ ૬ ॥ ગોકુળ જોયું વંદાવન જોયું, જમના
 તીરે ગાય હતીરે, હતી મારા વહલા, હતી મારા વહલા, કેમ કહો
 છો ગાય નોહોતીરે ॥ ૭ ॥ અહ્લાનંદનો સ્વામી સામળીયો, ઘેર લાવ્યા
 ગાય ગોતીરે; હતી મારા વહલા, હતી મારા વહલા, કેમ કહો છો
 ગાય નોહોતીરે ॥ ૮ ॥ ૫૬ ૧ ॥ પૂરં.

૫૬ રાગ ગરબી.

ઉઘવની પ્યારી કેશવની, આજ એકાદશી ઉઘવની, કાટી
 ગઉકેરાં દાન કરે પથુ, નાવે તોલે એના લવની ॥ આજ ॥ ૧ ॥
 મંમળરૂપ સદાસુખકારી, વાલી નીધીજન વૈશવની ॥ આજ ॥ ૨ ॥
 વચન પ્રમાણે કરે વ્રત જોનું, ત્રાસ મટેરે ત્રણ બવની ॥ આજ ॥ ૩ ॥
 અહ્લાનંદ કહે વ્રત કરવું એમ આજા સ્વામી ઉઘવની ॥ આજ ॥
 ॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

હરખ અતી બેટયા કમ્પતી, આજ એકાદશી હરખ અતિ,
મનમોહન મારે મંદીર આવ્યા અધીક થઇ હું તો પુન્યવતી ॥ આજ
૧ ॥ પીતાંબર આભુષણ પેરી, ચાલતો વાલો હંસમતી ॥ આજ
૨ ॥ પુરપોતમ પુરણુવર પામી, રૈ નૈ પામી હવે એક રતી ॥ આજ
૩ ॥ અક્ષાનંદ કહે હરીવર વરતા, ચૈદભુવનમાં હું થઇરે સતી ॥ આજ
૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

માવ મળ્યા તનના તાપ ટળ્યા, આજ એકાદશી મવ મળ્યા
પુરવળનમની પ્રીત જાણીને, આવીને અમપર અઢળક ઢળ્યા ॥ આજ
૧ ॥ મુનીવર ધ્યાન ધરી ધરી થાક્યા, કોઇથી વાલો નવ જાય કળ્યા
॥ આજ ૨ ॥ મારું મંદીરીયું પોતાનુરે જાણી, ભુદર સુખ દુખ માંછ
બળ્યા ॥ આજ ૩ ॥ અક્ષાનંદ કહે હરીવર પામી, આનંદ કેરા
ઓધવળ્યા ॥ આજ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સુદળ ફળી હું તો હરીને મળી, આજ એકાદશી સુદળ ફળી;
ચોપે કરી નટનાગર સાર, સેજ સજી કાળુ કુસમ કળી ॥ આજ ૧ ॥
રસબસ હોઇ રહી રસીયા સંગ, જ્યું મીસરી પય માંહી બળી
॥ આજ ૨ ॥ નીત નીત પ્રેમ રહું ઉર ધરતી, હરી ચરણે મન વરતી
હળી ॥ આજ ૩ ॥ અક્ષાનંદ કહે હરીવર વરીઆ, જનમ મરણુ કેરી
શંકા ટળી ॥ આજ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરજ ખમાચી.

આંગણીએ ઝાઝું શું બણીએ, આવો કાના મારે આંગણીએ;
ભાવ કરી નટનાગર બેટયા, હેડાના તાપ પિયા હણીએ ॥ આવો ૧ ॥
હાથ કડાં મોતીડા કેરી માળા, સુંદર છેલ યની ઠણીએ ॥ આવો

૨ ॥ નૌતમ સુંદીર પાધડલીના પેય ઝુક્યા આવી પાપણીએ ॥ આવો
૩ ॥ અક્ષાનંદ કહે પ્રેમ કરીને તૂમ કહું મહી માખણીએ ॥ આવો
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ઝોશરીએ મનડાં હરીએ, આવો પ્યારા મારી ઝોશરીએ, માઈ
મંદીરીયું તે શ્યામ તમારું, છેટે છેલા શીદને ફરીએ ॥ આવો ૧ ॥
પ્રીતમ નૌતમ પાધડલીમાં, સુંદર છોગલીયાં ધરીએ ॥ આવો ૨ ॥
ઝુલડાના હાર અનોપમ પેરી, કોડે કોડે લટકા કરીએ ॥ આવો ૩ ॥
અક્ષાનંદના નાથ છબી તારી, જોઈ જોઈ અંતરમાં કરીએ ॥ આવો
૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ડોલરીયા રંગના ભરીયા, હસીને જોતો હરી ડોલરીયા; નટવર
સુંદર નાથજીરે, તમને મેં અંતરમાં ધરીયા ॥ હસી ૧ ॥ મીથ્યા
જગની લાલચ મેલી, પ્રાણ થકી પ્યારા કરીયા ॥ હસી ૨ ॥ જગજી-
વન તારા રૂપને જોઈને, સર્વે વીષે રસ વીસરીયા ॥ હસી ૩ ॥
અક્ષાનંદના છેલછબીલા, કાન ચતુરવર કેસરીયા ॥ હસી ૪ ॥
૫૬ ૩ ॥

વાતડલી રહોને રાતલડી, વાલા પુછું એક વાતલડી; પીતાંમર.
સાટે પ્રીતમ, સાડી લાવ્યા નવી માતલડી ॥ વાલા ૧ ॥ મોરલડી
લખને મનમોહન, દીધું વેલણ કોણે દાતડલી ॥ વાલા ૨ ॥ જોને
ધરે રજની તમે જાગ્યા, કોણે હતી તેની જાતલડી ॥ વાલા ૩ ॥
અક્ષાનંદ કહે સંશે ચા ॥ નહીં ધન્ય છે તમારી છાતલડી ॥ વાલા
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી.

મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે, મને હેતે કરીને બોલાવશેજીરે
આજ. એના સાથીડાને સાથે લાવશે, કરી લટકા તાળી દેધ ગાવશે-
જીરે ॥ આજ ૧ ॥ હરી હેતે કરીને સામું બાળશે, રંગડાની તે
રેવ્યું વાળશેજીરે ॥ આજ ૨ ॥ કરી ખ્યાલ અલોકીક ખેત્રશે, માથે
પુલડાના ઊગલાં મેત્રશેજીરે ॥ આજ ૩ ॥ અહ્લાનંદનો સ્વામી સામજો,
સુખ દેશે આવીને ઉતાવજોજીરે ॥ આજ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

નેધ રહી છું પ્રીતમજીની વાટડી, મેં તો ખાંતે ઢાળી છે
ખાટડીજીરે નેધ. અગરચદને લીપાવું ઓરડા, જળ કુંભ બરાવું
કોરડાજીરે ॥ નેધ ૧ ॥ રૂડાં ભોજન કસ્યાં છે રસેં ભસ્યાં, તાગાં
તરત તૈયાર ઢાંકી ધસ્યાંજીરે ॥ નેધ ૨ ॥ મેં તો સજ કરાવી
શેરીયાં, ચોકે ચોકે તે પુલડાં વેરીયાંજીરે ॥ નેધ ૩ ॥ અહ્લાનંદના
સ્વામીને કોડલે, મેં તોરણ બંધાવ્યા છે ટોડલેજીરે ॥ નેધ ૪ ॥
૫૬ ૨ ॥

ધન્ય ધન્ય ધડી છે આજની, રૂડી ખખર આવી છે મહારા-
જનીજીરે ધન્ય. સખી મળી મળીને મંગળ ગાય છે, આનંદ
ઉભરાયો જાયજીરે ॥ ધન્ય ૧ ॥ મેતી થાળ ભરીને ટોળે મળી,
સખી હરીને વધાવા થઇ આકળીજીરે ॥ ધન્ય ૨ ॥ સરવે ધરનો તે
ધંધો વીસરી, હરીને મળવા આતુર થઇ સુંદરીજીરે ॥ ધન્ય ૩ ॥
ધરમાંથી આવી ઉમી ખારણે, અહ્લાનંદના સ્વામીને કારણેજીરે
ધન્ય ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મારે આજ પ્રીતમ ધરે આવીયા, ભરી મોતીડે થાળ વધાવી-
યાજીરે મારે આજ. પહેલા નીર ઉંને નવ રાખીયા, પછે પ્રીતમ માંહી
પધરાવ્યાજીરે ॥ મારે આજ ૧ ॥ મેં તો ભોજન જમાજાં ભાત્ય
ભાત્યના વાલે આપ્યાં તે સુખ એકાંતનાજીરે ॥ મારે આજ ૨ ॥ પેલું
પગથું તે વેણે પળ્યા, વાલો હેતે કરીને મુજને મળ્યાંજીરે ॥ મારે
આજ ૩ ॥ બ્રહ્માનંદ કહે આજની ધન્ય ધડી, મારો વાલોજી પધા-
ર્યા સેજડીજીરે ॥ મારે આજ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

વાલો વધાવું મારો વાલો વધાવું, આજની ધડી રળીયામણીરે;
મારો વાલો વધાવું, પ્રાણજીવન મારે મંદીરે પધાર્યા, હાર પેરાવું
હીરામણીરે ॥ મારો ૧ ॥ કાનકુંવર અક્ષમેલાને કારણે, જનને રાખ્યા
છે દૈગમણીરે ॥ મારો ૨ ॥ ચોખ્ખા રાંધીને કાળું આપીશ સવારમાં,
સાકરને દુધની સીરામણીરે ॥ મારો ૩ ॥ બ્રહ્માનંદના રંગભીના વાલની
કડં, પ્રીતે સહીત પધરામણીરે ॥ મારો ૪ ॥ પદ ૧ ॥

કાન રંગીલો છેલો કાન રંગીલો, આજ મારે ઘેર આવીયારે
છેલો. ટોડલે ટોડલે તોરણ બંધાવીયાં, ફુલડે ચોક પુરાવીયારે ॥ છેલો
૧ ॥ ગજ મોતીડાનો થાળ ભરીને, મેં તો સરવે પેલા જઈ વધાવી-
યારે ॥ છેલો ૨ ॥ અગરચંદન કેરી ગાર્ય કરી બેની, પ્રીત કરી ઓરડા
લીપાવીયારે ॥ છેલો ૩ ॥ બ્રહ્માનંદનો વાલો છેલ અતુર વર, મંદીરમાં
પધરાવીયારે ॥ છેલો ૪ ॥ પદ ૨ ॥

શ્યામ સલુણો આપ્યા શ્યામ સલુણો, ધન્ય ધડી છે આજનીરે.
આપ્યા. વાલો પધાર્યા એવી સાંભળી વધામણી સુરત ભુલ્લી ધરકાજનીરે.

૧ ॥ આબ્યા ૧ ॥ સામૈયુ લઈને ચાકી વાલાને વધાવવા, સંકયા ન
રાખી લોકલાજનીરે ॥ આબ્યા ૨ ॥ વાળ નગારાં ઢોલ સરણાં
ચળડીયે, કરો ધુન્ય તાલ પખાજનીરે ॥ આબ્યા ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે
આવી વસી મારે અંતરે, સુરત રસીક પ્રજરાજનીરે ॥ આબ્યા ૪ ૫૬ ૩ ॥

વાલા પધારયા તે વાલો પધારયા, જેની નિત્ય વાટડી હેરતીરે
તેવા ૦ કાનકુંવરના સમાચાર કારણે, વટેમારગુને જઈ ઘેરતારે ॥
તેવા ૧ ॥ દરસન કારણે દલગિર થૈ અંતરે, જેને કાજે આંસુડાં
ખેરતારે ॥ તેવા ૨ ॥ કાગ ઉડાવતાને જોસ જોવરાવતા, માળા જેના
નામની ફેરવતારે ॥ તેવા ૩ ॥ અહ્લાનંદના વાલાની વધામણી, મુણી
પ્રલશરીએ વરતારે ॥ તેવા ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગરબી.

ચલ સખી જોવાનેરે જઈએ, ખાંતીસો વનમાં ખેલેરે; લટકા
કરી નંદજીનોરે લાસો રંગબીનો રંગરેલેરે ॥ ૧ ॥ મોરલીના તાન મને
હરવાને, ચીતડાને લલચાવેરે ॥ ૨ ॥ પ્રજનારીનો જીવન વાલો
ચીત મધુરાં ગાવેરે ॥ ૩ ॥ જોરે જોરે ગજો ખાંહોડી નાંખે, હેત
કરી ઝાલે હાથેરે ॥ ૪ ॥ પ્રલડાના હાર પેરયાછેરે કોટે, મેઘ્યાંછે
છોગલાં માથેરે ॥ ૫ ॥ ગોવાળાને મનડેરે ગમતા ચરીત્ર કરે
વનમાળીરે ॥ ૬ ॥ જલદીથી જાએ તો સુખીયારે થાએ, ભુદરજીને
આળીરે ॥ ૭ ॥ ઉઠ મારી હેલી જાએ વધી વેલી, ધીરજ નથી
ખમાતીરે ॥ ૮ ॥ અહ્લાનંદના સ્વામીને બેટી, સીતળ કરશું છાતીરે
॥ ૯ ॥ ૫૬ ૧ ॥

આજ સખી અલખેલોરે વાલો, ઉભા છે જમુનાને તીરેરે, સુંદર
 મોરલી હાથ લઇને વાઇ છે બળભદ્રવીરેરે ॥ ૧ ॥ સાંભળતાં ગુલ-
 તાન થઈ હું શું જાણ્યું શું કીધુરે ॥ ૨ ॥ ધરડાનો ધંધો હાથ ન
 લાગે, લટકાળે મન લીધુરે ॥ ૩ ॥ મોરલીને નાદે અગલાંરે મોહ્યાં,
 ઉભાં છે ત્રણ જળ મેલીરે ॥ ૪ ॥ વેતાં થંભ્યાં જમુનાજનાં પાણી,
 થકીત થઇ વનવેલીરે ॥ ૫ ॥ વાલાની વંસીરે સુણીનેરે વનમેં
 મગન થયાં છે પંખીરે ॥ ૬ ॥ શબ્દ સુણીને સ્વણ લોભાણા, રૂપે
 લોભાણી આંખીરે ॥ ૭ ॥ અહ્લાનંદના વાલાની વંસી, જે સુણુસે
 નરનારીરે; કેડેકેડે કાનુડાને ફરસે, ધરનાં તે કાજ વીસારીરે ॥ ૮ ॥
 પદ ૨ ॥

સુંદર વર મારા પ્રાણના જીવન, અલખેલા ઘેર આવોરે; હું
 છું દાસી ચરણકમળની, બાંહી અહીં બોલાવોરે ॥ ૧ ॥ લટકાળા
 તારા લટકારે જોઇને મોહી રહ્યું મન મારેરે ॥ ૨ ॥ તન મન ધન
 હું તો સરવસ લઇને, વાલમ તુજપર વારેરે ॥ ૩ ॥ મારૂં તે સરવે
 તમારૂં છે મોહન, અંતર રંચ મેં આણોરે; સુંદર નેણે સકોમળ
 વેણે, મુજને પોતાની જાણોરે ॥ ૪ ॥ તમ કારણુ શામળીચારે વાલા
 લોકની લજ્યા ત્યાગીરે ॥ ૫ ॥ રાત દીવસ સુતા સુપનામે, રટના
 તમારી લાગીરે ॥ ૬ ॥ સગા કુટુંબ પીયર સાસરીયા સરવે મેલ્યા
 વીસારીરે ॥ ૭ ॥ અહ્લાનંદ કહે શામ મનોહર, મન વસિયા મોરારીરે
 ॥ ૮ ॥ પદ ૩ ॥

મનમોહન મારે મંદીરીએ, ખાંતે આવીને ખેલોરે; બાંધો બાળુ
 કાળુરે ગજરા, માથે લે છોગાલાં મેલોરે ॥ ૧ ॥ વીવીધના કુતોદ
 પાક કરાવી, જુગતેથી તમને જમાડુરે ॥ ૨ ॥ હૈડા ઉપર લઇને
 હરીવર, રૂડી તે રીતે જમાડુરે ॥ ૩ ॥ મુરતી તમારી શામ મનોહર

નીરખી કરે મારા નેણારે ॥ ૪ ॥ મનમોહન લાજે અતિ મીઠા, વાલા
તમારા વેણારે ॥ ૫ ॥ મુજ ઉપર અલખેસારે વાલા, ખેઠું તમ્મર
ખાનુરે ॥ ૬ ॥ સરવે લોકમાં સૌ કોઈ જાણે, કેમ કરી સખું ખાનુરે
॥ ૭ ॥ અંતર આશ બધીછેરે વાલા, આવીને સુખડાં આપોરે
॥ ૮ ॥ અજ્ઞાનંદના શામ સોહાગી, પોતાની કરી આપોરે ॥ ૯ ॥
પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગરખી ॥ મીટડલી મારી માવે મુને મીટલડી મારી,
સેજે હું ધરમાંથી આંગણીએ; ઉભી હતી આરી ॥ માવે ૧ ॥ સામું
જેતાં હુંતો સુધયુધ જુલી, ધાવ લાગ્યો ભારી ॥ માવે ૨ ॥ મન
વેંધી મારા તનમાં પેઠી, કાળજ કટારી ॥ માવે ૩ ॥ અજ્ઞાનંદ
કહે શું કરી નાંખ્યું; ગુણીયલ ગીરીધારી ॥ માવે ૪ ॥ પદ ૧

નેણુ તણેખાણે મારી મુને નેણુ તણે ખાણે, આડો આગ્યો જમુ-
નાજીને આરે, એકલડી જાણો ॥ મારી ૧ ॥ કાંધક મુજયપર જાદુરે
કાધુરે, લીધું ચીત તાણી ॥ મારી ૨ ॥ ધાયલ ચૈને ધર સુધી, પોંચી પરાણે ॥
મારી ૩ ॥ અજ્ઞાનંદ કહે એ વીના આવે અંતર ઉદાણે ॥ મારી ૪ ॥ પદ ૨ ॥

નેણુને ચાલે ચોર ચિત નેણુને ચાલે, સામે આવી સાન કરી
મુને; કાનુડે કાલે ॥ ચોર ૧ ॥ જુરકી નાંખી મુજબને બરમાળી,
ગીરધર ગોવાળે ॥ ચોર ૨ ॥ વંશી અજળ અભોધિક વાઘ, પ્રભુ
તણે ઢાળે ॥ ચોર ૩ ॥ અજ્ઞાનંદ કહે મુજબ સામું, ભાવ કરી બાળે
॥ ચોર ૪ ॥ પદ ૩ ॥

મોરલીએ માવે હરયુ મન મોરલીએ માવે મન, હરવા મારે
મંદિરીએ, અણુતેડ્યો આવે ॥ ૬. ૧ ॥ લટકા કરી નંદજીમોરે લાલો.

ધેરે સુરે ગાવે ॥ ૬. ૨ ॥ પુલની માળા બાજુબધે ગજરા, તોરા
 લટકાવે ॥ ૬. ૩ ॥ અહ્લાનંદ કહે ચાલ વાલાની, ચિતકુ લલચાવે
 ॥ હરયુમન ૪ ॥ ૫: ૪ ॥

રાગ મરખી.

મોહનરે મોહી તારે લટકે, મોહી તારે લટકે મોલીડાને ચટકે
 મોહો લટકે તારે મારે મનકું લોભાણું, લટકાળા નંદલાલ ॥ મોહી
 ૧ ॥ લટકા તારા અતી પ્યારારે લાગે, મીઠડા વોલા માવ ॥ મોહી
 ૨ ॥ વણુદીડે ઉર દુખકું વધે છે, દીઠેથી સુખકું થાય ॥ મોહી ૩ ॥
 લટકાળા મનમોહન તારે, મુખ મેલ્યું નવ જાય ॥ મોહી ૪ ॥ રસીક
 સલુણા તારે ૨૫ અલોકીક, નીરખીને ચૈ છું નિહાલ ॥ મોહી ૫ ॥
 અહ્લાનંદના નાય રંગીલા, લટકાળા નંદલાલ ॥ મોહી ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વેધાણીરે વાલાની વાંસળીએ, વાલાની વાંસળીએ મોહનજીને
 મળીએ વેધાં રસ રમવા સાર વનમા તેડાવ્યા, સરદપુનમની રેણુ
 ૧ ॥ વાલા ૧ ॥ નૌતમ રાગ આલાપીને નટવર, પ્રેહદ વળડી વેણુ
 ૨ ॥ વાલા ૨ ॥ મેરલી સુણી મારે મનકું લોભાણું, સુરત લાગી
 એકતાન ॥ વાલા ૩ ॥ આતુર ચૈ હું તો ઝખડીને ઉઠી, ભુલી ભોજન
 માન ॥ વાલા ૪ ॥ મોહન કાજ લિધે મારે માથે, લોકતણો અપવાદ ॥ વાલા
 ૫ ॥ અહ્લાનંદ કહે ધાયલ ચૈ છું, મેરલડીને નાદ ॥ વાલા ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ચાલોરે પ્રીતમજીની પાસે, પ્રીતમજીની પાસે જો રમવાને રાસે
 આલો ૦ જમુનાને તીરે જદુપતીવાલો, મેરલી મનોહર વાય ॥ પ્રીત
 ૧ ॥ અંતર ધિર રહી નહી મારે, મનકું સુણી લલચાય ॥ પ્રીત
 ૨ ॥ ધરડાનો પંધો હાથ ન લાગે, રટના લાગી એક તાન ॥ પ્રીત
 ૩ ॥ પાવનનેણુ કરશુરે સજની, નિરખીને નંદકુમાર ॥ પ્રીત

૪ ॥ ગજગજતી આલ્ય અલોકીક બેની, જોષને ચોરાણું ચિત ॥ પ્રિત
૫ ॥ અલ્લાનંદના નાથ સંગાથે, પુરણ લાગી પ્રિત્ય ॥ પ્રિત ૬ ॥
૫૬ ૩ ॥

જાઈશિરે સામળીયાને સાથે, શામળીયાને સાથે છેડો નાંખ્યો
માથે જાઈ. નંદનાનંદનથી રેનેડો બધાણો, એવી ના મન અકળામ
॥ સામ ૧ ॥ જગના જીવનને ન દેખુરે જારે, જુગતુલ રજની
જામ ॥ સામ ૨ ॥ કાનકુંવર સાથે પ્રીત કરીને, અરખી દીધું મે
દતો અંગ ॥ સામ ૩ ॥ મરતક જાતા પડે નહીં મેળો; રસિક
સલુણાનો રંગ ॥ સામ ૪ ॥ લોકતણી મરજદા તજી મેતો; શું
કરશે સંસાર ॥ સામ ૫ ॥ અલ્લાનંદનો નાથ રંગીલો, નયણાતણો
અણુગાર ॥ સામ ૬ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રામ ગરબી.

લટકાજો લટકતોરે આવે, મોહન મેરલી વાતોરે લટખસખાને
સંગે અતિ ઉછરજે, મિત મધુરાં માતોરે ॥ લટ ૧ ॥ કેસરીએ
વાઘે કસુખલ પાઘે, કેસર રંગમાં રાતોરે ॥ લટ ૨ ॥ કુલડાના તોરા
મજરાની ટોપી, કુલાને હારે કુલાતોરે ॥ લટ ૩ ॥ નિજુજાનંદનો
સ્વામી સામળીયો, આવે અમીરસ પાતોરે ॥ લટ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સામળીયો રનેહનો ખાંધ્યો, આવે છે અલખેલોરે; સામ.
રંગમાં રાતોને વાંસળી વાતો, છોમાજો છેલ છખીલોરે ॥ સામ ૧ ॥
અતિ પ્રશ્ન વદન વાલાનું, અલવે બર્યો અલવીલોરે ॥ સામ ૨ ॥
દરશન દેવાને કાંઈ એક કેવા રસમસ કરવા રસીલોરે ॥ સામ ૩ ॥
નિજુજાનંદનો સ્વામી સામળીયો, આવ વાલપથું વેહેલારે ॥ સામ
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

છખીલાતી છખી જોધને, મોહી રહ્યું મનમાં રે છખી. નેણા
વીશાળને વાણી રસાળ, તેપર તનમન વારે રે ॥ છખી ૧ ॥ વાલાનું
વદન સુખનું સદન, શોભે છે સુંદર સારે રે ॥ છખી ૨ ॥ જીવન
જોધ હું મનમાં મોહી, મિટે મટકું ન મરે રે ॥ છખી ૩ ॥ નિષ્કુ
ળાનંદના નાથને નિરખી; અંતરમાં ઉતારે રે ॥ છખી ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

છોગાળા તારા છોગલા ઉપર, વાલમજી જાઉં વારીરે છોગા.
નટવરનાગર સુખના સાગર, મનમાંન્યા મોરારીરે ॥ છોગા ૧ ॥
કાન ગોવાળાને વાંસળીવાળા, તમે મીરાત્ય છો મારીરે ॥ છોગા ૨ ॥
નંદલાલા ભાગો અંતિ વાલા, ગુણવંતા ગીરધારીરે ॥ છોગા ૩ ॥
નિષ્કુળાનંદના સ્વામી સામળીયા, હું છું દાસી તમારીરે ॥ છોગા ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ સામેરી ॥ ઓરા આવોને સુંદર સ્યામ, આંખડલીમાં
રાખરે કેદી કઠણુ વચન સુખ ધામ, કંઈ નવ દાખુરે; સુખસંપત્ત
તમે સામળારે જીવણપ્રાણુ આધાર, જનમ સંગાતી જાદવા, મારા
નેણુતણા શણુગાર ॥ આંખ ૧ ॥ ખેસોતો પાથર પામરીરે, હિંડોતો
મુકું હાથ કાણુએ ન મેલું વેગળા, મારા નવલ સ્નેહી નાથ ॥ આંખ
૩ ॥ અણુદોડે થાઉં આંધણીરે, દોઢે જોખનપુર, પ્રેમાનંદના પ્રાણુથી
હવે રહી ન શકું દુર ॥ આંખ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તારી મુરતી જાદવરાય વશી દીલ મારેરે હુંતો મગન થઈ
મનમાંય, મોહી તારે તોરેરે, સુંદર મુરતી મોહનીરે, મોહ્યું મારું મન
તનમન જાડું વારણે, મન માંન્યા જગજીવન ॥ વશી ૨ ॥ તમે
અરથે હુંતો નિસરીરે, સહથી કરી વઢવેડ, મુખડું જોવા કારણે,
હુંતો ફરીશ તમારે કેડ ॥ વશી ૩ ॥ નિમખ ન મેલું નાથજીરે
રાખીશ સાધને હાથ, મોઘા મુલાછો માવજી, વાલા પ્રેમાનંદના નાથ
॥ વશી ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

અલખેલા તમારે કાળ, ફરું હુંતો મેલીરે, મતવાલા છે માહા-
રાજ, તજ્યા છે મેલીરે; મોહન યાશોમાં વેગળારે મુજથી રયામ
સુખણ; જીવું છું જીવન જોધને, તમે છે મારા જીવણપ્રાણ ॥ ફરું
૨ ॥ જીવન દોરી માયરીરે, લટકા તમારા લાલ; જોધ રહું છું
જાદવા, તમે ચાલો છે સુંદર ચાલ ॥ ફરું ૩ ॥ મુખ જોધ સુખ
ઉપજોરે, શીતળ યાય છે અંગ, પ્રેમાનંદના નાથજી, હુંતો રાચી
તમારે રંગ ॥ ફરું ૪ ॥ પદ ૩ ॥

લટકાળા મોહનલાલ તમપર વારીરે, તારું જળકે છે સુંદર
બાળ જાઉં બલીહારીરે, બાળ વીશાળ છે લાલજીરે, નેણા વેણા
રસાળ, બ્રહ્મીના ભગમાં વારી થરથર કંપે કાળ ॥ તમ ૨ ॥
મસ્તક મુગટ જડાવનોરે, કુડળ શોભા ધામ; વશ કીધી વ્રજવિનતા,
તમે નિલ કલેવર સ્યામ ॥ તમ ૩ ॥ મુખની શોભા જોધનેરે, અંદ
થયો ગતિમંદ, અંગો અંગ છપ્પી ઉપરે, વારી સરવસ પ્રેમાનંદ
॥ તમ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગરબી.

મોહન મુરતી તારીરે, વાલી લાગે છે મોહન મુરતી તારી,
નીમખ ન મેલું ન્યારીરે વાલી. સુંદરવર અતિ શોભે છે સારા,
ઉર ઉપર હાર હળરીરે ॥ વાલી ૧ ॥ પાંપણ ઉપર શોભી રહી છે,
પાંખડી ધણી સારીરે ॥ વાલી ૨ ॥ છેલછપ્પીલા તારાં હોગલાં
જોધને, મોહી છે પડોશણ મારીરે ॥ વાલી ૩ ॥ પ્રેમ સખી કહે
નાથજી તમને રાખું રૂદામાં ધારીરે ॥ વાલી ૪ ॥ પદ ૧ ॥

મોહી પાધડલીને છેડે, ગીરધરજી મોહી પાધડલીને છેડે, મનકું
કરે તમ કેડેરે ગીર. નણુદી મારી સાન કરે છે મોહન મળવાને
તેડેરે ॥ ગીર ૧ ॥ સાસુ સસરો ગામ ગયાં છે, આવો અગાશીને
મેડેરે ॥ ગીર ૨ ॥ જુનજરી ભેટાને દુખડાં મેટા, વરસોવા રંગ
રેડેરે ॥ ગીર ૩ ॥ પ્રેમ સખી કહે પ્રીતે વધાવું, નાથજી નવલશે
નેડેરે ॥ ગીર ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

નંદને છેલ ગુમાનીરે, મન મોહ્યું નંદને છેલ ગુમાની; મોહની
નાખી છાનીરે મન. જોવું ત્યારે મને જપ થાય છે, દીઠા વીના
દીવાળીરે ॥ મન ૧ ॥ વારે તો વસમુ બહુ લાગે, જોતા રૂપની
ધાનીરે ॥ મન ૨ ॥ સાસુ કહે સામળીયાને જોતાં, ઘેલી થઇ વહુ
નાનીરે ॥ મન ૩ ॥ પ્રેમસખી કહે પ્રાણજીવનપર, તન મન ધન
પુરખાનીરે ॥ મન ૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મોહી છું મોહન લટકેરે, લટકાળા મોહન મોહી છું લટકે;
પીતાંબરને પટકેરે લટ. જરકસી પાધ કેસરીયા જામા, ચોળ કસુખી
અટકેરે ॥ લટ ૧ ॥ કેસર તીલક કપુરની માળા મોહી છું મુખને
મટકેરે ॥ લટ ૨ ॥ હોગાળા તારા હોગલા ઉપર; ભરમ થઇને મન
અટકેરે ॥ લટ ૩ ॥ પ્રેમ સખી કહે શોભા જોઇને જનમ ખોયો
નવ અટકેરે ॥ લટ ૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ દોહા.

સુંદરરીતુ સોહામણી ને આવ્યો આવણુ માસ; વિજલડી ચમકા
કરે, મધ વાદળ છાયો આકાશ. ઝરમર વરસે મેહુલાને, ગરજે ગગને
ધનધૌર કોયલડી ટહુકા કરે, મધુરા ખોલે મોર, રચ્યો હાંડિળો રસીકવર,
કંચન રતન જડાવ, ઝુલાવે અન્યસુંદરી, ઝુલત નટવર નાવ, રેશમ

દોરી કરમ્મહી; બુલાવે વન્ય નાર, ગુણુલા ગીરધરલાક્ષના, અંગે ઉભી
માય ॥ દોહા ૫૬ ૧ ॥

રાગ સામેરી ॥ એનીહાંહારે બુલો સુંદરશામ બિહારી, એનીહાંહારે
રાંખું નિરખી નેણાંમાં મોરારી; આવો નટવર નીરખું પ્રેમ કરી,
એનીહાંહારે મારા ગુણુવંતા ગીરધારી, તારૂં રૂપ જોઈને મન મોહી
રહ્યું, એનીહાંહારે મારા હૈડાના હાર હળ્લરી તારે હસવે હરાણુ
ચિત મારૂં, એનીહાંહારે મારા શામ સુંદર સુખકારી; તારી
મુરતી મોહન મારા ઉરમા વસી, એનીહાંહારે પ્રેમાનંદ કહે ન મેલું
ન્યારી ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ દોહા ॥ શી કહું શોભા આજની, ને શોભે શ્રી ધનશામ
અંજોઅંગ છપી નીરખતાં, લાજે કોટીક કામ; હોંડોળો સુંદર અતી,
શોભા કહી નવ જય, નિરખી સૌ નરનારીના ચિતડાં રણાં લોભાઈ
॥ ૫૬ ૨ ॥

રાગ સામેરી ॥ એનીહાંહારે બુલો રસીયાણ રતન હોંડોળે, એ
નીહાંહારે મન મોહ્યું છેલા તારે તોરે, સામળીયા સોભો બહુ રસ-
બરીયા, એનીહાંહારે તારા નેણા તે ચિત મારૂં ચોરે; તારી આંખ
ડલીની રેખું રાતી, એનીહાંહારે આવી વાગી કાળજડાને કોરે, તારી
પાધડલી આંટાદાર બની એનીહાંહારે આવી અટકી રહી દિલ મોરે;
પ્રેમાનંદના પ્યારા ધનશામ પીયા, એનીહાંહારે રાખું જીવડલામાં
જોરી ॥ ૫૬ ૨ ॥

રાગ દોહા ॥ હોંસે હરીવર બુલીએ, હોંડોળે બળવીર; ઝરમર
વરશે મેહુલો, વિધવિધ વરશે સમીર; બપૈયા પીઉ પીઉ લવે બોલો
દાદુર મોર બુલાવે વન્ય સુંદરી બુલીયે નવલકીશોર ॥ દોહા ૫૬ ૩ ॥

રાગ સામેરી ॥ એનીહાંહારે ખુલો હીંડોળે ધનશામ, એનીહાં
હારે ખુલાવુ પુરણ કામ; સુંદરવર શોભા સારી બની; એનીહાંહારે
હીંડોળો તે અતિ અભિરામ, હીંડોળે રતન થંભ કળસ ભરયા;
એનીહાંહારે ચોકીનંગ જડીત છખી ધામ; જોવા આવ્યા જીવન સરવે
જીવનપતી, એનીહાંહારે છાયો આનંદ આઠો જમ, વાજે તાલ અદંગ
વાજ વીવીધ વીધી, એનીહાંહારે ગાય પ્રેમાનંદ ગુણુશામ ॥૫૬ ૩ ॥

રાગ દોહા ॥ શોભા શ્રી ધનશામની, રચના કહી નવ જય;
રૂપ જોઉ રંગછેલનું નેણું તપત ન થાય, વીખુધ વીમાને ચડી; જોવા
આવ્યા આકાશ, હીંડોળે ખુલે હરી, ખુલાવે નીજ દાસ ॥દોહા ૫૬ ૪॥

રાગ સામેરી ॥ એનીહાંહારે ખુલો હીંડોળે છેલ ગુમાનિ, એની
હાંહારે તારી મુરતી મારે મન માની, તન તારણુ સુંદર છખી છાઈ
રહી, એનીહાંહારે નીરખી દરે મારા નેણું, છખી ધામ સુંદર ધન-
શ્યામ પિયા; એનીહાંહારે વ્રજનારી દેખીને દીવાની, ચીત ચોરે
મધુરે મુખ હાંશ કરી; એનીહાંહારે સુખસાગર સુખનીધાની; ધન-
શામ સહજનંદ નામ ઉપર; એની હાંહારે જય પ્રેમાનંદ કુરખાની
॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરજ દેશી હીંડોળો.

ખુલોને વાલા હીંડોળે ખુલોને વાલા; રતન હીંડોળે રાજ ખીરામો
નટવર નંદલાલા ॥ હીંડો ૧ ॥ હેતે ખુલાવું ગાવું ગુણુગણુ; ગોવિંદ
ગોપાળા ॥હીંડો ૨॥ નેણા ભરીને નિરખું ચચળ જીતવણીના માળા
॥ હીંડો ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નાથ પેરાવું; મોતીની માળા ॥ હીંડો ૪ ॥
॥ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જુલો ગિરધારી હીંડોળે જુલો ગિરધારી આવથુ માસ સરસ રીતુ
આવી; સડને હિતકારી ॥ હીંડો ૧ ॥ ઉમંગ ભરી જુલાવા વાલાને,
આવી વ્રજનારી ॥ હીંડો ૨ ॥ રતન જડીત હીંડોળાની સુંદર, શોભા
બેની સારી ॥ હીંડો ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નાથ હીંડોળે, બિરાજે બીહારી
॥ હીંડો ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

જુલાવું ધિરે નાથજીને જુલાવું ધિરે, સુંદર કનક હીંડોળો બાંધ્યો
કાળંદ્રીતિરે ॥ નાથ ૧ ॥ ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે ગરજે ગંભીરે
॥ નાથ ૨ ॥ સુરસુતા અતિ સુંદર શોભે, વહે નિરમળનિરે ॥ નાથ ૩ ॥
॥ પ્રેમાનંદ કહે શોર મયાબ્યો, મોરકોકીલકિરે ॥ નાથ ૪ ૫૬ ૩ ॥

જુલાવું પ્યારા હીંડોળે જુલાવું પ્યારા, હળવે હળવે જુલાવું
હરિવર; પ્રાણજીવન મારા ॥ હીંડો ૧ ॥ ગજરા બાજુમંધ હાર પેરાવું
ગુંથી ગુંથી સારા ॥ હીંડો ૨ ॥ નેણા ભરીને નિરખું નટવર નેણ
ના તારા ॥ હીંડો ૪ ॥ પ્રેમાનંદના નાથ હયાના હાર છો હજારા
॥ હીંડો ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ સામેરી હીંડોળા.

રૂંડે રતન હીંડોળે નાથ હળાવે જુલાવુંરે, જોષ મદન મનોહર
રૂપ રાજ થાઉરે; હરીવર હીંડોળાતણીરે ઉપમા નવ કહેવાય, સુરસ
સી શરમાઇને; વસ્યા ગગન મંડળમાં જાઇ ॥ હળ ૧ ॥ દિરા મણી
હેમે જડયારે, પચરંગી રતન પ્રવાણ ગજમોતિ પોખરાજપર શોભે
પનાપિરોજ લાલ ॥ હળ ૨ ॥ જીવે આવી આકાશમારે અમર
વેમાન અપાર; નિરખી નટવર નાથને, જય વારણે વારંવાર ॥ હળ
૩ ॥ હરિજન ગાવે હરખે બર્પારે, વાજે ઝાઝ અદંગ, પ્રેમાનંદ છબી
જોષને, મોહ પામ્યા કોટીક અનંગ ॥ હળ ૪ ૫૬ ૧ ॥

આળ્યો શ્રાવણ માસ અનુપ, હીંડિળો મચ્યોરે, થયો રાજી જોધ
મહેશ, ટાંડવ નાચ્યોરે શ્રાવણ રિતુ રળીયામણીરે બોલે દાદુર મોર
વિજલડી ચમકા કરેરે, વરસે ગરજે ગગન ધનધોર ॥ હીંડિ ૧ ॥
ઝુલાવે વ્રજ સુંદરીરે, આનંદ અંગ નમાય; ગુણુલા ગિરધર લાલના.
ગોપી આગે ઉભી ગાય ॥ હીંડિ ૨ ॥ વંદાવન રળીયામણીરે, સુંદર
જમુનાતિર, પ્રફુલિત હુમલતા વેલીયું, બોલે કલરવ કોકીલા કિર ॥
॥ હીંડિ ૩ ॥ હીંડિળે હરખે ભર્યારે, ઝુલે શ્રી ધનસ્યામ; પ્રેમાનંદ
જોધ નાથને થયો પાવન પુરણુકામ ॥ હીંડિ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ઝુલે પુરષોત્તમ પરીબ્રજ હીંડિળે હેલીરે; જોધ નટવર સુંદર આનંદ
હેલીરે, રાજે રસિક સુડામણીરે હીંડિળે હરીરાય; સારદ નારદ શેસથી,
એ શોભા કહી નવ જાય ॥ હીંડિ ૧ ॥ કિટ મુગટ કટી કાસનીરે,
કરેણુ કરણીકાર; મુખ મરકલડો જોધને, મોલો કતી વિનતા ભરથાર
॥ હીંડિ ૨ ॥ મણી ગણુ બુધણુ અંગમારે, ઉર્વૈન્યંતી માળ;
નિલગીરી પર ઉગીયા, જાણે અગણીત તરણી બાળ ॥ હીંડિ ૩ ॥
લાવણ્યતા ધણી લાલનીરે, રસના નવ કહેવાય; ચરણુ નખ છપી
ઉપરે, પ્રેમાનંદ વારી જાય ॥ હીંડિ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

ઝુલે હીંડિળે બળવીર જમુના તિરેરે, ઝુલાવે વ્રજનીનાર; હેતે
ધારે ધીરેરે સુંદર ત્રઠવિરજ્યા તણુરે, ત્રિવિધી વહેસમીર; પ્રફુલિત
માધવી કેતકી, હુલ્યાં નવ દળપયશ્મીર ॥ જમુ ૧ ॥ કળરવ બોલે
કોકીલારે, મધુકર કરે ગુંજાર; બોલે વરહીદા દુર ગયે; ગુણીજન
રાગ મલાર ॥ જમુ ૨ ॥ કુમુમ હીંડિળે કાનજીરે, ઝુલે, આનંદ કંદ,
ગોપીકાગણુ ચાંદણીમાંહી, શોભે પુરણુ ચંદ ॥ જમુ ૩ ॥ નિરખર
વરસે માલતીરે, પારીજાત કરી પ્યાર, પ્રેમાનંદ ધનસ્યામપર, જાય
વારણે વારંવાર ॥ જમુ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી હીંડાળા.

રંગબીનારે સામળીયા આવો જુલીએરે રંગ. બાંધુ કુલ હીંડાળો
પ્યારા, પેહેરાવું પટજુપણુ સારા; નંદકુંવર તમને નીરખીને કુલીએ
રે ॥ રંગ ૧ ॥ ચરચુ ચંદનખોર છખીલા, નૌતમ રીતેશું રંગીલા,
ચાંદલીઓ કરવા ઉભી કુમકુમ લઇનેરે ॥ રંગ ૨ ॥ જરકસીના
પેરયા હરી જામા, ચીતકું ચોરો બાંધી પાધ અમુલીએરે ॥ રંગ ૩ ॥
અલખેલા ઉરમાં લખી રાખું, તનમન તમ પર વારી નાખુ, પ્રેમા-
નંદ કહે આ અવસર નહીં ભુલીએરે ॥ રંગ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જુલાવુરે હીંડાળે સુંદર શામનેરે ॥ જુલા ॥ મણી કંચનના થંભ
મનોહર, ડાંડી ચાર અનોપમ સુંદર; હીરા પહોળી જડાવું, શુભ સુખ
ધામનેરે ॥ જુલા ૧ ॥ મખમલની ગાદી ખીજાવું, તકીયો તે પાસે
મુકાવું; પ્રીતેશું પધરાવું, પુરણ કામનેરે ॥ જુલા ૨ ॥ ધુધરડી અતી
સુંદર ઘોરે લટકે મોતી જુમખાં કોરે; ઉડે અંતર ફેર આતમ રામ-
નેરે ॥ જુલા ૩ ॥ હીરતણી દોરી લઇ સારી જુલાવું હળવે ગીરધારી
પ્રેમાનંદ બલીહારી હરીના નામનેરે ॥ જુલા ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

જુલોજુલોરે કેસરીયાવર હીંડાળડેરે જુલો. હું ઉતરું તમે જુલો
ગીરધર, હળવેશું જુલાવું હરીવર; કેશર ચંદન ચરચુ તન ગોરડેરે
॥ જુલો ૧ ॥ કુલતથા જામા હરી પેહરી, હેત કરી મુજ સામુ હેરી
ચીતકું મારું ચોરો કુલાતોરડેરે ॥ જુલો ૨ ॥ મંદ મંદ હરી મેહુલો
વરસે, ચમકે વીજ ગગનમાં સરસે; બોલે બોલ બપૈયા ઉંચે સોરડેરે
॥ જુલો ૩ ॥ કરજોડી તમ ચરણે લાગુ, તમ પાસે હરી એ વર
માયું, પ્રેમાનંદના નાથ રહો મારે ઝોરડેરે ॥ જુલો ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

જુઝાવે વ્રજનારી કુંવર કાનનેરે જુઝા. રતન હીંડોળે શામ બિ-
રાજે, આગે ઝાંઝ પખાજજ બાજે; ગુણીજન ગાય સમાજે તોડે
તાનનેરે ॥ જુઝા ૧ ॥ જુઝે છે છબીસો છેસો, રસીઓ રંગબીનો
અવગેસો, હમતાં સામુ હેરે આપે પાનનેરે ॥ જુઝા ૨ ॥ નીરખી
વરસે શ્રાવણ માસ ટુવારા, મોર અપૈયા બોલે સારા, ગોપી સરવે ગાય
મધુરા ગાનનેરે ॥ જુઝા ૩ ॥ નીરખી નટવર લાલ ખીલારી, પ્રેમમગન
કુલી વ્રજનાગી; પ્રેમાનંદ અલીધારી બીના વાનનેરે ॥ જુઝા ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી ॥ સોનાના બોર જુઝે નંદ કીશે ૨ પ્યારને
પારણે સોનાના બોર, હીરા માણેક બહુ જડીયા પારણીએ, કાળુ
શોભે છે રૂડી મોતીડાની દોર ॥ પ્યારા ૧ ॥ કોઇક કાનાને નેણે સારે
કાજખીયું, કોઇક અનાવે કરતુરીબોર ॥ પ્યારા ૨ ॥ હીસો ગાયને માતા
હરીને જુઝાવે, હાથે ગ્રહી છે રૂડી લીરલાની દોર ॥ પ્યારા ૩ ॥ અલ્લા-
નંદ કહે મુખ રસીયા વાલમનું, ગોપી જુવે છે જમ અદ્યકોર
॥ પ્યારા ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ધરમકુંવર મારા હૈડાના હાર, જુઝે પારણીએ ધરમકુમાર; કંકુ
ડાવરણું કાન કુંવરનું, મુખડું જોઇને મોલ અજડાની નાર ॥ જુઝે
૧ ॥ કોડેકોડેરે ઝાઝું હેત કરીને, લુણુ ઉતારે માતા વારંવાર ॥ જુઝે
૨ ॥ હીસો આવેને ગોપી હરીને જુઝાવે, બીજ મચી છે નંદજીને
હાર ॥ જુઝે ૩ ॥ અલ્લાનંદનો વાલો લટકાળો લાલો, અજમ રંગીસો
છેલ પ્રાણુ આધાર ॥ જુઝે ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સંતુનો શામ દોયલી વેળાના દામ, પોઢયા પારણીએ સંતુનો
શામ; મુખડું જોવા માવાનું આવે મુનેશ્વર, અરજ કરે છે નંદજીને
ધામ ॥ પોઢયા ૧ ॥ ૧૨ ફેરી જુઝાવે રસીયા વાલમને, ગોપી મેલીને

ચરડાનારે કામ ॥ પોદયા ૨ ॥ કાણુ બોલે છે વાણે મનડાને મોતા, રોતા
રહે છે છાના રાંવાને નામ ॥ પોદયા ૩ ॥ બ્રહ્માનંદનો વાણે જન્મ
સંગાથી, વ્રજના વાસીને ઠરવાનું રે કામ ॥ પોદયા ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

બાણુડે વેશ માથે શોભે છે કેશ, વાણે રમે છે મારો બાણુડે
વેશ; અખીત્ર બ્રહ્માંડનો કરતા અખંડીત, નાથ કરે છે લીલા નંદ-
જીને નેશ ॥ વાણે ૧ ॥ રસીયા પ્રીતમને ગોપી તેડી રમાડે, જેના
મહીમાનો પાર પામે નહીં શેષ ॥ વાણે ૨ ॥ દેખી પંખીને મારો
શામ ડરે છે, ધ્યાન ધરે છે જેનું શીવજી હમેશ ॥ વાણે ૩ ॥ બ્રહ્મા-
નંદનો પ્યારો જીવન મારો, લાલ આંખડલીમે રાખીને લેશ ॥ વાણે
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ગરબી થાળ.

સ્વામી આવો અમારે ઘેરરે, વારી જાઉં વાલમજી; સેવા કરશું
સારી પેરરે ॥ વારી ૧ ॥ કાંઈ નીર કીને તે નવરાણુ રે વારી. વળી જીગતી
કરીને જમાણુ રે ॥ વારી ૨ ॥ કાંઈ કંચન થાળ કટોરારે વારી. પાસે
પાણી પીવાના આખખોરારે ॥ વારી ૩ ॥ મેઝું શીરાપુરીને બેક સેવેરે
વારી પાસે શાક અથાણાં બારે તેવાં રે ॥ વારી ૪ ॥ મેઝું ચુરમું
કંસાર બેક ચોળીરે વારી. રસ રોટલી ધીનાં ઝમોળી ॥ વારી ૫ ॥
મેઝું માખણુ ઘત મેવારે વારી. પાસે તળીયા પાપડ જોઈએ તેવાં રે
વારી ૬ ॥ કાંઈક લાકુ જલેખી બેક લેખીરે વારી. વળી કસર રહે તે
મને કહેખીરે ॥ વારી ૭ ॥ કાંઈ ધીએ તમેલાં ગીતોરારે વારી. કાચ-
રીમે તમેલાં કંકેડારે ॥ વારી ૮ ॥ કાંઈ તુરીયાતી તરકારીરે વારી.
બેક ચોળાફળી હમકારીરે ॥ વારી ૯ ॥ કાંઈ સુરચ તળ્યાં છે તમ
સાડરે ॥ વારી ૧૦ ॥ કાંઈ ચોખાને દુધ સીરાવેરે વારી. માંહી

સાકર બેઠ મંગાવેરે ॥ વારી ૧૧ ॥ તમે જમોને ઢાળું વાયરે વારી.
 કાંઈ તારે તે મારે ટાઢું થાયરે ॥ વારી ૧૨ ॥ કાંઈ જળ જમુનાની
 ઝારીરે વારી. તમને ચણુ કરાવે અહ્યારીરે ॥ વારી ૧૩ ॥ કાથો ચુને
 ને પાન સોપારીરે વારી. મુખવાસ લેજો મોરારીરે ॥ વારી ૧૪ ॥ કાંઈ
 ચંદન પુષ્પ ચડાવુંરે વારી. વળી ગુણુ તમારા ગાવુંરે ॥ વારી ૧૫ ॥
 કાંઈ આરતીઓ ઉતારે વારી. વળી રૂપ રૂદ્રીયામાં ધારે ॥ વારી ૧૬ ॥
 કાંઈ પલંગ ઉપર પોઢાડુંરે વારી. ઝાઝીવાર થાય તો જગાડુંરે ॥ વારી
 ૧૭ ॥ કાંઈ નીંદ્રા ઉંડે નેણેરે વારી. વાતુ કહેજોને સુંદર નેણેરે ॥ વારી
 ૧૮ ॥ કાંઈ ઘેરું ઘેરું બોલી સુખ દેજોરે વારી. કાંઈ કહેવું હોય
 તો છાનું કહેજોરે ॥ વારી ૧૯ ॥ આપો અપ્પણને આનંદરે વારી.
 બક્ષીહારી જય અહ્યાનદરે ॥ વારી ૨૦ ॥ ૫૬ ૧ ॥

॥ ૫૬ રાગ ગરબી થાળ ॥ મારે મંદીર આવ્યા માવજરે,
 જમવા જીવણુ પ્રાણુ મેં તો પ્રેમ ધણે પધરાવીયારે, સુંદર શામ
 મુગળણુ ॥ ૧ ॥ પુજ્યા વીધી મેં પ્રેમશુરે, અંગ ધણો ઉમંગ; જેતાં
 રસીયાજીના રૂપનેરે, રાચી એને રંગ ॥ રંગ ॥ મેં તો ભોજનીઆ
 બહુ ભાતનારે, પીરસ્યો પુરણુ થાળ, ધર્યો શામ સહુણા આગજેરે,
 હસીયા દીનદયાળ ॥ ૩ ॥ મુને ભુખ ધણી છે ભામનીરે, જમવા તારે
 હાથ; એવું કહીને આનંદ પામીયારે, ગણ્યા ધણા જડુનાથ ॥ ૪ ॥
 ભાવે ભોજન ચાર પ્રકારનારે, શાક પાક બહુ અન્ન, મારે હાથ જમ્યા
 છો માવજરે, ટાઢું થયું છે તન ॥ ૫ ॥ મેં તો છપન ભોજન સુચરીરે,
 જમાવ્યા જડુરાય; પ્રેમે પાનખીડી દધ મુખમારે, લાગી હરીને પાય
 ॥ ૬ ॥ વાલે હાસ કરી હસાવીયારે, સુંદર કાંઈ સવાદ; આપ્યો પ્રેમ
 ધણો કરી પ્રેમદારે, મુકતાનંદને પરસાદ ॥ ૭ ॥ ૫૬ ૧ ॥

થાળ મુકતાનંદ ગરબી.

સખી આનંદની વાત કહું આજરે, મેંતો નેહ કરી નોતરા
 માહારાજરે ॥ ૧ ॥ પ્રેમે ચોક વચ્ચે ચોકી ઢાળીરે, નાચા ઉડયા મોહન
 વનમાળીરે ॥ ૨ ॥ અંગ ચોળી આનંદે શું નવરાવ્યારે, પેરી પાવ-
 લા પધારા લટકાલોરે ॥ ૩ ॥ મારા મંદીરીયામાં આવ્યા મરમાળોરે,
 પાટે બેસારી પુજ્યા મોરારીરે ॥ ૪ ॥ અતી આનંદે સુ આરતી
 ઉતારીરે, બેઠા જમવા જગનો આધારે ॥ ૫ ॥ મેંતો પ્રેમ કરી
 પીરસો કંસારરે, સીરો પુરી સુવાળી સાયુડીરે ॥ ૬ ॥ ખાજ ખાંજ-
 જાને ખાંડ ઘણી રેડીરે, સાટા મોસુમ જલેશી જુગતાળીરે ॥ ૭ ॥
 ગાઢા ગેભર પેંડાની બરી થાળીરે, દુધપાક પુરી પુરણુપોળીરે ॥ ૮ ॥
 ઘણે ધીપે રસ રોટલી જબોળીરે, દહીંથરા ભાત બજ્યાને દાળરે ॥ ૯ ॥
 કેળા રોટલી પુડણા રસાળરે, ગળીમોળી અંજ કઢી ને કારેકારે ॥ ૧૦ ॥
 મગ મેથીપે વધારી બરાં બેળારે, તજ્યું સુરણુ ઘણુ ધી ધાલીરે
 ॥ ૧૧ ॥ વડી વાઘાને લાગેછે ઘણી વાલીરે, તજ્યા પરવળ વાળોળ
 ને વંત્યાકરે ॥ ૧૨ ॥ તજ્યા તુરીઆ કંકોડા કેર શાકરે, ટાકો
 તાંદળજી ને સુવાની ભાજરે ॥ ૧૩ ॥ મેથી મોગરી મુળાથી ઘણુ રાજરે
 જમે જુગતે શું દીન દયાળરે ॥ ૧૪ ॥ પાસે અનોપમ આથણા
 રસાલરે, કેરી કાચરી તલેલ આથ્યું આદુરે ॥ ૧૫ ॥ ડાળા ગરમરને
 સુક્કરા સ્વાદુરે, કાણુ કેરડા પાપડ પ્રભુ જમેરે ॥ ૧૬ ॥ જલ ગ્રાસો ગ્રાસ
 મુને ગમેરે, જમે મધુરા મધુરા જદુરાયરે ॥ ૧૭ ॥ હું તો વીઝણે
 ઢોળુ વાયરે, જમી આચમન કર્યું અવીનાસીને ॥ ૧૮ ॥ પ્રીતે પાન-
 બીડી કરી મુખવાસરે; સુરમુનીને દુરજમ સ્વાદરે, પામ્યા મુકતાનંદ
 પરસાદરે ॥ ૧૯ ॥ ૫૬ ૧ ॥

થાળ ભુમાનંદ.

જમો થાળ જીવન જાઉં વારી, બેસો ભેલ્યા બાજેડીયા ઢાળી;
 જમો ૦ કટોરા કંચનની થાળી, જળે ભર્યા ચંપુ ચોખાળી ॥ જમો ૧ ॥
 ૧૧ ॥ કરી કાઠા ઘઉંની પોળી, મેલી ઘત સાકરમાં બોળી; કાઢ્યો રસ
 કેરીનો ઘોળી ॥ જમો ૨ ॥ કર્યા સાટા ઘેખર પુલવડી, દુધપાક
 માલપુડા કડી; પુરી પોચી ચઢછે ધીમાં ચડી ॥ જમો ૩ ॥ અથાણા
 શાક સુંદર બાજી, લાવીશું તરત કરી તાજી; દહીં બાત સાકર છે
 ઝાઝી ॥ જમો ૪ ॥ ચણું કરો લાવું જળ ઝારી, એલચી લવીંગ
 સોપારી, પાન બીડી બનાવી સારી ॥ જમો ૫ ॥ મુખવાસ મન
 ગમતા લઘને, પ્રસાદી થાળ તણી દધને ભુમાનંદ કે રાજી થધને ॥
 જમો ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥ પુરં.

સામેરી થાળ ત્યાગાનંદ.

વાલા બોજનીયા બહુ ભાત, જમો ગીરધારીરે, તમને જોવા
 કારણ આજ આવી વ્રજનારીરે, સોના કેરો પાટલોરે, સોના કેરો થાળ,
 જળ જમુનાના નીરની જરી ભરી મુકી તતકાળ ॥ જમો ૧ ॥
 ઘેખર બહુ ધીમાં કર્યારે લાડુ સાકરના સાર, સેવ સુંવાલી લાપસી,
 માય ધી ધુણિંગ ધાર ॥ જમો ૨ ॥ બરરી પેંડા ને મોતીયારે, જલેખી
 જગદીશ, સુતરફેણી સામલાં કરી દળી ઝીણે અતી પીસ ॥ જમો
 ૩ ॥ દુધપાકને પુરીયોરે, માલપુડાં મેસુખ, કેળા સાકર રસ રોટલી,
 આરોગો આજ હરી સુખ ॥ જમો ૪ ॥ બજ્યા વડાને રાયતારે,
 વાલોળને વંત્યાક કંકોડા કારેલડાં, સમકાયા સલુણા સાક ॥ જમો ૫ ॥
 ૫ ॥ ટેકુરાને તુરીયાંરે, ગલકા પરવળ પરીબલ, તુવરની તમ કારણે
 વાલા દાળ ડરીછે નરમ ॥ જમો ૬ ॥ વડી કડી સરવે સાકમેરે,

વધારા વાલમ, આરોગો અધ્ધમેલડા શરમ રાખો તો મારા સમ ॥
 ॥ જમો ૭ ॥ નૈયા ચુરણુનું શાક મેરે કીધું તમારે કાજ, ફુલવડી
 ફળી ગ્વારનીરે, તળી ધીમાં મે મહારાજ ॥ જમો ૮ ॥ ભાજી જુદર
 બહુ ભાતનીરે અથાણા અપાર, દુધ ભાતમાંય ઘોળે નાંખું સાકર
 વારમવાર ॥ જમો ૯ ॥ ત્રપત થઇ ચલુ કરો આતમના આધાર,
 વાસ કરો ભગવાન ॥ જમો ૧૧ ॥

થાળ પદ રાગ આશાવરી.

જમવા બેઠા અખીલ લોક પતી, ઓસરીયે અતીનાશીરે; ॥ જમ. ૧ ॥
 ખટરસ ભોજન સરસ સુધારી, કનક થાળ ધરયો આગેરે, ॥ જમ. ૧ ॥
 વીધ્ય વીધ્યના પકવાનને પીરસ્યા, જેજે સારા લાગેરે; મોતી ચુર
 જલેખી ઘેબર મન ગમતા જે માગેરે ॥ જમ ૨ ॥ દુધપાક જમે
 ખીરંજ હરેસો, નીરખી દુધ દુર ભાગેરે; કડી વડી જમી સાક
 વખાણ્યા, સુંદર સામ સોહાગેરે ॥ જમ ૩ ॥ ચળું ફરીને મુખવાસ
 લીધો, અધર અરુણુ પ્રીત દાગેરે; પ્રેમાનંદ કહે મનકુ મોયુ, સરસ
 પેચાળી પાધેરે, ॥ જમ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પ્રેમાનંદ સ્વામી.

થાળ.

રાગ ગરબી.

અચીનાચી આવોરે, જમવા કૃષ્ણ હરી;	
શ્રી ભક્તી ધર્મ સુતરે જમાડું પ્રીત કરી	૧
શેરડીયો વાળીરે, ડુલડાં વેર્યાં છે;	
મળીયાગર મંદીરરે, લીપ્યા લેર્યાં છે.	૨
ચાખડીયો પેરીરે પધારો ચટકંતા;	
મંદીરીયે મારેરે, પ્રભુજી લટકંતા.	૩
બાજોઠે બેસાડીરે, ચરણ કમળ ધોઉં;	
પામરીયે પ્રભુજીરે, પાવલીયા લોઉ.	૪
ડુલેલ સુગંધીરે, ચોળું શરીરે;	
હેતે નવરાવુંરે, હરી ઉને નીરે.	૫
પેહેરાવું પ્રીતેરે, પીતાંબર ધોતી;	
ઉપરણી ચોઢાડુરે, અતી ઝીણા પોતી;	૬
કેશર ચંદનનુંરે, બાલે તીલક કરં;	
વંદન કરી વીખ્યુરે, ચરણે શીશ ધરં.	૭
ઉર હાર ગુલાબીરે, ગજરા બાંધીને;	
નીરખું નારાયણુરે, દ્રષ્ટી સાધીને.	૮
શીતળ સુગંધીરે, કળશ બર્યાં જળના;	
ઉવેચ બાંધ્યા છેરે, ઉપર મખમલના.	૯
કંચન બાજોઠેરે, ખીરાજો બહુનામી;	
પકવાન પીરસીરે, થાળ લાવું સ્વામી.	૧૦

- મેતૈયા લાડુરે, સેવૈયા સારા;
તમ કાજ કર્યા છેરે, લાકણુસાધ પ્યારા. ૧૧
- મગદળને સેવદળરે, લાડુ દળના છે;
ખાખાં ને ખુરમારે, ચુરમાં ગોળના છે. ૧૨
- જલેખી ગેભરરે, બરફી બહુ સારી;
પેંડા પતાસારે, સાટા સુખકારી. ૧૩
- મરકી ને મેસુરરે, જમો જગવંદનજી;
સુતરફેણી છેરે, બકતી નંદનજી. ૧૪
- ગગણુ ને ગાંઠિયારે, ગુંદવડાં વાલા;
ગુલાબપાક જમજેરે, ધર્મ તથા લાલા. ૧૫
- એલાધચી દાણુરે, ચણુ છે સાકરીયા;
ગુલાબપાક સુંદરરે, જમજે ઠાકરિયા. ૧૬
- ટાપરાપાક ટાંઢારે, સકરપારા સારા;
સેવો ધી સાકરરે, તમે છો જમનારા. ૧૭
- કેશરીઓ ખીરંજરે, ગળ્યો ને મોળો છે;
સાકરનો શીરોરે, હરી શો ઘોળો છે. ૧૮
- લાપસી કંસારમારે, ધી બહુ રસબસ છે;
ખીર ખાંડ ધી રોટલીરે, જમો બહુ સરસ છે. ૧૯
- બદામ ચારોળારે, દ્રાખ તે નાંખીને;
દુધપાક કર્યો છેરે, જુઓ હરી ચાખીને. ૨૦
- પૂરી કચોરીરે, પૂરણુપોળી છે;
રોટલીઓ ઝીણીરે, ધીમાં બોળી છે. ૨૧
- પાપડ ને પૂડલારે, મીઠા માલપૂડા;
માખણુને મીસરીરે, માવો દહીં વડા. ૨૨

- ઘઉંની છે બાટીરે, બાજરાની પેળી;
 ઝાઝીવાર ધીમાંરે, હરી મેં ઝખકોળી. ૨૩
 તલ સાંકળી સુંદરે, બીજી ગલપાપડી;
 ગાંડીઆ કળીરે, ત્રીજી પુલવડી. ૨૪
 ભજીઆં ને વડારે, સુંદર દૈથીયાં;
 વધાર્યાં ચણારે, માંદી મીઠું મરીયાં. ૨૫
 ગુંગ ને મડીયારે, ફાફડા ફરસાં છે;
 અળવી આદાનારે, ભજીયાં સરસાં છે. ૨૬
 કંચન કટારેરે, પાણી પીજેજી;
 જોજો કાંઈ જોષએરે, માગી લેજેજી. ૨૭
 રોટલી રસ સાકરરે, જમજો અલમેલા;
 રાયણે ને રોટલીરે, ખાંડ કેળા છેલા. ૨૮
 મુરખ્યા કર્યાં છેરે, કેરી દ્રાખતણા;
 સુંદર વર જમજોરે, રાખશોમાં મણા. ૨૯
 કટારા પુર્યારે, સુંદર સાકાંના;
 કેટલાક ગણાવુંરે, છે ઝાઝા વાના. ૩૦
 સુરણ તણ્યું છેરે, સુંદર ધી ઝાજે;
 અળવી ને રતાળુંરે, તણ્યાં છે તમ કાજે. ૩૧
 મેં પ્રીત કરીનેરે, પરવળ તળીયાં છે;
 વંત્યાક વાસોળરે, બેળાં બેળીયાં છે. ૩૨
 કંકોડાં કોળારે, કેળાં કારેલાં;
 ગલકાંતે તુરીયારે, રૂડાં વધારેલાં. ૩૩
 ચોળા વાસોળારે, પ્રીત કરી તળીયો;
 દુધીયાં ને દોડારે, ગુવારની ફળીયો. ૩૪

લીલવા વધાર્યારે, થયા છે બહુ સારા;	
ભીંડાની ફળીયોરે, તળીયો હરી મારા.	૩૫
ટાંકો તાંદળજોરે, મેથીની બાજ;	
મુળા મોગરીયોરે, સુવાની તાજ.	૩૬
ચણેચી દોડીરે, બાજ સારી છે;	
કડી ને વડીરે, સુંદર વધારી છે.	૩૭
નૈયાંનાં રાયતારે, અતી અનોખિમ છે;	
મીઠું ને રાધરે, માંછ બે સમ છે.	૩૮
કેટલાક ગણાયુરે, પાર તો નહીં આવે;	
સારં સારં જમજોરે, જે તમને ભાવે.	૩૯
સારં ને મોળુરે, હરીવર કહેજોજ;	
મીઠું મરી ચટણીરે, માગી લેજોજ.	૪૦
અથાણાં જમજોરે, સુંદર સ્વાદુ છે;	
લીંપુ ને મરચારે, આંખળાં આદુ છે.	૪૧
રઘતી ચીરીરે, કેરી ગોલ કેરી;	
ખારેક ને દ્રાખમારે, નાંખ્યા લવીંગ મરી.	૪૨
કેરાં ને કરમડારે, તળી છે કાચરીયો;	
બીલાં બહુ સારારે, વાંસ ને ગરમરીયો;	૪૩
પખાળીના ભાતમારે, સુંદર સુગંધ ધણો;	
એલાઇચીનો પીરસ્યોરે, આંખા મોહર તણો.	૪૪
મેં કઠણુ કરીછેરે, દાળ હરી તુવેરની;	
પાતળી પીરસી છેરે, દાળ મસુરની.	૪૫
મગ ને અડદનીરે, કરી છે ધોષને;	
ચોળા ને ચણાનીરે, ધીમાં કરમોષને.	૪૬

દાળ ને ભાત જમજોરે, તમને ભાવે છે;	
ચતુરાષ્ટ્રએ જમતારે, પ્રીતી ઉપજાવે છે.	૪૭
દહીં ને ભાત જમજોરે, સાકર નાંખી છે;	
દુધ ને ભાત સાફરે, સાકર રાખી છે.	૪૮
દુધની તર સાકરરે, ભાત જમો પેહલાં;	
સાકર નાંખીનેરે, દુધ પીઓ છેલા.	૪૯
જેજે કાંધ જોધએરે, તે કહેજો અમને;	
કાંધ કસર કરોતોરે, મારા સમ તમને.	૫૦
જીવણુ જમીનેરે, ચણુ કરો નાથ;	
ચંદન ગારેસુરે, ધોવડાવું હાથ.	૫૧
તજ. એલચી જાપફળરે, જાવંતરી સારી;	
કાથો ને ચુનોરે, સારી સોપારી.	૫૨
નાગરવેલીનાંરે, પાન લાવી પાકાં;	
ધોધને મુક્યાંછેરે, અનોપમ છે આખાં.	૫૩
માંધ ચુરણુ મેલીરે, ખીડી વાળી છે;	
લલીત લવંગનીરે, ખીલી રસાળી છે.	૫૪
મુખમાં હું મેલુરે, ખીડી પ્રીત કરી;	
આસ્તી હિતારે, પ્રજુજી ભાવ ભરી.	૫૫
પુલ સેજ ખીછાવુરે, પોઠો પ્રાણુપતી;	
પાવલીળ ચાપુરે, હેડે હરખ અતી,	૫૬
ચાળ ગાયો પ્રીતેરે, ધર્મકુળ મુગટ મણી,	
આપો પ્રેમાનંદનેરે, પ્રસાદી ચાળ તણી.	૫૭

૫૬ રાગ રાગ બીલાસ.

પ્રાત બયો પ્રાણ પ્યારે જગો ગીરધારી; ॥ પ્રીત. ॥ સખા સખ
આયે દુવાર, લે કર પુષ્પ હાર; કશ્ન ભગત કહી ટેરનહે મંડળી તુહારી
॥ પ્રા. ૧ ॥ સંગ લે પુનકો સાજ, ગુલાલણી આઘ મહારાજ;
સખહીકે હાથ સોહે કંચનકી ચારી ॥ પ્રા. ૨ ॥ સંધ લે સખી
સમાજ, આઘએ દરસન કાજ, દુવારપે ખડી બ્રહ્મબાનકી દુલારી ॥ પ્રા.
૩ ॥ દરસકો દાન દીજે, નયનાં સુદક્ષ કીજે, મુકતાનંદ વારંવાર જાત
બલહારી ॥ પ્રા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વંસરી વજ્રૈયા કાંન મેરે ધર આયો ॥ વં ॥ ભુંપન વસન ધારી
વેગે આયો ગીરધારી મોરલીમે મીડી, રાગની સુનાયો ॥ વં ॥ ૧ ॥
લગ્યો હે તુંમારો ધ્યાન, બધ મેતોં એક તાન, રસીક મોહન મોયે
કંઠસું લગાયો ॥ વં. ૨ ॥ તન કર્યો તુંમ કાજ, છોડી સખ લોક લાજ
અધર સુધાસો પ્યારે, પ્રેમ કરી ॥ પાયો વં ॥ ૩ ॥ તુમહીમે પ્રીત જોરી,
ઓર સખહીસે તેરી, મુકતાનંદ એહી માગે, નેહકુ નીભાયો ॥ વં.
૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

છોડો મેરો ચીર સામ પ્રાત બયો પ્યારે, ॥ છો ॥ ચીડીયા કરત
સોર, હોન હે ધંટા કે ધોર, નયનીકો મોતી ઠરયો, હાર હું તુ
મારે. ॥ છો. ૧ ॥ મુખકો તંબોલ ગયો, દીપક શોખીન બયો;
માનની મથન મધ, પીયા મત વારે ॥ છો. ૨ ॥ કુમુદની સકુચાની;
કમલીની ખીક સાની, તુમતો નીસ કસ કયા, નંદકે દુલારી. ॥ છો.
૩ ॥ તુંમ હો જીવન પ્રાન, નીમખ ન છોડું ધ્યાન મુકતાનંદ ગોપી
કાયુ, વચન ઉચારે ॥ છો. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

આજકી શોભા શામ બરતી ન જાવે ॥અ.॥ ભુપત વસન
 શોભે, દેષ દેઝ મન લોભે; કુંડળકી જોત્ય સસી સુરકુ લગ્નવે ॥ આ. ૧ ॥
 સોહત હો બીનેવાન, બોલની અનંગ બાન, ઉરપર પુષ્પહાર અધીક
 સોહાવે, ॥ આ. ૨ ॥ સુર વીનતાકે પ્રદં નાયત અતી આનંદ, નારદ
 તુમર ગાય તવ ગુન ગાવે ॥ આ. ૩ ॥ સાગરે શોભા તુમારી,
 સંતનકું સુખકારી મુક્તાનંદ એહી રૂપ, સદા ઉર ધ્યાવે ॥ આ. ૪
 ॥ ૫૬ ॥ ૪ પુરા

૫૬ રાગ વીભાસ પ્રભાતી.

છોડી કે શ્રી કૃષ્ણદેવ ઓરકી મે કર સેવ. કાઠીડારો કર મેરો
 તીખી તરવારસેં છોં ત્યાગીકે રસીક કાન ઓરકો જો ધાર ચીરડારો
 છાંતી મેરી કડીન કટારસેં છો. ॥ ૧ ॥ કૃષ્ણ વીન અંધ જોડી ઇષ્ટ
 જાની નમું તેહી, ફોરડારો શીર મેરો મુશળ પ્રહારસેં ॥ છો. ૨ ॥
 મુક્તાનંદ કહે મોહ એ ન પ્રતીત હોય, જાનીયો અધીક નીચ
 સુખય લગારસેં ॥ છો. ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

છાંડીકે શ્રી ધનશામ, ઓરકો જો જપુ નામ; કરલે કટારી મેરી
 જીભ્યા કાટી ડારીયો છાંં લોકનકી લાજ કરં જો ન ભક્ત ચીત
 ધરં, પાવકકે મધ્ય મેરે તનકું પ્રગ્ગરીયો ॥ છાં. ૧ ॥ જીવી કાકો લોભ
 જાની ભડતી જો કરં મેં જાની, તેહી જીન તન મેરો સૈઝસે પછા-
 રીયો ॥ છાં. ૨ ॥ મુક્તાનંદ કહે તેરી પ્રદના જો ડો મેરી, સુરીયે
 ચઢાઇ તીખે તીરનસે મારીયો ॥ છાં. ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

હોયકે શ્રીકૃષ્ણદાસ ઓરકી જો કર આશ, જાનીયો લગાર લુચો
 નીચ હો જાનસેં હોયં જનંત્ર મંત્ર સત્ય જાણુ તાકી જો પ્રતીત
 આણુ, જાખયો અધિક મુઠ કુમતી ગમારસેં ॥ હોય. ૧ ॥ ધરમહીન

અક્તી કહં પ્રભુસેં જો નાહી ડરં, જનીયો પ્રવલ પાપી ભુમી હુકે
બારસેં ॥ હોય ૨ ॥ મુક્તાનંદ કહે હૃદ એક તાકીજો ન રાખું ટેક
જનિયો અધિક ખુરો ગંડક બીડરેં ॥ હોય ૩ ॥ ૫: ૩ ॥

પાયકે શ્રીકૃષ્ણિયા ઓરસેં જો જરૂં જીયા, જનો મોય જગ
મધ્ય સજસેં લખારજ્યું પાયઁ પ્રગટરૂ ॥ ત્યાગુ ઓરસે, જો અનુ ૧૫
જનિયો જરૂં મોકું પાપકો પ્રહારજ્યું ॥ ૫૫ ૧ ॥ ૫૬ માંસ
ભોગી દેવતાકી જો કહં મે સેવ, હોના સંર મેરે રહા પ્રગતો
હારજ્યું ॥ ૫૫ ૨ ॥ મુક્તાનંદ કહે મોય એ રહી જો આશ હોય,
વેખ્યા સમ વેષ મેરો જનો અનિ ખવારજ્યું ॥ ૫૫ ૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ સામગ્રી પ્રભાતી.

મનરે માન્યું નંદલાલશું, જોઈ પાવ પેચાળી; રીઝી રહી એનાં
રૂપમાં; ભુદરજીને ભાળી ॥ મન ૧ ॥ ભલ તિલક કોઈ બાતતું
કેસરનું મિરાજે; નયણની શોભા જોધને, કોકી રતીપતી લાજે ॥ મન
૨ ॥ કુલડાના તોરા ઝુકીયા, જળકે કુંડળ કાને; મુખડાની શોભા
જોધને; મોહી બિન લેવાને ॥ મન ૩ ॥ હીંડળતાં શુભ હારને; જોતાં
રહીધું લોભાધ; મુક્તાનંદના નાથશું, કીધી અચળ સગાધ ॥ ૫૬
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જનમ સુદૃઢ કર્યો માહેરો નંટવર નંદલાલે; સુખડું અસોડીક
સામજે; આપ્યું અતિ ઘણું વાલે ॥ જન ૧ ॥ મનના મનોરથ
પુરીઆ, મુજવંત ગિરધારી; ભાવ ઉપર મેં માથેર, નાખ્યુ તન ધન
વારી ॥ જન ૨ ॥ પરવશ થઈ હું પ્રેમમાં સામળીયાની સંગે; રસીક

શાલુથા પ્રજરાજને, રાચી હુતો રંગે ॥ જન ૩ ॥ ઝીતનો ડડો
વાગીઓ, રીઝયા કુંજવેહારી; મુક્તાનંદના નાથને, વરી થઇ જગન્યારી.
॥ જન ૪ ॥ પદ ૨ ॥

સગપણ કીધુરે સ્યામશું. મનમાં સમજી વિચારી; આશ તજી
સંસારની, ધારયા ઉરમાં મોરારી ॥ સગ ૧ ॥ નિમખ ન મેલું
નાથને નેણુંથી ન્યારા; પરમ રનેહી શામજો; મુને પ્રાણથી પ્યારા
॥ સગ ૨ ॥ ભવ ધ્વજાદીક મહા મુની, તેને દુર્લભવાસો; તે રસીયે
મુજને મળ્યા; નટવર નંદલાસો ॥ સગ ૩ ॥ થઇ છું અધિક અલ-
ભેલડી, લગ્યા લોકની મેરી; મુક્તાનંદના નાથશું, બાંધી ધડકરી બેલી
॥ સગ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

આજ મારું ભાગ્ય ઉદે થયું, નિરખ્યા પ્રજપતી વાસો; છેલ-
છખીસો સામજો, લેરી નંદજીનો લાસો ॥ આજ ૧ ॥ જરકસી પાધના
પેયમાં, તોરા અધીક વિરાજે; મુખ શોભા જોઇ માવની પુરણ
શશી લાજે ॥ આજ ૨ ॥ ભાળ વિશાળ વિરાજતું, નેણુ અણીઆળાં,
અતિ ચંચળ રસના ભરયા. કંકોળેલ કાળાં ॥ આજ ૩ ॥ અંગોઅંગ
મુરતી માધુરી, રસીઓ ગિરધારી મુક્તાનંદના નાથની ॥ છખીપર
બલીહારી ॥ આજ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ કેદારો પ્રભાતી.

ધ્યાનધર ધ્યાનપર ધર્મના પુત્રનું જે થકી સરવ સંતાપ નાસે;
કેદારી રવીચંદ્રની કાંતી ઝાંખી કરે, એવા તારા ઉર વિષે નાથ ભાસે
॥ ધ્યાન ૧ ॥ શિરપર પુષ્પનો મુગટ સોયામણો, શ્રવણપર પુષ્પના
ચુચ્છ શોભે; પુષ્પના હારની પંકતી શોભે ગળે, નિરખતાં ભગ્તના મન.

લોભે ॥ ધ્યાન ૨ ॥ પચરંગી પુષ્પના કંકણ કર વિષે, બાંચે બાજુ-
બંધ પુષ્પ કરાં, ચર્ણુમાં શ્યામને નેપુર પુષ્પના, લલીત ત્રિભંગી
શોભે ધણેરાં ॥ ધ્યાન ૩ ॥ અંગોઅંગ પુષ્પના આબણ પેરીને, દાસ
પર મેરની દ્રષ્ટી કરતા; કહે છે મુક્તાનંદ ભજ દ્રઢ ભાવશું, સુખતણા
સિંધુ સર્વે કષ્ટ હરતા ॥ ધ્યાન ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પ્રિત કર પ્રિત કર પ્રગટ પરીષ્વલશું, પરહર અવર પંપાળ પ્રાણી
પ્રોક્ષથી ભવતણા પાર આવે નહીં, વેદ વેદાંત કહે સત્ય વાણી ॥ પ્રીત
૧ ॥ કલ્પતરુ સરવના સંકલ્પ સત કરે, પાસે જઈ પ્રિતશું સેવે
જ્યારે; તેમ જે પ્રગટ પુરૂષોત્તમ પ્રીછશે, યાશે હરીજન તતકાળ
ત્યારે ॥ પ્રીત ૨ ॥ પ્રગટને ભજ ભજ પાર પામ્યા ધણા, ગિદ ગુનીકા
કપીવંદ કોટી; વ્રજતણી નાર વ્યભિચાર ભાવે તરી, પ્રગટ ઉપાસના
સૌથી મોટી ॥ પ્રિત ૩ ॥ શ્રી નારાયણ સ્વામિને પરહરી જર ભજ
નાર સર્વે ખ્યાર યાશે, કહે છે મુક્તાનંદ પ્રગટ ભજ પ્રાણિયા, અધ
તણા ઓધતકાળ જશે ॥ પ્રિત ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રાત રહે પાછલી ચાર ધરીકા તથે, સંતને શયન તજ ભજન
કરવું; સ્વામીનારાયણ નામ ઉચ્ચારવું, પ્રગટ પરીષ્વલનું ધ્યાન ધરવું
॥ રાત ૧ ॥ તે સમે આજ પંપાળ બકવું નહીં, ચિત હરી ચરણમાં
પ્રોધને રહેવું; ગૃહસ્થને જગત જંજળને પરહરી કષ્ણુ ગોવિંદ ગોપાળ
કહેવું ॥ રાત ૨ ॥ ભજન તજ એ સમે અન્ય ઉદમ કરે, નારકી
ચાય તે નર ને નારી; તે માટે અમુલ્ય અવસર પામીને, હરીજન
સર્વે લેજો વીચારી ॥ રાત ૩ ॥ દુર્લભ સાજતે સુગમ શ્રી હરી કર્યો,
ખોયલા દિવસની ભાગી ખામી; કહે છે મુક્તાનંદ ભજ દ્રઢ ભાવશું;
શ્રી નારાયણ સત્ય સ્વામી ॥ રાત ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ભજન કર ભાવશું પ્રગટ પરીક્ષણનું, રાખ હરી રૂપમાં મન તારું
 પ્રગટના ભેજનથી પરમ સુખ પામીએ, ઉર થકી નાશ પામે અંધારું
 ॥ ભજન ૧ ॥ નખશીખ નાથની મુર્તિ સોહામણી, ચરણના ચિન્હ
 સતાપ ટાળે; પ્રેમશું ચિત્તવે ચરણુ શ્રી હરી તણા, અંયાગાળે સર્વે કમ
 બાળે ॥ ભજન ૨ ॥ નખતણી પંકિતની જ્યોત નિત નિત નવી, ઉદરમાં
 ત્રીવલી અધિક શોભે; ઉર વિષે શ્રીવચ્છ ચિન્હને નિરખતાં, સંતના
 ચિત તત્કાળ લોભે ॥ ભજન ૩ ॥ નેણુ ને વેણુ ચિતચોર સોહામણા,
 પરમ ઉદાર અતિ ચતુર સ્વામી; કહે છે મુક્તાનંદ ભજ દ્રઢ ભાવશું,
 પ્રગટ પ્રમાણુ એ અંતરગમી ॥ ભજન ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

માવજી મુજપર ખુબ અઢળક ઢળ્યા, માહેરું મંદીર ધામ કીધું
 સુખતણા સિંધુ સેજે મળ્યા શામળો, તમ થકી માહેરું કાજ સીધું
 ॥ માવજી ૧ ॥ દીન દુરખળ તણી ત્રીઠ જાણી તમે, મુજપર મહેર
 અતિશેજ કીધી; દોયલી વેળાના દામ છો નાથજી, શામળા મારી સંભાળ
 લીધી ॥ માવજી ૨ ॥ જે સંગ નેહ કર્યો તેને નવ વીસર્યો ભક્ત વચ્છળ
 તમે અધિક રસિયા, બરદ પોતાતાણું સત્ય કરવા તમે માહેરે મંદિર
 નાથ વસીયા ॥ માવજી ૩ ॥ આજ અમ્રતતણા મેહુલા વરસીયા, ભવતણી
 ભાવટ આજ બાગી; આજ મુક્તાનંદ અધીક સુખ ઉપન્યું, તમ
 સંગ શામ દ્રઢ લગતી લાગી ॥ માવજી ૪ ॥ ૫૬ ૫ ॥

માહેરે મંદીર અખંડ રહેો માવજી, તમ વિના દુખતણો અંત
 નાવે; આવતું જોખન અનંગ દુખ દે ધણું, તનતણા તાપ તે કોણુ
 સમાવે ॥ માહેરે ૧ ॥ આશ સરવે પરહરી પ્રીત તમશું કરી, વરી
 હું વ્રહ્મવતી નાથ તમને, મદનરીપુ મારવા તાપને ટાળવા, અધુર
 અમ્રત રસ પાઓ અમને ॥ માહેરે ૨ ॥ તમ સંગ આશ ઉદાસ

સંસારથી નટવર નિમખ કેમ રહું નારી, નયણાની આગળે અખંડ
રહો નાથજી, વીવીધ વીનોદ કરતા વીહારી ॥ માહરે ૩ ॥ રસીયાજી
તમ સંગ રગ લાગ્યો ખરો, ગમે નહીં જગતનો ગંધ મુજને; આજ
મુક્તાનંદ આડ સરવે ટળી, અરપી હું તનમન નાથ મુજને
॥ માહરે ૪ ॥ ૫૬ ૬ ॥

માહરું ભાગ્ય અતીશેજ અદકુ થયું, નાથજી તમ સંગ નેહ
જોડી; તનતણા તાપ સંતાપ સરવે ટળ્યા. તનધન જગત શું પ્રીત
તોડી ॥ માહરું ૧ ॥ અસત સુખ પરહરી નાથ તમને વરી, લોકની લાજ
નવ ધરી મનમાં, સુરાનીપેરે તમ સનમુખ ચાલતા, અધીક આનંદ નવ
માય તનમાં ॥ માહરું ૨ ॥ કોટી બ્રહ્માંડના નાથ કરણા ફરી, શ્રી હરી
માહરે મહોલ આવ્યા, શરણાંગત તણાં લાડ પાળો સદા ભક્ત વત્સલ
તમે નાથ કહાવ્યા ॥ માહરું ૩ ॥ દેહડી જય પણુ નેહ નવ છુટજ્યો;
એ વર આપજ્યો નાથ મુજને; મુક્તાનંદ કહે નાથજી શ્રીહરી, નીમખ
ન્યારા નવ મેલું તમને ॥ માહરું ૪ ॥ ૫૬ ૭ ॥

પુરષોત્તમ તમે પ્રગટ મુજને મળ્યા, આજ આનંદના ઓધમાંરે;
અસતની આશ સરવે ઉરથી પરહરી, શામળા થઇ દ્રઢ શરણુ તારે
॥ પુરષોત્તમ ૧ ॥ પીપે વાઉવડે તરણુ જેમ ઉડતી, માવજી મેરને તોલ
કીધી; કોટી બ્રહ્માંડના નાથ કર સાધને, અચળ પદવી મુને આજ દીધી
॥ પુરષોત્તમ ૨ ॥ હાસ્યવીનોદ બહુ હેત દેખાડતા, મહા પ્રભુ આવીયા
મહોલમાંરે; નટવર અલોકીક રૂપ નીહાળતા, રસીયાજી રાચી હું રંગ
તારે ॥ પુરષોત્તમ ૩ ॥ સહુ દુખ કાપીયું અખંડ સુખ આપીયું અથીર
થીર આપીયું કે છેલ રસીયો, કહે છે મુક્તાનંદ સરવે કાસળ ટળી,
માહરે મંદીર નાથ વસીયા ॥ પુરષોત્તમ ૪ ॥ ૫૬ ૮ ॥

પદ રાગ ભેરવ પ્રભાતી.

સ્વામીનારાયણનું સ્મરણ કરતાં, અગમ માત ઝાળખાણીરે;
 નીગમે નીરંતર નીતી નીતી કરી ગાવે, પ્રગટને પરમાણીરે ॥ સ્વામી
 ૧ ॥ મંગળરૂપ પ્રગટને મેલી, મોક્ષને ભજે જે પ્રાણીરે; તપ તીરથ
 કરે દેવ દેરાં, મન ન ટોરે મસાણીરે ॥ સ્વામી ૨ ॥ કથા કીરતન
 કહેતા કરે છે, કરમ તણી જે કહાણીરે; શ્રાતા ને વક્તા બેય સમજ્યા
 વીના, પેટને અરથે પુરાણીરે ॥ સ્વામી ૩ ॥ કાશી કેદાર કે દુવારકા
 દોડી જોગની જુગતી ન જાણીરે; તે પાછો ધરનો ધર માંય ગોધા
 જોડાણો જેમ ધાણીરે ॥ સ્વામી ૪ ॥ પીધા વીના પ્યાસ નવ ભાજે
 પંડ ઉપર ઢાળો મર પાણીરે; મુક્તાનંદ કહે મોહન સંગ મળતાં,
 મોજ અમુલ્ય માણીરે ॥ સ્વામી ૫ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ કેદારો પ્રભાતી.

કીજીયે ધ્યાન શ્રી ધર્મના કુંવરનું, સર્વ પહેલાં ઉડી પ્રાતઃકાળે;
 નીરખીએ રૂપ નખ શિખ મહારાજનું, વાસના અશુભ તત્કાળ ટાળે
 ॥ કીજીયે ૧ ॥ સંત હૃદયમક્ત સૌ ઉંધ આળસ તજી, ચીતવીએ ચરણ
 અતી પ્રીત આણી; નીરખીએ નખમણી સીમા શોભા તણી દુર્લભ
 દેવને એમ જાણી ॥ કીજીયે ૨ ॥ જમણા તે ચરણના અંગુઠા ઉપરે,
 નખમાંહી ચીન્હ તે જોઈ રહેવું; ચીન્હપર રક્ત રેખા અતી શોભતી
 મન તેમાં લઈ પ્રોથ દેવું ॥ કીજીયે ૩ ॥ અંગુઠા આંગળી ઉપર કેશ
 છે, સુક્ષ્મ ચીન્હ છે આખડીના; અંગુઠા પાસની આંગળીએ તીલ છે
 ત્રેમાનંદની જોએત આખડીના ॥ કીજીયે ૪ ॥ પદ ૧ ॥

મંગળ મુક્ત મહારાજના ચરણુ છે, ચિતવતાં ચિતમાં શાંતિ થાએ;
કામને ક્રોધ મદ લોભ વ્યાપે નહિ, ઉરથકી સર્વ અજ્ઞાન જાએ
અમંગ ૧૥ જુગલ પદ્મતળ વિષે પોડપ ચિન્હ છે, નામ તેનાં હવે
કહું વિચારી; સ્વસ્તિ જવ જાંતુ ધ્વજ, અંકુશ અંબુજ, અષ્ટ કુલુ
અજ ઉર્ધ્વ રેખા પ્યારી ॥મંગ. ૨૥ નવ ચિન્હ ધારવાં જમણા તે
ચરણુમાં વામ પદમાં ખીજાં સાત શોભે; મિત ત્રિકુલુ ને વ્યોમ ગોપદ
કળશ, અર્ધ ચંદ્ર ધનુષ ચિત્ત લોભે ॥મંગ, ૩૥ જમણા તે ચરણુની
આંગળી છેલીયે, તિલ એક અનુપમ આનાંદકારી; પાનિયું સુંદર ધ્રુવિ
પિંડપર. પ્રેમાનાંદ તન મન જાય વારી ॥મંગ. ૪૥ પદ ૨ ॥

નિરખતાં નાથની જાણું છખી જીવમાં સુખ થાએ, દુખ સૌ
દુર વાએ; જમણા સાથળ વિષે ચિન્હ એક, અનુપમ નીરખતા ભડન
મનમોદ પામે ॥નિ. ૧૥ કેળના થંભ જેવા સાથળ સુંદર, ગરૂડની
કિષ્કિ પાવનકારી; કટિ તટપીટ પટ કર્યો કરૂણા નીધી, સ્યામ શોભા
કટિ લાગે પ્યારી ॥નિ. ૨૥ નાકન સમ નાભિપર ત્રિવલ્લી છખી ઉદ-
રમાં, ઉત્તર ઉરમાંહી કેશ સોહે; હસ્તન સ્યામપર છાપના ચિન્હ છે,
તિલ એક ઉર વિષે ચિત્તમોહે ॥નિ. ૩૥ ઉર વિષે કૌસ્તુભ શ્રીવચ્છ
ચિન્હ છે, વિનયુલુ હારની શોભા સારી; દક્ષિણુ બાહુ તે નિકટ તિલ
ચાર છે, પ્રેમાનાંદ જોઈ જોઈ જાય વારી ॥ નિ. ૪૥ પદ. ૩ ॥

અશરણુ શરણુ ભુજડડ મહારાજના, ચિન્હ છે સુંદર કુણીયું
સ્યામ સુખધામ વાણી ॥અ. ૧૥ પોંચાથી ઉપર છાપનાં ચિન્હ છે,
કાંડા છે કઠણુ બળવાન ભારી; કરમપર કેશ છે હથેળી રાતીયું, સામ
રેખા તેમાં ન્યારી ન્યારી ॥ અ. ૨ ॥ રાતી છે આંગળીયું રાતા છે
નખમાણી, ઉપડતા તિખા તે જોયા જેવા; એવા જે કરવર ધરત
જન શીરપર, આતુર અભય વરદાન દેવા ॥અ. ૩૥ જનુપર જંત

ભુજ સરસ ગજ સુંઢથી, ભક્તને ભેટવા ઉભા થાય, એવા ધનશા-
મની ભુજ હથી ઉપરે, પ્રેમાનંદ તનમન વારી જાયે ॥ અ. ૪૥ પદ. ૪૥

ચીતવીએ ચિન્હ મહારાજના અંગમાં ભક્તજન ભાવશું વાર-
મવારે, વામ ભાગે વળી કંઠને ભુજ વચે, ચૈદ તિલ સુક્ષ્મ સરસ
સોર ॥ચી. ૧૥ ડાએ પડએ વળી નવ તિલ નઉતમ, તથુ તિલ
કુક્ષમાં કહું છું જોઈ; એક તિલ અનુપમ કંથુ કંઠને વચે, નિરખતાં
ભક્ત મન રહે છે મોહી ॥ચી. ૨૥ ચિયુકને અધરપર કેશ રેખા
છખી, અધર પ્રવાળ જોઈ ચિત લોભે; કંદની કળી સમ દિપે દરસ-
નાંવળી, કનકની રેખ માંહી સરસ શોભે ॥ચી. ૩૥ ડાઢમાં ચિન્હ છે
સ્યામ સોહામણું, મંદ મુખહાસ જોઈ લાજે કામ; ઘેરે સાદે કરી
બોલતા વચન હરી, પ્રેમાનંદનો સ્વામી ધનસ્યામ ॥ચી. ૪૥ પદ. ૫૥

વારી જાઉં વારણે વદનશશિ ઉપરે, નિરખતાં નેણુ નથી તૂમ
ચાતાં; અમૃત વૃષ્ટિ કરે તાપ તનના હરે, હરેહરે કહે હરી છીક ખાતા
॥ વા. ૧૥ શોભા તે શી કહું નાશિકા શુકતણી, ગોળ કપોળ બહુ
લાગે રડા; નાશિકા ઉપર શિળીના ચિન્હ છે, ચિતવતાં ઘાટ નવ થાય
કુડા. ॥વા. ૨૥ જમણા કપોળમાં મોટા એક તિલ છે, તિલ એક
મોટા છે ડાએ કાને; જે જન નિરખીને ધારી લે ચિતમાં; તે ન પડે
માયા કાળ પાને ॥વા. ૩૥ કાન વિંધ્યા તેનાં ચિન્હ છે સુંદર, ચંચળ
દ્રગ માંહી રેખા રાતી; પ્રેમાનંદમીન અખીલજન વાર લઇ, ઉપમા
દેવા નથી ખુદી ચાતી ॥વા. ૪૥ પદ. ૬૥

ભક્તજન રંજન બ્રહ્મટી ધનસ્યામની, કામની જોઈ તુરત થાય
ઘેલી; બ્રહ્મટીને હોઠને નેત્રની ઉપરે, રેખા ઉઠે અતી રસ ભરેલી ॥બ
૧૥ બાલ વિશાળમાં પંચ રેખા ઉઠે, ઉભી છે એને તથુ ચંદ્રકારે;

જમણી કોરે એક ચિન્હ છે ભાળમાં, ભક્તજન નીરખે વારંવારે ॥ ભ.
૨ ॥ સુંદર મુસ્તક શ્રી મહારાજનું, શીખા સુંદર જેમાં જોધજ રહીએ;
ત્રણ તિલ છે વળા શીખાને પાછળે, જમણે ભાગે તેને ધારી લધએ
॥ ભ. ૩ ॥ મોટા એક તિલ છે વામ વાંસામાંહી, મોટા એક કેશ છે
તેને પાસે; જમણા વાંસા માંહી આઘો એક તિલ છે, પ્રેમાનંદ નિરુ-
ખતાં દુખ નાસે ॥ ભ. ૪ ॥ પદ. ૭ ॥

નખશીખ નીરખીને ચિન્હ વર્ણન કર્યાં, સંત હરીભક્તને નિત્ય
ગાવા; ભક્તના ઉર વિષે શ્રીમહારાજની, સુંદર મુરતી સાક્ષાત થાયા
॥ નખ. ૧ ॥ પુષ્પના ભુપણ વસણ મહારાજનાં, એક પદમાં હવે કહું
વખાણી; ઉજ્જલ પાદ શીર શ્વેત પટકો મભે, શ્વેત ધોતી પહેરી
પ્રીત આણી ॥ નખ. ૨ ॥ પુષ્પના હાર ઉર કંકણ પુષ્પનાં, પુષ્પનદં
બાજુ તે બાંધ્યા બાંહે; પુષ્પના ગુચ્છ તે ખોસ્યા બે કાનમાં તોરડ
લટકે સુંદર પાદ માંહે ॥ નખ. ૩ ॥ એ પદ જે કોષ શીખે તે સાંભળે,
એ છાત્રીનું નીત્ય ધ્યાન ધરશે, પ્રેમાનંદ કહે તેના ઉરમાં આવીને
સ્વામી સહજનંદ વાસ કરશે ॥ નખ ૪ ॥ પદ ૮ ॥

પદ રાગ ભૈરવી પ્રભાતી.

પ્રાત થયું મનમોહન પ્યારા, પ્રીતમ રહ્યા શું પોઢીને પ્રાત
વારમવાર કરું છું વીનતી, જગજીવન કરજોડીને ॥ પ્રાત ૧ ॥ ધર-
ધરથી ગોવાળા આવ્યા, દરશન કારણ દોડીને; આંગળીએ ઉભી વજ્ર
અખળા, મહી વસોવા છોડીને ॥ પ્રાત ૨ ॥ બહુરૂપી દેવાને બેઠા,
શંકર નેજા ખોલીને; મુખડું જેવા આતુર મનમાં જેરે રાખ્યા
ઓડીને ॥ પ્રાત ૩ ॥ ભૈરવ ગુણીજન ગાવે, તાન મનોહર તોડીને;
અજ્ઞાનંદના નાથ વીહારી, ઉઠ્યા આજસ મોડીને ॥ પ્રાત ૪ ॥ પદ ૧ ॥

રસીયાજી રાય આંગણુ બેઠા, કોમળ દાતણુ કરવાને; મખમલની
ગાદી બહુ મુલી, પાટ ઉપર પાથરવાને ॥ રસી ૧ ॥ આણું જળ
જમુનાનું આણ્યું, કંચન ઝારી ભરવાને; સોના કેરું પ્યાણું લાવ્યા,
સુંદર આગે ધરવાને ॥ રસી ૨ ॥ દાસ મળ્યા સહુ દરશન કારણુ;
જગેને પાર ઉતરવાને; દાતણુ કરતા હરીને દીઠા, તે નાવે ભવ ફરવાને
॥ રસી ૩ ॥ મુખમંજન કીધું મનમોહન, હરીજનનું મન હરવાને,
અહ્લાનંદના નાથ પધાર્યા સ્નાન વીધી અનુસરવાને ॥ રસી ૪ ॥
૫૬ ૨ ॥

બાળેકે કનક તણે આવી બેઠા નીર ગરમ હરી નાવાને બાળે.
શ્વેત વસ્ત્ર પેહેણ્યુ એક સુંદર, ભુધરજી ભીખવાને ॥ બાળે ૧ ॥
અત્તર તેલ કુલેલ અનુપમ, મરદન કરવા માવાને; અંગ ચોણ્યું જળ
ઢોણ્યું ઉપર, રસીયાને રીઝાવાને ॥ બાળે ૨ ॥ સ્નાન કરી ઉઠ્યા
શામળીયા, પ્રેમીજન લલચાવાને; લલીત નવીન ત્યાગ કરી લાવ્યા
પીતાંબર પેરાવાને ॥ બાળે ૩ ॥ રતન જડીત શુભ પાટય મનોહર,
ગાદી નવલ ખીંચાવાને; અહ્લાનંદના નાથને આવ્યા, ભોજન કાજ
બોલાવાને ॥ બાળે ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

જમો જમોને મારા જીવન જુગતે, ભોજનીયાં રસ ભરીઆરે;
ખાકશાક તમ સાર પ્રીતમ, કોડે કોડે કરીયાંરે ॥ જમો ૧ ॥ તળીયાં
ગળીયાં તાનતાતા, કનક ચાળમાં ધરીયાંરે; આરોગે મારા નાથ અસો-
ક્રીક; ઘત ઝાઝાં ઘેખરીયાંરે ॥ જમો ૨ ॥ કડીવડી કારેલાં કાણું, રાય
તણા દૈ મરીયાંરે; જોષ્ટએ તો ઉપરથી લેજો, મીઠું જીરું ચરાઆરે
॥ જમો ૩ ॥ અહ્લાનંદના નાથ શીરાવા, દુધ ભાત સાકરીયાંરે; ચણ
કચું હરી ત્રપત ચઢને, નીરખી લોચન ઠરીયાંરે ॥ જમો ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પ્રભાતી.

આવોરે વાલાજી હું તો તારા મેળીડાપર મોઢરે, વાલાજી લાગો
છો વાલા તુને રહી છું જોધરે ॥ આવોરે ૧ ॥ લટકંતી ચાલ રૂડી, મીઠા
મીઠા વેણુરે; રસીયાજી જોધને ઠરેને મારા નેણાંને ॥ આવોરે ૨ ॥ આંખ-
ડલી રૂપાળી વાલા મુંને કામણીયા કરે છેરે, મધુરે મધુરે હસવું પ્રાણુને
હરે છેરે ॥ આવોરે ૩ ॥ મંદીર પધારો મારે શામ પટ ધારીરે, તન મન
ધન લધને પ્રેમ સખી વારીરે ॥ આવોરે ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વાલા તમ સાથે મારે, પ્રીતડી બધાણીરે; જનમ સંગાથી મારા
સનેહી તમને જાણીરે ॥ વા ૧ ॥ લોકડીયાની લાજ મેલી, કુટુંબથી
તોડીરે; શામળીયા સનેહી વાલા મેંતો તમ સાથે જોડીરે ॥ વા ૨ ॥
ધરડાનો ધંધો મુને, કાંઈ નવ સુઝેરે; લાગ્યારે નેહના બાણુ, હવે કેમ
રૂઝેરે ॥ વા ૩ ॥ પ્રેમ સખી કહે છે, નીરખી નયણુ ઠરે છેરે, વાલા
તમ સાથે મારું મનકું ફરે છેરે ॥ વા ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સખીરે શામળીયે વાલે મુંને, મોહની લગાડીરે ॥ સખી ૧ ॥
પ્રીતડાં ચોર્યાં છે મારા, છેલ વર છલીયેરે; હવે હું તો રહી ન શકું,
જામણ નંદજી ફળીયેરે ॥ સખી ૨ ॥ ઘોડલા ખેલાવશે વાલો, સાંભળ
સઘયર મારીરે; ત્યારે હું તો જામણે, બેસીસ સામી બારીરે ॥ સખી
૩ ॥ મુજ સામું જોશે હેતે, વાલો ઉભા રહીનેરે; શામળીયો બોધાવશે
મુજને, પ્રેમ સખી કહીનેરે ॥ સખી ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

વીસરી મા જાળે વાલા મુંને, શામળીયા ગીરધારીરે; વારે વારે
કરું છું વાલા, અરજ એ છે મારીરે ॥ વી ૧ ॥ અમ જેવા ધણુ તમને
મુને આશ તમારીરે; તે માટે રાખો વાલા મુંને; પોતાની સંભારીરે

॥ વી ૨ ॥ અધુર અત્રત પાજો, રસીયા બોલાવીરે; પાતળીયાજી
પાવન કરજો, મંદીર મારે આવીરે ॥ વી ૩ ॥ પ્રેમ સખી મોહી છે
વાલા, રાજીવ નેણરે; બીજું ન માગુરે વાલા બોલાવજો મીઠે વેણરે
॥ વી ૪ ॥ પદ ૪ ॥ પુરા.

પદ રાગ પ્રભાતી.

વૈરાગના પદને વીધન આડાં ધણાં, કહણુ-બંધ કામના કોઇક
છુટે ॥ ટેક. ॥ કનકને કામની ચોક્કી આડી શામની, રામની રમત્યમાં
એજ છુટે ॥ વૈરાગના ૧ ॥ કામનું મુળ તે કહપના જાણજો,
કામ ત્યાં ક્રોધની ગાંઠય બાંધે; શીળ સંતોષના ચોખા દીધા વીના,
જન્મ મરણના રોગ વાધે ॥ વૈરાગના ૨ ॥ પ્રકૃતીને વશ થયો ભડતી
ભુલી ગયો, નારીયે બાણે મારયો, જોગ લીધા પછે ભોગની
મચ્છા કરે, ઝીતી બાજી તેજ હારયો ॥ વૈરાગના ૩ ॥ મુળ વૈરા-
ગમાં મન ગણ્યું જોહનું, વીષય વાસનામાં નવ ડોલે; કહે મુળદાસ
સંત સમજ્યા ખરા, વેદ વાણી એમ સાખ્ય બોલે ॥ વૈરાગના ૪ ॥
॥ પદ ૧ ॥ પુરં.

પદ રાગ વૈરાવળ પ્રભાતી.

લાલ મનોહર લીજીએ, મુખવાસ મોરારી; શામ સોહાગી શામળા,
જાઉં મુખપર વારી ॥ લાલ ૧ ॥ જોએ તો લાવું જયજી, તજ સુંદર
તાજ; આરોગો મારા નાથજી, રસીયા થઇ રાજી ॥ લાલ ૨ ॥ લવીંગ
સોપારીને એલચી, કાથો ચુનો મેલાવું; નાગરવેલીના પાનની કાણુ
વાડી બનાવું ॥ લાલ ૩ ॥ હરીજન દરશન કારણે, ઉભા સઉ પાસે;
માવા મુખ તંબોલની, બ્રહ્માનંદને આશ ॥ લાલ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

રત સીંહાસન ઉપરે, રસીયાજી બીરાજે; અદ્ભુત શોભા જોઇને,
કાઠી કંદ્રપ લાજે ॥ રત ૧ ॥ જામે પહેર્યો જરકસી, શેહરો શીર
સારો; પીળી ઓઢી પામરી, બેઠા નંદુલારો ॥ રત ૨ ॥ કમર કટાળો
શોભતો, પોંચી બેઠ હાથે; ઉપરણી ઓપી રહી, મોળીડા માથે
॥ રત ૩ ॥ ફુલમાળા ગળે ફુટરી, ધારી ગીરધારી; શોભા જોઇ શણ-
ગારની, અલ્લાનંદ બલીહારી ॥ રત ૪ ॥ પદ ૨ ॥

અખંડ પીયાજીની આરતી, અતી હેતે ઉતારું; મહા મનોહર
મુરતી, અંતરમાં ધારું ॥ અખં ૧ ॥ અગ્રધુપ અતી શોભતો, દીપક
અજવાળું; મુખડું મોહનલાલનું, નીરખ્યું રૂપાળું ॥ અખં ૨ ॥ ભેરી
શંખ ત્રદંગ ધુની, વાજાં અતી વાજે; અલ્લ ભવસુર આવીયા, સઉ
દરશન કાજે ॥ અખં ૩ ॥ જો જો વાણી ઓચરે, ઘેરે સ્વરે ગાવે; અલ્લા-
નંદના નાથની, છબી જોઈ સુખ પાવે ॥ અખં ૪ ॥ પદ ૩ ॥

પ્રાણજીવન પધારાવીયા, મંદીરીયા માંઘ, પોઢયા સારું પ્રેમશું,
સુખસેજ બીછાઇ ॥ પ્રાણ ૧ ॥ પ્રીતમ બેઠા પલંગપર, આવી અલ-
બેલો; રૂઠો લાગે રાજવી, છોમાળો છેલો ॥ પ્રાણ ૨ ॥ મોહન દીધી
મુજને, ફુલડાની માળા; પગ ચાંપુ હું પ્રેમથી, થયા શામ સુખાળા
॥ પ્રાણ ૩ ॥ શીખ દીધી સઉ સાથને, પોઢયા કુંજવીલાસ; અલ્લાનંદ
હજુરી હરીનો, એકાંતીક દાસ ॥ પ્રાણ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ધૌળ પ્રભાતી.

સુતાં ઉઠીરે સમરૂ સહજનંદકે; વેણુલા ભલે વાયારે; અંતર
ઉપનોરે અતીશે આનંદકે ॥ વેણુલા ૧ ॥ નયણે નીરખીરે રંગભીનાનું
રૂપકે વેણુલા. પ્રીત્યે પોરબ્યારે અલ્લમહોલના લુપકે ॥ વેણુલા ૨ ॥

ઉરધ રેખારે એ ચરણમાં જોઈકે વેણુલા. તેને નીરખીરે મનડું રહું
 મોયકે ॥ વેણુલા ૩ ॥ નખમણીયુરે જુગલ ચરણની જોડકે વેણુલા.
 ગોળ ઘુંટીયોરે પુરે મનડાના કોડકે ॥ વેણુલા ૪ ॥ જંધા જાણુરે
 જોયા સાથળ સારકે વેણુલા. નાભી ઉડીરે અજ ઉપના જે ઠામકે
 ॥ વેણુલા ૫ ॥ પેટ પોયણુરે જોયા તણે વલ્લકે વેણુલા. એવા ચીન્હ-
 નીરે કશ્ચાનંદને કલકે ॥ વેણુલા ૬ ॥ પદ ૧ ॥

સદગુરુ સ્વામી અંતરંગીમી, બળવંતા બહુ નામીરે; આવ્યા
 અવની ઉપર, જન પતી પાળવારે ॥ સદ ૧ ॥ રુપિરાયને સાથે લાવ્યા, સદ
 શાસ્ત્ર જણાવ્યારે; વૈજતાં જીવું છે પાછા વાળવારે ॥ સદ ૨ ॥ ધરતી
 ઉપર ધરમજ થાપ્યો, ઘેર કળીને કાપીરે; શરણાંગતના સંતાપુને ટાળ-
 વારે ॥ સદ ૩ ॥ નર્ક થકી તાર્યા નરનારી, ભાવ જણાવ્યો ભારી લોભેરે,
 કશ્ચાનંદ કહે આવ્યા સંત ઓધારવારે ॥ સદ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

વાસુદેવે તીમરવાઢી પડળ નાંખ્યા કાપીરે, જ્ઞાનમાં ઉઘાડી
 મારી આંખડીરે ॥ વાસુ ૧ ॥ શામ સલુણી મુરતી શોભે, નીરખી
 મનડારે; ચોમાસામાં ચડતા વાલો આંખડીરે ॥ વાસુ ૨ ॥ જ્ઞાન કરતાં
 ઉઠો ગોરી, બજન વીંછળો ગોળીરે; હરીકૃષ્ણ રૂઢીયામાં રાખો ધાખ-
 ડીરે ॥ વાસુ ૩ ॥ કામ ક્રોધ મદ મોહને મારી, ધીરજ ધ્યાન ધરા-
 વીરે; પ્રેમમાં ડુલાવી મારી પાંખડીરે ॥ વાસુ ૪ ॥ ઉગમણે મુખે
 અલખેલો, છોગાં મેલી છેલોરે; કશ્ચાનંદને આપી રીઝી રાખડીરે
 ॥ વાસુ ૫ ॥ પદ ૩ ॥

મંગળ આરતી, પદ રાગ ભેરવ.

આરતી ઉમંગ સહીત મંગળા ઉતારું, મંગળમય મુરતીપર તન
 મન ધન વાર ॥ આર ૧ ॥ મંગળમય મંડપમે રાજત દોઉ બાધ;

નારાયણ નર સમેત સંતન સુખદાઇ ॥આ. ૨ ॥ મંગળમય મુનીવર
સખ મંગળ ગુણ ગાવે, મંગળમય સખ સમાજ બરન્યો નહી જાવે
॥આ. ૩ ॥ મંગળમય દરશ કરત સતી સમાજ આઇ, મુક્તાનંદ
મંગળમય પ્રભુપદ બલજાઇ ॥ આ. ૪ ॥ ૧ ॥

૫૬ રાગ બીભાસ.

કરત સીમાર શબ્દી શોભાનીધી, નીજ જન મનરંજન મનરં-
જન ધનશામ; કનક કડાં પોંચી બાળુબંધ, ઉરમની માળ ધરી
અભિરામ ॥કરત ટેક ૧॥ કાનમે મકાકત કુંડળ, શીશ મુગટ ઝળકત
છખી ધામ; કટીકીકની પાય નેપુર બાજત, ઉર રાજત વૈજતી દામ
॥ કરત, ૨ ॥ શોભા ધામ નીરખી નટવરકુ, નીજ જન મન પાવત
વીશ્રામ; મુક્તાનંદ કહે મનમોહનકી, છખીપર વાર કોટી કામ
॥ કરત, ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ સારંગ.

નટવર શ્રી ગિરધારી, જીમત, પ્રભુ નટવરશ્રી ગિરધારી; અધિક
પ્રેમ ભરી પિઉકુ જમાવત શ્રીવૃષભાન ધુલારી ॥ જીમત ॥ ટેક ૧ ॥
ધર ધરસે જોપી સખ આઇ, કરત કતોહળ ભારી નવલ પ્રિતમકુ નિત
દુલહા સખી, મરમસેં ગાવત ગારી ॥ જીમત ૨ ॥ જીવતિ વચન
સુણી લાલ લાડિલે, હસત લેત કરતારી. મુક્તાનંદ મદન મોહનકી
યા છખીપર બલહારી ॥ જીમત ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પદ રાગ સારંગ.

સુંદરશામ સુગ્ગન પોઠે પ્રભુ સુંદર શામ સુગ્ગન, રાજભોગકી
આરતી કીની, બયોહે દીવસ મધ્યાન ॥ પોઠે ॥ ટેક ૧ ॥ સેવક
જનકુ પ્રસાદી દીની, દીનેહે ખીરાપાન; બંધીજન સારંગ આલાપત
કરત મધુર સુર ગાન ॥ પોઠે ૨ ॥ કમળા કરત સુખદ પગ ચંપી,
સોવત શ્રી ભગવાન; મુક્તાનંદ કહે પ્રભુ સુખ સાગર, ગોવીંદ ગુન
કે નીધાન ॥ પોઠે ૩ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ નટ.

દીગ્રએ દરસન દાન, દયાનિધી દીગ્રએ દરસન દાન; સુરીનર મુની
તવ દરશકે કારન, આએહે પરમ સુગ્ગન ॥ દયા ॥ ટેક ૧ ॥ આંધ્રવ
સીધ ચારણુ વિદ્યાધર, કરતહે તવ ગુનગાન, ગુનીજન ગાન કરત
અતિ સુંદર, તૌરત નઉતમ તાન ॥ દયા ૨ ॥ વૈષ્ણુવંદ કીએ તુમ
ઉપર તનમનધન કુરખાન, મુક્તાનંદ કહે પ્રભુ મન વાંછિત કીગ્રએ
શ્રી ભગવાન ॥ દયા ૩ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ ઈમનકલ ગોડી.

મેરેતો તુમ જીવન બાળ મુંકંદા મેરેં બીનું દેખે મોય કળ ન
પરતહે, જ્યું ચકોર બીનચંદા ॥ મેરે ૧ ॥ એહી કારન રહો નેનું
કે આગે, નટવર નંદજીકે નંદા ॥ મેરે ૨ ॥ કરણા દ્રગનકરી મોય
વિભોખી, મેટન ભવદુખ ફંડા ॥ મેરે ૩ ॥ મુક્તાનંદ કહે નેહ
નિભાવન, પીઆ પ્રીતમ સુખ કંદા ॥ મેરે ૪ ॥ ૧ ॥

મેરેતો સુખદાઇક તુમહી મોરારી ॥ મેરે ૦ ॥ તુમ ખીના ઓર
 દેવ નહીં જાયુ', એહી દ્રઢ ટેક હમારી ॥ મેરે ૧ ॥ લોભીને કુંજસે
 ધન્ય સુખ દાયક, કામીને કુંજસી નારી ॥ મેરે ૨ ॥ તુમ કારજ
 જોગન હોઇ ખેડી, અસત આસ સખટારી ॥ મેરે ૩ ॥ રસીક સલુણા
 પીયા તેરે મુખ ઉપર, મુકતાનંદ બલહારી ॥ મેરે ૪ ॥ પદ ૨ ॥

રસીક તેરે નેનુમે જાદુબારી ॥ રસી ૦ સામરે સલુણા તેરે નેન
 ખાનસે, મોઝેકસી બરમારી ॥ રસી ૧ ॥ વ્રેહકી પીરખટી મેરે તન
 મેં. ટરતન કોઇ ખીધીટારી ॥ રસી ૨ ॥ લોકકી લાજ નરહી મેરે
 મનમેં કરડારી મતવારી ॥ રસી ૩ ॥ મુકતાનંદ ગોપીવંદ દેખત
 હો રહી જગસે ન્યારી ॥ રસી ૪ ॥ પદ ૩ ॥

નયણસર તીખે હે નાથ તીહારે નય ૦ જન જનકુ લગી ઓટ
 નયનકી, લોટ પોટ કરડારે ॥ નય ૧ ॥ દેખનમેં તો કામલસે
 કામલ, ભેદત અંતર ભારે ॥ નય ૨ ॥ ઓટલગી સનકાદીક નારંદ,
 હોરહે જગસે ન્યારે ॥ નય ૩ ॥ મુકતાનંદ કહે કાહા મુખસે કહું,
 જનત જનત તીયાર ॥ નય ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ગોડી ॥ ફુલના પેરીરે જામા ફુલના પેરી, ફુલો રસીક
 સુખણુ જામા ફુલના પેરી; ફુલનો મુગટ કુંડળ ફુલના છે કાન, ઓઢી
 ઉપરથી ફુલાંતી શોભે વાલો બીનેવાન ॥ ફુલ ૧ ॥ સુગંધી ફુલાના
 શોભે હૈડે સુંદર હાર, માથે ફુલડાના તોરા અંગે તેજનો અંખાર
 ॥ ફુલ ૨ ॥ ફુલડાના ગજરા બાળુફુલની છડી, કરે ઈંદ્ર ઉપરથી
 પ્રેમ ફુલની ઝડી ॥ ફુલ ૩ ॥ ફુલડાના ઝાંઝર ચરણે પેરી સુંદર
 આમ, મુકતાનંદને વાલે કીધું ઘેલું ગોકુળ ગામ ॥ ફુલ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

ફુલડાં ધારીરે અંગે ફુલડાં ધારી; શોભે શામળીઓ સુખણુ
 અંગે ફુલડાં ધારી; જરકસી પાધડલીમાં ફુલના તોરા માથે બમર
 શુંજર કરી આવેછે ઓરા ॥ ફુલ ૧ ॥ હૈડા ઉપર હાર સુંદર ફુલના
 પેરી, ચોરે માનનીયુના મનને પ્યારો લટકાળો લેરી ॥ ફુલ ૨ ॥
 ફુલના સણુગાર પેરી પ્રીતમજી પ્યારો; અતી આનંદ વધારે નીત નંદનો
 લાલો ॥ ફુલ ૩ ॥ મુક્તાનંદનો વાલો ફુલા ગોપીની સંગે, ગોપી
 અંગોઅંગ ફુલી રહી શામળા સંગે ॥ ફુલ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

નેણુને બાણેરે મારી નેણુને બાણે, મુને મોહનજી મરમાળે મારી
 નેણુને બાણે; નેણુને નમરે પ્રીતમ પ્રાણુ હસ્યા મારા, એક ઘડી
 અલખેલો વાલો ન મેલું ન્યારા ॥ નેણુ ૧ ॥ નંદકુંવરના નેણું કેરાં
 બદુડા બારી, એની આંખડીયુને જોતાં સરવે મોહી નારી ॥ નેણુ ૨ ॥
 જોયા વિના જંપ ન થાય શુંકરાયે ખેની, હું તો વાલાને વશ થઇછું
 લાગી મોહની એની ॥ નેણુ ૩ ॥ મુક્તાનંદને વાલે મારૂં ચિહ્ન લીધું
 ચોરી એનું મુખ જોઇ જીવું જોમ ચંદ્ર ચકોરી ॥ નેણુ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પ્રીતડી બાંધીરે મારે પ્રીતડી બાંધી, સખી સામળીયા સંગાથે
 મારે પ્રીતડી બાંધી; નંદકુંવર નવરંગી સંગે લાગી રંગઝડી, મારે
 ગોવરધન ધારીશું ગાંઠ પ્રેમની પડી ॥ પ્રીત ૧ ॥ હઠડા કેરો હાર
 મોહન ન મેલું ન્યારો, મારા જીવડલા સંગાથે ચડ્યો નંદુલારો
 ॥ પ્રીત ૨ ॥ સુંદર વરને સંગે મારૂં અંગ રહ્યું ફુલી, એને સુખે હું
 સંસાર કેરો મારગડો જીલી ॥ પ્રીત ૩ ॥ કે મુક્તાનંદને પ્યારે પ્રેમે
 આંહી ઝહી મારી, પ્રીતમને પરતાપે સેજે થધરે જગન્યારી ॥ પ્રીત
 ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ગાડી. પ્રગટ પ્રમાણ હરીને, બજમન પ્રગટ પ્રમાણ હરીને
કામ કોષ મદ લોભ તજીને, ધ્રુવ ઉર ટેક ધરીને ॥ બજ ૧ ॥ ગ-
રભવાસનું સંકટે પ્રાણી જામશમાં વિસરીને; કુમુદિ કુડકપટ પરહર
જે, ભરજે પાય ડરીને ॥ બજ ૨ ॥ માલ મુલક સરવે મેલીને,
જાવું જરૂર મરીને; જામશમાં જમરાને આગે, ઝાઝો ભાર ભરીને
॥ બજ ૩ ॥ ભવદુષ્પ ટળે મીટે સરવે ભ્રમણા, સંતનો સંગ કરીને;
અહ્લાનંદ કહે આવો અવસર, નહી પામીશ ફરીને ॥ બજ ૪ ॥ ૫૬૧ ॥

નારાયણ સુખકારી, બજીએને નારાયણ સુખકારી; સાધુ જનની.
માન શીખામણ વીણે વીકાર વીસારી ॥ બજ ૧ ॥ માતપીતા
સુત બંધવ મેરી, નહી તારા સુત નારી; જમકે દુવાર એકીલા
જાવું, કરજે કરમ વિચારી ॥ બજ ૨ ॥ રાજ રંક ગુણીજન પં-
ડીત, ખેડુને વેપારી; સગાં કુટુંબી સહિત સૌને, લેજાવે જમ મારી ॥
॥ બજ ૩ ॥ ભરતખંડમે દેહ મનુષ્યનો, મીલે નહી વારમવારી,
અહ્લાનંદ કહે થાને સુખીઓ, સંતવચન ઉરધારી ॥ બજ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

અલખપુરૂષ અવિનાશી, બજીએને અલખપુરૂષ અવિનાશી; કરમ
કટે તારાં અનંત જનમનાં, ફંદ મિટે ચોરાસી ॥ બજ ૧ ॥ સગુ
કુટુંબી સુત ને નારી, માતા મામો ને માસી; અંતે બેળું કોઇ નહી
આવે, અંતર દેખ તપાસી ॥ બજ ૨ ॥ ધરમાં બેડો ગાળું બેલે
દેખી તિરથવાસી; પરધન હરે કરે નીત કબુધી, પરનારીની હાંસી
॥ બજ ૩ ॥ માફં માફં કરતો મુરખ, મેલી ધન મરી જાસી; અહ્લા
નંદ કહે હજી સમરીલે, રસિક શ્યામ સુખરાશી ॥ બજ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પ્રગટ હરી બજ્ય પ્રાણી, સમજીને પ્રગટ હરી બજ પ્રાણી;
પાપદોહ પરીત્યાગ કરીને દયા ધરમ ઉર આણી ॥ સમ ૧ ॥

ચરણ પરત્રિયા મદમાટી, નરકતણી નિસાણી; તે પાપે કરી અવશ
 પિલાઈશ, ધાલી જમરા ધાણી ॥ સમ ૨ ॥ સમજ્યા વિના ન
 બોલીશ કેદી, મુખથી મિથ્યા વાણી; મમતા કેરો માથે મૂરખ ભાર
 માં લેજો તાણી ॥ સમ ૩ ॥ એજે દેહ અમુલ્ય ખોયો, કાંધી
 ધુળ કમાણી; બ્રહ્માનંદ કહે તતપર થઈ બજ, જગપતિ સાચા જણી
 ॥ સમ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ ગોડી. સંત સમાગમ કીજોહો, નીશદીન સંત સમાગમ
 કીજો; માન તજી સંતનકે મુખસે પ્રેમ સુધારસ પીજો ॥હોની. ૧॥
 અંતર કપટ મેટકે અપના, લે ઉનકુ મન દીજો ॥ હોની. ૨ ॥ ભવ
 દુખ ટરે બરે સખ દુકીત, સખ વીધી કારજ સીધે ॥ હોની. ૩ ॥
 બ્રહ્માનંદ કહે સંતનકી સોખત, જન્મ મુદ્દળ કરી લીજો ॥ હોની.
 ૪ ॥ પદ. ૧ ॥

હરી બજતાં સુખ હોય, સમજ મન હરી બજતાં સુખ હોય
 હરી સમરન ખીન મુરખ અચાની, ઉમર દીની ખોય ॥ સમ. ૧ ॥
 માત પિતા જીવતી સુત બંધુ, સંગ ચલે નહી કોઇ ॥ સમ ૨ ॥
 ક્યું અપને શીર લેત ખુરાઇ, રહેનો હે દીન દોષ ॥સમ ૩॥ બ્રહ્મા-
 નંદ કહે હરી ભજીએ, હીતકી કહત હું તોહી ॥સમ ૪॥ પદ. ૨॥

સંત પરમ હીતકારી, જગતમે સંત પરમ હીતકારી; પ્રભુપદ
 પરમ કરાવત પ્રીતી, ભરમ મીટાવત મારી ॥જગ. ૧॥ પરમકૃપાળ
 સકળ જીવનપર, હરી સમ સખ દુખહારી ॥ જગ. ૨॥ ત્રિગુણાતીત
 શીરત તન-ત્યાગી, રીત જગતસે ન્યારી ॥જગ. ૩॥ બ્રહ્માનંદ કહે
 સંતનકી સોખત, મીલતહે અગટ મોરારી ॥ જગ. ૪ ॥ પદ. ૩॥

ભજન ખીન યુદી જન્મ ગમાત, યુંદી જન્મ ગમાત ॥ભજન. ૧

સમજ સમજ નર મુઠ અસાની, કાળ નીકટ ચલી આત ॥ભજ. ૧૧

ભયોરી ખેહાલ શીરત હે નીશદીન, ગુણ વિપયનકે ગાત ॥ભજ. ૨૧.

પરમારથકા રાહ ન પિછત, પાપ કરત દીનરાત ॥ભજ. ૩૧ અહ્લા-

નંદ કહે તેરી મુરખ, આયુષ વ્રથાહી જાત ॥ભજ. ૪૧ ૫૬. ૪ ॥

રાગ ગોડી. સ્યામની છબીરે, સખી સ્યામની છબી; જોને ફુલ-

ડેથી છાઇ, સખી સ્યામની છબી ॥ટેકા ૧ ॥ ફુલડાની તોરાની ફેરે

ભમર કરે ગુંજર; અંગોઅંગ હરીને શોભે, ફુલડાના શણુગાર ॥સ્યામ.

૨ ॥ કાનુમેં ફુલડાના કુંડળ, ફુલોના ભુજખંધ; ફુલતણા ગજરાફાવે

છે સુંદર માંહી સુગંધ ॥સ્યામ. ૩ ॥ ફુલતણો શીર મુગટ જોધને,

મગન ફેરે વ્રજનાર; ફુલતણી શોભાપર જાય, અહ્લાનંદ બલહાર

॥ સ્યામ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ફુલની માળારે શોભે ફુલની માળા, બેની સુંદરવરને શોભે ગળે

ફુલની માળા ॥ ટેક ૧ ॥ નવલ કસુંબી પટકા ઉપર તોરે હલવાળી,

ફુલની પછેડી ઓઢી ઉભા વનમાળી ॥ ફુલ. ૨ ॥ ફુલડાની ખીજંતી

માળા હરીવરને ફાવે, એ માળાને જોવા સારું ઇંદ્રાદીક આવે ॥ ફુલ

૩ ॥ ફુલ કલંકી માથે લટકે છબી તઉતમ સારી, અહ્લાનંદ કહે નટ-

વર મુરતી નેણુંમાં ધારી ॥ ફુલ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ફુલની બાંધીરે પોંચી ફુલની બાંધી, હેલી નટવરજીને હાથે પોંચી

ફુલની બાંધી ॥ટેક ૧ ॥ ફુલતણાં છોગલીયાં ફરતાં મેલ્યાં મરમાળાં

કાનું ઉપર ફુલડાં ખોસ્યાં લાગે રૂપાળાં ॥ ફુલ ૨ ॥ ફુલદડો ઉછાળે

વાલો લટકે મનજોવા, એ લટકાને જોવા આવે ભવ અહ્લા જોવા

॥ફુલ ૩ ॥ ફુલડાની ટોપી ગુંથીને પ્રેમે પહેરાવી, અહ્લાનંદ કહે એ

છબી મેંતો અંતર ઠેરાવી ॥ ફુલ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મન માર મોહુંરે હેલી મન માર મોહું, એના પુલડાની શોભા
 જોધને મન માર મોહું ॥ટેક. ૧॥ પુલડાના ગજરા ધારયા સુંદરવર.
 છેલે જે ગજરાની ફેરે ભમરા કેડો ન મેલે ॥મન. ૨॥ પુલડાં કેરા
 તોરા પહેરયા વ્રજ જીવન વાલે, ભુદરજી પુલાને ભારે લટકંતા ચાલે
 ॥મન. ૩॥ અલખેલાંને સરવે અંગે પુલે પુલવાડી પ્લહાનંદ કહે એ
 છખી જોવા આવે સઉ દોડી ॥મન ૪ ॥ પદ. ૪ ॥

પદ રાગ સંઘ્યા આરતી.

આરતી કીજે સહજનંદ સ્વામી, નટવર રૂપ પ્રગટ બહુનામી
 ॥આર, ૧॥ સારદ શેષ નારદ ગુણુ ગાવે, નિગમ નીતી કહી પાર ન
 પાવે ॥ આર. ૨॥ સરવાતીત સકળ અવીનાસી, જાંહી જપત મુની
 સેસ્ત્ર અકાશી ॥આર ૩॥ માઆ જીવ ઇસકે કારન, નરતન ધારયો
 પતીતજન તારન ॥ આર. ૪॥ અંગેઅંગ પુષ્પ ધરે વનમાળી,
 હરીજન સંગે જતાવત તાળી ॥આર. ૫॥ એહી છખી રહો નિત્ય
 નેતુંકે આગે, મુક્તાનંદ કરજેડીકે માગે ॥આર. ૬ ॥ પદ ૧ ॥

આરતી બીજી જે અંતરજમી જે અંતરજમી, વાસુદેવ જીગ
 વ્યાપીક; નીરગુણુ નીશકામી ॥જયદેવ. ૧ ॥ જયદેવ. ૧ ॥ ટેક. ૧ ॥
 તેજેમય તનુ ધારી, સ્વત દીપ સ્વામી; મુનીગણુ મધ્ય ખીરાજે
 અતી અગણીત નામી ॥જય. ૨॥ અનંત અંદ્ર રવી સરખા, મહા
 મુનીવર સંગે ચરણુ કમળ નીત સેવે, અતીશે ઉમંગે ॥ જય. ૩ ॥
 નારાયણુપુર વાશી, અગણીત નરનારી; પ્રેમ ધણા કરી પુજે પ્રભુપદ.
 સુખકારી ॥ જય. ૪॥ પ્લહા ભવ સનકાદીક, નીત દરશન આવે શુક.
 શારદ મુની નારદ, નીશદીન ગુણુ ગાવે ॥જય. ૫॥ પ્રગટ રૂપ પુરષો-
 તમ, હરી આજ અવતારી; મુક્તાનંદ મહાપ્રભુપર, જાયે બલીહારી.
 ॥જય ૬ ॥ પદ ૧ ॥

જય સદગુરુ સ્વામી, સહજનંદ દયાળુ; બહુ નામી
 ॥ જયદેવ. ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ ચરણ સરોજ તમારા, વહું કરજોડી;
 ચરણે ચીત ધરયાથી, દુખ નાંખ્યાં તોડી ॥ જય. ૨ ॥ નારાયણ
 નર બ્રાતા, દીજકુલ તનુ ધારી, પામર પતીત ઓધારયા, અમણીત
 નરનારી ॥ જય ॥ ૩ ॥ નીત નીત નૌતમ લીલા કરતા અવિનાશી;
 અડસઠ તીરથ ચરણે, કોટી ગયા કાસી ॥ જય. ॥ ૪ ॥ પુરષોત્તમ
 પ્રગટનાં, જે દરશન કરશે; કાળકર્મથી છુટી, કુટુંબ સહીત તરશે
 ॥ જય. ૫ ॥ આ અવસર કરણુનીધી, કરણુ બહુ કીધી; મુક્તોત્તમ
 કહે મુક્તી, સુગમ કરી સીધી ॥ જય. ॥ ૬ ॥ ૫૬. ૧ ॥

સ્તુતિ દોહા. નિર્વિકલ્પ ઉત્તમ અતિ, નિશ્ચ તવ ધનસ્યામ મહા
 તમ જ્ઞાન જુત ભક્તિ તવ, એકાંતિક સુખધામ ॥ ૧ ॥ મોહિમે
 તવ ભક્તપતો, તામે કોઇ પ્રકાર; દોસ ન રહે કોઇ જાતકો, સુનિયો
 ધર્મકુમાર ॥ ૨ ॥ તુમારો તવ હરીભક્તકો, દોહ કબી નહિ હોય; એ
 કાંતિક તખ્તાસકો, દિયો સમાગમ મોય ॥ ૩ ॥ નાથ નિરંતર દરસતવ
 તવ દાસનકોદાસ, એહિ માગુ કરિ વીનયકરિ, સદા રાખિયો પાસ ॥
 ॥ ૪ ॥ હે કૃપાળુ હે ભક્તપતી, ભક્તવચ્છળ સુનો વાત; દયાસિંધુ
 સ્તવનકરિ, માગુ વસ્તુ સાત ॥ ૫ ॥ સહજનંદ મહારાજકે સખસતસંગી
 સુખણુ; તાકોદ્રઢ હોય તો વ્રતનો, શિક્ષાપત્રિ પ્રમાણુ ॥ ૬ ॥ સોપત્રિમે
 અતિબડો, નિયમ એકાદશ જોય; તાકી વિગતિ કહતહુ, સુનિયો સખ
 ચિત પ્રોય ॥ ૭ ॥ હિંસા ન કરનિ જંતકી, પરસ્ત્રી સંગકો ત્યાગ;
 માંસ ન ખાવત મધકુ, પીવત નહિ અડભાગ ॥ ૮ ॥ વિધવાકું પરસત
 નહિ કરત ન આતમધાત, ચોરી નકરનિ કાંહુકી કલંક ન કોડકો
 ક્ષણાત ॥ ૯ ॥ નિદંત નહિ કોય દેવક, ખિન ખપતો નહિ ખાત;

વિમુખ જીવકે વદનસે, કથાસુનિ નહિ જાત ॥૧૦॥ એહિવિધિ ધર્મ
સમિપમે વરતો સખ હરિદાસ; બજો શ્રી સહજનનંદ પદ, છોડી એર
સખ આસ ॥૧૧॥ રહિ એકાદશ તીર્થમે, કરો શ્રીહરી પદ પ્રીત;
પ્રેમાનંદ કહે ધામમાં, જાવો નિશંક જગજીત ॥૧૨॥

શીતળ આરતી પદ રાગ બીહાગ.

શીતળ આરતી કીજો, શ્રીકૃષ્ણની શીતળ આરતી કીજો; શોભા
ધામ શ્યામ મુખ નીરખત, જનમ સુદ્ધ કરી લીજો ॥ શ્રી ૧ ॥
અગ્રજાતી ઘતજાતી અનોપમ, સો પાવકસે પ્રજ્ઞરી; અંગોઅંગ જુસન
મળી ઝલકત, ભધ શોભા અતિ ભારી ॥ શ્રી ૨ ॥ સુરીનર મુની
સખ આએ દર સહીત, બોલત જયજય વાની; મધુર મધુર વાજત
બજવત, હોવત ધુનીસુખદાની ॥ શ્રી ૩ ॥ શ્રી ધનશ્યામ પિયા છપી
નિરખત આનંદ ઉરમાં સમાવે; મુકતાનંદ મદન મોહન પર વાર.
વાર જાવે ॥ શ્રી ૪ ॥

લીલા પદ રાગ ગરબી.

પ્રથમ હરીને ચરણે શીશ નમાવું, નૌતમ લિલારે નારાયણની
જગાવું ॥૧॥ મોટા મુનીવરરે એકાએ કરી મનને, જેની કાજરે સેવે
જઈ વનને ॥૨॥ આસન સાધીરે ધ્યાન ધરીને ધારે, જેને ચેષ્ટારે
સ્નેહકરી સંભારે ॥૩॥ સહજ સ્વભાવિકરે પ્રકૃતિ પૂરણોતમની, સુણતાં
સજનીરે ખીક મટાડે જમની ॥૪॥ ગાવું હેતેરે હરિના ચરિત્ર
સંભારી પાવન કરજોરે પ્રભુજી પુદ્ધિ મારી ॥૫॥ સહજ સ્વભાવેરે
બેઠા હોય હરિ જ્યારે, તુલસિની માળારે કર લધ ફરવે ત્યારે ॥૬॥
રમ્ય કરતારે રાજવનેષુ રૂપાણાં કોઈ હરિ જનનિરે માગી લધને

માળા ॥૭૧॥ બેવડી રાખિરે બબે મણકા જોડે ફરવે તાણિરે કાષ્ઠ
માળા તોડે ॥૮॥ વાતુ કરેરે રમુજ કરીને હસતાં, બેળા કરિરે માળા
કરમાં ધસતાં ॥ ૯ ॥ ક્યારેક મિચિરે નેત્ર કમળને સ્વામી પ્રેમ
નંદકરે ધ્યાન ધરે બહુ નામી ॥ ૧૦ ૫૬ ૧ ॥

સાંભળ સહીયરે લિલાનટ નાગરની, સુષુતાં સુખકુરે આપે
સુખ સાગરની ॥૧૧॥ નેત્ર કમળ નેરે રાખી ઉઘાડાં ક્યારે ધ્યાન
ધરીનેરે બેસે જીવન બારે ॥૨॥ ક્યારેક ચમકીરે ધ્યાન કરતાં જાએ
જોતાં જીવનનેરે જનમ મરણ દુખ ભાગે ॥ ૩ ॥ પોતા આગળરે સભા
બરાંધ બેસે, સંત હરીજનરે સામું જોઈ રહે છે ॥૪॥ ધ્યાન ધરી-
નેરે બેઠા હોય પોતે, સંત હરીજનરે ત્રપત ન થાએ જોતે ॥૫॥ સાધુ
કિરતનરે ગાય વળડી વાળ; તેમને જોઈરે મગ્ન થાય મહારાજ
॥૬॥ તેમની બેળારે ચપટી વળડી ગાએ, સંત હરીજનરે નિરખી
રાજ થાએ ॥૭॥ ક્યારેક સાધુરે ગાય વળડી તાળી, બેળા ગાયરે
તાળી દેઈ વનમાળી ॥૮॥ આગળ સાધુરે કીરતન ગાય જ્યારે, પોતા
આગળરે, કથા વંચાએ ત્યારે ॥૯॥ પોતે વારતારે કરતા હોય બહુ
નામી; ખસતા આવેરે પ્રેમાનંદ સ્વામી ॥ ૧૦ ૫૬ ૨ ॥

મનુષ્ય લીલારે કરતા મંગળકારી, ભક્ત સભામાંરે બેઠા ભવબય
હારી ॥૧॥ જેને જોતાંરે જાયે જગ આશક્તિ, જ્ઞાન વૈરાગને ધર્મ
સહિત જે ભક્તિ ॥૨॥ તે સંબંધીરે વાર્તા કરતા બારી, હરી સમ-
જલવેરે નીજજનને સુખકારી ॥૩॥ જોગને સાંખ્યેરે પંચરાત્ર વેદાંત,
એ શાસ્ત્રનોરે રહસ્ય કહે ખાંત ॥ ૪ ॥ ક્યારેક હરીજનરે દેશદે-
શના આવે, ઉછવ ઉપરરે પુજા બહુ વીધી લાવે ॥૫॥ જાણી પોતા-
નારે શેવક જન અવીનાશી, તેમની પુજારે ચહન કરે સુખરાશી

॥૬॥ ભક્ત પોતાનેરે તેને શામસુખણુ ધ્યાન કરાવીરે ખેંચે નાડી
 પ્રાણુ ॥૭॥ ધ્યાનમાંથીરે ઉઠાડે નીજજનને, દેહમાં લાવેરે પ્રાણુ ઈંદ્રી
 મનને ॥૮॥ સંત સભામાંરે બેઠા હોય અવીનાશ, કોઇ હરીજનનેરે
 તેડવો હોયે પાસ ॥૯॥ પેહેલી આંગળીરે તેત્રતણી કરી સાન, પ્રેમા-
 નંદ કહેરે સાદ કરે ભગવાન ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ॥

મોહનજીનીરે લીલા અતિ સુખકારી, આનંદ આપેરે સુશુતાં
 ન્યારી ન્યારી ॥૧॥ ક્યારેક વાતુરે મુનીવર સાથે, ગુછ કુલનાંરે
 ચોળે છે બે હાથે ॥૨॥ શીતળ જાણીરે લીંખુ હાર ગુલાખી, તેને
 રાખેરે આખ્યું ઉપર દાખી ॥૩॥ ક્યારેક પોતેરે રાજપામાં હોય, વાતુ
 કરેરે કથા વંચાય તોય ॥૪॥ સાંભળે કીરતનરે પોતે કાંઈક વિચારે,
 પુછવા આવેરે જમવાનું કોઇ ત્યારે ॥૫॥ હાર ચડાવેરે પુજા કરવા
 આવે, તેના ઉપરરે બહુ ખીજી રીસાવે ॥૬॥ કથા સાંભળતાંરે હરે
 હરે કહી બોલે, મર્મ કથાનોરે સુણી મગન થઇ ડોલે ॥૭॥ બાન
 કથામાંરે ખીજી કીયા માંય, ક્યારેક અચાનકરે જમતાં હરે બોલાય
 ॥૮॥ થાય સ્મૃતીરે પોતાને જ્યારે તેની, થોડુંક હસેરે ભક્ત સામું
 જોઇ બેની ॥૯॥ એમ હરી નીતનીતરે આનંદ રસ વરસાવે, એ
 લીલા રસરે જોઇ પ્રેમાનંદ ગાવે ॥૧૦॥ ૫૬ ૪॥

સંભાળ સજનીરે દિવ્ય સ્વરૂપ મોરારી, કરે ચરીત્રરે મનુષ્ય
 વિગ્રહ ધારી ॥ ૧ ॥ થયા મનોહરરે મોહન મનુષ્ય જેવા, રૂપ અનો-
 પમરે નીજજનને સુખ દેવા ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઢોલીયેરે બેસે શ્રીધન-
 શ્યામ, ક્યારેક બેસેરે ચાકળે પુરણકામ ॥ ૩ ॥ ક્યારેક ગોદડુરે ઓછાડે
 છે સહિતે; પાથર્યું હોયેરે તેપર બેસે પ્રિતે ॥૪॥ ક્યારેક ઢોલીયારે
 ઉપર તકીયો બાળી, તેપર બેસેરે શ્યામ પત્તાંઠી વાળી ॥ ૫ ॥

ધણુંક ખેસેરે તકીએ ઉડીગણુ દધને, ક્યારેક ગોઠણુરે બાંધે ખેસ લધને
 ॥ ૫ ॥ ક્યારેક રાજીરે થાય અતીશે આલી, સંત હરિજનને બેટે
 પાથમાં ધાલી ॥ ૭ ॥ ક્યારેક માથેરે મેલે લધખે હાથ, છાતી માંહીરે
 ચરણુ કમળ દે નાથ ॥ ૮ ॥ ક્યારેક આપેરે હાર તોરા ગીરધારી,
 ક્યારેક આપેરે અંગના વસ્ત્ર ઉતારી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક આપેરે પ્રસાદી
 ના થાળ, પ્રેમાનંદ કહેરે ભક્ત તણા પ્રતીપાળ ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૫ ॥

એવાં કરેરે ચરિત્ર પાવનકારી, શુકળ સરખારે ગાવે નિત્ય
 સંભારી ॥ ૧ ॥ ક્યારેક જીભનેરે દાંત તળે દબાવે, ડાભે જમણુરે
 પડખે સીજ સ્વભાવે ॥ ૨ ॥ છીંક જ્યારે આવેરે તારે રૂમાલ લેધને,
 છીંક ખાએરે મુખપર આડો દધને ॥ ૩ ॥ રમુજ આણીરે હશે અતી
 ધનસ્યામ, મુખપર આડોરે રૂમાલ દેધ સુખધામ ॥ ૪ ॥ ક્યારેક
 વાતુરે કરતા થકા દેવ, છેડે રૂમાલનેરે વળદેવાની ટેવ ॥ ૫ ॥ અતિ
 દયાળુરે સ્વભાવ છે સ્વામીનો, પરદુખ હારીરે વારી બહુ નામીનો
 ॥ ૬ ॥ કોઠને દુખીયોરે દેખી ન ખમાય, દયા આણીરે અતી
 આકળા થાય ॥ ૭ ॥ અન ધન વસ્ત્રે આપીને દુખ ટાળે, કરણા
 દ્રષ્ટી દેખી વહાલ વધારે ॥ ૮ ॥ ડાભે ખભેરે ખેસ આડસોડે નાંખી,
 ચાલે જમણુરે કરમાં રૂમાલ રાખી ॥ ૯ ॥ ક્યારેક ડાભેરે કર કેડ
 ઉપર મેલી, ચાલે વાલોરે પ્રેમાનંદનો હેલી ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૬ ॥

નીત નીત નૈતમ લીલા કરે હરીરાયે, ગાતાં સુણુતાંરે હરીજન
 રાજી થાએ ॥ ૧ ॥ સહજ સ્વભાવેરે ઉતાવળા બહુ, ચાલે હેત કરીનેરે
 બોલાવે બહુ વાલે ॥ ૨ ॥ ક્યારેક ઘોડેરે ચડવું હોય ત્યારે, ક્યારેક
 સંતનેરે પીરસવા પધારે ॥ ૩ ॥ તારે ડાભેરે ખભે ખેસને આણી,
 ખેસને બાંધેરે કેડ સંધાતે તાણી ॥ ૪ ॥ પીરસે લાડુરે જલેખી

ધનશ્યામ, જણુસ જમ્યાનીરે લેધ લેધ તેનાં નામ ॥ ૫ ॥ ફરે
 પંગતમારે વારંવાર મહારાજ, સંત હરીજનનેરે પીરસવારે કાજ
 ॥ ૬ ॥ અદ્વાભકિતરે અતી ધણી પીરસતાં, કાઠનાં મુખમાં આપે
 લાડુ હસતાં ॥ ૭ ॥ પાછલી રાત્રીરે ચાર ઘડી રહે જ્યારે, દાતણુ
 કરવારે ઉઠે હરી તેવારે ॥ ૮ ॥ નહાવા બેસેરે નાથ પલાહી વાળી,
 કર લેધ કળસ્યોરે જળ ઢોળે વનમાળી ॥ ૯ ॥ કોરે વસ્ત્રેરે કરી
 શરીરને લોવે, પ્રેમાનંદ કહેરે હરીજન સર્વે જોવે ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૭ા

૩૩ા શોભેરે નાહીને ઉભા હોયે, વસ્ત્ર પહેરેલુરે સાથળ વચ્ચે
 નીચોવે ॥ ૧ ॥ પગ સાથળનેરે લુધને સારંગપ્રાણી, કોરા બેસનેરે
 પેહેરે સારી પેઠે તાણી ॥ ૨ ॥ ઓઢી ઉપરનીરે રેશમી કોરની વાલે, આવે
 જમવારે આખડીયે ચડી ચાલે ॥ ૩ ॥ માથે ઉપરણીરે ઓઢી બેશે
 જમવા, કાન ઉઘાડારે રાખે મુજને ગમવા ॥ ૪ ॥ જમતાં ડાખારે
 પગની પલાહી વાળી, તેપર ડાબોરે કર મેલે વનમાળી, ॥ ૫ ॥ જમણુ
 પગનેરે રાખી જીભો શામ, તેપર જમણોરે કરમેલે મુખધામ ॥ ૬ ॥
 રૂડી રીતેરે જમે દેવના દેવ, વારે વારેરે પાણી પીધાની ટેવ ॥ ૭ ॥
 જણુસ સવાદુરે જણાય જમતાં જમતાં, પાસે હરીજનરે બેઠા હોય
 મન ગમતા ॥ ૮ ॥ તેને આપીરે પછે પોતે જમે, જમતાં જીવનરે
 હરીજનને મન ગમે ॥ ૯ ॥ ફેરવે જમતાંરે પેટ ઉપર હરી હાથ,
 ઓડકાર ખાચેરે પ્રેમાનંદનો નાથ ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૮ા

ચળુ કરેરે મોહન ત્રપત થઇને, દાંતને ખોતરેરે સળી રૂપાની
 લઇને ॥ ૧ ॥ મુખવાસ લઇનેરે ઢોલીએ ખીરાજે, પુગ્ગ કરેરે હરીજન
 હેતે ઝાજે ॥ ૨ ॥ પાંપણ્ય ઉપરે આંટા લઇ અલ્લમેલો, ફેટા ખાંધેરે
 છોગુ મેલી છેલો ॥ ૩ ॥ વરપા રતુરે શરદ રતુને જાણી, ઘેલા નદી
 નારે નીરમળ નીર વખાણી ॥ ૪ ॥ સંત હરી જનનેરે સાથે લઇને શ્યામ

નાવા પધારેરે ઘેલે પુરણુ કમ ॥૫॥ બહુ જળ ક્રીડારે કરતાં જળમાં
નાય, જળમાં તાળીરે દધને કીરતન ગાય ॥ ૬ ॥ નાયને ખારેરે
નીસરી વસ્ત્ર પેરી, ઘોડે બેસીરે ઘેર આવે રંગલેરી ॥ ૭ ॥ પાવન
જશનેરે હરીજન ગાતા આવે, જીવન જોધનેરે આનંદ ઉર ન સમાવે
॥ ૮ ॥ ગઢ પુર વાશીરે જોધને જગઆધાર, સુદળ કરેછેરે નેણુ
વારમવાર ॥ ૯ ॥ આવી ખીરાળ્યારે ઓસરીએ બહુનામી, ઢાલિયા
ઉપરરે પ્રેમાનંદનો સ્વામી ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૯ ॥

નીજ સેવકનેરે સુખ દેવાને કાળે, પોતે પ્રગટ્યારે પુરુષોત્તમ
મહારાજ ॥ ૧ ॥ ફળીયા માંહીરે સભા કરી ખીરાળે, પુરણુ શશીરે
ઉડગણુમા જેમ છાળે ॥ ૨ ॥ બ્રહ્મ રસ વરસેરે તૃપ્ત કરી હરીજનને
પોઠે રાતેરે જમી શામ શુદ્ધ અન્નને ॥ ૩ ॥ બે આંગળીયુરે તીલક
કરયાની પેરે, બાલ વચ્ચેરે ઉભી રાખી ફેરે ॥ ૪ ॥ સુતાં સુતાંરે
માળા માગી લધને, જમણુ હાથેરે નીત ફેરવે ચીત દધને ॥ ૫ ॥
ભુલ ન પડેરે કેદી એવું નેમ. ધર્મ કુંવરનીરે સહજ પ્રકૃતિ એમ ॥૬॥
બર નીંદ્રામાંરે પોઢયા હોય મુનીરાય, કોઇ અનજોરે લગાર અડી
જાય ॥ ૭ ॥ ત્યારે ફડકીરે જગે સુંદર શ્યામ, કુણુ છે પુછેરે સેવક
ને સુખ ધામ ॥ ૮ ॥ એવી લીલારે હરીની અનંત અપાર, મેંતો
ગાધરે કાંઈક મતી અનુસાર ॥ ૯ ॥ જે કોઇ પ્રીતેરે શીખે સુણે
ગાશે, પ્રેમાનંદનો સ્વામી રાજી થાશે ॥ ૧૦ ॥ ૫૬ ૧૦ ॥

રાગ ગરબી. ઓરા આવો શ્યામ સ્નેહી, સુંદરવર જોડ
વાલા, જતન કરીને જીવન મારા, જીવ માંહે પ્રોડ વાલા ॥ ૧ ॥
ચીન્હ અનોપમ અંગો અંગના, સુરતે સંભાર વાલા; નખશીખ
નીરખી નૌતમ મારા ઉરમા ઉતાર વાલા ॥ ૨ ॥ અરણુ કમળસમ
જુમલ ચરણુની શોભા અતી સારી વાલા; ચીંતવન કરવા આતુર

અતી, મન વરતી મારી વાલા ॥ ૩ ॥ પ્રથમ તે ચીંતવન કરે,
 સુંદર સોળે ચિન્હ વાલા; ઉર્ધ્વ રેખા ઓપી રહી, અતીશે નવીન વાલા
 ॥ ૪ ॥ અંગુઠા આંગળી વચ્ચેથી નીસરીને આવી વાલા; પાનીની
 બેકોરે જોતાં, ભક્તને મન ભાવી વાલા ॥ ૫ ॥ જુગલ ચરણમાં
 કહું મનોહર, ચિન્હ તેનાં નામ વાલા; શુદ્ધ મને કરી સંભારતાં,
 નાશ પામે કામ વાલા ॥ ૬ ॥ અષ્ટ કાણુ ને ઉર્ધ્વ રેખા, સ્વસ્તી
 જાણુને જવ વાલા; વજ્રવર અંકુશ કેતુને પદ્મ, જમણે પગે નવ
 વાલા ॥ ૭ ॥ ત્રીકુણ કળસ ને ગોપદ સુંદર. ધનુષને મીનવાલા;
 અર્ધઅંદ્રને જ્યોત સાત છે, ડાબે પગે ચિન્હ વાલા ॥ ૮ ॥ જમણા
 પગના અંગુઠાના, નખ માંહી ચિન્હ વાલા; તેતો નિરખે જે કોઈ
 ભક્ત, પ્રિતીએ પ્રવીણ વાલા ॥ ૯ ॥ એજ અંગુઠાની પાસે તીલક
 નૌતમ ધાર વાલા; પ્રેમાનંદ કહે નીરખી પ્રીતે, પ્રાણ લઈ વાર
 વાલા ॥ ૧૦ ॥

રાગ ગરબી. હવે મારા વાલાને નહીરે વીસારે, શ્વાસો શ્વાસ
 તે નીત સંભારે ॥ ૧ ॥ પડયું મારે સહજનંદજી શું પાનુરે,
 હવે હુંતો કેમ કરી રાખીશ છાનુરે ॥ ૨ ॥ આવ્યું મારે હરીવર
 વરવાનું ટાણું, ॥ ૩ ॥ એ વર ભાગ્ય વીના નવ ભાવેરે, એ સ્નેહ
 લગન વીના નવ આવેરે ॥ ૪ ॥ દુરીજન મનમાં આવે તેમ કહેજો
 રે, સ્વામી મારા રૂઢિયાની બીતર રહેજોરે ॥ ૫ ॥ હવે હુંતો પુરણ
 પદવીને પામીરે, મળ્યા મુને નીષ્કુળાનંદના સ્વામીરે ॥ ૬ ॥

રાગ ગરબી. હવે મારા વાલાના દરશન સાર, હરીજન આવે
 હજારે હજાર ॥ ૧ ॥ ઢોલીએ ખીરાજે સહજનંદ સ્વામી, પુરણ
 પુરુષોત્તમ અંતરજામી ॥ ૨ ॥ સમા મધે ખેડા મુનીના વૃંદ, તેમાં
 શોભે તારે વીંટયો જેમ ચંદ ॥ ૩ ॥ દુરગપુર ખેલ રચ્યો અતી
 ભારી, બેળા રમે સાધુને ષઙ્ગચારી ॥ ૪ ॥ તાળી પાડે ઉપડતી અતી સારી,

ધુન્ય થાય ચાદ લોક થકી ન્યારીપાપા પાધલડીમાં છોગલીયું અતી શોભે,
જોધ જોધ હરીજનાં મન લોભે ॥૬॥ પધારયા વાલો સરવે તે સુખના
રાશી, સહજનંદ અક્ષર ધામના વાશી ॥ ૭ ॥ ભાગી મારી જનમે
જનમની ખામી, મળ્યા મુને નિષ્કુળાનંદના સ્વામી ॥ ૮ ॥

૫૬ રાગ બીહાગ કનડો.

પોઢે પ્રભુ સકળ મુનીકે સ્યામ, નરનારાયણ દીવ્ય મુરતી સંત
નકે વીસરામ ॥પોઢે. ૧॥ અક્ષરપર આનંદ ધન, પ્રભુ કીયોહે ભુપર
કામ, જોહી મીલતજન તરત માયા, લહત અક્ષરધામ ॥ પોઢે. ૨॥
સાર: શેષ મહેપ મહામુની, જપત જોહી ગુન નામ; જસપદ રજ
શીશ ધરી ધરી હોત જન નિષ્કામ ॥પોઢે. ૩॥ પ્રેમકે પરયંકપર
પ્રભુ, કરત સુખ આરામ; મુક્તાનંદ નીજ ચરણ દોંગ, ગુન ગાત
આઠ જામ ॥ પોઢે. ૪ ॥

૫૬ રાગ બીહાગ.

રસીકરાય સુખસેજ પધારો, પોઢનકો અવસર બયો પ્રીતમ;
તેહી કારન મુનો વચન હમારો ॥રસી. ૧॥ નીશંક હોધ નટનાગર,
મેરો મંદીર શામ તુમારો ॥ રસિ ૨॥ શ્રીવ્રજ ચંદ કુસુમ સન્યાપર
શયન કરી સખ તાપ નિવારો ॥ રસિ ૩ મોરલીધર મેરે મનકે અળ,
સંશે શોક સખહી તુમ ટારો ॥ રસિ ૪ ॥ મુક્તાનંદ કહે મનરંજન,
વીરહેકો દરદ દુર કરી ડારો ॥ રસિ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પોઢીએ સુખદેન સેજમે મોઢીએ સુખદેન; શ્રી ધનશામ છખીલે
મોહન, નીંદ્રા વ્યાપી નેન ॥ સેજ ૧ ॥ રંગમોલકી અટાધટા સમ,
મની દીપક છખી એન; સરસ સુંમનકી સેજ સુંવારી, નીરખી

લાજ્યો હે મેન ॥સેજ ૨ ॥ દુધદેનસમ સેજ પલંગ પર, શામ કરો
 સુખસેન; પ્રેમાનંદ કહે શ્રીધ ભોર ઉઠી, દુહોજ્યુ શામ ધોરી ઘેન
 ॥સેજ ૩ ॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

૫૬ રાગ હુમરી.

બલાજી મેરો કંગના નીકારી ગયોરે, કદમકી કુંજ્યમે; મેરો કંગના
 નીકારી ગયોરે, આધ અચાનક નીહુદ નંદકે; બલાજી મેરો પોંચો
 પકરી ઝંઘોરે ॥ કદ ૧ ॥ કંગના નીકારી ગારી મોહે દીની, નાહક
 મોસું ઝગરો મચાધ દઝોરે ॥ કદ ૨ ॥ ઇત ગોકુળ ઇત મથુરા
 નગરી, બલાજી મેરો કોન સુનેકૈયોરે ॥કદ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકો નાથ
 સાવરો, છકયો મદ જોગન તરન ભર્યોરે ॥ કદ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

બલાજી મેરી મટુકી છીનાધ લીનીરે, સાંવરીયા યારને; મેરી
 મટુકી છીનાધ લીનીરે, મેં દધી જોગન ચલીરે; ગોકુલસે બલાજી,
 મોહે ખીચમે બેહાલ કીનીરે ॥ સાવ. ૧ ॥ દહી મેરો બાહી મટુકીમેરી
 ફેરી, લંઘરવાને ઝટકી પટક દીનીરે ॥સાવ. ૨ ॥ દેદે ગારી જીયા
 મેરો જારી સટકી ગયો કુંજમે કંગના છીનીરે ॥ સાવ. ૩ ॥ પ્રેમા-
 નંદકે સંધન કુંજ્યમે, પોકારતી ગ્વાલની રંગ બીનીરે ॥સાવ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

બલાજી મેરો યરજ્યો માનત નાહીરે, બે દરદી સાવરો; મેરો
 યરજ્યો માનત નાહીરે, કર યરજ્યેરી મેરો બાજુબંધ છોરયો, જનીને
 મેરી પકરી મરોરી બેયાંરે ॥બેદ. ૧ ॥ બાજુબંધ છોરી નેનાબર મારી
 છટકી ગયો સાવરો કુંજન માધરે ॥બેદ. ૨ ॥ કાલ લે ગયો મેરો કરકો
 કંગનવા આજ મેરી દુલરી લે ડઅકાધરે ॥બેદ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથકી
 કરનો, કહત રાધે જસોમતીકું આધરે ॥ બેદ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

બરજ મૈયા અપને કનૈયાકુરે ખીગરયો તેરે પ્યારશું મૈયા અપ
ને કનૈયાકુરે, બારતી નાહી સીખ લગાયકે; બલાજી તેરે હલદર મૈયા
કુરે ॥ ખીગ ॥ ૧ ॥ નીત્ય નીત્ય હમસુ કરત અનહોની, પકરી યે
યા પરસત હૈયાકુરે ॥ ખીગ ૨ ॥ સખ દેખત આયે ખોલત ધુધટ
વા, કહીએ કહાં એ નીરદૈયાકુરે ॥ ખીગ ૩ ॥ પ્રેમાનંદકો નાથ ત
રન બયો અખ, કહો મૈયા જાયે નંદરૈયાકુરે ॥ ખીગ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ હુમરી. દોહ ઠાડે કદમ હુકી છૈયાં ॥ દોહ ગૌર વરનહે
જોઠ હમારે, સ્યામ બરન મેરી છૈયા ॥ દોહ ૧ ॥ ગૌરકો નામ હે
હળધર મૈયા, સ્યામ કો નામ કનૈયા ॥ દોહ ૨ ॥ ગૌરકે શીરપર
જરકશી ચીરા સ્યામ શીર મુગટ ધરૈયા ॥ દોહ. ૨ ॥ પ્રેમાનંદ
ધનસ્યામ સુંદર છખી, રહો મેરે અખીયાં મે મૈયા ॥ દોહ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મોરે બાલમ ખીરાજો આજ બગીયા મોરે ० પુલોના હાર બાજુ
બંધ ગજરા, પુલોદી બાંધી પ્યારે પધીયાં ॥ મોરે ૧ ॥ નખીનનુ તન
રે સ્યામ ખીરાજો, બેઠે ગ્વાલબાલ ગાએ અગીયા ॥ મોરે ૨ ॥ ચકી
ત બઘલખી રૂપ સ્યામકો, ઠાડી ચિતવની એકટગીયાં ॥ મોરે ૩ ॥
પ્રેમાનંદ ધનસ્યામ છખીસે, મોહીની લગાઇ મોહુટગીયાં ॥ મોરે ૪
॥ ૫૬ ૨ ॥

બંદ્રાવનકી સધનકુંજ ગલીયાં, બંદ્રા ૦ પ્રપુલીત તરનલતા બનખે
લી, કેસરકુસુમકી કલીયાં ॥ બંદ્રા ૧ ॥ ગુંજત બમર કોકીલા કુંજ
ત ખીજો સ્યામ બજાવે મોરલીયાં ॥ બંદ્રા ૨ ॥ બંશી શ્રવણ સુની
વીરહા સંતાપે, કેસી કરં મોરી અલીયાં ॥ બંદ્રા ૩ ॥ પ્રેમાનંદ ધનસ્યામ
મીલેતો લેહ મેં હસી હસી બલીયાં ॥ બંદ્રા ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

આજ બંગલેમેં ધુધરં બાજે આજઠં બંદ્રાબનકી કુંજમેં બંગલક
 ત્યાં રાધા સ્યામ ખીરાજે ॥ આજ ૧ ॥ બાજત ઋદંગ ગાવત સખ
 ગોપી, થેઇ થેઇ હોત સમજે ॥ આજ ૨ ॥ નાયત સુંદર સ્યામ
 રાધીકા નીરખી રતી પતી લાજે ॥ આજ ૩ ॥ પ્રેમાનંદ ધનશામ
 સુંદર છખી, અવીલોકીત દુખ બાજે ॥ આજ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ડુમરી તેરી મુસકનીમે મન લાગી રહ્યોરે, ખીસરત
 નહી ધનશામ પીયા તેરીઠં મુસકની બંકી બીલોકની નીરખી, હારે
 પીયાં રતીપતી અતી ચકુચિત બઝોરે ॥ ખીસ ૧ ॥ નીરખી બદન
 હાંસજીત સુંદર, હારે મોઝે ઉઠતહે પ્રેમસું નયોનયોરે ॥ ખીસ ૨ ॥
 જખુતમ હસી શામ મોઝે હેરત, હારે પીયાસે સુખ મુખ નમત
 કયોરે ॥ ખીસ ૩ ॥ સુંદર હસીત બદન છખી ઉપર, હારે પુલકીત
 પ્રેમાનંદ બલીહારી ગયોરે ॥ ખીસ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તેરી ચીતવના મેરો ચીત ચોરી લયોરે, કેસી કહં અખ કલ-
 પનારે ॥ તેરીઠં ॥ જખતે શામ સુંદર મોઝે હેરી, તખહીતે જગ
 સુખ વીખકીયોરે ॥ કેસી ૧ ॥ ચંચળ ચીતવની વીસરત નાહી,
 હારે ખીનુ દેખે તપત નીત્ય મેરો હૈયોરે ॥ કેસી ૨ ॥ બ્રકુટી કુટીલ
 ચપળ ચીતવનીમે, કરી જાદુ જીવન બસ કીયો જીયોરે, ॥ કેસી ૩ ॥
 પ્રેમાનંદકે સકળ સુખ સંપત, હારે તેરી માધુરી મુરતી ધનશ્યામ
 પીયોરે ॥ કેસી ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ ડુમરી. ચાર કનૈયાની કોબરે, પ્યારેને મારયોને
 નરસીયા ચારઠં નેનસેનકી પીયરાજીયર, પરતનાહી પલ ચેન રસીયા
 ॥ ચાર ૧ ॥ તોરે નેને અતહી અનીયારે, ખટકતહે દીન રેન રસીયા ॥ ચાર ૨ ॥
 નેના રાતે મદન રસ માતે, રેખરસ બરીએન રસીયા ॥ ચાર ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
 પ્યારે પીર ન જાની, ના માનો સુખદેન રસીયા ॥ ચાર ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

છાંડ કનૈયા મોરી બૈયાં, ધનાખોલો ગ્વાલ વતીયાં છાંડ૦ નંદ-
કુંવર નખરે ન કરોરે, ના છુવો મોરી લાલખતીયાં ॥છાંડ. ૧॥ અખ-
હાંશામ છોટા લરીકા, થોરીહે ગોપાલ મતીયાં ॥ છાંડ ૨ ॥ હમપર
નારી રાજ કંસકો, નાશીખો કુચાલ ધત્રીયાં ॥છાંડ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
પ્યારે માનો, પકરે જૈહો કાલ રતીયાં ॥છાંડ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

કુમરી. અખીયાંમે જાડુ બારી ગીરધારી રાજ અખી૦ કરકો-
ટાના મામરે સલોના, રસમસ કીની સકલ વ્રજનારી રાજ ॥ અખી
૧ ॥ બ્રકુટી કુટીલ અપલ દ્રગ સુંદરી, અજગ ઠગારીહે ખીસે સાચ-
કારી રાજ ॥ અખી. ૨ ॥ અમલ કમલદલ શાન અખીયાંની બીચ
અતહી અનોખીત ખેરત નારી રાજ ॥ અખી ૩ ॥ શ્રી ધનશ્યામકી
દ્રગન છટાપર, પુલકીત પ્રેમાનંદ જાતે બલહારી રાજ ॥ અખી ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ ખીહાગ કુમરી. પ્યારી મને લાગે છે છત્રો થારી
ચાલ પ્યારી૦ ચાલ અનોખી ચાલો પીઆ સોખી, કરચહી રેશમી
રમાલવે ॥ છેલા. ૧ ॥ નિરખી ચાલ સારી કુજરા બીહારી, મોહા
મોટા મુની મરાળવે ॥ છેલા. ૨ ॥ ચાલોછો ચાલ પ્યારા પેહરી
પાદુકા, નીરખી ઠરે છે નેણા લાલવે ॥ છેલા. ૩ ॥ નીરખી થારી
ગતી મોયો છે રતીકો પતી, પ્રેમાનંદ બયો છે નીહાળવે ॥ છેલા.
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પ્યારો માને લાગે છે કમરે કટારો પ્યારો૦ કમર કટારો થારો
ચીતડો ચોરે છે મારો, અજપતી બાંકા સીરદારવે ॥ કમ. ૧ ॥ કમર
કટારો લાલ ઢલકંતી સોહે ઢાલ કશી છે સીરોછ તરવારવે ॥કમ. ૨॥
પનાજી પાધડલી થારી માને ધણી લાગે સારી, જાઉં કોટી કામ
બલીહારવે ॥કમ. ૩॥ પ્રેમાનંદકા પ્યારા નેણારા તારા, છોજ મારા
હેડાના હારવે ॥ કમ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

બાંકા બનબારીવે લાલ ગીરધારી બાંકાં બાંકીછે ચલની બાંકી
છે ચીતવની, બાંકી બ્રહ્મી બયહારીવે ॥ લાલ ૧ ॥ બાંકી પાલ
અનુરાગ ભાગપર બ્રહ્મરહી મદન ખુમારીવે ॥ લાલ ૨ ॥ બાંકે અધરપર
બાજેછે બંસી, મોઢ સકળ વ્રજનારીવે ॥ લાલ ૩ ॥ બાંકો ધનશામ
છબીલો પ્રેમાનંદકો સુખકારીવે ॥ લાલ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મન મારો મોયોરે બેન બળ્યે મનં બેન બળ્યકે મન મારો મોયો
મધુરીસીતાન સુનાયવે ॥ બેન ૧ ॥ ચીતવનીમે મોરો ચીતબસકીનો નટવર
હસી સુસકાયાવે ॥ બેન ૨ ॥ અટકી રહોછે મન થારા ચરનામે બીન
દેખે કાંઈ ન સોહાયવે ॥ બેન ૩ ॥ નંદરા કુંવર થારો બદન નીર-
ખવા પ્રેમાનંદ રહો લલચાયવે ॥ બેન. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ટુમરી. કેસે જાઉં પનીયાં રોકયો પનધટવા કેસે બાંધે
કામરીયાં હાથ લે કુટિયાં, બાંસુરી બજવે ઠાડો જમુનાકે તટવા ॥ કેસે
૧ ॥ મોરમુગટ બનમાલ બીરાજે, બાંધે બાજુબંધ ભુજ પેરે પિતપ-
ટવા ॥ કેસે. ૨ ॥ ભુખન બસન મનોહર પેરે, ગાવતહે નિકી તાન
નાચત જયું નટવા ॥ કેસે. ૩ ॥ ગ્યાલ બાલ સંગ બિહરત વનમેં, પ્રેમા-
નંદ દેખે છબી બલ દુખ મટવા ॥ કેસે. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ટુમરી. પ્યારે તોરી મારી પ્રીત ન છુટેરે પ્યારે લગી
પ્રીત તોસુ શામ સુંદર જેસે, હીરો ફારયો ન કુટેરે ॥ પ્યારે. ૧ ॥
સમુઝી વીચારી પ્યારે તોસુ જોરી કાહુકી તોરાઈ ન તુટેરે ॥ પ્યારે.
૨ ॥ જોરી પ્રીત જાની સાચે સનેહી, ઓર સનેહી સખ જુઠેરે ॥ પ્યારે.
૩ ॥ પ્રેમાનંદકે પ્યારે અખ ના છોડું, છોને જગત સીર કુટેરે ॥ પ્યારે.
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તોરી મોરી લગની લાગીરે લાલો તોરીં લાગી લગન તોસે
જીવન જેસે, સોના મોત સોહાગીરે ॥ લાલ ૧ ॥ લગન લગત

મેરો સુદલ જનમ બયો, દુરમતી સખ દુર ભાગીએ ॥ લાલા ૨ ॥
શામ મીલન સખ કાજ સુધરી ગયો, બાત બની ગઈ આગીરે લાલા
૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ અખંડ રહો દ્રગ, ચેહી દેહો મોજ માગીરે
લા લાલા ૪ ॥ પદ ૨ ॥

તોસુ મોરે મનવા માન્યોરે પ્યારે તોસુ ० મન કમ વચ બસ
બધહુ તીહારે, અંતર રંચ ન આન્યોરે ॥ પ્યારે ૧ ॥ પરમ સત્ય
એક શામ સુંદર તુમ, ઝોર સ્વપન સમ જાન્યોરે ॥ પ્યારે ૨ ॥ મન
માન્યો મોહન તુમ ચરને, બસ જગસુ પછતાન્યોરે ॥ પ્યારે ૩ ॥
પ્રેમાનંદકે નાથ અખ ના છોડું ચરને ચીત અટકાન્યોરે ॥ પ્યારે ૪ ॥
પદ ૩ ॥

તોરા ભોરા જીયરા એકરે પ્યારે તોરા ० તુમ જો રહત મોરે
જીયમે જેસે, કાયસે કંચન રેખરે ॥ પ્યારે ૧ ॥ તુમ તો પ્યારે મોરે
જીયકે જીવ જીવન, સખ વિધી સુપહાયે કરે ॥ પ્યારે ૨ ॥ તુમમેરે
સ્વામી મેં ચેરી ચરનકી, તેહી અચલ મેરી ટેકરે ॥ પ્યારે ૩ ॥ પ્રેમા-
નંદકે નાથ ચરન તે દુર, ન રહુંગી મેં નેકરે ॥ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

હુમરી. તેરી લેહરે બલૈયા મતજ મથુરા તેરી ॥ ટેક. ॥ કહત
જસોદા મૈયા સુતકુ તેનો ભોરા શ્યામ નહી ચતુરા ॥ તેરી. ૧ ॥
કરીહે જાદુ તો નાતોકું, મથુરા કે લોક બડે દિતુરા ॥ તેરી. ૨
કરીરે દિવાની કાના તોકુ, ખવાયકે લાલ બાંગ ધંતુરા ॥ તેરી. ૩ ॥
પ્રેમાનંદકે નાથ બહુતહે, મથુરામાં તેરે સતુરા ॥ તેરી. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

કોઇ જાયકે મનાવો બલૈયાકું બલૈયાકુ કુંવર કનૈયાકુ ॥ કોઇ
ટેક. ॥ કહત ગોપીજન રચસે ઉતરો, કહોરે જાય નંદરૈયાકુ ॥ કોઇ.
ના ૧ દરા મકી અકલ કાંઠાં ગઇ, કોન ચારેગો તેરી ગૈયાકુ કોઇ. ૨ ॥

કાહેકુ પઠાવો મથુરા નગરમેં, બંસીકે બજૈયાકુ ॥કોઇ. ૩॥ પ્રેમાનંદઃ
કહે ત્યાગ કરો અબ, સુફલક સુત નિદૈયાકુ ॥કોઇ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રેમેં કેસે જીવુંગી નંદલાલ ખીના, નંદલાલ ખીના પ્રતીપાલ
ખીના ॥રેમેં ટેક. ॥ કોન પાવેગો અધર સુધારસ ગીરધર દીનદયાળ
ખીના ॥રેમેં. ૧॥ નેના કેસે ધીર ધરે અબ, રસીયા રૂપ રસાલ
ખીના ॥રેમેં. ૨॥ કોનકો દરસન કરી કરી જોવું મંધુરીપુ મદન
ગોપાળ ખીના ॥ રેમેં ૩॥ પ્રેમાનંદ કહે વ્યાકુલ વ્રજવિનતા, સુંદર
સ્વામ તમાલ ખીના ॥રેમેં. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

લગ ગધરે લગન બંસી વારેસુ બંસીવારેસુદ્રગ તારેસુ ॥ લગ.
ટેક. ॥ ચાત્રક ચાહત ખાંત 'પુંદકુ', મીન ન જીવે નીર ન્યારેસુ ॥લગ.
૧॥ મારે મગનધન રૂપ વીલોડી, ચકોર જ્યુ ચંદ્ર ઉજરેસુ ॥ લગ.
૨॥ યું મેરો મન લાગી રહોહો, નાગર નંદ દુલારેસુ ॥ લગ ॥
પ્રેમાનંદ પીયાસુ લાગી રહો જ્યા, ખીસરત નાહી ખીસારેસુ ॥ લગ.
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ઠુમરી આદિ ત્રીતાલ.

જાઓ જાઓ છખીલે છેલરે, મોરીરસીયાંગેલનરોકો, જાઓ
હાથ ન ડારો હૈએ હાર તુટેગો અવીનાશી અલબેલરે ॥ મોરી. ૧ ॥
તુમ તો ડાઘીલે નંદરાયકે, રાજકુંવર રગરેલરે ॥ મોરી. ૨ ॥ નાજગરો
ખીના કારજ કાના, ના બોલો એકફેલરે ॥ મોરી. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
કહે પ્રભુ ધન તિલનમેં, ના નીકળેગો તેલરે ॥ મોરી. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મારી મારી સામરીયા ચારરે, મોહેરેનોદી બરસીતરસી, મારી
પ્રાણજીવન મેરી પીર ન જાણી, બેદરદી દિલદારરે ॥ મોહે. ૧ ॥ નેન
નજરે અતિ અનીઆરે, હો ગએ આરકે પારકે ॥ મોહે. ૨ ॥ કસત.

કેજેજે સુખ નહિ સેજે, છુટ ગયો સંસારે ॥ મોહ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
કહે પ્યારે હાથ તિહારે, બેકાની કીરતારે ॥ મોહ. ૪ પદ ૨ ॥

જની જની બેદરદી પ્રિતરે, ચિતચોર લંધરવા તેરી જની
શ્યામી તિહારી જની તિહારી, અજબ અનોખી રીતરે ॥ ચિત. ૧ ॥
સુંદર હસી હસી નેન્યાનકસી, મારત અપને મિતરે ॥ ચિત. ૨ ॥
દુરીજનકુ હરી પરસત નાહી જરી, હર્ત મિત્રકો ચિતરે ॥ ચિત ૩ ॥
પ્રેમાનંદકે પ્યારે પ્રાન હમારે, સાંવત્ર અકલ અજીતરે ॥ ચિત. ૪ ॥
પદ ૩ ॥

લાગે લાગે કરે જ્યાનરે, તેરા નેના રસિક રતનારે લાગે ॥ નેન
યાનકે મારે પ્યારે, ભુલ ગઈ તન બાનરે ॥ તેરે. ૧ ॥ ચંચલ નેન
અપત્ર ચિતવનીમેં, બસ કીને મારે પ્રાનરે ॥ તેરે. ૧ ॥ ખીનુ દેખે
વ્યાકુલ દિરત બાવરી, તેરલીએ શ્યામ સુખનરે ॥ તેરે ૩ ॥ સુંદરવર
પીયા તેરી છબીપર, પ્રેમાનંદ કુર્યાનરે ॥ તેરે ૪ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ સારંગ હુમરી. હમારે પ્રીતમ પરદેસવાં એરી એરી,
ગુહયાં સંદેશવા ન આયો મેં કેસી કર ગુહયાં હ૦ આપન આઝે
ન પઠાઇ પતીયાં, શ્વેત બઝે સીરકેસવા ॥ હરી. ૧ ॥ ગોકુલકો
પરીત્યાગ કરી હરી, મધુઅન બઝેરી નરેસવા ॥ એરી. ૨ ॥ કરકર નેહ
છેહદે સટકયો દયાતો નવ આઘ લવલેશ વા હરી ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ
કપરીકો પારહુ ન પાવે સીવ સેસવા ॥ એરી. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પતીયાં આઘ મધુ વનતે એરી એરી સૈયો, અપને સ્નેહી સાંમલ
અબેજી પત૦ કરી કરના પાતીલ અપઠાઇ, ખીજરે સામતા દીનરે
॥ અપને. ૧ ॥ ધાય આઘ ગોપી કંઠલે લગાઇ, બહતહે નીરનેનલે
॥ અપને. ૨ ॥ પુછતી હે કુસલાઇ નેહઅસ, ખીકલ હોત તનમન તે
॥ અપને. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ ગોપી ભૈ વ્યાકુલ, વીરહખી યાકી જરનને
તસઅપને. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ઉઘો કહો બતીયાં ગીરીધરકી હારે હારે ઉઘો કહો ॥ કમલનયન
કેસેરાજ મધુપુર કહો ॥ કેસો નેહ મધુપુરકી નારીકો, કેસી કે પ્રીત
હરીવરકી ॥કમ. ૧॥ સધ્યાં ભોરમહી માખન લેલે, આવતીહે ધર
ધરકી ॥કમ. ૨॥ કબહું ઉચારતહે હરી બતીયાં, જસોમતી નંદ
મહરકી ॥કમ. ૩॥ પ્રેમાનંદકે ગોપી હરીકું સંભારત, સુધ લુલી
નીજ પરકી કમળનયન ॥કમ. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ઉઘો કૃશ્ન કાહે તે ન આપે, હમ હરીશું કછુ વેર કીયો કહો
કૃશ્ન હમ એ શ્રવને સુની ઉઘો, અલગ લામ્હરી પાએ ॥ હમ ૧॥
બડી કુવવાંની બધ પટરાની, સખ જગમું જસ ગવાએ ॥ હમ. ૨॥
કુબરી કુડ કંસકો દાસી, તાસંગ હરી લલયાએ ॥હમ. ૩॥ પ્રેમાનંદ
કે નાથને હમકું, લીખી લીખી જોગ પઠાએ ॥હમ. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ બીહાગ હુમરી. દરસ બીનાંનેનાંતરસે દર૦ નાના કરત
રહી એક નામની, ચલે ધનશામ ધરશે ॥દર. ૧॥ અવધી કહી એક
માસ આવનકી બીનત લાગેરી બરસે ॥દર. ૨॥ વીરહાં સતાવે કછુ
ન સુહાવે, ડરત જ્યા મદન ડરસે ॥ દર ૩॥ પ્રેમાનંદ તવ પીર
બુઝેગી, જબ પીયા આયે પરસે ॥દર. ૪॥ ૫૬. ૧॥

બદન બીનુ દેખે બાવરી બદન૦ સુખકો સહન હે બદન પીયાકો
દેખે આનંદ નામાવરી ॥ બદન. ૧॥ રસભરી મુરત શામસુંદરકી ચલે
હે ચાલ ઉતાવરી ॥બદન. ૨॥ કબધ્યો મીલેગી માધુરી મુરત, રૂપનીધી
છબી સાવરી ॥બદન. ૩॥ ધનશામ છબીપર પ્રાન, કરત પ્રેમાનંદનો
ભાવરી ॥બદન. ૪॥ ૫૬ ૨ ॥

સંદેસવાન આયો પિયકો સંદે૦ રેન દીના મોહે કલ ન પરનહે,
દરદવાન બાગો જ્યાકો ॥સંદેસવા. ૧॥ શ્રી હરીકૃશ્ન મીલે બીના

સાજની, મીટત નહી તાપ હિયાકો ॥સંદેસવા. ૨॥ આપતો જોયે વિદેશે
વિલમી રહે, ના કરત વિચાર દરસ દિયોકો ॥સંદેસવા. ૩॥ પ્રેમાનંદકે
પિયાસું સંદેશે, કોન સુનાવે ત્રીયાકો ॥સંદેસવા. ૪॥ ૫૬ ૩॥

લગનીયાં લગાયે રહે દુર લગઁ લગન લગાયકે મન હર લીનો,
દીનો દુખ ભરપુર ॥લગ ૧॥ શ્રીધનશામ રૂપ ગુનસાગર, નાગર શોભા
સુર ॥લગ. ૨॥ મીલી કો ઠગારી કીયો જાદુ બારી, દૂરાપે શામ
જર ॥લગ. ૩॥ પ્રેમાનંદ ધનશામકી ખારી, બધહે વીરહ ચક્રચુર
॥ લગ. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ધનાશ્રી ડુમરી. નેહર, લગાઇ રહે દુર, સાવરીયા છેલારે
નેહઁ નંદકુંવર વીના કલ ન પરે અખ, બધવીરહા ચક્રચુર ॥નેહ.
૧॥ રેન દીના મોહે ખીરહા સતાવે. મેતો મરંગી જુર ॥નેહ. ૨॥
મેરે દુખકી કોન કહે, જાએ સુંદરશ્યામ હજુર ॥નેહ. ૩ ॥ ૫૬ ૧॥

સાવરીયો સુખ દેને દગા દે ગયોરે સાવઁ સાવરો સલોનો બડી
બડી અખીયા, બોલત અમ્રત બેન ॥સાવ. ૧॥ બોલી મધુર મુખ
પ્રીત લગાઇ, જીયરા હમારા લેન ॥સાવ. ૨॥ બિન દેખે અખ રહો
હું નચાઈ, પરતનાહી પલ ચેન ॥સાવ. ૩॥ પ્રેમાનંદ ધનશ્યામ બિના
મોહે ખીરહા સતાવે દીનરેન ॥સાવ. ૪ ॥ ૫૬. ૨ ॥

જોખનવા વીતે જાએ સાવરીયા ખીનારે જોખઁ કેસે કે ધીરધરં
મોરી આલી, હરી ખીના કહુ ન સોહાએ ॥જોખ. ૧॥ પીયરા મીલનકુ
હીયરા તપતહે, જીયરા ઉઠત અકુલાએ ॥જોખ. ૨॥ નેના તરસત
યાદરસકુ કપધો મીલે હરા આએ ॥જોખ. ૩॥ પ્રેમાનંદ હરીકૃષ્ણ
મીલેતો, રાખુ કંઠ લગાએ ॥જોખ. ૪॥ ૫૬ ૩॥

ખેરન બધ મોરી લાજ વીચપરી સૈયોરે ખેરં મીલનસકી પીયા
 સકુ રહી જ્યા, દુર્જન લોકનકે કાજ ॥ખેરન. ૧॥ વેતો સુનન હસી
 કીની નેન સેન, મેં ગમાર ચલી બાજ ॥ખેરન. ૨॥ ખેડે રથ મોહન
 બલદાઉ, સંગ સખ બધ સમાજ ॥ખેરન. ૩॥ પ્રેમાનંદ ધનશ્યામ ખીહારી
 અટકતહે ઉર આજ ॥ખેરન. ૪॥ પદ ૪॥

પદ રાગ જંગલો ખ્યાલ.

ગોવીંદ ચારા ગજરા દેખ ભુલગમ કજરા, ગોવીં ભુલ ગમ
 કજરા આર અંગ ભુષણુ, નાથયાને નીરખ્યાં બરી નજરા ॥ગોવીં.
 ૧॥ ગજરામે ગુલતાન હોધ છું, દેખી ચારા બાજુબંધ બજરા ॥ગોવીં.
 ૨॥ હારતો હજારો ચારો ગુલગુલાખી છોરા, ચારી પાગમાંછ અજરા
 ॥ ગોવીં. ૩॥ સામળીયા સરદાર છો મારા, પ્રેમાનંદ કરે ચાને મજરા
 ॥ ગોવીં. ૪॥ પદ ૧॥

ખીહારી ચારી અંખીઆ અજખ જાદુગારી ખિહાં જાદુગારી
 ॥ અંખીયાં ચારી; ચીતવની જગચુન્યા ॥ ખિહા ૧॥ બોલ નીમે સખ
 સખ કરલીની ગોકુલ ગામકી નારી ॥ખીહા ૨ ॥ ચલનીમે ચિત ચો-
 રલીયો છે, ભુપતીબએ બેખ ધારી ॥ખીહા ૩॥ મુસકનીમે મોયો રતી-
 નાયક, પ્રેમાનંદ જાત પ્રાણુવારી ॥ ખિહા ૪॥ પદ ૨॥

સહુણા ચાને સેવતીરો સેહરો ધારવું સહું સેવતીરો સેહરો કલંગી
 કેતકીરી, માલતીરાં મોતી લટાકાવું ॥ સહુ ૧॥ બકુલરાં બાજુ ગજરા
 ગુલાખી, હારતો હજારી ગુંથી લાવું ॥ સહુ ૨॥ જમજમ મોમરા
 ચંપા ચંમેલી, દાવ દીરો દુપટો બનાવું ॥સહુ ૩॥ ફુલરી સેજપર
 સામ વીરાજે, પ્રેમાનંદ કહે આગેગાવું ॥સહુ ૪॥ પદ ૩॥

ચાલોને લાલ માલતીરા બાગમે બીરાજો ચાલો સેવ તેરી સુંદર
કલિયાં બીણુ બીણુ, મારૂં ચારો મુગટ બરાંજો ॥ ચાલો ૧ ॥ મજરા
બાણુ તોરા હાર પેરાવીને, નેણું બરી નાથ નીરખ્યાંજો ॥ ચાલો
૨ ॥ અબ કદ્યરી કુંજમે કાના, મીઠી મીઠી મોરલી બળજો ॥ ચાલો
૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે પ્રીત કરીને, પ્યારા ચારો પ્રેમરસ પાજો ॥ ચાલો
૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરજ.

થે મારાસોજ પ્રાણુ રસિયા, માહારાજ મારે દીલ વસીયા થેમા
પ્રાણુ મારા હોજ થે દ્રગ તારા પ્યારા પરમસુજન ॥ રસી ૧ ॥ નંદ
રાનંદન થે હોજ જગવંદન, હેલછબીલા કાન ॥ રસી ૨ ॥ દાસી હું
ચારી હેલા ગિરધારી, થે મારા દ્રગ બાન ॥ રસી ૩ ॥ શ્રી ધનસ્યામ
પિયાથા કેડપર, પ્રેમાનંદ કુરબાન ॥ રસી ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

થે મારા સીરદાર પ્યારા, નંદલાલ નેણારા તારા થે મા વ્રજરા
જીવન માને વાલા લાગો હો રસીઆ નંદકુમાર ॥ પ્યારા. ૧ ॥ ગોકુળ
ચંદ ગોપીક જીવન, ગોપી પ્રાણુઆધાર ॥ પ્યારા. ૨ ॥ મોરલીધર
મન વસીયા હો મારે. હરજી હીયારા હાર ॥ પ્યારા. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
કહે પના મારૂ વારી, સેજતણા શણુગાર ॥ પ્યારા. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

થે ઉરા આવો હેલ નંદરા. બાણુબંધ બાંધુ થાને ગજરા થે
ઉરા હેલકુંવર ચારી પાધ સુધારાં, હોગાં મોતીડારાં મેલા ॥ નંદરા.
૧ ॥ મદનમોહન થાને મરદન કરતાં, અંતર તેલ પુલેલ ॥ નંદરા ૨ ॥
વ્રજરા જીવન થાને જોષ જોષ જીવાં, રસીયાંજી હો રંગરેલ ॥ નંદરા
૩ ॥ પ્રેમાનંદરા પ્યારા પધારાસાં, પલંગ ઉપર અલખેલ ॥ નંદરા.
૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

થે આછા લાગો રાજમાને, મોઢ છાંછલા જોષ થાને થે આં
 નંદરા કુંવર માને આછા લાગે થારો, રૂપરસાજ સમાજ ॥ માને.
 ૧ ॥ થાંને જોવા સાર માણમે છાંડી, લોક કુટમરી લાજ ॥ માને.
 ૨ ॥ ગોકુલ ગામમે આઘ વસી છાં, કાનકુંવર થારે કાજ ॥ માને.
 ૩ ॥ પ્રેમાનંદરા પ્યારા માને પાવો, અધરસુધારસ આજ ॥ માને.
 ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ભૈરવી.

ચલત ડગર ખીચ મીલોરે લંગરવા, પકરી બેઆં મેરે તોડયો હે
 હરવા ॥ ચલત. ટેક. ॥ સનમુખ આયકે બદન ખીલોકત, હસત હસત.
 મોહો મારત નજરવા ॥ પક. ૧ ॥ સીર મેરે ગગરી દેખત સખી સગરી,
 આયકે યાયત મેરે ઉરકો અચરવા ॥ પક. ૨ ॥ જસોમતી સુતકુમે
 બરજત હારી. એસો કુટીલ નાહી લાજત લજરવા ॥ પક. ૩ ॥ પ્રેમા-
 નંદકો પ્રભુ છકયો હે જોખનમદ, કેસે બશી હું અખ ગોકુલ નગરવા
 ॥ પક. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પનીયાં બરત મત રોકોરે સાવરીયા, સીધો ચલોજ તરી ગેલ
 વાવરીયા ॥ પની. ૦ કાહેકું પરસ કરત પુરત્રીયકો. પરમ ચતુર માને
 નંદકે દાવરીયા ॥ સીધો. ૧ ॥ કંસકે રાજન કર અનહોની, લુંટી લૈહે
 ધરનગર ગાવરીયા ॥ સીધો. ૨ ॥ ઉરગુંજસરી મોર પીછે ધરી,
 શીરો બનબન પગ પેહોરી પાવરીયા ॥ સીધો. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કે પ્રભુ
 સંપત વિચારી, હાથ લકુટીઓ ઢેકારી કામરીયા ॥ સીધો. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

અજબ સુરત તેરી બનીરે કનૈયા, કહા કહું કહુ બનતન કૈયા
 અજબ. ૦ અંગ અંગ પ્રતી અમીત સુંદરતા નીરખી રતીપતી કોટી
 લજ્યા ॥ કહા. ૧ ॥ મુખમંદ હસત અમીકન બરસત, ચીતવની ચંચળ

અતી સુખ દેયા ॥કહા. ૨॥ કટી પટપીત અધરપર મુરલી, લસત
માલ ઉરમન હરલેયા ॥કહા. ૩॥ પ્રેમાનંદ ધનશામ લટકપર, વારત
તનમન પરી પેયા ॥કહા. ૪ ॥ ૫૬ ૩॥

કમળ દ્રગનબીચરે ખેરત નારી, મદનપાન છીયોરે ખીહારી.
કમળ૦ નિરખી બદન ઉંદુરા જળજનો, બ્રમત ગગનપંથ તજી થીર
તારી ॥મદ. ૧॥ મંદ મંદ ગતી લખીસકુ યાને, ગએ માનસર હંસ
વીચારી ॥મદ. ૨॥ પીત બસન દુતી દેખી થકીત કોઇ, કનક અનલ
ખીચ દીયો તનજરી ॥મદ. ૩॥ પ્રેમાનંદ કહે દસન લખીસ કુચી લુરે
હે અનાર અઘો મુખધારી ॥મદ. ૪ ॥ ૫૬ ૪॥

રાગ ભૈરવી. ખાંસુરી બજાઇ લીનીરે, મેરી સુધ સાવરીયાને
ખાસુ૦ બહસો બજાઈ મેરી સુધ ખીસરાઇ, કીની ખેરાગની ખાવરી-
યાને ॥મેરી. ૧॥ મોરમુગટ પીતાંબર પેરે, લટક ઓઢે કારી કામરા
યાને ॥મેરી. ૨॥ ખાંસુરી બજાવે ગૈયાં હેરીદે બોલાવે, ધોરી ધુમરી
પીરી કાજરીયાને ॥મેરી. ૩॥ પ્રેમાનંદ કહે કબ દેખું દ્રગન બરી.
ચંચળ ચતુર ઉતાવરીયાને ॥મેરી. ૪॥ ૫૬ ૧॥

લંગરવા લગાય ગયોરે, જાદુ મોરાં જીયરામે જુલંગ૦ જાદુ વેકર
ગયો, મન મેરો હર ગયો, કછુ એક દે ગયો ખીયરામે ॥ જાદુ ૧॥
ખાવરી શીર મોહે કછુ ન સોહાવે, ચીટ અટકયો પટ પિયરામે ॥
જાદુ ૨ ॥ સુંરસ્યામ સલોની મુરત, ખટકત આપકે હીયરામે ॥ જાદુ
૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે સુરેત લગીહે, સુંદર શામ સનેહરામે ॥ જાદુ ૪
॥ ૫૬ ૨ ॥

મનમેરો લે ગયોરે, કાના કારી કાંમરી વારો મન૦ મનમેરો લે-
કછુ એક કે ગયો એટક દે ગયો ચંચલ પ્યારો ॥ કાના ૧॥ નંદદે

સક્ષોના ગાપે પટ પઠ ડારયો ટોના બસ ગયો જીયરામેં જાદુગારો
 ॥ કાના ૨ ॥ હસી મુસકાયકે નેહસુ બોલાયકે ચીતહુ ચોરાયકે હો ગયો
 ન્યારો ॥ કાના ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે અબ જો મીલેતો કરી રાખુ મારા
 નેનેકો તારો ॥ કાના ૪ ॥ પદ ૩ ॥

જેના મોરે લાગેરેમા, કુંજકે વિહારીજીશું, નેનાં દેખી અંગ
 અંગ પ્રતી અમીત સુભગના અટકે લાલા ગીરધારીશું ॥ કુંજ ૧ ॥
 બરહા પીડ માલ મધુનકી, તનમાલ બનમારીજીશું ॥ કુંજ ૨ ॥ કટી
 પટ પીત અધરપર મોરલી, મદન ગોપાલ મોરારીજીશું ॥ કુંજ ૩ ॥
 પ્રેમાનંદકો નાથ જીખીલે નેહકરત વ્રજનારીજીશું ॥ કુંજ ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ભૈરવી ॥ જૈયાં હમારીના છુવોરે બંસી વાયે આ-
 હીર જૈયાં લોકલાજ મરજદ ન માનત, ના જનત પરપીર ॥ જૈયાં ૧ ॥
 ઘેન ચરાવત બેન બજાવત, કાડેહો જમુનાં તીર ॥ જૈયાં ૨ ॥ પઠી
 પઠી ઢોના ડારત મારત નટવર નેતુદા તીર ॥ જૈયાં ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
 નાથ બહુરાને, સુંદર શ્યામ સરીર ॥ જૈયાં ૪ ॥ પદ ૧ ॥

કાના અનારી કહાં ગછ લોહરવા મોરો તોરી કાનાં હરવા તોરી
 હાથહી એ ડારયો, નીપટ નીર્લજ બરજોરી ॥ કાના ૧ ॥ હાથ હએ
 ડારી અંગીયાં ફારી, નાજુક જૈયાં મરોરી ॥ કાના ૨ ॥
 જૈયાં મરોલી ચુરીયાં ફેરી બોલી બચન કઠોરી ॥ કાના ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
 કહે અબજયો મીલેતો, રાખું દ્રાગન મહી ચોરી ॥ કાના ૪ ॥ પદ ૨ ॥

બાંધી બનાયકે સાંવરીયા પગીયાં પેચોંદાર બાંધી બાંકી પાધ
 બીચ સુમન સેખરપર મધુપ કરત ગુંજર ॥ બાંધી. ૧ ॥ બ્રહ્મટી
 કાનમેં સુંદર, કુંડળ મકરાકાર ॥ બાંધી. ૨ ॥ નેયન નલીન નાશાશુક
 સુંદર, બદન વીધુ અનુસાર બાંધી. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકો નાથ સાવરો,
 મોહનમીતવાહમાર ॥ બાંધી. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

નેનાંની હારી નાખહુરે રહે રૂપ લોભાય નેનાં, નીરખી રૂપ મની
મન મોહન થકીત બએ યસજય ॥ નેનાં. ૧॥ સુંદર શ્યામ મીલે
મોહે મગમે, હસે મન મુસકાય ॥ નેનાં. ૨॥ બદન કમલપર મધુપજ્યુ
દોહ, લપટી રહે લલચાય ॥ નેનાં. ૩॥ પ્રેમાનંદ વચનરસ અમ્રત,
પાન કરતન અધ્યાય ॥ નેનાં. ૪॥ પદ ૪॥

પદ રાગ રેખતા.

આશકો દીયારીવે, માસુકન જનાલુલી આશકોં સુન સાંવરે
સાહેબા મોહોખત હમારીવે, ખાવંદ ખુશી હોયે રખના, દિલમેં બિ-
ચારીવે ॥ માસુ. ૧॥ એક આશરાહે તેરા, કહે કયા પુકારીવે; પરવર
દિગાર દિલકી, તુમ જનતા સારીવે ॥ માસુ. ૨॥ સુરતલગી કદમેસે,
નદરેગ ટારીવે; પ્રેમાનંદકે ખ્યારે હમકુ, લેના સંભારાવે ॥ માસુ. ૩॥ પદ ૧॥

દેખલા દિદાર ખ્યારા. મેહેયુયુ હમારા દેખં માસુક જરાજ દેના,
નેનાકા નજરા, ઇતનેમેં તો હોવેગા; આસકુદા ગુજરા ॥ દેખ. ૧॥
કુરખાન ક્રિયા તેરે નામપર, ધરખાર સંસારા; ફકીરી લેકે શીરતાહું
કરનેકુ દીદારા ॥ દેખ. ૨ ॥ તકશીર માફ કરના, સુન સરજનહારા;
પ્રેમાનંદકુ મુક્તાખાત દેના નંદ દુહારા ॥ દેખ. ૩ ॥ પદ ૨ ॥

પદ રાગ કાફી ખ્યાલ.

આવતા કયોં નહીવે સામળડા, આવતા કયોં નહીવે યાર આવં
જમા પેરી જરીદા બાંધી, પગીયાં પેચોદારવે; હસતાં હસતાં સુંદર
બદન, દેખાવતા કયોં નહીવે યાર ॥ આવ. ૧ ॥ હમરી અલીયાં
ગલીયાં મયા, સાંજ સવાર કનૈયાવે; મધુરે મધુરે સ્વર મોહન, બંસુ-
બજવતા કયું નહીવે યાર ॥ આવ. ૨॥ એક અછી તાનાગાવો ખ્યારે

દિલ ખુશ હોય હમારાવે; પ્રેમાનંદકે ખંસીનેક, સુનાવતા કયોં નધવે
ચાર ॥ આવ. ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જનતા કયોં નધવે હમારી પીર જનતા કયોં નધવે લાલ જનતા
નંદ દેસલોને ગખર હમકુ, સુખુરીમેં સમજવતાપે; બહુત દિનાકી
અરજી હમારી, માનતા કયોં નધવે લાલ ॥ જન. ૧ ॥ દે દીદાર
દયાવંત ખાવંદ, તુમ માલીક મુલકુદાવે; હમ બહુવા તેરી બંદગી કરતહે,
પીછાનતા કયોં નધવે લાલ ॥ જન. ૨ ॥ તુમારે બદહેકા મલકાખીલસ,
બહુ નર તેરે હાથવે; પ્રેમાનંદકે પ્યારે હમપર મેહેર આજુતા કયોં
નધવે લાલ ॥ જન. ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ જંગલો.

ધન મોહનાને મેરો મન હરલીનોમા ધન ० ચાલે લટકંતી ચાલ
ખાંધે શીર ફેંટો લાલ, કેસરકો ટીકો નીકો બાલ ખીચે કીનોમા
॥ ધન. ૧ ॥ કાન ખીચે મે ની સોહે, ચીતલની ચીત મોહે; ઉરખન
માલા આઢે, પીટપટ કીનોમા ॥ ધન, ૨ ॥ ચંદન કીકીને ખોર ચીત-
વત મારી આર, રસકો રસીલો છલો રંગહુસે બીનોમા ॥ ધન. ૩ ॥
ચાવત હે ખીડી પાન દેખી ભધ ગુલતાન, પ્રેમાનંદ કહે પ્યારો પ્રિતમ
પ્રવીનોમા ॥ ધન. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

કાના તોસે કાન બોલે નીકો ચલોજરે કાના ० પગીયા ખાંકીસી
ખાંધે ડારયોહુ દુસાલો ખાંધે, મારત સલોને મોહનેના અનીયારો ॥ કાના.
૧ ॥ ખાંસરી બજવે મીડી તાનલે સુનાવે, જીયરો નીકાસી લેત પીત-
પરવારે ॥ કાના ૨ ॥ બાર બાર આવે મોહુ નેહશું બોલાવે, મન લલચાવે
મોપે મોહની લેડારે ॥ કાના. ૩ ॥ જોરે બરખરી પ્રિત પ્રેમાનંદ કહે
ચીત, બશ કરલીની મોહનેનો કાનાકારે ॥ કાના. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

લાગે તેરા નેના મોહે સામરા ગુમાની, હસત આયકે કાના મારે
 મોરે નેન્યાન, બઢાવે બેદરદી મોરી પીરરહુ ન જની ॥ લાગે. ૧ ॥
 લાગે તીખે નેના સ્યામ જુલી મેંતો ધનધામ, જપુ તેરા નામ મેંતો
 બઢહું દીવાન ॥ લાગે. ૨ ॥ કેસી કરં કીત જાઉ કલત પરતકહું.
 સહીના સકુવે મેંતો દરશકી હાની ॥ લાગે. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે
 પ્યારે કરી રાખુ દ્રગતારે, સંગહુ ચઝુગી તેરી તજી કુમકામી ॥ લાગે.
 ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કાહીકુ તે મારે નેના કહીને કરેજમા કાહી ૦ તીખે અનીયારે નેન
 કસીબર મારી સેન લગી બરછી વેમાનુ તરછી તરેજમાં ॥ કાહી. ૧ ॥
 એસો કધુ જાહુ કીના જીયરા નીકાસી લીનો, ઠારી તેતો કશા મોહે
 પ્રિતકી પરેજમાં ॥ કાહે. ૨ ॥ ॥ ખટકત તીખે નેન જીનુ દેખે નાહી
 એન, કધુન સોહાવે મોહે સુની સુખ સેજમાં ॥ કાહી. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
 કહે મીતરંગ દીનો મેરો ચીત, લાગીહે ચુરત મેરી કાનારંગરેજમાં
 ॥ કાહી. ૪ ॥ ૪ ॥

૫૬ રાગ ખમાય.

૩૩ લાગો છો રાજેંદ્ર મંદીર આવતારે ॥ ૩૩૦ જરકસીયો
 જમો હરી પેરી, માથે બાંધી પાધ સોનેરી; ગુઢો રેંટો ઓઢી મન
 લલચાવતારે ॥ ૩૩. ૧ ॥ હડે હાર ગુલાબી ફેરે, ચીત માર રોકી
 રાખ્યું તોરે; ગજરા કાજુઆજુ મન મારે બાવતારે ॥ ૩૩. ૨ ॥
 કનક છડી સુંદર કર લઇને, ગજમતી ચાલો હળવા રઇને; ચીતહું
 ચોરો મીહુ મીહુ ગાવતારે ॥ ૩૩. ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નાથ વીહારી,
 જાઉં તારા બદન કમળપર વારી; હેતેશું બેલાવી તાપ સમાવતારે
 ॥ ૩૩. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વાલી લાગે છે વરણાગી તારી વાંકડીને વાલીં લલીત ત્રીભંગી
 સુંદર શોભે, સુરનર મુનીના લોભે; ચાલો ચાલ ચટકતી પેરી ચાખડીરે
 ॥ વાલી ૧ ॥ સુંદર હસીત વદનની વાણી, સુણુતા વ્રજવીનતા લલ
 ચાણી; જોઇને મોહી અણીયાળી ચંચળ આંખડીરે ॥ વાલી ૨ ॥ નવલ
 મનોહર સુંદર હેલા, ઓરા આવેને અલભેલા; મળીયે મોહન બાંધી
 બાયે રાખડીરે ॥ વાલી ૩ ॥ શ્રી ધનશામ છત્રીના ધામ, પ્રેમાનંદ બજે
 આડો જમ જોયાની લાગી છે નીશદીન ધાકડીરે ॥ વાલી ૪ ॥ ૫૬૨ ॥

તારી બાનકની બધહારી મારા નાથજીરે તારી સુંદર રૂપ કલામાં
 નાવે, શેષ સહસ્ર મુખ પાર ન પાવે; કોટીક કામ લજાઇ જોડે
 હાથજીરે ॥ તારી ૧ ॥ મોહ્યું મન મુખને મરકલડે, ગીરધરજી ગમી
 યાછો દલડે, ક્ષણ ન મલ સાગર તનયા સાથજીરે ॥ તારી ॥ ૨ ૩૫
 સીલ ગુણ રસના સાગર, તરણ કીશોર સદા નટ નાગર; વ્રજવીનતા
 ના પ્રાણુજીવન મુખ પાથજીરે ॥ તારી ૩ ॥ કરણા રસમય જોવું હસવું,
 કરણા કરી જન ઉરમેં વસવું, પ્રેમાનંદ નીત ગાએ ગુણ ગાથજીરે
 ॥ તારી ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

વારે વારે જાઉં વાલાજી તારે વારણેરે વારેં આદી પુરૂષ ઇશ્વર
 અવતારી કરણા રસમય મુરતી ધારી; પતીત પાવન પ્રગટયા આજ
 અમ કારણે ॥ વારે ૧ ॥ નરનારી અગણીત અથડાતાં, બવસાગરમે
 ડુબકા ખાતા, બળવંત બાંધ અહીંને કાઢયા બારણે ॥ વારે ૨ ॥ અધમ
 ઓધારણુ નામના નામી, બરદ તમારૂં સદાયે સ્વામી, કીધુ સત
 કળીમેં બહુ જન તારણેરે ॥ વારે ૩ ॥ મળ્યા પુરૂષોત્તમ એમ જાણી
 અચળ આશરો ઉરમેં આણી પ્રેમાનંદ ઠરીને બેઠા ઠારણેરે ॥ વારે
 ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

પદ રાગ હમીર કલ્યાણ.

સુન સુન સજની સ્યામકી બતીયાં મનમાની સુન૦ સુની બતી-
યાં છતીયાં ભધ શીતળ, સુધ બુલી ધન ધામકી ॥ બતી. ૧ ॥ કામ
કાજ મોહો કષ્ટુએ ન ભાવે, રટના લગી એક નામકી ॥ બતી ૨ ॥
ધરી ધરી પલ છીન બીસરત નાહી; મુરતી આતમરામકી ॥ બતી. ૩ ॥
પ્રેમાનંદ ધવારે સ્યામપર, શોભા કોટિક કામકી ॥ બ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

નિરખી છખી નદલાલાકી અખીયાં લલયાની નિર૦ મરકત મની-
જલ દલખી લાજે, શોભા સ્યામ તમાલકી ॥ અખી. ૧ ॥ ખંજનમીન
અલી અગ લાજે, લખી છખી નેન વીસાલકી ॥ અખી ૨ ॥ રાજહંસ
સકળ હંસ ઐરાવત, લાજે લટકખી ચાલકી ॥ અખી ૩ ॥ પ્રેમાનંદ
વારે મનમથ કોટિક, મુસકની નિરખી ગોપાલકી ॥ અખી. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

રટરટરે મન બાવરે એક નામ હરીકો રટ૦ પ્રગટ હરી રાજત-
દ્રગ ગાયર, બ-યો હે અલોકીક દાવરે ॥ એક. ૧ ॥ પ્રગટ પ્રમાન રૂપ
ઉર ધરીલે, પ્રગટ હરી ગુન ગાવરે ॥ એક. ૨ ॥ બીતે જાતહે અવસર
એવો, જ્યું લોહોકો તાવરે ॥ એક. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે ફેરી પગનછહો,
પરીહો દુખ ફરીયાવરે ॥ એક. ૪ ॥ પદ. ૩ ॥

સ્યામસુદંર સુખદાધરે, સુનહો મનસેંરે સ્યામ૦ તજદે આશ
અસત જગ કેરી, ચરન કમલ ચિત લાધરે ॥ સુનહો. ૧ ॥ શ્રીહરીકૃષ્ણ
નારાયણ૦ સ્વામી, લે રસના ગુણ ગાધરે ॥ સુનહો. ૨ ॥ તજ આળસ
પરમાદ મોહમન, બજ્ય મનકમ જદુરાધરે ॥ સુનહો. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે
નાથ સુનેહા કરલે પ્રિત ઉપજાધરે ॥ સુનહો ૪ ॥ પદ. ૪ ॥

૫૬ રાગ કહવા.

અટારીયાં મોરી આજરે નંદુકુંવર તટવર આધલોરે અટાં બેઠે
 બીચ આગનવા મોરે, બડે બડે ગોપ સમાજરે, કહા કર સખી
 બીચવાંમોરી, બેરનપર ગર્ભ લાજરે ॥ અટા. ૧ ॥ ધુંધટ પટકી ઓટ-
 મેં નિરખે, નેખ શામસુર રાજરે; એક ટકરહી બીલકટી મોહે, છુટ
 મયો ગ્રહકાજરે ॥ અટા. ૨ ॥ પકર્યો મનદ્રગ સેનનમેં જ્યું તીતર
 પકરે પાજરે, પ્રેમાનંદકે હસકે ચલે હરી મુખ મોરલી રહી ગાજરે
 ॥ અટા. ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

કટારીયાં મારી મોયરે જસોમતી સુતને નનસેં નનદી અટાં
 મેં જમુના જલ ભરને ગધ સંગ નનદ જેઠની દોયરે; ધુંધટ ખોલ
 લંગી જગ ભરને ધતત્રિત દેખ્યો ન કોયરે ॥ કટા. ૧ ॥ સુદરશામ
 કદમ તરેયાયકે, રહે ઠાડે મોહી જોધરે, કહાજનનું મોહે કહા કર
 દીનો લીનો ચીતવા પ્રોધરે ॥ કટા. ૨ ॥ બીનું દેખે અબ કલ નપરે
 મોહે, નીશદીન બીતે રોયરે; પ્રેમાનંદ ધનશ્યામ દરશકી, પીયા જ્યારા
 હોયરે ॥ કટા. ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

લંગરવા ઠાડો ગેઝરે, મોરી છતીયાં છુલત સાવરીયો લગં મેં
 અબ્જન ધરસે આજ સજની, નીકળી ચલી અકેલરે; બીચ ડગરમેં
 સુદરવર મોહે, મીઝી ગએ મોહન છેલરે ॥ લંગ. ૧ ॥ ધુંધટ ખોલ
 બદન અવિલોકી, પકર્યો કર અલખેલરે; મારી નેનસર ધાયલ કીની,
 મુન મોરી હો સહેલરે ॥ લંગ ૨ ॥ બાંધે ભુજે બાળુબંધ ગજરા,
 પેહેરે હાર ચમેલરે. પ્રેમાનંદકે ઓઠે ઉપરના, કેસરીયા રંગરેલરે
 ॥ લંગ. ૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

નજરીયાં મારી નેનદી, મોહેનવા નનુવા લે ગધલોરે નજ ૦ ભોરહી
 મોરે આંગનવે આંચકે, સરસ બળાઇ બેનરે; સુનત શુધબુધ બીસરી
 મોરી, મનમેં વ્યાપ્યો મેનરે ॥ નજ. ૧ ॥ મે આતુર ઉઠકે અવી-
 શોકી, સાવરી સુરત સુખ દેનરે; હસી મુસકાઇ કલમ નેનોદી, મારી
 સાવરીએ સેનરે ॥ નજ ૨ ॥ અખ મોહે ખટકે સાવરી સુરત, કલ ન
 પરે દીનરેનરે; પ્રેમાનંદ ધનશામ દેખું દ્રગતખ હોઇહે સુખ ચેનરે
 ॥ નજ. ૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ પરદેશી.

મેરમજી વાટડીયું, મુજે પરીયમજી વાટડીયું; ન્યારી થકી અખી
 ઉડે, કીકરીયાં બેલું; કી બીસારા ડે છડીઉં મેર ૦ ખારપણેજી બેડીયુરે
 મુજી ત્રોડી પ્રિતડીયુંરે ॥ કીંક ૧ ॥ કાન ન અચોં ગોઠમેં, ભુજી શુની
 સેજડીયુંડે ॥ કીંક, ૨ ॥ સુખ નહી દીનરાતમાં, નેણે આંસુજી ઝડી
 ઉંડે ॥ કીંક. ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નાથજીરે, છખી અંતરમાં ગડી ઉડે
 ॥ કીંક. ૪ ॥ ૫૬. ૧ ॥

૫૬ રાગ જંગલોની ગજલ.

સાંવલા દિદોસે દિલ જખમ કીયા, મારી ઉતરસી બરસી, દિલ
 હમારા છીન લીયા સાંવલા ફરજનનંદ દાહે બલાહે સલોના ગખર.
 છોટીસી ઉમર અખીયાં બડી ગુલચમન કળી ॥ સાંવલા. ૧ ॥ ખુન
 ગુજરે ચસમેં બલાખીય કુદરત દીસાઈ દીયા ॥ સાંવલા. ૨ ॥ કુરસત
 બડીહે તનમેં; જવાનું મીડી હે મુલામ, શીરપર ગુલાખી ફેંટા દુપટા
 દુહામીકા; એ કયાં બહુ તારીફકી, પ્રેમાનંદ કુરખાન ગયા ॥ સાંવલા.
 ૨ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પદ રાગ પરજ પીયાનો ઢાલ છે.

જાદવરાયજી વે મોતીયાંવાળો, ધણુમુલાને ધણીખમાં; ધણુ જીવે
 ધણીખમાં, છેલવર આવેરે છોગાળો, રાજેસરને ચરણે નમાં, જગ-
 જીવનને ચરણે નમાં ॥ જાદ. ૧ ॥ માણીગર માણુકીએરે રાજે, શોભા
 જોધ કામ લાજે; ચમર દળેરે છત્ર છાજે, આગે ધણું વાજાં વાગે
 ॥ જાદ. ૨ ॥ કેસરીયાને કોડે કોડે જોધયે, જોધ જોધ દુખ ભાગે;
 માથે મોતીડાંનો જુડો રૂડો, વીઠલવર વાણો લાગે ॥ જાદ. ૩ ॥ કેસર
 તિલક કરે કીધાં ભાણે, કાને કુંડળ શોભે કાણુ; સોનેરી વાઘોરે શોભે
 અંગે, બાંયે નંગ જડીયલ બાણુ ॥ જાદ. ૪ ॥ ઉરમેં ઉરમેં ઉતરી ઉરે
 રૂપાળી, ભાળી ભાળી નેણાં ઠરે; હાર હજારો કમર કટારો, પ્રેમાનંદનાં
 મનડાં હરે ॥ જાદ. ૫ ॥ પદ ૧ ॥

રાગ જંગલાની હુમરી.

શોભે શોભે રસીકવર છેલરે, હરી ધરમકુંવર સુખકારીરે શોભે
 રાજત સેખર હાર બાણુઅધ, ગુલગુલાબી ધરેલરે ॥ હરી. ૧ ॥
 ગજરા શિરપર જરકસી પગીયાં, બંકી કલંગી લટકેલરે ॥ હરી. ૨ ॥
 કેસર તિલક મનોહર કીને, કુંડલ નંગ જડેલરે ॥ હરી. ૩ ॥
 કશ્માનંદકે નાથ નિરંતર, ઉરમે બસો અલખેલરે ॥ હરી. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પ્યારે પ્યારે લગત દીલદારરે, મનમોહન છેલ ગુમાની પ્યારે
 અતી સોહત સુંદર ઉર ઉપર મોતીન હાર ઉદારરે ॥ મન. ૧ ॥
 નંગ જડીત છમીદાર મનોહર, નૌતમ કમર કટારરે ॥ મન. ૨ ॥
 બાંકે પાદમેં સુમન શીખરપર, બનર કરત ગુંગરરે ॥ મન. ૩ ॥
 કશ્માનંદકે નાથ કપાનીધી લીજે મોહન મેરી સારરે ॥ મન. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

ગાવે ગાવે ચતુર ધનશામરે ગુનસાગર નીજ જન સંગે ॥ ગાવે ૦
ખેલત જમુના તીર વીહારી, ભકતવચ્છળ સુખ ધામરે ॥ ગુન. ૧ ॥
નભસુર નિરખે ડુલ નખરવે, ગિસર ગએ તન ધામરે ॥ ગુન. ૨ ॥ મે. હે
વજજન તનસુધ ભુલે, નિરખત મન અભિરામરે ॥ ગુન. ૩ ॥ કશ્ના-
નંદ નટનાગર છખીપર, વારત કોટીક કામરે ॥ ગુન. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

આવો આવો પરમ પરવીનરે, મોરે જીવન ધરમ દુલારે આવો ૦
ચંદન ખેર કરે સુંદર તન, ભુસન ખસન નવીનરે ॥ મોરે. ૧ ॥ કુંડ-
ળમાતુ બદન સુધાકર, દેખત દોરતમીનરે ॥ મોરે. ૨ ॥ બુક રહે
લોચન પંકજકેપર બ્રહ્મી ભમર આધીનરે ॥ મોરે. ૩ ॥ કશ્નાનંદકે દીજે
દરશન હરી જાનીકે અખ મોચે દીનરે ॥ મોરે ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ ઝીઝોટી ડુમરી.

દિલદાર છટા દ્રગ અટક રહી, નટવર હરી પ્યારે સાવરીયાં દિલ ૦
તનસપેત ધોતી પેરલીયો, કેસર ચંદન કીસોર કીયા; ધરેડુલ જેદકર
ગીરધરીયા, પચરંગી શીરપર પાધરીયા ॥ દિલ. ૧ ॥ સોહતહે કમળ
કળી અખીયાં. ગજે ડુલમાળ પ્યારી નખીયા, કાન્તુઆન્તુ ગજરા ધ-
રીયા; મોતી નસેહરા મન ભાવરીયા ॥ દિલ. ૨ ॥ કાખીલ કામીલ
રંગરેલ પિયા નેનતસે તનમન છીન લીયા, હેરતહે રૂપ ઉજ્જગરીયા
શીરદાર ચાર નટનાગરીયા ॥ દિલ. ૩ ॥ સખ રાજનકે રાગ વરીયા,
પ્રાન નહુસે પ્યારા કરીયા; આરનકુ ઉરમે ના ધરીયા, કહે કશ્નાનંદ
સુખ સાગરીયા ॥ દિલ. ૪ ॥ પદ. ૧ ॥

ગુણ દયા સિંધુ છખી અજગ્ય બની, હરી મુરસદ મોરે આવત
હે ॥ ગુન. ૮૬ ॥ ખેડે માણકીપર પ્રાણુપિયા, ઘોડેમી ધુમર ઘેરલીયા;
ખેલાવતહે ઘોડી રસીયા, ચિતમોર જોર લલચાવતહે ॥ ગુન, ૧ ના

કંચનકે બસન બિરાજતહે, સોનેરી પગીયાં છાજતહે; શીરપેચ કલંગી
ઝલકતહે, ફરકન છોગે મન ભાવતારે ॥ ગુન. ૨ ॥ કર સોનેકા
છડી સોહતસે, દેખી લગામકુ મન મોહતહે; છડીદાર બાની જય
બોલતહે, અસવાર બડે જસ ગાવતહે ॥ ગુન. ૩ ॥ બહુ બાળે આગે
બાજતહે, ધનધોર જ્યુંહી ધન ગાજતહે; છબી દેખી રતિપતિ લાજ-
તહે; મુની દેવ દરસહિત આવતહે ॥ ગુન. ૪ ॥ નટજ્યું ઘોડી આત
નાચતહે; જાકી ચાલચિત ચઢરાવતહે; અસવારી બડી સોહાવતહે,
કશ્ચાનંદ ઉર ઠેરાવતહે ॥ ગુન. ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

હરી છલછબી મન ભાવનીયા, ધન લગન મગન મોરી લાગ-
રીયા હરી ૦ તન લાખસને અતિ રાજતહે, પ્યારી પગીયાં શીરપર
સાજતહે; ગળે મોતીન માલ સોહાવનીયાં, તારેકી જોત લજ્જવનીયાં
॥ હરી, ૧ ॥ બડી મુસકનીમેં ચીત ચોરતહે; જોરનસેં નેહરા જોર-
તહે; જાકી શોભા દ્રગ લલચાવનીયાં, કોટી મેનનમાન નસાવનીયાં
॥ હરી ૨ ॥ સખ અંગ અંગ બીલસી જોરીતી, કાનડમેં ઝલકતહે
મોતી; શીર મોતી નક્કર લટકા બનીયા, બાનકંજન મન લોભાવનીયાં
॥ હરી. ૩ ॥ ભુસનમણી છબી છાંછ રહી જીનકી ઉપમા નહી જાત
કહી; લટકત મોહન સોહાવનીયા. કશ્ચાનંદ તાપ ખુબવનીયા ॥ હરી.
૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ચલની ચંચળ ચિત ચોરલીયા, નિરખી રતિપતિ મતી મોહરીયા
ચલ ૦ જીન દેખી બડે ગજલાજતહે, શિર બાબારજડારતહે; દેખી
હંસમાનસખડદીયા, દુનિયાં તજી બનમેં વાસ કીયા ॥ ચલ ૧ ॥ કું
દન મુમેં ચટકત ચાખડીયાં, જાકુહેરી ઠરતહે આખડીયાં; કર રમાલ ધોરે
ધારલીયા, ચાલતહે ચાલ ઉતાવરીયા ॥ ચલ ૨ ॥ જીનકે પિછે જન-
દોરતહે, જીનમેં એકટકદ્રગ જોરતહે; ચલનસેંજન ચુલતાનકીયા, જીને

શોભા મુનિજન ધારણીયા ॥ ચલ ૩ ॥ કવિ ગાવત પાર ન પાવતહે,
જેહી કહત શેષ ચક્ર ચાવતહે; જન ધારીકે મોરે ઠરતહિયા, કહે ક્રમાનંદ
હરી પ્રાણીપીયા ॥ ચલ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ખમાય હુમરી.

હરીબાનક બસગઈ અંતરમેં; રતીવર ગરવ હરેરે ॥ હરી ૧॥
એસી છપ્પી કાઠ આ દુનિયામેં ઓર નજર નહી આવેરે; અંગો અંગ
સુદર છપ્પી છાઈ હેરત નજર હરેરે ॥ હરી ૨ ॥ જાકી ઉપમા કવી
નહી પાવે, કહત શેષ ચક્ર ચાવેરે; જેહી દેખી નહી ઓર સોહાઈ, દેખત
પાપ જરેરે ॥ હરી ૩॥ લાવણુ સાર આદીલ જાને, દેખી બદન ઈંદુ
લાજેરે; ક્રમાનંદ હરી મુરતહેરી, જીવન ભોગ વીસરેરે ॥ હરી
૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ કાફી.

અમરના સરદાર હરી મારા નેણતણા શણુગાર; નેણતણા શણુગાર
જીણવંત માણુકીના અરવાર અમરં માથે ધોળી પાધ મનોહર છોળુ
મુગટ અનુસાર ધોળાં અંબર તનપર શોભે, રમાલ ધોળો સાર
॥ અમર ૧॥ ભાલ વીજાળ તીલક કેસરનું, કુમકુમ ચંદ્ર ઉધાર;
કામતણા મદને હરનારી, બ્રહ્મી ધનુષ આકાર ॥ અમર ૨ ॥ દીપ
શીખા વુક ચચુલ ભરી, નાખ્યા નમણી સાર; દંત છની જોઈ લાલ
જની, અધોમુખ મુરે અનાર ॥ અમર. ૩॥ બીંબ નવાંકરપર વાળાથી
સારા અક્ષર અપાર; ક્રમાનંદકે મુખપર વાહુ, ચંદ્ર સરોજ હજાર
॥ અમર. ૪ ॥ ૫૬. ૧॥

પ્રાણુતણા આધાર, હરીવર કેસરના અસવાર; કેસરના અસવાર,
કંમરે સોનેરી કટાર ॥ પ્રાણુતણા. ॥ પાધ સોનેરી છોજે જીત, સીર
અટપટી આંટાદાર; નવલ કલંગી મણી મોતીના, તોરા શોભાદાર
॥ પ્રાણુતણા. ૧ ॥ સુંદર જરકસી અંબર ધાર્યાં, રાજે તેજ અંબાર;
સોના કેરી લગામ કરમેં, ધારી ધરમ કુમાર ॥ પ્રાણુતણા. ૨ ॥
ઘોડાની ધુરકમાં ઘેર્યો નટવર પરમ ઉદાર; બીજા કરમેં છડી સોનાની
ઝળકે છે અતી સાર ॥ પ્રાણુતણા. ૩ ॥ હરીની કીરતી ગાન કરે છે,
ચહુ કોરે અસવાર; કશ્માનંદ એ શોભા ઉપર, વારી વારમવાર
॥ પ્રાણુતણા. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

મુનીતણા શણુગાર, હરી મારે તમ સંગ લાગ્યો પ્યાર; તમસંગ
લાગ્યો પ્યાર, સમરથ મુક્તીના દાતાર મુની ॥ શીરપર પાધ સુમનનો
સારો, શોભે છે ઉદાર; ડુલનો સુંદર જામો પેર્યો, તેની ફાર અપાર
॥ મુની. ૧ ॥ ડુલના કાળુ બાળુ ગજરા, પ્યારા ઉરપર હાર, ડુલની
સુંથણલી નેપુર પદમાં, ધાર્યો કરીને પ્યાર ॥ મુની. ૨ ॥ અંગ
અંગમા રાજે હરીને, કુસુમતણા શણુગાર; બાગ કુસુમનો દુલ્યો
જાણી, ભરમ કરે ગુંજર ॥ મુની. ૩ ॥ ડુલ કલંગી ડુલના કાને
કુંડળ મઠાકાર; કશ્માનંદ કહે ડુલદડો, ઉછાળ વારમવાર ॥ મુની.
૪ ॥ પદ ૩ ॥

કરતા નઉતમ ખ્યાલ, હરીવર ભકતતણા પ્રતિપાળ; ભકતતણા
પ્રતિપાળ, અંગે ધરીયાં અંબરલાલ કરતા ॥ છટા મુગટ સમ છોગુ
આંજે, લાલ પાસનો તાલ; લલીત કલંગી લળકે ઝળકે, લટકે તોરા
લાલ ॥ કરતા. ૧ ॥ જોઈ ખંજન પંકજ લાજે, ચંચળ લોચન
લાલ; કાળુ તીલ ત્રાળુ અતી રાજે, સુંદર જમણે ગાલ, ॥ કરતા
૨ ॥ ચાલે ચાલ લટકતી ચાખડી, લટકતી પેરી લાલ; ચાલ જોઈને

લાજ્યા મનમાં; કુંજરાજ મરાળ ॥ કરતા. ૩ ॥ કરવરમાં લધને
ફેરવે છે, છડી અનોપમ લાલ; કશ્તાનંદ કહે ઉરપર રાજે, મોતીડાની
માળ ॥ કરતા. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ દાગ કાફીજડેજી ભાષાની.

મુળમેરમ સહજનંદજી, અસાંજમોલ અચીજી, અસાંજમોલ
અચીજડે અચી દીદાર મુકેહીજ્યાં મુજ્યાં ॥ આજી અસાંકે મીડી
વલૈડા, હેવર મુળાખાત ઢીજ્યા; મહુરક ધુલેજી સેજ ખીછાંધ્યાં, તીન-
તેમથે સુમીજ્યા ॥ મુજ્યા. ૧ ॥ આધજી મુખજી મહુય ગાલીયુ મુકે
અચી સુણાધજી આધજી; ચપજેરસ અસાંકે, મેર કરીકે પાધજી
॥ મુજ્યા. ૨ ॥ મહુકખેજી આસાંકીપા, આઉ અચીકે આધ જમી-
જી; આંજી અસાંકે મીડયો વલૈડા, તમજી તાપ મીટાધજી ॥ મુજ્યા.
૩ ॥ મીડે ધુનાખમુજી મોફ કરયો, મુકે આધ જીવટરીજ્યા કશ્તાનં-
દયે આધજી મુરત મુકે દીલડી સાધજી ॥ મુજ્યા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ જંગલો તાલ ત્રેતાળ.

ગુલતાન ગાનકી તામમધ, હરી સોહતરાસ રસિલેકી ॥ ગુલતાન.
૧ ॥ નાયત થોમ થનનન થનનનનન નેપુર ધુની જનનન જનનનનનન
ધર ભુજખાજીત ધુધરી ખનનનનન ગિતન જખી રંગ રંગીલેકી
॥ ગુલતાન. ૨ ॥ ૫૬ ઠનાનન ઠનનન ઠઠનનનનન ધરતી ધુની ધધન
ધનનનનન તોર તતાનન તોમતનનનન જોગન જખી છેલજખીલેકી
॥ ગુલતાન. ૩ ॥ મોહજી ચરથજી ચરગાન ધુની, તજે ખાનપાન
તનભાન સુની બિધુરવી રથથિર જખી દોતથુની, કશ્તાનંદ ચિત ખસી-
લેકી ॥ ગુલતાન. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પદ રાગ સોરઠ.

સુની કપાસીંધુ અબ અટક રહી, અબ ઘટ પર મોરી નાવરિયાં
 સુની૦ ધનસ્થામ કૃત્ર તુમહી કરીયાં મુખીયાં કોઉ ઓરન ધરધરીયાં,
 અબ તુમહી છોડી ધાઉ કાકોકરો પારીયાનેયાં ઝાંઝરીયાં ॥ સુની. ૧॥
 યહ અતિઅપાર ભવસાગરહે, જહા કાલ ભરવરકો આગરહે, મોમો
 હે આથ તેરી નત નાગરહે, જાકી હેરમેં છીનપણ ડાગરીયાં ॥ સુની
 ૨॥ અબગુનીકી ભરી બેગુ નકીહું, દાંતનહી મુની ચુનકીહું, રાજ હરી
 નામકી ધુનકીહુ, કારપાર યહ નૈયાં હદહરીયાં ॥ સુની. ૩॥ તુમ માખણ
 મલાઈ માગી લઈ, દાવાનળ તુમહી ચાખી લઈ; પુડત વ્રજ તુમહી
 રાખ લઈ, કહે જ્ઞાનાનંદ તુમ અવતરીયા ॥ સુની. ૪॥ પદ ૧॥

પદ રાગ ઠુમરી.

નિરખત લાગ અથાગખીની, ધન પ્રિતમ તેરી પગીયાં લાલ નિર૦
 શિરપેચ સોનેરી કોરનસા, આઈ ઝગમગ ઝગમગ ઝગીયાંલાલ ॥ નિર.
 ૧॥ છપ્પી છાઈ રહી ફુલ છોગનકી, બની માનુસો વવનકી બગીયાં
 લાલ ॥ નિર. ૨॥ મંદ અંધ સુગંધી ભમે ભમરા, થોય અમરા ઠમરા
 ડગીયાં લાલ ॥ નિર. ૩॥ પદ્માનંદ આન અલોકી ભઓ અમની તો
 તમસેં લગીયાં લાલ ॥ નિર ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ કાફી.

નટવર નેણુની થઈ અંતરે આરમપાર કટારીરે નટ૦ હારે હારે હૈ
 જમુનાં પાણી હું ગઈ. લૈ સંગ સખી દસપાર; મુજ સામુ જોઈ
 આંખડી મારી, કોડીલે નંદકુમાર ॥ કટારી. ૧॥ નેણુ કટારી નંદલાલની,
 સુખ સજેલી ધાર; કર્મના બંધન કાપીને બીતર ભમનો

લાગેલ માર ॥ કટારી. ૨ ॥ લાગતાં હું લોટપોટ થઈ બેની, રહીને તન
સંભાળ; અહ્માનંદકે મનહું વેંધ્યું, ડોલરીએ દીલદાર ॥ કટારી. ૩ ॥ ૧ ॥

સલુણા શ્યામનારે, લાગ્યાં લોચનીયાનાં બાણુ આવીનેરે સલુ
સરવે સૈયરનાં સાથમાં જતાં, માથડે મહીની માણુ; આવી મારગમાં
મુજને સામે મળીયો, સુંદર શ્યામસુજાણુ ॥ આવી ॥ ૧ ॥ વાટમાં વેતાં
વીઠ્યે મુને, આવીને દીધેલ આણુ; કરડી મીઠે જોઈને કાને, મહીનું
માગ્યુ દાણુ ॥ આવી ૨ ॥ ચોટ લાગી મારા ચીતમાં, તેણે પરવશ
થઈ ગયા પ્રાણુ; અહ્માનંદકે વાલમે વેંધ્યુ નેણુ કરી નીશાણુ ॥ આવી.
૩ ॥ ૫૬ ॥

પાતળીયાના પ્રેમની લાગી છાતડલીમાં સાંગ અટારીરે પાતળી
કરવું જુલી કામડુ ધરનું, ભરવું જુલી ભોગ, ધાવ લાગ્યો માર
તનડુ ધુમે; જાણે પીધી લીલી ભાંગ્ય ॥ અટારી. ૧ ॥ પ્રાણુજીવન
કેરા પ્રેમની ખરછી, ખુશ તીખી ખરસાગ; લાગતાં પેલી નિકળી ખુડી,
સુસરી સાંગે પાંગ અટારી, ૨ ॥ ધાવ ન રૂઝે કાંઈ ન સુઝે, લાગે
જોર જુહાગ; અહ્માનંદકહે અંતર બેઢ્યો, વેદનાં અંગોઅંગ ॥ અટારી.
૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કોડીલા કાનનારે લાગ્યા આંખડલીનાં તીર હૈયામારે કોડી
ગાયને વાડે ઘોણીયો જાને, દોવાહું ગઈતી ખીર; સામુ જોઈ અકચુર
કરી મુને, વ્રજવાલે બળવીર ॥ હૈયામાં. ૧ ॥ ભાળતાં પહેલું. મનહું
બેઢ્યું, રહીને અંતર ધીર; બાહારનાં માણસ કોઈના ખુઝે, ઉડો ધાવ
ગંભીર હૈયામાં. ૨ ॥ બાણુ નટવર નાચનાં લાગ્યાં. રહ્યું નહી હાથ
શરીર; અહ્માનંદ કહે પીડે ધણેરી; જેમ માછલું થોડે નીર ॥ હૈયામાં
૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ રેખતા.

આવરે મેરે મનકે મરમ સલુને શામરે ॥ સુલુને શામરે મે
 શમરે તેરા નામરે ॥ અવરે, ટેક ॥ પેહેલી પ્રીત લગાયકે મત,
 આશ કરો તુમ દુર; દુર રહે દુખ હોતહે, મેં તરત મરંગી ઝુરે
 ॥ મેરમ ૧ ॥ દરદે દીવાની મે શીર મેરે વહકા વાધા રોગ, રોગકી
 મારી રીસમે મેગ્ગધ પેરંગી જોગરે ॥ મેરમ ૨ ॥ પ્રીતમ ડાલા પ્રેમકા
 તુમ જોર ગણે ખીચ ફંદ ફંદકી મારી મે શીર બલ જાતહે અત્માનંદરે
 ॥ મેરમ ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

આવના મેરે આશકજાની રંગીલે બાલમે, મેરે મનકે માહાસુખ
 પાલમે ॥ આવના, ॥ ટેક ॥ બોહોત રશીલી બોલની પ્યારી અખીયા
 તેરી લાલ; લાલ પીયા તેરે કારણમે, લેક ફકીરી હાલરે ॥ રંગીલે,
 ૧ ॥ પેહેનુ ફકની પ્રેમકી લેક લકી જોરી હાથ, હાથતેરે મેરા હૈયરા
 લખ ચાલો સંગાથરે ॥ રંગીલે, ૨ ॥ અત્માનંકી બીનતી સુણી
 લીજોરે સુંદરસ્યામ, સ્યામ પીયા તેરે કારણે મેં રદુ આઠો જામરે
 ॥ રંગીલે ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સામરે મેરે પ્રાણકે પ્રીતમ પ્યારી તેરી બોલની પ્યારી તેરી બોલ
 ની દીલચોર અલોપકીક ડોલની ॥ સામરે. ટેક ॥ લાલ ગુલાબી
 અખીયાં તેરી છેલ અલોપકીક ચાલ, ચાલ લખી તેરી લાલજી મેરે
 નેન બપે ખુશીયાલરે ॥ પ્રીતમ. ૧ ॥ બાલમ તેરે બેનમે બપા ચિત
 મેરા ગુલતાન, તાન તેરે દિવારકી મેરે છેલજીબીલે કાનરે ॥ પ્રીતમ
 ૨ ॥ ૩૫ તેરા દિલ્ખિતરે રદુ રસના તેરા નામ, નામ તેરા કુરખાનમે
 અત્માનંદકે સુંદર સામરે ॥ પ્રીતમ ૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

આયકે બસી અંતર મેરે છબી પ્યારે કાનકી, છબી પ્યારે કાનકી
લગી રટના બીનેવાનકી ॥ આયકે, ॥ ટેક મે ભઘ અખ બાવરી મેરા
મન રહ્યા નહી હાથ, હાથ બેકાની નાથકે મેંતો જાઉ વાલે સાથરે
॥ મેરે ૧ ॥ કુન ભરે જલ હેલીયા અખ કુન કરે ધર કામ, કામ
કનૈયા લાલકા કુરખાન કરે ધન ધામરે ॥ મેરે. ૨ ॥ અહ્લાનંદકે નાથકા
અખ ખુખ ચઢા મોય રંગ, રંગ તજ્યા સંસારકા ભઘ દોસ્તી મેરમ
સંગરે ॥ મેરે ૩ પદ. ૪ ॥ પુર.

પદ રાગ દાદરા.

દીલ લગા હમારા ફકીરીસે, દીલ લગા હમારા ફકીરીસે ॥ દીલ
॥ ટેક ॥ દુનીયાદાર દુખી સખા દેખે રંક રાવ દીલગીરીસે, દીલ ૧
પાયા ધન સો રેત ન પાવે, મર ગયે કર મેરી મેરીસે ॥ દીલ ૨ ॥
તીન તાપ જગ વ્યાપ રયોહે, જરત મોહ જંજીરેસે ॥ દીલ ૩ ॥
અહ્લાનંદ કે આનંદ હોધએ અદલ અહલ અમીરીસે ॥ દીલ ૪ ॥ પદ ૧ ॥

દીલ લગા અમારા ખીહારીસે, દીલ લગા અમારા ખીહારીસે ॥ દીલ
॥ ટેક ॥ રાગ રક શેક સખ દુખીયા, જરતહે ખેર અંગારીસે ॥ દીલ
॥ ૧ ॥ કામ લોભ વ્યાકુળ જન દેખે, દીલગીરી દુનીયાદારીસે ॥ દીલ
૨ ॥ સગા કુટુંબી સ્વાર્થ ધાવો, કરત નહી રખેવારીસે ॥ દીલ ૩ ॥
અહ્લાનંદ આનંદ ભયેહે, સામ છેલ ગીરધારીસે ॥ દીલ ૪ ॥ પદ ૨ ॥

દીલ ખુશી મેરે હરીયારીસે. દીલ ખુશી મેરે હરીયારીસે દીલ
॥ ટેક ॥ એસે તનસો રેત ન પાવે, જરી કરત પેહારીસે ॥ દીલ ૧ ॥ ભુપ
મુવે મદ માન ફૂન માતે, કર લોભ હમારીસે ॥ દીલ ૨ ॥ અંત.
સમે કોઈ કામ ન આવે, કરતહે ખોત ખુવારીસે ॥ દીલ ૩ ॥ અહ્લાનંદ
મોહ સખ દુનીયા, પાવત પીવત અપારીસે ॥ દીલ ૪ ॥ પદ ૩ ॥

મન બસે મોય બનવારીસે મન બસે મોય બનવારીસે ॥મન ટેક.॥
 માતતાત સુત બ્રાતજે હવે, નારી ખુવારી જમદારસે ॥મન ૧ ॥
 રાજસાજ ગજ વાજફનાહે; દેત સખે દુખ બારીસે ॥ મન ૨ ॥ ભોગ
 સે ઉદાસ બયેહે, એક સોખહે મોરારીસે ॥ મન ૩ ॥ અહ્લાનંદ રનેહ
 કીયોહે ॥ પ્રાણજીવન છખી સારીસે ॥ મન ॥ ૪ ॥ ૫૬૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ જંગલો.

જગમેં મત કીજે અભીમાન જગમેં મતકીજે અભીમાન, પેટ
 અરથે કો પાપ ન કીજે દો દિનકે મીજમાન ॥ જગા ૧ ॥ ૫૯
 છીન ઘડી પોહોર દીન કરકે લેતહે આયુષ તાન ॥જગ ૨॥ બાજત
 સીરપર કાલદદામાં; સુણુતા નહી અજાણુ ॥ જગ ૩ ॥ અહ્લાનંદ
 કહતહે સાચી, ધરી લેજો નીજકાન ॥ જગમેં ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ હુમરી.

તજી જના જર જોયન જયારે નહી દહેવાનો નિરંધાર ઘડી
 તજી બન્યા જગત સખ જુઠ પસારા, હારે મતિ હિન મલીન તેરે
 મત બાયારે ॥ નહી તજી. ૧ ॥ મોહકી જાળ બની મતવાલી, હારે
 બાળી ભુલ્યો ભમત કયું ભરમાયારે નહી તજી. ૨ ॥ પંચ વિષયમાં
 પુરણ પ્રિતી, હારે હરી રસ મેલી મુઠ વીખ ખાયારે ॥ નહી તજી,
 ૩ ॥ દયાનંદ કહે દેખત નાહી, હારે ચોંપેચડી ચપળ શિર કાળ
 આયારે ॥ નહી તજી, ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જુઠી બાજી જગતક્રીયા બોત બનીરે, દેખી લોભાના દીલ દિવા-
ના જુઠીં માતતાત સુત બ્રાત કુટુંબી; હારે ગુલતાંન બયા મંદમેરા-
ગનીરે ॥ દેખી જુઠી. ૧ ॥ રાત દિવસ ડોલત તેહી કારણુ, હારે
પરધન હરનમન પ્યાસ ધણીરે ॥ દેખી જુઠી, ૨ કુડકપટ માયા
મેલી, હારે ખાઈ ખરચી નહી ડારી ભોમુખનીરે ॥ દેખી જુઠી, ૩ ॥
દયાનંદ કહે જમદુત ઘેરે, હારે તખ અંતર કુખોજ તેરા કોણુ એ
ધણીરે ॥ દેખી જુઠી. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

મિથ્યા માંનિરયો મંદ મેરામેરા, જન્મ સંગાતી જગદિશ તજી
મિથ્યાં મેડી મંદિર માલખજના, હારે તિલબર નહી કોઈ તામેં
તેરા ॥ જન મિથ્યા. ૧ ॥ સગાં સંબંધી સખ સ્વારથ સાથી, હારે
ધન ધુતી લેવન નિત આવેનેરા ॥ જન મિથ્યા. ૨ ॥ કુકરમ કાજ
કરત કર પ્રિતી હારે પુરા બાર ક્રીયા શિર પાપકેરા ॥ જન મિથ્યા
૩ ॥ દયાનંદકે નરતન પાછ, હારે ફેલી રોયક્રીયા અમુલ ફેરા ॥
જન મિથ્યા. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

બજ ભાવ સહિત બયહારીરે, 'સ્વામીનારાયણુ નામ કહી બજ
સાચે સંતકી સોખત કરકે, હારે નિરભે થાના મોહન સિર સ્યામ
વરીરે ॥ સ્વામી બજ. ૧ ॥ પરધન પરત્રિય દુરસે તજના હારે એક
એક અચળ અંતર ધરીરે ॥ સ્વામી બજ. ૨ ॥ નિશદિન નામ રટન
રહેરી, તીહારે દેખી દુર જાવે જમદુત ડરીરે ॥ સ્વામી બજ. ૩ ॥
દયાનંદ કહત હિત તેરા, હારે હઠએ ધરી લે તાકા હિતકારીરે ॥ સ્વા
મી બજ. ૪ ॥

રાગ ડુમરી. હરી મીલે બોરસડીકા સૈયા હરીં મેં જ્યુ ગાઇતી
ભરનેકુ, હસી બોલાઇ મોરે સૈયા ॥ હરી, ૧ ॥ સ્વેત પાધ

સીર સોહત સુંદર, કુલ તોરા લટકૈયાં ॥ હરી. ૨ ॥ કેસર તીલકે
બાલ ખીચે નીરખી, લપકી લપકી પરી છૈયા ॥ હરી. ૩ ॥ અવધ પ્રસાદકે
મન હરલીનો, સહજનંદ શુખ દૈયા ॥ હરી. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પ્યારી લાગે મોહનજીકી ખતીયાં. પ્યારીં ખતીયાં શુનત મેરે
મન હરલીનો, કરીકે નેહ દીન રતીયાં ॥ પ્યારી. ૧ ॥ શુંદર મુરતી
ધરમકુંવરકી, નીરખી હરખી ઠરી છતીયાં ॥ પ્યારી. ૨ ॥ લટક લટક
હરી ચાલ ચલતહે, લાજત રતીપતી અતીયાં ॥ પ્યારી. ૩ ॥ અવધ-
પ્રસાદકે ચીતમેં ગરગઇ ચલતં હંસ હરી ગતીયાં ॥ પ્યારી. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

રાગ ધનાશ્રી.

એક કપટી ન તરેરે મહારાજ ચરન આયે સખહી તરે; પાડવ
પાંચ દ્રૌપતી તરી ગયે, કૌરવ ન તરે સમાજ ॥ ચર. ૧ ॥ નારદ
શુખ સનકાદીક તરી ગયે. ન તરે સો રાવનરાજ ॥ ચર. ૨ ॥ બકત
બબીક્ષણુ ઓધવ તરી ગયે, ન તરે યવન સીરતાજ ॥ ચર. ૩ ॥
દ્રુ પ્રેહેલાદ પરીક્ષીત તરી ગયે, ન તરે અધમજ રાજ ચર. ૪ ॥
પ્રગટ પ્રતાપસે અગણીત તરી ગયે, અવધપ્રસાદ કહે આજ ॥ ચર.
૫ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ હમીર કલ્યાણ.

મોહન મતવારેરે મોહન મતવારે, પ્રીતમ મેરે પ્યારે; ના રહો
મોસે ન્યારેરે મોહં એક પલક મોસે ન્યારે રહોતો, વીરહ અગની
તન જરેરે ॥ મોહ. ૧ ॥ અખજન દુરતજો મોય પ્રીતમ, હાથ
વીકાનીમે તુમારેરે ॥ મોહ. ૨ ॥ તનમન ધન મે તુમ કુરી દીનો.
ઓર સનેહ નીવારેરે ॥ મોહ. ૩ ॥ મુકતાનંદ કહે મે તેરી દાસી,
તુમહો નાથ હમારેરે ॥ મોહ. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

રસીકનંદ નંદારે રસીકનંદ નંદા, મધુર મુસકાય ડારયો મોય
ફંદારે રસી. ૧ ॥ પ્રીત કરીત અસોડીક પ્રીતમ, નાગ્નનત જન
ગંદારે ॥ રસી. ૨ ॥ તેરોધ ધ્યાન રટત મુખ તેરો, નિસદીન
આનંદકંદારે ॥ રસી. ૩ ॥ મુકતાનંદ કહે નેનકે આગે, રહોજી સદા
વ્રજ્ય અંદારે ॥ રસી. ૪ ૫૬ ૨ ॥

વાલમ વ્રજ્યવાસીરે વાલમ વ્રજ્યવાસી, ચરનકી મે દાસી ઓરનસે
ઉદાસીરે વાલ. ૦ તેરોધ ચરન કમળચિત્ત અટકયો. શાયસુંદર
સુખ રાસીરે ॥ વાલ. ૧ ॥ તુમવીન ઓર કછું ન સુહાવત, તેરોધ
દરશનકી પ્યાસીરે ॥ વાલ. ૨ ॥ સખસાધન ફળ શામસુંદર તુમ,
કેાન બમે અખકાસીરે ॥ વાલ. ૩ ॥ મુકતાનંદ કહે નેનસે ન્યારે
પક્ષક ન રહો અવિનાસીરે ॥ વાલ. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સુનોજી ગીરધારીરે સુનોજી ગીરધારી, અરજહે હમારી; મે સરન
તુમારીરે સુનો. ૦ ચરન સમીપ રહુંમે નિસદીન, જયુંબ્રખુબાન કુમા-
રીરે ॥ સુનો. ૧ ॥ તુમસંગ પ્રેમમે વીધન પરેતો, નાથજી દીજે
નિવારીરે ॥ સુનો. ૨ ॥ પ્રીત પ્રતીત રહો તુમ જનમે, કપ્પહુ ટરે
નહી ટારીરે ॥ સુનો. ૩ ॥ મુકતાનંદ કરજોરકે માગત, દીજીએ દેવ
મોરારીરે ॥ સુનો. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રામ દાદરા.

પીયા મેરા પ્યારા મોહન મતવાલા પીયા. ૦ મોહનલાલકી મોહીની
મુરતી અંચલ નેન વીસાલા ॥ પીયા. ૧ ॥ ચાલ ચલત કલહંસકી
સુંદર, કર અહી રેસમી રમાલા પીયા. ૨ ॥ હસત હસત આવત
મન ભાવત, ભાવત તાન દેત તાલા ॥ પીયા. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકો નાથ
મનોહર, જોપીવર જોપાળા ॥ પીયા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

જ્યા મેરા ખાંકા મેવાસી કાના જ્યાં અંસીને બસ બ્રજ બસ
કીનો, નંદગામ વરસાના ॥ જ્યા. ૧ ॥ જમુના પેઠે કાલી નાગ નાથ્યો,
દાવનલ કીયો પાના ॥ જ્યા. ૨ ॥ નખપર લે જોવરધન ધાર્યો
મધવાકો હર્યો માના ॥ જ્યા. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ ધનશામ કુંવ-
રપર તન મન ધન કુર્યાના ॥ જ્યા. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

જ્યા મેરા જાડુ લગાય વસ કીના જ્યા પાનનકી પુડીયાને પ્યા-
રે, ક્યા જાનુ કહુ દીના ॥ જ્યા. ૧ ॥ મન મોહનને મનવા પેરો,
હસ હસકે હરલીના ॥ જ્યા. ૨ ॥ તરન ત્રીયા મન પ્રાન હરનકુ,
પરમ ચતુર પરવીના ॥ જ્યા. ૩ ॥ પ્રેમાનંદને જાડુગારેકું, અંતરમે
લખ લીના ॥ જ્યા. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

જરા ચીરેવાલ મેરી ઓર હે રીયે જરાં નેકનજર બર હેરી
હરી મેરે, શીર કર પંકજ કરીયે ॥ જરા. ૧ ॥ બની ઠનીકે બહુ
નામી મેરે, નેક નેનાં આગે ઠરીયે ॥ જરા. ૨ ॥ ગજરા હાર ગુલાબી
બાજુ, પ્રીત કરી બલા પેરીયે ॥ જરા. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ પરમ સુખ
પાયો, કમળ નયન કપા તેરીયે ॥ જરા. ૪ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ દાદરો.

બાંસુરીયામેં ગાપે દાદરા સ્યામ સુનાવે, બાંસું દાદરા ગાવે બિ
રહ સંતાવે નેના નિર બરી આવે ॥ દાદરા. ૧ ॥ મીઠી તાને સુનતે
કાને, રોમ રોમ સુખ પાવે ॥ દાદરા. ૨ ॥ સાવરી સુરત માધુરી
સુરત, મિલન જ્યા અકુલાવે ॥ દાદરા. ૩ ॥ નિરખી પ્યારો નેનાકો
તારો, પ્રેમાનંદ બલ જાવે ॥ દાદરા. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

અંસીકો બજાવેયા દાદરા ગાવે કનૈયા, અંસીં જમુનાજીકે તિરે,
આંસુરી બજાવે બલભૈયા ॥ દા. ૧ ॥ દાદરા ગાવે જીયા લલચાવે;
સ્થામ સુંદર સુખ દૈયા ॥ દા. ૨ ॥ કર ખરજોરે ચિતવા ચોરે,
કસી કર મોરી ભૈયા ॥ દા. ૩ ॥ સુની સુની તાન તનમન પ્રાણ,
પ્રેમાનંદ બલજૈયા ॥ દા. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રાગ દાદરા. ગુલાબી પાંચ ધારીરે, સોહૈ સાંવરીયો, ગુલાબીં
કેસર જામા ધરે અભિરામા, નિલો દુપટો શુભ બારીરે ॥ સોહૈ. ૧ ॥
કેસર ધોરી અતિ રંગરોરી, કર કંચન પિચકારીરે ॥ સોહૈ. ૨ ॥
રમે રસરંગે સખ પ્રકુલીત અંગે, નિજ સખા ધેરે ગિરધારીરે ॥ સોહૈ.
૩ ॥ અવધપ્રસાદ નિરખી યહી શોભાં તનમન પ્રાન જાત વારીરે
॥ સોહૈ. ૪ ૫૬ ૧ ॥

રાગ સહાના દાદરા. કોન બાહાના રીસાના, હમસુ કોન બા-
હાના રીસાના ટેકં એસી કોન ચુકપર હમસુ, સાચી કહો તુમ કાના
॥ હમસુ. ૧ ॥ જોહી કારન ગોકુળ તજ દીનો સેવત ચરન ખીરાના
॥ હમસુ. ૨ ॥ તજ બંદ્રાબન મધુપુર વીલમે, સોની દુરાઈ હમ
જાના ॥ હમસુ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદકે નાથ તુમારો, કુખરીસુ મન માના
॥ હમસુ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ દાદરા. હમસે કાહે રીસાને કનૈયા ॥ હમ. ટેક, ॥
એસી કોન ચુક પરી મોસે, ખાત ન કહી નીરદૈયા ॥ હમ. ૧ ॥
લોક કુટુંબ મરજદ ત્યાગ કરી, હાથ તીહારે ખીકૈયા ॥ હમ. ૨ ॥
કુખજ્યા સંગ હરી વાસ કરીકે, ખખરી ન લઇ સુખદૈયા ॥ હમ.
૩ ॥ અવધપ્રસાદકે નાથ ખીના અખ. તલશી તલશી જીય જૈયા
॥ હમ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ દાહરો. ઉધો ધનશામકી સુને કોન બાતરે ઉધો ૦ પ્રથમ
 રહે નેના આગે દીન રાતરે, અબતો પીયા છટકે કાના બોત દયા.
 બાતરે ॥ ઉધો. ૧ ॥ ચીત લલચાવે ગાવે બેન બગત, હમકું
 સનેહ કયેસેહ દધ જાતરે ॥ ઉધો. ૨ ॥ જલ બીના મીન જેસે ઉર
 જાનરે, તેસે ધજરાજ બીના કણુ ન સોહાંતરે ॥ ઉધો. ૩ ॥ ક્રમા-
 નંદ ગોપી ખીરહ જરા જરે, ધરી ધરી પલક કલપ સમ જાતરે
 ॥ ઉધો. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ હુમરી

ભાડુ ભાડુ ભાડુરે નહી લીયું હું નાવનું ભાડુ, પાર સામે મક્ત
 પોહોઆડુરે નહી લીયું હું નાવનું ભાડુ ॥ ટેક. ॥ હું કર્ણા ધારણું
 સરણું નદીનો, સાચું કહી દેખાડુરે ॥ નહી. ૧ ॥ આંકણી ધારને
 હું કર્ણાધાર છું, નામને કેમ લગાડુરે ॥ નહી, ૨ ॥ બાડાને બદલે
 રમાડવા દો, માનીશ મોહું સપાડુરે ॥ નહીં. ૩ ॥ નાતીલે નાતનું
 ભાડું ન લેવું, તે કેમ રીત મટાડુરે ॥ નહીં ૪ ॥ આ કર્ણાધાર છે
 બવસાગરનો, તે બાળ તે હું રમાડુરે ॥ નહીં ૫ ॥ ભાડું લીધું નહીં
 ગુહ રાજએ ચાલ નવો કેમ પાડુરે ॥ નહીં ૬ ॥ કુટુંબ સહીત હું
 તમને ઉતાઈ કહો તો ઉતાઈ ગાડુરે ॥ નહીં ૭ ॥ લાલ વીહારીના
 ધામમાં જાતાં, આવે નહીં મને કાંઈ આડુરે ॥ નહીં ૮ ॥ પદ ૧ ॥

તીરે તીરે તીરેરે સખી જોયા મેં સરણુ તીરે, શ્રીહરી સ્યામ
 શરીરે ॥ સખી જોયા મેં ટેક ॥ સરણુ કીનારે સુંદર શોભે, ગીર-
 ધર ગુણ ગંબીરે ॥ સખી જોયા મેં. ૧ ॥ આનંદ વળી અદકો
 ઉપજાવ્યો, શીતજમંદ શરીરે ॥ સખી જોયા મેં. ૨ ॥ માતાયે
 ત્યાં હરીને નવરાવ્યા, નદીના નીર્મળ નીરેરે ॥ સખી જોયા મેં. ૩ ॥

શ્રી હરીનું માયે શરીર લુપ્ત, ચંપક વરણે ચીરે ॥ સખી જોયા મેં.
૪ ॥ તેમની પાસેથી લેઈ વળી તેડયા, રામપ્રતાપજી વીરે ॥ સખી
જોયા મેં. ૫ ॥ નાલણુ એક ત્યાં છાજ બરી લાવી, ફળ અનાર
અંજીરે ॥ સખી જોયા મેં. ૬ ॥ બકતી માતાએ તે બેટ લીધી પછી
આલ્યા ધીરે ધીરે ॥ સખી જોયા મેં ૭ ॥ લાલ વીહારીની ટોપી
બરેલી, માણુક મોતીને હીરે ॥ સખી જોયા મેં. ૮ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ હુમરી.

બદ્રીપતી નરનારાયણુકો, દવાલીબદ કહાવું ॥ બદ્રી. ટેક. ॥
હુકમ હજુર ધનીકે આગ, દુક દુક ચાઈ બજાવું ॥ બદ્રી. ૧ ॥
મન ધોડા મસ્તાન માહાબલ, વશ કરી તાહી શીરાવું; ભુલે રંચ કરે
મસ્તાઈ, ચાખક ચોટ લગાવું ॥ બદ્રી. ૨ ॥ કયા કોટ કર મો
કબજ, નામનીશાન ચડાવું; કામ કોધ માહાર કહરાના, હરીકા
હુકમ બજાવું ॥ બદ્રી. ૩ ॥ પાંચ ચોર પકડ વશ કરીકે, સાહેબ
સનમુખ લાવું; અલ્લાનંદ શામકે પાસે, મોજ ચરન રતી પાવું
॥ બદ્રી. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

૫૬ રાગ ખીલાની હુમરી.

સુનીયો અરજ મોરી મોહન પ્યારે, નંદ નંદન અજરાજ દુહારે
વાસુનીયો. ટેક. ॥ જેસે સુની પ્રભુ બકત પ્રહેલાદકારે, સ્થંભ દાડી
હીરનાકંસ માર્યો ॥ સુનીયો. ૧ ॥ જેસે સુની પ્રભુ વીર સુદામીકારે
છાંડી સીદાસન તુરત સીધારે ॥ સુનીયો, ૨ ॥ ખોત દીનેકી હેરતહે
પ્રભુરે, દરશન દો મેરે પ્રાન આધારે ॥ સુનીયો. ૩ ॥ અલ્લમુનીકી આશ
જડુનંદન, મહેર કરો પ્યારે મદન મોરારે ॥ સુનીયો. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

પદ રાગ જંગલો.

મોહન મન ભાવતા, બાંસુરી બળવતા, બાંસુરી બળવતા ॥ ટેકાઃ
 બાંધે કામરીયા હાથમે લકુટીયા, ધેન ચરાઇ મુખે ગાવતા ॥ બાંસુરી
 ૧ ॥ સીરસોહે પીરી પાગ, તોરા ઝુકે વામ ભાગ; નેનહુસે સુખ
 ઉપજતા ॥ બાંસુરી ૨ ॥ ઉરબન માલ ધારી, કેસર તીલક ભારી ધેન
 ચરાઇ બજ આવતા ॥ બાંસુરી, ૩ ॥ અવધપ્રાસાદ વારી, મુરતી
 લગત પ્યારી; સુંદર વદન દેખાવતા ॥ બાંસુરી, ૪ ॥ પદ ૧ ॥

પદ રાગ પરજ.

મનની વાતુ મનમાં રહી રહી ગઇ રહીરે; વાલમ વીના મનની
 કેની આગે દેખાડું કહીરે ॥ મનની. ટેક. ॥ અરધી વાત ઉચરતાં,
 આવે અંતર વીચાર ચધરે; પછે પુરૂં પ્રકાશતાં મારૂં હૈકું હાલે નહી
 રે ॥ મનની. ૧ ॥ સાચુ કેતા સંતાપ છે, કહોને કેમ કરીયે ભાધ
 રે; જીજ્ઞાસે રાખું જાલવીરે, રખે વધુ જાતી તું વહીરે ॥ મનની.
 ૨ ॥ વણુ અપવાજાને વારતા, જે દાખીયે દલ દધરે, શ્રદ્ધાં વીનાનાં
 સાંભળી, ઉઠે આપે અવળુ લધરે ॥ મનની ૩ ॥ જેને દેહને સુખે
 સુખ છે, તેને દધએ શીખામણે સધરે; નીજુજાનંદ ન બોલવું, રહેવું
 મને મુન્ય ગ્રહીરે ॥ મનની, ૪ ॥ પદ ૧ ॥

શોધી શોધીને શોધીયું, સત્ય વારતા કેરું સારરે; દેહ માનીને
 દુખનો, કહુ કેદી નાવે પારરે ॥ શોધી. ટેક. ॥ પંચ વીસેસું પ્રીતડી,
 જેની લાગી રહી એક તારરે; તેને સાચુ સમજવતો, વળી લાગેલ
 લગારેક વારરે ॥ શોધી, ૧ ॥ સુતા ઉડી જે સુખના કરે, હીસારા
 હજારરે; તેની વાતો ત્યાગની, સુધી લાગો સોમલખારરે ॥ શોધી. ૨ ॥
 અનટ ઇછા અંતરે, પેટ પોખવા છે પ્યારરે; તેનું તાન તજવતાં,

ભાજે અંગમાંહી અંગારરે ॥ શોધી. ૩ ॥ પ્રતીત નહી પરભોકની, જેના
અંતરમાંહી ભગારરે; નીજુજાનંદ એ નરને, કહેવું તે પશુ કરી
વીચારરે ॥ શોધી. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ખોળા ખોળાને ખોળાયું, ખળા ખપવાળાની ખોટરે, જેને ન
જોએ જળવ્યા; સુધી સમજે સીધુ સોટરે ॥ખોળાં ૦ ટેકાં ॥ ખીજ ઠેસા
ન ખસે ઠામથી, રોકે ત્યાં મુકે ડોટરે; સુખ થવાના સાજન ભાગી
લઇ કરે છે ભાટરે ॥ ખોળાં ૦ ૧ ॥ જે કર્યાનું તે કરે નહી, અણુ
કરવાસે ઓટરે; મરવણુ લગી મુકે નહી, બાંધી મમતની જે મોટરે
॥ ખોળાં ૦ ૨ ॥ સ્વારથ અરથ શેઠની, સહે ચાકર થઇને ઓટરે;
સંત કહે જો સુખને, તજે તેસું પાડી ત્રોટરે ॥ ખોળાં ૦ ૩ ॥ એવા
અકોણા નરને કષ્ટએ હેતની વાતુ કોટરે; નીજુજાનંદ કહે ન્યાયમાં
જાત્યા, અછી એક કોટરે ॥ ખોળાં. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

કષ્ટએ કષ્ટને ન કષ્ટએ કોષ્ટનો, નથી કેને કેવાતું કાજરે; પારકા
દોષ દેખતા, થાય આપડું અકાજરે ॥ કષ્ટ. ટેક. ॥ ફાટે આભે ન
ભાજે થીગડી, સીદ દીસે કરીએ કાજરે; ભાજો દાજે ડુંગરે, એ તો
ઓભાય નહી આજરે ॥ કષ્ટ. ૧ ॥ આવે પુરે ઉતાવળો, સર્વ સરીતા
સમાજરે; રહી તેને જો રોકવા, થાય તન પોતાનું તાજરે ॥ કષ્ટ.
૨ ॥ તીર આદી જોળો તોપનો, તેનો વારવા જાય વાજરે; ત્યાં જોખમ
થાય જીવનું, એની સૌ પાડે છે હાજરે ॥ કષ્ટ. ૩ ॥ એવા વેગમાં
હોય ઉતાવળા, અતી રજ તમને રાગરે; નીજુજાનંદ ન છેડીએ, એને
છેડે ખોષ્ટએ ભાજરે ॥ કષ્ટ. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ સૌરઠ.

સુન માત જસોદા ગોરી, તેરે બાલે અંગુઠી ચોરી ॥ સુન ટેકા
કરત રસોઇ અપને કરસે, કાઠી ખરી એક ઠોરી; કહા જનુ કહા કરકે
માઈ, નજર ચોરાઇ મોરી ॥ સુન. ૧ ॥ સચ્ચન તેરે નવલ બાલકે
મેં નહી જનત બોરી; લેકે છટક મયો સરકનમે, કર કર ખાત ઠગારી
॥ સુન. ૨ ॥ નિત નિત ધરમે પઠકે મખન, લેવત જોરાજોરી, અલ્લાનંદ
કહે યાકી લીલા, એસી લાખ કરોરી ॥ સુન. ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

- સુત એસો કામ ન કીજે, છાની વસ્તુ કખ્ખડુ ન લીજે ॥ સુત.
ટેક. ॥ આપને સુતકું કહત જસોમતી, પરધન પગ ન ધરીજે; લાજ
જાત દેખત લોકનમે, સુને તો રાજ ખીજે ॥ સુત. ૧ ॥ આપને
ધરમે કમી ન મહિકી, જ્યું બાવે ત્યું પીજે; સુંદરસ્યામ અંગુઠીયાકી,
હસકે પાછી દીજે ॥ સુત. ૨ ॥ તુમ છોટે અખ તે કત એસો,
કહો કોન લોક પતીજે; અલ્લાનંદ કહે તેરે કારન, કન્યા કડા માગી
જે ॥ સુત. ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

યહ ખોલત ગ્વાલન જુઠી, મૈયા મે નહી લીની અંગુઠી ॥ ૫૬
ટેક. ॥ મૈયારી મસ્તાન બધ હે, સરન ભરતમે લુઠી; રાર કરનમે રસના
યાકી, કખ્ખડુ હોત ન કુઠી ॥ ૫૬. ૧ ॥ જોખનધનકો જોર જનાવત,
રહતહે નિસદીન રૂઠી: છોટો દેખી ડરાવત મોકું, દેવત ગાલ
અપુઠી ॥ ૫૬. ૨ ॥ કોન જાને યાકી કોન લે મયો, ઉધત ઉધત
હઠી; અલ્લાનંદ કહે નહી માનોતો, ખોલ દેખલો મુઠી; ૫૬.
૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સખ કહતહે જુઠ કનૈયા, સાચી મત માનો તુમ મૈયા ॥ સખ.
ટેક. ॥ મોહન ચોર અંગુઠી મેરી, સોદીની હલવૈયા; સખ દખત

હલવૈયા પાસે, લીની સેર મીઠૈયા ॥ સખ. ૧ ॥ જય મીઠાઇ દીની
 સરકનકું, વે સખ કહત ખવૈયા; જો મૈયામે જુઠ કહુતો, પુછ દેખો
 ખલ લૈયા ॥ સખ. ૨ ॥ નામ નીશાન સહીત ઉનદીને, ચોર કાન
 કરૈયા; અક્ષાનંદ કહે હસી જસોમતી, અખ નહો એસી કરૈયા ॥ સખ.
 ૩ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ ધનાશ્રી.

ઓરા આવેને સુંદર શામ, નીરખું નેશા બરી; મારા લોચ-
 નીયા માંહી માવ, રાખું જતન કરી ॥ ટેક ॥ મસ્તક મુગટ જડાવનો,
 કાને કુંડળ મકરાકર, વદન ઉપર માહરા નાથજી, વાડ કોટીક અત્રી
 કુમાર ॥ નીર. ૧ ॥ બ્રહ્મટીના પરતાપને, જાણે મોટા મુનીવર ધીર;
 કાળ માયાદીક ચરચરે, કંપે સુરનર અસુર પ્રવીર ॥ નીર. ૨ ॥ ચપલ
 દ્રગન છખી ઉપરે, વાડ ખંજર મધુકર મીન, સીંધુસુતાં વાંસે ફરે,
 જોવા લોચન ચમને દીન ॥ નીર. ૩ ॥ ગુહ ગુલાખી ખોસીયા, ખેલ
 કાન ઉપર વનમાળી, પ્રેમાનંદ થયો ઘેલડો, તીલ વામ અવજુમાં
 જાળી ॥ નીર. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

તારં ૩૫ જોધને રંગછેલ, લોચન લોભી રહ્યાં; કરી વરજીવ વારમ
 વાર, પાતક ભવના ગયા ॥ ટેક ॥ નાસા સુક શોભા નીધી, રૂડા
 અધરખીંચ ચીત ચોર, ગોલ કપોળમાં શોભતો, રૂડો તીલ એક
 જમણી કોર ॥ લોચ. ૧ ॥ હસતું વદન શોભે ધણું, જાણે પુનમ ચંદ્ર
 પ્રકાશ, દાંત ડાઢમ કળી દેખતાં, કરે સોઠ સીંધુનો નાથ ॥ નીર. ૨ ॥
 ત્રીયુક તણી શોભા ધણી, કંખુ કંથ શોભે સુખરૂપ; ઉનત ઉમાં
 ઝોપી રહ્યા, રૂડો વીનગુણુ હાર અનુપ ॥ લોચ. ૩ ॥ હૃદય કમળમાં

શોભતું ચીન્હ શ્રીવશ્ય રતી એક લાલ, નીરખી જુજ ભરી બેટતાં
થયો પ્રેમાનંદ નીહાલ ॥ ભોમ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

શોભા સી કહું શ્રીધનશામ સુંદરવર તમ તણી, શું વરણુવું
રસના એક, લાવણુતા અતી ધણી ॥ ટેક ॥ સ્તન જુગલ પરે શોભતાં,
એ છાપ ચીન્હ છખી ધામ, નેણા ભરીને નીરખતાં નવ વ્યાપે કોધ.
ને કામ ॥ સુ. ૧ ॥ જુજ જુગલ જગદીશની શોભે હસ્તી સુંદ સમાન
છાપ ચીન્હ મનડું હરે, શોભે કુળીયું બીનેવાન ॥ સુ. ૨ ॥ કાંડા
કઠણુ બળવંતજી, રાંતી હાથેળીયું સુખરૂપ; આંગલીયું નખ નીરખતાં,
થાય દુખડા સરવે દુર ॥ સુ. ૩ ॥ કર વર અભય ઉદાર તે, ધરે
શીશ ઉપર મહારાજ, પ્રેમાનંદ તારે માનશે, થયો સુદલ જનમ
મારો આજ ॥ સુ. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

તારી મુતી શ્રી મહારાજ, જીવું છું જોષ્ટને સંભારતા સરવ
અંગ; રહું મન મોહીને ॥ ટેક ॥ ત્રીવલી સહીત શોભે ધણું રડું ઉદર
અતી અભીરામ ઉડી નાભી નૌતમ પુરે સરવે મનની હામ ॥ જ.
૧ ॥ કટીલંક અતી રણીયામણો, શોભે સાથળ સુંદર જોડ, જનું
પીંડી નીરખતાં, પુરે સરવે મનના કોડ ॥ જ. ૨ ॥ ધુટી પાંનીને
ચેખતાં, વધે હેડે પુરણુ પ્રીત જુગળ તળા સંભારતાં, રૂડી ઉર્ધ્વરેખા
ચોરે ચીત ॥ જ. ૩ ॥ ફણા આંગળીયું ઓપતી, જમણા અંગો મના
નખ માંડી ચીન્હ, નખ સીખ મુરતી સંભારતા, પ્રેમાનંદ થયો રે
લીન ॥ જ. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

પીયા પાયા તો ફેર કયા સોનાહો, પીયા પાયા તો ફેર કયા
સોનાહો ॥ ટેક ॥ પીયા પાયા જખ સાર સખનકો, હાડ ચામ કયા જોનાહો

॥ પીયા ૧ ॥ મગન બયા મન મોહન સંગે, મગન હોય કયા રોનાહો.
 ॥ પીયા ૨ ॥ બગતર પેરકે રણુમે નીકળે, ગરમ નરમ કયા હોનાહો.
 ॥ પીયા ૩ ॥ મુક્તાનંદ મોહ સખ તજીકે, સામ ચરન મન પ્રોનાહો.
 ॥ પીયા ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રંગ લગ્યાતો ધસખીધ રેનાંહો, રંગ લગાતો; રંગ લગ્યા જખ
 શામ મુંદરકા, તન મન તાકુ દેનાહો ॥ રંગ ૧ ॥ જુડી આસ જગતકી
 તજીકે, સુખ દુખ તનમેં સેહેના હો ॥ રંગ ૨ ॥ રોમ રોમમે રટન
 હરીકો, જુઠન મુખસે ન કેના હો ॥ રંગ ૩ ॥ મુક્તાનંદ કંદ સખ
 તજીકે, જનમ સુદ્ધ કર લેના હો ॥ રંગ ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

દુસરો કુન સુખદાઇ શામ ખીના દુસરો કુન સુખદાઇરે ॥ દુસ.
 ટેક ॥ ધીરજતા ધુકી ઉર ધારી અચળ પદ દો આધરે જુરે જવાખ
 બહી પકરયો જમકું; સીનમે લીયો છોડાઇરે ॥ દુસરો ૧ ॥ પ્રસહા-
 દકી અતી પીડા પીછાની, પ્રગટ બયે સ્થંભ માઇરે, હીરજ્યકશીયું
 મારયો હરીયે, નૃસિંહ બેસ બનાઇરે ॥ દુસરો ૨ ॥ પાંડવકું લાખા
 ગ્રહ હજારે, તાસુભીને બચાઇરે, પંચાળીકે ચીર પુરનકું ધીર તજી
 આયે ધાઇરે ॥ દુસરો ૩ ॥ જ્યાંહાં જ્યાંહાં બીર પરે બકતનકુ ત્યાંહાં
 ત્યાંહાં હોત સહાઇરે દયાનંદકો નાથ દયાળુ; બળે ભાવ ઉર લાઇરે
 ॥ દુસરો ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વીપતી કુન નીવારે નાથ વીના વીપતી કુન નીવારેરે ॥ વીપ-
 ટેક ॥ ઉદરમેં અકસાયો પ્રાની, ત્રાહી ત્રાહી પોકારોરે, દુખીયો જની દમ
 આની, વાલમ આયે વારેરે ॥ વીપ. ૧ ॥ ગર્ભ છોડાઇ જન્મ ધડાયો,
 અંતર અગની જરેરે; તપા ખુઝાઇ ક્રુધા સમાઇ અત્રલ કેરે આરેરે.

॥ વીપ. ૨ ॥ એસે હરી ઉપકારી વીસારી, ચલીયો સંસાર કારેરે
 હેત જનાઈ સરવસ ખાઈ નીચે નરકમે ડારેરે ॥ વીપ. ૩ ॥ જુઠ
 સગાઈ દુર બહાઈ, ધની મોહન સીર કારેરે, દયાનંદકો શામ સહાઈ,
 તુરત પાર ઉતારેરે ॥ વીપ. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

જીયકો કુન હીતકારી હરી ખીન, જીયકો કુન હીતકારીરે ॥ જીય ॥
 કુડી માયા કામ ન આવે દેખો દીક્ષમેં ખીચારીરે, મોહ બહાવે ખોત
 બમાવે, આપે દુખ અપારીરે ॥ જીય ૧ ॥ ગોપીચંદે સખ તજી
 દીનો, રાજ સાજ સુખ ભારીરે અતી દુખડાની અસલ્ય જાની,
 બજીયે ભવ ભય હારીરે ॥ જીય ૨ ॥ ભરતજીયે ભગવંત બજન હીત
 તજી સોળસે નારીરે બાજંદે નારીરે બાદસાઈ બહાઈ, પ્રભુપદ પ્રીત
 બધારીરે ॥ જીય ૩ ॥ એસો વીચાર અચળ ઉર આની, જગ જંજળ
 ખીસારીરે; દયાનંદકો નાથ બજે તો, દેવે પદ અવીકારીરે ॥ જીય
 ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

અંતર દેખ તપાસી તેરા કુંન અંતર દેખ તપાસીરે ॥ અંત ॥
 સગા સખંધી સખ સ્વારથ સાથી, યાકી મત કરો આસીરે, આચુ
 સહરાવે હરી જુલાવે, લાલચમેં ન લોભાસીરે ॥ અંતર ૧ ॥ ખોટા
 ખ્યાલ બન્યા ખોત બાતી, દેખી હોત હુલાસીરે, કપુરકી જેસે માળ
 મનોહર જેવત આગે ઉડ જાસીરે ॥ અંતર ૨ ॥ ધામ ધરા ધન
 સંપત્ય સરવે, અસલ્ય સલ્ય જીને ભાસીરે, તામે લોભાઈ પીડા પાઈ,
 ભયે જમપુર વાસીરે ॥ અંતર ૩ ॥ અહી દુખ ટારન ઇછાધારો, હોઈ
 સખસે ઉદાસીરે, દયાનંદ કેહેને સમરો સામળીયો સુખરાસીરે
 ॥ અંતર ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

સતસંગીએને સુખકારી સીખામણ.

૫૬ રાગ ગરબી.

આજ સખી શામળીયારે વાલો ઉભા છે જમુનાને
તીરેરે એ ઢાળના ૫૬ છે.

સતસંગી સૌ પરમ વીવેકી ગ્રહી લાગી નરનારીરે; અતી સુખ
દાયક વચન અમારા; લેજોને ઉર ધારીરે ॥ ૧ ॥ પાંડે અધવપ્રસાદ
ભત્રીજ દતપુત્ર અમર કીધારે તેમ પાંડે રઘુવીર અમારા, દતપુત્ર
કરી લીધારે ॥ ૨ ॥ બેઉને ગ્રહી લાગી સૌના, ગુરૂંકીધા આજે મેહરે;
બેઉના વચનમાં સૌને વરતવું, મારી આજ્યા છે એહરે ॥ ૩ ॥ પોતાની
સમ્રાધી પ્રમાણે અનવસ્રાદીક લાવીરે; ઇશ્વર જાણી સેવા કરવી,
સેવક ભાવ જણાવીરે ॥ ૪ ॥ ગ્રહી લાગી સૌના હીતકારી, ઇશ્વર
અંતરજામીરે મુકતાનંદ કહે એવી રીત્યે બોલ્યા શ્રીમુખે સ્વામીરે
॥ ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

વળી ઉત્તમ ઉપદેશ અમારો, સુણજો સૌ હરીજનરે; પ્રેમ
મગન થઇ મન કમ વચને, માનજો મારું વચનરે ॥ ૧ ॥ આપતકાળ
પડે જો પોતાને, તો પણ હરદે વીચારીરે; એ બેઉ ગુરુનું કરજ ન
લેવું, મારાં વચન ઉર ધારીરે ॥ ૨ ॥ તેમ એ બેઉના મંદીરમાંથી
પણ, કરજ ન કાઢવું લેશરે; તો રહેશે ગુરૂ ભક્તી તમારી, એ મારો
ઉપદેશરે ॥ ૩ ॥ તેમ એ બેઉના વસ્ત્ર આભુષણ, કોઇ દી માગી ન
લેવારે; તેમ તેહનાં વાહન નવ લેવાં, જાણવા પુન્યા જેવારે ॥ ૪ ॥
તેમ ત્રાંખા પીતલના વાસણ, આચારજના જે હોયરે; મુકતાનંદ કહે
શ્રીમુખ વાણી, માગી ન લેવા સોયરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૨ ॥

તેવી રીતે હરી મંદીર કેરા, પાત્ર વઆદીક નેહરે; ઘોડા
 વેલ્યો આદીક ને વાહન, માગી ન લેવા તેહરે ॥ ૧ ॥ એ આદીક
 ને ને કોઇ વસ્તુ, ગુરુ કે શ્રીહરીની હોયરે; પોતાના ધરકામને સાર,
 માગી ન લેવી કોયરે ॥ ૨ ॥ તેમજ કોઇ સાર હરી ગુરુનું, પાત્રાદીક
 ને કાંધરે; તે પણ કોઇ દી માગી ન લેવું, ટેક ધરી મન માંહીરે
 ॥ ૩ ॥ ને ને પદાર્થ ગુરુ કે હરીના, પુન્યા ભોગ કહેવાયરે; તે ને
 પોતાને અર્થ લગાવે, તો અપરાધી થાયરે ॥ ૪ ॥ ભવજળ પાર
 કર્યાને સાર, શીખામણ સુખકારીરે; મુક્તાનંદ કહે શ્રી મુખ વાણી,
 લેજોને ઊર ધારીરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૩ ॥

વળી ખીજ સુખદાઇ શીખામણ, પ્રેમે કરી ઉર ધારોરે; વચન
 પ્રમાણે રહી બજો હરીને, મોહાદીક રીપુ મારોરે ॥ ૧ ॥ પોતાને ઘેર
 વીવાહ આદીક, મંગળ કારજ હોયરે; અમ ઊપર કંકોતરી તેની,
 ક્યારે ન લખવી કોયરે ॥ ૨ ॥ આચારજ કે મોટેરા સાધુ, મંદીરના
 અધીકારીરે; તેપર પણ કંકોતરી ક્યારે, લખવી નહીં એ વીચારીરે
 ॥ ૩ ॥ તેમજ મરણ કાળે વળી પણ, હરી ગુરુપર ન લખાયરે; લેણુ
 દેણુ વ્યવહાર કર્યાથી જન અપરાધી થાયરે ॥ ૪ ॥ હરી ગુરુ સંગે
 વેહેવાર કરીને શીખ્યને અવગુણ આવેરે; મુક્તાનંદ કહે શ્રીમુખ
 વાણી, તે ભવપાર ન પાવેરે ॥ ૫ ॥ ૫૬ ૪ ॥

૫૬ રાગ ઘોળ.

અવીનાશી આવોરે જનવા કમ હરી એ ઢાળ.

આજે વાત લખી છેરે કે, વ્યવહારીક રીતી, કરે હરી ગુરુ સાથેરે
 કે, તો ન રહે પ્રીતી ॥ ૧ ॥ લેવા આપવામાંથીરે કે, ગુરુ ગોવીંદ

સંગે; થયા વાદ જરજરેકે થાય અંહતાને રંગે ॥ ૨ ॥ પછે ગુરૂ
ગોવિંદનોરેકે, અવગુણ આણી; તે પાપને જોગેરેકે, નરક પડે આણી
॥ ૩ ॥ પરલોક ખગાડીરે કે જમપુરમાં જાયે; આ લોકમાં એનીરેકે,
અતી નીંદા થાયે ॥ ૪ ॥ એમ સ્વારથ સાડેરે કે, જે ગુરૂ દોહ કરે;
તેનું લોક પરલોકમાંરે કે, કોઇ કારજ ન સરે ॥ ૫ ॥ સતસંગી સૈને
રેકે, શીખામણુ દીધી; વાલે મુક્તાનંદરેકે, અતી કંચણ કીધી ॥ ૬ ॥
૫૬ ૧ ॥

વળી આ શીખામણુરેકે, ઉરમાં લેજો ધારી; અમે વચને કરીને
રેકે, સુંદર રીત કરી ॥ ૧ ॥ જ્યારે હરી ગુરૂ સંતનારે, દરશન
હીત જાવું; ત્યારે હરીજન સૈનેરેકે, ગાંઠ ખર્ય ખાવું ॥ ૨ ॥ મારગના
હરીજનરેકે, તાણ્ય કરે જ્યારે; તોય હરીજનને ધરેરેકે. જમતુ નહી
ક્યારે ॥ ૩ ॥ ઝહી ત્યાગી અજણેરેકે, સંતસંગી જેવો, નીજ ધર
ઉતરવારેકે, ક્યારે નવ દેવો ॥ ૪ ॥ સંતને આચારજરેકે, અમ સાડ
આવી; માગે પદારથરેકે, આપવું નહી લાવી ॥ ૫ ॥ શીખામણુ
સુંદર રેકે, આપવી સુખકારી; વાલે મુક્તાનંદનેરેકે, મેહર કરી મુરારી
॥ ૬ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સુણો વચન અમારા રેકે, હરીજન ખડખાગી; જે જે હોય
જાણ્યારેકે, ઝહી અથવા ત્યાગી ॥ ૧ ॥ તે પત્ર અમારો રેકે, મોહાર
સહીત લાવે; કોઇ માગે પદારથ રેકે, ધુતવા ઠગવા દાવે ॥ ૨ ॥
તેને જાણી ઠગારો રેકે, કાંઈ નબળ દેવું; એવું વચન અમારું રેકે,
અંતર ધારી લેવું ॥ ૩ ॥ જેને હોય ઓળખતા રેકે, તે પાસે કૈયે;
આજ દીન મોહારનો રેકે, છાપનો પત્ર હોયે ॥ ૪ ॥ તે પત્ર છે
જુઠો રેકે, લખશું પત્ર ફરી; તે પત્ર મનાવશું રેકે, દીવસની અવધ્ય
કરી ॥ ૫ ॥ તે અવધીથી બાહીરરેકે, જુઠો જાણી તજો; વાલે મુક્તા-
નંદનેરેકે, કથ્યું એમ કંચણ બજો ॥ ૬ ॥ ૫૬ ૩ ॥

સતસંગી હરી ગુણ રેકે, સુણવા મન ધારે; તેહરીજન દીજનેરેકે
 બોલાવે ત્યારે ॥ ૧ ॥ તે આહણ પાસેરેકે. ભક્તમાં આવ્યાનો; હોય
 મોહોરનો કાગળ રેકે, કથા વચાવાનો ॥ ૨ ॥ તે આહણ પાસે રેકે,
 સુણજો કથા પ્રિતે; અન્ય પાસે ન સુણવી રેકે. રહેવું એવી રીત્યે
 ॥ ૩ ॥ આ આઠ પદમાં રેકે, જે જે વાત લખી; તેમ જે નહી
 વરતે રેકે, તે સઉ થાશે દુખી ॥ ૪ ॥ તે વચન દ્રોહીને રેકે, ગુર
 દોહિ જાણી; સતસંગથી બાહીર રેકે, ગણવો તે પ્રાણી ॥ ૫ ॥
 સંવત અષ્ટાદશ રેકે, પંચાસી વરસે; માધ વદી દુવાદશીયે રેકે, પત્રી
 લખી હરખે ॥ ૬ ॥ આ પત્રીના પદને રેકે, અતી પ્રગટ કરજો; વાસે
 મુક્તાનંદને રેકે. કહું તેમ ઉર ધરજો ॥ ૭ ॥ પદ ૮ ॥ પુરા.

પદ રાગ ધૌળ શીયળ વીશે.

સુણો સમજો સકળ નર નારીયો, મોહટો શીયળ તણો મહીમાય.
 શીયળ પાળો સ્નેહથી ॥ ૧ ॥ જે કોઈ શીયળ સારી રીતે સાચવે,
 સરવે સુદળ મનોરથ થાય ॥ શીયળ. ૧ ॥ સોના રૂપાની શોભા ન
 સમજાયે, શોભા સરસ શીયળ શણગાર ॥ શીયળ. ૨ ॥ જેવા નકટાને
 ભુષણ નાંખીયે, એવા શીયળ, વીના નરનાર ॥ શીયળ ૩ ॥
 સુખ સંપત્તી શીયળથી સેવીયે, રીઝે જગ કરતા જગરાય ॥ શીયળ.
 ૪ ॥ જરીરે ડરીયે નહી મરણના ડરથી, બારે ડરીયે શીયળ પડતાં
 ભંગ ॥ શીયળ. ૫ ॥ તજી સાજ એ અદપી ન બોલીયે, નહી ડોલીયે
 મદસક માય ॥ શીયળ. ૬ ॥ નીચી નજરે સદૃષ્ટ ચીતે ચાલીયે,
 હાંસી મથકરી કરીએ ન કોય ॥ શીયળ. ૭ ॥ તજવી તજવી સોખત
 નીત તેહની, તેહની, જેણે લજવી જનેતાની કુખ ॥ શીયળ. ૮ ॥
 બણવું ગણવું તો તેહનું મન્ય છે, જેણે કુળને ન લખાડ્યો ડાખ.

॥ શીયળ. ૯ ॥ બણી ગણીને શીયળ ન સાચવે, એના બણુતરમાં ઉઠી
આગ્ય ॥ શીયળ. ૧૦ ॥ હૈયા કુટયા બોલે બોલ હાંસીયે, દેખી હાંસીને
નાસીયે દુર ॥ શીયળ. ૧૧ ॥ શીક્ષા સુંદર દક્ષપતરામની, બણી કામની
શીખો જરૂર ॥ શીયળ. ૧૨ ॥ ૫૬ ૧ ॥ પુરં.

૫૬ રાગ ગરબી.

ધન્ય સંતોને ધીરજ રાખી ધરથી, ન ડરયા દુરીજનીયાના ડરથી
॥ ધન્ય. ૧ ॥ હજાર વાતે હરકત પોતી, પાંડવને પામરથી
॥ ધન્ય. ૨ ॥ સ્વાન બસે પશુ સ્વાનની સામુ, નહી બસાય કુંજરથી
॥ ધન્ય. ૩ ॥ પાંચ વરસના પ્રેહેલાહજીની છાતી કઠણુ વજીથી
॥ ધન્ય. ૪ ॥ હરીશ્વંર હેરાન થયા પશુ, નવ તોડયું નટવરથી
॥ ધન્ય. ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ગરબી.

આવો આવો અલખેલગાજીરે મોહન કરોની મેરરે ॥ આ. ૧ ॥
મેલી ગયા મહાવન મેજીરે પ્રેમદાની શીપેરરે ॥ આ. ૨ ॥ અમૃત
પાઈને ઉછેરીઆંજીરે જીવન પાવોમાં ઝેરરે ॥ આ. ૩ ॥ સુખ
અમને શીદ આપ્યુંજીરે વાલા કરવું તું વેરરે ॥ આ. ૪ ॥ બોમ
નંદ કહે કપા કરોજીરે થાય લીલા લેરરે ॥ આ. ૫ ॥

નાથ નમેરા કેમ થયા જીરે ગુણુ સાગર ધનશામરે ॥ ના. ૧ ॥
અમને મેલી ગયા વનમાંજીરે દોરો કાઢીને જેમ દામરે ॥ ના. ૨ ॥
તમ વીના અમે ત્યાં રહ્યાંજીરે જીવ વીના હાડ આમરે ॥ ના. ૩ ॥

સુતા અમે કાં સોભીએજીરે ધન વીનાનું જેમ ધામરે અખળા અમે કાં
આવીએજીરે ભોમાનંદના શામરે ॥ ના. ૪ ॥

લાધો હરીવર હીરજોજીરે વીટીવરી વૃજનારે ॥ લા ॥ મુર્તિ મનોહર
જોધનેજીરે પામીઆ સુખ અપારે ॥ લા. ૧ ॥ મોર મુગટ માથે
ધરોજીરે ગજો ગુલામના હાર ॥ લા. ૨ ॥ વગનતીમાં ઝાંખા
રહ્યાજીરે કાનવર નેટી મારે ॥ લા. ૩ ॥ ભોમાનંદ નાથજોજીરે
નેણું નાણું સણુગાર ॥ લા ॥ ૪ ॥

નાથ ના મેકું વેગળાજીરે હરીવર આવો છો હાથ ॥ ના. ૧ ॥
કલપીનું ધન કરી રાખશુંજીરે સાચી માનો એ ધાતરે ॥ ના. ૨ ॥
મછો તમોના આવીએનુરે શામ સુંદર તમો સાથરે ॥ ના. ૩ ॥
તાપ ટાળો અંતરનોજીરે ભેટો મુને બરી બાથરે ॥ ના. ૪ ॥ ભોમાનંદ-
નાજીરે રાખો અમને સંઘાતરે નાથ નમેકું વેગળાજી ॥ ના. ૪ ॥

રાગ આશાવરી.

વૈષ્ણવ જનતો તેનેરે કહીયે, જે પીડ પરાધ જાણેરે; પરદુખે
ઉપકાર કરે છે તે ગન અભીમાન ન આણેરે ॥ વૈષ્ણવ ૧ ॥ સકળ
લોકમાં સંકેતે વંદે, નીંધા તે ન કરે કેનીરે; વાંચ કાછ મન નીશ્ચય
રાખે તો, ધનધન જનની તેનીરે ॥ વૈષ્ણવ. ૨ ॥ સમદ્રષ્ટી અને
ત્રણ્યા ત્યાગી, પરસ્ત્રી જેને માતરે; જીહ્વા થકી અસત્ય ન ખોલેતો,
પરધન નવ ઝાલે હાથરે ॥ વૈષ્ણવ. ૩ ॥ વણુ લોભીને કપટ રહીત
છે, કામ ક્રોધને નીવારચારે; બણે નરસંપ્રયો તેનું દરશન કરતાં, કુળ
મોકાતેર તારયારે ॥ વૈષ્ણવ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ખેડુની ગુજરાતી ભાષાનું.

તુંતો હાલને મારે છેતર, રેહો કરહણીયા ॥ ટેક. ॥ કરહણીયા
મને દરહણુ દેજે. હુંતો વ્યારની રહીસું તાચી; તારે ને મારે હગ-
પણુ હાચું, એતો જણે જહોદા કાચી ॥ રેહો કર. ૧ ॥ જહકઝીમાં
મેંતો છીસડોરે રાંધ્યો; મઠ ચોળો મહી નાંછ્યો; આપણુ બે
બેળાં બેહીને જમહું, છોર ઉડાડહે માંછ્યો ॥ રેહો કર. ૨ ॥ નવારે
ઘઉંનો મેંતો પુંખજ પાડ્યો, ને માળા હેઠળ મુચ્યો; તારે માટે
એલ્યા કરહણીયારે, મેંતો હળવે રહીને કુચ્યો ॥ રેહો કર. ૩ ॥ હામે
હેરડે બોરડી પાચી, તેનાં તે મીઠાં મીઠાં બોરાં; આપણુ બે જણાં
બોરાં વેણહું, છોર તે ચારહે ઢોરાં ॥ રેહો કર. ૪ ॥ મારા છેત-
રમાં કારંગડી પાચી તેની તે લાંખી લાંખી લુંબો; મારા છેતરમાં,
સાંતો માનો આવજે; રહેરે પાડતો ખુમો ॥ રેહો કર. ૫ ॥ કરહણી-
યારે મને હેત રાખીને, દાડી દાડી દરહણુ દેજે; નરસઈઆના સ્વામી
વેલો પધારી, જોયે તે માજી લેજે ॥ રેહો કર. ૬ ॥ ૫૬ ૧ ॥

ઘડપણુ વિષે ૫૬ રાગ ધોળ.

ઘડપણુ કેણે મોકલ્યું, જાણ્યું જોખન રહે સૌ કાળ ॥ ઘડપણુ.
૧ ॥ ઉમર તો ડુંગર થયારે, પાદર થયા પરદેશ; ગોળી તો ગંગા
થઈરે, અંગે ઉજળા થયા છે કેસ ॥ ઘડપણુ. ૨ ॥ નોતું જોઈતું
તે સીદ આવીયુંરે, નોતી જોઈ તારી વાટ; ધરમાંથી હળવાં થયારે,
કહેશે ખુણે ઢાળો એની ખાટ ॥ ઘડપણુ. ૩ ॥ નાનપણે બાવે લાડ-
વારે, ઘડપણે બાવે સેવ; રાજને રાજ જોઈએ રાખડીરે, એની બળી

રે ધડપણુની એ ટેવ ॥ ધડપણુ. ૪ ॥ આંખે તો મુઝે નહીરે, ચર
ચર ધ્રુજે કાય; ખાધુ તો અન્ન પ્રયે નહીરે, વળે બેઠા તો નવ રહે
વાય ॥ ધડપણુ. ૫ ॥ પ્રાતઃકાળે પ્રાણુ માહારારે, અન્ન વિના અક-
ળાય; ધરના કહે છે મરતો નથીરે, તેને બેસી રહેતાં શું થાય ॥ ધડ-
પણુ. ૬ ॥ દીકરાતો જુજવા થયારે, વહુવર દે છે ગાળ; દીકરીયોને
જમમડા લાઇ ગયારે, હવે ધડપણુના શારે હવાલ ॥ ધડપણુ. ૭ ॥
નવ નાડીયો જુજવી પડીરે, આવી પહેાંચ્યો કાળ; જમરાં છોકરાં ફટ
ફટ કરે, નાના મોટા મળી દે છે ગાળ ॥ ધડપણુ. ૮ ॥ આવી વેળા
અતકાળની ત્યારે, દીકરા પધારયા દુવાર; પાંસળીએથી છોડી વાંસ-
ળીરે, તેણે લઇ લીધી તેણીવાર ॥ ધડપણુ. ૯ ॥ એવું જાણી સૌ
હરી બજેરે, સાંભળજે સહુ સાથ, પર ઉપકાર કરી પામશેરે, જે
કાંઇ કીધું હશે જમણે હાથ ॥ ધડપણુ. ૧૦ ॥ એવું નકત છે આ
વધપણુંરે, મુકી દો સૌ અહંકાર; ધર્મના સત્ય વચન થકીરે, મેહેતા
નરસી ઉતર્યો ભવપાર ॥ ધડપણુ. ૧૧ ॥ ૫૬. ૧ ॥

ચાખખા.

મુરખો રળી રળી કમાણોરે, માથે મેલસે મોટા પાણો ॥ ૧ ॥
ધાઇ ધ્રુતીને ધન બેળુકીધું, કોડીધ્વજ કહેવાણો; પુન્યને નામે પા
જમન વાવર્યો, અધવચથી લુટાણોરે ॥ મુરખો ૧ ॥ ભર્યા કોઠાર તારા
ધર્યા રહેશે, નહી આવે સાથે એક દાણો; મસાણુની રાખમાં રોળાઇ
ગયા, કધક રંકને કોણુ રાણોરે ॥ મુરખો ૨ ॥ મંદીર માળિયાં મેલી
કરીને, નીચે જઇ ઠેરાણો; બોળે ભગત કહે મુઆ પછે, જીવ ધણો
ધણો પસ્તાણોરે ॥ મુરખો ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

મુરખો માની રહ્યો મારે, તેમાં કાંઈએ નથી તાર ॥ ૧૬ ॥
સાત સાયર જેની ચોકી કરતા, ફરતુ નીર ખાઈ, ચઢે ચોકડી રાજ્ય
ચાલ્યું ગયું, રાવણાદિકવાળુરે ॥ મુરખો ૧ ॥ દુખનેતો કાંઈ દેખે
નહીને, સુખ લાગે સારું; વેળાવેળાની છાંયડી તારી, વળી જાણે વારે
॥ મુરખો ૨ ॥ હરીભજનમાં હેતજ રાખો, સુમરણ કરો સારું;
બોળેભગત કહે રાખો રહેમાં, પ્રભુનું ભજન પ્યારે ॥ મુરખો ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ભગતી શીશ તણું સાદુરે, આગળ વસમીછે વાડું; એક દીવસ
તો આવી બની રાજ મુરખજને માથે; કાશીએ જાંઘને કરવત મુકાવ્યુ
હરીજનને હાથેરે, ॥ ભગતી ૧ ॥ સત્યને કાળે તણે વેચાયાં રોહીદાસને
રાણી; રૂપીને વાસ્તે રાજ વેચાણો, ભરવાને પાણીરે ॥ ભગતી ૨ ॥
પેરો પટોલાં પ્રેમનારે તમે શુરવીર થઈ ચાલો, બોળે ભગત કહે ગુર
પ્રતાપે અમરાપર માલોરે ॥ ભગતી ૩ ॥ ૫૬ ૩ ॥

દુનીયા દીવાની કેવાની કેવાશેરે ભુંડી બીતોમાં ભટકશે ॥ ૧૭ ॥
પાપ જ્યારે એનું પ્રગટ થાશે ત્યારે ભુવા જતી ઘેર જશે, ધુણી ધુણી
એની ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લાઇ ખાશેરે ॥ દુનીયાં ૧ ॥ સ્વરગમાં
નથી સુપડુને નથી ખાંઠણીયોને ઘંટી દુધ ચોખાના જમનારા તમે,
કેમ કરી જમશે બંટીરે ॥ દુનીયાં ૨ ॥ હુંગ કરીને ધુતવાને આવે
ત્યારે, હાથ બતાવા સૌ જશે, ક્યારે આના કર્મનું પાનુરે ફરશે, એને
ક્યારે પુત્રજ થાશેરે ॥ દુનીયાં ૩ ॥ કીમીયાગર કાંઈ આવી મળે,
ત્યારે ધનને વાસ્તે ધાશે, બોળેભગત કહે બ્રમણમાં ભમતાં ગાંઠની
સુડી ગમાશેરે ॥ દુનીયાં ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ ખેરવા.

ગંગજટા બુકરધ સિરપે, સો ઝરઝર નીર ઝરેરે, બાલનમેં ઇંદુ
અધર ગિરાજે, બ્રહ્મકુટી કમાન સમાનરે, પત્રકમલ દો નેનમેંસો અમ
ત્રપુર નભરેરે ॥ ગંગ ૧ ॥ નાગનકે દોઉકુંડલ કરને, ઉરજ્યું ખીંદુ
ગુલાલરે, મંદમંદ મુસકાહત શંકર, હરહર ચિત્ત હરેરે ॥ ગંગ ૨ ॥
વામભાગ ગીરજ અંગ શોભે, શોભા બરની ન જાયરે, કટી પરને
કુરવાધાંબર, સો પીતાંબર ધરેરે ॥ ગંગ ૩ ॥ એહી મુરતી ગંગાધરકી,
ખોજત મુનીજન ખરેરે, રામેશ્વર હરીચંદનકી રજ દુંદત શીરત શીરેરે
॥ ગંગ ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ટુમરી.

ના કીનો તેં હરીકો સમરન, સખદીન પ્રથા ગયેરે, નાકીં
કરસે દાન પુન્ય નહી કીનો, તીરથ ડગ ન બરેરે; કામ ક્રોધમે ખસી
રહ્યો. છલ શીખ્યો નયે નયેરે ॥ નાકીનો ૧ ॥ બાલપનો હસખેલ
ગમાયે, અખતો તરૂન બયેરે; પ્રહ્લબયે કઈ વાયુ ઘેર્યો, દુખ નહી
જાત સયેરે ॥ નાકીનો ૨ ॥ મુડમુડાઇ જટા બઢાઇ, જોગીરાજ બયેરે;
પરમારથ કહ્યુ સમજત નાંહી, અધખીચ લટક રહેરે ॥ નાકીનો ૩ ॥
જગતકો નેહ છે અતીકુંદનજો કોઇ આનપરેરે, શુરશામ જોવીંદ બજ્યા
ખીના, કેસે કાજ સરેરે ॥ નાકીનો ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ વેરાગી.

આળ્યો આતમરામ ઝાડેવેર વિસામો લેવારે, આળ્યો પંખીડો
ઝાડેવેર વિસં રામનો વાવેલ રૂખડો, જીરેતેની શિતળ છાયા; મુલતો
પીયાલે પરડીયા, થડ લાગેછે માયારે ॥ આળ્યો ૧ ॥ જીરે કેના છોરૂ

કેનાં વાછેર કેનાં માયને બાપ; અંતકાળે જીવું જીવને એકલા, સાથે
પુન્યને પાપરે ॥ આવ્યો ૨ ॥ જીરે કેના કોબીને કેના લાલચું, કેના
ડોઢા સવાયા; પ્રભુને બજીલે પ્રાણીઆ તારી કાચી છે કાચારે ॥ આવ્યો
૩ ॥ જીરે રામન મોતીચરો, પાંખી ખોલેને ચાંચા, પાંખસમારી સુડો, ઓડી
ચાલ્યો છે કાચારે ॥ આવ્યો ૪ ॥ જીરે શીસણ માથે સરબમે,
રખે છેતરી ને મારે; મુળદાસ કે સમરો સાહેબને, પ્રભુ પારય ઉતારેરે
॥ આવ્યો ૫ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ચૌપાઈ પુલકજી.

જો આવે વીવા કે વરો, ખુબ પુલાવ્યો પુલે ખરો; દેવું કરીને
ખરચે દામ, તે નરનું પુલકજી નામ ॥ ટેક. ॥ કરી કચેરી કસુંબ
પાય, બાળક ધરમાં બંટી ખાય; અવળાં કામ કરે જે આમ ॥ તે
નર. ૧ ॥ લખી દેખાડે નાણાં લાખ. રોકડામાં ચુલામાંની રાખ;
કરે કરોડપતીનાં કામ ॥ તે નર. ૨ ॥ ડેરી ઉપર દાવાનાં જોર, ધરખં
તો અંધારું ઘોર; ઠાઠ રચે વેચીને ઠાણુ ॥ તે નર. ૩ ॥ દોડકું દેખી
દીલમાં ડરે, સીંહ સાથે લડવા સંચરે; પ્રથમ પીછાને નહીં પરીણ
॥ તે નર. ૪ ॥ એકે અક્ષરની નહીં યાદ, વંદે વડા પ્રહીતથી લાદ;
અણે મુરખમાં સધળું ગામ ॥ તે નર. ૫ ॥ બીજાની આંધે બડખરે,
વળી વીજય પામે તે વડે; તે જાણે નીજ જોર તમામ ॥ તે નર.
૬ ॥ ઓઢે છે જે ઉનાળે શાલ, ચંદ્ર સંતાપ છે જે મરાળ; કારણ
વીના કરે હુમ ધામ ॥ તે નર. ૭ ॥ દીક્ષાસા તો પ્રસાદેખ,
બંને વખત ત્યાં ફરી બેસેજ; બકે ખરો પણુ નહે બલામ જાને નર.
૮ ॥ બોલે મોટા મોટા બોલ, તેમાં પૈસામારે વહી લેલ; જગારે
મોઢે નહીં જગામ ॥ તે નર. ૯ ॥ આદરી ચકતી ચકી ઉપસંત,

ખાલી મોટી રાખે ખાંત; દીલથી કહે છે દલપતરામ ॥ તે નરનુ
કુલચુલ નામ ૧૦ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ગરબી કુલચુલની.

કુલચુલ તમે કુલાવ્યા કેમ કુલ્યારે કુલચુલ ० આ ઉપજ ખરચનો
અડસટો કેમ ભુલ્યા મારા કુલચુલ. ॥ ૧ ॥ કરજ કરીને વરા બલા
તમે કીધારે કુલચુલ, આ ગરથ પરાયા ખરચીને જસ લીધા મારા
કુલચુલ ॥ ૨ ॥ ઘર વેચીને ધી સાકર તો લીધારે કુલચુલ, આ
જમણુ સરસ સામો વડીયાથી કીધાં મારા કુલચુલ ॥૩॥ પીતાંબર
પેરી પંગતમાં ફરીયારે કુલચુલ, આ મનમાં કુત્તી કરી મુછે કર ધરીયા
મારા કુલચુલ ॥ ૪ ॥ વળતો દીવસ થયો કે માગે નાણારે કુલચુલ
આ નાણાનાં તો ન મળે ઠેકાણાં મારા કુલચુલ ॥ ૫ ॥ કુલચુલ
ઉપર અરજ થઇ ત્યાંથીરે કુલચુલ, આ જપત થઇ મીલકત કાઢ્યા
ઘરમાંથી મારા કુલચુલ ॥ ૬ ॥ કુલચુલ તમને જેણે કુલાવ્યારે
કુલચુલ, આ તે તો કોઇ મદદ કરવા નવ આવ્યા મારા કુલચુલ
॥ ૭ ॥ કુલચુલ તો કુવો શોધવા આલ્યારે કુલચુલ, આ ગરથ
વીના તો અશીષુ ન કોઇએ આલ્યાં મારા કુલચુલ ॥ ૮ ॥ જમતી
વખત વખાણુ બલાં જે કરતારે કુલચુલ, આ એ સઉ હાંસી કરે
નીંદા આચરતા મારા કુલચુલ ॥ ૯ ॥ એ અવસર તો અધીક
સખાણી ચડાવ્યારે કુલચુલ, પણ આ અવસર તો બેવકુળ ઠરાવ્યા
મારા કુલચુલ ॥ ૧૦ ॥ પેહેરયાંને પટકુળ બાંધ્યા ચંદરવારે કુલચુલ
આ ધર બાળીને આલ્યા તીરથ કરવા મારા કુલચુલ ॥ ૧૧ ॥
કુલચુલની રાંડ રવે મો વાળીરે કુલચુલ, આ કુલચુલ સીધાવ્યા

ટેકો ટાળી મારા કુલથુજી ॥ ૧૨ ॥ બોળાને નરસી શીખામથુ દેશેરે
કુલથુજી, તે નિસાસાનું પાપ ધણું શીર લેશે મારા કુલથુજી ॥૧૩॥
દીલમાં દલપતની શીખામથુ ધરજ્યોરે કુલથુજી, તો કરજ કરીને
નાત વરો નવ કરજ્યોરે મારા કુલથુજી ॥૧૪॥

અથ દસ ધામનો પાઠ ઠાળ ચોપાઈ.

સંવત અઠાર અઠોતેર શોભા થયું શ્રીપુરસેહેર, ફાગણ સુદ ત્રીજ
તતખેવ; થાપ્યા નરનારાયણદેવ ॥ ૧ ॥ અગ્નાએસીમાં ભુજધામ,
થાપ્યા નરનારાયણ નામ; આશ્રીતના પુર્યા અભીલાખ સુદ પાંચમ
મૈનો વૈશાખ ॥ ૨ ॥ વરતાલે એશીમાં વાસ, સુદ અગ્યારસ કારતીક
માસ. લક્ષ્મીનારાયણ તેનામ, શ્રી ઠાકોર ઠ્યા તે ઠામ ॥ ૩ ॥ આવી
ધોળકે ધરમકુમાર, પ્રેમીજનનો જોધને પ્યાર, ત્રાસીમાં થાપ્યા તતખેવ,
મોરલી મનોહર મોટા દેવ ॥ ૪ ॥ ચોરાશીની સાલજ અર્ધ, જગજીવન
જુનાગઢ જઈ; રાધા રમથુ પ્રભુનું રૂપ, પધરાયું પરમ અનુપ ॥૫॥
બળી ચોરાશીમાં વિચરી ધોળેરામાં ઉલટ ધરી; થાપ્યા સાથ સહીત
સમાજ; દેવમદન મનોહર માહારાજ ॥ ૬ ॥ પુનમ સુદ પંચાસી તણી
ગુણવંતી ગોર્વીદે ગણી; હેતસહીત થાપ્યા નીજ હાથ, ગઢડામાં શ્રી
ગોપીનાથ ॥ ૭ ॥ માહા સુદ પાંચમ મુળી ગામ, રાધાકંબુતણું તે
ધામ; અઠ્યાશીમાં એતો અયુ, જોતાં દુખ હરીજનનું ગયું ॥ ૮ ॥
જેતલપર છે જોવા જોગ, ત્યાં ભવભયનો ભાગે રોગ; ત્રાણમાં થાપ્યા
તતખેવ, કાર્તિક વદ બીજે બળદેવ ॥ ૯ ॥ સંવત ઓગણીસેને
સાત, પ્રગટ છપૈયામાં પ્રખ્યાત; દીવસ જેઠ સુદ એકાદશી, કુંજવિ-
હારીને મન વશી ॥ ૧૦ ॥ ધર્મકુંવરનાં એ દશ ધામ, દાસ કહે છે
દલપતરામ; પુજ કરતાં પાઠકરાય, જનમ મરણનાં સંકટ જાય
કા ૧૧ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ વસંત દોહા.

આઘ રીતુ વસંતકી, પુલે તરૂન બેલી, લલીત માલતી મંધીકા,
ચંપા જામ ચમેલી ॥ ૧ ॥ આઘ રીતુ વસંતકી, મોરયા આંખા મોર;
ખીરહની ઉમંગી ખીયા. સુની કોકિલા સોર ॥ ૨ વસંત રીતુ આઘ
સખી, પુલેપુલ પલાસ; નાહર નરખર દેખીકે, ખીરહકી અતી ઉદાસ
॥ ૩ ॥ પરી પલાસકી, બયો સકળ અંગ સ્યામ; લાલ છખીકે કારણે,
સોચન આડો જામ ॥ ૪ ॥ વંદાવન પ્રપુલીત બયો, દેખી ઉપજત
પ્યાર; કુંજકુંજ પ્રતિ કુસુમપર, મધુપ કરત ગુજર ॥ ૫ ॥ ચલો
સખી વસંત વધાધયે. ધરમ દેવકે દુવાર; પરમ પ્રિતશું પુણ્યે,
સુંદર ધરમ કુમાર ॥ ૬ ॥ શ્રીફળ અક્ષત ઉખીએ, અખ કુસુમ
અંખમોર; પુણ્યે પરમ ઉમંગણું, નવધન ધર્મ કીશોર ॥ ૭ ॥ ચુલા
ચંદન અરગજ, અગમદ કુમકુમસાર; અખીલ ગુલાલ લે સ્યામ પર,
સિર કીએ કરી પ્યાર ॥ ૮ ॥ સંત મીલે સંશે ગયો. આયો ભવકો
અંત; રટન નામ ધનસ્યામકો, તાકે ત્યાં સદા વસંત ॥ ૯ ॥ ભક્તિ
ધર્મ સુત સ્યામકે શણે આયો જન; નિરખ્યા નિત્ય ધનસ્યામકુ,
તાકે સદા વસંત ॥ ૧૦ ॥ સહજનંદ સેજે મિલે, ઉધડે ભાગ્ય
ભાગ્ય અનંત; પ્રેમાનંદ બયો કોકિલા, શ્રી ધનસ્યામ વસંત ॥ ૧૧ ॥

૫૬ રાગ દોહા.

ભોજન અનંત જ્ઞાંડમે પુરત આનંદ કંદસો પ્રભુજી મત ભક્ત
ગ્રહે, સ્વામી સહજનંદ ॥ ૧ ॥ બેદ વીધી કરી દેવ રૂપિ કરત યજ્ઞ
જેહી કાજ, સોતજી જીમત ભક્ત ગ્રહે માગી માગી મહારાજ ॥ ૨ ॥
અનત કોટી જ્ઞાંડ પતી, જગ પુરૂષ અવીનાસ; સોદ્રગ જોચરભક્ત
ગ્રહે, જીમત જીમાવત દાસ ॥ ૩ ॥ જ્ઞાના આદી કીટ લગી સખકુ-

ભોજન દેત, સો પરગટ નીજ ભક્ત ગ્રહે, ભોજન માગી લેત. ૥૪
નર તન ધરી નીજ ભક્ત ગ્રહે, અવીનાસી અલખેલ; દુધ દહી નવ
નીતકી, કરતહે રેલમખેલ ॥ ૫ ॥ દુધ દહી નવનીત ઘત, બીજન
વીવીધ પ્રકાર; જીમત જીમાવત મુનીકું, શ્રી હરી ધરમ કુંમાર ॥૬॥
નીજ જન ગ્રહે નીત પ્રગટ પ્રભુ, સહજનંદ સાક્ષત, ઢોરત મુની
પર દુધ દહી, આખીન દેખી બાત ॥ ૭ ॥ ઉતમનૃપ કીયો સરીયે,
મુંની મંડળકે બીચ; પ્રેમાનંદકે દહીં દુધકો, શ્યામ મચાવત કીચ
॥ ૮ ॥ દોહા પુરા.

રાગ વસંત ખેલત ફાગ નવલ નારાયણ, નવલ વસંત રીતુ
આઈ; નવલ નવલ મુની ગન મીલી મંડળ, આઝે ચહુ દીધી ધાધ
॥ ખેલ. ૧ ॥ અખીર ગુલાલ અરગજ કુમકુમ, કેસર રંગ બનાઈ;
છિરકત હર્ષિ પરરપર બહુ વીધી, સુર નીરખીત નભ છાઈ ॥ ખેલ.
૨ ॥ તાલ અદંગ ઝાંઝ ડહ બાજત, ગાવત વસંત વધાઈ; પ્રેમાનંદ
નિરખી યહ શોભા, તનમન ધન બક્ષી જાઈ ॥ ખેલ. ૩ ॥ ૫૬ ૧ ॥

. નવલ નારાયણ નવલ વસંત રીતુ નવલ વ્રંદ મુની સંગે; નટ-
વર વેષ ધર્યો પુરષોત્તમ, ખેલન કાજ ઉમંગે ॥ નવલ. ૧ ॥ નઝે
વ્રતમાન મુનીગન શોભીત, નેમપ્રેમ જીવતઅંગે. નૌતમ નેહ શ્યામ
સંગ બિહરત, નહી બતીયાં રસ રંગે ॥ નવલ ૨ ॥ નવલ સમા-
ગમ નિજ સેવક સખ, કરતહે પ્રિત અભંગે; પ્રેમાનંદ નવલ પ્રિતમ
સંગ, ગાવત અતહી ઉછંગે ॥ નવલ. ૩ ॥ ૫૬ ૨ ॥

શ્રી પુરષોત્તમ નારાયણ રૂપી, રંગભર ખેલે હોરી; શિવસનકા-
દીક શુક નારદ મુની, મીલી હે બાવતી ટોરી ॥ શ્રી પુ. ૧ ॥ કટી
તટકે શોહે પિતપટ મોહન, બરીહે ગુલાલકી ઝોરી; છીરકત રંગ

મુનીન મુખ મીડત, હસત બદન દ્રગ જોરી ॥ શ્રી પુ. ૨ ॥ હર્ષત
દેવસુમન સુરખરખત, બુકી આંખે સહુ ઓરી; પ્રેમાનંદ પ્રાત પ્રિત-
મપર, વારહે તનમન તોરી ॥ શ્રી પુ. ૩ ॥ પદ ૩ ॥

ધન ધન આજ વસંત પંચમી, ધન્ય આનંદ રસ છાયો; નારા-
યણ પુરણ પુરષોત્તમ રંગબર ખેલન આયો ॥ ધન. ધન. ૧ ॥ ઉડત
ગુલાલ લાલ બંધે બદલ, રાગ વસંત જમાયો; ગાવત મિલી સુરી-
નર મુનિમંડળ. બયોહે સખન બાયો ॥ ધન ધન. ૨ ॥ નારાયણ
નિજન મુખ ચિતવત, દુખ સંતાપ નસાયો પ્રેમાનંદ નીરખી એહી
શોભા, જન્મો જન્મ જશ ગાયો ॥ ધન ધન. ૩ ॥ પદ ૪ ॥

પદ રાગ વસંત.

આજ વસંત પ્રથમ દીન આવ્યો, સઉ જનને સુખકારી; છુટી
લાજ આજથી સજની, ઉપજ્યો આનંદ ભારી ॥ આ. ૧ ॥ વન
તરૂ લતાવેલી પ્રેમાતુર, નવ પલ્લવ થઇ સારી કુંજ કુંજ પ્રતી
કોડીલા સુંદર, ખેલત વસંત ખુમારી ॥ આ. ૨ ॥ શ્રી ધનસ્યામ
પીયા સંગ રમવા, અતી આતુર વ્રજનારી; અંગોઅંગ પુલી સખ અબલા,
નૌતમ નેહ વધારી ॥ આ. ૩ ॥ રચ્યો મનોરથ રમવા સારું, થઇ
તરૂણી સઉ ત્યારી; તન મન ધન લઇ સ્યામ છખીપર, પ્રેમાનંદ
ખલહારી ॥ આ. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

ચક્ષો સખી સઉ વસંત વધાવા, ધર્મવંશીને દુવારે; જોતા વદન
શ્રી ધર્મકુંવરનું, મેટે અંગ મદન વીકાર ॥ ચક્ષો. ૧ ॥ મંગલ થાળ
બરો ભામનીયો, સજો સોજો શણગાર; શ્રીફળ આંખા મોર અક્ષત
લઇ પુણ્યે ધર્મકુમાર ॥ ચક્ષો. ૨ ॥ અખીલ ગુલાલ અરગળ્યા
કુંમકુંમ, કેસર અગ મદ સાર; પ્રેમ પુલકી ધનસ્યામ પીયાપર છાંટીયે

વારમવાર ॥ ચલો. ૩ ॥ ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય આપણા સજની, ધન્ય
લેખે અવતાર; પ્રેમાનંદ ધનશ્યામ પીયા સંગ, વાધ્યો પ્રેમ અપાર
॥ ચલો ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વસંત રમે વંદાવન વાસી, ધર્મ તનય ધનશ્યામ; જોઈ જોઈ
શોભા અંગોઅંગની લાજે કોટીક કામ ॥ વસં. ૧ ॥ પેરયા વસન
વસંતી વાસે, અલંકાર અભીરામ; કુસુમના હાર બાજુબંધ બાંધી,
છોગલીયું છત્રી ધામ ॥ વસં. ૨ ॥ અખીર ગુલાલ ઉડાવે હાટે, લઈ
સંતોનાં નામ; લીલા રસ વરસાવી કાધું, ઘેલું ગોકુળ ગામ ॥ વસં.
૩ ॥ જ્યાં શ્રી કૃષ્ણ ત્યાંજ વંદાવન, વસંતરીત્યું તે કામ; તે શોભા
નીત્ય જોઈ પ્રેમાનંદ, આનંદ આઠો જામ ॥ વસં. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

વસંત રમે મોહન મુની સંગે શ્યામ સુંદર મુખરાશી; ધર્મકુંવર
ધનશ્યામ મનોહર, વંદાવનના વાસી ॥ વસં. ૧ ॥ આઘ્યા અગણીત
મુનીવર મોટા, હરી દરશનના પ્યાસી; કરી પ્રણામ પહેરાવી માળા,
દીવ્ય પુષ્પની ખાસી ॥ વસં. ૨ ॥ લેપન કર્યો મુનીના મુખપર,
અંતર ઉડી અરીનાસી; મુખમાં જે લઈ અખીર ગુલાલે, હરીવર
કરતાં હાંસી ॥ વસં. ૩ ॥ ભવ ખલા નારદ સનકાદીક, સહ મુની
સહજ અઠ્યાસી; પ્રેમાનંદકે હરીસંગ રમતા, ભુલી ગયા શીવકાશી
॥ વસં. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥ પુરા.

૫૬ રાગ વસંત.

વસંત વધાવા ચતોરી ભામની, નંદ મહર ધર જઈએ; નટવર
નાથ નીરખી મનમોહન, પરમાનંદ શુભ પદ્યે ॥ વસં. ૧ ॥ આછો
નીકો જલ, જમુનાકો, કનકકે કુંભ ભરખ્યે; નયે નયે પુલકું મોહર
અબકે, તાકે ખીચ ધરખ્યે ॥ વસં. ૨ ॥ અગ મદ ચંદન ઓર

કુંમકુંમ, કેસર માટ ભરધરે, પ્રગટ લાલ પ્રીતમ કે અંગપર, જોર
પકર ચર ચધયે ॥ વસં. ૩ ॥ જસોમતીકું કહેગે કુમવામે, કાન
હમારે ચધયે; અજ્ઞાનંદ નીરખી છખી પ્રીતમ, જનમ સુદળ કરી
લધયે ॥ વસં. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

નવલ વસંત વધાવા જધયે, સખ મીલીકે વ્રજનારી ॥ નવ ॥ રસીક
રાય સંગ જાયકે રમી, લોક લજ્યા સખ ટારી ॥ નવ ૧ ॥ લઇ હો
સાજ ખેલનકો સજની, ચલી હું જુથ મીલ સારી, રંગ ધોર ભર
અજખ ગગરીયાં, દે હુ રમપર ડારી ॥ નવ. ૨ ॥ કાન કુંવરસે
જોર પકરકે, લેવેંગે કુશવા ભારી; જો અપને હારેંગે તો યાકું, દેવેંગે
રાધા પ્યારી ॥ નવ. ૩ ॥ ભેલી હોયકે સરવ ભામની, યું મનમાંધ
વીચારી; અજ્ઞાનંદ નલલ પ્રીતમ સંગ, ચલ વેગે પીચકારી ॥ નવ.
૪ ॥ પદ ૨ ॥

આજ વસંત અજખ જમુના તટ, ખેલ રચ્યો વનમાળી; ॥ આ. ૧ ॥
પાવન નેન કરી ર્યું સજની, નટવર નાથ નીહાળી ॥ આ. ૧ ॥ શામ
સુંદર વ્રજ વીનતા સંગ, ગાવે છે દેધ દેધ બાળી; માનનીયુંના મન
હરવાને, પાધ ધરી પેચાળી ॥ આ. ૨ ॥ ગોપીજન ગુલતાન કરી સરવે,
રસીયે રંગ ઉઠાળી; પ્રાણજીવન પીચકારી લધને, મારે છે બાળી
બાળી. ॥ આ. ૩ ॥ કાનકુંવર રંગ બીનો કાજુ, મોરલી વાયે છે
મરમાળી; અજ્ઞાનંદના નાથ સંગ, રમીયે લજ્યા ટાળી ॥ આ. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

આજ વસંત વધાવા ચાલોરી, સખ સખી સાજ કરીને ॥ આ. ૧ ॥ શંક
થઈ નટવર સંગ રમીયે, અંતર ધીર ધારીને ॥ આ. ૧ ॥ અખીર
ગુલામ લીયો ભર ઝોરી, કેસર માટ ભરીને; રૂડી પેર રંગમે ચેલીશું

કાન કુંવર પકરીને ॥ આં ૨ ॥ પાતળીયા સનમુખ પીચકારી,
અલ્લવીશું ફરીરે ફરીને; નંદ તણા નાનડીયાને ઝાલી, લેસ્યુને ફગવા
લરીને ॥ આં ૩ ॥ જો રમતાં આપણુ હારીસું તો છુટીસું પાય
પરીને; બ્રહ્માનંદના નાથને નીરખી, રહેશે તે નયણા ઠરીને ॥ આ. ૪ ॥ ૫૬૪ ॥

રાગ વસંત ચાલ ચાલ સખી સુંદરવર સાથે, રંગભર રમીએ
હોરી; યુવા યુવા યુદન અખીર અરગળ કેસર ગાગર ઘોરી ॥ ચાલ.
૧ ॥ પુરણ પુરુષોત્તમ પ્રગટ થઇને, નંદતણે ઘેર આવ્યા; કરુણારસ
પ્રગટ કરી કેશવ, ભક્તતણે મન ભાવ્યા ॥ ચાલ. ૨ ॥ સજી સણુગાર
સલુણી શ્યામા; પ્રભુ સાથે કર્યો પ્રેમ ઘણો, નંદનંદશું ફાગ રમીને,
જગમાં તે ડંકો ઝીતતણો ॥ ચાલ. ૩ ॥ પ્રેમીજનને વશ પાતળીયો,
જાણે છે રસની રીતી; મુક્તાનંદનો નાથ રસીસો, કોટી ઘણી કરે
પ્રિતી ॥ ચાલ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

આરત રૂડી રંગ રમ્યાની, લાજ ભરયાં કેમ રહીએ; લાજ તણ
લખમીવર ભજીએ, તો મહા સુખીયાં થઇએ ॥ આર. ૧ ॥ વસંત
રતે વનવેલી પુલી, મોરયા અંજ મોરારી; રસીઆ સંગ રમવા તતપર
થાશું ખેડી સોહાય ॥ આરં ૨ ॥ અખીલ ગુલાલ અરગળ કુમકુમ,
સંગ લીયો અલ્લખેલી; નંદનંદનશું ખેલ કરીશું, કુળ મરજદ
મેલી ॥ આરં ૩ ॥ રસિકરાય સંગ જો કોઈ રમશે, તેહનાં તે
ભવદુખ વામે; મુક્તાનંદના નાથને મળતાં, અખંડ એવાતન પામે
॥ આરં ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

વારી વારી જાઉં વસંત રતુ ઉપર, લોકલાજ મરજદ ટલી; આજ
રમીશું ફાગન નંદે, સામળીઆ સંગ હળીરેમળી ॥ વારીં ૧ ॥ લટ-
કાળો નંદજીનો લાસો, મધુરીસી ખેન બજાવે; વાંસળીમાં વસંત
આલેપે, રાગરાગણી ગાવે ॥ વારીં ૨ ॥ અસ્થાવર જાત ઉમંગી

આહ્વીરત, જગમાં કેમ થીર રહીએ; ચાલ સખી સુંદરવર સાથે, ફાઝ
રમીએ સુખ લધએ ॥ વારી૦ ૩ ॥ હેતે હરીવર ઉરધરીએ સજની,
આ અવસર નહી આવે; મુક્તાનંદનો નાથ રસીલો, લટકેશું લાડ
લડાવે ॥ વારી૦ ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

ચાલ ચાલ સખી શ્રી વંદાવનમાં વાટ જીવે છે વનમાળી; રસીઓ
રમવા સાર થયા છે, પેમેશું પલવટવાળી ॥ ચાલ૦ ૧ ॥ રંગમાં
રોળી આલ્સીગન કરશે, રસીઓ રાસ વીહારી; હેત કરી હસી સામુ
જ્જેશે, થઇ રહી શું જગ ન્યારી ॥ ચાલ૦ ૨ ॥ જોનો કર સાલો
શામળીએ, તેને તે ન રહે ખામી; અખંડ સુહાગણુ થાશું સજની,
પુરષોત્તમ વર પામી ॥ ચાલ૦ ૩ ॥ આ અવસર છે અલોકીક સજની,
વારમવાર ન આવે; મુક્તાનંદનો નાથ રસીલો, હરી હસી સહને
બોલાવે ॥ ચાલ૦ ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

આજ સખી શામળીયો વાલો, પરાણુ ઘેર આવ્યા; થાળ ભરીને
મેંતો મોટે, મોતીડે વધાવ્યા આજ૦ ૧ ॥ કર સાહીને કળ્ણજીવનને,
મંદીરમાં પધરાવ્યા; નોતરીયા નારાયણ મેંતો, સહુ વિધી પાક
બનાવ્યા ॥ આજ૦ ૨ ॥ ખટરસ ચાર પ્રકાર સુધારી, થાળ ભરીને
લાવ્યા; કંચન કળસ ભરીને શીતળ જળ જમુનાનાં લાવ્યા ॥ આજ
૩ ॥ લાડુ પેંડા જલેખી ઘેખર, બહુ પકવાન પીરસાવ્યા; શાક પુર્યા
બહુ કનક કટોરે, જે હરીને મન ભાવ્યા ॥ આજ૦ ૪ ॥ બજ્યાં
વડાંને ફાફડા પાપડ, તળેલ તાતાં તાવ્યાં; લીંપુ આદા કેરીનાં બહુ,
અથાણાં મંગાવ્યાં ॥ આજ૦ ૫ ॥ દાળ ભાત પીરસીને સાકર, નાંખી
દુધ ઓટાવ્યાં; દુધ ભાત જમાડી હરીને, હેતે ચણુ કરાવ્યા ॥ આજ
૬ ॥ પાનખીડાં અમારાં હરીયે, હાથોહાથ લધ આવ્યાં; પ્રેમાનંદન
નાથને બેટી, તનના તાપ સમાવ્યા ॥ આજ. ૭ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રાગ ફાફી હોરી.

૩૫ જોખનપર વારી વ્રજરાજ કુંવરકે ૩૫૦ ૩૫ ખીલોરક કીસી
લાલકો, ચકીત ભષ ધનનારી ॥ ધન. ૧ ॥ મુશકની બંક ખીલો-
કની ઉપર કોટી કામ બલીહારી ॥ ધન. ૨ ॥ શ્રી ધનશામ છખી
પર મોહી, ચંચળ કમળા પ્યારી ॥ ધન. ૩ ॥ પ્રેમાનંદના નામ
પર વારત, ધરમ અરથ ફળ ચારી ॥ ધન. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

રંગકી ધુમ મચાઈ રંગબીને સામરે રંગ૦ રંગકે માટ બરે
રંગબીને, નૌતમ રંગ બનાઈ ॥ રંગ. ૧ ॥ અગમદ કુમકુમ કેસર
ધોરી, ભાવક રંગ સોહાઈ ॥ રંગ. ૨ ॥ ઉડતહે અખીલ ગુલાલ ચહુ
દીસ, પીચકારી નજર લાઈ ॥ રંગ. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ મુદીત છખી નીર-
ખત સુરવે માન બહાઈ ॥ રંગ. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

હોરી ખેલત નીરદૈયા મોરી બૈયાં મરોરી હોરી૦ બૈયાં મરોરી
ચુરીયાં ફોરી, કર બરજોરી કનૈયા ॥ મોરી. ૧ ॥ મુખમીસ આંજી
રંગમે રોરી, મોહન હોરી ખેલૈયા ॥ મોરી. ૨ ॥ હોરી ગાવત રંગ
હાવત, બંસીકો બંજવૈયા ॥ મોરી. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે હોરી ખેલ-
તહે, ગોવીંદ ગીરીકો ધરૈયા ॥ મોરી. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

શામ સુંદર સંગ હોરી ખેલે શામ ગોરી શામ૦ છીરકત રંગ
શામપર શામા, કુમકુમ કેસર ધોરી ॥ ખેલે. ૧ ॥ અગમદ સોમુખ
માજે શામકો, સાધેમે પગીયાં બોરી ॥ ખેલે. ૨ ॥ તેલ કુલેલ
સુગંધ અરગજ, લેપન અંગ બરજોરી ॥ ખેલે. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે
૩૫ જુગલમેં, અખંડ રહો મતી મેતરી ॥ ખેલે. ૪ ॥ પદ ૪ ॥

અખીયાંમે અખીર ગુલાલરે, ધન મોહન ડારયો ॥ અખી ટેકા
હાથમેં ચાળ ગુલાલ ફેંટમેં, ચલાવત મુઠી લાલરો ॥ ધન. ૧ ॥

ગાવત હોરી ડહ બજવત, કરન અટપટે ખ્યાલરે ॥ ઇન. ૨ ॥
 ઠારે બનવારી ભરી પીચકારી, છિરકમ ગોપી ગ્યાલરે ॥ ઇન. ૩ ॥
 પ્રેમ સખીએ પિયા ગિરધારી, કર ડારીએ નિહાલરે ॥ ઇન. ૪ ॥ ૫૬ ૧
 નિરખી સુંદર સ્યામરે, લોચન લલચ્યાને ॥ નિરખી. ટેક. ॥ ક્રી-
 ષટ સ્યામ ધરે અભિરામ સેા કોટીક, શોભા ધામરે મોહન મનમાને
 ॥ નિરખી. ૧ ॥ મોઘ વ્રજનાર સનેહ અપારશો, તન મન ડારે
 વારરે ચરણે લપટાને ॥ નિરખી. ૨ ॥ ડારી બનમાલ મીલી વ્રજલા-
 લસોં કરદીનીહે નિહાલરે અધરામ્રત પાને ॥ નિરખી. ૩ ॥ પ્રેમસખી
 પિયારૂપ રસાલકે, ખીદનકીને ભાલરે મોહન મુસકાને ॥ નિરખી.
 ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

૫૬ રાગ ભેરવી હોરી

મેરી અખીયાંમે ખટકે શુભાવ ન લાગ્યુરે છોટી મુટી ન ડારો
 ॥ મેરી અખી. ટેક. ॥ અરન બઈ અખીયાં દોડ મેરી, મુખ કપોલ
 રસનારો લલાગ્યુરે ॥ છોટી. ૧ ॥ નામાગમુખ કુરંગ સારસો,
 ધુધટપટ ન ઉધારો લલાગ્યુરે ॥ છોટી. ૨ ॥ આ વ્રજકે સગ લોક
 ચવૈયા, ગોકુળ નગર ઠગારો લલાગ્યુરે ॥ છોટી, ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે
 નાથજી માનો ના ખોલો ભરમ હમારો લલાગ્યુરે ॥ છોટી ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥
 મેતો બરજ બરજ રહી હારી મોરારીરે ના ડારો પિયકારી
 ॥ મેતો ટેક. ॥ બીજેગી મેરી ચટક ચુનરીઆં, ઝગરેગી સાસુ દે
 ગારી મોરારીરે ॥ ના ડારો. ૧ ॥ કંચુ બિજેગો કીનખાપકો, લહેગે
 લાલ કુલગરી મોરારીરે ॥ ના ડારો. ૨ ॥ ના જનો પીરપીર સામરે
 ખેંદરદી બનવારી મોરારીરે ॥ ના ડારો. ૩ ॥ પ્રેમાનંદ કહે નાથજી
 ખનો છેલકુંવર ગિરધારી મોરારીરે ॥ ના ડારો. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

રાગ કાફી હોરી. સામરે મેતો બીજ રહીરે હો સામરે મેતો
બિજ રહીરે; મેં અમન તુમ ચતુર સીરોમણી, આય, અયાનક બેટ
ભઘરે ॥ સામ ૧ ॥ અખ મોએ મતડારો પિયકારી, રંગડારી મેરી
સારી નઘરે ॥ સામ ૨ ॥ અંગઅંગમે રંગ છાય રહ્યો હે, તનકી
શુધ ખીસરાય દધરે ॥ સામ ૩ ॥ મુકતાનંદકે નાથ હસીસે, ના માનો
તુમ નીકી કહીરે ॥ સામ. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

સામરે મેં તો જોત સહીરે, સામં બર પિયકારી મેરે મુખપર
ડારી, આય અયાનક બાહી ઘહીરે ॥ સામ ૧ ॥ ધુધટપટ ખોલ્યો
મુખ મીડો, અકહાની યહુ વાત કહીરે ॥ સામ ૨ ॥ અંગીયા ફારી
ઝટક પઝારી, મોતીન માલા છીન લહારે ॥ સામ. ૩ ॥ મુકતાનંદકે
નાથ રસીસે, જરજર જરજર મેતો હારય રહીરે ॥ સામ, ૪ ॥ પદ ૨ ॥

સામરે મેતો અખ ના સહુંગી સામં જો તુમ મોકુ એક કહોગે,
તોમેં એકકી લાખ કહુંગી ॥ સામ, ૧ ॥ મોતીન માલા દેકે મનમોહન,
અખ ધિરજ ધરનાહી રહુંગી ॥ સામ. ૨ ॥ ખેંચ લહુ પિતાંજર
મોરલી, દોનું આપકે નામ લહુંગી ॥ સામ. ૩ ॥ મુકતાનંદકે નાથ
રસીસે મન ભાયો સખ કરને ચહુંગી ॥ સામ. ૪ ॥ પદ ૩ ॥

અખતો નહી છોડુ મોરારી અખં જ્યું તુમ છોટા નંદરાયકે,
તેસિમેં બ્રપભાન કુમારી ॥ અખ. ૧ ॥ જન એકીલી ઘહી તુમ પ્રિતમ
અખ આ સગરી વ્રજરાની ॥ અખ. ૨ ॥ જ્યુ તુમ છોડ કરી પિયા
પેસે, ત્યું અખ કીત ભઘહે અમારી ॥ અખ. ૩ ॥ મુકતાનંદકે નાથ
રસીસે, નિમખન ન્યારે કરે ગિરધારી ॥ અખ. ૪ ॥ પદ ૪ ॥

રાગ કાફી હોરી. સામરોનીકી બેન અખવે ॥ સામરો ટેકા ॥
એજ ધરધરસે જોપી ચકી આઇ, સુન મોરલી સુખ પાવે; કોઇ

સખી તાલ ઋદંગ બળવત, કોઇ નાચે કોઇ ગાવે; સામ મનમોહ
બઢાવે ॥ સામરો. ૧ ॥ કોઇ સખી અખીર ગુલાલ ઉડાવત, કોઇ
પીચકારી ચલાવે; કોઇ સખી નૌતમ કૌતક કરીકે, મન મોહનકું રીઝાવે;
દેખી મોહન મુસકાવે ॥ સામરો. ૨ ॥ એજી બહા બવસુર રાજ
દેવમુની, કૌતક દેખ ન આવે; નાચત નબ અપછરા મુદીતમન
તાનસે તાન મીલાવે; દેખી મોહન મન બાવે ॥ સામરો. ૩ ॥ એજી
જયજયકાર બયો ત્રીજીનનમેં, દુંદબી દેવ સુનાવે; મુક્તાનંદ ભાગ્ય
વ્રજજનકે, નિગમ કહત મુરઝાવે; સારદા અતી સકુચાવે ॥ સામરો.
૪ ॥ પદ ૧ ॥

સામરે રંગધુમ મચાઈ ॥ સામરે ટેક. ॥ એજી યુવાચંદન અ-
ખીર અરગજ, સંગ લીયે દાઉ બાઈ; કર સુંદર કંચન પીચકારી
છટકત ઇતઉતઘાઈ; મનકુ કરણા લરકાઈ ॥ સામરો. ૧ ॥ એજી ઉર
વિશાળ જીજડંડ પરલગિત, ગજપતિધણત સુહાઈ, સુંદર વદનકમળ
દલલોચન, બોલે મંદમુસકાઈ; છખી બરની નહી જાઈ ॥ સામરો. ૨ ॥
એજી તાળ ઋદંગ ચંગડક બાજત, સુન ગોપી સખ આવે; છટકત
રંગ શામકે તનપર. અરસપરસ ઉરઝાઈ; દેહસુધ સખ ખિસરાઈ
॥ સામરો. ૩ ॥ એજી બહારૂપ મુનિવર વિજ્ઞાની, વ્રજકી કરત બ-
ડાઈ; મુક્તાનંદ શામ સુંદર સંગ, પ્રીત સખનકી છાઈ; મોહગઢદીનો
હડાઈ ॥ સામરો. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

વ્રજમેં હરી ખેલત હોરી ॥ વ્રજમેં ટેક. ॥ એજી ઉનસે આઈ
કુંવરી રાધીકા, સંગ લે ગ્વાલની બેરી; ઇત વ્રજરાજ સખા સંગ
લેકર, કેસર ગાગર ઘોરી; પરસપર ખેલ મચોરી ॥ વ્રજમેં. ૧ ॥
એજી હડન ગુલાલ અરૂન બએ અમ્મર, રંગ વરસે ચહુ ઝોરી;

ઉમંગ ભરી ગોપી રંગડારત, શામ સુંદરપર ઘેરી; દેખી રતીનાથ
 લજેરી ॥ વ્રજમે. ૨ ॥ એજ મોહન મખ વિધુ દેખત, થકોત
 ભધ શ્રી વ્રજમાનકી; હોરી પ્રેમ મગન તનકી સુધ જુલી, શોભીત
 માન ચકોરી; રહી એક દ્રગ જોરી ॥ વ્રજમે. ૩ ॥ એજ જોસેહી
 ખેલમેં ચતુર સામરો, તેસેહી રાધીકા ગોરી; મુક્તાનંદ મગન છખી
 નીરખીત, કહાબરનુ મતી ચારી; રક્ષો ધન સંગ રતી મોરી ॥ વ્રજમે.
 ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પકરે વ્રજજન ગિરધારી ॥ પકરે. ટેક ॥ એજ ઉમંગ ભરી
 ગોપી અખ આધ, ખેલ મચાઓ ભારી; ખેંચ લધ પીતાંબર મોરલી,
 હાહા કરત મુરારી; હસત સખ દેકરતારી ॥ પકરે, ૧ ॥ એજ જાહ-
 જીપત મુનીવર વીજાની, સકલ વાસના ટારી; સારદ શેષ પાર નહી
 પાવત, જાંહી જપત ત્રિપુરારી; તાંહી ગોપી દેવત ગારી ॥ પકરે.
 ૨ ॥ એજ કાળકોકાળ ધસ ધસનકો, જીત લીયો સકુવારી; કરજોરી
 પીતાંબર માગત, દેહુ મોરલીયા ખ્યારી; ભધ અખ જીત તુમારી ॥ પકરે.
 ૩ ॥ એજ ભકત આધિન નિગમ નિત ગાવત, મુનીવર કહત વિચારી;
 મુક્તાનંદ ભકત વજીરપર, તારંમવાર બલહારી; મગનકીની વ્રજનારી
 ॥ પકરે. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ કાશી હોરી કુંવર કનૈયો ખેલે હોરીરે જાકુ બેદ બખાને
 ॥ ટેક. ॥ કોટી કોટી બહાંડકો કર્તા, ફગવા માગત દોરી દોરી ॥ જાકુ
 ૧ ॥ શેષ ચારદા પાર ન પાવે, ઘેરયોહે ગ્વાલુ કિશોરી ॥ જાકુ. ૨ ॥
 અકળ અજીત અખંડીત અદૈત, પકરયોહે રાધીકા ગોરી ॥ જાકુ.
 ૩ ॥ મુક્તાનંદ મગન છખી નિરખત, અખંડ રહો ચેહ જોરી
 ॥ જાકુ. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

રંગ બિનો-રંગ ડારેરી, મોપે કુંવર કનૈયા ટેકં કેસર કુમકુમ
અખીર અરગમ, પિયકારી ભર મારેરી ॥ મોપે. ૧ ॥ મગન ભએ
ખેલત મન મોહન, હોહો ગ્વાલ પોકારેરી ॥ મોપે. ૨ ॥ આંગન
આયકે ધુમ મચાવત, ઉર ધરી અગીયાં ફરી ॥ મોપે. ૩ મુક્તાનંદકો
પ્રભુ મદમાતો, મહીકે માટ પજારેરી મોપે. ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

કેસે કર મેરી મૈયારે, પલ રહો ન જાવે ॥ ટેકં બંસી બળય
લગાયકે ટોના, ચોર્યોહો ચિત કનૈયારે ॥ પલ. ૧ ॥ મેરે મનમાને
મનમોહન, હોરીકો ખેલ ખેલૈયારે ॥ પલ. ૨ ॥ રેન દિના મેરેનેનસે
ન્યારો, હોતેન હળધર ભૈયારે ॥ પલ. ૩ મુક્તાનંદ મગન રંગ ડારી,
મોપે બંસીકે બનૈયારે ॥ પલ. ૪ ॥ ૫૬ ૩ ॥

મનમોહન મોસેં ખેલેરે, બડો ભાગ્ય બચોહો ટેકં લોક વેદકુલ
લાજ ન માનુ, બાંલ્ય ઝહી અલખલરે ॥ બડો. ૧ ॥ મેં અપનેધેર
સોય રહીતી આય જગાઇ અકેલેરે ॥ બડો. ૨ ॥ સાસુ નણુંદ દે
હોરીઆ દેખી, મન માનેતુ કહેલેરે ॥ બડો. ૩ ॥ મુક્તાનંદ મગન
રંગ બીની રહુંગી કનૈયાકે ભલેરે ॥ બડો. ૪ ॥ ૫૬ ૪ ॥

રાગ કાશી હોરી. શામરે મોકું રંગમે રેરી ॥ ટેક. બૈયાં
પકરકે રંગકી ગગરીયાં, છીનાયકે શીર ઢોરી; રંગમે રસબસ કરકે
મોપે, ડારી ગુલાલકી ઝોરી; લગે મુખ ગાવત હોરી ॥ શામરે. ૧ ॥
આએ અચાનક મીલ્હોહો ડગરમેં, દેખકે નવલ કીશોરી, ભીડીભુજમે
મોકુ પકડકે, જીવનને બરજોરી; માલા મોતીયનકી તોરી ॥ શામરે.
૨ ॥ મુરજદા મેરી નહી રાખી, કહી એક વાત નઠોરી; તણુ મેં
ધનકુ અપુખીયાં દેખાઇ; મત જાનો મોકુ ભોરી, કહુ તેરે ચીતકી ચોરી

॥ સામરે. ૩ ॥ મેરો જોર કછુ ન ચાલ્યો, કંચુકી ક તોરી; ભુમાનંદ કહે મોકુ પકડકે રસીએ રંગમે રોરી, ગઘતીહુ નંદકી પોરી સામરે. ૪ ॥ પદ ૧ ॥

આ અવસર નહી આવે ફેરી ॥ ટેક. ॥ એકાહુકો ઠાડોહે અગનમેં અગ મેં આધહુ હેદી; ચલો સખી સખ મીલકર જઈએ, લીજે લાલકુ ઘેરી; ચલો તુમ સંગ હમેરી ॥ અવસર. ૧ ॥ બિસ પચીસ જાઓ લોપ કરી, હમ સખ રોકેજે શેરી; અખ અવકાશ ભયો જાનેકો, હાથ ના આવે ફેરી; સખા સખ લાવેજો હેરી ॥ અવસર. ૨ ॥ ખોત જિયાનો જોરાવર જીવન, ખોલીયું રાધા ગોરી; એક કહે લાલકુ મેં જાઈ લલચાવું, આએ મિલો ખોતેરી; લજ્યા નહી લોપે હમેરી ॥ અવસર. ૩ ॥ આજ આયોહી હાથમેં અપને, બાગો અમંતી પેરી; ભુમાનંદ કહે જાને ના પાવે. સુનહો સખી ચીત દેરી, રખા ધરકે માંહે ઘેરી ॥ અવસર. ૪ ॥ પદ ૨ ॥

સામરે મત મારો પિયકારી ટેક૦ મત મારો મુરગદેસે રહેના, મેહું કન્યા કુંવારી; તુમહો નિરલજ અમ નહી અસે, સુનોગે મુખરો ગારી; ફજેતી હોયગી તુમારી ॥ સામરે. ૧ ॥ પરનારીકા પદલા પકરે તુમ, મોહન મનમાં ત્રિયારી; માતપિતા તેરે બંધ પરેહે, રાજ કંસકે બારી; કહુ તોએ સખ ખિસ્તારી ॥ સામરે. ૨ ॥ એરી હોંસ હૈએમે રખો તમ, પરજોની નઉતમ નારી; જાઓ પઠાઓ જસોદા મેરે ધરકું અમહુ અજહુ કુંવારી; હુડે વર માત હમારી ॥ સામરે. ૩ ॥ આગેસેં તમ મેરી ચુનરીયાં, જીવન જોરસેં ફારી; ભુમાનંદ કહે અખ ક્યાં જાઓગે, આપ મીલી વ્રજનારી; પિતાંબર લઉંગી ઉતારી ॥ સામરે. ૪ ॥ પદ. ૩ ॥

મોહન મોસેં ખેલો હોરી ટેકાં મારગ દેખી કહી હું તમારો,
 નેસી ચંદ્રચકોરી; વસંત રીતુ ખીતી જાતહે જીવન હોંશ પુરી કરો
 મેરી; માનો મુજકુ નીજ ગોરી ॥ મોહન. ૧ ॥ તેરે સંગ રમત
 લીએહુ, પેરી મેં નવરંગ ચોરી સોહન તુમ ડારો મેરેપર, રંગકી
 ગગરાયાં ઢોરી; ફરે શુભાશકી ઝોરી ॥ મોહન. ૨ ॥ સરવે અંગ તેરે
 શામ સુદરવર, કર મેં ચંદન ખોરી; ફર જીવનમેં બીડી મોકુ બેટો
 કહુ તુમકુ કરજોરી; મતી મેરી હે ચોરી ॥ મોહન. ૩ ॥ ફગવાકે બદલે
 મે તુમકુ રખુગી, હારોતો બલદેવ જોરી; જીમાનંદ કહે તુમ જીતો જો,
 કરકે રખો મોકુ તોરી; હાર કરે ભૈયા મોરી ॥ મોહન. ૪ ॥ ૫૬૪ ॥

૫૬ રાગ કાફી હોરી.

સાવરો હરી ખેલત હોરી ॥ સાવ૦ ॥ રચ્યો અખાડો શ્રી
 ખોટાદપુરમે; ભક્તામીર ચહુકોરી, કરકંચન પીચકારી સોહાવે, છીરકે
 રંગ બરજોરી; લેત હરીજન ચીત ચોરી ॥ સા. ૧ રંગ ઉદાવત
 મુખ મુસકાવત, બીજી ભક્તજન ટોરી; રંગમે રસબસ રાજત ધરની,
 મેધ જ્યું અતી બરસોરી, બજત બાજો ધન હોરી ॥ સા. ૨ ॥ સુરકે
 કે માયક મગન ગગનમે, ગાવાત તાનન તોરી, ખેલ ખીલોકત દેવ
 મુંદીત મન, નમત પાની જીગ જોરી; દેખી જીએમે નલજ્યોરી ॥
 સા. ૩ ॥ નાચત નબ સુરનારી મનોહર, હેરત ચંદ જ્યું ચકોરી,
 કંથ્યાનંદ ચતુર મન મોહન, રહો ધનમે રતી મોરી, સામ મેરી
 જીવનદોરી ॥ સા. ૪ ॥ ૫૬ ૧ ॥

સાવરો રંગ ધ્રુમ મચાવે ॥ સા. ૦ ॥ ભરભર બાજન ચતુર છેલવર.
 રંગ ઉમંગસું ઉડાવે, ચંચલ લોચન હેરત રસીયો, રંગ ઝડી
 વરસાવે. દેખી જત આનંદ પાવે ॥ સા. ૧ ॥ અતહી દુર ખડે

જેહી નીજ જન, તેહી નીકટ જ્યુભી જાવે, રંગ ખેલન ચતુરાઈ
 મોહનકી, ઉપમા ઝોર નહી આવે, ભક્ત મન મોહ બઢાવે
 ॥ સાં ૨ ॥ રંગકે પુર ચલે સખ મગનમે, લા-
 લ નદી જ્યુ સોહાવે, રંગ રેલ સખ ભક્ત મંડલમે,
 સામ મુરત મન બાવે, દેખી જેહી જન સુખ પાવે,
 ॥ સાં ૩ ॥ આનંદકારી અતહી છખી જીનકી, કહત સેસકું ચાવે,
 કમાનંદ શામ છખી ઉપર, બાર બાર બલજાવે; તેહી અંતર ઠહારાવે
 ॥ સાં ૪ ॥ ૫૬ ૨ ॥

ચંદ્રાવળા ઉપદેશ વિશે.

પરનારી શું પ્રિત કરી છે, તેને રૂઝા રામ; માતાને તો
 ભારે મારી, સુજ્યું ભુકું કામ તે કેવું, એના
 પિત્રી સ્વરગે કંપે એવું; કહે ગોવીંદરામ એની મત ફરી છે,
 પરનારી શું પ્રિત કરી છે ॥ તેને ૫૬ ૧ ॥

પરનારી તો વેદમાં વારી, તજવો તેનો સંગ સર્પ થકી એમાં
 વિખ અદકુ અંધો થાય બોયંગ, અંધો થાય બોયંગ તે
 નારી જ્ઞાનીએ તજ તે જોઇ વિચારી, કહે ગોવીંદરામ ન રીઝે ગિર
 ચારી; પરનારી તો વેદમાં વારી ॥ તજ ॥ ૫૬ ૨ ॥

સર્પ ખાય તો સુખેથી ખાળ્યો, તેથી રૂડી લ્હાય; પરનારી
 રૂપ પૈસા સન્મુખ, ચાલે માહા દુખ થાય ચાલે માહા દુખ થાય
 તે કેવું, ભવ ભટકળમાં નાખે એવું, કહે ગોવીંદરામ એથી અલગ
 જાળે ॥ સર્પ ॥ ૫૬ ૩ ॥

પુરુષ ચાલી જાય પારકે ઘેર, તે ન હોય સાડા સોલ ઉધડી
કન્યા ઘર ન પુછે માથે ધાત્રે મોડ; માથે ધાત્રે મોડ તે કન્યા
તેએ બે વાતના થાએ અન્યા, કહે ગોવિંદરામ એનું જીવત ચૈ
ગયું ઝેર; પુરુષ ચાલી જાય પારકે ઘેર ॥ તે ન. ॥ ૪ ॥

સિલ વિના શોભે નહી કેદી, આભુપણ કહું એક સોળે તણીતો
સિલજ શોભા; જોટાણે રાખે ટેક; તે કેવી, તો પરત્રીયા તે માતા
જેવી કહે ગોવિંદરામ આ જીવત તો બેદી સિલ વિના શોભે નહી
કેદી ॥ આભુ ॥ ૫૬ ૫ ॥

પાંચ પાપ સરવ પાપથી, ભારી, તે માહા પાપ કહેવાય;
અક્ષહત્યાને ચોર સોનાનો, ત્રીજો જરી કહેવાય, ત્રીજો જરીને
અન્યાએ જે ચાલે મધ કેરી તેની સોખત ઝાલે ગોવીં-
દરામ કહે સાંભળો નરનારી, પાંચ પાપ સર્વ પાપથી ભારી ॥ તેમાં
૫૬ ૬ ॥

ગાફલ બદા ગર્વ નવ કરીએ, ગયું રાવણનું રાજ; સિતા
હરીને સર્વે ખોયું, એવું નહી કેને આજ એવું નહી કેને આજ
તે ભાઈ, લંકાપતિને સમુદ્રની ખાઈ; કહે ગોવિંદરામ પગલું જોઈને
ભરીએ ગાફલબદા ગર્વ ન કરીએ ॥ ગયું ૫૬ ૭ ॥

જીવ જગતનો એવો ડાહ્યો, કથા સાંભળવા જાય, ભાંડ ભવાઈ
ને ભુંગળા વાગે, ત્યાં પણ તપ્યાર થાય તે જોવા ખુટાપણની લાજજ
ખોવા કહે ગોવિંદરામ ગધેડો ગંગામાં નાહ્યો જીવ જીવ જગતનો
એવો ડાહ્યો ॥ કથા ૫૬ ૮ ॥

ગાડા ઉપર વોરો બેઠો, વાટે ચાલ્યું જાય, મારગમાં રોદ
આવ્યા ઉંચા નિયું થાય ઉંચા નીચું થાય તે ગાડું, વોરાજી તમે

આવળે નાહું, કહે ગોવીંદરામ જઈ પડ્યો હેઠો; ગાડા ઉપર વેરો
 ખેડો ॥ વાટે. ॥ ૫૬ ૮ ॥ સવળું કેતાં સમજ્યો આહું, તેની સમજ-
 જ્યાં બહુ ફેર; ગાડા ઉપરથી પડતું મેલ્યું, માથું થઈ ગયું જરે;
 માથું થઈ ગયું જરે તે કુટી, તોય મુરખ મેલે નહીં મુઠી; કહે
 ગોવીંદરામ એ વોરાનું નાહું સવળું કહેતાં સમજ્યો આહું ॥ તેની. ॥
 ૫૬ ૧૦ ॥ પ્રથમ કયું કરે નહીં મનનું, તેજ હરીના દાસ; માત્ર
 ધડીમાં મેડે ચડે ને ધડીમાં વાઢે ધાસ, ધડીમાં વાઢે ધાસ તે મન
 તેને જાણે વીવેકી જન, કહે ગોવીંદરામ એ લક્ષણ હરીજનનું, પ્રથમ
 કહ્યું કરે નહીં મનનું ॥ તેજ. ॥ ૫૬ ૧૧ ॥ જેદી તેદી સતસંગ કરશે,
 તંહીએ પામશે પાર સર્વ તીરથનું ફળ એ છે, વેદ વચન નીરધાર.
 વેદ વચન નીરધાર તે માનો, મહા પ્રતાપ નથી કાંઈ જાનો, કહે ગોવીંદ-
 રામ ભવસાગર તરશે, જેદી તેદી સતસંગ કરશે ॥ તંહીએ ॥ ૫૬ ૧૨ ॥
 કામ ક્રોધ મદમોહના છકયા, જીવ તણાણા જાય, અનીતીમાં જઈ આસન
 વાસે, નીતીમાં ન દીએ પાય; નીતીમાં ન દીએ પાય તે લાજે, માથે
 નગારા મોતના ગાજે; કહે ગોવીંદરામ જીવ બોલે છે બકયા; કામ
 ક્રોધ મદ મોહના છકયા ॥ જીવ ॥ ૫૬ ૧૩ ॥ સાકર મુકી રાખજ
 ખાય, જેમ નાતું બાળ, માવતર જાણે માદું પડશે, મુકાવે તતકાલ
 મુકાવે તતકાલ તે માત્રપ, તેમ તેમ બાળક કરે સંતાપ, કહે ગોવીંદ-
 રામ રોતું જાય સાકર મુકી રાખજ ખાય ॥ જેમ ॥ ૫૬ ૧૪ ॥ જીવ
 જગતમાં બાળક જેવા વિષ ખાવાને જાય; હરીજન માત તાત સમ
 હેતુ, અહોનીશ અમૃત પાય; અહોનીશ અમૃત પાય તે કેવું ભવ
 બટકણને ટાળે એવું; કહે ગોવીંદરામ એણે ભુંડા હેવા; જીવ જગતના
 બાળક જેવા ॥ વીખ ॥ ૫૬ ૧૫ ॥

ત્રાહી ત્રાહી કરી તો બાર બરશે તેનો હરી ઝાલશે હાથ; કરી
તે તે કરી પશુ કરી ન કરવી, જ્યાંથી સુણી સંતની વાત; સુણી
સંતની વાત જે જ્યાંથી, કર્યો ફેલનો ત્યાગજ ત્યાંથી; કહે ગોવિંદ-
રામ ત્રાસ સાહેબનો ધરશે ત્રાહી ત્રાહી કરી તો બાર બરશે ॥ તેનો ॥
૫૬ ૧૬ ॥

ગુના સામુ ગોવિંદ ન જુવે, જે જન દીનજ થાય, અમ્મમેલ
મજ ગુણુકા જેવા, તે પારાંગત જય તે પારાંગત જય તે જય,
ચાર વેદ ગીતા એમ ગાય, કહે ગોવિંદરામ સાંભળજો સૌ એ ॥ ગુના
જે જન ॥ ૫૬ ૧૭ ॥ તમે હો ડાહ્યા તો પશુ ડાહાપશુ મુકો, ત્યાં
નથી ડાહાપશુનું કામ, કાલા ઘેલાના છે પ્રજુ, સમરથ સીતારામ,
સમરથ સીતારામ તે કેવા, અધમ ઓધારણુ નામજ એવા, કહે
ગોવિંદરામ સમરણુ ક્યાં ચુકો, તમે હો ડાહ્યા તો ડાહાપશુ મુકો
॥ ત્યાં નથી ॥ ૫૬ ૧૮ ॥ પ્રથમ ભક્તિ પ્રહલાદની કહીએ, જેણે
રટવા માંડ્યા રામ, હિરણ્યકશ્યપ કહે દે પરચો, કાં મુકી દે નામ,
તે ટાણે આવ્યું મોત નીચે તું જાણે કહે ગોવિંદરામ નામ
સમજ લેએ, પ્રથમ ભક્તી પ્રહલાદની કહીએ ॥ જેણે ॥ ૫૬ ૧૯ ॥
ત્રાંખીયાની એક તોલડી લખએ, તે વગાડી વારમવાર; ગુરૂ કરીએ તો
કે છે કાળાઘેલા, એમ વયો જય સંસાર; એમ વયો જય સંસાર
તે જાણે, પાત્ર એવું કારજ ચાશે; કહે ગોવિંદરામ સમજુ તેને
કહીએ ત્રાંખીયાની એક તોલડી લેએ ॥ તે વગાડી ॥ ૫૬ ૨૦ ॥

કામી કોંધી લોભી લંપટ, પાપી જીવ પીલાય; જમના કિંકર
એડા મારી, જમપુરીમાં લખ જય; જમપુરીમાં લખ જય તે જ્યારે
ખરી ખખર તે પડશે ત્યારે; કહે ગોવિંદરામ ચીચોડા લંપટ, કામી

કોધી ભોભી લંપટ ॥ પાપી ॥ ૫૬ ૨૧ ॥ સાકર કહીયે મોઢું, કહું
કહીએ ન થાય; નામ તણું નાહું જાલીને, કૈક તથાણા જાય. કૈક
તથાણા જાય તે જાશે, પણ ખાધે મોઢું મીઠું થાશે; કહે ગોવીંદરામ
નામ વીનાતું નામ દીઠું, સાકર કૈએ મોઢું મીઠું ॥ કહું ॥ ૫૬ ૨૨ ॥
ચેતવું હોય તો ચેતજો ટાણે, માથે ગાજે છે મોત; આજ કાલમાં
હી જીવું, કુટુંબ કખીલા સોત. કુટુંબ કખીલા સોત તે જીવું; હરી
બજ્યા વીના હડહડ થાવું. કહે ગોવીંદરામ મન ઉગારો નાણે ચેતવું
હોય તો ચેતજો ટાણે ॥ માથે ॥ ૫૬ ૨૩ ॥ શુભી કીધી છે ચોરને
કાજે, તેનો મહાજનને ડર નોએ; જો મહાજન કરે ચોરની સોજત,
ચડે શુભીયે સોય, ચડે શુભીએ સોય તે ચડશે, ખોટે સંગે પેન્નર
પડશે; કહે ગોવીંદરામ ન્યાય ખાંધ્યો છે માહારાણુ શુભી કીધી છે
ચોરને કાજે ॥ તેનો ॥ ૫૬ ૨૪ ॥ ગુરૂ કરીએ તો જ્ઞાની કરીએ; સત્ય
અસત્યને જોઈ. બળદ લઈએ તો ખેડીને લઈએ, ડોખું લઈએ દોઈ,
ડોખું લઈએ દોઈને લઈએ; સમણું નામ તે તેનું કહીએ, કહે
ગોવીંદરામ ભવસાગર તો તરીએ, ગુરૂ કરીએ તો જ્ઞાની કરીએ
॥ સત્ય ॥ ૫૬ ૨૫ ॥

૫૬ રાગ ધોળ.

અક્ષરના વાસી વાસો આવ્યા અવનીપર નવ ખંડ ધરતીમાં
સ્વામી છતરાયા ચાલે રાજ ॥ અક્ષ. ॥ અવનીપર આવી વાસે સત-
સંગ સ્થાપ્યો હરીજનને કોલ કલ્યાણનો આપ્યો રાજ ॥ અક્ષ. ॥
બાઈયું દેખીને ભાઈએ છતરાયા ચાલે પડી વસ્તુ કોઈના હાથે નવ
જાલે રાજ ॥ અક્ષ. ॥ દેવોના દેવ વાસો ધામના ધામી પ્રગટ પ્રભુ
નામ સહજનંદ સ્વામી રાજ ॥ અક્ષ. ॥ પ્રમારેનંદનો વાસો આનંદ-
કારી પોનાના જનની લેલાણુ વધારી રાજ ॥ અક્ષ. ॥

અથ વચનામૃત.

સંવત ૧૮૭૬ના માગસર સુદી ૫ પંચમીને દીવસ શ્રીજી
 મહારાજ શ્રી ગદગા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં રાત્રીને સમે લિરાજ-
 માન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં તે પોતાના મુખા-
 વિન્દની આગળ સાધુ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી
 હતી પછે મયારામ ભટે શ્રીજી મહારાજ પ્રત્યે પ્રશ્ન પુછ્યો જે હે મહા-
 રાજ ઉત્તમ મધ્યમ તે કનીષ્ઠ એ ત્રણ પ્રકારનો જે વૈરાગ તેનાં શાં લક્ષણ
 છે તે કહો ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે ઉત્તમ વૈરાગ જેને હોય
 તે પરમેશ્વરની આજ્ઞાએ કરીને અથવા પોતાના પ્રારબ્ધ કર્મવશે
 કરીને વ્યવહારમાં રહે પણ તે વ્યવહારમાં જનક રોમની પેઠે લોપાય
 નહીં અને શબ્દ સ્પર્શ રૂપ રસ તે ગંધ એ પંચ પ્રકારના જે
 ઉત્તમ વીપય તે પોતાના પ્રારબ્ધ અનુસારે પ્રાપ્ત થાય તેને ભોગવે
 પણ પ્રીતીએ રહીને ઉદાસ થકો ભોગવે અને તે વીપય એને
 લોપી શકે નહીં તે તેનો ત્યાગ ભોજો ન પડે અને વીપયને વીધે
 નીરંતર દોષને દેખતો રહે તે વીપયને શતરૂ જેવા જાણે અને
 સંત શતશાસ્ત્ર તે ભગવાનની સેવા તેનો નીરંતર સંગ રાખે અને
 દેશકાલ સંગ આદીક જે કઠણ આવી પડે તો પણ એની જે એવી
 સમજણ તે ભોજી પડે નહીં તેને ઉત્તમ વૈરાગવાળો કહીએ અને
 જેને મધ્યમ વૈરાગ હોય તે પણ ઉત્તમ એવા જે પંચ પ્રકારના
 વીપય તેને ભોગવે પણ તેમાં આશક્ત ન થાય તે જે દેશકાલ
 સંગ કઠણ પ્રાપ્ત થાય તો વીપય વીધે અંધાધ જાય તે વૈરાગ મંદ પડી

જાય તેને મધ્યમ વૈરાગવાળો કહીએ કનિષ્ઠ વધરાગવાળો હોય તેને સામાન્યને દોષે જુક્ત એવા જે પંચ વિષય જે પ્રાપ્ત થાય ને તેને ભોગવે તો તેમાં ન અંધાય અને જે સારા પંચ વિષય પ્રાપ્ત થાય ને તેને ભોગવે તો તેમાં અંધાઈ જાય તેને મંદ વૈરાગવાળો કહીએ ॥ ઇતિ વચનામૃતમ્ ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગશર શુદ્ધિ. ૬ છઠ્યને દિવસ શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગદડા મધ્યે દાદાખાગરના દરગાહમાં રાત્રિને સમે વિરાજમાન હતા અને સરવે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ મુનિ તથા દેશ દેશના હરિ ભક્તનિ સમા ભરાઈને એકી હતી પછે શ્રીજી મહારાજ ગોલ્યા જે જેને ભગવાનની મુર્તિ અંતરમાં અખંડ દેખાતી હોય તેને પણ ભગવાને જે જે અવતારે કરિને જે જે સ્થાનકને વિષે જે જે લીલા કરી હોય તે સાંભરી રાખવી ને અલ્પચાસી તથા સાધુ તથા સત્સંગી તેની સાથે હેતુ રાખવું ને એ સર્વેને સાંભરી રાખવા તે શા સારુ જે કદાપિ દેહ મુકયા સમે ભગવાનની મુર્તિને ભુત્રી જવાય તો પણ ભગવાને જે સ્થાનકને વિષે લીલા કરિ હોય તે જે સાંભરી આવે અથવા સત્સંગી સાંભરી આવે અથવા અલ્પચાસીને સાધુ સાંભરી આવે તો તેને જોગે કરીને ભગવાનની મુર્તિ પણ સાંભરી આવે ને તે જીવ મોટી પદ્ધતિને પામે ને તેનું ધણું રૂડું થાય તે માટે અમે મોટા મોટા વિજ્ઞાન યાગ કરીએ છઈએ તથા જન્માઅષ્ટમીને એકાદશી આદીક વ્રતના વરસો વરસ ઉજવ કરીએ છઈએ ને તેમાં અલ્પચાસી સાધુ સત્સંગીને ભેળા કરીએ છઈએ અને જે કોઈક પાપી જીવ હોય ને તેને પણ જે એમની અંતકાળે સ્મૃતિ થઈ આવે તો તેને ભગવાનના ધામની પ્રાપ્તિ થાય ॥ ઇતિ વચનામૃતમ્ ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગશર સુદી ૮ અષ્ટમીને દીવસ શ્રીજી મહારાજ શ્રીગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ પરમહંસ તથા દેશદેશના હરિભક્તની સભા ભરાઇને બેઠી હતી પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે રાધીકાએ સહિત એવા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેનું ધ્યાન કરવું અને તે ધ્યાન કરતે મુર્તિ હૃદયને વિષે ન દેખાય તોપણ ધ્યાન કરવું પણ કાયર થઇને તે ધ્યાનને મુકી દેવું નહીં એવી રીતના જે આગ્રહવાળા છે તેની ઉપર ભગવાનની મોટી કૃપા થાય છે ને એની ભક્તિએ કરીને ભગવાન એને વશ થઇ જાય છે ॥ ઇતિ વચનામૃતમ્ ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગશર સુદી નવમીને દિવસ શ્રીજીમહારાજ શ્રીગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેતવસ્ત્ર ધારણ કર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવિંદની આગળ મુની તથા દેશદેશના હરીભક્તની સભા ભરાઇને બેઠી હતી પછે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે આ સત્સંગમાંજે વિવેકી છે તે તો દિવસે દિવસે પોતાને વિષે અવગુણને દેખે છે ને ભગવાનને ભગવાનના ભક્તને વિષે ગુણને દેખે છે ને ભગવાનને સાધુ પોતાના હિતને અર્થે કંઠથી વચન કહે છે તેને પોતાના હિતકારી માને છે ને દુખ નથી લગાડતો તે તો દિવસે દિવસે સત્સંગને વિષે મોટયપને પામે છે અને જે અવિવેકી છે તે તો જેમ જેમ સત્સંગ કરે છે તે સત્સંગની વાત સાંભળે છે તેમ તેમ પોતાને વિષે ગુણ પરઠે છે અને ભગવાનને સંત એનો દોષ દેખાડીને એના આગળ વાત કરે છે તે વાતને માને કરીને અવળી સે છે ને વાતના કરનારાનો

અવગુણુ ભે છે તે તો દિવસે દીવસે ઘટતો જાય છે ને સત્સંગમાં પ્રતિષ્ઠાહિન થઈ જાય છે માટે પોતાને વિષે જે ગુણનું માન તેનો ત્યાગ કરીને શુરવિર થઈને ને ભગવાન ને ભગવાનના સંતને વિષે વિશ્વાસ રાખે તો એનો અવિવેક ટળી જાય છે ને સત્સંગમાં મોટાપને પામે છે ॥ ઇતિવચનામૃત. ॥

સંવત ૧૮૭૬ ના માગસર શુદ્ધ ૧૨ દ્વાદશીને દિવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સરવે સ્વેતવસ્ત્ર ધારણુ કર્યા હતાં ને પોતાના મુખારવીંદની આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરિભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી પણ શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનો પ્રત્યક્ષપણે નિરસ્યે કર્યો હોય ને તેની ભક્તી કરતો હોય ને તેનાં દરશન કરતો હોય તોપણુ જે પોતાના પુર્ણકામ ન માને ને અંતઃકરણમાં ન્યુનતા વરતે જે ગોલોક વૈકુઠાદીક ધામને વીષે જે આને આ ભગવાતનું તેજોમય રૂપ છે તે મુને જ્યાં સુધી દેખાણુ નથી ત્યાં સુધી મારૂં પરીપુર્ણ કલ્યાણુ થયુ નથી એવું જેને અજ્ઞાન હોય તેના મુખથી ભગવાનની વાત પણ ન સાંભળવી અને જે પ્રત્યક્ષ ભગવાનને વીષે દ્રઢ નીષ્ઠા રાખે છે ને તેને હર્ષને કરીનેજ પોતાને પરીપુર્ણ માને છે ને બીજું કંઈ નથી ઇચ્છતો તેને તો ભગવાન પોતે બળાત્કારે પોતાના ધામને વીષે જે પોતાનાં ઐશ્વર્ય છે ને પોતાની મુર્તિઓ દેખાડે છે માટે જેને ભગવાનને વીષે અનન્ય નીષ્ઠા હોય તેને પ્રત્યક્ષ ભગવાન વીના બીજું કંઈ ઇચ્છવું નહી ॥ ઇતિવચનામૃત ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગસર શુદ્ધ ૧૪ ચૌદસ ને દીવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રીગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા, અને સરવે સ્વેત વસ્ત્ર ધારણુ કર્યા હતાં ને પોતાના મુખારવીંદની

આગળ મુની તથા દેશ દેશના હરિભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી પછી બ્રહ્માનંદ સ્વામિને પૂછ્યું જે હે મહારાજ વાસનાનું શું રૂપ છે તારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે પુરવે જે વિષય ભોગવ્યા હોય ને દિઠા હોય ને સાંભળ્યા હોય તેની જે અંતઃકરણને વીધે ઇચ્છા વરતે તેને વાસના કહીએ અને વલી જે વિષય ભોગવ્યામાં ન આવ્યા હોય ને તેની જે અંતઃકરણને વીધે ઇચ્છા વરતે તેને પણ વાસના કહીએ ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું જે હે મહારાજ ભગવાનનો એકાંતિક ભક્ત કેને કહીએ ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જેને ભગવાન વિના બીજી કોઈ વાસના ન હોય ને પોતાને અલ્પ માની ને ભગવાનની ભક્તિ કરતો હોય તે એકાંતિક ભક્ત કહેવાય ॥ દર્શન વચનામૃત. ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગશર વદિ ૪ ચોથને દિવસે શ્રીજી મહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા ને સરવે શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં ને પોતાના મુખાર્ચિંદની આગલ સાથુ તથા દેશ દેશના હરિભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી પછે શ્રીજી મહારાજે એમ વાર્તા કરીજે જે ભગવાનના ભક્તને સત્ય અસત્યનો વીવેક હોય તે તો જે જે અવગુણ પોતામાં હોય તેને જાણે ને વિચારીને તેનો ત્યાગ કરી દે અને સંતમાં અથવા કોઈ સત્સંગીમાં કાંઈક અવગુણ પોતાને ભાસતો હોય તો તેને ત્યાગ કરી દે ને તેના જે ગુણ તેનું જ ગ્રહણ કરે અને પરમેશ્વરને વિષે તો તેને કોઈ અવગુણ ભાસેજ નહીં અને ભગવાનને સંત તે જે જે વચન કહે તેને પરમ સત્ય કરીને માને પણ તે વચનને વીધે સંશય કરે નહીં અને સંત કહે જે તું દેહ ઇદ્રિ મન પ્રાણથી જુદો છું ને સત્ય છું ને એનો જાણનારો છું ને એ દેહ

દિક્ક સરવે અસત્ય છે એમ વચન કહે તેને સત્ય માનીને તે સરવેથી
જુદો આત્મારૂપે વરતે પણ મનના ઘાટ બેળો બળી જાય નહી
અને જોણું કરીને પોતાને અંધન થાય ને પોતાના એકાંતિક ધર્મમાં
ખોટય આવે એવા જે પદાર્થ તથા કુસંગ તેને ઓલખી રાખે
ને તેથી છોટજ રહે ને તેના અંધનમાં આવે નહી અને સવજો
વિચાર હોય તેને ગ્રહણ કરે અને અવજો વિચાર હોય તેનો ત્યાગ
કરે એવી રીતે જે વરતતો હોય ત્યારે જાણીએ જે તેને વિવેક છે
॥ ઇતિ વચનામૃત. ॥

સંવત ૧૮૭૬ના માગશર વદિ પાંચમને દિવસે શ્રીજીમહારાજ
ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં આયમણે બારણે ઓરડો છે
તેમાં કથા વંચાવતા હતા અને ઘોળો ખેસ પેર્યો હતો તથા ઘોળી
ચાદર ઓઢી હતી તથા ઘોળી પાદ્ર બાંધી હતી અને પીળા પુસ્પતી
માળા પેરી હતી ને પિત્તા પુસ્પતો તોરો પાદ્રને વિષે ખોરચો હતો
અને અતિ પ્રસન્ન થતા વિરાજમાન હતા તે સમયને વિષે મુક્તા
નંદસ્વામી તથા ગોપાકાનંદ સ્વામી આદિક સાધુને તેડાવ્યા ને શ્રીજી
મહારાજ તે સરવે પ્રત્યે બોલ્યા જે આપણા સત્સંગમાં થોડાક
કુસંગનો ભાગ રહ્યો જાય છે તે આજ કાઢવો છે ને આ પ્રકરણ
એવું ચત્રાવયું છે જે સર્વ પરમહંસ તથા સાંખ્ય જોગી તથા કર્મ
જોગી સર્વે સત્સંગીમાં પ્રવરતે તે સત્સંગમાં કુસંગ તે શું છે તો
જે વાતના કરનારા હિમત રહિત વાત કરે છે તે સત્સંગમાં કુસંગ
છે તે વચન તે યથાર્થ કોણુ; પાલિ શકે છે ને વરતમાન ધર્મ પણ
યથાર્થ કોણુ પાલી શકે છે માટે જેટલું પગે તેટલું પાળિયે ને
જાગવાન તો અધમ ઉધારણુ છે તે કલ્યાણુ કરશે અને વશી એમ

વાત કરે છે જે ભગવાનનું સ્વરૂપ જે હૃદયમાં ધારવું તે કાંઈ આપણું ધારવું ધરવું નથી એ તો ભગવાન જેને દયા કરીને ધરાવે છે તેને ધરાય છે એવી રીતની મોળી વાત કરીને ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ભક્તિ ઇત્યાદિક જે ભગવાનની પ્રસન્નતાનું સાધન તેમાંથી બીજાને મોળા પાડે છે માટે હવે આજ દીનથી આપણા સત્સંગમાં કોઈ પણ એવી હીમત રહિત વાત કરશો નહી સદા હીમત સહીતજ વાત કરજ્યો અને જે એવી હીમત રહીત વાત કરે તેને તો નપુશક જાણવો અને એવી હીમત વિનાની વાતને દીવસ થઈ જાય તો તે દીવસ ઉપવાસ કરવો ॥ ઇતી વચનામૃત ॥

સંવત ૧૮૭૬ના પોસ સુદી ૪ ચૌથને દીવસ મધ્યાન સમે શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગધડા મધે દાદાખાચરના દરબારમાં ઉગમણે પારચણે ઓરડાની ઓશરીએ ઢાલીયાં ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર પેરયાં હતાં ને પાદને ત્રિષે પુલતો તોરો ખોર્યો હતો ને બે કાન ઉપર પુષ્પના ગુચ ધાર્યા હતા ને કંઠમાં ગુલદાવદીના પુષ્પનો હાર પેર્યો હતો ને ઉગમણે મુખારવીંદે વીરાજયા હતા ને પોતાના મુખારવીંદની આગળ પરમહંસ તથા દેશ દેશના હરીભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી ને પરમહંસ કીર્તન ગાતા હતા પછે શ્રીજીમહારાજ ખોલ્યા જે સાંભળો એક વાત કરીયે તારે સર્વે પરમહંસ ગાવવું રાખીને વાત સાંભળવા તત્પર થયા પછે શ્રીજીમહારાજ ખોલ્યા જે મૃદંગ સારંગી સરોદા તાલ ઇત્યાદીક વાજાંત્ર વજાડીને કીર્તન ગાવવા તેને ત્રિષે જે ભગવાનની સ્મૃતિ ન રહે તો એ ગાવું તે ન ગાયા જેવું છે ને ભગવાનને વીસારીને તો જગતમાં કેટલાક જીવ ગાય છે તથા વાજાંત્ર વજાડે છે પણ તેણે કરીને તેના મનમાં શાંતી આવતી.

નથી તે માટે ભગવાનનાં કીર્તન ગાવવાં તથા નામ રટણ કરવું તથા નારાયણ ધુન કરવી છત્યાદીક જે જે કરવું તે ભગવાનની મુર્તિને સંભારીનેજ કરવું અને ભજન કરવા બેસે ત્યાં તો ભગવાનને વિષે વૃત્તી ન રાખે જ્યારે ભજનમાંથી ઉઠીને ખીજી કીયાને કરે ત્યારે જે ભગવાનમાં વૃત્તી ન રાખે તો તેની વૃત્તી ભજનમાં બેસે તારે પણ ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થિર થાય નહીં માટે હાલતાં ચાલતાં ખાતાં સર્વ ક્રિયાને વીધે ભગવાનના સ્વરૂપમાં રાખવાનો અભ્યાસ કરવો તો તેને ભજનમાં બેસે તારે ભગવાનમાં વૃત્તિ સ્થીર થાય અને જેને ભગવાનમાં વૃત્તિ રહેવા હાગે તેને તો કામ કાજ કરતે પણ રહે અને જેને ગાફલાઈ હોય તેને તો ભજનમાં બેસે તારે પણ રહે પણ ભગવાનમાં વૃત્તિ ન રહે તે માટે સાવધાન થઈને ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રાખવાનો અભ્યાસ ભગવાનના ભગતને કરવો એટલી વાત કરીને શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે હવે કીર્તન ગાઓ ॥ ઇતિવચનામૃત ॥

સંવત ૧૮૭૭ શ્રાવણ વદી ૧૨ દ્વાદશીને દીવસ સ્વામી શ્રીસહ જ્ઞાનંદજી મહારાજ શ્રીસારંગપુર મધે જીવા ખાચરના ઉત્તરાદે ખાચર ઓરડાની ઓસરીયે ઢોલીયા ઉપર વીરાજમાન હતા અને સર્વે શ્વેત વસ્ત્ર પેર્યાં હતાં ને પોતાના મુખારવીંદની આગળ મુનિ તથા દેશદેશના હરી ભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી પછે ચૈતન્યાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પુછ્યું જે હે મહારાજ ઈર્ષાનું શું રૂપ છે પછે શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે જેના હૃદયમાં માન હોય તે માનમાંથી ઈર્ષા પ્રવર્તે મત્સર ને અમુયા તે પણ માનથી પ્રવર્તે છે ને ઈર્ષાનું એ રૂપ છે જે પોતાથી જે મોટા હોય તો પણ તેનું જ્યારે સનમાન થાય ત્યારે

તેને દેખી શકે નહીં એવો જોનો સ્વભાવ હોય તેને એમ જાણવું
જે આના હૈયામાં ધર્મા છે અને યથાર્થ ધર્માવાળો જે હોય તેનો
કાષ્ટની મોટાઇને દેખી શકેજ નહીં ॥ ઇતિવચનામૃત ॥

સંવત ૧૮૭૭ના ફાગણ વદી ૮ અષ્ટમીને દીવસે શ્રીજીમહારાજ
જામ શ્રી પંચાળ મધ્યે ઝીણાભાઇના દરબારમાં ઓટલાને વિષે ઢોલીયા
ઉપર વીરાજમાન હતા ને ઘોળો ખેસ પેરો હતા ને ગરમ પોસની
રાતિ ડગલી પેરી હતી ને મસ્તક ઉપર ફેટો ખાંધ્યો હતો ને ઘોળિ
ચાદર ઓઢિ હતી ને પોતાના મુખારવિંદનિ આગલ પરમહંસ તથા
દેશદેશના હરિમકતની સમા ભરાઈને બેસીહતી પછે સ્વયંપ્રકાશાનંદ
સ્વામીયે પ્રશ્ન પુછ્યું જે કિયે ઠેકાણે માન સાર છે ને
કિયે ઠેકાણે સાર નથી ને કીયે ઠેકાણે નિર્માનિપણું સાર છે ને કીયે
ઠેકાણે સાર નથી પછે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે જે સત્સંગનો
ઠોહી હોય ને પરમેશ્વરનું ને મોટા સંતનું ઘસાતું બોલતો હોય તેની
આગળ તો માન રાખવું વચન રાખવું પણ વિમુખની આગળ
નીર્માની થાવું નહીં તેજ રૂડું છે અને ભગવાનને ભગવાનના સંતની
આગળ તો જે માન રાખવું તે સારું નથી ને તેની આગલ તો
માનને મુકીને ઘસાતુદાસ થઇને નીર્માનીપણે વરતવું તેજ રૂડું છે
॥ ઇતિવચનામૃત ૫ ॥

અથ પંચવ્રતમાન લિખ્યતે.

ચોપાઠ.

હવે સાંભળો સંતની રીત, કહુ અતી પરમ પુતીત, જેને મલ્લ
પ્રગટ પ્રમાણુ. પુરષોત્તમ પરમ સુખણુ ॥ ૧ ॥ સુખ સાગર
મુંદરશામ, જેને સુખે સુખી સદુ ધામ, તે પુરષોત્તમ જેહનાપતી.

તેને ન રહે રંકપણું રતી ॥ ૨ ॥ ચઉદ લોકમાં ન લોભે ચીત,
કીટખલાસુખ દેખે અનીત, અંતરમાંહી અત્યંત વધરાગ, તનમન
સુખ કીધા ત્યાગ, ॥૩॥ પંચવીષેથી ઉતારી પ્રીત, અસલ્ય સુખમાં
ન આપે ચીત, કામ કોષ નહી લોભમોહ, એવા સંતતણે જે
સમુહ ॥ ૪ ॥ તે કહે પરસ્પર મહી, જે જે જીવ બ્રમણ છે
વહી, માહા દુખ તણી જેહ ખાણી તેમાં જન્મને પડ્યા સુખ જાણી
॥ ૫ ॥ એક આશ્ચર્ય વાત છે એહ, દુખમાં સુખમનાણુ જેહ,
મહાનારી છે નરકનો કુપ, કેમ સમજાયે છે સુખરૂપ
॥ ૬ ॥ જે જે નર નરકમાં પડે, તે તો સર્વે નારી સંગવડે,
જમપુરિયે જાય છે જીવ, તે તો નારિ થકિ તતખેવ ॥ ૭ ॥ જન્મ
મરણ સહે દુખ અંજે તે તો નારિતણે પરસંગે; લખચોરાસી તંન
લહે છે, જેને નારિમાં પ્રિત રહે છે ॥ ૮ ॥ સુણો વાત કહું એક
વળી, બહુ દુખ પામ્યા એને મળી; મોટા મોટા થયા માન બાંગ,
તે તો નારિતણે પરસંગ ॥ ૯ ॥ દેવદાનવ મનુષ્ય માત્ર, નારિ
સ્નેહે કરે જમ માત્ર, પારકિને પોતાની જે નારય, કાપે તન જેમ
તરવાય ॥ ૧૦ ॥ વિખ વનિહ વ્યાલમાં એ ગુણ, તેને પોતાનું
પારકું કોણ; મહા ડાકણી ડાકણી સરખી, સર્વે સુરનર ત્રિધા છે
ભરખિ ॥ ૧૧ ॥ જેવિ વહવંતિ હોયે વાલ્મણી ખાપે ખીજવિ જેમ
નાગણિ; એહ સાથે છે જેને સ્નેહ. તે તો હાર્યા છે મનુષ્ય દેહ
॥ ૧૨ ॥ જોઇ એર કનક કટારે, જે જે પીવા ચડ્યા નર હોરે;
સારિ જોઇ સજી તરવાર, પેટ નાખવા કરે પીચાર ॥ ૧ ॥ તેમ
રૂપવંતી નારી જોઇ, નર મરે છે મુરખ મોઇ; જેમ મૃગને ધંટારવાળ,
જેમ પતંગને પાવક ઝાળ ॥ ૧૪ ॥ જેમ કરીને કાગદ કરણી તેમ

નરને એ પ્રાણુ હરણી; જેમ અમલ સમલ તોયે, બોલે લાઠ અલઠ
 નારિ દોયે ॥ ૧૫ ॥ એહ સાથે અર્ધ જેને પ્રિત; તેને સુખ નહી
 કોયે રીત; છે તો નિર્લજ કાઢે છે લાજ; એ તો પુરુષને બોલવા કાજ
 ॥ ૧૬ ॥ કાવે અખળાને ખળછે બહુ; જેણે વસ્ય કર્યા નર સહુ;
 ઝાઝી લાજમાં બોલે છે ઝીણું, તેતો પુરુષનું કરવા હીણું ॥ ૧૭ ॥
 ધીરે ધીરે જે પગ ભરે છે, તેણે નરના પ્રાણુ હરે છે; હાવભાવ
 દેખાડે છે અંગ, તે તો ગર તેન કરવા ભંગ ॥ ૧૮ ॥ જેમ મુસી
 કુંકા કુંકી ખાય, તેની પીડા તને ન જણાય; તેમ નારી મીઠું મીઠું
 બોલી, ખાય નરનાં કાળજાં ફાલી ॥ ૧૯ ॥ એવો દગો જે દેખતા
 નથી, કહો સંતો સુખ તેને ક્યાંથી; નારી આછાયે અહિઅધ થાયે,
 નારી આછાયે ધાન રૂઝાયે ॥ ૨૦ ॥ કોયે કેશો એવી કેમ કરી,
 તેની વાત સુણી લીયો ખરી; જેમ સીકંદરની પુતળા, કરી
 વેગલા રાખવા વલી ॥ ૨૧ ॥ તેને પાસે જોરે કોય જાયે, ભાગે
 પોત મોત તેનું થાયે, માટે દુરય રહે દુખ નથી, જોયે તજવી
 તનમનથી ॥ ૨૨ ॥ તેનો કરવા ઇછે જે સંગ, તે તો મહા દુખ
 પામશે અંગ, એને નખશીખ નંદવા જેવી, કહીકહી કવી કહે કેવી
 ॥ ૨૩ ॥ જેના ઘટમાં કામસીધ ગરજે, ખીએ નહીં તે કરતાં
 વીપર જે, ચઢ્યા નારી નયણુની ચોટે, તેને મારી કરયા ભોટપોટે
 ॥ ૨૪ ॥ એવી ખોટ ખાય છે અભાગી, તોયે તેહને ન શકે લાગી,
 આવી જેથી અજપર આલ, બેડી ગીરજપતીને ગાલ ॥ ૨૫ ॥
 એથી થયો ઈંદ્ર અંગે ભંગ, ગીયુ તપ સીમરીનું એ સંગ, લીધો
 એકલસીંગી ભટપટ, ઝાલે છે નારી નરને ઝટ ॥ ૨૬ ॥ તેમાં ભોભી
 રચા જેહ જન, તે તો શું સમજ્યા હશે મન, નારી ઉપર

અંગે ઉજલે, માંહી ભરી છે મુત્રનેમળે ॥ ૨૭ ॥ મળમેદ માંસને
 પીડા થુક લાળ કદ પીયાસેડો, રગરગમાં ભર્યું રૂધીર આસ્તી
 ત્વચાએ મઢ્યું શરીર ॥ ૨૮ ॥ પડપાય ઉદરમાં ઓકાર, મુખમાંઉ
 હાડકાની હારય, નખ કેશ શ્લેષ્મસોયે, એમાં કામની વસ્તુ છે કોએ
 ॥ ૨૯ ॥ જે જે વસ્તુનાં લીધાં છે નામ, તેનું ભરી લધયે એક
 કામ, તેને કરે ખાવા કોયે ખાંત્ય તે કેમ કેવાય મનુષ્ય જાત્ય
 ॥ ૩૦ ॥ એમ જાણી કા નકરે અભાવ, બુલેલ કેમ કરે છે ભાવ,
 જળેનકાં અષ્ટ પ્રકારે, મુખ ર્યાં સાર એને સંભારે ॥ ૩૧ ॥ શ્રવણ
 મનન કરે ગુણવાત, બોલે દરસેપરસે નારિગાત, મળી એકાંત્યેનારીલુ
 વસે, સંતો એવા પાપિકોણુ હશે ॥ ૩૨ ॥ નારિ કરે જ્યાં ક્રીયા
 તનની, તે સ્થલ જાવા ઇછે વૃત્તિ મનની, વસિ નર તે નારિ સંગ
 હશે, સંતો એવા પાપિ કોણુ હશે ॥ ૩૩ ॥ નારિ નાતિ હોય જ્યાં
 નિરે, પેરિ અલ્પવસ્ત્ર શરિરે, તેને જોવા ઇછે ખોટ મસે, સંતો
 એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૩૪ ॥ બેઠા હોયે જન જ્યાં મલી, આવે
 વારતાં નારી ત્યાં વળી, પછે ઉઠી યાંથી નનિકસે, સંતો એવા પાપી
 કોણુ હશે ॥ ૩૫ ॥ પેરી અંગે આભુષણુ નારી, સજી સુંદર વસ્ત્રે
 તે સારી, એના વસન ભુષણુને પરસે, સંતો એવા પાપી કોણુ
 હશે ॥ ૩૬ ॥ નારી ઉપર યવાસે નીકળી, દીએ દેહની દુરગંધી
 વળી, તે ગંધેને અંતર અકુળાશે, સંતો એવા પાપી કોણુ હશે
 ॥ ૩૭ ॥ વાટે ઘાટે જો હોયે એકલી, તેને સંગે આત્રે લાજ મેલી;
 પાપે કરી જે નારી પેખશે. સંતો એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૩૮ ॥
 અતી હોએ જ્યાં અવીકાશ, તોએ નીસરે નારીને પાસ. પંચ

હાથથી હુંકડા થશે, સંતો એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૩૯ ॥ કરે
 ચેષ્ટા કાંચેક વળી નારી, બુદ્ધ્યે દેખે ન મેલે વીસારી, વળી
 ભીત્યને અંતર જે વસે, સંતો એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૪૦ ॥
 નારી વેશે જે વ્યંઠળી વરતે, નારી. વેષે જે નરત કનરતે જાય
 એવા સાર એહદશે સંતો એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૪૧ ॥ ધાતુ
 મૃત્યુકા કાષ્ટ પાપાણુ, લખી ચીત્રની ચીતારે જાણુ, તેને પગે કરીને
 જે પરસે સંતો એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૪૨ ॥ એહ આદી જે
 નારી પ્રસંગ, કોયે રતીનો રાખશે અંગ તે તો વારમવાર ગરશે,
 સંતો એવા પાપી કોણુ હશે. ॥ ૪૩ ॥ જેમ કુપત રણે ઢાંકેલ,
 વળી કૈયે વીખની યે વેલ્ય, તેને આછાયે જાણી ઉતરશે. સંતો
 એવા પાપી કોણુ હશે ॥ ૪૪ ॥ નથી નથી નારી હેતું નરની, એ
 તો ભરી છે પ્રપંચ ભરની, સ્ત્રી ચરીત્ર હોય અપાર, માંહી દયો ન
 દેખાડે બાર ॥ ૪૫ ॥ એજ દોરડો દેખીને ડરે, એજ સપ ઉપર
 પગ ધરે, એજ ઉંદરીથી ડરી ચાલે, એજ કેશરીના કાન જાલે
 ॥ ૪૬ ॥ એજ ડરે દેખીને અંધાર, એજ ફરે કાળી રાતે બાર;
 એજ પાણીમાં પગ દેતી ડરે, એજ સમુદ્ર સેજે ઉતરે ॥ ૪૭ ॥
 કરે ચરિત્ર બોલતાં જોતાં, ધણું આવડે હસતાં ને રોતાં, રિજિ નારી
 નર સંગે બળે, ખિજી છેદે શિશ તેનું જળે ॥ ૪૮ ॥ સેજે સભાવે
 હોએ અવળિ, સીખે વાત ન લીએ સવળિ સુખ ગુણુ અવ
 નિચારણી કલપના નિકારણી ॥ ૪૯ ॥ મને મેલિને અંગે અશુદ્ધ,
 તેનો સંગ રાખે કેમ બુધ; મળે નાગણિ વાધણી વળિ, કપ પતંગ
 ને પડે વિજળી ॥ ૫૦ ॥ વિખ વેરિ આગ બલા
 ખારી, એ મળજો ન મળે જોનારી; એથી નથી બીજો
 નરકકુળ, નરક નરને નારીનું રૂપ ॥ ૫૧ ॥ મેલી

પુરુષોત્તમની મુરતી, કરે છે નારી જોવા સુરતી, તેને ચિતવે વારમ-
 વાર, એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૨ ॥ મેલી સુંદર શામ સ્વરૂપ, જઈ
 જુવે છે નારીનું રૂપ, તેમાં થાએ નર તદાકાર, એવા મુરખને ધીક્કાર
 ॥ ૫૩ ॥ મેલી મહા પ્રભુજીનું મુખ, દેખે નારીને નર વીમુખ, તેના
 પર શેનો રાખે છે પ્યાર, એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૪ ॥ મેલી મોહન
 મુખની વાત, નારી શબ્દ સુણે રળીયાત, નાવે અવગુણનો લગાર, એવા
 મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૫ ॥ મેલી મુખે હરી ગુણુગાન, કહે નારી ચરી-
 તને દાન, તેણે કુલે અંગમાં અપાર, એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૬ ॥
 મેલી કેશ કમળ નેણુ, સંભારે છે નારી દુખ દેણુ, નથી સમજતો
 સાર અસાર, એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૭ ॥ નથી લોભતો લાલને
 લટકે, મન માન્યુ માનનીને મટકે, ખાધી ખોટ ને થયો ખુવાર,
 એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૫૮ ॥ કશ કથામાં ન દીએ કાન, સુણે નારી
 તણા ગુણુગાન, તેમાં વરખી રાખે એક તાર, એવા મુરખને ધીક્કાર
 ॥ ૫૯ ॥ મેલી હરી હરી જનનો સંગ રાખે નારી સંગીનો પરસંગ,
 તેની ભાજ ન આવે ભગાર, એવા મુરખને ધીક્કાર ॥ ૬૦ ॥ એમ
 સમજ્યા જે સાર અસાર, તે તો ઉતર્યા ભવપાર, તેને કેમ પીડે
 વળી કામ, જેણે એ દશ કરી હરામ ॥ ૬૧ ॥ એમ થયા નર
 નીષ્કામી, જેને અંતરે વેદના વામી, ઉપરચ જતાં અંત ન આવે,
 જ્યાં લગી ભીતરમાં ભાવે ॥ ૬૨ ॥ અંતરમાંથી ઉલટી થાય,
 તારે તે પાછું નવ્ય ખવાએ, એ સુખ ઓઢી નાંખ્યું સંત
 આપે, સ્વામી સહજનંદ પ્રતાપે ॥ ૬૩ ॥ ॥ પુર્વ છાંયો ॥ એમ સંત
 જન સરવે, નર રીયા નીષ્કામ, જેને મળ્યા પ્રગટ પ્રભુ, સહજ-
 નંદ સુખ ધામ ॥ ૬૪ ॥ જેવો અભાવ નારયનો તેવોજ ધન્યનો.

ત્યાગ, દેખે નહીં સુખ દામમાં, જેના અંતરમાં વૈરાગ ॥ ૬૫ ॥
 ઇતિ નીષ્કામી વ્રતમાન સંપૂરણમ્. ॥ ચોપાઈ ॥ હવે કહું સંત
 નીરબોબી, જેણે કરી રીયા જન શોભી; જેમ નારીનો નહીં
 પરસંગ, તેમ તજ્યો છે દ્રવ્યનો સંગ ॥ ૧ ॥ એવા સંતનો
 મળે સમાજ, માહોમાંહી ખોલે મુનીરાજ; જેને મળ્યા પુરૂષોત્તમ
 રાગે, તે તો પુર્ણ કામ કેવાએ ॥ ૨ ॥ તેને તુન્ય મનાએ મન,
 લાધું અખુટ જેને મહાધન, ધુતા ન ધુતે ચોર ન લુટે, ખાતાં ખર-
 ચતાં નવ્ય ખૂટે ॥ ૩ ॥ એવું મળ્યું મહાધન જેને, તે કેમ ધસે આ
 તન ધનને; જેમાં અનેક રીયા અનર્થ, સંચે ત્યાગી કેા વણુસે અર્થ
 ॥ ૪ ॥ ચોરી હોંસા અનર્થ અપાર, કામ ક્રોધ ને દંભ બંડાર; મદ્ભેદ
 ને વૈર વ્યસન, રમસંરપહી જ્યાં હોયે ધન ॥ ૫ ॥ મધપાન સ્ત્રીયા
 સંગ થાય, ઘુત વીધાને વીશ્વાસ જોય; રીયાં એટલાં દ્રવ્યમાં મળી,
 જેમ જળમાં જંતુ વળી ॥ ૬ ॥ દ્રવ્ય કરાવે પાપ અધર્મ, દ્રવ્ય
 કરાવે વેર વીકર્મ; દ્રવ્ય કરાવે કપટ છળ, દ્રવ્ય કરાવે કોટીક કળ
 ॥ ૭ ॥ દ્રવ્ય કરાવે દગા દુષ્ટાઈ, દ્રવ્ય કરાવે કામ કસાઈ; દ્રવ્ય કરાવે
 ઉચ્ચને નીચ, દ્રવ્ય કરાવે પાખંડ પેચ ॥ ૮ ॥ દ્રવ્ય કરાવે જાતી
 વીટાળ, દ્રવ્ય ચડાવે સાચાને આળ; દ્રવ્ય કરાવે હાલમેહાલ, દ્રવ્ય
 કરાવે કૃપણ કંગાલ ॥ ૯ ॥ દ્રવ્ય કરાવે ચોરી ચાકરી, દ્રવ્ય કરાવે ટેવ્ય
 આકરી; દ્રવ્ય કરાવે જોવની ધાત, દ્રવ્ય કરાવે પંડનો પાત ॥ ૧૦ ॥
 દ્રવ્ય ન્યાયનો અન્યાય કરાવે, દ્રવ્ય જુડી તે સાખ્ય બરાવે; દ્રવ્ય
 લેવરાવે લાંચ બાજ્ય, દ્રવ્ય કરાવે રાંક શું રાજ્ય ॥ ૧૧ ॥ દ્રવ્ય
 સતીનું સલ સુકાવે, દ્રવ્ય જતીનું જત મુકાવે, દ્રવ્ય મુનીનું મુન્ય
 બગાડે, દ્રવ્ય તપસીને તપથી પાડે ॥ ૧૨ ॥ દ્રવ્ય અર્થે પૃથ્વીએ ફરે
 છે, દ્રવ્ય અર્થે લડીને મરે છે; દ્રવ્ય અરથે વેચે નીજ જન તન, તજે

જીવ તન તજે ધન ॥ ૧૩ ॥ દ્રવ્ય અરથે વળી જાણે ચડે, દ્રવ્ય
 અરથે પાડે ચડી પડે; દ્રવ્ય અરથે ધાત ધણી ધડે, થાએ અનર્થ
 બહુ દ્રવ્ય વડે ॥ ૧૪ ॥ દ્રવ્ય ધર્મમાંથી ચળાવે, દ્રવ્ય નીચના ધર્મ
 પળાવે, જે જે જાય છે નર્કમાં જન, તેનું મુળ કારણ છે ધન ॥ ૧૫ ॥
 કામ ક્રોધ ને મોહ કેવાએ; હરખ શોક લોભચક્રી થાએ, માન ધર્ષા મમતા
 તાણ્ય, લોભ સરવતું કારણ જાણ્ય ॥ ૧૬ ॥ પામે છે જીવ જીજ્ઞવા
 લોભ, તે તો જેને છે જેવડો લોભ, લોભ સંતતું હેત ત્રોડાવે,
 લોભ દુષ્ટ શું પ્રીત જોડાવે ॥ ૧૭ ॥ લોભ કરાવે ન કર્યાના કામ,
 લોભ કરાવે જીવત હરામ; જે જે અવળું જગતમાં થાએ, તે તે
 સરવે દ્રવ્યથી કેવાએ ॥ ૧૮ ॥ દ્રવ્યે પુત્ર તે પીતાને મારે, દ્રવ્યે
 શીષ્ય ગુરુને સંધારે; થાએ દ્રવ્યે મહા પંચ પાપ, થાએ દ્રવ્યે કૃતઘ્ની
 આપ ॥ ૧૯ ॥ એવું અધ જગે નહીં કોએ, જે કોઇ દ્રવ્ય મળતાંને
 હોએ; દ્રવ્ય મુકાવે જ્ઞાનીનું જ્ઞાન, દ્રવ્ય મુકાવે ધ્યાનીનું ધ્યાન ॥ ૨૦ ॥
 દ્રવ્ય મુકાવે માનીનું મન, દ્રવ્ય કરાવે નીર્લજને દાન; કષ્ટકષ્ટ કેટલા
 કેવાએ, જે કોઇ દ્રવ્યથી અનર્થ થાએ ॥ ૨૧ ॥ એવા લોભસાંધ જે
 લેવાણા, તે તો તૃષ્ણાને પુરે તણાણા; તેને ઉગરવા સધ આસ,
 એવું જાણી દુરય રહે દાસ ॥ ૨૨ ॥ લોભે સુર ને અસુર લડે, દષ્ટિ
 ભુત દુષ્ટી લોભ વડે; જક્ષરક્ષ સૌ લોભે હેરાન, તેને ઇચ્છે તે નર
 અન્નણુ ॥ ૨૩ ॥ લોભે કરાવ્યો કુટંબમેં કળો; પડ્યો પાંડવ કૌરવમાં
 સળો; માંહોમાંહી લડી ખોયા પ્રાણુ, તેને ઇચ્છે તે નર અન્નણુ ॥ ૨૪ ॥
 લોભે લડે ભોમીયે ભુપતી, લોભે બળે પતી સંગે સતી; લોભ કરાવે
 પ્રાણુની હાણ્ય, તેને ઇચ્છે તે નર અન્નણુ ॥ ૨૫ ॥ ડાહ્યા શ્યાણુ
 પંડીત પીર, લોભે કર્યા સડને અધીર; કવી કોવીદ કરયા વેચાણુ.

તેને ઇચ્છે તે નર અગ્નણ ॥ ૨૬ ॥ સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળ માંહી,
 લોભે લઈ લીધા જન ત્યાંધ; એવી પ્રસારી છે મોટી પાણ, તેને ઇચ્છે તે
 નર અગ્નણ ॥ ૨૭ ॥ લોભે આપી છે અવળી મલ, મનાવ્યું છે અસ-
 લ્યમાં સલ; તેની નરને નહીં ઓળખાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અગ્નણ
 ॥ ૨૮ ॥ લોભે નાખી ગળે જેમ ફાંસી, લોભે લેવાડી લખચોરાસી; લોભે
 ફેરવે છે ચારે ખાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અગ્નણ ॥ ૨૯ ॥ જન્મ મર-
 ãનું કારણ જેહ, સહુ જણ જાણે લોભ તેહ; તેની મેલી દેવી જેયે
 તાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અગ્નણ ॥ ૩૦ ॥ જેને લોભ લખજમાં
 લીધા, તેને દીન દળીદ્રી કીધા; સહાં શરીરે દુખ મેરાણ, તેને
 ઇચ્છે તે નર અગ્નણ ॥ ૩૧ ॥ એવું સમજી સંત અસાર, તજ્યું
 દ્રવ્યને સર્વ પ્રકાર, મેલી તનમને તેની તાણ, તેને ઇચ્છે તે નર
 અગ્નણ ॥ ૩૨ ॥ મણી હીરા મોતી પરવાળા, રત્ન આધ્યે જે નંગ
 રૂપાળા, એ તો જમની જળ જેરાણ, તેને ઇચ્છે તે નર અગ્નણ
 ॥ ૩૩ ॥ અન્ન જળ ને વસ્ત્ર જેહ, તેણે કરી રહે છે આ દેહ; તેના
 આપનારા અપીનાશ, એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૩૪ ॥ અન્ન
 ખાવું તે ક્ષુધાને ખોવા, જળ પીવું તે પ્રાણને ટોવા; રેવું અન્ય
 વસ્તુથી નીરાસ, એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૩૫ ॥ શીત ઉષ્ણ
 નીવારવા તંન, રાખે અંગે વસ્ત્ર હરીજન; જેવું મળે તેવું રાખે પાસ,
 એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૩૬ ॥ તેહ પીના સર્વનો ભાગ, વીધે
 સુખ સાથે વૈરાગ; કહ્યો ઇચ્છે નહીં જાણી કાશ, એમ સમજે છે
 હરીના દાસ ॥ ૩૭ ॥ સોના રૂપામાં સુખ ન માને, જેને મહા પ્રભુ
 આવ્યા કાને; કીટ ઘઝા લગી દેખે ત્રાસ, એમ સમજે છે હરીના
 દાસ ॥ ૩૮ ॥ એક સમજાણું હરીમાં સુખ, બીજું સરવે જણાણું

છે દુષ્પ; જેવો જન્મ કીંકર કાળ પાસ, એમ સમજે છે હરીના દાસ
 ॥ ૩૯ ॥ જેને મળ્યું છે મહા ધન મોટું, બીજું સરવે જણાણું છે
 ખોટું; પાપ જાણીને ન કરે પ્યાસ, એમ સમજે છે હરીના દાસ
 ॥ ૪૦ ॥ અહીં વીણુ ને વિષ અંગાર, કાક વિદ્યામાં હીસીયો સાર;
 એવું જાણીને તજે સુખ આશ, એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૪૧ ॥
 એવી કોણ વસ્તુ છે આ ભુમાં, જેમાં લોભે જે લ્યોભ્યા પ્રભુમાં; રે છે
 અંદર સઉથી ઉદાસ, એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૪૨ ॥ એમ
 થીઆ નિરલોભ, કોયે સુખ નહી મન લોભ; જેણે માન્યો બ્રહ્મભો
 લેવાસ, એમ સમજે છે હરીના દાસ ॥ ૪૩ ॥ એહ રિત્યે લોભને
 છતાયે. બીજો છે ઉપરચનો ઉપાયે; થાય અંતરે અભાવ જ્યારે, લોભ
 તંજયે સમુજો ત્યારે ॥ ૪૪ ॥ એમ લોભ લાલચને છૂતી, કરિ પુરં-
 ઘોત્તમ સાથે પ્રિતિ; તેને કામ ને લોભ ન વ્યાપે, સ્વામી સહજનંદ
 પ્રતાપે ॥ ૪૫ ॥ પૂર્વ જાયો, નિષ્કામી નિર્લોભી થઇ, ભજે છે
 ભગવંત, તેવાજ લાગી સ્વાદના, જેહ નિર્સ્વાદી સંત ॥ ૪૬ ॥
 સર્વે રસ જાણી શાશમાં, અન્ય રસ જાણે અનિત્ય, નિર સ્વાદે
 એવા સંતની કહું સાંભલો સઉ રીત ॥ ૪૭ ॥ ઇતિશ્રી નિર્લોભી
 પ્રતમાન સંપૂર્ણ ॥ ૨ ॥

॥ ચોપાઇ ॥ હવે કહું નીર સ્વાદીની રીત, જેણે તજી છે
 સ્વાદની પ્રીત, સર્વે સ્વાદ જાણી હરીમાંઇ, મન વૃત્તિ લોભે નહી
 કયાંઇ ॥ ૧ ॥ મહારસનું કીધું છે પાન, તેણે થયા છે મગન
 મસ્તાન, સુખ સુખે ન ગમે સંસાર, વિસે રસ સમજ્યા અસાર
 ॥ ૨ ॥ મહારસ પીધો જેહ જને, તે ન ચાયે બીજો રસ મને,
 એ રસ પીધો છે શુકજી આદે, તે તો ન નાયે અન્ય સ્વાદે ॥

॥ ૩ ॥ એ રસ પીધો છે સનકાદીકે, પીધો નવયોગેશ્વરનીકે, એ
 રસ પીધો છે જનક જેવે, જેનું મન ન રહ્યું બીજું પીવે ॥ ૪ ॥
 એ રસ પીધો છે જન પ્રલ્હાદે, મન માન્યું નહી બીજે સ્વાદે.
 એ રસ પીધો છે દ્રુ અમરિષે, એ રસ પીધો ગોપી ગુડા કશે ॥ ૫ ॥
 એ રસ પીધો છે જનજેદેવે, એ રસ પીધો છે ઉદ્ધવ જેવે; એ
 આદે જે ઋષી રાજન, પીધો આ રસ થયા મગન ॥ ૬ ॥ જે જને
 હરિરસ પીધો, તેણે સંસારરસ કુચો કીધો, ચૈદ લોકમાં જે રસ
 રિયો, તે તો ઉક્ત યન્ન જેવો થયો ॥ ૭ ॥ જેનું બીજે તે મન
 નમાને, જે કોય પુરણમાં રસપાને, એ રસ આજ આપને મલ્યો,
 જે કોયે સર્વે રસથી છે ગલ્યો ॥ ૮ ॥ નથી અન્યરસ એહ સમાન,
 જેવો આપણે કીધો છે પાન, એ રસ વીના રસ બીજે, તે તો
 દુષ્પરિપ માની લેજ્યો ॥ ૯ ॥ બીજરસમાં જેહ લોભાણા, તે તો
 ઝખ જેમ જાલે બંધાણા, ખોયું તનને ખોટજ ખાધી, જેની
 સ્વાદ સાથે પ્રીતી બાંધી ॥ ૧૦ ॥ લાગી થઈ જે રસ આયે, તે
 લાગીનું લાગીપણું જાયે, ખાંડ ખારવો તુપતેજનો, એહઆદે
 દષ્ટ સ્વાદમાંનો ॥ ૧૧ ॥ ખાંખાદુ તીખું તમતમું, ગલ્યું ચીકણું
 જે મનગમ્યું, મનવાંછીત મગાવી ખાયે, તેને ખોટ છે વધરાગ્યમાંયે
 ॥ ૧૨ ॥ સીરાપુરીને સેવ સુવાળી, રૂડા મોદકને રોટીકાળી; વિધવિધનાં
 વિંજનજાયે, તેને ખોટ છે વૈરાગ માંયે ॥ ૧૩ ॥ ગર્ભ નર્મ તે મનને
 ગમે, સાર સ્વાદુ તે જુગતે જમે; એનો ખાતાં અભાવ ન થાયે, તેને
 ખોટ છે વૈરાગ માંયે ॥ ૧૪ ॥ સાર લાગે તે રાખે સંતાડી, થઈ
 ખાંખાની વરતી હરાડિ, રાત્ર દિવસ રસને ધાએ, તેને ખોટ છે વધ-
 રાગ માંયે ॥ ૧૫ ॥ કરે સ્વાદની વાત વખાણી, સુણી આવી

મુખ પાણી; તેને અર્થે કરે છે ઉપાયે, તેને ખોટ છે વધરાગ માંયે
 ॥ ૧૬ ॥ જીવ્યા માગે છે જીવનવારસ, જન થીયા છે જીવ્યાને વસ;
 તેણે સ્વાદ ન કેદિ તળય, તેને ખોટ છે વધરાગ માંયે ॥ ૧૭ ॥
 પંચે ઇન્દ્રિય પોષણ સ્વાદ, પંડય પોષતાં વાધે પ્રમાદ; પછે પુરૂષો
 તમ ન બળયે, તેને ખોટ છે વધરાગ ॥ ૧૮ ॥ જેને પંડય
 પોષવા છે પ્રીત, તે શું સમજે મારસરિત; દેખી પુષ્ટ તનને ટુલાએ,
 તેને ખોટ છે વધરાગ માંયે ॥ ૧૯ ॥ તેતો કાવે નહી હરીદાસ,
 જેને ઉનસિ રસની આસ; એને જલ જંતુ જેવો ગણ્યાએ, તેને ખોટ
 છે વધરાગ માંયે ॥ ૨૦ ॥ જે કોએ કેવાએ છે હરિજન, તેનું
 લોભે નહિ ક્રિયાં મન; જેણે કર્યું મહા રસપાન, તેણે કરિયા ગુલ-
 તાંન ॥ ૨૧ ॥ જેના અંતરમાં નિરવેદ, તેને કોણ પમાડશે ખેદ;
 નિત્ય હૈયામા હરિનું ધ્યાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાંન ॥ ૨૨ ॥
 જાણી સરવે સાર અસાર, તુછ વસ્તુ કરી તિરસ્કાર; રાખ્યા બિતરમાં
 ભગવાન, તેણે કરી રહ્યા ગુલતાંન ॥ ૨૩ ॥ બહા આધે જે કિટ પ્ર-
 જંત, સરવે સુખ દેખે અંતવંત; જેને પુરૂષોત્તમ સાથે તાંન, તે
 જે કરી રીયા ગુલતાંન ॥ ૨૪ ॥ એવા સંત મલે સુખ મતિ, કહેજો
 જે આ જીવની ગતિ; રાખ્યા જોયે જેહ મુખે રામ, તેમાં રાખે છે
 વસ્તુ હરાંમ ॥ ૨૫ ॥ જેહ મુખે ભણ્યે શ્રી હરિ, તેને બમાડે છે
 કેદે કરિ; ગાંજ માંજ્યને પીયે છે માદ, ખાચ આમીષ જીવ્યાને
 સ્વાદ ॥ ૨૬ ॥ જે મુખે ભણ્યે પરિબ્રહ્મ તે મુખમાંહિ ખાયે માંજમ;
 ખાયે મદ્દર કેદને કાજ, એવા નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૨૭ ॥ જે મુખ હરી
 બજવા લાગ્ય, તે મુખ માંહિ ભરે છે માંજ્ય, આપે જરદો તો ન
 પાડે નાજ, એવા નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૨૮ ॥ જે મુખે જો એ નામ પ્રકાશ

તે મુખ હિંગ લસણે વાસુ, વળી પાપીને પ્યારી છે પીયાળ, એવા
 નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૨૯ ॥ જે મુખે હરિ ગુણ ગવાયે, મુખે નર
 અમલ પામે, કાઢે કસુંબા કરે અકાળ, એવા મુરખને રહ્યા છે રાજ
 ॥ ૩૦ ॥ જે મુખે હરિ ભજ્યે દાડી, તે મુખે પાપી પીએ છે
 તાડી, સર્વે સજે છે નર્કનો સાજ, એવા નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૩૧ ॥
 કેશે કરીને અકલ જાયે, નાશે ડાપણને ફલ થાયે, તો એ નીર્લજને
 નહી જાજ, એવા નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૩૨ ॥ એહ સરવે વ્યસન
 કયાં. એક સ્વાદની વૃત્તિમાં રયાં તેનો જે નર ન કરે તાજ, એવા
 નરને રહ્યા છે રાજ ॥ ૩૩ ॥ સ્વાદ માંહી રિયાં બહુ મુલ, સ્વાદ છે
 સર્વે પાપનું મુલ, સ્વાદ થાયે નરક સમાજ એવા નરને રહ્યા છે
 રાજ ॥ ૩૪ ॥ એવા અનેક અવગુણ જોઇ. સંત સ્વાદ કરે નહી
 કોઇ, જેહ સમે જેવું મલે અન્ન, જમે નિર્દોષ જોઇ જન ॥ ૩૫ ॥
 અજગર મધુકર વરતી, ગ્રહી સંતજન અનાશ્રતી, કાંતો અણુ ઇષ્ટ
 અન્ન આવે, નહી તો બહુ ધરથી માગી લાવે ॥ ૩૬ ॥ કાચું
 પાકું જે સુકુંસમીપ્ત ફલ મુલ ફલ પત્રપીપ્ત, હોય હરી પ્રસાદીનું
 અન્ન, જમે જનતે થઇ મગન ॥ ૩૭ ॥ પણ સ્વાદ સાર જે ઉપાયે,
 ન કરે તે નીર્વાદી કેવાયે, આવે સેજેતે જમે સુખણુ, જેમ તેમ
 કરી પોષે પ્રાણ ॥ ૩૮ ॥ સ્વાદ અસ્વાદની મુકીઆસ, બજે
 ભગવાન ગ્રાસગ્રાસ; જેના અંતરમાંહી વધરાગ્ય. તેણે કર્યો છે
 સ્વાદનો ત્યાગ ॥ ૩૯ ॥ કાથો ચુનો ને પાનસોપારી, તજતમાલ
 એલચી સારી જયજવંત્રી લવીંગ જે છે, એહ આદી મુખવાસ
 ન ઇછે છે ॥ ૪૦ ॥ ચુવાચંદન તેલ ફલેલ, પુષ્પહારને સુગંધી
 તેલ, તેને ત્યાગી ન ઇછે તનમાં; જેને વધરાગ્ય વસ્તે છે મનમાં

૧૪૧ ॥ જે જે ખોલા ક્યાં ખાનપાન, તજ્યાં તે સંતે થૈ સાવ-
ધાન; અતિ કર્યો છે ઉડો અભાવ, કેદીભુલે થાય નહી ભાવ ॥૪૨॥
કામ લોભ જીત્યા જેમ જ'ને, તેમ જીત્યો છે સંતે સ્વાદને; થાએ
ઉડો અંતરેથી નાસ, તારે તજ્યો ખાર્યેથી આસ ॥ ૪૩ ॥ જે જે
ત્યાગે છે ખાર્યેથી બલે, તેને માંહી સ્વાદરેછે હલે, લાગ આવે તો
કરે છે ઘાત, નહી તો ખેડો સાંભળે છે વાત ॥ ૪૪ ॥ તે તો અંતર
ત્યાગથી જાય, ખીજે ન ટલે કોટી ઉપાય; ત્યાગ વધરાગ વિવેક
વિચાર, એહ હોયે જ્યાં હોય મોરાર ॥ ૪૫ ॥ તેહ વિના વધરાગનો
વેષ, તેણે ન ટલે કામાદિક લેશ; જ્યારે પ્રભુ સાથે પ્રિત લાગે, તારે
કામ લોભ સ્વાદ ભાગે ॥ ૪૬ ॥ એમ જીત્યો છે જે જને સ્વાદ; તેના
ટળિયા સર્વે સ્વાદ, જીતી સ્વાદ થીયા શુદ્ધ આપે, સ્વામી સહ-
જનનંદ પ્રતાપે ॥ ૪૭ ॥ પૂર્વજાયો ॥ સહજ સુભાવે સંતને; અંતરમાં
રહે છે એમ, મલેપણુ મન નબ્ય ચલે, અણુ મધ્યુ ઇછે કેમ
॥ ૪૮ ॥ એમ સંત શીરોમણી, જીત્યા સ્વાદને જેહ; પંડ્ય બ્રહ્માંડ
પારય પ્રીતી, કહુ એવા નિઃસનેહ ॥ ૪૯ ॥ ઇતીશ્રી નિઃસ્વાદિ
વૃત્તમાન સંપૂર્ણ ॥ ૩ ॥

॥ ચોપાઇ ॥ હવે નિસ્નેહિ જેહી જન, સુણો રીત્ય તે નિદેધ
મન; એક પ્રભુ સાથે પ્રિત જોડી, બિગ્ન જક્ત સહુ સાથે ત્રોડી
॥ ૧ ॥ પિંડબ્રહ્માંડમાં નહિ પીત, ચૈદ લોકમાંહિ નહી ચિત; સેજે
નિસ્નેહી જનનિ રિત, પેખે પંડ્યને પેલુઅનિત ॥૨॥ આદ્યે અંત્યે
મધ્ય જેધ એહ, પછે કરે તનમાં સનેહ; પેખી પ્રસીધ પંડ્યના
હાલ; પછે માને જે મનાએ માલ ॥ ૩ ॥ જારે જુવે વિચારી આ
પડે, દેખે નખ શિખ નકનો કુંડ; પરપાયને પીયા પ્રસીધ, વહેટરેસે

ડાખ હુ વિધ ॥ ૪ ॥ કહ્યુ શુકને લાલ કેવાય, નિત્ય નિસરે તે
 મુખમાંય; બહુબલખા આવે ઓકાર, દિશે દાંત હાડકાની હારય.
 ॥ ૫ ॥ મગ્ન મેદને માસ રૂધિર, મલમુત્રે બરયું આ શરીર; હાડ-
 પિંજર મઢયું છે ચર્મ; માંહિ બરયું છે આંતર કર્મે ॥ ૬ ॥ બરયું
 રૂધિર તે રગરગે, વહે નરક તે નવ મારગે, નખ કેશમાં કે વસ્તુ
 બલી, ભરિભેચે માથાનિ તુંબલિ ॥ ૭ ॥ રવેદ શુક શ લેશમ
 આમ, ગુંગાગિર આદે અકામ; એવું પેખીયું પોતાનું
 પંદ. ચોખું જાણ્યું ચમારનું કુંડ ॥ ૮ ॥ પેખી પ્રગટ
 પંડયમાં એહ, સતે સમજી મુક્યો સનેહ; એના સંબંધી જે
 જગમાંએ, તે સાથે કેમ સનેહ થાયે ॥ ૯ ॥ જ્યાં જ્યાં ધર્યાં
 જીવે અવતાર, તિયાં કર્યો કુટુંબ પરિવાર; માતતાતને ભગની બાઇ,
 સુતા સુતદારા ને વેવાઇ ॥ ૧૦ ॥ તેમાં કોણુ અધિકને ઓછે સમ-
 તોલ સગા એ સહુ છે, તેમાં કોણુ સાથે પ્રીતી જોડે, વળી કીયા
 સગા સાથે ત્રોડે ॥ ૧૧ ॥ લખચોરાશી કુટુંબ કરયું, સર્વે વળી કીયા
 સગા સાથે ત્રોડે ॥ ૧૧ ॥ લખચોરાશી કુટુંબ કરયું, સર્વે સગે આ
 બ્રમાંડ બરયું; માટે મેલ્યું એ કુટુંબ જેમ. સતે મેલ્યું આ સમજી.
 તેમ ॥ ૧૨ ॥ જેમ ગીયો દ્વિજ ઢોડવાડે ભુલેરિયો તિયાં કાઇ દહાડે;
 તેહ પ્રાણથુપણાને ભુલિ, કેમ ફરે શ્વપચમાં પુલી ॥ ૧૩ ॥ એમ
 દેહને દેહ સંબંધી, તોડી પ્રીત તે શું બહુ વિધી; જેણે તોડી છે
 પંડસું પ્રિત, તેનું ખીજે ખેસે કેમ ચિત્ત ॥ ૧૪ ॥ સ્વર્ગ લોકના
 સુખ સાંભળી, નથી ઇછતાં તેહને વળી; એક બ્રહ્માના દિવસ માંએ
 ચાર ઈંદ્ર આવે વળી જાયે ॥ ૧૫ ॥ તેની કારનો બધ નઇ કાંઇ,
 એમ અંધ ધંધ મદ માંઇ; જ્યાં ખાનપાનને ખુમારી. મહા મદોન-
 મત નરનારી ॥ ૧૬ ॥ જેવો તરૂંથતણે વેશા વાડો, તેવો અહર-

નીશનો અખાડો; પુન્ય ખુટે પડે પાછા એહ, માટે સંત એથિ
નિઃસ્નેહ ॥ ૧૭ ॥ કોએક રીત્યેસુ જાય કૈલાસ, તો તીયાં ભુત બેરવને
વાસ; અતિ કોધીને કરર અંગે, એવો રહે છે શિવજીની સંગે ॥ ૧૮ ॥
ભાંજ્ય; ધંતુરા અશુદ્ધ આર, તમે ગુણીને તોરી અપાર; એમાં શુ સુખ
જાણી વસેહ, માટે સંત એ નિઃસ્નેહ ॥ ૧૯ ॥ અઝલોકતું સુખ
સાંભળી, મન વળગતું નથી ત્યાં વળી; કરયો કામે જઈ તીયાંકલો,
અજઅંતરે થિયો આકળો ॥ ૨૦ ॥ વળિ જંધાથી જાયા અદેવ,
અક્ષરક્ષ થિયા તતખેવ; તેતો લેવા તાક્યા અજ સાજ, બિગ્ન ઘોડયા
છે ખાવાને કાજ ॥ ૨૧ ॥ જોઇ એવો વિકલ લોક એહ, સંતે ન
કર્યો સમજી સનેહ; હશે સુખ જાંએ તેહ, માટે સંત એથી નિઃસ્નેહ
॥ ૨૨ ॥ એમ પેખીયું પીંડ અહ્લાંડ, મટી જાએ દીડી એવા માંડ;
જાસે જત કિચિત છે જેહ, માટે સંત એથી નિઃસ્નેહ ॥ ૨૩ ॥
સ્વર્ગ મૃત્યુ ને પાતાળ માંએ, રેવા જેવિ વસ્તુ નથી કાંએ; રેહે નહિ
જે દેખાએ દેહ, માટે સંત એથી નિઃસ્નેહ ॥ ૨૪ ॥ સ્થાવરજંગમ
જે જે કેવાએ, સર્વે છે કાળના મુખ માંએ; શું સમજીને કરે
સનેહ, માટે સંત એથી નિઃસ્નેહ ॥ ૨૫ ॥ એમ વાત કરે સહુ સંત,
તમે સાંભળજો ગુણુવંત; જ્યાં લગી મનાએ હું દેહ, તીયાં લગી નહી
નિઃસ્નેહ ॥ ૨૬ ॥ દેહ કેડે વળગ્યો સંસાર, પાપ પુન્ય વળી પરી-
વાર; સુખ દુખ માન, ઉપમાન, હર્ષ શોક પ્રધિ વળી જ્યાન ॥ ૨૭ ॥
એહ સર્વે રીયા દેહ વામ, દેહ માનતાં સર્વે મનાશે, જરે થાય એ
દેહથી નિસંગેહ, તારે તુટે સહુ શું સનેહ ॥ ૨૮ ॥ જરે મનાએ
આતમા આપ, તારે જાણ એ સર્વે સંતાપ; આતમા રૂપ મનાએ
આપણુ, તારે નર પામે નિઃસ્નેહિપણું ॥ ૨૯ ॥ આતમાને કે મનને
તાત, આતમાને કોણુ નાત્ય જાત્ય; કુળ કુટુંબ જે પરિવાર, આતમાને

નહિ સુત નારય ॥ ૩૦ ॥ આત્માને નહિ આપાપર, શત્રુ મિત્ર ને
 નહિ અવર; આત્માને નહિ ધરા ધામ, આત્માને નહિ દેશ ગામ
 ॥ ૩૧ ॥ આત્માને નહિ ધન માલ, અન્ન વસનં ભુષણ રસાળ;
 માટે આત્મા આપે મનાએ, તારે સર્વેથી નિઃસ્નેહ થાએ ॥ ૩૨ ॥
 આપે થઇ આત્મ સ્વરૂપ, બને પ્રભુ પ્રમાતરૂપ; રાખે પુરૂષોત્તમ
 માંહિ પ્રીત, બીજે બેસે નહિ કીયાં ચીત ॥ ૩૩ ॥ તેહ ભક્ત થયા
 એકાંતિક, જેના અંતરમાં હરી એક; એમ સમગ્રીયાં જન જેહ,
 થયા વિધન નિસ્નેહ ॥ ૩૪ ॥ એમ સમગ્રીયાં વિના જેહ જન,
 તે નિઃસ્નેહિ નહી નીર વિધન; બીજી રિત્યે થાએ નિઃસ્નેહ તેને
 ક્યાંક બધાએ સ્નેહ ॥ ૩૫ ॥ દેહ રૂપ થઇ કરે ત્યાગ, તેનો ટકે
 નહિ વૈરાગ; દેહ હોય ત્યાં દેહનું કુળ, દેહ સર્વે સનેહનું મુળ ॥ ૩૬ ॥
 જેમ માથેથી મોડતા વ્રક્ષ, લાગે પત્ર તેને બીજા લક્ષ; જ્યારે મુળથી
 વૃક્ષ છેદાણુ, સાખા પત્ર ફળ પુલ જાય ॥ ૩૭ ॥ તેમ દેહને ન
 માને આપ. તારેજ એ સમજો સંતાપ; એમ સમગ્રીયાં સંત સુગણુ,
 જેને મળ્યા પુરૂષ પુરાણુ ॥ ૩૮ ॥ થયો સનેહ શામળા સંગે, થયું
 બીજું અભાવતું અંગે; મન ઢળી આવ્યું એહ ઢાળે, વળે નહિ પાશુ
 કાય કાળે ॥ ૩૯ ॥ એ કઇ નિઃસ્નેહિની રીત, સેજે રહે છે સંત
 એમ નીત; નાથે તેનો તે થાપ ઉથાપ, સ્વામી સહજનંદ પરતાપ
 ॥ ૪૦ ॥ પૂર્વ છાયો ॥ સુંદર રીત એ સંતની, એમ રહે તોહ
 નિસ્નેહ; પંડ પ્રજ્ઞાંડ પદારથે, કે દિ કરે નહિ સ્નેહ ॥ ૪૧ ॥ કામ
 લોભને સ્વાદને જીતી બેઠા તેહ જન; માન તણ્યું છે જે મુનીયે કહું
 સાંભળજો સહુ જન ॥ ૪૨ ॥ ઇતિ શ્રી નિઃસ્નેહિ વ્રતમાન સંપૂર્ણમ્ ॥ ૪૩ ॥

ચોપાધ, હવે કહું નર નિરમાન, જેને બેટયા છે શ્રી ભગવાન;
 તેહ પ્રભુ છે સહુના સ્વામી, કર્તા નીયંતા અંતરજમી ॥૧૧॥ જેની
 બ્રહ્મ વિલાસમાંયે કોટી જ્ઞાતાંડ ભાગે ને થાયે; એવા સમ્રથ શ્રી મહા-
 રાજ, સરવે ઉપરય છે અધીરાજ ॥૨૧॥ જે જે ધારે તે કારજ્ય કરે,
 તે ફેરવ્યું કેનું નબ્ય ફરે; સરવે કારણ છે જેહ, તેણે ધર્યું પ્રથવી
 પર દેહ ॥૩૧॥ એવા પુરુષોત્તમ પરિબ્રહ્મ. જેને નેતિ કેની ગમ; તેહ
 થઇ મનુષ્ય આકાર, કરે બહુ જીવનો ઉદ્ધાર ॥૪૧॥ મેલી 'ગોતાની
 મોટપ્ય નાથ, મલી રહ્યા મનુષ્યને સાથ; થઇ નાથ આપે નીરમાન,
 કરે સંસારીનું સનમાન ॥૫૧॥ વલી સહે જમ ઉપહાસ, તોયે ન કરે
 મા અવીનાસ; જેને રૂપમ દેવે કેવું સહ્યું, અતિશે તિરમાનને અર્ચું
 ॥૬૧॥ જેને કપીલ દેવ દયાળ, જેને મારવા ધાયા લુપાલ; જન
 વામનજી નીરમાની, બળીદારે વસ્યા વરદાની ॥૭૧॥ જેને રામ દેવ
 નીરમાન, નાગ પાસે બંધાણા નીદાન; જેને કૃષ્ણ દેવ સમરથ,
 મેલી માન તાણેા ઋષીરથ ॥૮૧॥ એહ આદે બહુ અવતાર, કેતાં
 આવે નહી તેનો પાર; જેવો વ્રતમાન કાલે આજ, દેવ નીરમાની
 રે છે મહારાજ ॥૯૧॥ આપે સમરથ સર્વે સહે, એવું નીરમાનીપણું
 અહે; કરે તુછ જીવ તિરસ્કાર, તે પરય દોષ ન કરે લગારય ॥૧૦૧॥
 હવે એવા પ્રભુના જે દાસ. કહો કેમ ન સહે ઉપહાસ; જેના
 નીરમાની ભગવાન, તેના જનને જોઇએ કેમ માન ॥૧૧૧॥ માન
 રાખે તે રાક્ષસ ત્યે, જન હોયે સદા માન જીત; માન જોયે હિરણ્યાક્ષ
 અંગે જેણે યુદ્ધ કર્યો લેરી સંગે ॥ ૧૨ ॥ માન હિરણ્યકસીપુને
 જોયે, જેને જગમાં જીત્યો નહી કોયે, માન જોયે રાવણ જેવાને,
 એહ આદે રાક્ષસ એવાને ॥ ૧૩ ॥ માન જોયે કંશ લુપાલને,

ખીજ સાલવ્ય શિશુપાલને; માન જોયે તે જરાસંધને, માન જોયે
 ધનાઢ્ય અંધને ॥ ૧૪ ॥ માન દુરયોધનને તે જોયે, એહ આદે
 એવા ખીજ કોયે; એવા દુષ્ટને માનજ ઘટે, હરિજન તો માનથી
 હટે ॥૧૫॥ માને કરીને જયવીજય, વૈંકુઠ ચક્રી પડીયા તેય; માને
 પડીયો ઈંદ્ર શુરપતી, માને પડીયો નહુષ ભૂપતી ॥૧૬॥ માને પડીયો
 રાજા જયંતિ, ખીજ સુરા સુર પડ્યા અતી; માને ચિત્રકેતુ કયો
 સુર; થયો તેહ ફલી વત્રાસુર ॥૧૭॥ માને દક્ષ પામ્યો અતિ દુઃખ,
 થયુ મોતને વણુસે મુખ; માને ગયું રાવણનું રાજ, માને થયું
 બહુનું અકાજ ॥૧૮॥ માને ગયું કૌરવનું કુળ, માને ગયું છે કંસનું
 મુગ; માને સુરઅસુર છે દુખી, માન રાખી થયા કોણ સુખી ॥૧૯॥
 સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ મોઝાર, માને મારી મુક્યાં નરનાર; કામ કોષ
 ભોભ કદી જાયે, પણ માન તે તો નવ મુકાયે ॥૨૦॥ નથી ખીજ
 કોયેનો તે વાંક, માને રોળ્યા છે રાજા ને રાંક; એવો નર નજરે ન
 આવે, જેના મનને માન ન ભાવે ॥૨૧॥ ધર તજી જાયે કાચ વંન,
 એકાંતે ખેસી કરે બજન; અન્ન મુકી ફળપ્રુળ ખાયે, પણ માન તે
 તો ન તજાયે ॥૨૨॥ કોયે કરે તે નામ રટણુ, કોયે કરે અવની
 અટણુ; ગંગા યમુના સદસ્વતિ નાયે, પણ માન તે તો ન તજાયે
 ॥૨૩॥ કોયે વધારે નખને કેશ, કરે તીર્થ ફરે દેશોદેશ; પેરે નહી
 પગરખાં પાયે, પણ માન તે તો ન તજાયે ॥૨૪॥ કોયે ઉઘાડારે
 અખધુત કોયે જુસે અંગમાં બહુત; ધન નારીને નીકટ તજાયે,
 પણ માન તે તો ન તજાયે ॥૨૫॥ કોઈ જ્ઞાની થઈ કરે જ્ઞાન, કોઈ
 ધ્યાની થઈ ધરે ધ્યાન; કોઈ ભકત થઈ ગુણુ ગાયે, પણ માન તે
 તો ન તજાયે ॥ ૨૬ ॥ કોઈ રાખે કંચાને ગોદડી, કોઈ રહે

જ્યાં ત્યાં પડી; સહે શીત ઉષ્ણ અંગ માયે, પણ માન તે તો ન તળયે ॥ ૨૭ ॥ કોઈ રહે મુખે મુન્ય સાધી, કોઈ જગે નહી અન્ન રાંધી; કાચું પાકું મક્ષે તેવું ખાયે, પણ માન તે તો ન તળયે ॥ ૨૮ ॥ કોઈ તપી થઈ કરે તપ, કોયે જપી થઈ કરે જપ; મેક્ષે વસંતજીવન ઇછાયે, પણ માન તે તો ન તળયે ॥ ૨૯ ॥ કવીકોવીદ પંડીત વીર, જોગી જતી સતી સુરવીર; માન ગયે મરવા ગાહે, પણ માન તે તો ન તળયે ॥ ૩૦ ॥ સર્વે મરે છે માનના માર્યા, માન આગળ કૈક માર્યા, એવા માનને મેલી મહંત, ભાવે બજે છે શ્રી ભગવંત ॥ ૩૧ ॥ મેલી પીંડ બ્રહ્માંડનું માન, સંત સદા રહે યુક્તતાન અન્ય માનને જન ન ઇછે, જેની મતી તે મોટી થઈ છે ॥ ૩૨ ॥ આપે માને છે આતમ ધુપ, સોહંમનાથું બ્રહ્મ સ્વરૂપ; સુદમ કારણ દેહ, જન્મત સ્વમ સુષોપતી તેહ ॥ ૩૩ ॥ માન બુદ્ધિ ચીત અહંકાર, પ્રાણ પંચ ઇંદ્રી પરીવાર; પંચ જુત સપ્ત ધાતુ જેહ, એહ સર્વે મલીને આ દેહ ॥ ૩૪ ॥ જેમ કહ્યો શરીરનો સાજ તેમ બ્રહ્માંડનો છે સમાજ; તેને પારય પ્રકૃતિ પુરૂષ, તેથી પરબ્રહ્મ એક રસ ॥ ૩૫ ॥ સત્ત્વિયદ આનંદ સ્વરૂપ, એવું મનાણું આપણું રૂપ; પછે બ્રહ્માદિક કીટ પ્રજાંત, તેમાં મોહ પામે કેમ સંત ॥ ૩૬ ॥ આપે થયા છે આતમારામ, સદા સુખીયા પૂરણકામ, મેલી પીંડબ્રહ્માંડનું માન, થયા બ્રહ્મસ્વરૂપ યુક્તતાન ॥ ૩૭ ॥ એવા માનમાં મસ્ત છે જેહ, ખીજ માનને ન ઇછે તેહ; અવર માનથી ઉતાર માન, કરવા પુરૂષોત્તમ પ્રસન ॥ ૩૮ ॥ એમ સમન્યા સંત સુખજી, તેને રહી નહી કોએ તાણુ; એમ આદ્ય અંત્યે મધ્યે જન્મ, તજી માન બન્યા ભગવાન ॥ ૩૯ ॥ એવું સમજીને સંત આજ, કર્યું

તનમને માન તાજ; થયા નીરમાંની એમ સંત, જેને બેરીયા શ્રી
 ભગવંત ॥ ૪૦ ॥ તજી તનને મનનું માન, રહ્યા હરી માહી ગુલ્લતાન;
 કામ લોભને સ્વાદ સનેહ, મલ્યાં માન આદે પંચ એહ ॥ ૪૧ ॥
 શોધી શત્રુનો કર્યો સંહાર, જીત્યાં જન થવો જેજેકાર; પંચ વેરી
 મુવે ગયું પાપ, એહ પ્રગટ પ્રભુનો પ્રતાપ ॥ ૪૨ ॥ એહ પંચવેરી
 પરચંડ, જેને વસ્ય છે પંડય બ્રહ્માંડ; જેને કીર્તીને, પામ્યા આનંદ,
 જેને સ્વામી મલ્યા સહજનંદ ॥ ૪૩ ॥ પૂર્વ છાયો ॥ સહેજે રહે
 સતસંગમાં, પંચ વરતને પરમાણુ; કામ લોભ સ્વાદને તજી, સનેહ
 માન સુખજી, ॥૪૪॥ એહ રીત ત્યાગી તણી, એમ મુની રહે અનેક;
 હવે કહુ મુણજો સહ, સાંખ્ય યોગી વાયુની ટેક ॥૪૫॥ ઇતી શ્રી
 નીર્માની વ્રતમાન સંપૂર્ણમ ॥ ૫ ॥

ચોપાઈ-હવે કહુ હરીજનની રીત, સહ સાંભળજો દહ ચીત;
 સાંખ્ય યોગી વાયુ હરીજન, જે નાત પશયણુ તંન ॥ ૧ ॥ સર્વે
 તજી સંસારની આશ, ભજે અંતરમાં અવિનાસ; પુરષોત્તમ પ્રગટ
 જેખી, ખીજી સરવે છયાં ઉવેખી ॥ ૨ ॥ દેહચેહ તણાં સુખ ત્યાગી,
 જેની લગની નાથશું લાગી; ખાનપાનથી ઉતારી મન, ભાવે કરે
 હરીનું ભજન ॥૨॥ વસન ભુષન ન ચાએ ચિત, તેને પુરણુ બ્રહ્મશું
 પ્રિત; એવી મને વાયુની મડળી, કરે વાત માંહોમાંહે મલી ॥૪॥
 વાતુ સાંભળજો એક વાત, આજ મહારાજ છે રલીયાત; હસી બોલે
 છે હેતને નયણે, વક્ષી જુવે છે અમૃત વયણે ॥ ૫ ॥ માટે મોહું
 ભાગ્ય છે આપણું, હૈયે વાલમને વાલાં ઘણું; ભલે આવીયો આ
 અવતાર, જેમાં મલીયા પ્રાણુ આધાર ॥૬॥ લીધો અલભ લાભને
 આજ, સર્વે સર્ચી છે આપણાં કાજ; કોઇ વાતની ન રહી ખામી,

આજ મલ્યા સહજનદ સ્વામી ॥ ૭ ॥ એવા તજ સુખદાઇ શામ,
કોણ કરે મનખો હરામ; એવી કોણ અભાગણી હશે, જે કોય દેહના
સુખ ધણી ॥ ૮ ॥ દેહ સુખમાં રહ્યો સંસાર, દેહ સુખમાં વિષે
વિકાર; દેહ માંહી માન્યુ જેણે આપ, તેને મલ્યાં જે પુરણપાપ ॥ ૯ ॥
એવી ગદ્ધાબી નારી છે ધણી, શું કહીએ બાઇ વાત તે તણી; નીત્ય
પ્રત્યે કરી નવલો રંગ, દેખાડેછે પુરૂષોને અંગ ॥ ૧૦ ॥ વસ્ત્ર આભુપણ
પેરી અંગ, નીત્ય ફરે નવલો રંગ; ગુથે કે હમેશ હરાડી, ફરે શેરી
બળરમાં દાડી ॥ ૧૧ ॥ તને ચોપડી તેલ પુલેલ, આંજ આંખ્યને
જીવે છે છેલ; રૂડો પુરૂષ દેખીને રીઝે, ગળે અંતર બીતર બીજે
॥ ૧૨ ॥ જે પુરૂષ માન્યો સુખરૂપ, તેનું સાંભળ્યો કહું સ્વરૂપ; જેને
જાણે છે રૂડો રૂપાળો, તેના બીતરનો માલ બાળો ॥ ૧૩ ॥ માંહી
ભર્યો મજ્જા મેદ માંસે, તેની અભાગણી કરે આસે; પડ પાચ પડે
પીચા ધણા, વહેરી ટસૈડા લગમણા ॥ ૧૪ ॥ કદ થુકને લાળની
ખાડી, મુખે ઝેર તે મેઘ અખાડી; પડે બળખા આવે ઓકાર, દિસે
દાંત હાડકાની હાર ॥ ૧૫ ॥ મળમુતરે પુરણ પેટ, તેની લુડણ્ય આયે
છે ભેટ; કુલટા મન રીઝી કરકે, જેણે કરીને જાશે નરકે ॥ ૧૬ ॥
માંહી ભરીયો આંતર કર્મે, ઉપર મઢ્યો છે આગે ચર્મે; ભરયું રૂધીર
તે રગરગે, એવો અશુદ્ધ નર છે અંગે ॥ ૧૭ ॥ રવેદ શુંક શલેખ્ય
આમ, નખ કેશ એ દિસે નકામ; ગુગા ગીડરે ભર્યો બંડાર, તેનો
પાપણી કરે છે પ્યાર ॥ ૧૮ ॥ નર્કકુંડ નજીવું નર દેહ, તે શું
શંખણી કરે સનેહ, પૂજા કચરા નામ ઉકરડા, દિસે દુરગંધિના ડુંબરા
॥ ૧૯ ॥ દેખી નખસીખા વસ્તુ નકામ, પુછએ સમજીને પાડ્યાં છે
નામ; નાગ વાઘ સીંધ નામસરે, એથી અબલા કેમ ઉગરે ॥ ૨૦ ॥

ગુણે જુકત જે એહ નામ, જેને મલે તેનું ટાલે કામ; કદાપી જે
 હોએ નામ સાર, જેમ કાવે મીઠું ને છે ખાર ॥ ૨૧ ॥ વલી
 સાંભલો કહુ સાહેલી, નર હોયે ફાગડીયા ફેલી; ગાંજ ભાંજ્ય માજ્ય
 મફર, તાડી મઘ પીયે દાડી નર ॥ ૨૨ ॥ પિયે અમલ હોકા હમેશ
 ગીયો જેખને રંગાવે કેશ; ખાયે કવસ્તુ કામના કાજ, પાપી પુરૂષને
 નહી લાજ ॥ ૨૩ ॥ જે જે ભવમાંહી છે ભુંડાઇ, તે તો સરવે
 નરમાંઇ, જે જે પૃથ્વી ઉપર થાય પાપ, તેના કરનારા નર આપ
 ॥ ૨૪ ॥ ચોરી હિંસા કસાઇનાં કામ, કરે નર ન કરે એવામ,
 યુદ્ધ વિરોધ વેરમાં લડે, સાંમ સામા સિસ બહુ પડે ॥ ૨૫ ॥
 ચાલે રૂઢિરતી તીયાં ધાર, મરે મનુષ્ય હળરે હળર; હવે પાપે
 હોયે નર પુરા, તે તો કાવે જગતમાં સરા ॥ ૨૬ ॥ કઝ જીવ કરે
 કમ્યધાણુ, એવા પાપીના થાયે વખાણુ; એવા પાપી પુરૂષના દેહ,
 તે સુસ્વપ્ને કરે કાણુ સ્નેહ ॥ ૨૭ ॥ એને એ છે અભાગણી
 નારય, જેને જીવું છે જમને દારય; નારી નર્કમાં જાયે છે આધે,
 તે તો પુરૂષની પ્રીત પ્રતાપે ॥ ૨૮ ॥ વળી કહું પુરૂષનાં પાપ, તમે
 સાંભળજ્યો સહુ આપ; નર વિકળ હોયે વિશેક, જેના અંતરમાં નહી
 ટેક ॥ ૨૯ ॥ કરે પરાણ્યે નારી પાસ, થયો વીકળ કામ વીલાસ;
 જેને બ્રહ્મા સરવના ગાપ, તેણે કર્યો સુતાને સંતાપ ॥ ૩૦ ॥
 જેને ઇંદ્ર અભાગીનાં કામ, કર્યું અહસ્યાનું જીવતર હરામ; જેને
 વિધુનો ગયો વિચાર, હરી પરાણ્યે ગુરૂની નાર ॥ ૩૧ ॥ જેને નહુપ
 મુરખ મરવા, જેરે ઇછ્યો ઇંદ્રાણિને વરવા ॥ ૩૨ ॥ જેને જયાતી મુરખ
 જન, માંજ્યું પુત્ર પાસલે જેખન; એહ આધે મોટા મોટા જેહ, થયા
 વિકળ તનમાંહે તેહ ॥ ૩૪ ॥ હવે બિજા રહ્યા જેહ જન, તેના

ક્યાંથી થીર હોયે મન; માટે પુરુષ તનને જે પામ્યા, તે તો લાજ
 ધર્મને વામ્યા ॥ ૩૪ ॥ પાપ મુરતી પુરુષ પંડ, નર મળે મલ્યો નર્ક
 કુંડ; તેમાં પડે છે પાપણી જઇ, લજ્યા વોણી અભાગણી થઈ ॥ ૩૫ ॥
 હારી મનખો થઇ હેરાન, જેના પુરુષે હરાણા છે પ્રાણ; નથી સુખ
 છે દુખ અખોલે, તેમાં અભાગણી સુખ લેશે ॥ ૩૬ ॥ હવે કહું જે
 આપણી રીત, પ્રમુ વીના ન રાખવી પ્રીત; પાંચ હાથ પુરુષથી પર,
 રહેવું ખખડદાર તે ખરું ॥ ૩૭ ॥ વાટે ઘાટે ન જાવું એકલું, જે
 ધમ્મજીવું પોતાનું તે જલું, નર સામું ન જોડીયે નેણ, વળી જીવ્યે ન
 બોલીયે વેણ ॥ ૩૮ ॥ સંભારીયા ન સુણીયે વાત, હાસરસ ન પરસી
 ગાત; ગુણ વારતા જીવ્યે ન કરીયે, પુરુષાકાર ચીત્ર પરહરીયે ॥ ૩૯ ॥
 તાત બ્રાત ને સુત સંગાયે, એ શુ વસીએ નહીં એકાંતે; પડે કામ
 અવશ્ય એ સંગ, તારે બોલવાનો છે પ્રસંગ ॥ ૪૦ ॥ ત્યાગી ત્રીયને
 તીર્થે જે જાવું, સંમંધી સંગે તીર્થમાં નાવું; દ્રવ્ય રાખવું નીર્વાહ
 કાજ, નૈ તો આપણી ન રહે લાજ ॥ ૪૧ ॥ અન્ન વસ્ત્ર તે અંમને
 જોઈએ, જાયે જાયવા તો ખર્ચ જોઈયે; જાડું મોડું મળે જેવું પડ,
 તેણે કરીને ઢાંકીયે ઘટ ॥ ૪૨ ॥ ખાઈ ખાડું મળે જેવું અન્ન, જમી
 કરીએ હરી બજન, આપણું છે અખજાનું તન, તેમાં રાખવી જોએ
 જતન ॥ ૪૩ ॥ ધણું વરતવું ઠાઉકું દીક, અતી આણી અંતરમાં
 ખીક, જેમ દોરે ચડે નટનરી, ચુકે નજર તો થાએ ખુવારી ॥ ૪૪ ॥
 માટે રહેવું સદાએ સચેત. હરી વીના ન રાખવું હેત; આણી અંત-
 રમાં વધરાગ્ય, કરવાં તન મન સુખ ત્યાગ્ય ॥ ૪૫ ॥ એવી સાંભળી
 વીખની વાત, સર્વે જાણ્યું થૈયું રળીયાત; સત્ય વારતા છે એજ
 સાચી, એમ સમજ્યા વીના વાત કાચી ॥ ૪૬ ॥ ॥ પુર્વ છાંયો ॥

એ હરી લાગી ત્રીયની, જેણે તજ્યો સર્વે સંસાર; હવે કહું રીત
 બાધની, સાંખ્યજોગી જે ગ્રહી ઉદાર ॥ ૪૭ ॥ ઇતી શ્રીમદ્દેકાંતીક ધર્મ
 પ્રવર્તક શ્રી સહજનંદ સ્વામી શીષ્ય નીજકુળાનંદ વીરચીતે ભક્ત
 ચિંતામણી મધ્યે વ્યાયું લાગીના વ્રતમાન નિરૂપણુ નામ એકસો ને
 અગ્યારમુ પ્રકર્ણુ મ્. ॥

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણ નમો નમઃ ॥

॥ પૂર્વે જાયો ॥ એક સમે અલભેલડે ચોરી ભાભીની અંગુઠી જેલ, તે લીલા તમને કહું નર નાર સુણો ધરી નેહ. ॥૧૧॥

॥ ચોપાદ્ય ॥ એક સમય મળી સહુમિત્ર ગયા નાવાને સબ્યુ પવિત્ર; નાઈ વસ્ત્ર પવિત્ર પહેરી, દેવ દર્શને ચાલ્યા શ્રી હરિ. ॥૨॥ વળી કરતા રમત રૂડી પેર, પ્રભુજી આવ્યા પોતાને ઘેર; ઘેર બીજુ દીકું નવ કોઈ, કરતાં હતાં ભાભી રસોઈ. ॥ ૩ ॥ તેની પાસ જઈ તે સ્થાન, માગ્યું ભોજન શ્રી ભગવાન; એનાં વચન અમૃત સમાન, સુણ્યાં ભાભીએ સ્નેહથી કાન. ॥ ૪ ॥ પછે બોલ્યાં સુવાસની બાઈ, બેસો ભોજન આપીશ ભાઈ; થાવા આવી રસોઈ તૈયાર, પણ કાંઈક છે હજી વાર, ॥ ૫ ॥ એવાં સાંભળી વચન, વિચિત્ર, ઇચ્છા કરવા મનુષ્ય ચરિત્ર, કહ્યું લાગી છે મુજને ભૂખ, આપો ખાવાતો ઉપજો સુખ. ॥ ૬ ॥ ત્યારે બોલ્યાં સુવાસની બાઈ, ચણા પૌવા ખાવા આપું ભાઈ; કહો તો આપું સુખડી સારી, આપું મગદળ જાડ બન્ન હારી. ॥ ૭ ॥ સણી બોલ્યા શ્યામ શ્રી મુખ, આપો પેંડા તો ભાગેજ ભુખ, બોલ્યા સુવાસની તે ઠામ, પેંડા ધરમાં નથી ઘનશ્યામ. ॥ ૮ ॥ પછી ભાભી સુવાસની કેરી, એક મુદ્રીકા હરીએ હરી, હતી ભાભીની પાસે પડેલી, સાવ સોનાની નગે જડેલી. ॥ ૯ ॥ લઈ મોટને વાળી છે મુઠી, ત્યારે ભાભી પકડવાને ઉઠી; દોડ્યા શ્રી હરી ચચલ ચઢને, ભાભી પકડે છે, પાછલ જઢને. ॥ ૧૦ ॥ જે છે સર્વ જગતના દાતા પરમેશ્વર નથી પકડાતા. ભાભી અંગુઠી લેવાને ક્યા, પણ પાછળ દોડીને થાક્યાં. ॥ ૧૧ ॥ કહે અંગુઠી લઈને શુ રવો ઠાકા ચોર તમે શીદ કરશે; કહે શ્રી હરી ચાટે જઘશ, આપી અંગુઠી પેંડા લઈશ. ॥ ૧૨ ॥ અમો મિત્રો મલીને તે જમશું, પછી રાજી ચઢને ભેટા રમશું; કહે ભાભી જશે પતખોઈ, એવું કામ કરે નહિ કોઈ. ॥ ૧૩ ॥ તમે ચોરી કરી તે કહેવાશે, વાત વિશ્વ વિષે તે વચાશે; આવાં કરશે તમે અન્યાય, કોણ પછીથી દેશે કન્યાય. ॥ ૧૪ ॥ ભવ આખો રહેશે બ્રહ્મચારી, નિદા કરશે ધણો

સંસારી; કે'શે બાળ પછે ચોરી કાઢી તેથી કન્યા કાઢ્યે નવ દીધી.
 ॥ ૧૬ ॥ હસી બોલ્યા ત્યારે હરી રામ નથી જો'તી અમારે કન્યાય;
 ચોરી છો ગામો ગામ ગવાય, તેથી લજ્જા અમારી નવ જાય.
 ॥ ૧૭ ॥ આવાં ચરિત્ર કરું હું જ્યારે, મને સંભારે સૌ જન ત્યારે,
 માટે વિચારીને ઠામો ઠામ, એવાં કરવાં ઇચ્છું છું કામ ॥ ૧૮ ॥
 એવાં વચનમાં મર્મ છે જોડ. જાણે તે તત્ત્વજ્ઞ મુનીવર તેહ વળી
 બાપે ભક્ષો તે જો ભાઈ, માનો મારું કહું સુખદાઈ ॥ ૧૯ ॥ ભાઈ
 ખીજશે તમને તમારા, માટે માનો દીયરજી મારા, બહુ ખીજશે
 તમને બાપો, માટે સમજીને અંગુડી આપો. ॥ ૨૦ ॥ માતાજી માર
 મારશે તમને, માટે આપો અંગુડી અમને એમ કહીને પુરયાં ધરમાંય,
 કર્યાં બારણાં બંધ તે ત્યાંય, ॥ ૨૧ ॥ હરીને આવરણુ નવ આવે,
 એમ વેદ પુરાણુ બતાવે; રહ્યાં બારણાં બંધ તે ઠામ, ઠીઠા ચોક
 વિષે ધનશ્યામ ॥ ૧૨ ॥ લઈ મુદ્રીકા કરમાં દેખાડે, એમ ભાભીને
 મોહ પમાડે; હતું જાણીયું ધરતું એક, જોયુ ભાભીએ ત્યાં જઈ
 એક. ॥ ૨૩ ॥ ત્યાંતો ધનશ્યામ દીઠા ધરમાં, ઉભા અંગુડી દેખાડે
 કરમાં; અતી અચરજ ઉરમાં પમાડયું, ત્યારે ભાભીએ દાર ઉઘાડયું.
 ॥ ૨૪ ॥ હરી નાઠા અંગુડી લઈને ભાભી પકડી શક્યાં નહિ જઈને;
 દિવ્ય ભાવથી અચરજ આવે વળી તે હરી માયા ભુલાવે, ॥ ૨૫ ॥
 ગયા ચૈટામાં શ્રી હરી સીધા, આપી અંગુડીને પેંડા લીધા; પછી
 મિત્રોની મંડલી મળી, ગયા વાડીએ એકાંતે વળી. ॥ ૨૬ ॥ જમ્યા
 ત્યાં સખાઓ મળી, સાથે પેંડા પીરસ્યાં હરી બહાદિકને
 છે દુર્લભ જોડ જમ્યા સર્વ પ્રસાદીને તેહ; ॥ ૨૭ ॥ મનવાણી
 અગોચર જો છે, તે તો બાલ ચરીત્ર કરે છે; જોને આગમનિગમ
 વખાણે તેને મૂર્ખ જનો નહિ જાણે. ॥ ૨૮ ॥ હઠ જોગે ન દેખે
 હકિલા કરે તે પ્રભુ માનુષ્ય લીલા; જોગી જો માટે વનમાં બમે છે,
 તે તો બાલકો સાથ રમે છે. ॥ ૨૯ ॥ બેસે બાલકો મંડલી મળી,
 આપે સર્વને ઉપદેશ વળી; ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્યની વાત, સંભળાવે
 હરિ સાક્ષાત્ ॥ ૩૦ ॥ જન જાણે જો રમત કરે છે, પ્રભુ પુજા
 વિધી શીખવે છે; ક્યારે કાઢીને ધ્યાન ધરાવે, કાઢીને તો સમાધિ

કરાવે. ॥ ૩૧ ॥ તેને ગોક્ષોક આદિક ધામ સર્વ દેખાડે શ્રી ધનશ્યામ;
કરે જોગીને બાલક વાત, પ્રભુ ધામની તે શાક્ષાત. ॥ ૩૨ ॥
જનો સુણવા રહે જે હામે, મોટા પંડીત અચરજ પામે, કોઇ ટાણે
રમત એવી કરે, પોતે શ્રી પુરુષોત્તમ કરે. ॥ ૩૩ ॥ થાયે બાલક
એક બહાવ, બીજો વિષ્ણુ રૂપે વળી થાય; ત્રીજો તો કહે શંકર હું
હું; પ્રલયકાલમાં પ્રલય કરું હું. ॥ ૨૪ ॥ કોઇ નારદ ઉદ્ધવ નામ,
કોઇ વરુણ ઠરે તે હામ; કોઇ તો કહે હું હું ગણેશ, કોઇ તો કહે
હું હું સુરેશ. ॥ ૩૫ ॥ કોઇ તો કહે હું શેખનાગ, કહું હરીનાં
ચરીત્ર અથાગ; કોઇ સૂર્ય શશી નામ ધારી થાય કુબેર બંડારી.
॥ ૩૬ ॥ થાય બાલ બીજ દેવો જેવા સર્વ શ્રી હરીની કરે સેવા;
ધનશ્યામની આજ્ઞા પ્રમાણે, સઉ કરમ કરે તેહ હામ. ॥ ૩૭ ॥
રહે આજ્ઞા વિષે તે આધિન કરે કોઇ સ્તુતિ થઇ દીન; કોઇ તો
કહે હે મહારાજ, અમારા બંહાડમાં આજ. ॥ ૩૮ ॥ કળી કાળ
અતિ ઘણા વ્યાપ્યો, તેણે વેદનો ધર્મ ઉઠાવ્યો; ઘણાં પાંખડી વ્યાધ્યા
છે પંથ, ગુપ્ત્યા મહામહિમાંનાં ગ્રંથ. ॥ ૩૯ ॥ ગુરુઓ કરે છે
વ્યભિચાર, વળી આચરે છે અનાચાર; માટે આપ કૃપા ઉર ધારો
આજ બંહાડ માંહિ પધારો. ॥ ૪૦ ॥ સત્ય વેદનો ધર્મ તે થાયો,
અતિ ધોર અધર્મ ઉથાપ્યો; સ્તુતિ સુણી એવી જગદીશ, આપે
વરદાન આપે આશીશ. ॥ ૪૧ ॥ એવી રમત નિહાળવા આકાશે,
આવે અમર ચઢીને આકાશે; ખેલ દેખીને અચરજ પામે, પુખ્ત
વૃષ્ટિ કરે તેહ હામે. ॥ ૪૨ ॥ એમ ઉચરે દેવો આકાશી, ધન્ય
ધન્ય અવધ પુરવાસી; તેનાં પુણ્ય તણો નહિ પાર, ખેલે જ્યાં હરી
જગદાધાર ॥ ૪૩ ॥ કરે ખેલ નવા નિત્ય રહેને રખવા ઈંદુ આદીત્ય;
હું તે કેટલા કહી સંબલાવું નાગણ્ય ગણ્યાં શું ગણાવું. ॥ ૪૪ ॥
છોટાબાઈ જે છે ઇચ્છારામ તે તેડી રમાડે છે શામ; વર્ણ રામ
પ્રતાપના પુત્ર, નંદરામ છે પરમ પવિત્ર ॥ ૪૫ ॥ પાંચ વર્ષની
ઉમ્મર એની પણ બુદ્ધિ બહુ સારી તેની; ટાણે રમવાને આવે તે
જ્યારે; કહે બાઇ સુવાસની ત્યારે. ॥ ૪૬ ॥ કૃષ્ણ કાકાને બોલાવી
લાવો, આટો બે જણ જમવાને આવો; પછી જ્યાં તહાં નંદરામ

તેની સાથે આવે ધનશ્યામ ॥ ૪૭ ॥ જેવી જેડી અશ્વનીકુમાર,
જેવી જેડ શોભે તેહ ઠાર; ચંદ્ર સૂર્યની જેડ ગણાય, એરી જેડ
તે એની જણાય ॥ ૪૮ ॥ બન્ને જણની ઉમ્મર છે મલતી, બલી
પ્રકૃતી પણ આવે ભળતી તેથી ઉપજી પરસ્પર પ્રીત, સાથે રમે રૂડી
રીત. ॥ ૪૯ ॥

વસંત તિલકા વૃત.

જેનો સ્વભાવ મળતો વળી એક જાત, ધર્માદી એક મળતી
વળી રીત ભાત તુલ્યે જણાય વચમાં મલતાંજ યિત તો તેહમાંથી
ઉપજે પરિપૂર્ણ પ્રીત. ॥ ૫૦ ॥ હે ભૂપ એક વલી બલી સૂણાવું,
છે જાણવા સરખી તે તુજને જણાવું; એવાં ચરિત્ર હરીનાં શ્રુતિ
શાસ્ત્ર ગણાય, જે સાંભલી પરમ ભક્ત પ્રસન્ન થાય ॥ ૫૧ ॥
સુવાસની બની સુભાગ્યવતી ગણાય, જે શામના ચરણ યિત વિષે
ચહાય; શ્રી કૃષ્ણ નેક દિક મર્દન તે કરાવે. પત્યંગ ખેત્રી મરચણી
રહે કરાવે. ॥ ૫૨ ॥ ત્યાં એકદા ચરણમાં શુભ ચિન્હ જોઈ, જાણ્યું
મહા પુરુષ આ સદ્ભાગી કોઈ; બે હાથ જોડી હરીની વિનતિ ક્યારી,
લેખે પ્રતાપી થઈ સુધ્ધ તમે અમારી. ॥ ૫૩ ॥ છે આપનો ચરણમાં
શુભ ચિન્હ કેવાં, રાજ્યાદિ શ્રેષ્ઠ અધિકાર મળેજ એવાં ત્યારે કહે
હરી કદી મળશે સુરાજ, સોંપીશ તેહ તવ પુત્ર કરે સમાજ.
॥ ૫૪ ॥ વિદ્વાન મુર્ખ નર છે શુભ તે નહારો, સંતોષી કે અધિક
લાલચ રાખનારો; દૈવી તથા અસુર સારાજ જીવ એ છે, તે
ચિન્હથી જન પરીક્ષક જાણી લે છે. ॥ ૫૫ ॥ જો દિવ્ય ભાવનિરખે
મન જાદુ જાણે, વૈરાગ્યવાન નીરખી કપરી પ્રમાણે, વાચાલ છે બહુ
કહે ઉપદેશ દેતો, આસુરી સતા રૂપનો નથી ગુણ લેતો. ॥ ૫૬ ॥

પુષ્પિગાતા વૃત.

અતિ જુગ જુગ જન્મ નાથ લે છે, કવિવર એમ પુરાણમા
કહે છે; તદ્દપી તહિ મુર્ખજ શોક માને; મુની સુખ વાત કદી સુણે
ન કાને. ॥ ૫૭ ॥

ધૃતિ શ્રી વિહારિકાલજી આચાર્ય વિરચિતે હરિ લીલામૃતે
દ્વિતીય કલશે અચિન્યનંદ વણીદ્ર અભયસિંહ સંવાદે શ્રીહરિ મુદ્રિકા
હરણુ નામ ત્રયાદશે વિશ્રામ.

